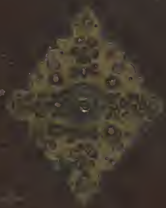

HVSPOSTILLA

ÞAD ER

Ꝛkyri og Einfold-
lld wtþyding/yfer øll Sun-

nudaga/og Hatijda Evangelia/sem Aared vm
kring/wtløgd og Predikud verda/ j Christe-
legre Kyrkiu.

J Huørre framsetiast/ Lærdoomar/ Hugganer/ og
Aminingar/wt aþ sierhuøriu Gudspialle/Gude Eilijfum fyrst & fremst
til Æru/ Dyrdar og Vegsemdar/. Eñ Goodum og Froomum Gu-
ds Børnum hier j Lande/sem hana jdka vilia/ til Sa-
largagns og Nytsemdar.

Annar Parturiñ.

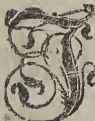
Fra Trinitatis Suñudeige/og til Adventu.

Med Kostgiæfne Samantekiñ/ Aþ H. Gysla
Thorlaks Syne/Superintendente Hoola Styptis.
(Blessadrar Miñingar)

Þryckt ad nyu/A Hoolum j Hiallta Dal.
ANNO. 1685.

A Trinitatis Hatijd.

Evangel. Joh. 3. C.

þañ Tÿma/Þar var eirn Madur af Phariseunum/Nic-
odemus ad Nafne/eirn Høfdinge Gydinga/ Han kom til
Jesu á Náttarþele/og sagde til hans/Rabbi/Vier vit-
um ad þu ert eirn Lærefader/komiñ af Gude/þui eingiñ
gietur giørt þau Teikn sem þu giører/vtañ Gud sie med
honum. Jesus suarade/og sagde til hans/Sañlega/ sañ-
lega seige eg þier/Þad eingin nema hañ/sa ad nyu verd-
ur Endurfæddur/ fær ad sia Guds Rÿke. Nicodemus sagde til hans.
Huørniñ má Maduriñ Endurfædast þa hañ er gamall? Huørt gietur hañ
horfed aptur j siñar Moodur Kuid/og fædst so ad nyu? Jesus suarade/
Sañlega/sañlega seige eg þier/Nema þad ad einhuør verde Endurfæ-
ddur vt af Vatne og Anda/þa kañ hañ ecke jñ ad ganga j Guds Rÿke.
Huad af Hollde er fædt/þad er Holld. Eñ huad af Andanum er fædt/
þad er Ande. Vndrast þu ecke/ þo ad eg segde þier/ad ydur byriade ad
nyu ad Endurfædast/Vinduriñ blæs huar ed hañ vill/og þu heyrer hañs
Þyt/eñ eige veitst þu/huadañ hañ kiemur/eda huørt hañ fer. So og eru
aller þeir sem vt af Andanum eru Endurfædder. Nicodemus suarade
og sagde til hans. Huørniñ má þetta skie? Jesus suarade honum/og
sagde. Ertu eirn Meystare j Jsrael/og veist ecke þetta? Sañlega/sañle-
ga seige eg þier/ad vier seigum þad vier vitum/og Vitnum huad vi-
er sied hofum/og vorn Vitnisburd medtake þier ecke. Fyrst þier trwed
ecke/þa eg seige ydur af Jardlegum Hlutum/huørniñ munu þier þa me-
iga trwa/ef ad eg segda ydur af Himneskum Hlutum. Og eingiñ mun
vppstyga til Himens/ vtañ sa sem ofañ stie af Himne. Mañsins Sonur
sa sem er á Himne. Og so sem Moyses vpphoof Høggormiñ a Eyde-
mørkeñe/Lÿka so byriar Mañsins Syne vpp ad hefiast/ so ad aller þeir
sem á hañ trwa/Fortapest eige/hellldur ad þeir hafe Eilÿft Lÿf.

Exordium.

HIM Ezechiel Spámañ lesum vier/ Ad hønum hafe byrst eirn Madur/ j eirnre Syn/ og sijnt hønum eitt Vatn/ sem flaut wt vnder Þreskelldenum Musteresins/ Huørt ed vard æ diupara ꝫ diupara/ Þui j fyrstu mællte þesse same Madur Þusund Alner/ med sijnu Mælestreing/ og færde Spámañin þangad/ þar til Vatned took hm̃ j Aukla. Þar næst mællte hañ eñ Þusund Alner/ ꝫ liet Spámañin ganga þar yfer/ þar til þ took hønum j Knie. J þridia siñ mællte hañ eñ Þusund Alner/ og leidde Spámañiñ þangad/ þa took þad hønum j Lendar. Ad sijdustu mællte sa same Madur eñ einu siñe Þusund Alner/ þa vard Vatned so diwpt/ ad Spámadurinn Grynte ecke/ so sem lesa mæ Ezech. 47. Cap. Þetta hid mykla Vatnsfall/ er eirn Merkeleg Fyrermyndan/ vppa þa stooru og Furdanlegu Guds Leyndardoma/ Vt af huørium ad kient og Predikad verdur/ j Christelegre Kyrkiu/ edur Søfnudenum ærlega Aars. Og wt af þessu Vatnsfloode Guds Leyndardooma/ leider nu sa Eingell þess mykla Rads/ vor Drottiñ Jesus Christus/ Nicodemum/ þar hañ kom til hans æ Nætturþele/ og villde þar ad læra af hønum/ þañ rietta Veg til Sæluhialpareñar. J fyrstu nadde þetta Vatnsflooded Nicodemo j Aukla ꝫ Knie/ þa Herrañ Predikade hønum wt af Endurfædinguñe/ og huad Naudsynleg hun være. Eñ sem Herrañ Christur fer æfram lengra/ og tekur til ad tala vid hañ/ wt af þeim Himnesku Hlutunum/ sꝫ/ þa verdur þetta Vatnsflooded Nicodemo so diwpt/ ad hønum er ecke stædt/ þui ad Nætturlegur Madur skyniar eckert af Guds Anda/ af þui/ ad þad er hønum Heimska/ og hañ fær þad ecke þeckt/ 1. Cor. 2.

Vier vilium j Jesu Nafne/ vijkia til Gudspiallsins/ og þad einfalldlega yfervega/ epter þui sem þad hlioodar/ Med þeim sierlegustu Lærdoomum/ sem þar wt af kuña ad dragast.

Sa eine og þreñe Almættuge Gud/ fyrer huørn/ og j huørium ad aller Hluter eru/ hañ sende oss øllum sijna Nad/ suo vier mættum hier wt af/ nockud gott bæde heyra og læra/ AMEN.

HEgar j Academium og Haaskoolum/ j ødrum Løndum/ verdur Disputerad/ vm einar og adrar Saker/ einkum þær sem nockud vm vardar/ og koma vid Trwargreinum vorum/ Þa plaga Meñ giarnañ ad grenslast kostgiæfelega ept er þessum þremur epterfylgiande Hlutum/ Fyrst/ huørier ad þeir sieu/ sem synæ mille ætla ad Disputera/ Huørt þeir sieu Lærder/ Skynsamer og Forsöcker Meñ/ edur ei. Þar næst/ wt af huøriu Efne þeir ætla ad Disputera. Og j þridia lage plaga Meñ ad spyria þar epter/ huør ad orded hafe Enda lykt æ Disputatiuñe. Þetta þrent ber oss og eirniñ vel og Kostgiæfelega ad athuga/ og yfervega/ j Samtale Herrans Christi/ og Nicodemi.

So myked sem vid vijkur þessum tueimur sem hier vidtalast sijn æ mille/ þa eru þad ecke neinar sliettar persónur/ helldur Hälærdar/ Vigtugar og Virdulegar/ þui so seiger Gudspiallsins Textenn vor. Þar var eirn Madur af Phariseunum Nicodemus ad Nafne/ eirn Hofdinge Gydinga. J þessum Ord-

 um verdur

um verdur oss kient og þ Sioonet sett/huør z huilykt Persona/ad vered hafe/
þesse sem hier byriar Disputatiu vid Christum/ Og minnest Gudspiallamadur
inn Johannes /fyrst a hans Natturu/ sem er/ Ad hann hafe vered eirn Madur
af Gude skapadur/epter hans Eigen Mynd/ med Skynsemdar Saal/til þess/
ad hann skyllde kunna ad læra/ad þekia Gud/hann ad akalla/lofa og tilbidia.
Enn huad marger finnast þeir nu j Heimenum/sem ecke laata sier einusinne pad til
Hugar koma/ad þeir sieu Manneskiur? Ia/þeinkia ecke neitt þar vm/ huar til
þeir eru skapader/ helldur lifa Athugalaust eins og adrar Bestiur/edur suo
sem Hestar og Mulat/ j huørium þad einginn Skilningur er/ huørium Menn
verda Bitel og Beisl j Munn ad leggia/Psalm.32. Yfer soddann Manneskium
klagar Gud sialfur hia Spamannenum Esa. 1. segiande/Nauted þeker sinn
Herra/og Asninn Jøtu syns Herra/ Enn Jsrael þeker þad ecke/ og mitt Folk
skyniar þad ecke. Þuilyker finnast enn nu j Dag Mymarger/sem lyted edur eckert
huxa þar vm/huar til þeir eru skapader/ helldur lifa Dag epter Dag/so
sem adrar skynlausar Skiepnur/ huxa ad eins vm Munn og Maga/ enn skeyta
eckert vm Gud /og Guds Ryke/ Enn so var ecke sa goode Nicodemus sinnadur/
helldur seiger Textenn ad hann hafe vered eirn Madur.

Þar næst og j annann mata/verdur hier wtþryckelega fraskyrt/huad hann ha
fe heited/sem er/Nicodemus/Huad a Latinu wtlegst/Victor Populi/þad þyd
dest so myked sem Yfervinnare Folksins/edur Sigrare/ Þetta er ad sønnu eitt
merkelegt Nafn/ En til Saluhialparennar þienade hønum þad ecke/ Helldur
er Nafned Jesu/þad rietta Nafn/yfer øllum Nøfnum/an huørs vier kunnum
ecke Saluholpner ad verda/ Þui suo stendur þar j Postulanna Giørn.4. Cap.
Ad þar sie eckert annad Nafn Mønnunum giefed/j huøriu oss byrie Saluholp
num ad verda/vtan Nafned Jesu.

J þridia lage verdur hier gieted j Textanum/ huørt Embætte ad þesse Ni
codemus hafe haft/ sem er/hann hafe vered eirn Phariseare. Huad fyrer
eitt Folk ad Phariseatner hafe vered/Þar vm heyrum vier opt z ofialldann kie
ent og Predikad/sem er/ad þeir voru Merkeleger/Hoolærder/ og mykels vird
ter Menn/Kiendu Moysis Løgmaal j sinum Samkunduhwsum og hielldu myk
ked vppa þad. Eirn af þessum var nu Nicodemus/þar til/ var hann ecke eirn
sliettur Phariseare/ helldur eirn Høfdinge Phariseanna/so sem Textinn vottar

Nu viliun vier Frammveigis skoda/huad fyrer Persona hitt er/sem hier a
Disputatiu edur Andsvar vid Nicodemum/ enn þad er liooft af Textanum/
ad þad er sialfur Drottinn vor Jesus Christus/ Huør ad er Eigenleg Jmynd
þess Osynelega Guds/hinn Frumgietne Fyrer allar Skiepnur/Col. 1. Vm huø
rn skrifad stendur/ ad hann hafe eina Lærda Tungu/Esa. 50. Og astwdleg
ar Varer/Psalm. 45. J huørium aller Fiarsiooder Viskunnar/ og Vidurkienn
ingarennar hulder eru/so sem Postulinn seiger/ Col. 2. Og þetta eru nu þeir tuø
eir/sem hier Rædast vid sijn a mille.

Frammveigis auysar Textinn/ ad þesse Disputatia edur Samtal hafe vered
halldet

halldeð vm Naturtijma/ huar til ad visselega haþa matt vera sierlegar Erdisater. Fyrst skulum vier vita/ad med þui ad Nicodemus var eirn Høfdingie/og kostulegur Lærdur Madur/þa heþur hañ skamast syn ad spyria/eda vilia læra nockud aþ ødrum a Biørtum Deige. Þar næst heþur hañ og so þordast ad haþa Vingeingne vid Christum/vegna syns Embættis/og þad ad Gydingar høþdu alla reidu samtekeð þad med sier/ad eþ nockur medkiende hañ þyrer Christum/sa skyllde wtrekast aþ þeirra Samkundu/Joh. 9. Þetta var nu Ordsøk/ huar þyrer Nicodemus þorde ecke ad gieþa sig til Samtals vid Herrañ Christum/a Biørtum Deige. Eñ huørt var þa Ærendid(kañ einhuør ad spyria)sem þesse goode Mañ Nicodemus haþde til Jesū? Huad kom hønum þar til/ad hañ a Nattarþele skyllde þara a hans þund? Eda huad ber hañ þram þyrer hañ? Andsuar/ Huørt Ærende hans haþe vered/gietur Textiñ ecke Lioослega/Eñ so myked sem Rada maa/ aþ Atvikum og Kringumstædum Gudspialls historiuñar/ þa heþur hañ viliad giarnañ þaa ad vita/ og þrædast aþ Herranum Christo/þar vm/huørniñ hañ kyñe Saluholpiñ ad verda. So heþur þa Spurning Nicodemi/visselega matt vera þesse. Huørniñ þad Madurinn kyñe ad þaa eilyþt Lyþ/og verda þyrer Gude/Riettlatur og Saluholpiñ. Þetta er su Spurning/ sem oss Møñunum liggur allra mest a/ og huør sem þetta þær ad vita/og riettelega ad skilia/sa heþur vel Lært/ og vel jdkad sig/j synum Christendoome/hier j þessum Heime.

Huørniñ byriar Nicodemus þa þetta sitt Samtal/edur Rædu/vid Herrañ Christum? Hañ byriar hana med skickanlegum/ og Hæþersklegum Ordum/ a þeñañ Hatt/segiande. Meystare/ Vier vitum/ad þu ert eirn Læreþader komiñ aþ Gude/þui eingiñ gietur giort þau Teikn sem þu gierer/ vtann Gud sie med honum. Fyrst kallar hañ Christum hier eirn MEystara/ Auglysande þar med/ad hañ vilie giarnañ vera hans Læresueirn/og Skoola barn/og nockud gott aþ hønum Læra. Hañ giører hier z so eina Jatning/ bæde siña vegna/og añara siña Medbrædra/j þeim Pharisaiska Skoola/huad þeir hallde vm Herrañ Christum/þar hañ seiger/VIer VJTum/ Þad er sem hañ heþde suo sagt/ Vier Pharisearar meigum medkieña þad/ ad þu ert eirn Læreþader/aþ Gude komiñ/ þui þad beuysa þynar Predikaner og Kieñingar/ þar þu Predikar so Volldugelega/so Huggunarsamlega/ad eins Mans Hiarta ma þar vid breña/ Þar med þa giører þu þuilyk Teikn og Dasemdar verk/ aþ huørium Lioslega ma sia/ad þu matt vyst vera eirn sierdeilis Læremeystare/ aþ Gude sendur/ Þar þyrer villda eg giarnañ þaa gooda Vnderrysun aþ þier/ huørneñ eg kuñe ad verda Saluholpiñ. Þegar nu Herrañ Christi sier/ ad Nicodemus kemur a þeñañ hatt til syn/vill giarnañ ganga j hans Skoola/kallar hañ Meystara/ og vill þeigiñ nockud gott aþ hønum læra/ þa rekur hañ/ hañ ecke þra sier/ ecke awytar hañ helldur þar þyrer/ þo hañ kome a Nattarþele til hans/Hañ bryxlar hønum og ecke vm þad/ þo hañs Med

brædur

bræður Pharisearner/stie vm sig/ og sæke epter ad taka sig af Lyfe/ helldur tekur hañ a moote hønum/ j allañ besta og blydasta Máta/ Og sañar Herrañ Christur þad hier satt ad vera/ sem vm hañ hefur vered Spaad/ fyrer Muñ Spámañsins Esaiæ/42. Cap. Þar so stendur skrifad. Þañ Brakada Reyrið mun hañ ecke j sundurbriota/ og þañ Riukanda Lyktneik mun hañ ecke wtslöckva.

Hier wt af høfum vier oss þetta til Lærdooms og Vppfrædingar ad taka/ Fyrst verdur oss hier synt ag fyrer Siooner sett/hvørsu þad/ad Gud Drottiñ hefur j øllum ættum og Stødum/ og jafnvel j bland siña Ovina/alltjafnt einhvørja þa sem hañ ottast og elska/ Þui þo Nicodemus være eirn mykels hattar Høfdinge/ a medal Gydinga Folks/ sem Christum mest Ofsookte/ og stundade epter hañs Lyfe/ þa var hañ þo samt Christi truwr Læresueirn/ z villde ecke samþyckur verda þa Rádagiørdum/ Og sañast þad hier sem David seigier vm Herrañ j syñu/ 120. Psalme/ Ad hañ mune Drottna a medal siña Ovina.

Þar næst verdur oss hier kient/hvørsu þad/ad Gydingar hafe vered Hard suyrader og vppblaasner/j moote Herranum Christo/j þui/ ad þeir syndga ett vijsvitande og viliande/a moote hønum/ þui Nicodemus medkieñer hier og jatar/bæde siña/og so allra þeirra vegna/ad þeir vite vel/þad Herrañ Christur sie eirn Lærefader af Gude sendur/ samt ala þeir þuilykt Hatur til hans/ ad þeir stundudu epter bæde Noott og Dag/hvørniñ þeir kyñe ad fyrer koma hønum/og Aflyfa hañ/og drygdu so hier med/Synd a mote heiløgum Anda/ Hvør ad er so stoor og Hrædeleg/ad huñ kañ hvørke j þessu Lyfe nie ødru/ad fyrergiefast/so sem þeir heiløgu Gudspiallameñ/Mattheus/12. Marcus/ 3. og Lucas/12. Cap. Lioostega votta/ fra hvørre Synd Gud Nadarsamlega vardveite alla oss j. Jesu Nafne.

J þridia lage/þar Nicodemus giefur Herranum Christo hier þañ Vitnisburd/Ad hañ vite vel/þad hañ sie af Gude sendur/eirn Læremeystare/ þa ættu aller Prestar/og Kieñefedur Christneñar/ad taka sier þad hier wt af/til Lærdooms/ og lata sier þar vmhugad vera/ þad þeir sieu Riettelega kallader til syns Embættis/ so þeir verde ecke fundner j tølu þeirra/ yfer hvørium ad Herrañ klagar/ hia Spámañenum Jerem. 23. Cap. seigiande/ Eg sende ecke þa Prophetana/þo hlupu þeir/Eg talade ecke til þeirra/þo spádu þeir.

Nu vilium vier framvegis þar ad heyra/hvørt Andsuar ad Herrañ Christur giefur Nicodemo aptur/ þad auvysar Textenn oss/ suo hlioodande.

Sañlega/sañlega seige eg þier/ad nema so sie/ ad nockur verde ad nyu Fæddur/þa fær hañ ecke ad sia Guds Ryke. Þad er/ sem hefde Herrañ Christur so myked sagt og talad. Kiære Nicodeme/ Þu hefur til þessa/ lagt stoora ástundan og Kostgiæfne þar a/ hvørniñ þu med þynum Pharisaiska Heilagleika/Goodverkum/ og Moysis Setningum/ kuñer ad þar Himmaryke/ Eñ eg seige þier/ ad allt þetta er forgiefins/ Helldur heyrer þar til ein Ny Fæding/Ja/Madueriñ verdur ad Endurfædast/añars kañ hañ ecke Saluhiolp

iñ ad verda. Eñ Nicodemus med sijnum Holldlegum Þanckum/ Fürdar sig vp
pa þetta Herrans Christi Andsuar/ og spyr þess vegna aptur/ Huørnin̄ maa
Madurin̄ Endurfædast þa hañ er gamall? Huørt gietur hañ horfed aptur
j siñar Moodur Kuid/ og fædst so ad nyu? Sem hañ hefde so sagt/ Þad
maa vera sierlegt/ ef eingin̄ skal verda Saaluholpin̄/ vtañ sa/ sem fædest aptur
af siñar Moodur Lijfe/ þad kañ min̄ reykur Skilningur ecke ad grijpa/ Enn
Herrañ Christur/ j huørium folgner eru aller Fiaarsiooder Viskuñar/ leggur þe
tta eñ betur wt fyrer hønum/ vm Mañsins Endurfæding/ og Jtrekar aptur
þau sømu Ord/ sem hañ hafde adur vid hañ talad seigiande. Sañlega/ sañ-
lega seige eg þier/ nema þad/ ad einhuør verde Endurfæddur/ wt af Va-
tne og Anda/ þa kañ hañ ecke jñ ad ganga j Guds Rijke. Sem hefde Chr-
istur so sagt. Skilldu riett Nicodeme þad eg seige þier/ Þetta er ecke sem þu
meinar/ ad Madurin̄ skule Lijkamlega aptur fædast/ og jñganga j siñar Mood
ur Lijf/ þui þo so være ad þu yrder Hundradsiñum med soddañ Hætte End-
urfæddur (og þad være møgulegt) þa kyñe þad þo eckert ad hialpa/ þui þad
være samt/ og blife ein Holldleg og saurug Fæding/ Helldur er þad ein ønnur
Endurfæding/ sem eg hier vm tala/ huør ed skiedur af Vatne z Anda/ þad er
fyrer þa heiløgu Vatnsskijrn/ j huørre heilagur Ande fæder Mañeskiuna ad
Nyu/ og þesse Endurfæding er møg nytsamleg/ Ordsøkeñ er þesse/ Þui huad
af Holldenu er fædt/ þad er Holld/ Eñ huad af Andanum er fædt/ þad
Er Ande. Þegar Nicodemus skilur eñ nu ecke nooglega/ þessa Herrans Ch-
risti Rieñing/ sem/ þa leggur hañ hønum þad eñ betur og liooslegar wt/ z þad
sama med eirnre Merkelegre Epterlijkingu/ seigiande/ Vndrast þu ecke/ þo ad
eg segda þier/ ydur byriar ad nyu ad Endurfædast. Og vil eg nu hier
vppa framsetia eitt Dæme fyrer þig. Vindurin̄ blæs huar ed hañ vill
og þu heyrer hans Þyt/ eñ eige veistu huadañ hañ kiemur/ eda huørt hañ
fer. Þad er/ Þo so sie/ ad Meñ kuñe ecke ad sia Vindin̄/ og ecke ad grijpa hañ
med Høndunum/ samt vitum vier/ ad þad er visselega Vindur/ huørs Þyt þeir
heyra/ Jaa/ Þeir reina og so opt og tydum/ j adskilianlegañ Maata hans Ve-
rkaner/ so sem þa hañ slær nidur heil Hws/ og kollkastar Skipum og Skoog-
um/ samt kuña Meñ ecke ad vita huadañ hañ kiemur/ eda huørt hañ fer/ So er
og j sama maata varid Endurfæding Mañsins/ Hun er eitt huled Verk heilags
Anda/ og hefur siñ Krapt og Verkan hid jñra j Mañsins Hiarta. Hier vm
mætte margt fleyra talast/ ef þar være tijme til. Eñ vier vilium nu framveg-
is heyra huørt Nicodemo fer nockud fram/ vid þessa Merkelega Rieñingu
Herrans Christi/ edur ei/ Æ/ þui er midur/ ad þ er næsta lijted/ Þar fyrer spyr
hañ eñ nu vppa nytt Herrañ ad og seiger/ Huørrenn maa þetta skie?
Sem hañ hefde so sagt/ Huørnin̄ er þad møgulegt? Skyllde nockur kuña ad
Endurfædast/ so hañ visse þar ecke af/ eda finde þar ecke til? Þad kañ ecke ad

vera/ En Herrañ Christur svarar hønum/og seiger. Ertu eirn Meystare j Israel/og veist ecke þetta? Og fer Andurlausnaranum vorum hier ecke ø lyka/ og einum goodum Skoolameystara/ þui þegar Skoolabarnenu vill ecke neitt fram fara/hvørsu vel sem sa er kieña ꝛ/leggur sig til ad æminã þad/ og leidrietta fyrer þui/ þa syner hañ þui Vøndiñ/ ævitar þad og ꝛ rappar/ ad þad sie so Dofed ꝛ Eptertekarlaust/Þar fyrer seiger nu Herrañ so framveigis til Nicodemum/Sañlega/sañlega seige eg þier/ad vier seigium þad vier vitum/ og Vitnum hvad vier sied høfum/ og vorn Vitnisburd medtake Þier Ecke. Þad er sem hañ hefde sagt/Þier Pharisei erud soddañ Folk/ ad þo Meñ Predike alldrei so klærlega/ og skilianlega fyrer ydur/þa vilie þier þo ecke læta ydur seigiast/En vier seigium ydur þo/ þad vier vitum/ þad er ad skilia/Bæde eg sialfur/Johañes Skirare/ꝛ adrer wti fra/Trwlynder Spaa meñ ꝛ Lærefedur/høfum kient og wtlagt fyrer ydur/þañ rietta Grundvøll H. Ritningar/En þier medtaked ecke þo ad helldur vorn Vitnisburd.

Nu vilium vier/taka oss wt af þessu Samtale Nicodemi/ꝛ Herrans Christi/ Þetta til Lærdooms/og Uppfrædingar. Fyrst siaum vier hier lioost Eptirdæme a Nicodemo/hvørsu þad Mañeskiurnar eru blindar/og Skilnings litlar/ j þeim Andlegu Sæluhialpar Efnum/ So þad maa riettelega seigiast vm oss/ sem Postuliñ talar/ 2. Cor. 3. Ad vier sieum ecke neyter nockud gott ad hugleida/af oss sialfum til/so sem af oss sialfum/ Þar fyrer liggur oss stoor Magt a/ad vier jduglega bidium Gud j Jesu Nafne/ad hañ vilie senda oss siñ Heilaga Anda/sa vor Hiørtu upplyse/ og jnplante þar riettre og sañre Trw/ so vier mættum verda riett Endurfædd Guds Børn/og Erfingiar Eilyfs Lyfs.

A Herranum Christo siaum vier ꝛ so lioost Epterdæme/hiñar stærstu Miedaumkunar/Elsku og Kiærleika/ sem hañ hefur til allra Veyktrwadra/ j þui/ ad hañ rekur þa ecke fra sier/helldur tekur Vingiarnlega a moote þeim/so sem hañ giørde hier Nicodemo/ Uppfræder þa/og leider a þañ rietta Sæluhialpar Veg. Hvad oss øllum a ad vera hin mesta Huggun/j allskonar Veykleika og Motgange vorum.

J þridia lage verdur oss fyrer Siooner sett j þessum Textans Ordum. HVad Af HOLLde Er FÆdt/Þad Er HOld. Hvørsu þad/ad hættad sie Efnum vorū/ sem er/Vier erum vegna Syndaña so Fordiarfader/ad þar er eckert gott j oss/ Og Holldlega ad vera siñadur/er Fiandskapur j giegn Gude/seiger Postuliñ Rom. 8. Þar fyrer skulum vier kañast vid sialfa oss/ og stæra oss ecke/Helldur audmykia oss vnder Vollduga Guds Hønd/so vier verdum upphafder a synum Tyma/1. Pet. 5.

J fiorda mata lærū vier hier/Ad þar eru þriær Adgreinanlegar persoonur Gudomsins/Þui Herrañ Christur tekur hier so til Orda/og seiger/ VJER VOrtum Þad Vier vitum. Hvar med hañ meinar ecke sig alleina/ helldur og

eiñiñ

eirniñ Fødurin̄ og heilagañ Anda/ Eñ þo hañ seige/ V Jer V Ottum þad Vier Vitum/ þa leggur hañ ecke þar til (Og vora Vitnisburde) helldur Vorn Vitnisburd medtake þier eige/ ad Teikna þar med Eining Guddoms Veruñar j þremur Personum. Vier høfum hier og so eirn Vitnisburd stadfestañ med Dýrum Eyde/ ad Christi Lærdoomur sie stadfastur og sañur/ Med þui hann sialfur seiger/ S Añlega/ Sañlega seige eg þier/ Vier Tølum þad vier vitum/ og Vottum þad vier sied høfum. Huar fyrer vier meigum Okugdner Forlæta oss þar vppa/ Ad þo eirn Eingell af Himne kiæme med añañ Lærdoom/ enn Christur hefur kient/ og Openberad/ þa yrde hañ ad vera halldiñ Bølvadur þar fyrer.

Ad sijdustu framsetur Herrañ Christur hier/ fyrer Nicodemum/ eina merkelega Epterlyking/ Hlioodande vppa Pijnu syna og Dauda/ Huøria hañ tekur af Eyrormenum/ sem j Eydemørkuñe var vppfestur/ suo seigiande. OG SO sem Moyses vpphoof Hoggormiñ a Eydemorkuñe/ Lijka so byriar Mañsins Syne vpp ad hefiast/ So aller þeir sem a hañ trwa/ Fyrerfarest eige/ helldur ad þeir hafe Eilijft Lijf. Hier j þessare Epterlykingu/ jafnar Herrañ Christur øllu Mañkynenu/ samañ vid Israels Lyd/ sem bitiñ var z Særdur/ af þeim breñande Høggormum/ Eñ sialfum sier vid Eyrormeñ/ sem Moyses vppfeste. Og verdu vier hier fyrst Aminter/ vm þa hrædelegu Spilling og Fordiørfun/ sem vier høfum feinged af þeim gamla Eiturorme Dioflenū/ Þui so sm̄ þ/ ad Høggormarner j Eidemørkuñe voru þar f kallader breñande/ eda Elldleger Høggorm^r/ Ad þeir sm̄ Bitner vrdu af þeim/ vpptendrudust af Ofurhita/ z Osløckvanlegum Þorsta/ So hefur þad vered og eirniñ eitt særheitt og breñande Eytur/ sem sa Gamle Høggormur hefur Eytrad og fordiarfad oss med. Eñ hier a moote lyker Herrañ vor Jesus Christus sier/ vid hañ Rauda og Dauda Høggorm/ sem vpp var festur/ Ad hañ aminte oss þar med/ ad hñ sie hingad komiñ/ til þess/ ad verda Bølvañ vorra vegna/ vppa þ/ hañ leyste oss fra Bølvaniñe. Eñ lyka sem þad/ ad Eytormuriñ sem vpp var festur/ var lykur ødrum Høggormum/ ad Asynd/ eñ var þo an Eyturs/ Suo took Christur vppa sig vora Mynd/ Holld og Blood/ Eñ þo an Synda. Nu þeim Eina og Þreña Almattuga Gude/ seigium vier af Hiarta/ Eilijft Lof z Þacker/ fyrer alla syna Nadar Velgiørninga/ sem hañ veiter oss/ og veitt hefur/ Amen/ AMEN.

Fyrsta Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/ Luc. 16. Cap.

JEsus sagde til Phariseaña. Þar var eirn Rijkur Mañ/ sem Klæddest Pelle og Purpura/og at Daglega skijnande Kræser. Og þar var eirn Þurfamadur/Lazarus ad Nafne/huor ed wte lꝏ fyrer hans Dyrum/fullur Kauna/hañ gyrntest ad Sedia sig/af Molum þeim sem fiellu af Borde hins Rijka. Þo komu Hundar og sleiktu hans Sꝏr. Eñ so skiede/ad hiñ Volade Andadest/og vard boriñ af Einglunum j Fadm Abrahams. Eñ hiñ Rijke Andadest lijka/ og var Greptradur. Eñ sem hañ var j Heluijte og Kuolunum/ Hoof hañ vpp sijn Augu/ leit Abraham ꝏ leingdar/og Lazarum j Fadme hans. Þui kallade hañ og sagde. O Fader Abraham/ Myskuna þu mier. Og send Lazarum hingad/ad hañ drepe hinu fremsta sijns Fingurs j Vatn/og kiæle Tungu mijna/þui eg kuelst j þessum Loga. Og Abraham sagde til hans. Sonur/ Hugleid þu/ ad þu medtookst hid gooda j Lijfe þijnu/og Lazarus lijka hid vonda/þui hlijtur hañ nu ad Huggast/ eñ þu ad kueliast. Og fram yfer allt þetta/er ꝏ millum vor og ydar/mykid Diwp stadfest/so ad þeir sem hiedan vilia fara til ydar/ gieta þad ei/ Og eige þeir helldur þadañ fra ydur/vpp til vor komest. Og hañ sagde þa. Eg bid þig Fader/ad þu sender hañ j mijns Fødurs Hws/þui ad eg hefe fim Brædur/þad hañ skijre þeim fra/so ad eige kome þeir j þeñañ Kualastad. Oz Abraham sagde til hans/ Þeir hafa Moysen og Spꝏmeñena/ heyre þeir þeim. Eñ hañ sagde. Nei Fader Abraham/ helldur ef ad nockur Framlideña fære til þeirra/þa mundu þeir Jdran giora. Eñ hañ suarade honum/ Ef ad þeir heyra ecke Moyse og Spꝏmoñunum/ þa munu þeir ecke helldur trwa/ þo ad nockur Framlidiñ Vpprijse.

Exordium.

HAV Latinisku Skallld/og Heidnu Spekingar(Good Guds Børn) hafa funded vppa miøg fallega Epterlijking/ vm Olijkañ Veg/og Leidarending/sem verdur fyrer Mꝏñunum/ j þessu Lyfe/ og hafa dreiged hana wt af einum Bookstaf/sem kallast Litera Pythagoræ/ edur Pythagoræ Bockstafur/Huørn Staf vier køllum Ypsilon. Þessi Bookstafur/hefur vnder sier eirn Legg/Eñ þa vppa hañ dregur/ klyfst hañ j sundur j tuo Legge/edr tuø Strik olijk/Þui hægre Legguriñ ꝏ Bokstafnum er mioor nedañ/eñ breidur ofañ/Eñ sa Vinstre er breidur nedañ/eñ mioor og afsleppur

og affleppur ofañ. Huat med þeir villdu þetta merkiast lata/ Ad suo sem Bookstafur þesse/ hefur ecke vtañ eirn Legg nedañ/ So hafe aller Meñ/ Rykier og Fatæker/ eins Jñgang j fyrstu til þessa Lyfs/ Eñ so sem þad/ ad þesse Bookstafur klyfst/ þegar vppa hañ dregur/ j tuo Parta/ edur tuær Greiner/ So sie þui og so vared fyrer Mañskiepuñe/ Ad þegar fram lydur a Æfeña/ og komed er fra Barndooms Alldrenum/ þa fara syna Leid huører/ Sumer ganga þañ Veigiñ sem betur giegner/ & rykia a Gøtu goodra Dygda & Mañkosta/ huør ad er bæde þraung og Torsookt j fyrstu/ Eñ þeir sem þar komast vpp/ fiña gott og Roolegt Platz sier til Hujldar.

Sumer ganga a Vinstre Hønd/ og Gøtu Holldsins Jñdælis og Vellystinga/ og þesse Vegurinn er laangtum Audsooktare og Mædu miñe/ Eñ þar sem hann endast/ er eckert Roolegt Hujldar Platz/ Helldur Fár og Fordiørfun. Þetta allt setur oss fyrer Siooner/ þetta Heilaga Evangelium/ huørt ed talar vm tuær Olykar Personur/ sem er/ þañ Ryka Mañ/ sem gieck a Veige allskonar Vellystinga/ a medañ hañ Lifde/ Og þañ Fatæka Lazarum/ Og huør Æfilok eda vtfør/ huør þeirra fyrer sig hafe feinged/ sem er/ ad sa Ryke Madur foor til Helvijtis/ Eñ Lazarus var borinn af Einglunum j Fadm Abrahams. Og vilium vier an leingra Jñgangs/ taka oss fyrer Hendur ad skoda/ og Gaumgiæfa þetta Heilaga Evangelium/ Og þui j tuær Smaagreiner sundur skipta.

Hin fyrre skal vera vm þañ Ryka Mañ/ Hans Pract og Vellystingar/ og huør hans Endalok hafe orded vm syder.

Añur vm þañ Fatæka Lazarum/ hans Tilstand & vtfør af þessu Heime.

Gud Himneskur Fader/ sende oss øllum siñ Heilaga Anda/ so vier mættum þetta yfervega/ hans Heilaga Nafne til Lofs/ eñ oss til Tymanlegrar og Eilyfrar Velferdar/ Amen.

Fyrre Greiniñ.

J Upphafe Gudspiallsins stendur so. Jesus sagde til Phariseaña/ Þar var eirn Rykur Mañ/ sem Klæddest Pelle & Purpura/ og at Daglega Skijnande Kræser. J þessum Ordum verdur oss fyrer Siooner sett/ huørniñ hattad hafe vered Lifnade og Framferde þess Ryka Mans. Og eru þ sierdeilis fiorer Høfud Læster/ sem hønum verda hier tillagder. Hiñ fyrste er Drambseme og Hofferdugheit/ þui hier stendur/ Ad Hañ Hafe Klædt Sig j Pelle og Purpura/ Huad hm̃ þo j øngvañ Maata Soomde/ þui soddañ Klædnad mætte eingiñ bera/ vtañ alleinasta Konglegar Personur/ Samt er þad eingvum fyrerboded/ ad Klæda sig vel og Prydelega/ þegar þad skiedur epter goodu Hoofe/ og epter þui sem sierhuør er vm komiñ/ ad Tign og Embætte/ So sem Dæme þar vppa fiñast allmørg j Heilagre Ritningu/ Eñ ef gørvirse er gjørt/ og eirn Vmkomulaus Bonde vill vera lykur einum goodum Borgara/ j

era/ j siñe Klædadragt/Borgarin einu Herramañe/ Herramadurin einu Fursta/
edur Konge/ þa er þad stoor Synd fyrer Gude/ Þuiad Gud er Gud goodrar
Stickunar/en ecke Oskickunar/epter þui sem Postulin seiger/ j fyrra Sendebref
ef til Cor. 14. So Syndgar þa þesse Ryke Madur ecke allsted med synum
Otilbærelegum Klædaburde/Skrydande sig og Prydande/med Pelle og Pur=
pura/eins og Kongar og Keysarar/þar hañ hefde vel mætt læta sier nægia/
ad bera gott Klæde/edur añad þuilykt/sem hønu vel Somde/z Oskande være
ad a þessum Døgum findest ecke eñ nu/ þuilyker Ofrlætar/ sem fram yfer
Megn og gott Hoof/bære þuilykt Klæde/sem þeim ecke Soomer/Gixtande ad
þui/sem þar stendur hia Spamañenum Zophonia/ 1. Cap. Þar Drottin seiger
gest vilia Heimsækia alla þa sem bera Vtlendskan Klædnad.

Añar Løstur þess Ryka Mans/Var Ofhoof j Mat og Dryck/ Þui j Gude
spiallenu stendur/ad hn hafe Eted Daglega Skynande Kræser. Ad hallda
sig vel og Sæmelega til Matar og Dryckiar/er huørium Mañe leifelegt/og ecke
fyrerboded j Guds Orde/ þui Gud hefur þess vegna gefed Møñunum Vallds
yfer Fiskum Siafarens/og yfer Fuglum Loptsins/og yfer øllum Dyrum sem
hrærast a Jørduñe/ad þeir skyllde hafa allt þetta sier til Atuinu og Forsor=
gunar. J sama mæta hefur Gud gefed Møñunum Vyned/til þess/ad giøra
sig af þui glada/ Þui Christelega og Mætulega Aulværd og Gledskap/ leifer
Gud/og hans Ord/og Meinar Møñum ecke þad/þo þeir giøre sig Glada/ þa
þeim vel geingur/og fagne med þeim sem fagna/ Rom, 12. Eñ þad/ ad lifa j
Daglegu Ofhoofe/Sualle og Dryckiuskap/ og eida so z sooa yfer mæta fram
Guds Gæfum Onaudsynlega/og Deyda þar med/edur Veykia sialfs syns Li=
kama/Þad er su Synd/ sem Gud lætur sier stoorlega mislyka/ þuiad þar med
Hindrast Mañsins Gudrækne/ og Bænahallded/ og þar med loxast og teigest
Madur til adskilianlegra Synda/ og Holldlegrar Freistne. Huar vti þesse
Ryke Madur hefur visselega Syndgad. Þar fyrer ætte huør Madur ad
vara sig þar vid/ad læta sitt Hiarta þyngiast af Ofæte/og Ofdryckiu/ Luc.
21. Helldur stunda til ad lifa sparlega/Riettferduglega/og Gudlega j þesse
um Heime/Tit. 2. Huad ef vier giørum/ þa munum vier sydar meir/ þa vier
er verdum setter til þess Himneska Bordsins/ Dryckiader verda med Vellyst=
ing/so sem ødru Reñande Vatne/ og Druckner verda af Nægdar Gotze hans
Hwss/Psalm. 36.

Þridie Løstur/sem sa Ryke Madur hafde/ j Fare synu/ Var Hardydge/og
Omyskunseme/vid þañ Fætæka og Volada Lazarum/ þar hañ misunte hønu
um ad sedia sig af þeim Molum/ sem fiellu af hans Borde/ ÞO Konu Hv=
ndar/og Sleiktu Hans Sær. Hier kiemur þad fram/sem þar stendur j Syr.
Bok. 4. Cap. Ad Hendur þeirra Ogudlegu/ sieu jafnan Reidubunar vid ad
taka/Eñ apturlucktar til ad giefa. Furdanlegt Steinhiarta hefur þes=
sse Ryke Madur mætt hafa/ad hn sa þ helldr/ad Afgangs Leifar synar skyl=
lldu kastast vnder Bord/ og verda Footum trodnar/ Eñ hañ giæfe þær þeim

Volada

Volada Lazaro/Sem Laa wte fyrer Hans Dyrum/Fullur Rauna/ og Hungurmorda. Jaa/Hundarner/sem þo af Natturuñe til/ eru Grimmar og Mørtunarsamar Bestiur/giøra hier Skøm til hans/þui þar þeirra Hwsbonde/ villde ecke lyta vid þeim Fatæka/ þa hafa þeir þvilyka Medaumkan med hønum/ ad þeir koma og giøra hønum til Gooda/ i þui þeir gieta/sem er/ ad þeir sleikia hans Saar. En huørninñ þesse Hardydge/og Omyskunseme hafe strffud vered/þænum vier ad heyra sydar/þar talad verdur vm hans Dauda og Burtfør/af þessum Heime.

Ad sydustu finst su Høfud Synd og Løstur/ hia þessum Ryka Mañe/ wt af huørre aller adrer hans Læster koma/ sem er/ ad hañ hefur huørke viliad heyra nie hlyda Moyse og Spamøñunum/so sem Raada maa af Samtale þui sem hañ helldur vid Abraham/Þad er/Hañ hefur Forakstad Gud/hans Ord/og Þienara/og þegar adrer Gudhrædder Meñ hafa geinged til Kyrkiu/ad heyra Guds Ord/og giøra synar Christelegr Bæner/þa hefr hñ seted epter/ad Drecka og Rwssa/med synum Selskaps Brædrum/ edur og so leiged kyrr/og hroted i Sæng siñe/ og þar fyrer fellur hañ i Gudlaust Giælyfe/ og vm syder/ i Eilyfa Fyrerdæming og Dauda.

Mun þa þesse Ryke Madur ecke eiga sier neina Stallbrædur? Sañarlega/ þar finast eñ nu i Dag/ bæde hier i Lande og añarstadar/hans fim Brædur. Hiñ fyrste hans Brooder/eru aller Agiarner Veralldar Syner/ sem alldrei læta sier nægia/ huørsu myked sem þeir komast yfer/af Gotze og Peningum/Helldur eru þar wt vm/Vakner og Sofner/(sem vier pløgum ad seigia)ad þeir kuñe ad verda Rykare og Rykare/Huar fyrer marger bruka Rangañ Kuarda/Vigt og Mæler/i Kaupum og Sølum/og stela so vnder sig Rannglega Gotze syns Naunga/huad ad er ein Fordæmanleg Synd.

Añar Brooder þessa Ryka Mans/eru aller Hofmoodiger/og Drambsamer/sem hallda sig huørium Mañe meire/og Hoskare/ So þikest þeir ecke nooglega gieta hallded af sier/og Kaupad i Ordunum/þa bera þeir sig ad giøra sig stoora med Klædaburdenum/ En þesser sem suo eru siñader/ þeir skylldu huxa vm þad sem Syrach seiger/10. Cap. Huar fyrer vpphefur sig su auma Jørd og Aska? Þo er hun ecke vtañ Saurinde/æ medañ hun lifer/ og þa Madurinñ er Daudur/þa eta Madkar og Ormar hañ.

Þridie Brooder þess Ryka Mans/ eru aller Dryckiurwtarar/ sem Daglega Dags giøra sig Suijndruckna og galda/og eru sialldañ eda alldrei Odrucknir/ og nær þeir eru so æ sig komner/ dryia þeir allskonar Synder og Glæpe/ til Orda og Giørda. Yfer þessum og þuilykum hroopar Ande Drottins Vei/ hia Spamañenum Esa. 5. Cap. seigiande/Vei þeim sem sneña standa vpp æ Morgna til ad drecka/og sitia allt til Nættur/so ad þeim hitne af Vijnenu/ og hafa Hørpur Gyur/Bumbur/Pypur/og Vijn i synum Gestabodum/og giæta ecke ad þui Verke Drottins/ og hafa øngua Giætslu æ hans Handaverkum.

Fiorde Brooder þess Ryka Mans/eru aller Omyskunsamer/sem ecke kieña i

 Brioste

Briosste um þañ Fatæka Lazarũ/ edur Volada Purfameñ/ sem bidia um Aulm
musu j Guds Nafne. Item/ aller þeir/ sem ecke tyma ad giefa neitt til Kyrk
na og Skoola/ og þeirra sem Gud hefur sett til ad þiena sier þar jñe/ sem eru
Prestar og Læremeystarar/ Helldur vera sig ad draga fra þeim/ þad mest
þeim er møgulegt/ Huad ecke sijdst vid gee̤ngst nu a þessum Tymum.

Fimm Brooder þessa Ryka Mans/ Eru aller þeir/ sem ecke skeyta neitt um
Moysen og Spameñena/ og þesser finast (þui midur) allmarger/ Jaa/ eg maa
vel seigia/ nær j huørium Kyrkiu Søfnude/ sem hallda sig fyrer vel Christna/
Eñ foracta þo samt Guds Ord/ og þau Heiløgu Sacramenta/ Jeg vil ecke
tala þar um/ j huad Forackt þad heilaga Ministerium/ og Herrans Kieñemañ
eru komner/ nu a þessum sijdustu Tymum/ so þar finast þeir sem ecke ad eina
suyfast ad giefa sijnum Prestum/ og Saalusorgurum Skamarord/ helldur og
eirniñ hrekia þa og hria/ og jafnvel draga a Hæreni. Þesser sem so giøre
ra/ eru riettir Stallbrædur þess Ryka Mans/ Og nema suo sie/ ad þeir giøre
alvarlega Jdran/ þa munu þeir med hønum nidur fara um sijder j þad Dyke
ed/ sem vellur med Elle og Breñesteine. Vare sig þar þ huør og eirn/ ad þeir
giøre ecke Mein Herrans Sendebodum/ þui so seiger Gud sialfur/ hia Spa
mañinum Zach. 2. Huør ydur snerter/ hañ snerter Sieaalldur mijns Auga.

Nu viliũ vier framveigis skoda/ og yfervega/ Huør Vtdrif og Endalok
hafe orded þess Ryka Mans/ Hier um hlioodar suo Textiñ/ OG HJñ Ryke
AN Dadest/ Og Var GRæftradur. Og lærum vier þad hier af Dauda
bæde þess Ryka Mans og Lazari/ Ad aller Meñ/ bæde Ryker og Fatæker hlit
oota eitt siñ ad deya/ og þar er eingiñ sa/ sem ecke hafe orded þa Gøtu ad gang
ga/ huørsu Volldugur/ vijs eda Tignarlegur sem hñ vered hefur/ so sem Dæme
bæde forn og ny/ nooglega audsyna. Þar næst verdur hier Aminst/ Huøre
Saal þess Ryka Mans hafe fared/ þa hun skilde vid Lykamañ/ sem er/ j Kual
lastad þeirra Fordæmdu/ þui suo stendur hier j Textanum/ OG SEm Hañ
var j Helvijte og Kuølunum/ hoof hañ vpp sijn Augu / og sa Abraham
a leingdar/ og Lazarum j Fadme hans. Og verdur oss hier kient/ og fyr
rer Siooner sett/ Ad þar eru tueir Veiger fyrer Høndum/ epter þetta Lijf/ er
liggur añar j Himmarijke/ eñ añar j Helvijte/ þuiad þeir sem trwa a Christum
og vel deya j Drottne/ koma j Fadm og Skaut Abrahams/ huør ad er Fader
allra Trwadra/ Gen. 18. Og kallast þess vegna sa Samastadur/ huørt ad Saa
ler allra trwadra safnast/ j Eilijfre Glede/ Abrahams Fang edur Fadmur/ og
ødru Nafne Himmarijke/ edur Paradijs/ Eñ Saaler hiña/ sem j Jdrunarleyse
vidskiliast/ fara nidur j Afgruñ Helvijtis/ huad ad hier verdur ødru Nafne
kalladur Kualastadur.

Þar næst eigum vier ad Raada/ af þessu Samtale/ sem sa Ryke Madur hef
fur vid Abraham/ Huad Obærelegar og Ognarlegar Kualer þad mune vera/
sem þeir Fordæmdu hliota ad lijda um alla Eilijfd/ j Helvijte/ Þui fyrst tek: hñ
suo til

so til Orda/og seiger. O Fader Abraham Myskuna þu mier/og sen
nd Lazarum hingad/ad hañ drepe fremsta sijns Fyngurs j Vatn/og kiæ
le Tungu mijna/þui eg kuelst j þessum Loga. O huad hrædeleg/ og skin
deleg Vmskipte eru þetta. Fyrer stuttu sat hañ yfer þui allra besta Vyne/ og
Dyrmætum Dryckium/ j Hwse synu/og villde ecke gefa þeim Fatæka Lazaro
eirn Mola af Borde synu/Eñ nu er so komed/ad hañ vill þeigiñ þiggia eirn
Dropa Vatns af hønum/og fær þo ecke. Þar med þa verdur hønum ecke allt
einasta þetta af steiged/helldur og so allt añad sem hañ vm bidur/suo sem lio
osst er af Gudspiallenu.

Hier kañ enhuør ad spyria/ Huørt Audur eda Rykdomur/ sem einum eda
ødrum verdur lænadur/ sie nockud Ordsøk til Mañsins Gløtunar/ og Sælar
töpunar? Nei/ fiærre fie þui/ Þuiad riett feingiñ Audur er Guds Gafa og
Blessan/epter þui sem Ritningiñ vottar. Item/Heiter Ande Guds þeim fro
domu/og Riettferdugu/hia Spamañenum David/Psalm. 112. Ad Nægd og
Rykdoomur skule vera j þeirra Hwsum/ So hafa og marger heilager Guds
Meñ vered Ryker og Audúger/so sem Abraham/Jsaach/Jacob/David/La
zarus af Bethania/Joseph af Arimathia og adrer fleyre/þar fyrer er Gotz
og Audæfe j sialfu sier ecke Fordæmanleger Hluter/helldur Vanbrwkun Aud
æfaña/so sem vier høfum heyrt adur sagt.

Añur Greiniñ.

Vier villdum nu koma til þess seirna Greinarkornsins/Og med fæstu Ordū/
skoda og yfervega Tilstand þess Fatæka Lazari. Og er þad sierdeilis fre
nt/sem oss verdur hier fyrer Sioner sett. Fyrst/huørsu þad/ad þesse aume
Madur/ hafe vered af Helmenum Forachtadur/ Huad ræda mæ þar af/ ad
hañ vard ad liggia sem añad Hræ/wte fyrer Dyrum þess Ryka. Eins geing
ur þad eñ nu til/fyrer mørgum froomum Christnum/Ad þeir eru so sem añad
fyrerlited Liooskorn/ fyrer Pauntum þeirra Hofmoodugu/ so sem Job ad
Orde kiemst/ 12. Cap. Eñ hier æ skyllde þo eingiñ hneyxlast/ Þuiad huøria
hellst sem Heimuriñ hatar/og helldur so sem fyrer Stiwpbørn syn/ þa Elskar
Gud/so sem syn eigiñ Astkiær Børn/ seiger Lærefaderiñ Cyrillus.

J añañ Mata er þesse Fatæke Lazarus/eirn Vesæll Þurfamadur/og lif
er j stærstu Eymd og Armood/huørs vegna hañ neydest til ad bidia vm Mo
la þa sem falla af Borde þess Ryka/ so hañ kuñe ad Sedia sitt Hungur. Hid
sama skiedur eñ nu j Dag/ Ad marger gooder og Gudhrædder Meñ/ Rata j
stærsta Armood og Fatækdoom/og nieiga þess vegna syngia wt af þeim fyrra
Pistle til Cor. 4. Þetta Sorgarvers/ og seigia. Allt til þessarar Stundar
høfum vier þolad Hungur og Þosta/og erum Klædlauser/og verdum barder
og høfum ønguañ vissañ Samastad. Samt skulu þeir vita/ ad þeir eru þo
ecke Uvirdter j Auglite Lifanda Guds/ þui hañ hefur wtvaled þa Fatæku/

 sem

sem j Trwnne tyker eru/ Jacob/ 2. Og þad sama vegna syns Elskulega Sonar Jesu Christi/ sem vorra vegna er Fatækur ordinn/ suo vier yrdum fyrer hans Fatækt Auduger/ 2. Cor. 8.

J þridia lage er þesse Fatæke Madur Lazarus/ Full Kauna/ epter þui sem Gudspialled vottar. Þar finnast og eirninn allmarger/ þeir sem hafa syn Kaun og Kranktdæme ad bera/ Sumer hid jnra/ enn sumer hid ytra/ þui þad hlyrur endelega fram ad koma/ sem Christur Jesus hefur spaad fyrer Børnum synum/ hia Joh. 15. So seigiande/ Ef þier værud af Heimenum/ þa Elskade Heimurinn þad hans være/ Enn med þui þier erud ei af þessum Heime/ helldur wtvallde eg ydur af Heimenum/ fyrer þad hatar ydur Heimurinn.

Enn huør munde þa vm syder verda Ending a Eymdum þessa fyrerlitna Fatæka og auma Mans. Æ/ Hun var hin allra Gledelegasta og Æskelegasta/ þui j Gudspiallenu stendur/ Ad hann hafe vered borinn af Einglunum j Abrahams Skaut.

Hier wt af høfum vier oss þetta til Lærdooms og Huggunar ad taka. Fyrst er þad miøg Huggunarsamlegt/ fyrer alla Fatæka/ og Gudhrædda Purfamenn/ Ad þo þeir verde af Verølldunne/ og þeim Volldugu yfergiefner/ og einskis acktader/ þa eru þeir þo hia Gude ecke Ovirder/ Helldur ha þeir þa Virding/ ad a Nøfn þeirra er minst/ og þau eru vppskrifud a Himnum a Lyfsbokenna/ Luc. 10. Þar þuert a mote/ þa Forgeingur Minning hins Ogudlega/ Psal. 69. Og þeirra Nøfn verda ecke skrifud med Nøfnum Riettlætra/ helldur munu þau j Myrkrunum hyliast/ suo sem Salomon seiger/ j sinne Predikunar Bok. 6. Og vier høfum lioos Dæme hier vppa/ a þessum tveimur/ Ryka manne og Lazaro.

J ødru lage/ er þad miøg Huggunarsamlegt fyrer þa Fatæku/ Ad Vesællder þeirra og Eymd/ er ecke eilijf/ helldur ad eins stundleg/ og tekur enda/ ja j Daudanum/ ef ecke verdur fyrre/ so sem skiede fyrer Lazaro/ Þuiad Krossburdartijm: þeirra Christnu kallast lytel stund/ Ja/ Eirn stundlegur og forgeingelegur tijme/ sem lijdur skioott sem eitt Augnablik/ Huørs vegna ad Lydning stundlegra Motlætinga/ er ecke þess verd/ ad henne sie jafnad vid þa Dyrd/ sem j oss skal openber verda/ so sem Postulinn Paall vottar/ Rom. 8.

J þridie maata er þad og eirninn Huggunarsamlegt/ Ad Saaler vorar eru strax komnar j Paradijs/ j Abrahams Skaut/ edur eilijfa Hyld/ og Søndu Drottins/ sem þær verda vidskila vid Lykamena/ huar ed þær snerter eingin Pijna/ Helldur eru þær j mestu Dyrd/ Vnun og Glede/ huøriu oss ber stødugleg ad trwa/ a mote þeim hrædelegu Lygum Papistanna/ sem seigia/ Ad adur enn þær komest j Himneskann Føgnud/ hlioote þær langann tyma ad kremiast/ j þeim særheita Hreinsunar Ellde/ edur Purgatorio.

J sydasta maata er þad Huggunarsamlegast/ fyrer øll Riettrwud Guds Børn/ Ad þau eiga j þeirre sælu Dyrd/ Eilijflega ad vera/ og alldrei vid hana ad skiliast/ vm alla Oendanlega Eilijfd/ So sem þ er þar þuert a mote Hrædelegt

legt og skielþelegt/þyrer alla Idrunarlausa/sem Fordæmder verda til Helvijtis/z Kualana/ Ad þeir hafa ecke alleinasta neirnrar Endurlausnar sier þads an af ad vænta og vona/Helldur þar þeir ecke hina minstu Vægd eda Linun a sijnum Olydanlegum Pijslum og Kuølum/ vpp fra þui þeir eru þar einusinne komner/so sem su Epterlyking Lærefødursins Bonaventuræ þad Merkelega Vtmælar.

Þad er skrifad vm Forfødurinn Jacob/ ad þa han hafde glijmt vid Guds Son j Mannlegre Asynd/þa hafe hn orded Hiartanlega Gladur/og sagt/ Jeg hefe sied Gud fra Auglite til Auglitis/og myn Aund er frelst/Gen.32.Cap. Huad myklu framar munu Saaler vorar Glediast og fagna/ þa vier fáum ad sia Christum Endurlausnara vorn/ so sem han er/og þad sama ecke vm litla stund/edur eirn Dag/helldur vm alla Oendanlega Eilyfd/ Sannarlega mun þ verda ein Ofelgianleg Glede/ Hugria ad þar og ødlast/oss veite Gud Fader/Hu Sonum med Syne/og H. Anda/sie Lof og Dyrd/ad Eilyfu/Amen.

Annan Sunnudag epter Trinitatis

Evangelium Luc. 14. Cap.

JEsus sagde til sinna Lærefueina/þessa Epterlijking. Nockur Madur var sa/sem gierde mykla Kualldmaaltijd/og kallade marga til sijn/Og sende vt sinn Þioon vm Kuolldmaals tijmann/ad hann segde þeim sem bodner voru/komed/þuiad nu eru aller Hluter til Reidu. Og þeir toku aller til j senn/ad afsaka sig. Hinn fyrste sagde til hans. Bægard keypta eg/og hlijt eg ad fara vt ad skoda hann/eg bid þig/afsaka mig. Og hinn annar sagde/Fimm Aknepte keypta eg og fer eg nu vt ad reyna þau/Eg bid þig/ Afsaka mig. Og hinn þridie sagde/Konu hef eg mier festa/og fyrer þui ma eg ecke koma. Og Þionustu Madurinn kom aptur/og kunngiorde þetta sijnum Herra. Þa vart Hwsbondinn Reidur/ og sagde til sijns Þionustu mans. Far þu snarlega vt a Stræte og Gøtur Borgarennar/og leid Volada/Vanada/Blinda/ og Hallta hier jnn. Og Þiooninn sagde/Herra/þad er giert huad þu skipader/og þo er enn meira Rwm. Og Herrann sagde til Þionsins. Far þu vt a Þioodbrauter/z Trongarda/og Naudga þeim hier jnn ad ganga/suo ad mitt Hws verde fullt. Enn eg seige ydur/ad einginn þeirra Manna sem kallader voru/munu smacka myna Kuolldmaltyd.

Añañ Suñudag

Exordium.

J Bokiñe Esther/1. Cap. Lesum vier/ vm þañ Stoormecktuga Kong
Assverum/Huørt ed Rÿkte yfer Hundrad/Tuttugu og siø Pioodlønd
dum/allt fra Indialande/og til Morlands/Ad hñ hafe giørt eitt
Herlegt Giestabod/øllum sÿnum Høfdingium og Þienurum/og þei
im Villdustu af Persia og Meden/ypa þad/hañ liete sia þañ Ryk
parlega Rÿkdoom syns Kongarÿkis/og Pract siñar Majestatis / j marga Da
ga/sem var j Hundrad og Attatÿu Daga. Þar epter giørde hañ eitt añad
Giestabod/øllu þui Folke sem var a Slotinu Susan/bæde stoorum og smaañ/
j siø Daga/og a þeim siøunda Deige/sem Kongurin̄ var ordin̄ gladur af Vÿ
ne/þa baud hañ sÿnum siø Herbergia Sueinum/ sem hønum þionudu/ ad þeir
skylldu sækia Drottniguna Vasthi/ og leida hana jñ fyrer Kongiñ/ med sinne
Kongunglegre Koronu/so hañ liete Folked og Høfdingiana sia heñar Dæge
legleika/þui hun var Dægeleg. Eñ Vasthi villde ecke koma/epter Ordum Ko
ngsins/j Kongsins Herbergia Sueina/Þar fyrer vard hañ miøg reidur/so hans
Grimd brañ j hønum. Og hñ rak Drottninguna Vasthi j burt fra sier/Enn
tok aptur þa froomu Esther sier fyrer Drottning. J þessa Dags Evange
lio/faañ vier j sama mata/heyrt talad vm eitt miøg Ypparlegt Giestabod/hu
ørt ed sa Eilÿfe Kongur allra Konga/ og Drottiñ allra Drottna/ hefur til
reidt/ecke fra einum/hellldur øllu Folke. Og þetta er þad Giestaboded/af Fei
ite/Merg og Dreggialausu Vÿne/vm huørt Esaias talar/ 25. Til þessa Giest
tabodsins/edur Bordhalldsins/baud hañ j fyrstu einungis Gÿdingū/ sem j þa
Daga voru hans Eigendoomur. Eñ søkum þess/ ad þeir forsmaadu þetta Gie
staboded/& hiellldu sig sialfa eilÿfs Lÿfs Omaklega/Act. 13. Þa hefr hñ þar
epter wtsendt sÿna Þienara/a Pioodbrauter og Tiwngarda/ og læted bjooda
oss Heidingium til siñar Kuølldmaaltÿdar/so vier erum nu ecke leingur Giester
og framande/Hellldur Borgarar og Heimameñ/med øllum heiløgum/þui hann
er vor Fridur/sem giørt hefur eitt af badum/og af hefur broted þañ Vegg/
sem þar var a mille/Eph. 2. Jaa/Hier er huørke Gÿdingur nie Griskur/ ecke
Þræll nie Frelsinge/ eige Kall nie Kuiña/ Hellldur erum vier nu aller eitt j
Christo Jesu/Gal. 3. Og vilium vier nu vÿkia til Gudspiallsins/ og taka oss
þar wt af/þriaar Smaagreiner ad skoda og yfervega.

Hin fyrsta skal vera vm þa myklu Naad og Giæskurÿke þessa Hwsfødursins
sem bÿdur til þessarar stooru Kuølldmaaltÿdar.

Auñur vm Ofacklæte þeirra sem bodner voru.

Þridia vm þad Hrædelega Straff/ sem þeir feingu fyrer þessa sÿna O
hlÿdne/& Forøktun/ad þeir villdu ecke koma.

Sa Himneske Faderiñ/ sem Daglega Dags/ fedur oss og nærer/og giefur oss
allt þad sem oss er Naudsÿnlegt/til Saalar og Lÿfs/Hañ virdest ad senda oss
sÿna Naad/so vier mættum hier wt af nockud gott læra og nema/Amen.

Vilie

Fyrsta Greinin.

Vilie nockur vita Ordsøk og Efne þar til/ Huar fyrer ad vor sæle Endur
lausnare framsette þessa Epterlyking/ Vm þa myklu Kuølldmaaltydena/
þa var hun þesse/ Ad Herran Christur var bodin til Bords af einum Yfer-
herra Phariseana/ Og sem han sa/ huørnin hiner adrer Giestabods Menerner
kiepptust epter hinum efstu Sætum/ þa fan han Blessadur þar ad/ Aminnande
og einnin þan sem hønum hafde jnboded/ fyrer þad/ ad han bide til Giesta þe-
im Ryku og Micktugu/ synum Lykum/ Aminnande han/ ad han skyllde ecke bio
da slykum Giestum/ sem kyñe ad jña hønum aptur/ hans Giestabods Veiting/
med sõdu jafn goodu Giestabode/ helldur þa skyllde han veita Fatækum/ Bl-
indum/ Høltum og Krumum/ sem hønum kyñe ei slykt aptur ad jña/ so ad høn
um mætte verda þad aptur gollded/ j Vpprisu Riettlatra. En sem þetta hey
rde eirn Stiervitur/ og Vppblæsin Phariseare/ sem þar var/ þa tekur han so til
Orda/ og seiger/ Sæll er sa sem etur Braud j Himnaryke/ Villande þar med se
tia Herran Christum nidur/ ad han ætte ecke j Nærveru so Hælærdra ꝛ Hei-
lagra Maña/ ad tala vm so lytels verda Hlute/ Hitt være langtum nytsamlegra
ad tala vm/ og miñast a/ Huad sæler þeir mætte seigast/ sem neitu Brauds j
Himnaryke/ Helldur en vm þad/ huørnin Bordsidunum skyllde vared vera/ og
Sætum skipta j Jardneskum Giestabodum. Þessum Hræsnara suarar Chri-
stur nu/ med þessare Epterlykingu/ seigiande/ Madur nockur var sa/ sem gi-
orde mykla Kuølldmaaltijd/ ꝛ kallade marga til sijn/ Og sende vt sin Pi-
on vm Kuølldmaals tijman/ ad han segde þeim sem bodner voru/ komed
þui nu eru aller Hluter til reidu.

Fernt er þad sierdeilis/ sem vier hófum ad athuga j þessum Ordum. Og
er þad fyrsta vm Giestabods Herran/ Huør og huilykur han sie/ Gudspiallas
madurin Lucas kallar han hier Man/ En ecke a þetta so ad skiliast/ ad þad
sie nockur Syndugur Madur eins og vær/ Helldur er þad sialfur ei lyfur/ Al-
mattugur Gud. Nu þo ad so sie/ ad Gud meige j øngvan maata/ epter sinne
Eigenlegre Veru/ kallast Madur/ so sem þar stendur/ Num. 23. Gud er ecke
Madur ad han liuge. Og hia Spamañenum Hos. 11. seiger han sialfur suo/
Jeg er Gud en ecke Madur/ Samt kallast han hier þo eirn Madur. Fyrst/
vegna þeirrar myklu og stooru Elsku/ sem han hefur til Mañkynsins/ Þui
hans Lyst er hia Mañana Børnum/ Ordskuida B. 8. Þar næst nefnest hann
Madur/ vegna Sképunarverksins/ ad han hefur skapad oss Mennena/ og lated
sin Eingietin Son/ sem er su ønnur Guddoomsins Persona/ taka vppa sig Mañ-
doomlega Natturu/ ꝛ verda vorn Broodur/ Heb. 2. So siaum vier nu hier
af/ Guds Himneska Fødurs Ovmrædelega Elsku/ Goodgirnd og Myskun/ sem
han hefur til vor Mañana/ Huar fyrer vier meigum syngia/ og seigia med hin
um heilaga David/ af Psalmenum 8. Huad er Madurin þess/ ad þu skul-

 er miñast

er minnast hans/ Og Mannsins Barn þad þu vitier þess?

Þar næst seiger Gudspiallamadurin/ Ad þesse Madur edur Hwsherra/hafe
giørt MIKla Kuølldmaltyd. Fyrer Kuølldmaltyd þessa/eiga ecke ad skiliast
Natturleger/edur Almeñeleger Kietter/Helldur talar Herrañ Christur hier/
vm eina Himneska/og Andlega Kuølldmaltyd/sem tilreidd verdur fyrer pre
dikunar Embætte Evangelij/J huørre Herrañ Christur þad blessada Lambed
Guds/er sialfur Fædañ/og er þar nælægur/med allre siñe Nad/For þienustu/
og Verdskulldan. Og verdur oss hier kient/og fyrer Stooner sett/Huad ly
steleger/Gagnleger/og Naudsynleger Hluter/ad sieu Predikun Guds Orda/og
þau heiløgu Sacramenta. Jaa/ þau þiadu og þreittu Hiørtun kuña best ad
þeña/ og saña huad Lystug og Heilnæm þesse Kuølldmaltyd sie/ þuiad so sem
þ/ad eirn Huugradur/Kweñ og þreittur Verkamadur gyrnest ad setia sig ni
dur vm sijder/og næra sig a Fæduñe/epter strangt Erfide. So er Kiett Ch
ristnum Mañe/eckert æskelegra/nie Hugsuølunarsamara/eñ ad smacka þa Him
nesku Kuølldmaltydena/sem oss verdur frambodiñ j Guds Orde/z þeim Hei
løgu Sacramentis. Eñ huar fyrer(kañ einhuør ad seigia) kallast þesse Kuø
lldmaltyd mykel? Þar til suara eg/ ad þar eru bæde vissar og Vigtugar Ord
saker til. Hin fyrsta er/ad Veitariñ/ eda sa sem Kuølldmaltydena giører/
er ecke eirn sliettur Herra/helldur Eilijfur Almattugur Gud. Þar næst ka
llast hun mykel/vegna þess mykla Kostnadar/ sem sa Himneske Faderiñ hefur
fyrer þessare Kuølldmaltyd/J huørre hañ giefur til Andlegrar Fædu/ siñ all
ra Elskulegasta Son/Huør ed j Ordenu og Sacramentunum/verdur fyrer oss
a Bord boriñ. J þridia lage ma þetta heita ein stoor Kuølldmaltyd/ve
gna þeirra Ypparlegu og mykelshattar Sendeboda/sem Gud hefur fra Ver
alldareñar Vpphafe/haft til þess/ ad biooda j þessa Veitsluna/suo sem ad eru
þeir H. Patriarchar/Spameñ og Kongar. J fiorda lage heiter þetta med
riettu su stoora Kuølldmaltyd/ Vegna þess mykla Mañfiølda/ sem til heñar
verdur bodiñ/þui hier til verda bodner aller Meñ j Heimenum. J fimta
mata/ ma þad vel heita stoor Kuølldmaltyd/ vegna þess stoora Gagns og
Nytsemdar/sem Truudum þar af stendur/ Þuiad huør hañ etur mitt Holld/
og dreckur mitt Blood/seiger Herrañ Christur/hia Joh. 6. Sa hefur Eilijft
Lijf/ og eg mun vppvekia hañ a efsta Deige. J siøtta og sijdasta mata er
hun/z ma heita stor Kuølldmaltyd/vegna þess/ad hun varer ecke ad eins vm
litla stund/helldur allt til Heimsins Enda. O/huilijkt Giestabod/ O huilijkt
Dyrdleg Kuølldmaltyd er þetta? Huør skyllde ecke feigiñ og giarnañ vilia
koma til þessa mykla Giestabodsins/og þad mykels virda? seigiande med hinu
heilaga David/af Psalm. 31. Huørsu mykel er þijn Goodgirne Drottiñ/huør
ia þu hefur geymt þeim sem þig ottast/et ct.

Þegar Mephiboseth heyrde/ad hañ ætte ad sitia vid Kongsins Bord/alla
sijna Lijfdaga/þa Audmykte hañ sig stoorlega fyrer Kongenum/og sagde/Hu
ør er eg þiñ Þræll/ad þu snyr þier til eins Dauds Hunds/sem eg er/z. Sam.

Bookar

Bookar 9. Cap. Huad myklu framar ættum vier med Hiartans Audmykt og Lytelæte/ ad falla flater fram fyrer þann ædsta Konginn allra Konga/ og þacka hønum þar fyrer/ ad hann ecke ad eins bydur oss einu sinne a Aare huørin/ helldur a huørium og einum Dege/ til þeirrar myklu Kuølldmaltydar/ og Lambsins Brwdkaups?

Huørier eru þa/ þeir sem sa Himneske Hwsherrann wtsender/ til ad biooda til þeirrar myklu Kuølldmaltydar? Hier vm hlioodar suo Textinn.

Og hann wtsende sijna Þienara vm Kuølldmaals Tijmann/ Ad þeir segde þeim sem bodner voru/ Komed/ þuiad nu eru aller Hluter til Reidu.

Fyrer þessa Þienara merkiast og skiliast þeir heiløgu Spamenn/ Postular/ og aller Trwlynder Ordsins Þienarar/ Huøria Gud hefur ætijd j fra Upphafe wtsendt/ til ad biooda til þessarar Kuølldmaltydar. Til hennar baud sialfur Gud Forfødurnum Noa/ og Noe sijdann øllum Heimenum/ Gen. 6. Epter Flooded voru bodner til þessarar Kuølldmaltydar/ Abraham/ Isaach og Jacob. Sijdann þar epter liet Gud Spamennena biooda sijnu eigen Folke/ til þessarar Kuølldmaltydar/ allt til þess hann sende sinn Eingietna Son/ Jesum Christum/ hingad j þennan Heim/ huørn hann kallar sinn Þion/ hia Spamanninum Esa. 53. Epter Christi Himnafør liet hann Postulana biooda øllu Folke/ epter þui sem liost er af Befalningu sialfs Herrans Christi/ hia Matth. 16. Enn huørninn velflester hafe teked þessu Tilbode Lifanda Guds/ til þeirrar myklu Kuølldmaltydar/ þad faaum vier ad heyra j þui ødru Greinarkorninu/ huørt nu epterfylger med einu Orde.

Annur Greinin.

OG ÞEir TOku til Aller j senn Ad Afsaka Sig/ seiger Gudspiallamadurinn. Hier setur nu Herrann Christur oss fyrer Siooner/ þa hrædelegu Blindne/ og Ofacklæte/ sem Manneskiann a ad sier/ ad hun fekker ecke sinn Vitiunar tyma/ Luc. 19. Huad þo ecke sijst sannast/ a þui auma Gydinga Folke/ Huøriu Gud Drottinn liet ecke einusinne/ helldur optlega biooda til þeirrar stooru Kuølldmaaltydar/ bæde fyrer Predikun Johannis Skyrara/ Postulanna og sialfs Herrans Christi/ Enn þeir villdu þo samt ecke koma/ berande fyrer sig einar og adrar faangtar/ Ja/ einskis verdar Afsakaner/ suo sem vier faaum þessu næst ad heyra. Einn ber þad fyrer sig/ ad hann hafe Keypt BU Gard/ Og verde hann þui endelega ad fara wt Og Skoda hann/ et cæt. Huøro Lykar og Jafningiar ad eru aller þeir/ sem leggia sig epter meir enn Hoofe giegner/ ad koma vnder sig Fasteign syns Naunga/ og vilia lijeed eda eckert fyrer giefa/ Ja/ Eru alldrei til Frids/ fyrer enn þeir gieta eignad/ edur Hendad med eitthuørt slag/ Land og Reka vndann annara Manna Jørdum. Yfer þessum hroopar Ande Guds Vei/ hia Spamanninum Esa. 5. Cap. seigiande/ Vei þeim sem samann draga eitt Hws til annars/ z. leggia eirn Akur til annars/ þangad til ad þar er ecke me-

ika Kynn til/et ct. Item/stendur so j Deut. Bok. 27. Ad Bølvadur skule sa vera/sem saman færer Landamerke syns Naunga.

Añar sa sem bodiñ var/til þessarar myklu Kvølldmaaltydar/ Afsakar sig þar med/ad hañ hafe Keypt Fim Akneyte/ Og Ætle Nu Ad Fara wt og Reyna þau. Vid huørn ad lykiast aller Agiarner/Kaupmeñ og Kramarar/ sem alldrei laata sier nægiast/ huørsu myked sem þeir komast yfer af Aud og Peningum/og suikia siñ Naunga/j Kaupum og Sølum/so þeir verde ecke Rykare og Rykare.

Hiñ þridie ver sig med þui/ad hañ hafe FEst Sier KOnu/Og Meige þess vegna ecke Koma/Þad er/hañ meige ecke viña þad fyrer neinn Hlut/ad yfergiefa Burtsyslan syna/og þad Gagn sem hañ meige þar af hafa. Þetta er nu þad med ødru fleyra/sem Mønnum giører skada/og þa dregur fra Nadar Kvølldmaaltydeñe Drottins/ Ecke þess vegna/ ad þesser adurnefnder Hluter sieu j sialfum sier Fordæmanleger/ edur skadleger Hluter/ edur hindre vorn Christendoom/edur Saaluhialp/ Þuiad Rykedæme og Tymanleg-Audlegd/ er Guds Blessan. Lyka hafa þeir helløgu Forfedur/Abraham/ Isaach og Jacob/ att Akra og Fie/ so sem Heiløg Ritning vottar. Þar hafa og so ecke ad eins/gooder og Gudhrædder Kongar og Spaameñ/ helldur og eirniñ nockrer af Postulunum/verid Eigengifter/ og giørdu eckert Rangt þar wti/ Hitt er ef er þad gott ad skilia/ad øngvaneigiñ er þ Oleifelegt/þo Madr eige Akra og Kuikfie/eda sie Eigengiftur/Eñ þad/ad festa so Hiarta sitt/ vid þessa Stundlega Hlute/ad Madur yfergiefe þar fyrer þad andlega og Eilyfa/ þad er þad sem Herrañ Christur hier straffar og adfiñur.

Þridia Greiniñ.

NV er ad miñast a þad þridia/sem er/Huørs Straffs þeir hafe sier ad vænta/sem forsmaa þetta Herrans Christi Giestabod/ Og skulum vier vita/ ad þad er sierdeilis fierfallt Straff/ sem yfer þeim haanger. Fyrst er þad/ Ad Þienarar Lifanda Guds klaga þar og seigia synum Herra/fra þeirra Ogudlegleika/og Ohlydne/so sem ad giørde Þienare þessa Hwsherrans/huør ad kuñgiørde aptur synum Hwsbonda/ Ad þeir sem bodner voru/hefdu ecke villiad koma. Fyrer þessare Ohlydne tekur Ande Guds einum og sierhuørium sterkañ Vara/j Pistlenum til Heb. 13. seigiande/Hlyded ydrum Kieñefedrum/& fylged þeim/þuiad þeir vaka yfer ydrum Saalum/suo ad þeir giøre þad med Glede/eñ ecke med Andvarpan/þuiad þad er ydur ecke gott.

Añad Straff/sem koma mun yfer alla Guds Orda/og Sacramentaña Foracktara/ Er su Hrædelega og Ognarlega Guds Reide/ sem breñur allt nidur til Helvijtis/Þui j Textanum stendur/ Ad Hwsbondiñ hafe Orded REidur. Mørgum þiker þad myked/þa hañ verdur fyrer Reide og Ofgunst syns Herra/so sem ad skiede Drottninguna Vasthi/& Haman/Esth. B. 1. & 7. Eñ huad er Reide mañaña ad lykia/vid Guds reide? Þad feingu þeir Chore/Dathan/& Abiram

Abiram

Abraham ad vita þordum/ sem suctu Lifande nidur til Helvijtis/þyrer þad/ þeir møglutu a mote Guds Manne Moyse/Num. 16. Jtem/þeir j Sodoma z Gomorra/ Gen. 19. Og adrer fleyre.

Þridia Straff þeirra Ogudlegu/ sem ecke vilia hlyda Herrans Þienurum og koma til þeirrar Andlegu Kuølldmaltydarennar/þa er þad/ad þeir verda wercktner//Enn adrer jnntektner j þeirra stad/so sem skied og framkomed er alla teidu/vid þa aumu Gydinga/j hvørra stad ad Gud hefur kallad aptur Heidingia/epter þui sem Herrann Christur hafde þeim ædur hootad/ hia Matth. 21. Cap. Ad Guds Rijke skyllde fra þeim takast/og Heidingium giefed verda þeir sem þar af Avøxt færa.

Fiorda og sydasta Hefndarstraff/ sem Gud hootar øllum Ogudlegum/ sem læta sier meira omhugad vera/ vm þetta stundlega/og Forgeingelega/helldur enn vm syna Sælar Velferd/ og þad Himneska Giestabooded/þa er þetta/ sem hier stendur sydast j Epterlijkingunne/þar Herrann seiger/Enn eg seige ydur/ad eingenn þeirra Manna sem kallader voru/munu smacka mijna Kuøldmaltyd. Og kiemur þad hier fram/sem Ande Drottins talar / fyrer Munn Spamannsins Hos. 4. seigiande Af þui þier hafed kastad j burt fra ydur Guds Orde/Þa vil eg aftur j staden kasta ydur j burt fra mier/ Þad er ad skilia/Ad sa Himneske Huusherrann vill læta slijka Foraktara syns Dyrmæta Giestabods koma j Andlegt Hungur z Þørfnun þess Signada Himnabrauds/og fara Toomhenta og Snauda/ fra synum Himnesku Giædum og Audæfum/og rata j Krøptugann Villudoom/ Huar fra Gud vardveite oss alla j Jesu Nafne. Og þeim hinum sama/ Eilyfum Almattugum Gude Fødur/ Syne og Heiløgum Anda/seigium vier Lof og Packer/fyrer alla syna Nadar Velgiørninga/nu og ad eilyfu/Amen.

Þridia Sunnudag epter Trinitatis.

Evangelium Luc. 15. Cap.

NN aller Tollheimtumenn og Bersynduger nalægdu sig til hans/so ad þeir heyrdu hann/Og hiner Skriptlærdu z Phariseí mogludu vm þ/z segdu/ Þesse medtekur Bersynduga Menn/og etur med þeim. Enn hann sagde til þeirra/þessa Epterlijking/so seigiande. Huer sa Madur af ydur/ sem hann hefur Hundrad Sauda/og ef hann glatar einum af þeim/yfergiefur hann ecke þa niju og nijutijer a Eydemerku/og fer epter þeim sem ad glatadest/ þangad til hann finnur hann? Og

 þa hann

þa hañ hefur funded hañ/leggur hañ hañ sama(med Fagnade)sier a Herdar/kiemur Heim/z kallar samañ Vine og Nabua/og seiger til þeirra: Samgledíest med mier/þuiad eg hefe miñ Saud aptur funded/þañ sem glatadur var. Eg seige ydur/ad lyka so mun Fognudur vera a Himinum yfer einum Syndugum/sem Jdran giorer/meir eñ yfer þeim nyu og nyu tijer Riettlætum/sem eige þurfa Yferbootar vid. Eda huør er su Kona sem hefur tiju Peninga/Ef hun tyner einum/er eige so/ ad hun kueiker Lioos/og soopar Hused/og leitar vandlega/þangad til ad hun finur hañ/ Og þa er hun hefur hañ funded/samañ kallar hun Vinkonur synar/ og Grañkonur/seigiande. Samgledíest med mier/þuiad eg hefe miñ Pening aptur funded/huerium eg tijnda. Lyka so og seige eg ydur/þad Fognudur mun vera fyrer Einglum Guds/yfer einum Syndugum/þeim ed Yferboot giorer.

Exordium.

J Numeri Bookar/12. Cap. Lesum vier/ Ad þegar Moyses hafde sier til Ecta teked þa Morlendsku Kuiñu/þa hafe hañ Broodur Aaron/og hans Systur Mariæ/mißþocknast þ so mieg/og þau mogludu hañ þar fyrer hardlega/ þui þau meintu/ad bæde sier og siñe Ætt/ munde verda Ovirding þar ad/ Ad þuilykur Madur sem Moyses var/skyllde Gipta sig/og ad sier taka eina Moriñu/ og þar hafa Vmgeingne vid hana/þar hun var Heidiñ. Þetta kañ vel Heim ad færast/til þessa Dags Gudspialls/ Þui þa Pharisei og Skriftlærder sæu og formerktu/ad Herrañ Christur(huørn Gud hafde heited ad senda synu Folke/ j Moysis stad) hafde Vmgeingne og Samtal vid Tollheimtumeñ og Bersynduga/þa kuñu þeir þ j øngrañ mata ad lyda/Helldr mogludu þar yfer/og sogdu/Þesse medteckur Bersynduga Meñ/og etur med þeim/Meinande/ad slykt være Osæmelegt/z Olydande/ og tooku sier þar þ/hier wt af Ordsøk/ad mynka hans Personu/so sem hañ være øngvu betre eñ þesser/ sem hañ vmgieckst so med/ Eñ þeir goodu Meñ skildu ecke riettelega Vnderstødu þessa Efnis. Þui þess vegna var Herrañ Christur komiñ hingad j þeñañ Heim/ad hañ kallade þa Syndugu til Jdrunar/Og leitade epter þui sem Tapad var/ Matth. 18. So sem hañ þeim þad eñ klarlegar audsyner/med þessum tueimur Epterlykingum/sem hañ setur fram/j þessu Heilaga Evangelio/ Huørt vier viliũ med fæstu Ordum einfalldlega yfervega j þetta siñ/ Og oss wt af þui þriar Smægreiner fyrer Hendur taka.

Og skal hin fyrsta vera/ vm þessa Tollheimtumeñ og Bersynduga/sem naalægdu sig Herranum Christo.

Ayñur

Auñur vm Murr og Møgl Phariseaña/ og þeirra Skriptlærdu. Og hin þridia vm Forsuar Christi/sem hañ framsetur aptur þeim j moote. Gud hialpe oss med siñe Nad/suo vier mættum hier wt af nockud gott læra/ og oss til Nytsemdar færa/Amen.

Fyrsta Greiniñ.

Fyrra Suñudag heyrdum vier talad/vm þa myklu Kuølldmaltijd/sem Gud Drottiñ hefur tilreidt og bwed øllum Møñum/fyrer predikun Heilags Evangelij/j Christelegre Kyrkiu. Eñ j Dag verdz oss kient/huørniñ vær kuñum til heñar ad komast/sem er/fyrer saña Jdran/þa vier med þessum Tollheimtur um/og Bersyndugum/nælægium oss Herranum Christo/þui so stendur j Upphafe Gudspiallsins/Ad aller Tollheimtumeñ og Bersynduger hafe nalægt sig til hans/so ad þeir heyrdu hønum. Þrent er oss hier athugande. Fyrst/huad fyrer Folk ad vered hafe þesser Tollheimtumeñ og Bersynduger. Þar næst/ Huad þeir hafe giørt edur adhafst. Og j þridia lage/ huørt Erende þeir hafe haft til Christum. Huada Folk ad Tollheimtumeñerner hafe vered/þad wtvijsar heiløg Ritning allvijda/sem er/Ad þeir voru þeir mestu Stoorsyndarar/ sem vegna siñar jllrar Breitne/ voru hatader af øllum/ huørs vegna sialfur Herrañ Christur samlijker þeim vid Gudlausar Mañeskiur/sem ecke aktta fyrer nockra Aminiing/so seigiande/hia Matth. 18. Ef þiñ Brooder brijtur vid þig/ og skeyter huørke vm Heimuglega nie Openberlega Aminiing/þa halltu hañ sem aññañ Heidingia/og Tollheimtumañ. J þessara Selskap voru og so adrer/ huørier hier nefnast Bersynduger/ Þeir voru og ecke helldur betre eñ hiner/ Eñ allt vm þad/ þesser koma þo samt til Christum/medkieña synar Synder/og bidia hañ vm Nad/huøria þeir eirniñ faa. Þar fyrer miñ Brooder og Syster/ Siertu eirn Tollheimtu madur/ Siertu eirn Storsyndare/Jaa/ hiñ meste a medal allra añara Syndara/ so sem Paall Postule jatar vm sig/ 1. Tim. 1. Þa ørvæntu þier samt ecke Guds Nadar/ eins og Cain/Gen. 4. Helldur Huggadu þig og Hughreystu/vid Dæme Davids/Manassis Kongs/Mariu Magdalenu/Zachei/Postulans Paals/S. Peturs/og añara fleyre Stoorsyndara/ Huørier aller feingu Nad fyrer Lifandа Gude/ og bid þu af Hiarta/ med hinum Heilaga David/ af Psalm. 51. Myskuna þu mier Gud epter þiñe Myskunseme/og afmaa mijnar Synder/epter þiñe storu Myskun/So muntu visselega faa þad sama Andsuar/z Aflausn sem David fieck/ad Gud hafe burt teked þijna Synd/2. Sam. 12.

Þar næst er þad næsta Huggunarsamlegt/f oss Syndarana/Ad Jesus vor vill ecke reka oss fra sier/ nær sem hellst vier komum med sañre og alvarlegre Jdran fram fyrer hañ/ so sem hañ rak ecke þessa Tollheimtumeñ j burtu/þuiad/þo mørg og stoor sie Mañleg Synd/myklu stærre er Nadiñ/Endalaus er Guds Hialpar Hønd/huørsu stoor sem er skadiñ/ et c.

J añañ

J annann máta vilium vier skoda/og yfervega/Huad þesser Tollheimtumenn
og Syndarar hafe giørt/og adhafst/sem er/Ad þeir KOmu z giørdu sier Reo
ísu til Jesú. Og eru einginn Ólykindc/ad þeir mune hafa vered vnder pre
dikun Johannis Skýrara ædur/þa hann so kiende z sagde/Auxinn er sett til Roo
tar Triesins/og huørt þad Trie sem ecke ber goodann Auøxt/skal vpphøggvast/
og j Elld kastast/ Þeir hafa og heyrt sagt/ fra þui allra Huggunarsamlegsta
Jesu Christi Tilbode/þar hann seiger. Komed til myn aller/ þier sem Erfid
id/og Þunga erud hladner/ Jeg vil Endurnæra ydur/Matth. 11. Og þat
fyrer synest þeim þad Raadlegast/ad rýsa vpp af sýnum Synda suefne/ og ko
ma til Jesu/z jata hønum synar Synder. Ó/Gud gæfe ad vier og eirn
inn epterfylgdinn þeirra Dæme j þessu. Þui huad marger Tollheimtarar z Ber
synduger finnast nu æ þessum Døgum/Enn fæster þo af þeim vilia nálægia sig
Herranum Christo/med sannre og alvarlegre Jdran sinna Synda/helldur geing
ur þad myklu helldur so til/sem Spamadurinn Jeremias seiger/8. C. Huør er
sa nockr sem villt fer/ad hnn vilie ecke giarnann komast æ þann rietta Veginn apt
ur/Samt vill þo þetta Folk ætyd og alla týma villt fara/ þar er einginn sem
lætur sier mislýka sýna Jllsku/og seige/Huad er þad eg giøre? Helldur hlaupa
þeir aller sitt Hlaup/ so sem Grimmer Vyghestar j Bardaga. Þar fyrer sie
huør og eirn þar vm Amintur j Nafne Drottins/ ad hann drage ecke vndann
ad snwa sier til Guds/og skiota þui ecke fra einum Deige til annars/helldur be
tra sig/æ medann Nadar týminn er/ Þuiad þad kann fyrer Kuølldtýmann ordut
vy'se ad verda/enn þad var vm Morguninn/og slykt skiedur snarlega fyrer Gui
de/seiger Syrach. 5. og 18. Cap.

Huørninn(kann einhuør ad seigia) edur med huørium hætte æ eg ad nálægia
mig Herranum Christo/ z koma til hans? Fyrst ættu minn Brooder og Syst
er/ad giøra þad/med einnre heitre og alvarlegre Bæn/og Jætningu sinna Sy
nda/seigiande med þeim Fortapada Synenum/Fader Eg hefe Syndgad j Him
ninn og fyrer þier/og er þui ei verdugur ad kallast þinn Sonur/ Luc. 15. C.
Þuiad huør hann neytar synum Misgiørningum/þeim mun þad ecke vel vegna/
Enn sa sem þær medkienner z fyrerlætur þær/mun Myskun ødlast/seiger Salo
mon/j Ordskuida Book. 28. Cap."

Þar næst eigum vier ad koma fram fyrer Gud/med fullu Trwnadartrau
ste/þad er/ad vier efunst ecke/ edur ørvæntum oss Guds Nadar/ vegna vorra
Synda/Helldur seigium med Postulanum Pále/Christur hefur mig elskad/og
wtgiefed sialfann sig fyrer mig/Gal. 2.

J þridia lage/ Ef vier vilium riettelega framkoma fyrer Gud/ þa siaum
til/ ad þad meige skie med Christelegum og Gude velþocknanlegum Verkum/
þui Christur er sa allra heilagaste/þar fyrer/huør til hans vill koma/sa hlýt
tur ad afleggia allann Óhreinleik/og Jllsku/enn epterfylgia Helgunninne/ann hui
ørrar þad einginn kann Drottinn ad siæ/seiger Postulinn til Heb. 12. Þegar vier
þetta giørum/og so framkomum fyrer lifande Gud/sem er/ med heitre og Al
varlegre

varlegre Bæn/med fastre og stødugre Trw/ og med goodum og Gude þægelegū
um Verkum/ so vill hañ aptur a moot/nalægia sig til vor/ Jaa/ hañ vill nal-
lægia sig oss/so sem einn Fader synu Barne/edur so sem einn Brwdgume/ sinne
elskulegre Brwdur/ og Kyssa oss hier j Nadar rykenu/ med einum Nadar
kosse/ Eñ þar sydar meir j Ryke Dyrdareñar/ med Kosse eilyfrar Glede/ og
Vnadsemdar.

Þad þridia sem oss er athugande j þessu fyrsta Greinar kornenu/er/ Huørt
Erende ad þesser Tollheimtumeñ og Bersynduger hafe haft til Herrans Chri-
stum/ Hier vm talar so Gudspiallamadurin/segiande/ Ad Þeir Hafe nalægt
sig hønum/til ad heyra hans Kieñing/og Predikun. Øskande være/ad vier br-
eitum epter þeim j þessu/ og lietum øngvañ Hlut hindra oss þar j fra/ ad
koma þangad sem optast/sem Guds Ord er kient/og vm Hønd haft/Eñ huø-
rniñ þad til gange fyrer allmørgum/þad er Gude liosast.

Añnur Greiniñ.

Nv vilium vier koma til þess sydara Greinarkornsins/ og framvegis yfer-
vega/ Murr og Møgl þeirra Phariseara/og Skriptlærdra/ Huar vm Gud-
spialls Textiñ so hlioodar/ Og hiner Skriptlærdu og Pharisei møgludu
vm þad/og søgdu/ þesse medtekur Bersynduga Meñ/og etur med þeim.
Hier læta þesser Illskufullu/ og Aufundsiuku Meñ/eñ nu einusiñe sem opt-
ar/ j lioose/ Þel sitt og Hiartalag/sem þeir hafa til Herrans Christum/j þui/
ad þeir misunna hønum þess/ þo nockrer fateiner hiellde sig til hans/ og hlyddu
hañs Kieñingu. Mun þetta ecke og so/ eñ nu j Dag vera miøg Almeñelegt/ad
Vndersaatarner møgla j mote synum Yfirbodurum/ þeir Ryku a mote þeim
Fatæku/og Tilheyrendurner j moote synum Kieñefedrum/ z misuña so huør
ødrum siñar Luku og Velferdar/ Hier fyrer seiger Salomon so/ j siñ Predik-
unar Book/4. Cap. Eg sa vppa Erfide og Astundan/ j øllum Efnum/ og
þa hatade sa eine þañ añañ. Hier fyrer skyllde huør og einn þar med Amiñ-
tur vera/ad læta sig ecke fundiñ verda/j Selskap og tølu/ þuilikra Møglunar
samra/og Nørrunarsamra Siergiædinga/sem alldre gieta til Frids verid.

Jaa/ þesser Pharisearar møgla ecke ad eins/ z murra/j giegn Herranum Chr-
isto/ helldur og einniñ fa foracta þeir hañ þar ad auke/j þui/ ad þeir virda
hañ ecke þess/ ad kalla hañ synu riettu Nafne/ helldur komast so ad Orde/ og
segia/ Þesse Medtekur BErsynduga/et ct. Slyker og þuilyker fiñast eñ nu
a þessum Døgum Miøg marger/ sem hallda wt af sialfum sier/eñ foracta og
forsmaa adra. Huad opt meiga goder z Trwlynder Guds ords Þienarar heyra
ad vm þa verdur sagt/sem þar stendur/ 4. Psalme Davids/ Huørnañ skal þes-
se syna oss þ gott er? Eins geingur þ og so til/ j þeirre Verralldlegu Stiettiñe
Ad þeir sem þar jñe þiena/hafa einniñ þa sem þa foracta/og lytels virda/ so
sem ad giørt var Saul/ David og ødrum fleyrum/ Eñ þesser ætte ad hafa j

j miñc þad gamla Ordtæked. Nosce te ipsum/ þad er/ad læra ad þeckia siálþa
sig/ædur eñ þeir køstudu Steine a adra.

Þridia Greiniñ.

Epterþylger med þæstñ Ordū/þad þridia Greinarkorned/hlioodande vm þær
tuær Merkelegu Epterlykingar/sm̄ Herrañ Christur Framsetur sier til For
suars/sem er/vm þñ Villurāþande Saudiñ/og tynda Peningiñ/Hier vm hli
oodar so Textiñ. Huør sa Madur aþ ydur/sem heþur Hundrad Saude/
og ef hañ glatar einum aþ þeim/ yþergieþur hañ ecke þa nyu og nijutijer
a Eydemørku/og þer epter þeim sem ad glatadest/þangad til hñ þiñur hñ?
J huørre Epterlykingu/vor allra sætaste Endurlausnare/lyker oss vid eirn Ty
ndañ Saud. Siaum til/ Fyrer Fall vorra þyrstu Forelldra/vorum vier
asamt med þeim heiløgu Einglum/huør med ødrum/Guds elskuleger Sauder/
Psalm. 100. Eñ vegna Suikrædis Diøþulsins/ erum vier aller Villuraþan
de ordner/ Þar þyrer/Þar Herrañ Christr talar hier vm þañ tynda Saudiñ/
Þa vill hñ oss Amint haþa/þyrst vm Eymd vora ꝛ Veykleika/Þui so sem þ/ad
þar þinst valla þad Dijr/sem so margvijslegum Kuillum sie vnderokad/ sem
Saudurin̄/so erum vier og so aller/þyrer þa Andlegu Spilling Syndareñar/
jmsum Suikdoomum hladner/so þad mæ sañast a oss/sem Esaias seiger/1. C.
Ad Høþudid sie Siukt/ꝛ Hiartad veykt/J þra Huirþle til Ilia/sie eckert Heil
brygdt a oss.

Þar næst lyker hañ oss vid eirn Saud/vegna vorrar Fauvisku/Þui lijka sem
þad/ad Saudurin̄/ þa hañ heþur eitt siñ villst þra Hiørdiñe/ þa kañ hañ ecke
aþ sialþum sier til/ad rata heim aptur/Helldur/þess leingur sem hañ er j Villu
ñe/þess villtare verdur hñ. Eins geingur þad til þyrer oss/ ad þegar vier
høþum eitt siñ þared villt aþ Veige Riettlætesins/þa kuñum vier ecke aþ vor
um eigiñ Krøptum/ ad komast a rietta Leid aptur/ Þar þyrer seiger David/
og vier med hønum/Psalm. 119. Eg em so sem villtur og Fortapadur Saud
ur/ Leita þu Drottiñ ad þijnum Þioon. Þui eg þorgleyme ecke þijnum Bod
ordum.

J þridia lage/verdur oss hier lijkt vid Saudena/Vegna þeirrar stooru Hæ
ttu/og Haskasemda/sem vier erum j stadder. Þad skiedur opt ad Saudureñ
kiemst j Jmislega Hættu/eþ Hirderiñ leitar ecke ad hønum/ Þui bæde kañ hañ
ad verda sundur riþiñ aþ Vlþum/og ødrum Ovarga Dijrum. Eins geingur
og so Diøþulliñ/sa Helvijske Vlþur/vm kring/og leitar ad þeim/sem hañ ku
ñe vpp ad suelgia. So siaum til/Ad vier gaungum þorsiálega/eige so sem Fa
vijser/helldur so sem Vijser/og skickum oss j Tijdiñe/þui þad er vond Tijd/se
iger Postuliñ/Eph. 5.

J añañ mata/utmalar Herrañ Christur oss/Eymd vora og Hørmung/sem
vier erū j þallner/vegna Falls vorra þyrstu Forelldra/med þessare añare Epte

erlykingu

erlÿkingu/ sem hñ tekur hier/ af þeim Glatada Peninge. Vær vorum j fyrstu ein Heiløg Gullmint Lifanda Guds/ Stimplader og Myndader/ epter hans eigeñ Mynd/ og Bylæte/ Eñ vegna þess Dóckva Rids/ Syndareñar/ sem æ oss er falled/ erum vier so Groomtekner ordner/ ad vier høfum ølldungis mist þa Fegurdar Prÿde Gudlegrar Myndar/ og kad forskullDad/ ad vier hier epter skylldum verda eirn Tÿndur og Tapadur Peningur. Eñ hier kuert æ moote/ villum vier athuga og Skoda/ Naad og Giæskurÿke/ vors liufa Endurlausnara Jesu Christi vid oss. Þui so sem þad/ ad Hirderiñ sem hafde Hundrad Saude/ villde ecke missa eirn af þeim/ og ei helldur Konañ/ eirn af sÿnum tÿu Peningum. Eins lÿka er sa Himneske Faderiñ/ siñadur vid oss/ ad þo hañ hafe Otal þiølda heilagra Eingla/ ꝛ Høfudeingla sem hønum þiona/ og hann Daglega prÿsa/ Dan. 7. Open. B. 7. Þa hefr hñ þo samt þuilÿka Hiartans Epterlæangan epter vorre Velferd/ og Sæluhialp/ ad hønum er þad stærsta Angur ef ein af hans Saudakindum skyllde Fortapast/ Ezech. 18. Þui hañ er eirn Nadugur Gud/ og Myskunar sig yfer øll sÿn Verk/ Psalm. 145.

Þar næst siaum vier Elsku og Hiartalag Herrans Christi vid oss/ af þeim Textans Ordum/ sem hier standa/ sem er/ ad Hirderiñ skilur epter þa nÿu og nÿutÿer Saudena æ Eydemørku/ ꝛ fer ad leita epter þeim sem Glatadest/ Jtē Ad Konañ kueiker Lioos/ soopar Hwsed/ og leitar vandlega/ þangad til hun finur siñ Pening. Þetta hefur nu sÿna Andlega Þÿding. Fyrer Hirderiñ skilst Christur/ Joh. 10. Og sem vm hañ hefur verid spaad/ Ad hañ ville uppleita þad Glatada/ ꝛ leida aptur þad sem Villtest/ og græda þad hid Lemstrada/ Ezech. 34. So hefur hañ þad og so vel og trwlega giørt/ Og øngvum Glatad af þeim/ sem hans Fader hafde hønum giefed/ Joh. 17. Fyrer Konuña æ ad skiliast Christeleg Kyrkia. Hun kueiker eitt Lioos/ huørt ad er Guds Ord/ Tekur Vønd Løgmalsins/ og soopar Hwsed/ þad er/ Hun lætur Predika skarpa Løgmalsins Predikun/ og lætur þar ecke af/ allt til þess/ ad marger þeir verda funder/ sem añars hefde mætt eilÿflega Fortapader liggia j Helvÿte. Huad skyllde nu sa Himneske Hirderiñ og Vÿngards Herrañ meira giøra vid siñ Vÿngard/ sem hañ hefur ecke giørt? Esa. 5. Nu so sem þad/ ad aller Gledia sig med Hirdernum/ þa hañ hefur siñ Saud aptur funded/ og med Kuiñuñe/ þa hun hefur funded Peningiñ/ bæde Nabwarner/ Grañkonurnar/ og adrer fleyre/ So seiger og so Herrañ Christur j Niðurlæge þessa heilaga Evangelÿ/ Ad Fognudur mune verda fyrer Einglū Guds/ yfer einum Syndugum sem Yferboot giører/ meir eñ yfer nÿu ꝛ nÿutÿer Riettlætum/ sem ecke þurfa Yferbootar vid. Þad er/ þeir sem Riettlæta sialfa sig/ og þÿkiast huørke þurfa Yferbootar/ nie Jesu Forþienustu vid/ eins og Pharisei. Eñ huar af kiemur þa (kañ einhuør ad spyria) þesse Glede Heilagra Eingla? Hun kiemur þar af/ ad þeir eru Þionustusamer Andar/ wtsender til Þionustu/ vegna þeirra sem Erfa skulu Sæluhialpena/ Heb. 1. Jæ/ Yfer

Saluhialp vorre/numu ecke Einglarner alleinasta Gledia sig/helldur og eiñ
iñ Eingill þess myckla Raads/vor Drottiñ Jesus Christus/af hui hañ sier/ad
þar eru marger/sem hafe haft Not af siñe Forþienustu/Pijnu og Dauda.
Þar gledia sig og so Jesu Christi Þienarar/ sem eru aller Truer prestar og
Kieñefedur/ Huørier ad kallast Einglar Fridarens/Esa.33. Og þacka Gude
þar fyrer af Hiarta/Ad þeir hafa getad leidt nockrar Saaler til Himnaryki
e þeirra Erfide hefr ecke verid forgiefens j Christo/1.Cor.15. Nu þeirre H-
Guddoomsins Þreñingu/seigium vier Lof/Vegsemd og Æru/ nu hiedañ j fra
og ad Eilijfu/Amen/AMEN.

A Sancti Johañis Baptistæ Dag.

Evangelium/ Luc.1. Cap.

OG þa ed sa Tijme var komiñ/þad Elizabeth skyllde fæ-
da/og hun fædde Son. Og er Nagrañar heñar og Fr-
ændur heyrdu þad/ad Drottiñ hafde margfalldad Mysk-
un sijna vid hana/samglodduft þeir heñe/Og þad skie-
de/ad þeir komu a hinum attunda Deige/ad Umskiera
Sveiniñ/og Nefndu hañ sijns Fødurs Nafne Zachar-
ias/Eñ Moder hans svarade og sagde. Aungvañeigiñ/helldur skal hñ
Johañes heita. Og þeir søgdu til heñar/þar er þo eingiñ j þiñe Ætt/s
ad heiter þessu Nafne. Eñ þeir bentu Fodur hans/ huad hañ villde ad
hañ hiete. Eñ hañ beiddest Knefaspiallds/ skrifade og sagde/ Johañes
er hans Heite. Og þeir vndrudust aller. Eñ jafnsnart laukst hans Muñ
ur vpp/og Tunga hans talade/Lofande Gud. Og Otte kom yfer alla
þeirra Nagrañar/og vm allar Fiallbygder j Judea/vijdfrægdust øll þesse
Ord. Og aller þeir ed þad heyrdu/ settu þad sier j Hiarta/og søgdu.
Huør grunar þig ad þesse Sveirn verde? Þuiad Hond Drottins var md
honum. Og Zacharias Fader hans fylltest af Heiløgum Anda/Spaade
og sagde. Blessadur sie Drottiñ Gud Israels/ þuiad hañ vitiade/og
giørde Frelsan sijnu Folke/ Og hañ vppreiste oss eitt Hialpar horn/
j Hwse Davids Þions sijns. So sem hañ hefur talad/ fyrer Muñ siña
Heilagra Spaamaña/þeirra ē nu eru af Heimenum. Hañ frelsade oss
fra Ovinū vorū/og af Hende allra þra ē oss hotuðu. Nū giørde Mysk-
unsemd

unsemd vid Fedur vora/ og minnest á siñ Heilaga Sáttmála. Og á þad Sære/ er hañ soor Fødur vorum Abraham/ ad hañ giæfe oss þad. Ad vier leyster af Hende Ovina vorra/ Þionudum hønum án Otta/ J Heilagleika og Riettlæte/ fyrer hønum sialfum/ alla vora Lijfdaga. Og þu Sueirn munt kallast Spámadur hins Hædsta/ þuiad þu munt fyrer teña Auglite Drottins/ ad tilbwa hans Vegu. Og ad giefa hans Folke Skilning Sáluhialparañar/ til Fyrergiefningar Synda þeirra. Fyrer Myskunar Jdur Guds vors/ j huørium hañ vitiade vor/ Uppruñiñ af Hædum/ Ad lysa þeim sem j Myrkrum og Daudans Skugga sitia/ til ad greida Fætur vorar fram á Veg Fridarens.

Exordium.

Hegar Gud Drottiñ hefur viliad giøra og framkuæma nockud Vittugt/ stoort og Miñisstædt Furduverk/ hier vor á medal/ á Jørduñe/ þa hefur hañ Blessadur/ optast nær uppvaked/ og wtvaled sier einhuørtar Ypparlegar persónur/ sem hañ hefur sialfur prydt/ framar ødrum/ med sierlegum Gáfum/ og Andagipt/ ad framfylgia þui sama Verke. Til Dæmis ad taka/ þegar Drottiñ villde frelsa Jsraels Folk/ fra þeim Egyptska Þrældoome/ þa wtvalde hañ þar til siñ Elskulega Þienara Moysen/ og haf hønum myklar og háfar Gáfur/ So hañ gat giørt med þeim Staf/ sem hañ hafde j siñe Hende/ mørg Jardteikn og Furduverk/ fyrer Pharaone Konge/ þangad til hañ um sijder/ fieck Folked laust/ so sem þar um má lesa/ Exo. 7. Epter Moysis Afgang/ þegar Drottiñ villde jñleida Jsraels Folked/ j þad Fyrerheitna Canaans Land/ þa wtvalde hañ þar til Josuam/ huørn hañ prydde med myklum Gáfum. Þesse same Hershøfdinge/ ødladest þad/ ad meiga ganga med øllum Jsraels Lijd/ þurrum Footum yfer um Ana Jordan/ Jos. 3. J sama máta fieck hañ þad af Drottne/ fyrer Audmiuka Bænagiørd/ ad Soolin stood kyrr á Festingar Himnenum/ Þuiad/ þegar hañ mællte so/ og sagde til Soolariñar/ Sool stattu kyrr j Gibeon/ og Tungled j Dalnum Aialon/ Sia/ Þa vard þad ad Orde og søñu/ ad bæde Sool og Tungl aptrudu synum Edlelegum Gang/ og stodu kyrr/ allt þangad til/ ad Folked feck hefnt syn/ á synum Ovinum/ Huad hid sama er fyrer eina Furdu upp teiknad/ j Heilagre Ritningu/ ad þar hafe einginñ Dagur vered þessum lykur huørke ádur nie sijdañ/ epter þui sem þar stendur/ Jos. B. 10. Þegar Gud villde frelsa sitt Folk/ af Philisteaña Hende/ wtvalde hñ þar til Samson/ hues Fæding/ og Gietnadur var bodadur af einum Eingle. Þessum synum Þienara lagde hañ þuilijkt Afl og Orku til/ ad hañ sundur sleit millum siña Handa/ eitt Leon/ motlijka og þa Meñ sundurslijta eitt Kid/ Hañ sloo og suo j hel/ med einum Asna Kialka/ Þusund Meñ, og ødladest þad fyrer syna Al-

varlega Bæn/ad þa hañ þyrste eitt sinn myklelega/so hañ sa ei añad fyrer/ eñ
hañ munde af þeim Þorsta wt af deya/ þa klauf Gud eirn Jaxl j Asnakialk
anum/ so þar spratt wt af Vatn/suo hañ Drack/ og hans Ande kom til hans
aptur/og vard Enduenærdur/so sem þar vm stendur skrifad/. Domara Book
areñar/13.14.og 15. Cap.

Nu so sem þad/ad sa Almættuge Gud/vppvakte j þui Gamla Testament
tenu/þuilyka Ypparlega Meñ/sem skylldu framfylgia/og a Lopt hallda syn
num Vilia/og Dasemdarverkum/ Eins skulum vier vita/ ad hañ hefur og
so giørt a Nya Testamentesins Tymum. Þegar Drottiñ Gud villde fulll
komna & framkuæma þad mykla Verk Mañkynsins Endurlausnar/ & læta siñ
Son fædast hingad j þeñan Heim/þa wtvallde hañ Johañem Skyrara/ til ad
vera FyrerReñara þessa syns Elskulega Sonar/og Tilreida hønum Veigiñ.
Þessum synum Þienara/til meire Stadfestu merkis/ vppa syna Embættis Rø
llun/ þa liet hañ vndañ fara nockur eptertakanleg og Merkeleg Furduverk/
sem var. Fyrst/ ad hañ liet Johañem fædast/ af forgømlum Foreldrum/ Og
þar a ofañ af Ofriofsamre Modur/sem var Elizabeht. Þar næst var hañ
ns Fæding af einum Guds Eingle bodud/ og kuñgiørd. J þridia lagi/
þa hans Mooder Elizabet/ sem var vm Attrædis Alldur/ heyrde Heilsan
Mariæ/þa seiger Gudspiallamadurin/ ad Barned hafe sprotted vpp j heñar
Kuide.. J fiorda Mata stendur þar/ad Zacharias Fader Johañis hafe
orded Mallaus/ og ecke kuñad ad tala/ fra þui ad Einglliñ Bodade hønum
Giernad & Fæding hans Sonar/og til þess hañ fæddest.

Allt þetta syner oss/og fyrer Siooner setur þad/Ad Gud Drottiñ hefur
ætyd j fra Vpphafe/ synt nockur Audkieñingar Teikn/ a synum Þienurum/
sem hañ hefur fram yfer adra Vtvaled/til ad þioona sier/og synum Christeleg
gum Søfnude. Og fyrer vtan leingra Jñgang/ viltum vier j Jesu Nafne
vykia til Gudspialls Textans/og taka oss fyrer Hendur/hañ ad skoda og Hug
leida/j fim Smæpunctum.

1. Sa fyrste skal vera/ a huørium tyma Johañes hafe Fæddur vered.
2. Af huørium Foreldrum. 3. Þridie skal hlioода vm Føgnud þañ
sem Nrungar & Nagrañar høfdu/ yfer þessare Fædingu Johañis.
4. Vm hans Vmskurn/og Agreining þañ/sem vard vm hñs Nafn & Heite.
5. J þeim fimta og sydasta/vilium vier einfalldlega/med fæstum Ordum/
yfervega þañ fagra Lofsaung Zachariæ. Gud Himneskur Fader giefe
ad þetta mætte verda hønum til Dyrdar/Eñ oss øllum til Gagns/og Sæl
ar Velferdar/J Jesu Nafne/ AMEN.

Vm Þad Fyrsta.

SO myked sem vidvykur Tymanum/a huørium Johañes var fæddur/ þa
skulum vier vita/ad þad var a þryttugasta og fyrsta are Rykisstiornar
Herodis Kongs j Judæa/ Þa lided var fra Veralldareñar Skøpun/ þriu

Þusund

Þusund/Nÿu Hundrud/ Sextÿe og eitt aar/ epter þui sem Kyrkiu Historiu Skrifararner wtvÿsa.

Nu var Herodes eirn mykell Tyrañe/sem med Ofrÿke plagade/og vnder þrycte Gydinga Folk/ samt sem adur villde Gud lata þeñañ siñ Þienara Johañem/ a hans Døgum/og vnder hans Stiornar Vellde fædast.

Hier af høfū vier oss þ til Lærdoms ad taka. Fyrst/ Ad þo Herodes Kongr være eirn Grimur Tyrañe/sem med Hardydge høndlade vid sÿna Vndergiefna/ þa samt hiellt þo Drottiñ vid Magt/ siñe Christne/og liet bæde a hans Døgū Johañem Skÿrara/sem og skømu þar epter/siñ Eingietiñ Hiartans Son/ Jesum Christum/hingad j þeñañ Heim fædast/oss Mõñunum til Saalargagns/og Velferdar. Þañiñ hefur nu Gud Drottiñ alla Daga og Tyma halldeð siñe Christne vid Magt/ og sendt heñe midt j Ofsoknunum/ Gooda og Trwlinda Kieñefedur/og Ordsins Predikara/huar fyrer hønum sie Eilÿfr Lof og Packargiørd. Herodes Kongur hafde æsett sier/ Ad afmaa/ og Eydeleggia alla Davids Ætt og Afspreinge/ af huørri Endurlausnariñ Heimsins ætte ad koma/epter Holldenu. Samt liet Drottiñ hønum ecke þuilÿkañ Diøfulleg añ Asetning takast/ Þar fyrer seiger Herrañ vor Jesus Christus suo/ hia Luc. 12. Hrædst eige þu litla Hiørd/þui þad þocknast ydar Fødur/ad giefa ydur Rÿked. Þetta skal vera oss til Huggunar/j øllum Ofsooknum/ Ad Gud er vor Styrkur/ Jaa/Eirn Hialpare j þeim myklu Anaudum/ sem oss hafa hitt/seiger hiñ heilage David/j Psalmenum 46.

Þar næst lærum vier þad hier/huørsu þad/ ad Gud er trwr/og Halldiñordur j sÿnum Lofunum. Drottiñ hafde fyrer nockrum Hundrud aarum/lated sÿna Spaameñ fyrer seigia Fæding Johañis/ so sem ad voru þeir/ David/ Esaias og Malachias/Þui so seiger hiñ Heilage David/Psam. 132. Jeg hefe Tilreidt mÿnum Smurda eitt Lioos. Esaias kiemst so ad Orde/ og seiger/ 40. Cap. siñar Spaadooms Bookar/ Þar er eiñs Predikara Raust j Eydemørkuñe/ Tilreide þier Vegu Drottins/Giøred j Obygdiñe Sliettañ Veg vorum Gude. Malachias tekur so til Orda/og seiger/ 3. Cap. Siaaed/Eg vil senda miñ Eingel/ sem tilreida skal Veigiñ fyrer mier. Og j næst epterfylgiande Cap. Seiger same Spaamadur. Sia/ Eg vil senda ydur Eliam Propheta/ adur eñ sa mykle og Ognarlege Dagur Drottins kiemur/Hañ skal snwa Fedraña Hiørtum til Barnañа/ z Barnañа Hiørtum til siña Fedra. Ad aller þesser Spaadoomar hafe Riettelega att Heima/og hlÿdt vppa Johañem Skÿrara/þad stadfester/ z bevÿsar Herrañ Christur sialfur nooglega/hia Matt. 11. og Marc. 1. Cap.

Vm þad añad.

ANNar Puncturiñ/ wt af þessum vorum Gudspialls Texta/ hlioodar þar vm/huørier vered hafe Forelldrar hins heilaga Johañis. Eñ þeir verda hier wtþryckelega Nafnkiender/j þañ maata/Ad hans Fader hafe heited Zacharias

arias/Eñ hans Mooder Elizabet. Og er so ad Ræda/af Kyrkiunar Historiu
Bookum/ ad þau hafe vered komiñ af Kyne Levi/og af Ættlegg þess Ypp
arsta Kieñemans Aaronis. So hefur þa Zacharias/ ecke alleina
sta vered komiñ af Kieñemañlegu og Prestlegu Slecte/ helldur var hñ og ei
rniñ sialfur eirn Prestur/ og Kieñemadur/ og er hinum heilaga Johañi
þad ecke allytel Æra/ og Virding/ad hañ er Gietiñ og Fæddur/af so Yppar
legum og Mykels hattar Forelldrum.

Þar næst verdur og so getted j Gudspiallegre Historiu/Ad þesser Forelldr
ar Johañis hafe vered Eigengiptar Personur/og lifad j Hiwskap/edur Hio
nabande til samans. J þridia mata verdur þeim þad til Lofs lagt/ Ad
þau hafe vered bæde froom/og geinged epter Guds Bodordum og Setningum/
Ostraffanlega. Eñ hvørniñ sem þessu var vared/þa skulum vier þo sa
mt vita/ad þau lifdu ecke til samans fyrer utañ Kross og Motgang/þui vm
Elizabet er þad skrifad/ad hun hafe vered Obyria.

Af þessu øllu høfum vier oss þad til Lærdoms og Uppfrædingar ad taka.
Fyrst/verdur øllum Eigengiptum Personum/og Ecta Hioonum/hier eirn Me
rkelegur Hiwsspeigill fyrer Sioner settur/ hvørniñ þau eige ad haga sier/ og
hegda/j þeirre Heiløgu Hiwskapar stiett/epter Dæme þess Alldrada Kieñema
ns Zacharia/ & hans Kuiñu Elizabetar. Og eru þad sierdeilis fiorar Yppar
legar Dygder/sem vier høfum af þeirra Dæme ad athuga/ og gaumgiæfelega
ad Jhuga. Su fyrsta er Søñ Og Alvarleg Gudrækne/ þui suo vottar
Gudspiallamaduriñ/ Ad þau hafe bæde vered froom fyrer Drottne/ þad er/
þau hafe Elskad og astundad Guds Ord/ og geinged Jduglega til Kyrkiu/
til ad giøra sinar Gudrækelegar Bæner. Nu/þessa Edla Dygdena/ ættu øll
Christileg Hioon Kostgiæfelega ad astunda/ þui hun er su/ vm hvøria Posti
uliñ Pall talar so/og seiger/1 Tim.4. Gudrækniñ er til allra Hluta Nytsam
leg/hafande Fyrerheit þessa Lyfs og añars. Og j ødrum stad seiger same Po
stule so/Ad þad sie eirn mykell Aviñingur/nær eirn er Gudhræddur/og lætur
sier ænægia/ Þuiad (seiger hañ) Vier høfum eckert jñflutt j þeñañ Heim/ Af
þui er þad openbert/ad vier muñum eckert helldur j burt hafa/ 1. Tim.6.

Añad þad sem vier høfū hier ad læra/ af Dæme Zacharia og Elizabetar/
þa er eitt Meinlaust og gott Lyferne/og Framferde/þui so vottar Gudspi
allamaduriñ/ ad þau hafe geinged epter Guds Bodordum & Setningum/ O
straffanlega/þad er ad skilia/Ad þau hafe ecke ad eins/elskad hvørt añad Jñ
byrdis sin a milli/ helldur hafe þau og eirniñ lagt alla Alwd og astundan
þar a/ad lifa vel/ og hallda Frid og Eindrægne vid alla Meñ/ og gefa þar
med ødrum gott Epterdæme af sier. O hvad vel og prydelega skartar þe
sse Edla Dygdiñ a øllum Ectahionum? Sa vyse Madur,Syrach/ þikest ecke
noglega kuña ad fullprysa hana/Þar fyrer tekur hñ so til Orda j 25. Cap.
sinar Bookar/so seigiande. Þad eru þryr Hluter fagrer/ sem bæde Gude og
Møñum vel þocknast/sem eru þesser/Þegar Brædurner eru samþycker/og Na

ungarner

Ungarner Elskast/ og Madur og Kuiña þolykast vel. Þar þuert á mote/ Huar hellst sem i Hwsstiorneñe er ecke añad ad þiña/ eñ Agg og Deilur/ Hatur og Osamlynde/ og allskonar Tuijdrægne/ þa kañ þar eingiñ Blessan ad vera/ so sem Dagleg Dæme nooglega audsyna.

Þridia Dygdiñ/ huøria øll Christeleg Ecktahioon/ eiga ad ástunda/ þa er al varleg Idne og Astundan syns Embættis. Siaum til/ huørsu þesse goodu Hioon/ Zacharias og Elizabet/ taka vel og trwlega Vara/ á þui sem þau eiga ad giøra/ Puiad/ þegar Zachariæ bar á vissum Tyma ad fremia sitt Kieñemañlega Embætte/ og ad veifa Reykelse i Musterenu þ Drottne/ þa forsoomade hañ þad alldrei/ helldur took idulega vara á Guds Þionustugiørd. Elizabet i sama máta/ liet sier so sem øñur good Hwsmooder vmhugad vera/ vm sitt Hwsstiorn. Huar sem nu so geingur vel og skickanlega til/ i huøriu hellst Embætte sem þad vera kañ/ þa skulum vier vita/ ad þar er vissulega Guds Blessan nálæg/ epter þui sem Salomon seiger/ i Ordskuida B. 24. C. Ad af skickanlegre Heimilis Forstødu/ vppfyllest Geimsluhwsiñ/ med allskins kostuleg/ gañ og Dægelegañ Rykdoom. Þar þuert á mote/ Huar hellst sem jlla og Oskickanlega Tilgeingur/ og allt fer aflaga i Hwsstiorniñe/ þar er ecke von á ødru eñ Ogiæfu/ og allskins Olucku.

Su fiorda Edla Dygdiñ/ sem øllum Christelegu Hioonum/ á ad vera medgiefiñ/ er Sañarleg Þolenmæde. Þui er so vared og hattad/ ad Gud Drottiñ leggur optast nær Hioonabandsstiettiñe/ einhuørn Kross og Motgang vppa/ þui stundum sender hañ þeim sem þar iñe lifa/ Soott og Kranckdæme/ Sumum lætur hañ til falla Fatækt og Armood/ Sumum margvijslegar Ofsookner. Sumum vilia til Ohlydiñ og Ostyrelaat Børn. Sumum vonder og Hreckvijser Nabuar/ Sumum Suikullt Viñufolk/ og margt añad þessu lykt. Ecke voru helldur þesse godu Hioon/ Zacharias og Elizabeth Angurlaus/ þui hier stendur i Gudspialls Historiuñe/ Ad Hun hafe vered Obyria/ huad ad ur fordum var halldeð fyrer stoora Læging hia Gydinga Folke. Samt sem adur bæru þau þeñañ siñ Kross/ vel og Þolenmoodlega/ og møgludu ecke á mote Vilia Guds/ helldur lietu sier þad vel lynda/ sem Drottiñ villde láta þeim ad Høndum koma. Epter þuilyku Þolenmædeñar Dæme/ ættu øll Christeleg Hioon ad breyta/ þui þad er eitt Merkelegur Hlutur/ ad vera Þolenmoodur/ og vona vppa Hialpena Drottins/ seiger Jeremias/ i synum Harmagraat/ 3. Cap.

Vm þad þridia.

ÞRidie Puncturiñ/ sem eg lofade á ad miñast/ Er vm Føgnud þañ og Glede/ sem Nagrañarner feingu af þessare Johañis Fædingu/ Hier vm ávijsar so Textiñ/ Ad þegar Grañar og Nafrændur Elizabetar hafa heyrt þad/ ad Drottiñ hefde Miskun syna vid hana margfalldad/ Þa hafe þeir ecke giet

 ad af:

ad af sier skaded/ad þeir kiæme ecke/ og Samgleddust mz heñe/Og þøkkudu Gude fyrer syna Omælanlega Millde/sem hñ hafde heñe j margañ mata veitt og audsynt. Sem var j fyrstu/Ad hañ hafde burt teked heñar Bryxle/og giørt hana nu j synum Hæa Alldurdome/ad eirne Gladværre Barna Moodur/epter þui sem David ad Orde kiemst/ Psalm. 113. Þar næst Samglediast þeir heñe/ fyrer þad/Ad Gud hafde læted hana komast vel og skadlaust fra synu Foostre. Eñ einkañlega og sierdeilis glediast og samfagna Nagrañarner yfer þui/ ad Johañi veitest su Æra/ ad meiga vera og heita FyrerReñare Messiæ/ og Heimsins Frelsara/vors Drottins Jesu Christi/epter þui sem ædur hafde vered vm hañ spaad.

Hier wt af høfum vier oss þad til Lærdooms ad taka. Fyrst lærum vier þad hier/huørsu þad hafe Olyka tilgeinged/fyrer Christnum Møñum og Heidnum/ fordū Tyd/þegar huørium þeirra fyrer sig/ hefur orded auded Barna. Þui vm Heidna Meñ er þad skrifad/ ad þeir hafe Græted/ og bored sig jlla/þa þeirra Børn fæddust/eñ gladst og Fagnad aptur/nær þeir mistu þau/ og Daudiñ kipte þeim j burtu. Eñ þad hafa ecke heilager Guds Meñ giørt/ helldur/nær þeir hafa einhuørn siñ Astvin fra sier mist/þa hafa þeir Græted og bored sig jlla/so sem allvyda ma sia af heilagre Ritningu/Og þar kuert a mote orded miøg glader þar vid/þa Gud hefur giefed þeim Børn. Þar fyrer eru þeir Forelldrar ønguañeigiñ acktande fyrer Christna Meñ/helldur fyrer Heidingia og Vantrwada/ sem læta sier þikia þad midur/ þa Gud blessar þa med fiølda Barna/Meinande ad Drottiñ sie ecke Megnugur ad veita þeim Forsorgun/og añad sem þeim er Naudsynlegt til þessa Lyfs Opphelldis. Helldur skylldu øll Christeleg Hioon/ þacka Gude med Føgnude/ nær hañ Blessar þau med Lyfs Avexte/eins og giørdu Zacharias og Elizabet/ asamt þeirra Viner og Nagrañar.

Þar næst suo sem þad/ Ad Viner og Nagrañar Elizabetar gløddust yfer heñar Luku og Velgeingne/So byriar oss og eirniñ/ad fagna med Fagnendum/ epter Postulans Pals Amiñingu/ j Pistlenū til Rom. 12. Þui þad er Christelegt og Gude þægelegt/ad þa Herrañ blessar eirn og sierhuørn/ j huørn hellst mata sem þad vera kañ/ad vier vñum þeim þess/ecke ad eins af Hiarta helldur og þøckum Gude med þeim/fyrer slyka syna Naad.

Vm þad fiorda.

NV epterfylger med einu Orde/ad miñast a þañ fiorda Punctiñ/sem hlioodar vm Vm kurn hins heilaga Johañis/og vm Agreining þañ sem vard vm hans Nafne/sem hønum ætte ad giefast. Hier vm stendur so j Textanū. Og þeir komu a hinum attunda Deige. Þad er/sem Gudspiallamadurinn villde so seigia/ Þeir Viner og Nagrañar Elizabetar/ sem ædur høfdu samfagnad heñe/komu aptur/eñ ecke til þess/ad eta og drecka/og hallda Giestabod so sem marger Forelldrar giøra/þa þeirra Børn eiga ad skyrast/helldur koma

þeſſ Erindis/Ad VMSkiera SVeinin̄/epter þui ſem Drottin̄ hafde adur boded og ſkikad/ ad øll Sueinbørn ſkylldu a þeim attunda Deige Vmſkiereraſt/Gen. 17. Þeſſare Stickum Lifanda Guds/er Johan̄es hlydugur/þui han̄ var af ſynum Forelldrum j Syndunum Gietin̄ og Fæddur/ ſuo ſem øn̄ur Børn/og þurfte þar fyrer þeſſ vid/ ad hn̄ yrde jn̄tekin̄ j Sattmaala Guds.

Þar næſt gietur Gudſpiallamadurin̄ hier/ Ad nockurskonar Agreiningur hafe orded/ vm Nafn þeſſa Vnga Sueins/þuiad Nagran̄arner hafe viliad Nefna han̄ ſyns Fødurs Nafne Zacharias/En̄ Mooder hans hafe ſtaded þar a moote/og ſagt/Aungvan̄eigin̄/ helldur ſkal hn̄ Johan̄es heita. Huad hun j øngvan̄ maata giørde vnder þa Grein/ ad hun villde Foracta ſin̄ Ectaman̄/Helldur vppa þad/ad hun fullnægde Eingelſins Ordum/og Drottins Befalningu. En̄ Ordſaker/ huar fyrer ad Nagran̄arner villdu ecke ſamþicker verda/ad Barned ſkyllde heita Johan̄es/ voru ſierdeilis þeſſar þriar. Fyrſt/ad Nafn þetta var ecke j þan̄ tima Altydkad hia Gydingum. Þar næſt þotte þeim þad tilheyrelegaſt/ad Sonurin̄ ſkyllde bera ſyns Fødurs Nafn/og taka ſo ſem ad Erfdum/bæde vid Nafne hans og Embætte. Þa þrediu Ordſøkena leggia þeir ſialfer til/og ſeigia/Ad þar ſie eingin̄ j hen̄ar Ætt/ſem heite þeſſu Nafne. Þad er/Sem þeir villdu ſo ſeigia/ Hefur þad ecke vered gømul og Lofleg Sidvenia hia oſſ/ad giefa Børnunum Nafn/ an̄adhuørt epter ſynum Forelldrum/edur ad minſta koſte epter ſynum Skylldmønnum? Huad ſkulu þa þeſſar Nyungr/ad lata Barned heita þeſſu Okienda Nafne/Johan̄es? En̄ ſem þeir formerkia Alvøru Elizabetar/ad hun vill j øngvan̄ maata an̄ad/en̄ Sueinin̄ ſkule Johan̄es heita/þuert a mote þeirra Villa/og Raadleggingu/ þa lata þeir ſier þo ecke þar med nægia/ helldur ſeiger Gudſpiallamadurin̄/ Ad ÞEir HAfe BEndt Fødur Hans/Huad Han̄ Villde ad han̄ hiete. En̄ han̄(epter Malleyſis vanda ſynum) Beiddeſt Kneffa ſpiallds/ſkrifade og ſagde/Johan̄es er hn̄s Neite/ꝛ þeir vndruduſt aller.

Hier af lærū vier þad. Fyrſt/Ad lyka ſem þad/ad Gydingar voru Forplicktader til/ad lata Vmſkiera ſyn Børn/ſtrax a attunda Deige/epter ſyna Fæding/vppa þad/þau mætte ſem fyrſt komaſt/og jn̄takaſt j Sattmaala Guds/og verda Saaluhólpin̄. Eins erum vier Chriſtner Men̄/ Skyllduger ad lata vor Børn koma/ þad allra fyrſta(epter ſyna Fæding)til þeirrar heiløgu Vatnsſkyrnar/Þui Skyrnin̄ er komin̄ j ſtadin̄ Vmſkurnaren̄ar/Leifed ſeiger Herran̄ Chriſtur/hia Marc/10. Børnunum til myn̄ ad koma/ꝛ ban̄ed þeim þad eige. Þad er ſem han̄ villde ſo ſeigia/ Þier Forelldrar gæted ad ydur/ad þier ecke fyrer Glaum ꝛ Glede/edar nockra adra Heimſins Vellyſt ꝛ Epterlæte/vndandrægid/ad koma med ydur Børn til Skyrnar-fæſins/ þuiad Skyrnin̄ er ſu Endurfædingarlaug/fyrer huøria Børnin̄ verda jn̄tekin̄ j Guds Ryke. Þar f/ þeſſ leingur ſem Forelldrarner lata Børnin̄ vera heima hia ſier Oſkyrd/þeſſ leingur ſtofna þeir þeim til/ad vera vnder Ryke og Vallde Diøfulſins/og fyr

 er Vtan̄

er vtan Guds Raad/ og þan Sattmaala Drottins/ sem han hefur j Skyrninne vid oss bundid/sem er þesse/Ad huør sem trwer og verdur skyrdur/skal Saalu holpin verda. Þui er þad hin meste Saalar Haaske fyrer Børnin/þa þau eiga ecke fyrer vtan þad heilaga Sacramentum Skyrnarennar.

Þar næst verda aller Christner Forelldrar hier aaminter/ad laata giefa sijnum Børnum þau Nøfn sem vel soomer/z tydkanleg hafa vered hia Guds Folke/og Søfnude Drottins/adur fordum. Hier j þessu Lande hefur fundest stoor Vanbrwkun j þuilyku Efne/adur fyrr meir/Þui þar hafa vered sumer Forelldrar/ sem ecke alleinasta hafa laated syn Børn heita/ epter Heidnum Kiempum og Fornmønnum/sem vered hafa ad meira Parte Trøll/en Manneskiur/sem staa maa af fornum Søgum/helldur hafa þeir og so laated giefa þeim Nøfn/ epter Villudyrum og Bestium/ En hier aa moote skulum vier vita/ Ad Gud hefur kallad oss j burt fra þeim Megna og myrkva Heidendoome/og til syns Dyrdarlega Lioos/so sem Postulinn Petur ad Orde kiemst/1. Pist. 2. Þar fyrer ber oss ad ganga/ so sem Lioossins Børnum/og leggia øll Heidin Nøfn til Sijdu/ þui Gud hefur Andstygd aa þeim/ og vill afmaa og afskafa þau/epter þui sem þar stendur j Osee Spaadoome B. 2. Cap.

Framveigis er þad vel athugande/ og eptertakanlegt/ wt af þessu Heilaga Gudspialle/ad þar stendur/ad þui Bile/ sem Zacharias ætlade ad giefa syna Meining og Skriflegt Andsuar fra sier/vm Sueinsins Nafn og Heite/ þa hafe vpplokest hans Munnur/og Tunga hans hafe talad/ lofande Gud/ Þetta var eitt myked Jardteikn og Furduverk Lifanda Guds/ ad sa sem suo leinge hafde vered Maallaus/ skyllde aa einu Augnablike/ faa aptur sitt Maalfære/ og kiennur þad hier fram/ sem þar stendur/Exo. 4. Cap. Huør hefur skapad Mannsins Munn/edur huør hefur giørt þann Maallausa/og þann Daufa/ stamanda edur þann Blinda /hefe eg Drottinn ecke giørt þad?

Ad sijdustu stendur hier/ ad wt af þessu Daasemdarverke Lifanda Guds/ hafe komed Otte yfer alla þeirra Naagranna/ og vm allar Fiallbygder j Judæa hafe vijdfrægdst øll þesse Ord/og aller þeir ed þetta heyrdu/hafe sett þad sier j Hiarta/og sogt/huør grunar þig ad þesse Sueinn muni verda? Hier j þessum Textans Ordum/ er jnnefalinn suo sem nockurskonar Spaadoomur vppa Johannem Skyrara/huad Ypparlegur/og Gude þægelegur Madur/hann munde verda.

Vm Athanasium. Byskup er þad skrifad/ Ad þa hann enn nu var aa sijnum Vngdooms/og Vppvaxtar aarum/ og liek sier med sijnum Jafnøllldrum/ þa hafe hann aatt ad hafa sier þad sier til Skiemtunar/ ad breita epter øllum þeim Ceremonium/sem hann sa fyrer sier hafdar j Kyrkiunne/Suma sijna Leiksueina liet hann Vijgia til Presta/ Eitnin liest hann skyra Børn/ vijgia saman Hioon/og annad þess hattar. Vppa þetta horfde eitt sinn Alexander Byskup þa hann gieck vmm Strætid/og kom þar nærre/ sem hann var ad fremia þetta sitt

Barndoms

Barndooms Spil/huar af hañ droo sier strax Grun/ huør Madur Athanasius munde verda j framtydiñe/huørs vegna hañ skifade hans Forelldrum/ ad hallda hønum kostgiæfelega til Skoola/ huad þeir og so giørdu/ og lietu hañ Læra/allt þangad til/ ad hañ vm sider vard eirn Mykelohattar Doctor/ og Lærefader Christneñar. Alyka verdur og so skrifad vm þañ H. Lærefødur Ambrosium/ad þa hañ lꜳ j Vøggu/hafe ein Hunangs Fluga sest ꜳ hans Varer/huad ad var so sem ein Fyrersøgn vppa þa Hunangsætu Eloqventiam edur Mælsnille/huørre hañ munde sydar meir/þa hañ kiæme til Alldurs/med Begꜳfadur verda. Sama siꜳum vier opt og tydum/eñ nu j Dag/ ꜳ Børnunū edur Vngdoomenum/ þui þar finast mørg þau Børn/sem strax ꜳ Vngū Alldre/eru so Stilnings skørp/og Eptertektasøm/ vm þ sem þau siꜳ edur heyra fyrer sier haft/ad sialfer Forelldraner og adrer meiga forundra sig stoorlega þar yfer/og allt þetta verkar og framkuæmer sa goode heilage Ande/suo vel hia Vngbørnunum/sem hinum Ødrum Elldre/ Þar fyrer seiger Salomon so j Ordskuida B. 20. Cap. Ad eitt Vngmeñe þeckest af synum Athøfnum huørre þad vill vera gott & Hreinskiled(med Alldreñū.)

Huør sem nu vill kosta Kapps þar ꜳ/ad syn Børn meige þiona Gude/ og hans Christne/hier ꜳ Jørduñe/ huørt helldur þad er j Andlegre eda Veralldlegre Stiett/sa bidie Gud af Hiarta/ad hañ vilie wtbreida siñ Myskunar Væng yfer þau/og vernda þau fra vondra & Ogudlegra Maña Selskap. Forelldrarner eiga og so/ ad hafa syn Børn aptur af þui sem jllt og Osæmelegt er/epter þui sem Syrach med mørgū Ordū þa þar vm Amiñer/j siñar Bookar 30 Cap. Ef þu giører so/þa muntu hafa Glede af þynum Børnum/Þu munt þa og eirnin Ohræddur/og med Gladværu Giede/meiga framkoma/ꜳ þeim sydasta Deige/fyrer Doomstool Lifanda Guds/ og seigia/ Hier er eg Herra/ og þær Barnaskiepnur/sem þu hefur mier giefed/ Esa. 8. 18. Þui ecke mun Herrañ Christur þa spyria þar epter/ huad marga Hesta/huad margar Kyr/ Naut & Saude/ad eirn edr añar hafe att/helldur mun hañ hallda Spurnum þar fyrer/huørt þu hefur Vpptucktad þyn Børn vel/ j søñum Guds Otta/ & goodum Sidum. Hafer þu þad Dyggelega/og Kostgiæfelega giørt/þa muntu fꜳ aptur ꜳ moot Lofstyr af sialfum Gud/þar fyrer/1. Cor. 4. Jꜳ/þu munt fꜳ ad heyra Jesum so til þyn talande/ Eya þu Frome Fader/Eia þu goda Mooder/þu hefur vel staded j þynu Embætte/ Jeg er þiñ Gud/og þyns Sædis/ Komed þier Blessader mijns Fødurs/og Erfed þad Rijked/sem ydur er tilbwed fra Vpphafe Veralldariñar/Matth. 25.

Vm Þad Fimta.

Nu epterfylger/ ad miñast med fæstum Ordum/ ꜳ þañ Agiæta Lofsaung Zachariæ/Og er oss hier fyrst athugande. 1. Huør sa sie/sem hū hier so Lofar og Prijsar/ sem er Drottiñ Gud Israels/sa sañe og Eilyfe Gud/ og sa riette Lioossins Fader/fra huørium ad øll Good Giøf/og fullkomleg Giøf

ad ofan

ad ofañ kiemur/ so sem Postuliñ Jacob vottar/ j sijns Pistels 1. Cap.
2. Þar næst miñest Zacharias hier/ a Guds Velgiørninga/ z eru þeir fierdeillis
þrgr. Sa fyrste er Nadarsamleg Vitian/ þui so kiemst hañ hier ad Orde/
og seiger/ Lofadur sie Gud Drottiñ Israels/ þui hñ hefur vitiad sijns Fo-
lks. Þegar sa goode Guds Madur Zacharias/ saung og samde þeñañ Lof-
dickt/ þa stood aumlega og Hørmulega til/ j øllu Gydinga Lande/ þuiad vell-
dis spyrañ var þa burt tekiñ fra Juda/ so ad Framande Yfervalld Drottnade
yfer Folkenu/ Eingiñ Spamañaña spade þa leingur/ Þar sætu Fals Kieñem-
dur a Moysis Stoole/ Jaa/ j einu Orde ad seigia/ allt var komed j Faar og
Voda/ og horfdest til hiña stærstu Vandræda/ so huørt Mans barn Andvar-
pade og sagde/ af Psalm. 14. O Gud giæfe þad Hialpræded kiæme af Zion
yfer Israel/ og þad Drottiñ frelsade sitt Hertekna Folk/ þa munde Jacob fai-
gna/ og Israel vera gladr. Nu/ i soddañ þreingiande Naudsyn kom Drottiñ
Gud/ og vitiade sijns Folks/ j þañ mata/ ad hñ liet Johañem Skyrara fædast
sem var FyrerReñare Herrans Christi/ uppa þad/ ad aller mætte þar af Ra-
da/ og sig þar vid hugga/ ad þar munde ecke vera laangt ad bijda/ epter Fædin-
gu og Hingadburde Messiæ/ z Heimsins Frelsara. Þessu hroosar nu sa gamle
Guds Madur Zacharias/ z veit ecke huørsu Makuæmlega hañ skal koma Ord-
um hier ad.

Añar Velgiørningur Lifanda Guds/ huørium Zacharias hroosar hier/ er
þad Dyrmæta Frelse/ Þui hañ vitiade og Frelsun giørde sijnu Folke/ hue
stendur hier j Textanum. Siaum til/ og Hugleidum/ mijner Elskanleger/ hue vor-
ersu þad/ ad vier vorum aller aumlega og hryggelega a oss komner/ Vier vor-
um ordner Diøfulsins Þy og Þrælar/ og þad vegna Syndaña/ sem vier høfd-
um drygt. Vier laaum fangner under Yfervallde Myrkraña/ Col. 1. Og vo-
rum bundner a Høndum og Footum/ Jaa/ a øllum vorum Lidum og Limum
med Fiøtrū Ranglætesins/ z Vondskuñar/ Þar var eingiñ sem oss kuñe ad hia-
lpa/ edur Frelse ad veita/ huørke Eingell/ eda nockur øñur Skiepna/ a Himne
og Iørdu/ Þar fyrer sende Gud siñ Son/ og liet hañ fædast af eiñre Jom-
fru/ Løgmaalenu undervorpiñ/ uppa þad/ ad hañ frelsade þa sem under Løg-
maalenu voru/ so vier feingium Sonarleifdena/ Gal. 4.

Vm Moysen lesum vier/ ad hañ hafe frelsad Israels Folk/ fra þeim Egypt-
tska Þrældoome/ Exo. 13. Gedeon af Hende þeirra Madianita/ Dom. V. 6.
Samson fra þeim Philisteis/ Jud. 15. Eñ hier kuñe ecke eirn Brooder añañ
ad frelsa/ Psalm. 49. Sialfur Guds Sonur vard ad leggia þad besta hier
til/ og Endurleyste siñ Søfnud/ mef sijnu eigiñ Bloode/ Act. 20. Þessu ætt-
um vier jafnañ med Þacklæte ad miñast/ a medañ vier lifum. Þegar sa litle
og Vnge David/ hafde Yfervuñed/ og ad Velle lagt/ þañ Ognarlega Risa Gol-
iath/ og frelsad Folked/ af Þrældoome Philisteaña/ þa geingu wt a mote hø-
um Kuinurnar af Stadnū/ med Saung og allskins Streingialeik/ so sem lesa
ma

ma/1. Sam. B. 18. Huad myklu framar skylldum vier fagna og glediast/ þar Christur Jesus/ hefur so sem eirn Himneskur David/ frelsad oss fra þeim helvyska Goliath Diøflenum/ og fra allre hans Vondsku/ og Vyktingskap/ þui ad med synum Dauda/ hefur hann Daudans Magt yfervuñed/ etc. Þegar vier þetta yfervegum/ þa meigum vier af Hiarta Fagna og glediast/ og seigia med Zacharia/ Lofadur sie Gud Drottiñ Israels/ þui hn̄ hefur vitiad/ og frelsad sitt Folk.

Þridie Velgiørningur Lifanda Guds/ huørium Zacharias hier hroosar/ Er su Sigur ryka Vernd/ sem hañ veiter oss/ a mote øllum vorum Ovinum/ Hier um talar hañ so framar/ j þessum synū Lofsaung/ og seiger/ Ad Drottiñ Gud Zebaoth/ hafe uppreist eitt Hialpar Horn/ j Hwse Davids Þioons syns. Fyrer þetta Horn/ a eckert añad ad skiliast/ eñ sa Fyrerheitne Heimsins Frelsare vor Drottiñ Jesus Christus. Fyrst er hañ eitt Magtar Horn. Vier vitū þad/ ad Maillausum Dyrum og Bestium er þad Eigenlegt/ Horn ad hafa/ huørra Magt og Styrkleike/ sem og eirniñ Pryde/ er ad myklu leite komiñ vnder Hørnunum. Þar fyrer verdur allvyda j heilagre Ritningu fyrer Horniñ Afmalad. 1. Ypparlegleike Veralldlegra Kongarykia/ af þui/ ad þau Dyr sem Horn hafa/ Drottna optast nær/ og hafa Yfirburde/ yfer hinum ødrum Dyrum/ sem Kolloott eru/ so sem rada ma af Daniels Spadoma B. 7. og 8. Cap. Apoc. 17. 2. J añañ mata merkiest fyrer Horniñ/ Magt og Styrkleike/ Þui vier vitum/ ad þau Hornottu Dyriñ/ veria sig med synum Hornum/ Eirniñ nidur briota þau med þeim/ þad þeim er j Veige/ og til Hindrunar/ Og hefur David visselega/ rendt Hugskots augum synum hier til/ þar hn̄ so seiger/ Psalm. 75. Cornua jmpiorum Confringam/ Jeg vil sundurbriota Horn fra Ogudlegu/ Þess vegna liet eirniñ Zedechia sa Fals Spamadur/ giøra Jarn Horn/ þa hañ villde telia um fyrer Kong Achab/ ad hañ skyllde draga ut/ a mote þeim Syris/ þuiad med þessū Jarn Hornū (sagde hn̄) skleu um koll stanga þa Syrlendsku/ huar um lesa ma/ 1. Kong. B. 22. Þetta allt ma miøg Merkelega heimfærast/ uppa Herrañ Christum/ Huørn sa gamle og Goode Kieñemañ Zacharias kallar hier HOrn/ þuiad hañ er eirn Kongur yfer øllum Kongum/ og eirn Drottiñ yfer øllum Drottnum/ Openb. B. 9

Framveigis er þad vel athugande/ um þetta Horned/ ad ecke seiger Zacharias/ ad þ ligge flatt nidre a Jørdu/ helldr ad þ sie upfreyst/ so sm̄ reidubued ad vernda oss/ eñ huar þa? J Hwse Davids/ stendr hier. Þetta Davids Hws/ er ein Merkeleg Figura edur Fyrermyndan/ uppa Christelega Kyrkiu. Þar fyrer hefr eingiñ sa sier Velgiørninga Herrans Christi/ ad vænta/ sa sem ecke er af Davids Hwse/ þad er/ Sa sem ecke er Riettur Christelegrar Kyrkiu Limur/ j huørre þetta Hialpradis Horn er uppreyst/ Og hier þ seiger so/ sa gamle Lærefad er Cyprianus/ Christianus non est/ qui in Ecclesia Christi non est. Þad er/ Sa er øngvañeigiñ halldande fyrer eirn Christiñ Mañ/ sem ecke er j þeirre Christe

Þegn

legu Kyrkiu Vppfræddur/þui so stendur þar hia Marc. 16. Huør han̄ trwer og verdur skyrdur/ sa skal holpin̄ verda/ En̄ huør han̄ ecke trwer/sa mun fordæmast. En̄ framar er oss vel athugande/wt af þessum Zachariæ Lofsaung/ad þar eru so sem þryr Brun̄ar/edur Vppsprettur/af huørium ad þesser Guds Velgiørningar framfliota.

Sa fyrste heiter Guds San̄leike/þui so seiger Zacharias/ So sem hann hefur talad fyrer Mun̄ sin̄a heilögu Spaman̄a/ ad han̄ frelsade oss fra vorum Ovinum/og af Hende allra þeirra sem oss hötudu. Med þessu Orda tiltæke/Bender Zacharias oss til þess fyrsta Fyrerheitis/sem Gud Drottin̄ gaf vorum fyrstu Foreldrū j Paradys/ vm þad Edla Kuin̄un̄ar Sæde/ sem sundurbriota skyllde Höggormsins Höfud/Gen. 3. A þetta Naadar Fyrerheit/hafa Spamen̄erner jduglega sijdan̄ minst/ og þad Jtrekad/ so sem sia maa/af þeirra Spadooms Bookum.

An̄ar Brun̄urin̄/ Er Guds Goodgirne og Myskunseme/þui Zacharias seiger/ Ad Han̄ HAfe Giørt MYskunseme Vid FEdur Vora. Gydingar og þeirra Fedur/höfdu ecke forþient an̄ad/en̄ Reide og Hefndar straff Lifanda Guds/þui þeir voru eirn hardhnackadur Lijdur/ En̄ Guds Naad ⁊ Myskunseme er þad ad þacka/ad hn̄ hefur wtvalid þa sier til Arfleyfdar/⁊ lated Messiam fædast af þeirra Bloode.

Sa þridie Brun̄urin̄/er Trwfeste Lifanda Guds/vm huøria Zacharias hier so talar ⁊ seiger/Han̄ mintest aa sin̄ heilaga Saattmaala/og aa þad Sære/ er han̄ soor Födur vorum Abraham/ad han̄ gæfe oss þad. Gud Drottin̄ hafde giørt eirn Saattmaala vid Abraham/ad j hans Sæde skylldu blessast allar Þioodter/Og vppa þad/han̄ þyrfte j öngvan̄ maata/ad efast hier vm/þa soor han̄ hönum hier vppa eirn Eyd/Gen. 22. Nu aa þen̄an̄ Eyd/og aa þen̄an̄ Saattmaala min̄est nu Drottin̄/og vppfyllte þad sama j sijnum Syne/ sem han̄ hafde adur lofad Abraham/og hans Sæde.

Þad fiorda sem Zacharias hroosar/j þessum sijnum Lofsaung/þa er Causa Finalis/edur endanleg Ordsök/ huar fyrer Gud Drottin̄ hafe viliad audsyna Man̄kyneny soddan̄ Velgiørninga/sim nu hefur vered Aminst/ þar vm hliodar so Gudspialls Textin̄/Ad vier leyster af Hende Ovina vorra/ þionudum hönum aan Otta/j Heilagleika og Riettlæte/fyrer hönum sialfum/alla vora Lijfdaga. So hefur þa Christur ecke Endurleyst oss/ til þess/ad vier skylldum þioona Dioflenum/ Eda lifa epter Veralldaren̄ar hætte/ helldur til þess/ad vier skylldum vera hans eigid Folk/kostgæfed til goodra Verka/Tit. 2.

Ad sijdustu verdur hier framsettur eirn Merkelegur Spadoomur/ J huørium Zacharias min̄est þar aa/huør og huilijkur þesse sin̄ Sonur mune verda. Og Þu Sueirn(seiger han̄)munt kallast Spamadur hins Hædsta.

þetta

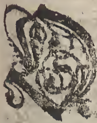
Þetta Ord Spamadur/ hefur adskilianlega Merking. Fyrst er þad þuilijkur Madur/sem añadhuørt fyrerseiger Oordna Hlute/eda sa sem er vel forfarin j Andlegum Efnum/og kañ ad wtleggia þa heiløgu Skript vel/og predijka wt af henñe/Og j þañ mata var Johañes eirn riettur Spamadr/Mat. 11.

Eñ lætū oss athuga eñ framar/ huøre vered hafe Kiør Spamañaña ædur fordum/og huørniñ þeir hafe vered æ sig komner/sem er/ad þeir voru allmer Fatæker/og foracktader/huørium Verølldiñ launade ecke vtan jllu einu. Elias matte ganga vm kring/ j Fatækt og Armood/ 1. Reg. 5. Esaias vard ad lijda þad/ad hans Tilheyrendur spottudu hañ/allt þangad til/ad hañ var vm sijder æ Attatugasta Are sijns Spamañlega Embættis/ med eirnre Treysøg/j sundursagadur/epter Befalningu/z Skipan Manassis Kongs/Esa. 57. Jeremia var kastad j eina Grøf/edur Gryfiu/ Jer. 38. Micheas var sleigiñ j sitt Andlit/1. Reg. 22. Epter Ezechiele Blijstrudu hans Tilheyrendur/Eñ samt sem ædur/huørniñ sem þessu var vared/þa er þo Zacharias samt so gladur af þui/ad hñs Sonur skyllde fæ þa Æru/z Virding/ad heita Spamadur hins hædsta.

Hier wt af skulu aller gooder og Gudhrædder Forelldrar/sier þad til Lærdooms taka/ad nær Gud giefur þeim Børn/z þeir formerkia/ ad þar er gott Ingenium/z Næme hia þeim/ þa skulu þeir ecke spara neirn Kostnad þar til/ ad hallda þeim til godra Menta. O huad stor Glede mun Forelldrunum verda þa æ þeim sijdasta Deige/þa þeir fæ ad sia siñ Son vera/þar j Hoop Spamañaña/Postulaña/og añara Heilagra Lærefedra Christniñar/berande þa Oforgeingelegu Lijfsins Coronu sier æ Høfde/1. Pet. 5. Þuiad þeir sem Kienna munu skijna sem Himinsins Geislar/z þeir sem mørgum vijsa til Riettlætesins/lijka sem Stiernur/vm Allder z ad eilijfu/seiger Dan. Spamad. 12. C. Nu/til þessarar Dyrdar ad meiga komast/ þad veite oss øllum Gud Drottiñ/ fyrer Forþienustu sijns Sonar Jesu Christi. Huørium med Fødurnum og þeim gooda Heilaga Anda/ sie æfenlegt Lof/Heidur og Þackargiørd/ nu hiedan j fra/og ad Eilijfu/ AMEN.

Fiorda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Luc. 6. Cap.

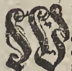

G Jesus sagde til siña Læresueina. Vered Myskunsamer/lijka sem ydar Fader er Myskūsamur. Aungvañ skulu þier dæma/so ad þier dæmest eige/ Fordæmed ecke/ so ad þier fordæmest eige. Fyrergiefed/og þa mun ydur fyrergiefed verda. Giefed/og þa skal ydur giefast. Eina fulla/samþryckta velskiekna z yferfliotanlega Mæl

ing

ing/munu Þeir gieFa j ydart Skaut. Þuiad med Þeirre hiñe somu Mæling/huørre er Þier mælid wt/mun ydr jñ aptr mællt verda. Og hñ sagde Þeim eina Epterlijking/Huort kañ nockud Blindr Blindañ ad leida? Eda er ecke so/ad Þeir Falla bader j GroFena? Læresueirniñ er eige yFer Meystaranum. Eñ nær Læresueirniñ er sem hans Meystare/Þa er hañ Algiørdur. Huad sier Þu Vagliñ j Þijns Broodurs Auga/eñ ad Þeim Biælkanum sem j Þijnu Auga er/giæter Þu eige? Eda huørniñ mattu seigia broodur Þijnū/Broder Leif Þu ad eg burt drage Vagliñ wr Þijnu Auga/Þar ed Þu sier ecke sialFur Biælkañ j Þijnu Auga? Þu Hræsnare/Drag Fyrst Biælkañ wr Þijnu Auga/og siæ Þu Þa so til/ad Þu Fæer wt dreigid Vagliñ wr Þijns Broodurs Auga.

Exordium.

Jer lesum j Doomara Bookariñar 21. Cap. Ad æ Þeim Tijma/Þa eingiñ Kongur var j Jsrael/ HaFe huør og eirn giørt og liFad epter Þui sem hønum Þotte riett vera. Eñ j Christelegre Kyrkiu/edur SøFnude Guds Barna geingur Þad ecke so til/ Þui Þar høFum vier eirn Kong/ sem gieFur oss og Fyrer skriFar/allra Handa good Løg/og Heilnæmar LyFs Reglur/seigiande med lioosum og wtFryckelegum Ordum/hia Spamañenum Ezechiel/20. Cap. Jeg er Drottiñ ydar Gud/epter mijnum Bodordum skulu Þier liFa/z Þier skulud hallda mijn Riettindel og giøra Þar epter. Og Levi. Bok. 19. Cap. BeFalar hañ/Ad huør z eirn skule elska siñ Naunga sem sialFañ sig. Eñ med Þui ad Kiærleikiñ til Naungans tekur ad kolna hia allmørgum/sem Christur sialFur heFur Fyrer spad/ad ske munde Fyrer Þañ sijdasta Dag/sem lesa mæ/hia Matth. 24. Cap. Þa heFur sa Himneske LijFsins Furste og Kongur allra Konga/ vor Drottiñ Jesus Christus/sett sijnum Postulum/ sem og øllum ødrum wti Fra/ nockrar sierdeilis LijFs Reglur Fyrer/huørniñ Þeir skule haga sier vid siñ samchristiñ Naunga/sem er Fyrst/ Ad vier skulum vera Myskunsamer vid hañ. Þar næst/Ad vier skulum ønguañ Dæma nie Fordæma. J Þridia lage/Ad vier skulum Fyrergiefa. Og j Fiorda og sydasta mæta giefa.

Vm Þetta allt viliu̇m vier Fæ ad heyra nockud Fleyra talad/næst Hialp Drottins/med Þui ødru sem hier ad hnijgur og Gudspialls Textiñ wtvijsar. Sa Myskunsame Gud/hialpe oss med siñe Naad/so vier hier wtaF mættum nockud gott læra/og oss til Nytsemdar Færa/Amen.

J Vpphaře Gudspiallsins stendur so. Vered Myskunsamer/lijka sem ydar Fader er Myskunsamur. Med Þui ad Myskunsemiñ kallast aF

Lære

Lærefødurnum Augustino/ Corona omnium virtutum/ Þad er/ Kórona allra aññara Dygda/ huad hun og eirniñ j sañleika mæ rietteelega kallast/ þui hun er su Gullega Kediañ/ sem Himin og Jørd til samans bindur/ og samtenger/ þa ber oss þessa Edla Dygdena stunda/ af fremsta Megne og Mætte. Huar til oss skal knya. Fyrst alvarleg Befalning Guds Sonar/ Huør ed suo talar z seiger/ Vered Myskunsamer. Og med þui/ad þetta er ecke skipan eins Syndugs Mans/ helldur sialfs Endurlausnarans vors/ Huør ad er Kongr yfer øllū Kongū/ Þa er skyllda vor/ ad vier heñe hlydum/ Þui vier erū ecke vorer eigiñ Herrar/ helldr Jesu Christi Þienarar/ med dyru Verde keypter/ 1. Cor. 6. Hundrads Høfdingiñ til Capernaum atte so hlydna Þienara/ ad nær hañ sagde einum/ far/ þa foor hañ/ og ødrum kom/ þa kom hañ/ og Þræle sijnum gior þetta/ þa giørde hñ þ/ Matth. 8. Nu erum vier Guds Þegnar z Þienarar/ skapader j Christo Jesu til godra Verka/ Eph. 2. Er þ þa ecke skyllda vor/ ad hlyda hñs Befalningu/ einkanlega þar vier siañ/ ad þær skynlausu Skiepnurnar hlyda hans Ordum/ so sem Heiløg Ritning allvijda vottar/ og oflangt er upp ad telia. Huad ættum vier þa ad giøra/ sem kallader erum epter hans eigiñ Nafne/ z med hans Bloode erum Endurleyster?

Þar næst skal oss koma til þess/ ad vera Myskunsømum/ Loflegt Eptirdæme sialfs lifanda Gud/ þui so seiger Herrañ hier/ Vered MYskunsamer/ lyka Sem Ydar FAder er MYskunsamur. Nu er Guds Myskunseme Omælanleg þui hun er ny z fersk a huørium Morgne/ og varer aan Aflaats/ og alla Tijma/ Luc. 1. Huørniñ er þad þa møgulegt/ ad vier kuñum eins og hañ Myskunsamer ad vera? Vier skulum vita/ ad Herrañ Christur meinar ecke hier med ad vier skulum vera Gude jafner/ helldur ad eins breyta epter hønum/ so myked sem oss er møgulegt/ j þui ad audsyna vorum samchristnum Naunga Myskunseme. Eñ sierdelis og einkum/ vill Endurlausnariñ vor/ Herrañ Jesus Christus/ oss kient og undervijsad hafa/ med þessu Orda Tiltæke/ huørniñ vared og hattad skule vera vorre Myskunseme/ sem er/ ad þad a ad vera ein HIartgrooiñ Myskunseme/ so sem sa gamle Zacharias ad Orde kiemst/ j sijnum Loofsaung. Siaaum til/ huørniñ Myskunseme Guds til vor Mañaña er hattad/ sem er/ Ad þo so sie/ vier med vorum Syndum/ høfum þad forþient/ ad vier skylldum Eydelagder verda/ eins og Adama og Zeboim/ Þa er samt hans Myskunseme so breñheit/ ad hañ vill ecke giøra epter siñe Grimdar Reide vid oss/ Hos. 11. So a og ecke helldur vor Myskunseme einungis ad framkoma/ af vorū Muñe og Tungu/ helldur z eirniñ af hreinu z einfølldu Hiarta.

Þar næst a þad ad vera ein SAñarleg Myskunseme/ sem auglysast a med Verkunum/ þui þad er ecke noog/ ad vier sieum Blijdmællter vid vorn Nauñga/ og latum ecke neitt gott af oss leida/ helldur eigum vier ad hialpa hønum/ epter Megne j hans Naudsyn/ Epter þui sem þar stendur j Jacobs Pistle/ 2. Cap. Eñ ef nockur Brooder eda Syster eru Nakiñ/ og hafa Þørf Daglegrar Næringar/ og einhuør ydar seiger til þeirra/ fared j Fride/ Eñ giefed

 þeim

þeim ecker huad þeirra Lykamans Naudþurft er/Huad hialpar þad!

I þridia lage er þad ad vera ein ALMeñeleg Myskunseme/ þui suo sem þad/ad j hia Gude er ecker Mañgreinar alit/Act. 10. So er og so vor Myskunseme ad standa opiñ fyrer huørium Mañe/þad er/Vier eigum ad vera Reidubuner til ad þiena/þocknast og hialpa huørium sem einum/fyrer vtañ allt Mañgreinar alit.

I fiorda mata er þesse vor Myskunseme ad skie og framkoma AF FRIALS um og Lostugum Vilia/ Eñ ecke af nockurskonar Æruggirughettum/ eins og giørdu Phariseer fordū/ Edur fyrer þa skulld/ad vier ætlum oss til Abata/edr Betalings þar fyrer/Helldur er þ allt ad skie af einføllðu Hiarta/ eñ ecke af Naudung edur Ovilia/þuiad hyrañ Giafara elskar Gud/ seiger Postuliñ/ 1. Cor. 9. Cap.

Ad siøtta er vor Myskunseme ad vera VAranleg/Þui vor gode Gud þreytest ecke/ad audsyna oss syna Myskunseme/jafnvel þo vier opt og tidum leggium hønum ecke añad j Pøck eñ Ofþacklæte. Nu seiger hañ sialfur þo suo hia Jeremiam/15. Jeg er þreyttur Myskunsamur ad vera/Eñ þad er allra inasta heima hia þeim/ sem alldrei vilia kañast vid hans Velgiørninga/og eru frahuorfner ad suwa sier til Drottins/yfer huøriu hñ klagar hia Spamañenū Hos. 11. Cap. Lated oss þar fyrer epterfylgia Amiñingu Postulans til Gal. 6. Þar hañ seiger/ Lated oss giøra gott og ecke þreytast/ þuiad er sijnum Tijma munum vier eirnen Oaflatanlega vppskiera.

Eñ jafnframt þessu skulum vier vita/ ad ecke eiga Neñ j þañ mata Myskunsemena ad fremia/ ad vier sieaum j gegnum Fingur vid vonda Hofva og Skalka/Helldur er huør og eirn ad taka Vara er sijne Stiett/ Kalle og Embætte. Til Dæmis ad taka/Prestarner meiga ecke Myskuna sig yfer Falskeniendur/Hoorur/Hoordooms meñ/Þioofa/ og adra þess hattar Glæpameñ/og Storsyndara/edur hlijdra hia þeim/ so þeir straffe ecke þuilyka Leste og Hneyxlaner/ Þui so seiger Gud hia Spamañinum Ezechiel/ 3. Cap. Þu Mañsins Son/ Eg hefe sett þig til eins Vardhalldsmans/yfer Israels Hws/ þu skallt heyra Orded af mijnum Muñe/z vara þa vid miña vegna. Nær eg seige til hins Oguðlega/þu skallt Dauda deya/og þu varar hñ ei vid/z seiger hønum þad ecke/ suo ad sa hiñ Ogudlege kuñe ad vakta sig/fyrer synu Ogudlegu Athæfe/so hñ mege Lijfe hallda/þa mun hiñOgudlege deya fyrer siña Synda saker/eñ hans Bloods vil eg krefia af þiñe Hende. Eñ varer þu þañ hiñ Ogudlega vid/og hañ snyr sier ecke j burt fra synu Ogudlegu Athæfe/ þa mun hañ deyia fyrer siña Synda saker/Eñ þyna Saal hefur þu frelsad.

Ein Yfervallds Persona ma ei helldur Myskuna sig yfer þeim/ sem illa hafa lifad/ad hañ giefe þa lausa/so sem hefde þa ecker vondslegt hendt/ þui so seiger Drottiñ/Deut. B. 13. Þitt Auga skal ecke vægia hønū/og þu skallt ecke skyla hønum/ Saal fyrer Saal/Auga fyrer Auga/Tøñ fyrer Tøñ/etc. etc. Sama er ad tala vm Foreldrana/ þeir meiga ecke lata opmyked epter synum

Bornum

Bønum/og lyda þeim huørn Osooma/Þui Salomon seiger/j Ordskuida Bok arenar/ 23. Cap. Lat ecke af ad Hirta Vngmeñid/þui ef þu slær þad med Vendenum/þa þarf þad ecke dreped ad verda/et ct.

Vt af þessu fyrstu Textans Ordum/ høfum vier og eirniñ oss þ til Huggunar ad taka/Ad Herrañ Christur vottar/ad Gud sie Fader/og þad meira er/ad hañ sie vor Fader/sem hafe eitt Føðurlegt Hiarta til vor/Ja/ ad hañ sie ecke ad eins vor Fader/helldur vor Myskunsamur Fader/Huar fyrer huør og eirn Christiñ Madur mæ Okuydiñ til hans flyia/ j huørskyns vidliggiande Naudsyn/med Sonarlegu Trauste/suo sem eitt Barn til syns Hiartans Føðurs/og vænta sier og vona hia hønum/allrar Nadar og Myskunar.

Hier næst bydur og byfalar Herrañ Christur oss/ j þessa Dags Evangelio/Ad vier skulum øngvañ dæma edur Fordæma. Ecke meinar Herrañ Christur hier med Riettferduga Dooma/sem Yfervallded vppseiger/yfer þeim sm̃ Brotleger verda/z sier jlla og Ogudlega haga/j eirn edur añan mata/Helldur talar hñ hier vm dærlega Dagdoma þa eirn talᵛ allskonᵛ Hæd z Spott vm siñ Naunga/ leggur Ord hans og Giørder wt j hina verstu Meining/ huad nu æ þessum Døgũ er miøg Almeñelegt. Eñ þesser sem so giøra/ synaga ecke allyted æ moote Gude/þui so stendur þar skrifad/j Pistlenum til Rom. 14. Huør ert þu sem añarlegañ Þion Dæmer/hñ stendur edur fellur synum Herra. Og j fyrra Pistle til Cor. 4. Seiger Postuliñ/Dæmed ecke fyrer Tymañ/þangad til ad Drottiñ kiemur/sa ed auglysa mun þad j Myrkrunum er huled/og Openber giøra Raad Hiartaña.

Þad þridia sem Herrañ Christur wtheimter af oss hier/ er jñbyrdis Sættsamleg Forlykun/ æ þui sem oss verdur æ moote broted/Þui so seiger hann. Fyrergiefed/og þa mun ydur fyrergiefed verda. Þar eru marger sem lætast fyrergiefa synum Broodur/ og Samchristnum Naunga hans Misgiørder og sættast vid hañ/eñ er þo ecke vtañ eintoomis Hræsne/ og Yfordrepskapur/ Þui þeirra Hiarta er fullt af Hatre/Langrækne og Hefndargyrnd/ seigia æ añare stundeñe/alldrei skule þeir Fyrergiefa æ medañ þeir lifa/ eñ æ añare ad þr vilie vel forlæta/ Eñ samt mune þeir þo miñast þ/ sem sier hafe æ motr giørt vered/ og alldrei skule sa Madur dirfast þadan j fra/ ad koma fyrer syn Augu. Eñ þuilyka Hræsnis fulla Sættargiørd og Fyrergiefning vill Gud ecke hafa/Helldur hitt/ad huør og eirn fyrergiefe wt af Hiarta synum Broodur hans Misgiørder/so framt sem hañ vill/ad Gud fyrergiefe sier/so sem þar stendur hia Matth. 18 Cap. Item seiger Syrach so/28. Cap. Huør hñ hefner syn/ æ þeim vill Drottiñ hefna/ og ecke fyrergiefa hønum hans Synder/ Fyrergief þynum Naunga/ þad sem hañ hefur misgiørt vid þig/og bid sydañ so munu þier og eirniñ þynar Synder fyrergiefnar verda.

Eñ vppa þad/ad vier verdum fwsare og viliugre/til þess/ad fyrergiefa vorum Jafnchristnum/þad sem hañ brytur oss æ moote/þa skal oss þar til þurfa, ... Fryst Befalning og Skipan sialfs lifanda Guds/ Þui þegar Postulinn

 Þenur

Petur spurde Jesum ad/huad opt han̄ skyllde fyrergiefa þeim sem vid sig bryte/Huørt þad være ecke noog/ad hn̄ giørde þad siøsiñum? þa suarade Herran̄: Jeg seige þier/ecke siøsiñum/helldur siøtyusiñum siøsiñum/þad er fiøgur Hundrud og nyutyusiñum/edur so opt sem han̄ brytur a moote oss.

Þar næst skal oss koma til þess/ad fyrergiefa vorum Naunga/Dæme Lifanda Guds/Huør ed giarnan̄ medtekur alla sem til hans koma/ og leita Fridar og Sættar hia hønum/þui so seiger Endurlausnarin̄ vor sialfur/ Læred af mier/þui eg er Hoogvær og af Hiarta Lytelatur/Og en̄ aptur seiger han̄/ Ad sæler sieu Fridsamer/þui þeir skule Guds Børn kallast.

Þad þridia/sem oss skal atfysa til Fridar z Fyrergiefingar/eru þau myklu Laun/sem Gud heiter øllum þeim /sem Frid og samþycke elska/ þui suo stendur þar en̄ aptur hia Mattheum 5. Ad sæler sieu Hoogværer/þui þeir skule Jardryke erfa.

J fiorda z sydasta mata eigū vier ad læta oss þar til koma þ hrædelega Straff/ sem yfer þeim hanger/ sem ecke vilia forlykast og fyrergiefa/ þa nockur þeim j moote brytur/Og er þad fyrst/Ad þeim verdur sialfum ecke fyrergiefed. Þar næst/verda þeir ecke verduger hallder/ad þeir skule vera Bordgiester Herrans Christi/og medtaka hans Heilagasta Lykama og Blood j Sacramentenu Alltaresins/epter þui sem klarlega skrifad stendur/ hia Matth. 5. Nær þu Offrar þyna Gafu a Alltared/ og þier kiemur þar til Hugar/ ad þin̄ Brooder hafe nockud a moote þier/Þa lattu þar þyna Gafu fyrer Alltarenu/og far fyrst ad sætta þig vid þin̄ Broodur.

Ad sydustu befalar Herran̄ Christur oss/ j þessa Dags Evangelio/edur Gudspialle/Ad vier skulum vera ørlater/ og giefa giarnsamlega og ødrum til gooda giøra/af þui sem Gud hefur oss lænad. Huørium a eg þa (kan̄ einhuør ad seigia) ad giefa? Vier eigum ad giefa/ j fyrstu/øllum þeim sem oss bidia/ En̄ einkanlega og sierdeilis Guds Fatækum og Voludum Þurfamøñum/ huørt helldur þeir hafa þad af oss forskulldad eda ei /epter þui sem Christur seiger/ hia Matth. 5. Cap. Gief þeim sem þig bidur/og vert ecke Afundin̄ vid þan̄ sem af þier vill Laan taka.

Þar næst eigum vier ad giefa/og til gooda ad giøra/ þeim sem oss Kieña og Undervysa Guds Ord/suo sem ad eru Prestar/og Guds Ords Þienarar/ suo sem giørdu þeir j Galatia fyrdum/Huøriuni Postulin̄ Pall hroosar/z seiger/ ef møgulegt hefde vered/ þa mundu þeir hafa wtslited syn Augu/ og giefed sier/Gal. 4. J þridia lage eigum vier ad giefa til Kyrkna og Skoola/ so sem ad giørde Hundradshøfdingin̄ til Capernaū/ huar fyrer hønū verdur og eirnin̄ hroosad hia Lucam/ 7. Cap. Hier kan̄ einhuør aptur ad spyria og seigia/ Huørnin̄ a eg þa ad giefa? Andsuar/ Siertu Rykur og Audugur/ þa attu og so Ryfuglega/en̄ ecke sparlega ad giefa/ En̄ siertu fatækur/þa attu þo samt þad ad giøra epter Megne/ Epter þui sem Tobias sagde til syns Sonar/Tob. 4. Hefer þu myked/ so veittu Rykuglega/ En̄ hafer þu lyted/

so veittu

so veittu af þui litla med triwu Hiarta/þuiad þu munt þa safna þier goodd
ra Ombun j Neyd/ Þui Gud vill eins þiggia þad litla/sem þad myckla/ Epter
þui sem liooſt er af Dæme Herrans Christi sialfs/huørium ad þocknadest bet
ur þad litla/sem su Fatæka Eckia lagde j Aulmusukistuna/en hitt allt sem þe
ir Ryku þar jnløgdu/Luc. 21. Og þetta eigum vier ad giøra/ Fyrst vegna
þess/ad þad er skylldugt/og tilheyrelegt/þuiad allt huad vier høfum/ þad høf
um vier af Gude þeiged/til þess/ad vier skulum brwka þad og Handtera Gu
de til Dyrdar/ Naunganum til Gagns/en oss sialfum til goods. Þar næst
er þad og so Christelegt/ad vier giefum/þuiad ef nockur hefur Audæfe þess
arar Veralldar/ og sier sin Broodur Neyd lyda/ og aptur byrger sitt Hiarta
fyrer hønum/Huørnin blyfur Guds Kiærleike hia hønum/ 1. Joh. 3. J þrid
ia lage/er þad og so Naudsynlegt/ad vier giefum/ z ødrum til gooda giørum/
Þuiad huør Fatækum Myskunar(seiger Salomon)sa lænar Drottne/ Hann
mun hønum þad godu Endurgiallda/og þad sama fyrst hier j þessu Lyfe/þui
ad þeir Voludu munu bidia gott fyrer þeim sem þeim til gooda giøra. Þar
næst j þui tilkomanda Lyfenu/þuiad sa sem Guds þackagiarn er/mun safna sier
Fiesiood a Himnum/Matth. 6. Og þetta eru nu þær fiorar Høfud Dygder z
Mankoster/sem Gud vill ad eirn og sierhuør Riettchristin Madur audsyne/ z
j tie læte vid sin Naunga/Huad ef vier giørum/Þa mun oss aptur med eirn
re fullre samþryckttre velskiecknre og yfirfliootanlegre Mælingu Endur
golldid verda/so sem Herran Christur hier seiger j Gudspiallenu þad er/Gud
mun oss aptur j staden rykuglega blessa/þessa Heims og annars. En med þui
ad vor Syndumspillta Nattura/sem og eirnen vort eiged Holld og Blood/
er næsta miøg tregt og Oleidetamt til goodra Verka/þa mæler þad hier a
moote og seiger. Huad stodar mig þad/þo ad eg sie Myskunsamur eda Medaum
ktunarsamur vid min Naunga? Eg hefe þar lyted Gagn af. Þar til suarar
Herran Christur suo/Ad med þeim sama Mæler sem vær mælum odrum
vt/mune oss jnn aptur mællt verda/ Aptur framkiemur vor gamle Adam og
seiger/ Fyrst adrar Þiooder ala Hatur/ z Ofrid/Osamþycke syn a millum/
Þui skal mier þa ecke slyckt hid sama leifast? Eda/þar adrer sem fullryker eru
tyma af øugvu ad sia/edur neitt ad giefa af synum Eignum/ Skyllde eg ein
samall giefa? Hier til suarar Herran Christur so/ Kann nockud Blindur Bl
indann ad leida/er ecke so/ad þeir falla bader j Grefena? Skal
eg(seiger vor gamle madur)alltjafnt fyrergiefa/huørsu opt sem mier er a mo
ote broted? Eg veit ecke vtan eg mune verda ad Spotte og Adhlætre vm syder
þar fyrer? En Christur suarar hier so til/AÐ LÆresueinninn Sie Ecke Yfer
MEYstaranum. Þad er sem hann villde so sagt hafa/Jeg er ydar Meystare
og fyrergief giarnan þa eg er þar vm bedinn/þui skylldu þier þa ecke slyckt hid
sama giøra? Ecke lætur Holld vort og Bloood sier enn hier med nægia/helldur

 seiger

ſeiger ſo/Med þui ad miñ Næringa vantar margt til/ ad ſkicka ſier ſo og hegda/ſem hønum ber og vel ſoomer/þui mæ eg þa ecke finna ad þui/ Laſta hann og lyta/og jafnvel Dæma hañ ⁊ Fordæma þar fyrer/ad hañ giører ſo og ſo? Þar til ſuarar Chriſtur og ſeiger. Huad ſier þu Vagliñ j þyns Broodurs Auga? Eñ ad þeim Biælkanum ſem j þynu Auga er/gæer þu ecke/Þu Hræſnare/Drag fyrſt Biælkañ wr þynu Auga og ſiæ þu þa ſuo til/ad þu fæer wtdreiger Vagliñ wr þyns Broodurs Auga. Og ſkal þetta ſo ſtuttlega ſagt vera/ wt af þeſſu Heilaga Evangelio. Þeim Eina ⁊ þreña Almættuga Gude/ſie Lof ⁊ Dyrd/nu hiedan j fra/og ad Eilyfu/Amen.

A Vitiunar Hætijd Mariæ.

Evangelium/Luc. I. Cap.

A Þeim Døgum. Stood Maria vpp/ og foor med flyte til Fiallbygda/j Borgena Juda/jñgeeck j Hws Zachariæ/og Heilſade Elizabeth. Og þad ſkiede ſuo/þa er Elizabeth heyrde Heylſun Mariu/ ad Barned ſpratt vpp j heñar Kuide. Og Elizabeth vppfylltest af Heilogum Anda/ kallade hærre Roddu/ og ſagde/Bleſſud ert þu æ medal Kueña/⁊ bleſſadr er Aværtur Kuidar þyns/Og huadañ kiemur mier þetta/ad Mooder Drottins myns kiemur til myn? Siæ þu þa er Rodd þiñar Kuediu kom mier til Eyrna/ſpratt Barned vpp af Fagnade j mynū Kuide. Og Sæl ert þu ſ trwder/Þt þad mun fullkomnaſt huad þier var heited af Drottne. Og Maria ſagde. Myn Aund myklar Drottiñ. Og miñ Ande gladdeſt j Gude Heilſugiafara mynum. Þuiad hñ leit æ Læging Ambaattar ſiñar/Siæ/af þui munu mig hiedañ af allar Ætter ſæla kalla. Þuiad hañ giørde vid mig mykla Hlute/ſa ſem Mættugur er/og hans Nafn er heilagt. Og hans Myſkunſeme varer fra eirne Kynſlood til añarar/yfer øllum þeim ſem hañ ottaſt. Hañ fræmde Magt med ſynum Arme/ ſundurdreifde hañ Dramblæxtum j þeirra Hiartans Hugſan. Volduga ſette hañ af Stoole/og vpphoof Lytelæta. Hungrada fyllte hañ øllum Giædum/og hinum Ryku ſleppte hañ Tomhentum. Hañ Endurminteſt Myſkunar ſiñar/ og medtook ſiñ Þioon Iſrael. So ſem hañ talade til Fedra vorra/Abrahams/og hans Afkuæmis ad eilyfu.

ad Eilissu. Og Maria var hia hene/ so nær sem þria Manude og for sidan aptur til syns Heimkynnis.

Exordium.

Jer lesum/2. Sam. B. 6. Cap. Ad epter þad/ Ad Sattmaals Arkin hafde vered j Hwse Obededom/j þria heila Manude/ Ad han hafe þeinged stoora og Rykuglega Blessan/ af sialfum Kifans da Gude/þar fyrer. Þetta hefur j sier ine ad hallda/eina andlega Þyding. Christur Jesus er su retta Sattmaals Ark/ j hvø rium ad Gud Himneskur Fader/ hefur giørt eirn Nyan Sattmaala vid oss/ Jerem. 31. Og þar fyrer verdur han kalladur Sattmaalans Eingell/hia Malach. Spaml. 3 Cap. Nu lyka sem þad/ ad Obededom vard blessadur/ af Gude/þa han hafde Hyst Guds Sattmaals Ark/So faaum vier og so/ad heyra j þessu heilaga Evangelio/Ad þegar su Himneska Sattmaals Ark Jesus Christus/ var Hystur og Herbergiadur/j Hwse syns Frændfoolks/þa vard þad med allre goodre Guds Blessan Begaafad. Eins verda þeir og so af Gude blessader/sem han ottast/ Þui Gudhrædslan er til allra Hluta Nytsamleg og hefur Fyrerheit vppa þetta/og epterkomanda Lyf/1. Tim. 4.

En leingra Jnngangs/vilium vier koma til Textans/ og han yferfara j epterfylgiande þremur Smærgreinum.

Su fyrsta skal vera vm Reisu Jomfrw Mariu/til sinar Frændkonu Elizabethar.

Onnur vm þeirra Samtal/ sem þær høfdu sin a mille.

J þeirre þridiu vilum vier med faastum Ordum/yfervega han agiæta Lofsaung Jomfrw Mariu. Gud hialpe oss med sine Naad/ad vier mættum hier wt af nockud gott læra/og oss til Saluhialplegrar Brwkunar/ og Nytsemdar færa/ AMEN.

Fyrsta Greinin.

Fyrst er oss hier athugande Tyminn/ a hvørium Jomfrw Maria hafe þessa Reisu vppa sig teked/sem er/a þeim siøtta Manude/epter þad/ad hennar Frændkona Elizabeth var vordin Barns hafande.

Hier af høfum vier þad ad læra/ Ad þo synast meige fyrer Holldlegre Skynseme/ad eitt edur annad sie Omøgulegt/þa skulum vier vita/ad þad sie fyrer Mislium verdest Omøgulegt ad vera/ þad er møgulegt fyrer Lifanda Gude. Trwar brestur vor giører þad/ad þad framkiemur ecke alltyd vid oss/sem Gud hefur þo lofad. Þar fyrer er Naudsyn/ad vier jafnan bidium med Postulum Herrans Christi/og seigium/Domine adauge nobis Fidem/Drottinn auk þu vora Trw.

Hier næst er ad skoda/hvør vered hafe Stadurinn/ til hvørs Maria giørde syna Reisu. J Gudspialls Textanum stendur/ ad hun hafe geinged med Flyte

 j Borgena

j Borgena Juda/ et ct. Og hafe komed j Huus Zacharie/ og heilsad Elizabeth. Sumer meina/ad þad hafe vered Jerusalem Borg/sem Maria gieck til/Eñ þ synest ad vera Misskilningur þeirra/sem þar um so skrifad hafa.

J þridia maata er þad athuga verdt/sem stendur j þessū vorū Gudspialls Texta/sem er Ad Hun Hafe Med Flyte Geingid. Ecke er þess geted/ad hun hafe skrydt sig og prydt/ med kostulegum Klædnade/helldur geinged slett og rett/fyrer utan alla Hoffrakt/Off til Lærdooms/Ad einginñ god Erlig Kuiña/skule þykiast meire þar fyrer/þo Gud gefe heñe Lyfs Avøxt/helldur þeinkia til þess/sem Postulinñ Paulus seiger/1. Cor. 4. Huad hefur þu Madur þad sem þu hefur ecke þeiged? eñ hafer þu þad þeiged/huar fyrer hroosar þu þier. et ct.

Off til eñ frekare Eptertecktar/af þessum Texta/þa er þad ad athuga/Huøriar vered hafe Ordsaker/til þessarar Jomfrwr Mariu Reisu. Ecke kom hun til þess/ad laana Peninga/Ecke til ad færa einar og adrar Frietter/so sem nu er miøg Tydkanlegt/og þar med ad Rægia eirn Naaunga vid aññ/helldur kom hun til þess/Ad HEilsa siñe Frændkonu/og oska heñe Lucku/af þui/ad Gud hafde burt fra heñe teked/þad Bryxle/sem hun under laa/sem var ad þetta Obyria. Þegar eirn og aññar audsyner synum Naaunga soddañ Elskuteikn/og gledst þar af/ ad hønum geingur vel/ þa er þad vysst Merke þar til/ad hañ er Verkfære þess gooda heilaga Anda/og lætur sig af hønum stiornast/so sem margfalldlega maa af Guds H. Orde bevysast. Þar þuert aa moote/Þa eirn Madur er so siñadur/og af Diøflenum/og Vondskufullre Naatturu til egndur//ad hañ ecke kañ ad lifa fyrer utañ Agg og Deilur/Þa er þad z so vyst Merke þar til/ad hñ stiornast og upphuetst til hins vonda af jllum Anda/sem er af Fødurnum Fianda/þad er/af Diøflenum j Helvyte/Huar fra Gud vardveite alla syna j Jesu Nafne.

Auñur Greiñ.

OF so þetta verde ei oflængt/þa vilium vier koma til þess sydara Greiniarkornsins/sem hliodar um Samtal þeirra Jomfrw Mariu z Elizabetar.

Hier er oss fyrst athugande/Huad Ypparlegar personur þad sie/sem hier vid rædast. Eñ þetta voru ecke neinar Ambaatter/ Og jafnvel þo/ad Maria Guds Mooder segde so til Eingelsins Gabriels/ þa hañ bodade heñe Gietnad z Fæding Jesu Heimsins Frelsara/Jeg er Ambaatt Drottins/Þa var þad hid mesta Audmyktar Teikn/þui hun vidurkiende sig Overduga j allañ maata ad maga heita/ vera og kallast Jesu Hølldleg Mooder. Soddañ Audmykt og Lytelæte/ skartar vel j øllum Stiettum. Lytelæcked ydur under Vollduga Guds Hønd/so mun hañ upphefia ydur a Vitiunar Tyma/seiger Postuliñ 1. Pet. 5.

Nu er ad miñast a Efne og Jñtak þessarar Rædu/ sem Jomfrw Maria z Elezabeth hafa syn j millum/ Og er þad tuent sierdeilis/ sem hier er vt af

athugande

athugande. Fyrst/ Sa Herlege Lofstyr/ sem Elizabeth tilleggur Jomfru Maria/ þar hun kallar hana sæla/ seigiande/ BLessad ERtu a MEdal KVenna/ Og þad fyrst vegna þess/ ad hun ætte ad vera Holldleg Mooder Jesu Christi. Þess og annars/ ad hun hafde truad Eingelsins Ordum/ þa hann bodade henne Gietnadinn.

Þad annad sem oss er hier athugande/ Er sa Merkelege Vitnisburdur/ sem hun giefur Herranum Christo/ þar hun frammveigis so seiger/ Og Blessadur er Avøxtur Kuidar þijns/ og huadan kiemur mier þad/ ad Mooder Drottins mijns kiemur til mijn? Hier kallar nu Elizabeth Christum Avøxt Kuidar Mariu Meyar/ Enn seiger þo jafnframt/ ad hann sie hennar Herra og Drottinn. Huar med ad stadfestest/ bæde Manndoomurinn/ so og lijka Guddoomurinn Herrans Christi. Vm þessa og adra þuilijka Vigtuga Hlute/ og Truar Greiner/ tala þessar Ypparlegar Kuinnur. Huar af vier høfum oss til Lærdoms ad taka/ þad/ huørt ad vera eige samtals Efne vort/ þa vier komum til samans huørt þad er helldur heima hia oss/ j Hwsum vorum og Bæum/ eda z so annarstadar/ sem er/ Ecke ad tala vm eitt z annad Ofarfann Hiegoma/ Af huørium vier verdum Gude Reikningskap ad standa/ a sijdasta Deige/ Matth. 12. Helldur a vor Ræda ad vera vm Gud/ og hans Heilaga Ord. Jaa ad sønnu/ Vm Gud eigum vier ad tala/ og þad/ huad myked gott hann hefur oss veitt/ og audsynt j sijnum Elskulega Hiartans Syne Jesu Christo. Vm hans heilaga Ord eigum vier ad tala/ huørsu Kröftugt þad sie/ til ad hugga Angradar og Sorgfullar Manneskiur. Af soddann Gudrækelegu Samtale gledst heilagur Ande. Enn þar fuert a moote/ spilla jllar Samrædur goodum Sidum/ huar sem þær eru vm Hønd hafdar/ 1. Cor. 15. Einninn styggest heilagur Ande þar vid/ epter þui sem Postulinn vottar/ Eph. 4. Skammarleg Ord z Fyflslegt Hial/ læted vera laangt fra ydur.

Þridia Greinin.

NV epterfylger sa Fagre og ágiæte Lofsaungur Jomfru Mariu/ J huørium hun j lioose lætur/ sitt Audmiukt Þacklæte/ fyrer Guds Velgiørninga sem hun hefur af hønum þeiged/ bæde hid jnnra/ og ytra Gudspiallamadurinn seiger/ ad hun hafe so til Ords teked/ og sagt. Mijn Aund mycklar Drottinn og minn Ande gladdest j Gude Heilsugiafara mijnum. Hier giefur nu su heilaga Jomfru Maria/ oss øllum eitt merkelegt Epterdæme af sier. Kiennande þar med/ huørier ad sieu þeir hellstu Velgiørningar/ fyrer huøria oss Mønnunum ber ad Lofa og Vegsama Gud Þacklætanlega. Fyrst ber oss/ ad vier seigium hønum audmiukar Þacker/ fyrer þad/ Ad hann ecke ad eins helldur oss vid Lijf og Heilsu/ helldur og einneiginn vppheffur hann oss opt og tijdum vr Duptenu/ og setur med Høfdingium sijns Folks/ so sem David seiger/ Psalm. 113. Hun lofar hann og einninn/ fyrer sinn mykla Krapt og Verkan/ sem hann hafe

audsynt

audsynt æ sier/þar hun so ad Orde kiemst/og seiger/ **Ad hañ hafe liteð a Laging Ambættar siñar/og hafe giort vid sig mykla Hlute.** Sañlega mæ þad seigia/ ad Gud Drottiñ hafe giørt mykla og Dasamlega Hlute/ vid Mariu Meyu/ þar hañ af synu Guddooms Almætte/ liet hana þæ Getnad af Heiløgum Anda/ fyrer vtañ Kallmans Tilverknad/ Og þetta er nu þad Novum/edur sa Nystærlege Hlutur/Vm huørn Spæmaduriñ talar/ Jeg vil giøra nockud Nytt j Landenu/Kuiñañ skal vmkringia Mañiñ/Jerem. 31. Oss verdur hier og eirniñ synt/og fyrer Siooner sett/huørsu þad/ad Gud Almættugur/hafe vered opt og ofialldan/vanur ad giøra mykla Hlute/ af litlu og audvirdelegu Efnum/og Medølu/þui lyka sem þad/ad sa Almættuge Gud giørde mykla Hlute vid Mariu Meyu/ So kañ hañ og so eñ nu/æ þessum sijdustu Heimsins Tijmum/ad giøra mykel og stoor Dasemdarverk/þa hønum so þoknast vid oss/ Ef vier ad eins setium alla vora Von/ og Trwnadar traust til hans/þui hans Kraptur er j þeim Breysku Mættugur/2.Cor.12.

Þar næst/og j añañ mata/Lofar og Vegsamar Jomfrw Maria/Eilyfan Allsvalldanda Gud/fyrer syna Fødurlega Velgiørninga/ huørier ad øllum Jesu Christi Elskendum jafnt tilheyra. Þessum Velgiørningum vors Guds og Drottins/ samlyker sa goode Guds Madur David/ vid eina Coronu/ þar hañ so seiger/Psalm. 5. Þu Koronar þa med þiñe Nad/so sem einum Skiollde. Nu/lyka sem þad/ ad ein Korona hefur huørke Vpphaf nie Enda/ þa hun kiemur wr Gullsmidsins Hende/þui huør kañ ad siæ/huar hun er til samans sett. Eins er og vared Guds Myskunseme/hun er Oendanleg/og so stoor sem hañ er sialfur/Syr. 2.

Maria Vegsamar hier og eirniñ Drottiñ/fyrer syna mykla Magt/og Styrkleika/ huørn hñ audsyner j þui/**Ad sundurdreifa þeim Dramblatu/j þeirra Hiartans Hugsun.** Fyrer þa Dramblatu eiga ad skilliast aller þeir/sem hallda sig øllu ødrū Vysare/og vilia helldur hafa Vegsemd hia Møñū/eñ Vegsemd hia Gude/so sm̄ Johañes ad Orde kiemst/12. C. Soddañ Dærlegur Mañeskiur/þa þær hallda sig vysar ad vera/ eru þær ad Þussum ordnar/seiger Postuliñ/Rom. 1.

Framveigis syngur Maria so/j þessum synum Lofsaung/og seiger/ **Volldugа sette hañ af Stoole/og Vpphoof Lijtelata.** Slykt ad giøra/er Gude Audvellt/og alhægt/so sem liooslega mæ siæ af Dæme Pharaonis/ Señacheribs/Nabocadnesars/Antiochi/og añara fleyre. Gud syner og eirniñ opt og tydum syna Magt/j þui/Ad Hañ Vpphefur Þa Lytelatu/ so sem Maria syngur hier. Eñ vier skulum vita/ad fyrer þa Lytelatu eiga ad skilliast þeir einer/sem vidurkieña siñ Overdugleika/og tilreikna ecke sialfum sier/ þad gott sem þeir giøra/edur adhafast/helldur sialfum Gude. Þeir sem so giøra/ þeir eru Gude hiner allra þekustu/e kiærustu/og þess meir sem þeir audmykia sig/ þess meir vill hañ Vpphefia þa/ og til Heidurs setia/æ synum Tyma/suo sem

Postuliñ

Postulin̄ Petur vottar/2. Pist. 3. Dæme þar vppa hófum vier æ Joseph/ Moyse/David/Esther/Daniel/og mørgum ødrum.

Hier wt af høfum vier oss þad til Huggunar ad taka/Ad þo so sie/ad Ovi- ner vorer/ sem oss Ofsækia/ sieu mykler/ þa er Gud þo meire. Treyste þeir vppa sin̄ Styrk/og Armlegg/ þa er Armleggur Drottins þo Þusundsin̄- um sterkare/so sem David seiger/ Psalm. 20. Þeir hiner adrer treysta vppa Vagna og Hesta/en̄ vier huxum vppa Nafned Drottins Guds vors.

Ad siøundu prijsar og Vegsamar Jomfrw Maria Gud/ fyrer sitt mykla Aurlæte/þui so seiger hun hier/Hungrada fyllte han̄ ollum Giædum/ En̄ Hinum Rijku sleppte han̄ fanijtum. . Þetta æ ad skiliast æ Andlegan̄ hatt/vm alla þa/sem Hungra og þyrsta epter Riettlætenu/Matth. 5. Þa hi- na sømu vppfyller og blessar Gud/med allshattudum Goodum Giædum/and- legum og Lijkamlegum. Vilier þu nu og so/min̄ Brooder og Syster/ ad Gud veite þier sijnar Nadar Gafur/Þa giefdu þig j Selskap þeirra hungru- du/og medkiendu þitt Volæde/þijna Þørf og Naudsyn. Spamadurin̄ Eli- as kun̄e ecke ad fylla Krwser þeirrar Fatæku Ekiu/ med Oleo/ fyrr en̄ þær voru allar toomar ordnar/2. Kong. B. 4. So kun̄um vier z ecke helldur Hlu- ttakar ad verda/Guds Nadr Velgiørninginga/nema so sie/ad vier ædur giørum vort Hiartans Kier og Jlaat toom/og afleggium allar Verálldlegar Girnder Ahyggiu og Bwksorg/en̄ setium alleinasta vort Trwnadartraust til Drottins huadan̄ oss kiemur Hialpin̄.

Framveigis auglyser Gud/z j lioose lætr sitt Aurlætis Gied vid oss/j þui/ad han̄ vill min̄ast æ sijna Myskunseme/og þo ad vier af Man̄legum Breyskleika/ kun̄um ad falla/j eirn edur an̄an̄ maata/þa vill hn̄ oss samt aptr æ Fætur hial- pa/nær vier til hans flijum/med san̄re Audmykt/og Jdrande Hiarta. Nu vier villum hier med enda þessa stutta Rædu/bidiande vorn gooda Gud/j Na- fne sijns Elskulega Sonar Jesu Christi/ ad hn̄ velie framhallda vid oss sin̄e Naad/medan̄ vier lifum hier j þessum Eymdardal/ og giefa oss Gledelegan̄ og farsælan̄ Afgáng af Heime þessum/og ad Endalokunum Eilijft Lijf/ Þeir- re Heiløgu Guddoomsins Þren̄ingu/sie Lof/ Heidur og Þackargiørd/ Nu hiedan j fra/og ad Eilijfu/ A M E N.

Fimta Sun̄udag epter Trinitatis.

Evangelium/Luc. 5. Cap.

G þad skiede/ þa er Folked flycktest ad honū /til ad heyra Gu- ds Ord/og han̄ sialfur stood vid Siooin̄ Genezareth/Og hn̄ leit tuo Skip standa vid Siooin̄. En̄ Fiskararner voru stigner af Skipunum/og Þuodu Netin̄. Han̄ stie þa vppa an̄ad Skip

ed/ þad

ed/ þad ſem var Simonar/ og bad hañ ad draga nockud fra Lande. Og hañ ſat og kiende Folkenu af Skipenu. Og ſem hañ gaf vpp ad kieña/ſagde hañ til Simonar. Drag þu vt a Diwped/og leyſed vpp ydar Net til Fiſkedrættar. Simon ſuarade/og ſagde til hans. Meyſtare/ j alla Noott høfum vier Erfidad/og feingum eckert. Eñ j þijnum Orde mun eg Netenu vtkaſta. Og þa þeir høfdu þetta giort/ jneluktu þeir mykla Mergd Fiſka/ſo ad þeirra Net Rifnudu. Og þeir bendtu ſijnum Fielogum/ ſem voru a hinu odru Skipenu/ þad þeir kiæme þar/ og hialpudu þeim. Og þeir komu/og hloodu bæde Skipiñ full/ſuo ad þau ſucku ad meſtu. Þa ed Simon Petur ſa þetta/fiell hañ til Knia ña Jeſu/og ſagde. Gack fra mier Lavardur/Þuiad eg em Madur Syndugur/af þui/ad Felmtur var yfer hañ komiñ/og alla þa ſem med hønū voru/af þeim Fiſkedrætte er þeir feingu til ſamans/ Lijka eirniñ yfer Jacobum og Johañem Sonu Zebedei/ſem ad voru Lagsmeñ Simonar/ Og Jeſus ſagde til Simonar/Ottaſt þu eige/ Þt hiedañ i fra ſkalltu Meñ veida. Og þeir droou ſijn Skip ad Lande/yfergafu allt ſamañ/ꝛ fylgdu honum epter.

Exordium.

Hier leſum j Exodi Bokar/16. Cap. Þar vm/Ad þegar Gud Drottiñ fædde ꝛ forſorgade ſitt Folk/a Himnabraudenu/j þeirre Arabiſku Eydemørku/Þa hafe hañ giefed þeim eina viſſa Reglu/epter ad ganga/Huørniñ þad ſkyllde Himnamiølenu ſafna/ ſem er/ Ad Huør ſkyllde taka ſo mykid ad Morgne/ ſem hønum nægde til þeſſ ſama Dags/ad fædaſt a/eñ huørke meira nie miña/Eñ a þeim ſiøtta Deige// ſem var næſtur fyrer Sabbathsdagiñ/Byfalade Gud Jſraels Folke/ad ſafna tuøfallt/ſo þad hefde noeg fyrer ſig ad leggia/bæde þañ Dag/og a epterkomande Sabbaths Deige/Eñ huør ſem hier a moote giørde/og took meira af þui Himna Miøle/eñ Drottiñ hafde befalad/Þa vard þeim þad ad øngvum Notum/helldur Madkade þad/og fordiarfadeſt. Huar med oſſ verdur kient/huørniñ þad/vier eigum ad leita vorrar Næringar og Atviñu riettelega/ſem er/ j ſøñum Guds Otta/ꝛ epter hans Bode ꝛ Befalningu/ſo framt ſem vier villium hafa oſſ ad vænta/nockurs Gagns af voru Erfide/epter þui ſem Chriſtur ſeiger/hia Matth.6 Cap. Leited fyrſt Guds Rijkis/ og hans Riettlætis/ og mun ydr allt añad til leggiaſt. Dæme hier vppa/høfum vier a Poſtulanum Petre/huør ed alla Nootena hafde Erfidad/og eckert feinged/Eñ þa hañ hafde heyrt Herrans Chriſti Predikun/ og epter hans Befalningu/vtkaſtad

ſijnu

synu Nete/siæ/þa verdur hañ strax var vid/ so Rykuglega Guds Blessan/ ad hañ jñelykur so mykla Mergd Fiska/ad Skiped sæck ad mestu. Hier vm vilium vier nockud fleyra fa ad heyra talad næst Guds Hialp. Og eru þad fierdeilis tuær Smaagreiner/sem vier vilium oss fyrer Hendur taka/ad þessu siñe/ wt af þessu Heilaga Gudspialle.

Og er hin fyrsta vm Predikun Herrans Christi/ er hañ giørde a Skipenu.

Auñur vm þañ yfernatturlega Fiskedrætt/sem Postulanum Petre tilfiell/ þegar hañ epter Herrans Orde og tilsøgn wtkastade synu Nete.

Nu/vppa þitt Ord Herra Jesu vil eg og einneñ wtkasta mynu Nete/ gief mier þyna Naad og Blessan/ suo ad mitt Erfide verde ecke forgiefens j DR OTTne/og þad sama fyrer þyns blessada Nafns saker/Amen.

Fyrre Greiniñ.

FYrst er oss hier athugande/huør sa sie sem framsetur þessa Skips Predikun. Ecke var þad sa Riettlætesins Predikare Noe/Ecke Johañes Skyrare/ecke Postuliñ Paall/ Sem var Doctor og Lærefader Heidiña Þiooda. Helldur Jesus Christur Sonur lifanda Guds/huør komeñ er j þeñañ Heim til þess ad openbera oss Møñunum Vilia syns Himneska Fødurs/Joh. 1. Huør ed kallast Doctor med þa lærdu Tunguna/Esa. 50. Af þessum Læremeystaranum hafa aller Ordsins Þienarar Prestar og Kieñemeñ þetta ad læra/Fyrst alvarlega Idne og Astundan j synu Kalle og Embætte/þui so sem þad/Herrañ Christur var kostgiæfeñ til ad kieña og predika Ord Drottins j øllum stødum bæde a Sioo og Lande/j Giestabodum/Eydemørkum/A Fiøllum vppe/og j Musterenu/Jaa/J huørium þeim stad/sem hañ hafde nockra Tilheyrendur. Eins eiga og so Kieñemeñerner ecke ad forsooma sig/helldur ad framkuæma sitt Verk verduglega/so vydt møgulegt er/2. Tim. 4. Þui Bølvadur er sa sem giører Verk Drottins Suiksamlega/Jerem. 48. Cap.

Þar næst eiga Kieñemeñerner ad Læra þad/af Herranum Christo/ad predika hreinañ Lærdoom/þui Texteñ vottar AD HAñ HAfe PREdikad GVds Ord/Þar fyrer seiger Ande Guds so fyrer Muñ Spamañsins Esa. 8. Ad ef Prestarner seigia ecke epter Løgmaalenu og Vitnisburdunum/ þa skule þeir ecke faa ad siaa Lios Morgunrodans/þad er Lioos H. Evangelij Sañleika.

J añañ mata er oss athugande/ huørier ad vered hafe Tilheyrendur Christi/þa hñ giørde þessa syna Skips Predikun/ Hier vm hlioodar suo Textinn. Og þad skiede/þa Folked flyktest ad hønum/et cf Hier heyrum vier/huad fyrer Tilheyrendur ad Christur hafe haft/ sem er/Ecke Høfudprestana/ edur Aulldungana Lydsins/ecke Phariseana/og ecke Skriptlærda/þui þeir forsmædu Guds Raad/j moote sialfum sier/Luc. 7. Helldur var þad sliett og Einfallt Folk/sem komed var wr øllum attum/til ad heyra hans Predikun. Eñ huad mykla Alvøru og Epterlangan/þad hafe haft til þess/ad hlyda Guds Orde/þad maa raada þar af/ad þetta Folk þreingde sier suo ad hønum/ad hann

hafde

hafde ecke Rumi ad standa j Fiøruñe. Soddañ Guds Orda Epterlangan/ bli
nst nu ecke hia mørgum/a þessum Døgum. Christur predikar ad søñu eñ nu j
Dag/fyrer Muñ siña Pienara/ þui so seiger hañ sialfur/ hia Luc.10. Huør
ydur heyrer/ hañ heyrer mig/ Huør ydur forsmaaer hañ forsmaaer mig/og hu
ør mig forsmaaer/ hañ forsmaaer þañ sem mig sende. Eñ þad geingur so til/ad
vorer Tilheyrendur koma añadhuørt sialldan edur alldrei til Kyrkiuñar/ad he
fra Guds Ord/ edur þo þeir kome/þa vilia þeir þo ecke betra sig/helldur aña
fram j synum Syndum eins og ædur.

Þegar eirn eda añar hefur ecke Lyst til Matarens/ þa er þad vijst Teikn
þar til/ ad hañ er añadhuørt ordiñ/eda ætlar ad verda Siukur. Eins er þui
vared vm Guds Ord/huørt ad er su retta Sælar fædañ/Joh.6. Ad þegar
Meñ tekur vid þui ad velgia(eins z Jsraels Folk velgde vid Himnabraude
nu)þa eru þeir aller andlega a Saluñe siuker ordner/þui Madurin lifer ecke
a einusamañ Braude/helldur af sierhuøriu Orde/ sem framgeingur af Guds
Muñe. Þar fyrer/miñ Brooder og Syster/Vilier þu Sælu þiñe vel/þa for
smædu ecke Søfnudiñ/ Helldur heyrdu giarnsamlega Guds Ord/ Og seigdu
med Spamañenum David/af Psalmenum 26. Drottiñ/Eg elska Stadiñ þy
ns Hwss/og þañ Stad/þar ed þyn Dyrd byr.

J þridia lage er oss athugande/ Huør vered hafe Predikunarstoll Herr
ans Christi/Hier vm hlioodar so Textiñ. Og hañ leit tuo Skip standa vid
Siooiñ/Og stie vppa añad þeirra/sem var Simonar Petri/ og kiende
Folkenu af Skipenu. Hier heyrum vier/Ad Herrañ Christur hefur brwk
ad og teked sier fyrer Predikunarstool/þad audvirdelega Skipkorn Petri/Hu
ad furdanlegt mæ þikia/Þui huad er þetta litla Peturs Skip ad reikna/edur
samlykia vid Jerusalems Mustere? So siaum vier hier/ ad þar vardar ecke
vm/huørt Guds Ord/og su heilaga Pionustugiørd/er framflutt j storū Mwr
udum z Prydelega Bygdum Kyrkium/edur j smærre Hwsum/Þuiad sañer til
bidiendr meiga akalla Fødurin j Anda/ iafnvel j øllū stødum/Joh.4. Herr
añ Christur giefur oss og eirniñ hier/eitt merkelegt Epterdæme/þar hañ bidur
Petrum vm Skip sitt/og ad draga nockud fra Lande. Huar af vier eigū aller
þad ad læra/Ad taka ecke med Vallde/ fram fyrer Hendur vors Naunga/hns
Eign til nockrar Brwkunar/edur Medferdar/so sem giørt hafa/ og eñ nu giø
ra(kañ skie)marger Hardwduger og Jllgiarner Yferbodarar/ synum Vndert
sætum/ad þeir taka fra þeim æn allrar Þackar/ Akur og Eng/ Hws og Hy
byle/so sem vier høfum auglioost Dæme vppa/ a Kong Achab og Jessabel/
huør ed tooku med Vallde/ og Orette/ fra þeim frooma Naboth hans Vyn
gard/Huørs vegna þau mættu deya aptur j stadiñ/ einum Smæarlegum Da
uda/so sem þar vm mæ lesa/j fyrre og añare Kongaña Book.

Þar næst lærum vier hier/ af Dæme Peturs/ad vier eigum ad liæ Herrañū
Christo/Skip vors Hiarta/ad hañ þui stiorne og styre/ Huad ad skiedur/ þa

þa vier

þa vier epter Dæme þessa Folks/sitium vid Fætur Christi/hlydum hans Ordum og Aminñingum/so mun hañ aptur aa mot til vor koma/og Vistarveru hia oss giøra/Joh. 14.

Aũnar Greiniñ.

EPterfylger nu þad añad Greinarkorned/med fæstum Ordum/ Hlioodande vm þañ Yfernatturlega Fiskedrátt Peturs Postula/Hier vm hlioodar so Textiñ. Og sem hañ gaf vpp ad kieña/sagde hañ til Simonar/Drag þu vt aa Diwped/og leysed vpp ydar Net til Fiskedrattar.

Hid sama verdur einum og sierhuørium eñ nu j Dag befalad/af Herranum Christo/ad hañ skule draga wt aa Diwped/Þad er/ so framt sem vier viliu/ad Guds Blessan fylge voru Erfide/þa siaum til/ad vier wtkøstum Nete vors Embættis/vel og Trwlega/og giørum þad eina Goodviliuglega/ sem Gud Almattugur hefur oss boded/huør j siñe Stiett. Þui þo suo sie/ad þar sieu marghattud Embætte og Stietter til/ sumar ædre/ sumar lægre/ þa er þeim þo samt/øllum eitthuørt Verk ættlad. Eirne Stiettene er þad vppalagt/ad kieña og Predika/Hiñe añare/ad vernda z forsuara Lønd z Lyde/Hiñe þridiu/ad næra sig og adra aa siñe Handbiørg/ so aller hafa noog ad giøra/ad taka Vara aa sijnu Erfide. Og so sem þad/ad Meñ meiga ecke vera Idiulauser jñañ Skipsborda/helldur verda sumer ad yta fra Lande/ Sumer ad styra Skipenu/ Sumer ad kasta wt Netenu. Eins erum vier aller til Erfidesins skapader//so sem Fugliñ til Flugsins. Þar ꝥ vill S. Paall/ad huør hañ ecke Erfidar/sa skule ecke helldur Matarens neyta/2. Tess. 3. Þui Madurin aa ad neyta sijns Brauds j Sueita siñar Asionu/ suo sem Herrañ Chrristur seiger/ Genesis Bok. 3. Cap.

Nu viliu vier heyra/huerniñ Postuliñ Petur tekr vnder vid Herrañ Christū og gegner þessare hans Skipan/ þad wtvijsar so Textiñ. Simon suarade/og sagde til hans/Meystare/ j alla Noott hofum vier Erfidad/og Feingum Eckert. Þetta hid sama meiga marger froomer Husfedur z Hwsmædur eñ nu j Dag klaga/ Ad þo þeir med Petre/ Erfide bæde Noott og Dag/þa vill þeim þo lited aaskotnast/Eñ þar fyrer aa þo eingiñ ad gefa vpp aa sier Footiñ/edur ad falla j Vol z Vyl/ eins z Gud hefde hañ med siñe Nad yfergiefed/ Helldur skulum vier þeinkia þar vm/ad Ryker og Fatæker verda iafnañ til samans ad vera/og Gud hefur þa huørutueggiu skapad/so sem Salomon seiger Ordsk. B. 22. Cap.

Siertu nu þar fyrer Fatækur/ þa þeinktu med þier/ad Gud mune vissulega hafa sierdeilis Ordsøk þar til/ad lata þig ecke Rijkañ verda/z lat þar ꝥ ecke af þinum Fromleika/þui þad litla sem sa Riettlate hefur/ er betra eñ mikel Audæfe Oguðhræddra/seiger David/ Psalm. 37. Þar finast og so þeir sem Erfida j Myrkre/z aa Natur tijna/eins og Petur/Þad er/Elska Verk

 Myrks

Myrkrañа/og Vppbyria ecke Erfide ſitt med Bæn og Akallan/Þar fyrer eru
þad eingiñ Vndur/þo þeir faae eckert gott j adra Hønd/Helldur mun þad ko
ma yfer þá/ſem Herrañ hootar þeim Ogudlegu/og Athugalauſu/hia Spama
ñenum Haggeum/1. Cap. Ad þo þeir Saae myklu/ þa ſkule þeir ſafna
litlu/þo þeir ete/þa ſkule þeir ecke ſadder verda/et cet. Þar fyrer/ læte eirn
og ſierhuør ſier þad kient vera/afleggia Verk Myrkrañа/ epter Poſtulans A
miñingu/Rom. 13. Eñ giøre ſo ſem Petur giørde/ ad hañ ſie Hlydiñ Herrans
Orde og Tilſøgn/og wtkaſte ſynu Nete j hans Nafne/Þad er/gange fyrſt til
Kyrkiu/og heyre Guds Ord/ſydañ til ſyns Erfidis/ſuo mun hønum þad vel
Lukaſt/ Þuiad Bleſſan Drottins giører Mañ Rykañ fyrer vtan Mædu/
Ordſkuida B. 10.

Þegar nu Poſtuliñ Petur hefur ſo wtkaſtad ſynu Nete/epter Herrans Or
de/ þa giører Endurlauſnariñ vor Jeſus Chriſtus eitt ſtoort Daaſemdar ver
k/ſem er/Ad þar þeir vrdu ecke Fiſkvarer vm Nottena fyrer/ þa jñelykia þe
ir nu ſo mykla Mergd Fiſka/ad fra Net rifnudu/og vrdu ad beidaſt Lids af
ſynum Fieløgum/ad þeir kiæme og hialpudu þeim.

Hier verdr oſſ nu ſynd/ & ꝼ Sioner ſett Magt & Herradæme/vors liufa Lau
ſnara Jeſu Chriſti. Fyrſt j þui/ad hñ a eirnu Augabragde/læt Fiſkana koma
til ſamans j myklum Hoop/og ænetia ſig/Þar næſt/ad þo Netiñ rifne/þa eru
þo ſamt Fiſkarner j þeim faſter. J þridia lage/ ad þo Skipunū ligge vid ad
ſøckva/þa helldur hañ Bleſſadur þeim ſo vid/ad þau komaſt klaklauſt af.
Allt þetta ſetur oſſ fyrer Sioner/Herrans Chriſti Majeſtat/og Dyrdarvell
de/ſo vier meigum ſaña þad ſatt ad vera/ſem David vm hñ talar/j Pſalm. 8.
Ad Gud Drottiñ hafe hønum alla Hlute vnder Fætur lagt/ Saude og Naut
allt til ſamans/þar med eirniñ Villudyriñ/Fuglana vnder Himnenum/og Fi
ſka j Sioonum/og allt huad j Hafenu geingur. Og þeſſ vegna verdur hann
kalladur j Openberingar Book Johañis/19. Dominus Dominantium/ Þad
er Drottiñ allra Drottna.

Hier af høfum vier oſſ þad til Huggunar ad taka/Ad þo ſo ſie/vier kuñum
ad rata j margvyſlegar Mootlætingar/þa eigum vier þo ſamt þañ Herra/ og
Hialparmañ/ ſem er mykell af Rade/og Mættugur af Giørninge/ Skyllde
hønū þa nockud Omøgulegt vera/ad hallda vid Magt ſynum Truudum Børn
um/ & ſtyrkia þau?

Vier lærum hier og eirniñ/af Fieløgum S. Peturs/ ad hallda Eindrægne
og goodañ Stallbrædraſkap/huør vid añañ/og ad hialpa vorum Naunga/huo
rt þad er helldur j Lyfs Faare/edur ødru ſem hønum kañ a ad liggia/ epter
þu ſem Poſtuliñ bydur/Eph. 4.

Hier næſt verdur oſſ fyrer Sioner ſettur/Mañlegur Veikleike/ ſem mørgū
tilfelur/einkanlega & ſierdeilis/þegar nockud j dælpar/og Meñ eru j nockrum
Voda edur Hæka ſtadder/þui þa Simon Petrus ſa þetta/ þa ſeiger Gudſpia
llamañeriñ/Ad hañ hafe falled til Kniaña Jeſu/og ſagt/Gack fra mier

Lavardur

Lavardur/þui eg em Madur Syndugur/ef ec. Mörgū mætti þikia þesse Ord undarlega vppkoma fyrer Postulanum Petre/Ad hañ skule bidia siñ Herra og Lavard fra sier ad ganga/ Eñ ef vier Rañsökum Ordsökena/ huar fyrer hañ þess oskar/ þa fiñum vier/ ad þad hefur ecke af neinne Vantru vered/ suo sem þa þeir j Gergesena Lande/ bædu hañ ad vykia vt synum Landamerkium/Matth.8. Helldur af Audmykt/ þui hañ hiellt sig ecke Verdugañ/ vegna margfalldra siña Synda/ad vmgangast/ edur vera j Nalægd hia þuilyk-um Herra/sem Christur var/Þar med hefur hañ mætt Ottast/ad Reide Guds munde yfer sig koma/ þar hañ visse sig so Synduga Mañeskiu/ sem hñ sialfur hier vottar. Huar vppa vier höfū auglioste Dæme/af Eckiuñe j Sarepta/Hu-ör ed sagde til Eliam/Huad hefe eg med þig þu Guds Madur? Þu ert komiñ hier/jñ til myn//ad miña Misgiörda verde minst/ og miñ Sonur verde deydd-ur/1. Book Kong.17.

Eñ heyrum til/huörsu vor sæte Endurlausnare/ Herrañ Jesus Christus/ sem er Hiartaña og Nyrnaña Ransakare/og veit huad j Mañenum er/ suar-er hönum aptur/ OTTast PV Ecke(seiger hañ)PVi Hiedañ Af Skalltu Meñ VEida. Med þessum Ordum OTtast PV Ecke/ hefur Herrañ Christ-ur læted Hugga synar Sorgande/og skurladar Barnakindur/alla Tyma. Med þeim huggade Eingelliñ Jomfru Mariu/ þa hañ kom til heñar/ og bodade heñe Getnad Herrans Christi/Og Kuiñurnar sm geingu til Grafareñar hñs/ sem og adra fleyre/Huar med hañ audsyner/ad hañ vilie eñ nu j Dag/öngvañ deya edur fordiarfast læta/j synum Syndum/ þui hañ er þess vegna hingad j Heimiñ komiñ/ad hañ vpp leitade þad sem tapad var/og giörde alla Syndara Sæluholpna/1.Tim.1.

Þar næst seiger Herrañ Christur til Peturs/Ad hier epter skule hñ meñ Veida/Huar med hañ kallar hañ til þess Postullega Embættis/og seiger hön-um þ/ad hañ skule ecke leingur vera soddañ Fiskare/ sem hañ hingad til vered hefur/Helldur skule hañ hier epter kasta vt Nete Heilags Evangelij/og j þui veida margar Sæler til Eilyfs Lyfs/Huad og so skiede strax at þeirre fyrstu Huŭstasuñu þess Nya Testamentesins/ þa Petur predikade/ ad þar snerust og vrdu vidaukuar nær þriar Þusunder Sælna/Act.2.

Eñ Ordsaker/huar fyrer Herrañ Christur lyker þui Heilaga Predikunar Embætte vid Veideskap/eru þessar. Fyrst so sem þad/Ad Fiskararner hliota optast ad hafa myked Erfide/ ef þeir skulu añars hafa nockurn Avinn-ing. Eins verda þeir sem j Ordenu Erfida/mykla Mædu og Omak ad vtstand-a/ef þier vilia riettelega og vel/standa j synu Kalle z Embætte.

Þar næst/suo sem þad/ ad Fiskararner Erfida opt forgiefens/og fa eckert/ yfer huöriu Postuliñ Petur klagar hier. Eins geingur þad og suo til fyrer Prestum og Predikurum/ Ad þeir gieta stundum litlu eda öngvu til Leidar komid/ hia synum Tilheyrendum/ Þuiad Heimur þesse er vondur/og vill sig ecke af Guds Anda straffa læta/Gen.6.

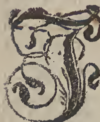
 Jþridia

J þridia lage/so sem þad/Ad j Netenu veidast bæde goder Fiskar z jller til samans/ Eñ þa ad Lande er komed/ kasta Fiskararner þeim vondu j burt þra þeim goodu. Eins geingur þad til j Kyrkiu sǽþnudenum/ Þar þiñast bæde jll er Meñ og goder/Eñ a sijdasta Deige/ mun Drottiñ adskilia sijna Saude þra Kidunum/Matth. 25. Þa munu Meñ hid þyrsta þaa ad siaa/huad stoor Mis munur sie a mille þeirra Riettlaatu/og þeirra Ogudlegu/og þeirra sem Gude haþa þienad/og ecke þienad/Mal. 3.

Ad sijdustu stendur so j Nidurlage Textans. Og þeir droou sijn Skip ad Lande/yþergaaþu allt samañ/og þylgdu hønum epter. Laatum oss og eirniñ epterþylgia vorum Blessada Endurlausnara/ Fyrst j Lærdomenum/ Ad vier blijþum stadþaster vid hans Heilaga Ord/ og vykium ecke þra þui huørke til hægre nie vinstre Handar/Esa. 30. Og þar næst j Liþnadenum/Ad so sem þad/ad Christur heþur vndañ oss geinged j Elskuñe/ Hoogværdiñe og Þolenmædiñe/og ødrum þleyrum merkelegum Dygdum/so skulum vier og sua bera oss ad þeta j hans Foorspor/ og læra aþ hønum þa riettu og søñu Hoogværd/Lijtelæte og Þolenmæde/Huad eþ vier giørum/þa munum vier sijdar meir hønum epterþylgia j Dyrdeñe/þui þad er vissuleg Sañinde/ ad eþ vier þoium med hønum/ þa munum vier med hønum Rijkia/ Deyum vier med hønum/ þa munum vier med hønum liþa/ 2. Tim. 2. Huad vm sijder ad þaa og ødlast/oss veite Gud Fader/Sonur og Heilagur Ande/aþ siñe Naad/ Huørium Einum z Þreñum/ad sie Dyrd z Loþ/nu hiedañ j þra/z ad Eilijþu/Amen.

Siøtta Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Matth. 5. Cap.

Jesus sagde til siña Læresueina/Eg seige ydur/Nema so sie ad ydart Riettlæte yþergnæþe/meir eñ þ hiña Skriftlærdu og Phariseis/þa munu þier eige jñganga j Nimnarijke. Þier haþed heyrt huad sagt er til þeirra Gømlu/ Ecke skalltu Mañ vega. Eñ huør hañ vegur Mañ/sa verdur Dooms sekur. Eñ eg seige ydur þad/ huør hañ Reidest Broodur sijnum/ sa verdur Dooms sekur. Eñ huer sem ad seiger til Broodur sijns/ Racha/hañ verdur Raads sekur. Enn huør sem seiger/þu Aþglape/hañ verdur sekur Helvijtis Ellds. Þar þ/ nær ed þu Oþþrar þijna Gaaþu til Alltaris/og þier kiemur þar til Nugar/þad þiñ Brooder haþe nockud a moote þier/þa lattu þar þijna Gaaþu þyrer Alltarenu/og þar adur ad sætta þig vid Broodur þiñ/ og kom

þa ad

þa ad Offra þijna Gaafu. Vertu snarlega samþyckur þijnum Motstødu Manne/ æ medan þu ert eñ æ Veige med honum/ so ad eige selie þig þin̄ Motstødumadur Doomaranum/ og Doomarin̄ selie þig Þienaranum/ og verder þu j Dyblyssu kastadur/ San̄lega/ san̄lega seige eg þier/ ad eige mu nfu þadan̄ wt fara/ þangad til þu hefur borgad þin̄ sijdasta Pening.

Exordium.

Jer lesum j Exodi Bok. 34. Cap. Ad þegar Moyses kom aptr ofañ af Fiallenu Sinai/ med Løgmaals Tøblurnar fra Drottne/ þa hafe Geyslar staded af hans Andlite/ so Israels Børn þordu ecke ad koma nærre hønum/ Hugrs vegna han̄ vard ad læta Skylu fyrer sijna Asionu/ þa han̄ skyllde vid þau tala. Þetta hid sama wtleggr Postulin̄ Paall/ vppa Andlega vijsu/ 2. Pistle til Cor. 3. Og vill merkiast læta fyrer þa Geysla/ sem af Moysis Andlite stoodu/ Fullkomlegt Riettlæte og þa jñre Hlydne sem Moysis Løgmaal wtheimter/ sem er/ Elska til Guds af øllu Hiarta/ allre Saalu/ og øllum Kraptum. Eñ su Skyla sem Moyses heingde fyrer sitt Andlit/ edur Asionu/ merker þan̄ stoora Blindleika Gydinga Folks/ huørt ad hiellt ad Løgmaaled wtheimte ecke vtan allemasta Vtvortis Hlydne/ sem er/ Ad slaa ecke j Hel/ Hoorast ecke/ Bera ecke Liwgvitne/ og annad þessu lijkt/ og þa þeir giørde hier epter/ hielldu þeir sig Løgmaaled vppfyllt/ og þui Fullnustu giørt hafa/ Eñ þan̄ jñra Hiartleika edur Fullkomlegleika Løgmaalsins/ ahræerande sañа Elsku til lifanda Guds/ kuñu þeir ecke/ edur villdu ecke sia. Þessa Huldu z Skylu tekur nu Herran̄ Christ: j burt fra Andlite Moysis/ j þessum vorum vpplesnum Texta/ z syner oss/ huad vier sieum Gude fyrst og fremst/ og þar næst vorum Naunga/ skyllduger. Og vilin̄ vier þui j Jesu Nafne taka oss fyrer Hendur einfalldlega ad skoda/ og yfervega þetta heilaga Evangelium/ j tueimur Smaagreinum.

Og skal hin fyrre vera vm Phariseaña Riettlæte/ og hitt añad betra Riettlæted/ sem fyrer Gude gillder.

Þar næst vilium vier heyra nockud talad/ wt af þui fimta Bodordenu/ og huørnin̄ vier eigum þad riettelega ad skilia. Gud hialpe oss øllum med siñe Naad/ so vier mættū hier wt af nockud gott læra/ z oss til Nytsemdᵛ færa/ Am̄.

Fyrre Greinin̄.

Nema so sie/ ad ydart Riettlæte yfergnæfe/ meir eñ þeirra Skriptlærdu og Phariseaña/ þa munu þier ecke jñganga j Himmarijke/ seiger Christur j Vpphafe þessa Gudspialls/ til siña Lærisueina. Eñ huørnin̄ var og hattad hafe vered Riettlæte þeirra Phariseaña/ og Skriptlærdu/ Þad syner oss og fyrer Siooner setur/ Dæme þess Hofmooduga Phariseara/ sin̄

 gieck

gieck vpp til Musteresins/ad bidiast fyrer/og hroosade sier af sijnum wt vortis
Heilagleika/ og Goodverkum/seigiande/Gud/ Eg þacka þier/ad eg er ecke suo
sem adrer Men/Ranglæter/Ortettrijser/ Hoordoomsmeñ/ eda suo sem þesse
Tollheimtumadur/ Jeg fasta tuisvar j Viku/ og gief Tijunder af øllu þui eg
æ/et ct. So hefur þa Phariseaña Meining vered þesse/ Ad þa þeir þionudu
ecke añarlegum Gudum/eins og Jsraels Folk giørde j Eydemørkuñe/ þa þad til
bad Gullkalfiñ/Exo.32. Edur Bølvudu ecke/ eins og sa sem lastade Nafn
Drottins/og var þar fyrer j Hel gryttur/Lev.24. Edur forsmaudu ecke
Guds Ord/og þau helgu Sacramenta/eins og sa Ryke Madur/sem ecke vil
lldc heyra Moysi ꝫ Spamønunu/Luc.16. Eda settu sig ecke vpp a mote sijn
nu Forelldru/eins og Absalon/2.Sam.15. Eda slæge ecke sin Brodr j Hel/eins
ꝫ Cain/Gen.4. Eda drygdu ecke Hoor/eins ꝫ David/ 2.Sam.11. Eda stæ
leecke/eins ꝫ Achan/Jos.7. Eda bære ecke Falskañ Vitnisburd/eins ꝫ þ.ir tu
eir Doomarar giørdu/j mote Susønu/Edur stundudu ecke epter Gotze ꝫ Pen
ingum sijns Naunga eins og giørde Achab og Jessabel vid Naboth/1.Kong.
21.C. Edur girntust ecke añars Mans Eigenkonu/eins og Herodes Marc.
6.C. Þa hefde þeir vppfyllt og Fullnægiu giørt þeim tiju Guds Bodordum
jafnvel þo Hiartad være hid jñra fullt af Reide / Hatre/ og allra handa vo
ndum Gyrndum og Lystingum. En Herrañ Christur vill ecke samþyckur ve
rda þessare þeirra raungre Meiningu/Helldur seiger wtþrykelega/ad þeir sem
þetta giøra/skule ecke komast ad helldur j Himmarijke/og þad sama vegna þessa
ra epterfylgiande Ordsaka.

Fyrst/Ad soddañ Riettlæte Phariseaña var eitt Hræsnisfullt Riettlæte/
þui þeir giørdu ecke þesse Vtvortis Goodverk/af riettre og sañre Elsku til lif
anda Guds/edur hønum til Æru/helldur alleinasta vppa þad/ad þeirra wt
vortis Heilagleike mætte siaast af Mønum/Matth.6. Hvørs vegna ad Herr
añ Christur samlijker þeim vid Forfægadar Grafer Framlideña Maña/Hvør
iar ad vtañ synast fagrar/En hid jñra eru þær fullar af Daudra Maña Be
inum ꝫ allskonar Ohreint/ Mal.23.

Þar næst vill Herrañ Christur ecke samþyckur verda Phariseaña Riettlæte
ad þad var Ofullkomed/ þuiad þo þeir slæe øngva j Hel med Hendeñe/ þa
var þo þeirra Hiarta samt fullt af Hatre og Aufund/ huad ad ecke er sijdur
Mañdrap ꝼ Gude/en hitt/Þui so seiger Postuliñ Johañes/1. Pist.3. Ad hu
ør hañ hatar siñ Brodur/sa sie Mañdrapare. Jaa/þo þeir drygde ecke wtvo
rtis Hoor/þa voru þo samt þeirra Augu full af Hoordoome/2.Pet.2.
Og þo þeir gæfe alldrei so myklar Aulmusur/ þa var þo þeirra Hiarta giei
gnumsmoged af Agyrne/og giørdu þad meira af Vana/ eñ Elsku til sijns Na
unga/huar med þeir hafa sig sialfa a Tælar dreigid/þuiad Løgmaled er and
legt/ Rom.7. Og wtheimter ecke alleinasta wtvortis Hlydne/allra vorra
Lida ꝫ Lima/helldur ꝫ jñvortis Hlydne Hiartans/Andans ꝫ Salareñar.

J añañ mata kieñer Herrañ Christur oss hier/ Hvørniñ vared eige ad vera
voru

voru Riettlæte/sem er/ad þad æ ad vera betra eñ Phariseaña Riettlæte/Pad er/Oss byriar ad hafa soddañ eitt Riettlæte/sem ad er fullkomed/hreint ꝛ Oflecкad/aan Syndsamlegra Girnda/og Tilhnyginga. Eñ huilykt fullkomed Riettlæte/kuñum vier þo ecke ad fiña med oss/þui af Syndareñar Eytre/ erū vier so spillter og fordiarfader vordner/ad þar er eingiñ sa sem gott giører/ og ecke eirn/ sem David seiger/Psalm. 14. Løgmaaled wtheimter ad søñu af oss eina heilaga og Oflecкada Natturu/ Eñ vier erū þar kuert æ mote/ aller Børn Reidiñar/Eph. 2. Løgmaaled wtkrefur af oss heilaga Þanka/eñ hia oss fiñast ecke vtañ sauruger Þankar/og vondar Hugxaner/Matth. 15. Løgmaaled vill hafa af oss eitt hreint Hiarta/ Eñ huør er sa sem kañ ad seigia/ mitt Hiarta er hreint/Ordsk. B. 20. Løgmaaled wtheimter af oss eina stadfasta og varanlega Hlydne/ Eñ þar kuert æ moote fellur sa hiñ Riettlæte sjøsiñum æ Deige/Jaa/Þar er eingiñ sem kañ ad Formerkia huad opt hañ Misgiører/Psalm. 19.

Huad eigū vier þa til Raads ad taka/so vier gietū komist yfer ꝛ atvegad oss/ þetta betra Riettlæte? Vier skulum nælægia oss til Christū/ ꝛ huad sem oss brestur/taka af hans Fyllingu Naad fyrer Naad/Joh. 1. Þui huad Løgmaalenu var omøgulegt(med þui þad veiktest fyrer Hollded)þad giørde Gud/ og sende siñ Son j Asynd Syndugs Hollds/og fordæmde Syndena j Holldenu fyrer Syndena/ suo ad Riettlætingeñ sem Løgmaaled heimte/ vppfylltest j oss/ Rom. 8. Cap.

Auñur Greiniñ.

NV viljum vier koma til þess feirna Greinarkornsins/og heyra huørniñ vor blessade Endurlausnare vtleggur þad fimta Bodord/Hier vm hliodar suo Textiñ. Vier hafed heyrt huad sagt er til hiña gomlu/Ecke skalltu Mañ vega/Eñ huør hañ vegur Mañ/sa verdur Dooms sekur/Eñ eg seige ydur/huor hañ reidest Broodur sijnum/sa verdur Dooms sekur/og huør sem ad seiger til Broodur sijns Racha/hañ verdur Raads sekur/ Eñ huør sem seiger/þu Afglape/hañ verdur sekur Helvijtis Ellds.

So heyrum vier hier/ad Mañdraaped/ huørt Gud fyrerbydur j þui fimta Bodordenu/skiedur ecke med einu moote/helldur med þrefølldum Hætte.

Fyrst skiedur þad med Verkenu/ so sem þa eirn yferfellur añañ med Vallde og Ofryke/eins og Cain giørde Broodur sijnum Abel/þa hañ sloo hañ j Hel/ Gen. 4. Edur med Suikum og Vnderferle/ þa eirn læst vera añars goodur vin ꝛ Broder/eñ stundar þo samt j Pele nidre/epter Æru hñs ꝛ Velferd/eins og Saul giørde vid David/ þa hañ gaf hønum sijna Doottur Michol/yfa þad/hñ gixte þ komed hønū/ 1. Sam. 18. Sama lesum vier og so/ad Absalon hafe giørt sijnum Broodur Amon/2. Sam. 13. Og marger adrer fleyre/ Vm þessa talar David so/ Psalmenum 55. Og seiger/ Ad þeir Bloodgiar

ugu og Flærædu mune ei þar syna Lyfdaga hælfnad.

Þar næst skiedur og so Mañdraped med Muñenum/ þegar eirn añadhuørt reidest Broodur synum/ syner æ sier heiptugt gied vid hañ/ hræker edur spytter epter hønũ/ huad ad merkiest fyrer þetta Ordkorned RACha/ Edur kallar hañ Afglapa/ edur ødrum jafu skiemelegum Nøfnum.

Hier verdur oss fyrer Sioonir sett/ huad andstyggelegur Hlutur Reiden sie/ þar Herrañ Christur sialfur jafnar heñe samañ vid Mord og Mañdrap. Þar fyrer (miñ Brooder og Syster) sie so þu vilier huørke vera nie heita/ eirn Mordinge/ og Mañdrapare/ þa tak þier sterkañ Vara þar fyrer/ ad ala ecke Heipt nie Hatur j þynu Hiarta/ vid þiñ Naunga. Þar næst so ad þu meiger þess helldur fordast þeñañ vonda Skaplöst/ þa skal þier þar til koma/ Haaske sa/ sem Reidiñ med sier færer/ sem er/ Hun dregur Mañ vnder Guds Hefndardoom/ og strangañ Riettlætis wrskurd/ þui þad skal huør og eirn vita/ ad Reikningskapur mun þar wtheimtast æ sydasta Deige/ so fyrer Heipt og Reide/ sem fyrer adrar Daudlegar Synder/ þui so talar Herrañ Christur hier Kitooslege/ AD huør Sem Reidest Broodur Synum/ Sa sie Dooms Sekur/ En huørniñ villtu nu þu Veslug Mañeskia standast fyrer þeim Doome? Þar situr ecke þeñañ Doomiñ þuilykur Yfirdoomare/ sem blecktur verdur med Rangre Afsøkun/ edur diarflegre Neitun/ helldur sitr þeñañ Doom sialfur Gud Fader/ Sonur og Heilagur Ande. Þesser Yfirdoomarar hafa so skørp Augu ad þeir sia jñ j Hiartad og Samviskuna/ Jerem. 11. Þui tiaer øngrum vid þa ad þræta/ Þeir sia og eirniñ/ huørniñ huad fyrer sig hefur tilbored/ þui stodar eingiñ Afsøkun. Þar fyrer/ gieter þu ecke med riettu afsakad þyna Reide/ þa vill þar visselega fylgia æ epter Guds Hefndar Straff/ vtan þu giører ædur sterka Jdran.

Þad þridia/ sem oss skal knya til þess/ ad fordast Reide og Hatur/ vid vorn Naunga/ er sa hrædelege Okostur/ sem þessum vonda Skaplesti fylger/ sem er/ ad Reidiñ burtrekur og wtrymer heilagañ Anda Guds/ wr Hiarta þess Hatursama/ so sem merkia ma/ af Ordum Postulans/ j Pistlenum til Eph. 4. Þui þegar hañ hefur vpptaled einar og adrar Synder/ æ medal huørra ad Reidiñ er/ fyrer huørium hañ tekur þeim j Epheso vara/ þa leggur hañ þessi Ord til/ og seiger/ Og hrygged ecke heilagañ Anda/ med huørium þier erud Jñsiglader vppa ydar Endurlausnar Dag.

J fiorda mata skyllde huør og eirn spornast vid Heipt og Reide/ þuiad Deilugiarn Madur og Reidiñ/ verdur alldrei Vinsæll til leingdar/ hia neinum Møñum/ so sem Salomon vottar j Ordsk. B. 27. Og þar af kiemur þad/ ad þu skallt ægiad sia/ ad Hyggner Meñ vilia Ogiarnañ dryfa sig nockud vid storsiñada Meñ/ helldur hlidra hia þeim/ og fordast þa/ suo sem Meñ fordast ad vera æ Veige fyrer einu Oarga Dyre edur grimmum Hleckia Hunde/ þui þesser er alldrei ørvænt/ ad Madur meige af þuilykum Heiptarfullum Siñisvørgum/ añadhuørt Smanader verda/ med Ordum edur Verkum/ ellegar Madur meige

j Ostilling

j Skillingu siñe/ þad Slis a þeim viña/ sem hañ villde ad ecke hefde skied.

J fimta og sijdasta Mata skulum vier fordast Hatur og Reide/ vegna þess ad heñe fylger eñ nu ein su Oodygd/ ad hun giører Meñ Afsiña/ og Oodum Møñum lykare/ eñ þeim sem Gud hefur Vit og Skyn giefed/ Þui eins og þ/ ad Reikuriñ/ þa hañ kiemur mykell vpp j Augun/ þa er hañ þar so sterkur/ og Beyskur/ ad Madur kañ huørge fra sier ad siaa/ helldur eñ hañ være blindur/ So forblindar og so Reidiñ Mañsins Hugskot/ ad hañ sier ecke huad sier Soo mer/ edur vid huørn hañ a. Þar fyrer/ Huør hañ vill ecke vera og heita ein Narre/ edur Galuñ Gloopur/ sa stande a moote Heipt og Reide/ epter Raadum þess vijsa Salomons/ j Predikarans Book. 7. Cap. Vertu ecke bradur til Reide/ þui j Hiarta þess Daarlega plagar Reidiñ ad huijlast.

Þridia Mord edur Mañdraap/ sem skiedur a mote þui fimta Bodordenu/ kiemur af Hiartanu/ þegar eirn huxar sijnum Naunga jlltog vill med øngvu mote vid hañ forlijkast/ fyrr eñ hañ hefur gietad hefnt syn a hønum/ j einhuørn mata/ Huad Herrañ Christur vill þo øngvañ eiginn lijda/ og þess vegna seiger hañ so j þessum vorum Gudspialls Texta. Nær ed þu Offrar þijna Gafu til Alltaris/ og þier kiemur þar til Hugar/ þad þiñ Brooder hafe nockud a mote þier/ þa laattu þar þijna Gafu fyrer Alltarenu/ og far fyrst ad sætta þig vid Broodur þiñ/ Item/ Vertu snarlega samþyckur þijnum Mootstødumañe/ a medañ þu ert eñ nu a Veige med hønum/ so ad eige selie þig þiñ Motstødumadur Doomaranum/ og Domariñ selie þig Þienaranum/ og verder þu j Dyblijssu kastadur. Sañlega seige eg þier/ ad eige muntu þadañ vt fara/ þangad til þu hefur borgad hiñ sijdasta Pening. Hier vpptelur nu og framsetur Herrañ Christur/ nockrar sierdeilis Ordsaker/ sem oss skulu vppvekia til þess/ ad ala ecke Heipt z Hatur til leingdar/ vid vorn Samchristiñ Naunga. Og er hin fyrsta su/ Ad vier erum aller Jñbyrdis huør añars Brooder/ og af einu Bloode/ Act. 17. Þar fyrer ber oss/ ad hafa Broodurlegañ Kiærleika huør til añars. Syrach seiger j/ 13. Cap. Ad huørt Dijr elske siñ Lijka/ Huad myklu framar ættum vier þa Meñerner ad elska vorn Naunga/ þui þad gledur bæde Gud og Meñ/ þegar Bræburner forlijkast vel/ seiger same Syrach/ 25. Cap. Item/ seiger David j Psalm. 133. Sia þu/ Huørsu agiætt og Elskulegt þad er/ ad Bræddurner bwa huør vid añañ samþyckelega. So og hroosar Ritningiñ Forfødurnum Abraham þar fyrer/ ad hañ lifde j Kiærleika/ og Eindrægne vid siñ Broodurson Loth/ Gen. 13. Eñ þar þuert a mote lesum vier j Genesis Bok. 21. Ad Jsmael var wtrekiñ fyrer þad/ hañ hatade Jsaach. Þar fyrer skulum vier lata þeñañ andlega Brodurskap/ vppvekia oss til jñbyrdis Kiærleika/ Añars kuñum vier ecke med goodre Samvisku/ ad koma fram fyrer Gud/ og Offra Bæns/ og Þacklætis Fornum vorum/ vppa þad andlega Alltared/ sem ad er vor

Drottiñ Jesus Christus/Rom. 3. Eñ Gud Náde/Þar er nu komiñ sú Aulls ad Skynlausar Bestiur hafa meira Samhellde/ eñ Brædur og Máungar/ og giøra Skøm̃ til margra huørra sem alldrei vilia vera til Frids.

Þar næst á oss ad vppvekia til Christelegs Kiærleika/og Eindrægne/vid vorn Samchristiñ Máunga/Alvarleg Amiñing/ og Skipan Lifanda Guds/ Suør ed seiger/VErtu Snarlega Samþyckur Þynum Mootstødumañe/ Þar fyrer/j Dag/j Dag/ ef vier heyrum Guds Raust og Befalning/ þa Forherdum ecke vor Hiørtu/so ad þær hrædelegu Bølvaner kome ecke yfer oss/ sem Herrañ hootar þeim Ohlydnu/Deut. Book. 28. Sem er/Ad þeir skule vera Bølvader/j Iñgaungu/og wtgaungu/et c.

J þridia máta/skal oss áknya til Fridar og Forlykunar vid vorn Brooður og Máunga/Ad vier eigum hier stutta Stund til samans ad vera/ og Lyfdagar vorer eru næsta miøg fallvallter/so alldrei veit nær/eñ oss mune þa og þa burtkipt verda/so sem Dagleg Dæme audsyna/ad eirn er heill og hraustur j Dag/eñ á Morgun Siukur/ eda kañ kie burtdaudur/Þar fyrer syngur suo Christeleg Kyrkia/og seiger. Eins er myn Æfe og Þuerhønd breid/ allskyns hladiñ med Sorgum/ Lytels verdt er mitt Lyfsins Skeid/ vnderlagt Eymdum ørgvm/fallvallt og miøg Forgengelegt/ Fánytt og þar med Hiegomlegt/ eins og Draumur og Skugge. Og hier fyrer Amiñer og eirniñ Herrañ Christur oss/Ad Vier skulum Snarlega samþycker verda vorum Motstødumañe/ A Medañ Vier Erum Eñ nu á Veige Med Hønum/Þad er/á medañ vier lifum til samans/hier j þessum Eymdardal.

Þad fiorda/sem oss skal áfysa/til Fridar og Forlykunar/vid vorn jafnchristiñ/Er þad Vidbioodlega Straff/sem yfer øllum þeim hánger/sem ecke villia Sættum taka/þa þeirra er vel og Tilbærelega leitad/ s m er/Ad þeir verda ofurselldir Doomaranum/og Doomariñ selur þa Þienaranum/ & verda so j Dyblyssu kastader/ og þad þo allra þyngst er/ ad þeir eiga øngrar Frymnar edur Frelsis von/wr þeirre Myrkvastofu/og Fángelse/Þ Angad til þeir hafa Borgad þañ sydasta Pening. Nu/ sa Eilyfe Fridarhøfdingiñ/vor Drottiñ Jesus Christus/stiorne oss og styre/med synum gooda Heilaga Anda/ad vier mættum so lifa j þessum Tárañadal/ ad vier/ad Endadre þessare vorre Vegferdar Reisu/mættum fá og ødlast Farsællega Jñgaungu j þañ Himneska Fridarsal/ Þad heyre Gud/fyrer Saker Nafns syns Blessada Sonar Jesu Christi/ Huørium med Fødurnum/og þeim Gooda Heilaga Anda/ sie Lof & Dyrd fra Eilyfd til Eilyfdar/ A M E N.

Siøunda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/ Marc. 8. Cap.

J Þan̄ Tijma. Þa þar var en̄ margt Folk komed saman̄/og ha- ꝼde ecke til Matar. Jesus kallade sijna Læresueina til sijn/ og sagde til þeirra. Mig aumkar yꝼer Folked/þuiad j þr- ia Daga haꝼa þeir hia mier vered/ og eckert til Matar haꝼt. Og eꝼ eg læt þa ꝼastande heim til sijn ꝼara/ þa Vanmegnast þeir a Leidin̄e. Þuiad sumer voru langt ad komner. Og hans Læresueinar suorudu honum. Huadan̄ ꝼaum vier þau Braud/hier a Eydemorku/so vier ꝼaum þa Mettad? Og han̄ spurde þa ad. Huersu morg Braud haꝼe þier? Þeir sogdu honum/Sio. Og han̄ skipade Folkenu nidur ad set- iast a Jordena. Og took þau sio Braudin̄/ þackade og braut sundur/og ꝼieck sijnum Læresueinum/ ad þeir legde þau ꝼram̄. Og þeir logdu þau ꝼram̄ ꝼyrer Folked. Þeir hoꝼdu og ꝼaa eina Fiska/og þa hina semu Blessade han̄/og baud ꝼram̄ ad leggia. En̄ þeir neittu/og vrdu Metter. Og þeir tooku vpp þad yꝼer var/ sio Karꝼer med Aꝼgangs Leiꝼar. En̄ þeir sem Neitt hoꝼdu/voru nær Fiorar Þusunder/ og han̄ liet þa j burtu ꝼara.

Exordium.

ÞEgar Jsraels Folk haꝼde ꝼeinged Leida aꝼ Himnabraudenu/j Ey- demorkun̄e/og villde ꝼaa Kiøt ad eta/þa møglade þad j giegn Moy- se/og sagde. Vier Endurmin̄unst nu þeirra Fiska/ sem vier atum ꝼyrer eckert j Egyptalande/ En̄ nu eru Ander vorar þrottar/ þui vor Augu siaa eckert vtan þetta Man. Þessa Kløgun Folksins heyrde Drottin̄/og sagde/ til Moysen/seigdu til Folksins/Ad þad skule Helga sig til Morguns/þt ad Morgne vil eg gieꝼa þui Kiøt ad eta/ecke eirn Dag/ecke tuo ecke ꝼim̄/ecke tiju/ecke tuttugu Daga/ Helldur eirn Manud/þangad til þad ge ingur wt om þeirra Naser/ so þad velge vid þui. Þetta þotte Moyse næsta Omøgulegt vera/ og sagde til Drottins/ Þetta Folk er sex Hundrud Þusund Footgaungulids/ og þu seiger/ Eg vil gieꝼa ydur Kiøt ad eta/eirn Manud/ skal nockud slaa nidur Naut og Saude/so þeim meige nægiast? Eda skulu aller Fiskar Siaꝼarens saꝼnast hingad/ ad þad kune ad nægiast handa þeim? Enn Drottin̄ andsuarade hønum/og sagde/Er þa Hønd Drottins stutt ordin̄? Nu þu skallt siaa/ huert mitt Ord kan̄ ad koma ꝼram̄ vid þig/ edur eige/ Og þar wtgieck Vindur ꝼra Drottne/og liet Vakelur koma aꝼ Sioonum/ og dreifde þeim yꝼer Herbwdernar/hier eirnrar Dagꝼerdar Leingd/og þar eirnrar Dag leidar leingd/tueggia Alna hætt yꝼer Jørdun̄e/ sem lesa maa j Num. B. 11. Moodlijk Historia/og Dæme/verdur oss ꝼram̄sett/j þessa Dags Heilaga Evan

 gelio

gelia/Þui ſo ſem þad/ad Drottinn Fædde Jſraels Folk æ Vaktelunum/ſo þad hafde anægianlegt/Eins Fæder Herrann Chriſtur hier/ nær fioorar Þuſunder Manna/af ſiø Braudum og faa einum Fiſkum/ſo þar voru meire Afgangs Leifar/enn j fyrſtu var framlagt.

Þar næſt/ſo ſem þad/ Moyſe þotte Omøgulegt/ ad Drottinn ſkyllde/ kunna ad giefa Jſraels Folke nægelegt Kiøt ad eta/þar hann hafde þo ædur ſied þad vppa/ad Drottinn hafde læted Himna Miøled Rigna/ og leidt Vatned wt af Hellusteinenum. Eins gatu Lærefucinarner ecke helldur Truad/ ad Herrann Chriſtur munde gieta fædt ſo margt Folk j Eydemørkunne/ og þar fyrer ſeigia þeir/ Hvar faaum vier Braud hier æ Eydemørku/et. ct. Ja/þeir muna nu ecke ert til þeſſ/ þa hann fædde fimm Þuſunder Manna/ med fimm Byggbraudum ædur fyrre/ Joh. 6.

J þridia lage/ſo ſem þad Gud fædde Jſraels Børn/ æ Vaktelunum/ j Eydemørkunne/So fæder og eirninn Herrann Chriſtur/hier j Eydemørkunne/ſyn Børn miøg Dæſamlega/ Audſynande þar med/ ad hann ſie ſannur Guds Sonur/ ſem ecke er bundinn vid nockurn Stad/Tyma edr Medal. Vier villum ecke leingra Inngangs/vyrkia til Textans/ og wt af hønnm ſkoda og yfer vega/ þeſſa þria epterfylgiande Puncta.

Hinn fyrſte ſkal vera/vm þad Millda/og Myſkunarfulla Hiarta/ Endurlauſnarans vors Jeſu Chriſti/Huør ed aumkade ſig yfer Folked.

Annar vm Vantrw Poſtulanna. Og hinn þride vm ſialft Dæſemdarverked/ſem Herrann Chriſtur hier giører. Sa Almættuge og Eilyfe Gud/ſem wr litlu kann ad giøra myked/ Hialpe oſſ med ſinne Nad/ ſuo vier mættum hier wt af nockud gott læra/ og oſſ til Nytſemdar færa/Amen.

Fyrſte Puncturinn.

Likka ſem þad/Ad huør og eirn Madur/hefur eirn Lykama/og j Lykamanum eina Lifande Saal/So þarf hann og ſo vid/bæde Andlegrar og Lykamlegrar Næringar/z Vpphelldis/þui Madurinn lifer ecke æ einuſaman Braude/ helldur af ſierhuørtu Orde ſem framgeingur af Guds Munne/ ſo ſem ſialfur Endurlauſnarinn vor lioosljega vottar/ hia Matth. 4. Dæme hier vppa høfum vier/j þeſſa Dags Gudſpialle/Þui epter þad/Ad Herrann Chriſtur hafde fædt og fooſtrad Saaler þeſſa Folka(ſem hønum epterfylgde)æ þui Himneſka Braude/ſyns Bleſſada og Lyfskrøptuga Ords/ þa fæder hann þ og ſo Lykamlega/ Audſynande þar med/ad hann ſie ſa hinn ſame/hia huørium vier eigum ad leita bæde Saalarennar og Lykamans Næringar/ Huad hid ſama Folk þetta hefur athugad/ og þeſſ vegna epterfylgdt Herranum Chriſto wt j Eydemørkenna. Af huørs Dæme vier ſkulum athuga þetta þernt.

Fyrſt ſo ſem þad/ Ad Gudſpiallamadurinn vottar/ ad þad hafe ecke vered þar einar Manneſkiur/ſem hier hafe ſamann komed/til ad hlyda æ Herrans Chriſti Predikun/ Helldur Margt FOlk/ So eigum vier og eirninn ad hafa eina

Hiartans

Hiartans Girnd/ og Epterlangan/til þess/ad heyra Guds Ord/ læra þad og Idka/og læta oss þad ecke leidast. En sinum til (Good Guds Børn/huad Glyter vier erum/sem a þessum Døgum lifum/ þessu gooda Foolke/þad flyktest hier Þusundum samans/til Herrans Christum/til ad hlusta epter hans Keñingu/ En j vorum Kyrkium/þegar su Andlega Saalar fædañ/sem er Ord Drottins/ verdur Kient og frambored/ þa koma þar valla tyu/Ja/ kañskie stundum eirn eda eingiñ.

J añañ mata seiger Gudspiallamaduriñ/Ad Foolk þetta hafe ecke ad eins vered wr næstu Kryngumliggiande Þorpum/ Helldur hafe SUmt UEred Langt ad komed/En huørneñ fer oss? Vær høfum Kyrkiuna og Guds heilaga Ord alla leid vpp vnder Gardenum hia oss/Ja/skamt fra vorum Bæum & Heimele/ & neñum þo ecke ad vykia oss Bæiarleidarleingd edur fuetsfootar til þess ad hlyda Orde DROTtins. Vær lesum j heilagre Ritningu vm Drottningena af Arabia Ryke/þad hun hafe giørt sier ferd til Salomonis/til ad heira hans vysdoom so langañ veg/sem tuøhundrud fiørutyu og eina Mylu. skylldum vier þa telia epter oss/ad ferdast eirn lyteñ Spøl/til ad heyra Christū sem længtum vysare er eñ Salomon. Æ/ huad mykeñ Kiñroda giøra Austurvegs Vitringarner oss/sem soocktu til Christum meir eñ vm hælft fimta Hundrad Mylz/Eirniñ Gielldinguriñ Drottningareñar Candaces j Morlande/sm ferdadest fiøgur Hundrud og attatyu Mylur/til ad heyra Evangelium/þar Foolk amast nu vid ad ganga wr næsta Hwse til ad heyra Predikun.

J þridia lage verdur þess gieted j Gudspiallenu/Ad Foolk þetta hafe vered hia Herranum Christo/og vnder hans Predikun/ecke eirn tyma/edur hælfaun añañ/helldur j heila ÞRia DAga. En vær gietum valla seted litla stund vnder Guds Orda Heyrn/og kløgum opt yfer løngum Predikunum. Ja/þad fell ur mørgum nu þyngra/ad hallda þria Daga heilagt a stærstu Hætydum Arsins/eñ Foolke þessu ad vera þria Daga j Eydemørkuñe hia Christo. En sie sagt/ad j þeim edur þeim stad/eige ad lesa Søgur/hallda Glede & Vøku nætz/ & þar eige ad fremia allra handa Leike/Dansa & Vikevaka/þa er vppe Footz og Fit (sem vier pløgum ad seigia) þa þykest huør goodu bættur sem þanngad kiemst/og virda huørke fyrer sier Fiuk nie Frost/Regn eda Storm/ helldur vna ad sitia þar vid/og hlyda þui heilum Nottrum og Døgum j giegn.

J fioorda mata/ hefur Foolk þetta soddañ Hiartans Gyrnd/ Alvøru og Kostgiæfne til þess/ad hlyda Jesu Blessada Orde/Ad huør hleipur og flytur sier sem bweñ er/Heimañ fra synu Hwse/og hugsar huørke vm ad taka mz sier Mat nie Dryck/edur añad sem þad vid þarf. En hier fuert a moote for sooma marger a þessum Tymum Predikun/og Kieñing Guds Orda fyrer einskis verdañ Hiegooma/ Acktande meyra fyrer Suyn syn/eins og þeir j Gergesena Lande/ Marc. 5. Eda fyrer Uxa syna/eins og þeir ofarklætu Giester/sem bodner voru/ Eda fyrer syna stundlega Næring/so sem giørde sa vnge Madur/vm huørn skrifad stendur hia Matth. 9. En Guds Guddomlega Ord

 huørt

huørt ad er þo hinn allra dyrmætaste Fiesioodur sem æpenlega varer/ 1. Pet.
1. Cap. Hafande Fyrerheit þessa Lyþs og añars/ 1. Tim. 4.

Pad añad sem oss er athugande j þessu fyrsta Greinarkornenu/ Er vm þa
breñande Elsku/og Medaumkunarsama Hiarta/vors liuþa Lausnara Jesu
Christi/sem hañ hefur til Foolks þessa/ Hier vm hlioodar suo Textinn.

Jesus kallade syna Læresueina til syn/ & sagde til þeirra/ Mig aumkar
ÞEßer FOlked. Matth. Gudspiallamadur sem þessa Historiu hefur skrifad
a Hebreskt maal brwkar þar til þetta Ord Channon/ Huad ad merker so my
ked sem goods ad vña/edur vel ad vilia einum/suo sem Christur hefde so sagt/
Eg añ Fooltenu/ Eg hefe gott Gied og Astseme til Foolksins. Og j þeim Gr
iska Textanum stendur eitt eptermiñelegt Ord/sem merker suo myked/sem þui
lyka Goodvilld og medaumkan ad hafa til nockurs/af huørre ad hræraft og
vidkomast øll Mañsins Jdur af Medaumkan. Par fyrer er þad møg
Huggunarsamlegt fyrer alla þa sem eptersylgia Herranum Christo/og heyra
hans Ord af Alvøru/ Kostgiæfne og Astundan/ þeim vill hañ vera so yfer
mætanlega goodur/Nadugur/Epterlaatur/Milldur/Almattugur og Blessu
narfullur Gud/og Drottiñ/suo sem Gudspiallameñerner hañ hier vppmaala/
Ja/hañ er ecke alleinasta Medaumkunarsamur og Goodgiarn vid oss/helldur
fws og Reidubwiñ Drottiñ til ad hialpa/ þar fyrer seiger hañ so/ J Eg vil
Ecke Laata Þa FAstande FRA Mier FAra. Hañ skortar hier og ecke hell
dur Efniñ og Mattriñ þar til/ þui hñ er eirn Almattugur Gud/ og Drottiñ
j huørs Vallde ad stendur allt/ Og suo sem Lærefaderiñ Taulerus merkelega
vm hañ talar/Længtum liufare til þess/ad gefa/og giøra oss til Gooda/ enn
vier erum til þess ad þiggia/ og vid ad taka/ Og þar fyrer seiger hiñ heilage
David/Psalm. 103. Ad lyka sem þad Faderiñ er Børnunum Lyknsamur/eins
sie Drottiñ Myskunsamur/vid þa sem hañ ottast/þui hañ er Fader Myskunn
semeñar/og Gud Huggunareñar/so sem Postuliñ vottar/2. Cor 1. Par fyrer
kuñer þu (miñ Brooder og Syster) ad rata j Volæde og Fatækt/eda ørbyrgd/
þa efastu samt ecke/ helldur þenktu strax til þess Medaumkunarsama Hiarta/
þyns Endurlausnara/og Huggadu þig þar vid/ad þad er a mote hans Natt
uru/ad læta nockurn af þeim sem a hañ treysta/Naud lyda/þui fyrr hlioota
Hrafnarner ad koma/og bera þeim Braud og Fædslu/ so sem þeir giørdu vid
Spamañiñ Eliam/1. B. Kong. 17. J añañ mata lætur Herrañ Christur
j Lioose/Aast syna og Hiartalag/sem hañ hefur til þessa Folks/ sem og allra
vor/sem elskum hans Ord/ j þui/ ad hañ ecke ad eins hefur Medaumkan med
oss/helldur og eirniñ huxar oss fyrer Braude/og þeirre Lykamlegu Næringuñe
so vier skulum ecke fastande fra hønum fara/eda Vanmegnast a Leideñe. Ha
fe nu vor sæte Endurlausnare giørt þetta Obediñ/ huad myklu framar mun
hañ giøra þad/nær vier hañ þar vm bidium? Hafe hñ so Kreptugur vered a
siñe Nidurlægingar Tyd/Huad meine þier/ad hñ mune þa Krøptugr vera/þar
hañ situr nu/og er vpphafiñ til hægre Handar syns Fødurs/ yfer allañ Hófþot
ingskap

eingſkap/Valldſtiett/Magt og Herradoom/og allt huad nefnaſt mæ/ei einaſta
i þeſſare Verølldu/helldur jafnvel j Otkomnne/Eph. 1. Herran̄ Chriſtur vill
og eirnin̄ oſſ med þeſſum Ordum Amint hafa/þar han̄ ſeiger/Læte eg þa fa-
ſtande fra mier fara/þa Vanmegnaſt þeir a Leideñe. Huad ſtoor Nauð
ſyn og Þørf oſſ ſie a þeirre riettu Sælar Fæduñe/Herranum Chriſto/ Hans
Orde/og Sacramentunum/ſo huør hn̄ a ſtad ferdaſt/ æn þeſſa Veganeſteſins
hn̄s auma Sæl hlytur eilyflega ad Vanmegnaſt/eins z Sæl þeſſ Ryka Mans/
Luc. 15. Þar fyrer ſkyllde eirn og ſierhuør hallda ſier til Chriſtum/ ecke ad
eins han̄ fyrſta og an̄an̄ Dag/ þad er a Æſkutymanum/og Fullcyda Alldren
um/Helldur og ſo han̄ þridia Dag/eins og Folk þetta/þad er allt til vors ſi
daſta Burtferdar tyma/ þa vier eigum vid ad ſkilia/ og fara heim aptur.

An̄ar Puncturin̄.

NV vilium vier vykia til þeſſ an̄ars Greinartornſins/ og ſtuttlega ſkoda/
Vantrw þeirra goodu Herrans Chriſti Læreſueina/Þui þa Drottin̄ ſeiger
þeim ſyna Fyrerøtlun/og huad hønum byr j Sin̄e/vid þetta Folk/ſem er/ ad
han̄ vilie giefa þui Fædu/ þar j Eydemørkuñe/ þa ſiæ þeir ſtrax epter þeim
utvortis Medølum/og Afrada hønum/ad taka þad j Ord/ad fæda ſo margt
Folk/ Fyrſt vegna Eynaleiſis/þui þeir ſeigiaſt ecke hafa fyrer Hende vtan̄ ein
SJø BRaud/ſem þeir hafe keypt fyrer ſialfa ſig/ſier til Neſtis/og hielldu
þeſſ vegna þad meſta oraad vera/ad han̄ ſkyllde bera ſig ad ſkypta ſo litlu a
medal ſuo margra. Eins erum vier og ſo ſin̄ader/ad vier ſiaum alleinaſta epter
þui ſem vier høfum fyrer framan̄ Hendurnar/ En̄ ad Almætte Guds og hn̄s
Krapte giætum vier (þui midur)ſialldnar/eins og Riddaren̄ j Samaria vm hu
ørn leſed verdur j an̄are Book. Kong. 7 Cap.

Þar næſt afrada þeir Herranum Chriſto/ ad fæda þetta hungrada Folk
vegna Ohentugleika Platzins er þeir voru j ſtadder/ſem var Eydemørkin̄/
þar fyrer anſa þeir ſo til og ſeigia/Huadan faaum vier þau Braud hier a
Eydemorku ſuo ad vier faaum þa mettad? Þad er ſem þeir hefdu
ſagt. Værum vier j Jeruſalem/þa være eingen̄ Neyd/ Vier ſkylldum þa faa
noog Braud/þo an̄ad jafnmargt Folk være/En̄ hier j þeſſū ſtad er eckert an̄ad
en̄ Trie/ Steinar og Gras/huad ecke er kienanlegt til ad ſedia med Hungradan̄
Maga. Eins geingur þad til og ſo/en̄ nu j Dag fyrer mørgum/ad ſtrax þeg-
ar Aaraſkipte verda/og ecke Fiſkaſt ſo vel ſeirna Aared/ſem þad fyrra/eda ef
Miſbreſtur verdur a Jardaren̄ar Grooda/ Huad er þa an̄ad/en̄ Men̄ ørvæn-
ta ſier/og bera ſtoora Vmhyggiu fyrer/huørnin̄ þeir kun̄e ad hialpaſt/ſeigian-
de/ HVar faaum vier BRaud hier a Eydemørku? En̄ hitt er Vęræde betra/
ad flyia til Herrans Chriſtum/og bera vpp fyrer hønum Vancfne ſyn/þui hn̄
hefur ſoddan̄ eina Almættuga Hønd/ ſem ecke er en̄ nu ſtutt ordin̄/Eſa. 50.
Huør Fædde og Forſorgade Jſraels Folk j Eydemørkuñe/j heil fioruty ar?

Huør drygde þad litla Miøl/ og Oleum þeirrar Fatæku Ekiu j Sarepta?
Huør Avaxtade þau tuttugu Byggbraudiñ/so þau vrdu noog til Saddningar
handa Hundrad Mønnum? 2. Kong.B. 4. Munde ecke allt þetta giøra
su blessada Almættis Høndiñ Drottins? Verum þar fyrer ecke Hugsiukter/
fyrer voru Lijfe/huad vier skulum eta edur drecka/helldur vørpum allre vor-
re Ahyggiu vppa Gud/og mun hañ sialfur sia oss fyrer Braude.

J þridia máta Afrmada Læresueinarner Christo/ Ad hañ skule fæda Folk
þetta/vegna Margfiølda/þar þad Var Nær Fiorar ÞVsunder/ad auk Kui-
eña og Barna. Hid sama scia sier eñ nu marger fyrer siñe/ Einkanlega þei-
ir sem hafa mørg Børn og Huv/ad forsorga/meinande ad syner litler Addra-
tter og Matarfaung/mune huørge hrøckva/fyrer sig og sitt Hiske. Eñ verum
Hugbrauster/og efunst ecke/og vitum þad/ad Gude er ecke vm Megn/ad drija
þad litla/og Forsorga þar med/so marga sem faa/ Þui huar flest Børn og
Hiu eru samañ komiñ j einu Huse/ þar eru flest Fader vor lesiñ og sungiñ/
Eñ huar flest/Fader vor/eru af Hiarta sungiñ/þar plagar ad vera hin Ryk-
uglegasta Guds Blessan.

Þridie Puncturiñ.

EFterfylger med einu Orde/þad þridia Greinarkornid/ sem er vm sialft Dá-
semdar verked Herrans Christi/ Hier vm hlioodar so Textiñ. Og HANN
Þad er(Drottiñ vor Jesus Christus)Skipade Folkenu nidur ad setiast á
Jørdena/og took þau sio Braudiñ/þackade/og braut sundur/og fieck sij-
num Læresueinum/ad þeir legde þau fram/et cet.

Fiora Smæpuncta høfum vier j þessum Ordum ad athuga. Fyrst er þad/
Ad Christur tekur Braudiñ j sijnar Signudu Hendur/og blessar þau/ so þau
Avaxtast/ og verda anægianleg til Fædu fyrer Folked. Ad søñu hefde hann
med einu sijnu Orde/ fyrer vtañ Braud og Fisk/kuñad ad Fæda þessar fiorar
Þusunder Maña/so sem hañ fædde Moysen á Fiallenu Sinai/ Exo. 34.
Eñ þetta giørde hañ þess vegna/so hañ kiende oss/ad forackta ecke þau tilskick-
udu Medøl. Eñ huør eru þau þa/kañ einhuør ad seigia? Þar til suarast so/
Þad fyrsta og hellsta Medal/fyrer huørt Gud hefur skickad/ad vier skylldum
faa vort Daglegt Braud/og Lykamans Vpphellde/þa er Erfided/Gen. 3.
Þad meigum vier j ønguañ Mata forsooma/ þui huør hañ ecke Erfidar/ sa
skal ecke helldur eta/seiger Postuliñ/j ødru Sendeb. til Tess. 3.

Þad añad/ sem oss er hier athugande/er þad/ Ad Christur þackar sijnum
Himneska Fødur/Huar med vier verdum Aminter/ Ad vier gleymum ecke Gu-
de Gifanda/þa hī hefur bædt oss og sadt/þuiad huør Þacklætenu offrar/hañ
heidrar mig/ og þad er Veguriñ/ Ad eg sijne hønum mitt Hialpræde/ seiger
Ande Drottins/j Psalm. 50.

J þridia máta stendur hier/ Ad Christur hafe BRoted BRauded/ Huar-
med

med hañ kiener oss/ Ad vier skulum eirnn briota vort Brauð/og wtbyta þui þeim Hungrudu/z Purftugu/Epter þui sem Herrañ befalar/hia Esa. 58. C. David seiger/Psalm. 41 Sæll er sa sem añast hiñ Purftuga/ Drottiñ mun frelsa hañ j þeirre hiñe vondu Tyd. Drottiñ mun bevara hañ/ og hallda hønum vid Lyfed/ og lata hønum vel ganga a Jørduñe/ og yfergiefa hañ ei j Vilia siña Ovina. Drottiñ mun Endurlyfga hañ a hans Sottarsæng/ þu hialpar hønum wt af øllu hans Krankdæme.

J fiordu Grein seiger Gudspialldsmadurin/ Ad Herrañ Christur hafe Feingед synum Læresueinum Braudeñ/ Ad þeir legde þau fram. Huar med hañ kiener oss/ Ad aller syner Læresueinar/ Pad er/aller trwer og frroomer Kieñefedur og Predikarar/sieu riettir Raadsmeñ/og wtdeilendur Guds Leindardoma/ 1. Cor. 4. Huørier ed Foostra skulu/ og Fæda Hiørdena/ med hreinum Lærdoome. Og verda þar fyrer aller Guds Ords Þienarar hier Aminter/ Ad þeir fare vel med þau sio Braudiñ/ og Fiskana/sem þeir hafa af Hende Drottins medtekid/Pad er/Høndle vel og Trwlega med þær Siøføllдu Gafur Heilags Anda/Sundurskipte vel Guds Orde/z wtdeile þau Heilǿgu Sacramenta/epter þui sem Herrañ sialfur hefur befalad.

Ad sydustu stendur j Gudspiallenu/AD ÞEir HAfe VPPteked Siø Kaefer Med Afgangs LEifar. Huar med vier verdum aminter/ad fara vel med Guds Gafur/gleyma ecke Sparseme/ og Hagnade/Eida ecke øllu a einu Male/ Helldur þeinkia þar til/ ad Meñ mune j añad siñ nockurs med þurfa. Og skal þad so stuttlega/og einfalldlega sagt vera/wt af þessu heilaga Evangelio. Gude Eilyfum Fødur/ Syne/ og Heiløgum Anda/seigium vier Packer/ Lof og Dyrd/ vm Allder Allda/og ad Eilyfu/ Amen/Amen.

Attunda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Matth. 7. Cap.

Esus sagde siña Læresueina. Vakted ydur fyrer Fals Spamoñum/ sem koma til ydar j Sauda Klædum/Eñ hid iñra eru þeir Glepsande Vlfar. Vt af þeirra Avoxtum meige þier kieña þa. Verda nockud Wijnberin samañlesiñ af Þyrnunū/eda Fykiurnar af Þystlunū? So lijka mun Huort Gott Trie giora goodañ Avoxt/eñ huort vondt Trie vondañ Avoxt. Gott Trie gietur ecke fært vondañ Avoxt/og ei helldr gieta vondt Trie fært godañ Avoxt. Og hvort þad Trie/sem ecke fœrer Goodañ Avoxt/skal vpphøgguast/ og j Elld kastast. Þar fyrer meige þier wt af þeirra Avoxtū þeckia þa. Þeir munu

ei aller

ei aller sem til mijn seigia/Drottiñ/ Drottiñ/iñganga j Guds Rijke. Helldur þeir sem giøra Vilia mijns Fødurs/þess a Himnum er. Marger munu til mijn seigia a þeim Deige/Herra/Herra/ Hofum vier ecke Spaad j þijnu Nafne/Hofum vier ecke j þijnu Nafne Diøfla wtreked/& giørdum j þijnu Nafne mørg Kraptaverk? Og eg mun þa jaata þeim/ alldrei þeckta eg ydur/Fared fra mier aller Illgiørda Meñ.

Exordium.

I Exodi Bookar/7. og 8. Cap. Lesum vier (Elskuleg Guds Børn) Ad þegar Moyses & Aaron/kuñgiørdu Pharaoni/ Guds Drottins Asett Raad/& Vilia/til ad frelsa Israels Folk/fra þeim Egyptska Prældoome/Þa hafe þeir Egypsku Tøframeñ staded þeim a mote & med synū Konstrū giørt þau somu Teikn/sem þeir/Huad þm Egypsku voor so miøg j Augū/ad þeir meintu & hielldu syna Tøframeñ/vera rietta Spameñ/& þeirra Missyning søñ Dasemdarverk/ þar þær voru þo j Raun & sañleika/ecke añad eñ Diøfulsins Gabb & uppafinding/Huad & Raun gaf vitne/Þuiad Aaronis Stafur uppsuelgde alla þeirra Stafe/Og nær þeir gattu ecke komed Lwsum upp/eins og Moyses/þa vrdu þeir ad medkieña/ad þad være Guds Fingur/og Guds Dasemdarverk/sem þar skiedu/fyrer Hønd Moysis og Aaronis. Þetta er ein Merkeleg Figura/og Fyrermyndan/uppa alla Fals spameñ/sem standa a moote Herranum Christo/og hans heilaga Orde/Þeir hafa ad søñu myked Alit/hia allmørgum/j Heime þessum/so ad marger Afvega leidast/og falla j Villu og Vantru/af þeirra Vølldum/ Eñ um sijder mun þeirra Fævijska j Lioos leidast/ suo þeir munu af synum Avøxtum þeckter verda/ad þeir eru ecke þeir riettu Spameñ/ eins og Tøframeñnerner j Egyptalande. Vm þessa Fals Spameñ talar nu framvegis Endurlausnariñ vor Jesus Christus/j þssa Dags Gudspialle/Huørt vier viliū oss til yferskodunar/þ Hendur taka. Og eru þ tuær Greiner sierdeilis sm̄ vier skulū athuga.

Ein fyrre er um Vidvørun Herrans Christi/ þar hañ tekur oss vara fyrer Fals Spameñum.

Añur um alla Hræsnara/ og Muñchristna/med þeim Lærdoomum/og Afmiñingū/sem hier af kuña hid stuttlegasta/& einfalldlegasta wr af ad dragast.

Sa mykle Spamadur yfer øllum Spamøñum/ vor Drottiñ Jesus Christus/hañ leide oss j synum Sañleika/so vier mættum þetta huørttueggia yferfvega/hans Heilagasta Nafne til Lofs og Dyrdar/ eñ oss til Saalargagns/ og Velferdar/Amen.

Fyrre Greiniñ.

AD þar hafe j fra Upphafe Verralldareñar/ allt til þessara Nalægra tijma/vered og fundest adskilianleger Villu Andar/Fals spameñ/og Rangt-

snw ner.

sawner Kiennendur j Christninne/þ vottar oss allvijda H. Ritning/Pad sijna oss og eirnenn Lioos Dæme forn og ny. Huad Hækasamlegur og skægur Villu Ande var Dioflullinn/ þa hann kom til vorra fyrstu Forelldra Adams og Evu j Paradijs/med falska Kienningu/og Ranga Vtþijding/a Guds Orde/þa hann Predikade þar wt af Skilnings Trienu Goods og jlls/sem Guds Orda Meiningu og Dyrd Drottins var þuert a moote/ og fellde so og fordiarfade hau bæde Adam og Evu/med sinne Lyge/og Suikum/Gen. 3. Sinnum til þeirre ar fyrstu Verolldar fyrer Flooded/ Munde þar ecke finnast Falskiennendur? Munde nockud þeir Brædur/ Abel og Cain/hafa haft eirn Lærdoom? Nei/ langt fiærre/huad sia ma þar af/ad Gud virdte meir Abels Offur/ enn Cains/Pad bevijsar og eirnenn Postulinn Pall/j Pistlenum til Heb. 11. Seigiande Fyrer Trwna hefur Abel Gude meire Offran giørt/enn Cain. Huad marger Fals spamenn fundust j Tijd þeirra Heiløgu Guds Manna/og riettu Spamanna adur fordum? Sette ecke Zedechias Falsspamadur sig vpp/ j moote Micheæ Guds manne/ 1. Book Kong. 22. Huad myklar og Pungar ama ser giørdu þeir Baals prestar/þeim Drottins Manne Eliæ/So hann vard ad hroopa Elld af Himne/til Bevijsingar/ad hann være sa riette Guds Spamadur/ Enn hiner aller Falsspamenn? 1. B. Kong. 18.

J Nya Testamentenu/ hefur eins lijka tilgeinged/ Par ed j moote Herranum Christo/og hans Postulum stoodu Pharisearner/Saducearar/og Skriftlærder/so sem lesa ma hia Matth. 12. og 26. Cap. Og allvijda annarstadar. Sijdann Postulanna Daga/ og allt til þess/ ad Datum skrifadest epter Christi Hingadburd/nær fiøgur Hundrud Ar/þa skrifar S. Augustinus/ad vpp hafe komed/attatiju og atta Villur. Enn huad skulum vier þa seigia vm þær/sin sijdann og allt hingad til hafa vppkomed/ huørtar ad eru nær þui Oteliandleg ar? Þui þar finnast/ecke ad eins eirn/helldur marger Antichristar/nu a þessum Døgum/ Ja/marger Falsspamenn/og Falskiennendur/sem fordæmanlegann Villulærdoom/med sier jnnslytia og fæ ra/ epter sialfs Christi Spadoome/ suo sem ad eru Papistar/Endurskijrarar/Manichearar/Calvinistar/edur ødru Nafne Sacramentistar/ og marger adrer fleyre. Og med þui/ad vor Blessade Endurlausnare Jesus sa allt þetta f/ad so munde tilganga allt til Verolldar ennar Enda/þa tekur hann ecke ad eins Lærisueinunum sijnum/helldur og eirnenn øllum oss/sterkann og stoorann Vara þar fyrer/ad vier skulum v Akta oss. Fyrer huørium þa? Fyrer Falsspamonnum/ sem til vor koma j Saudaklædum/ Enn hid jnnra eru þeir Glepsande Vlfar. So myked sem ahrærer þetta Ordforned/Spamenn/ þa skulum vier vita/ad þar f eiga ecke ad skiliast alleinasta þeir sem fyrer seigia Okomna Hlute/helldur og eirnenn aller þeir sem eru rietelega kallader til þess/ad framfbera Guds Ord/ og ad wtleggia heilaga Ritningu/ þess Gamla og Nya Testamentesins/j Kyrkium og Skoolum/ þui þesser heita aller j sama mata Spamenn/1. Cor. 14.

Huar aff vier læruni/ Ad þar eru tueggia handaslags Spaameñ til/ Fyrst til
etter Spaameñ/ vm þa talar so Postuliñ Paall/ j fyrra Pistle til Tim. 5. seigi
iande/ Aulldungana sem vel forstanda/ hallde Meñ tuøfalldlegs Heidurs ver
uga/ einkanlega þa sem Erfida j Ordenu/ og Lærdoomenum/ Eñ rietter Spaa
meñ kallast þeir þess vegna/ ad þeir byggia siñ Lærdoom vppa Sañleik
ans Grundvøll/ sem er/ vppa Bækur Spaamañaña/ og Postulaña/ þar sialfur
Christur er Hyrningarsteirniñ/ Eph. 2. Og beuysa sydañ siñ Lærdoom/ med
søñum Avøxtum/ og liffande Epterdæmum/ so sem Postuliñ Paall befalar/ Ad
eirn Predikare skule ecke alleinasta kieña riett/ helldur og so vera good Fyrer
myndan/ þeirra Trwudu j Ordenu/ j Breitniñe/ j Kiærleikanum/ j Andanum/ j
Trwñe/ j Hreinlyffenu/ 1. Tim. 4. Adrer kallast Falsker Spaameñ/ og þad
eru þeir sem añadhuørt falskt kieña/ eñ liffa þo vel/ eda kieña vel/ eñ liffa illa/
so þad sem þeir vppbyggia med eirnre Hendeñe/ þad brioota þeir nidur med
añare. Vm þessa talar Spaamaduriñ Malachias/ 2. Cap. seigiande/ Pier eru
ud geingner aff Veigenum/ og hneyxled marga j Løgmalenu/ og þier hafed j
sundurbrotid Levi Sattmaala/ seiger Drottiñ Zebaoth/ þar fyrer hefe eg gi
ørt ydur ad Forracktan/ og ad Ovirdingu fyrer øllu Folke. Og þetta eru nu
þeir Følsku og Vondu Spaameñerner/ a huøria Herrañ Christur miñest hier/
og tekur oss vara fyrer/ Eñ so ad vier kyñum ad þekia þa þess betur/ þa vpp
malar hañ þa hier/ med Lit og Einkieñe/ og seiger/ ad þeir kome j SAVDAR
KLædum/ vnder huørium þeir hylia og dylia/ syna Falska Kieñingu/ og skyla
siñe Glepsande Vlfs Natturu/ eins og þeirra Stoolameistare Dioffulliñ/ huør
sig giører opt og tydum ad Lioossins Eingle/ 2. Cor. 11.

Par næst seiger Herrañ Christur vm þessa Falsspaameñ/ Ad þeir sieu hid in
ra GLepsande VLfar. Eñ huør mun vera Ordsøk til þess/ ad vor Endurla
usnare lyker þeim vid slykt Oarga Dyr sem Vlffuriñ er? Vier skulum vita
ad þar eru sierdeilis þriaar Ordsaker til. Fyrst/ so sem þad/ ad þar er eitt Or
sløkvanlegt Hatur a millum Vlffsins og Saudarens/ huørt ed vid helldst og so
ad þeim Daudum/ þuiad sieu Streinger giørder aff Saudargyrne/ og Vlffagyr
ne/ þa verda þeir Streinger alldrei Samhlioodа j einu Hlioodfære. So er og
eirniñ Ostødvanlegur Ovinskapur a millum Falskieñenda/ og riettra Lære
fedra Christneñar/ Þuiad þar verdur alldrei þessum Hlutum samañ komed/
Lioosenu og Myrkruñi/ Christo og Belial/ Sañleikanum og Lygeñe/. 2 Cor. 6.

Par næst/ so sem þad/ Vlffuriñ er eitt grimt og Graadugt Dyr/ Huør ed
alldrei giefur fyrre vpp/ eff hañ kiemst iñ j Hiardar Hoopiñ/ eñ hañ hefur drep
ed/ huørn einasta Saud/ verde hønum ecke hamlad/ Eins giøra og so Falskie
ñendur/ huørs vegna þeir verda kallader Þioffar og Mordingiar/ hia Joh. 10

J þridia lage er Vlffsins Art og Nattura/ ad leita sier hellst Braada/ og ve
ra a gange/ vm Skamdeigistymañ/ þegar Nootiñ er leingst/ og Daguriñ er
sem skytstur: Eins fiølga nu/ og taka sig hellst til samans/ Falskieñendur og
Falsspaameñ/ a moote Heimsins Enda/ þar þeir vita Tymiñ stittest/ Þuiad nu
þui

þui/ad Diøfullin veit/han̄ æ ſtuttan̄ Tyma epter/þa Ωolmeſt han̄ þeſſ meir/ og Rapp koſtar ad giøra Hiørdin̄e Chriſti/ſem meſta Tioon han̄ gietur/ ſuo ſem Poſtulin̄ Petur vottar/1. Pet. 5.

Nu kan̄ einhuør ad ſeigia/Være þeſſer Falsſpamen̄(vm huøria Chriſtur hier ſo myked talar)wtvortis Vlfum lyker/en̄ j ïnvortis Saudum/þa være øngvum vorkien̄ande ad þeckia þa/og taka ſier Vara fyrer þeim/En̄ huør kan̄ ad ſia jn̄ j an̄ars Hiarta? Hier vppa andſuarar Herran̄ Chriſtur ſo/og ſeiger. Af þeirra Avøxtum munu þier þeckia þa/Verda nockud Wynberin̄ ſaman leſin̄ af Þyrnunum/eda Fykiurnar af Þyſlunum/et ct. J þeſſum Ordum/ lyker Herran̄ Chriſtur en̄ nu vppa nytt/ Falsſpamøn̄um/ vid Þyrna og Þyſla/ Þuiad ſo ſem þad/þeir vppſpretta ſialfkrafa/þo eingin̄ ſae til þeirra nie Groodurſetie þa/So hafa aller Falskien̄endur giarnan̄/ Lærdoom ſin̄/ af ſier ſialfum Vppdicktadan̄/ huørn huørke heiløg Ritning/nie Heilager Lærefedur Kyrkiun̄ar hafa hia þeim plantad/ nie nidurſæd/ eru huørke kallader af Gude nie Møn̄um/helldur hlaupa ſialfkrafa þar til/ſo ſem Spamadurin̄ Jeremias ad Orde kiemſt/23. Cap.

Þar næſt/ſo ſem þad/Þyrnar og Þyſlar eru fagrer og Bloomleger æſyndar/en̄ bera þo huørke Vynber nie Fykiur/Jæ/øngvan̄ goodan̄ Avøxt/helldur ſtynga og kraſſa þa/ ſem Ovarlega nærre þeim koma. Eins eru Villumen̄ ⁊ Kiettarar/ Aſiſleger wt vortis/ en̄ þad er ecke vtan̄ Aſyndin̄ toom/þui þar bwa øngver gooder Avexter vnder/ og huør han̄ vmgeingſt med þeim/ kiemur ſialldan̄ Okuoladur edur Okraſſadur fra þeim aptur. J þridia lage/ſo ſem þad/ad Þyrnerner vaxa ecke hært vpp fra Jørdun̄e/Eins eru ⁊ Villumen̄ern er ſin̄ader/ad þeir hallda ſig til hiſſ Jardneſka en̄ ecke til þeſſ Himneſka. J fiorda mata/ſo ſem þad/Þyrnarner þiena ecke til an̄ars/en̄ þeir ſieu vpphøggner/og j Elld kaſtader/Eins munu aller Falsſpamen̄ ad Endalokunum/ kaſtader verda j Elld eilyfan̄/þar ed vera mun̄ Oop ⁊ Tan̄agnyſtran/Mat. 25. ⁊ 22.

J þridia lage ſamlyker Herran̄ Chriſtur Følſkum Spamøn̄um/ vid Onyt og Avaxtarlaus Trie/j þeſſum Ordum/ þar han̄ ſeiger/ Ad huort gott Trie mune giora goodan̄ Avoxt/ en̄ huort vondt Trie vondan̄ Avoxt. Nu ſo ſem þad/ad j einum goodum ⁊ Lyſtelegum Alldengarde/kun̄a ad ſtanda til ſamans mørg Trie/ ſamt eru ecke øll eins good og Parfleg/ þui ſum kun̄a ad vera fwen̄ og Rotin̄/þar ſum eru Ferſk og Frioo/og eiga ecke ſaman̄ vtan̄ Nafned/ ad þau heita øll ad eins/TRie. Eins er þui og vared/ ad þar er ſtoor Miſmunur/æ millum riettra Spaman̄a/og Falſkra/ Huar fyrer þeirra Verfør og Endalykt verdur eins og þeirra Verk hafa vered/ og mun ſu Doomsalyktun vm ſyder yfer þa koma/ſem Herran̄ Chriſtur hier æ leggur/æ huørja og eina Avaxtarlauſa Eik/ ſem er/AD Þeir MVne VPPHøggvaſt/ Og j ELLD KAſtaſt.

So ſem þad/Ad Herran̄ Chriſtur hefur hingad til ſamlykt Villumøn̄um ⁊

folſkum

Fólſkum Kieñendum øllum/ Fyrſt vid Vlþiñ/ Þar næſt vid Þyrna og Þyſt-
Og j þridia lage vid Ongt og Avaxtarlaus Trie. Eins ſamlyker hañ nu ⁊
ſo/ øllum Goodum og Trwlyndum Kieñemøñum/ vid Vynber/ Fyktur/ ⁊ Avaxt-
tar ſæm Alldentrie/ Þuiad ſo ſem Vynberiñ vaxa ecke ſialþkraþa/ ſo ſem Þyrn-
ar og Þyſtar/ helldur hlioota þau med myklu Erþide og Omake/ ad komaſt til
ſiñar Tingunar. Eins lyka hlytur huør og eirn riettur Læremeyſtare/ ad wt-
ſtanda myked Omak/ og Erþide/ adur eñ hañ verdur duganlegur til ſyns Em-
bættis/ og Kallanar.

Þar næſt/ lyka ſem þad/ ad Fykiurnar eru ſætar og Smeckgoodar/ eirniñ
Heilnæmar/ og Heilſuſamlegar/ Og þær eru Lækning/ a moote Plaagu og Þe-
ſtilentiu/ og geþa þyrſtum og þreittum Ferdamañe/ ſierlega Hreſſing og Su-
ølun/ a moote Hita og Lwa. Eins er og eirniñ hreiñ Lærdoomur goodra Læ-
remeyſtara/ vel ſmackande/ Jaa/ ſætur og ægiætur/ og hiñ beſte Græðeplaaſtur/
a mote þeim Eitrudu Vtbrotum/ og Meinſemdum/ ſem vier høþum þenged
aþ Bite þeſſ Gamla Høggorms Dioþulſins.

J þridia lage/ ſo ſem þad/ Ad eitt Gott Trie kallaſt þeſſ vegna GOtt/ ad
þad er a Rootuñ vel Grundvallad/ ⁊ Groodurſett/ heþur gooda Natturu
Jaa/ þagrar Greiner og Kuiſte/ Vel-luktande Lauþbløð/ og ſæta og heilnæma
Avøxtu. Eins lyka ſo eru aller riettir og Trwlynder Kieñeþedur Gooder/
vegna þeſſ/ þeir eru vel Grundvallader/ þar þeir eru Bygder vppa Chriſtum/
an huørs ad eingiñ kañ añañ Grundvøll ad leggia/ nie helldur maa/ 1. Cor. 3.
Þeir haþa og eirniñ ſiñ Grundvøll/ wt aþ Guds Orde/ Booklegum Konſtum
og Tungumaalum/ haga ſier vel og Raadvandlega j ſiñe Stiett/ og allre Vmge-
ingne/ og Færa Avøxt j goodu og Sidſømu Hiarta/ Luc. 8. Huar fyrer þeir
ſkulu og ecke verda Helvytis Elldsmatur/ ſuo ſem þau Avaxtarlauſu Trien/
Helldur flytiaſt hiedañ/ og niðurſetiaſt aptur/ j þa Himneſku Paradys/ og þar
Bloomgaſt vm alla Eilyþd.

Aþ þeſſum tueimur Olykum Kieñeþedrum/ og Læremeyſturum/ ſem eru Fal-
ſker/ og riettir Spaamieñ/ Høþum vier oſſ þetta til Vidvørunar ad taka/ ſem
er/ Ad med þui/ ad þeir Fólſku Spaameñerner eru ſo hrædelega ſkadlegur ⁊ ha-
ſkaſamlegur Hlutur/ þa ſkulu aller Chriſtner Meñ/ taka ſig vel j vakt/ ⁊ koſta
Kapps a/ ad ſneida ſig ſem meſt hia þeim/ ſo ſem Endurlauſnariñ vor ſialfur
aminñer oſſ/ j þeſſu Gudſpial le/ Og trwum ecke ſierhuørium Anda/ helldur rei-
num þa adur/ huørt þeir eru aþ Gude eda ecke/ 1. Joh. 4. J ſama maata ha-
þa riettir Kieñemeñ og Læremeyſtarar hier/ þad ad þordaſt/ ad laata ſig ecke
þundna verda/ a medal þuilykra Falsſpaamaña/ eda haþa Scallbrædraſkap
og Sambielag vid þa/ añars leida þeir yþer ſig ſialþa ſnøggra Fordæming/
2. Pet. 2. Drottiñ mun laata þeirra Heimſku vm ſyder auglioosa verda.

Vier høþum og eirniñ oſſ þad hier wt aþ/ til Huggunar ad taka/ Ad Herr-
añ Chriſtur er oſſ ſo Trwþaſtur/ og Raungoodur/ ad hañ lætur ſier aþ Hiarta
vera hugad vm vora Saalar velferd/ Jaa/ Hañ lætur oſſ og eirniñ vita/ og vid-
kañaſt

kañast/ad hañ vill ecke ad ein Saal skule Glatast/ edur ein Saudarkind skule j burtu fra hønum villast/og koma j Klær og Auerkar þess Helvyska Vlfsins/ Helldur er hans vilie/ad aller Meñ verde Sæluholpner/ og komist til Sannleiksins Vidurkieñingar. Og skal þad suo sagt vera/vm þad fyrra Greinarkorned.

Añnur Greinin.

EPterfylger med einu Orde/þad añad/sem er/Vm alla Hræsnara/ og Muñchristna/Vm þa talar Herrañ Christur hier j Gudspiallenu so/ og seiger/ þeir munu ei aller sem til mijn seigia/ Herra/Herra/ Jñganga j Guds Ryke/et cet. So sem þad/Ad vor Blessade Endurlausnare hefur hingad til synt oss/hoos Audkieñingar merke/ af huørium vier kuñum ad þeckia Falska Spaameñ/fra Riettum og søñum Kieñefedrū. So syner hañ oss og kieñer hier/j þessu sydara Greinarkornenu/huar af aller Hræsnarar & Muñchristner meige þeckiast. Og eru þad sierdeilis tuø Kieñeteikn/sem hañ setur vppa þa. Þad fyrra er wtvortis Heilagleike/ Huørn þeir læta j lioose med Ordunum/ seigiande/HERRA/HERRA/ Eñ huxa þo allt añad/ hid jñra j Hiartanu. Þesse Andstyggelege Hræsnis Løstur er(þui midur)miøg Almeñelegur nu a þessum Døgum/Þui huad marger fiñast þeir sem lætast vera Velchristner/eñ giøra þo ecke þar epter? Helldur hafa þeir ad eins Yferlit Gudlegs Athæfis eñ þess Krapte afneyta þeir/2 Tim. 3. Þeir koma ad søñu til þeirrar heiløgu Vatnsskyrnar eins og Phariseí giørdu/Matth. 3. Ganga til þeirrar Heiløgu Kuølldmaaltydar eins og Judas/Matth. 26. Heyra Guds Ord/eins og Herodes/Marc. 6. Eñ eru þo samt Nødrukyn sem øngua verduga Jdranar Auexte giøra/Matth. 3.

Þar næst auglysa þeir siñ wtvortis Heilagleika þar med/ad þeir hroosa sier mykelega af synum Verkum seigiande/Herra/Høfum vier ecke spaad j þynu Nafne/Høfum vier ecke j þynu Nafne Dioffla wtreked/og giordum j þynu Nafne mørg Kraptaverk? Eñ allt þetta er fanyt Hroosun/ fylge þar ecke med Trweñ og Kiærleikuriñ/1. Cor. 13. Caiphas spaade ad søñu/sem lesa ma hia Joh. 11. Cap. Judas giørde Kraptaverk eins og hiner adrer Postularner/Matth. 10. Eñ huør vill þar af Alyckta/ad þeir hafe kiendt sañañ Lærdoom/eda vered riettur Limer Christelegrar Kyrkiu? O nei/þad fylger ecke epter/þui/huad ecke skiedur af Truñe/þad er Synd seiger Postuliñ til Rom. 14.

Þad añad Kieñeteikned/af hiuøriu aller Hræsnarar meiga þeckiast/er þad Ad þeir giora ecke vilia Fødursins þess sem a himnum er. Nu er Guds Hiñmeska Fødurs Vilie þesse/Ad vier skulum trwa a hans Son Jesum Christum/og bevysa sydañ vora Trw med Verkunum/Jac. 2. Eñ þad giøra Hræsnarar ecke/helldur eru þeir eins & Forfaagadar Grafer Daudra Maña/huøriar

L

vtañ

vtañ sijnast fagrar/ Eñ jñañ eru þar fullar af Beinum/og Ozdaun/Matth.
23. Slæum þar fyrer suo til(good Guds Børn)ad vier sieum ecke rotiñ og
fwiñ/helldur Avaxtarsøm Tric Riettlætesins/ Plødtud Drottne til Pyrdar/
Hliad ad skiedur/ ef vier jduglega setium oss fyrer Slooner Guds Tiju Laga
Bodord/og breitum epter þeim/af frenista Megne/og Mætte/Og þar sem vt
er fiñum/ad vier høfum j eirn eda añañ Vlæta af þeim viked/ ad vier þa bid
ium Gud/vm Fyrergiefning þar fyrer/og ad hañ vilie senda oss siñ heilaga an
da/ sem oss leide a sliettañ og riettañ veg aptur/ so vier mættum giøra epter
hans vilia/Psalm. 143.

Huørt er þa Straffed edur Doomuriñ sem Herrañ Christur alyctar hier
yfer alla Hræsnara og Muñchristna? Fyrst er þad/ad þeir fæ ecke ad komast
j Himmarijke/ O Herra Gud Hialpe oss/þetta er eitt Hrædelegt Strafft/ad ve
ra so wtelucktur fra Samfielagskap þeirrar Heiløgu Guddomsins Preñingar/
allra Eingla/og wtvaldra Mañá/ vm alla Eilijfd.

J Moysis Løgmaale/ reiknade Gud Suaniñ edur Alftena/ j bland þeirra
Fugla/sem Ohreiner voru/og fyrerbaud sijnu Folke/ad þad skyllde huørke Off
ra heñe nie eta/ so sem lesa mæ/Levit. Book. 11. Hræsnarar eru ecke Suan
enum edur Alfteñe olijker/ Þui so sem þad/ad Alftiñ hefur kostulegar Huyt
ar Fiadrer æsyndar/wtvortis/ Eñ jñañ vnder Fiødrunum suart Kiøt. Eins
Glansa og so Hræsnarar/og synast fagrer/ og Prijdelegerr hid ytra/Eñ hid jñ
ra eru þeir Kolsuarter/og fuller Obygda/ æ huørium Gud hefur alla And
stygd/þui eingiñ Hræsnare kiemur fyrer hañ/ seiger Job. 13. Cap.

Añad Strafed sem koma mun yfer alla Muñchristna/z Hræsnisfulla/þa
er þetta/Ad Herrañ vill ecke kañast vid þa/ þui so seiger hañ j Niðurlage þes
sa heilaga Gudspialls. Alldrei þeckta eg ydur/Fared fra mier aller Jlls
Giørdameñ. Þetta er og so eitt Hrædelegt/ og Ognarlegt Strafft/Ad þeir
hafa sier vm alla Eilijfd/øngrar Nadar ad vænta hia Drottne.

Þad er skrifad vm hañ froma Keysara Theodosium/Ad þa hañ eitt siñ
var settur j Bañ af Ambrosio Byskupe/fyrer þad/ hañ hafde Misfied sig/og
læted Tyrañieera og Ræna j nockrum Stad/ Þa hafe hañ ætt ad bera sig mi
øg jlla/og med Grætande Augum klaga/z seigia/ Ach huad skal eg til giøra?
Himeniñ er aptur byrgdur fyrer mier/Hafe nu þesse frome Keysare Barmad
sier so sætgrætelega þar fyrer/ ad Himeniñ var vm stundarsaker Tilluctur/
fyrer hønum/ þar hañ mætte þo hafa gooda Von/ Ad hañ fyrer Alvarlega
Jdran/munde sier jñañ skams vpplokeñ verda. Æ/ Huad myklu Sætgrætelег
ra Vein/Ylfur/Hrædslu/Oop og Skiælfta/ munu þa aller Hræsnarar meiga
hafa/þar Christur vijsar þeim fra sier/og Himineñ er þeim so aptur byrgdur
ad þeir hafa sier øngrar Nadar nie Endurlausnar vm alla Eilijfd ad vænta
O/ hutum þar vm Good Guds Børn/ Hugum þar vm/ og giætum ad oss j
Jesu Nafne/og giørum Jdran og Yfer boot/ æ medañ Nadardyrnar standa
opnar/þui huør hñ forsoomar æ medañ hañ er hier/þañ fægelega Tijmañ/og

Dag

Dag Hialpræderins/hañ mun vissulega rata j þad Eilijfa Myrkur/sijdar mer/ Huar fra oss vardveite af siñe Naad/Gud Fader/Sonur/og Heilagur Ande/Huørium ad sie Lof og Dyrd/fra Eilijfd til Eilijfdar/Amen.

Nijunda Suñudag epter Trinitatis

Evangelium/ Luc. 16. Cap.

IEsus sagde til siña Læresueina. Nockur Madur Audugur var þar/sa ed hafde eirn Raadsmañ/ sa same var Ofrægdur vid hañ/so sem hefde hañ erdt hans Gotze. Og hañ kallade hañ sama til sijn/og sagde til hans. Huad heyre eg þetta af þier? Giør þu Reikningskap af þiñe Raadsmenskur/ Þuiad þu mätt eige leingur Raadsmensku hafa. Eñ Raadsmadueriñ sagde med sialfum sier/ Huad skal eg til giøra/ Miñ Herra suipter af mier Raadsmeñskuñe? Eg duge ecke til ad grafa/eñ eg skamast mijn ad bidia. Eg veit huad eg skal giøra nær eg verd settur af Raadsmeñskuñe/so ad þeir medtake mig j sijn Hws. Þar þ kallade hañ samañ Skulldameñ sijns Herra/og sagde til hins fyrsta. Huorsu myked ertu skylldugur mijnum Herra? Eñ hañ sagde/ Hundrad Tuñur Vidsmiørs. Og hañ sagde þa til hans/ Tak þitt Brief og sest nidur/og skrifa snarlega fimtijer. Epter þad sagde hañ til hins añars/Eñ huorsu myked ertu skylldugur? Sa sagde/ Hundrad Mælekierolld Hueitis/Þa sagde hañ til hans/Tak þitt Brief/ og skrifa attatije. Og Herrañ lofade þañ Rangláta Raadsmañ/ þad hañ hefde giørt so Forsiälega/ Þui þessa Heims Børn eru kiænare Sonum Lioos sins j þeirra Kynslood. Og eg seige ydur/ Giøred ydur Vine af þeim Ranglætis Mammona/suo ad nær ydur þrijtur/ad þeir medtake ydur j Eilijfar Tialldbwder.

Exordium.

NJer lesum/ J Danielis Spaadooms Bookar/4. Cap. Ad Nabochodonosor Kongur/Saa j Draume eitt Tre/sem var næsta hatt/ myked og digurt vm sig/Þess Hæd took allt upp j Himeniñ/og þaande sig wt/allt ad Endemørkum Landsins/Þess Greiner voru fagrar/og baaru mykiñ Avøxt/so þad aller høfdu þar Fædslu wt af/

 oll Dijr

øll Dyrin̄ j Mørkuñe/ bundu Skugga vnder þui/ og Fuglarner j Loptenu ſatt
u a þeſſ Kuiſtum. En̄ þetta varade ecke leinge/ Þuiad eirn Heilagur Va
rdhalldsmadur koom af Himnum ofan̄/ huør ed kallade hærre Røddu/ og ſagd
de/ Høggved Tried vm koll/ og ſnyded af þui Greinernar/ og ryfed af þui La
ufblødin̄/ þui ſoddan̄ er j Rade Vardhalldsmañaña wrſkurdad/ og j Samræd
um Heilagra Alyktad/ ſo þad hiner Lifendu kañeſt þar vid/ ad hin̄ Hæſte ha
fe Magt yfer Mañaña Kongarykium/ og giefe þau huørium ed han̄ vill.

Þeñan̄ Draum wtþyder Daniel/ vppa Kongen̄ Nabochodonoſor ſialfan̄/ Hu
ørs Magt ad var ſo ſtoor/ ad hun næde allt vpp j Himenin̄. En̄ med þui han̄
misbrwkade Valld ſitt og Gæfur til Hofmoods/ og Ofurdædugheita/ ſo ſem
han̄ hefde þad allt af ſialfum ſier/ ſeigiande/ þa han̄ var j Velmagt ſiñe/ Þett
ta er ſu ſtoora Babylon/ ſem eg hefe Vppbyggia læted til Konunglegra Her
bergia/ wt af miñe mykellre Magt/ til Heidurs vid min̄ Herradoom. Þa liet
Gud afhøggva þetta Tried/ ſo hin̄ miſte ſyna Skynſeme/ og var burtrekin̄ fra
ødrum Møñum/ og hlaut ad vera a medal Villudyra a Mørkiñe/ liggia vnd
er Døggu Himenſins/ og eta Gras/ eins og Naut/ þangad til hans Hær voox
ſo myked ſem Arnarfiadrer/ og hans Neglur vrdu ſem Fugla Klær.

Mootlyka ſkiede hier/ og hente/ þan̄ Rangláta Radsman̄/ huørs gieted vi
rdur j þeſſ Dags Gudſpialle/ Þui þar hans Herra hafde tiltrwad hønum/
ad Handtera/ og fara vel med ſitt Gotz/ þa foor han̄ far jlla med/ og wt ſoor
ade þui/ þar fyrer kallade han̄/ han̄ fyrer ſig/ og ſagde Redde Rationem/ Þad
er/ Giør Reikning a þiñe Radsmen̄ſku. En̄ med þui han̄ gat þad ecke giørt/
ſia/ þa vard Tried afhøggved/ þad er/ Þeſſe Ranglate Radsmadur vard
afſettur/ og miſte ſyna Þienuſtu. En̄ lyka ſem þad/ ad Daniel gaf Kongen
um Nabochodonoſor/ eitt gott og Heilnæmt Rad wt/ Ad han̄ ſkyllde giøra
ſig lauſan̄ af ſynum Syndum med Riettvyſe/ og kuitta ſig af ſynum Miſverk
um/ med Goodgiørdum vid Fatæka. Eins heyrum vier j þeſſu Heilaga Ev
angelio/ Ad Herran̄ Chriſtur Radleggr/ ad vier ſkulum giøra oſſ Vine af þe
im Ranglætis Mamon/ vppa þad/ ad vier verdum a ſydan̄/ epter þetta lided
Lyf/ jn̄tekner j þær Eilyfu Tialldbwdernar. Og vilium vier nu koma til
Textans/ og wt af hønum/ oſſ fyrer Hendur taka/ tuær Greiner ad yferſkoda.

Hin̄ fyrre ſkal vera vm þeñan̄ Ryka Man̄/ og hans Radsman̄.

Añur vm Framſyne/ Kiænſku og Snarræde þeſſa Radsmans/ adur en̄ hin̄
vard af Radsmen̄ſkuñe ſettur/ med þui fleyra ſem hier ad hnygur Gud
Himneſkur ſende oſſ øllum ſin̄ Heilaga Anda/ ſo vier mættum hier wt af nockud
Gott læra/ og oſſ til Nytſemdar færa/ Amen.

Fyrre Greinin̄.

SO myked ſem þui fyrra Greinarkornenu vidvyfur/ þa ſtendr ſo j Textanu̅/
Nockur Madur Audugur var þar/ ſa ed hafde eirn Radsman/ Sa
ſame

same var Ofrægdur vid hn̄/so sem hn̄ hefde eydt hn̄s Gotze/og hn̄ kall-
ade þan̄ sama til sijn/og sagde til hans/ Huad heyre eg þetta af þier?
Gior þu Reikningskap af þin̄e Raadsmen̄sku/Þuiad þu matt ecke leing
ur Raadsmen̄sku hafa. Hier er oss fyrst athugande/huør ad sie/og ver
ed hafe þesse Auduge Madur/vm huørn talad verdur/j Vpphafe þessa Heilaga
Gudspialls. Ecke er þ Salomon/huørs Jn̄tekt var Aarlega/ Sex Hundrud
sextijer og sex Centener Gulls til Viktar/1. Book Kong. 10. Ecke Assuer
us/sem Rijkte yfer Hundrad/ tuttugu z sio Pioodløndum/ Esth. B. 1. Helldr
er þad sialfur Gud Drottin̄ Allsheriar/sa Ædste Kongurin̄ allra Konga/og
Drottin̄ allra Drottna/ Huør ed lijker sier vid eirn Man̄/hia Luc. 14. Og
Matth. 20. Cap. En̄ Rijkur edur Audugur kallast han̄ þess vegna/ ad han̄
er eirn Gud/og Arfherra yfer øllum Løndum/ Psalm. 82. Þesse Auduge
Madur hefur eirn Raadsman̄/þad er allt Man̄kyned/huørt han̄ hefur sett yf
er allar skapadar Skiepnur/so þar er eingin̄ su Man̄eskia til/j allre Verølldu/
huørsu audvirdeleg/ og Lijtelmootleg sem hun er/ ad Gud hafe ecke tr wad
þen̄e til nockurs/ sumum til meira/sumum til min̄a.

Hier af høfum vier þad ad læra/ Ad þo so sie/ad eirn sie Ædre Stiettar/
edur Embættis/en̄ hin̄ an̄ar/edur hafe Rijkuglegre Gafur þeiged/ en̄ hin̄ an̄-
ar/han̄ same hroke sier ecke þess vegna/ upp yfer hin̄ an̄an̄/ Helldur þui hærre
sem han̄ er/þui meir Lijtelæcke han̄ sig/og vite þad/ad huad han̄ er/þad er hn̄
af Guds Naad/ Og fyrer vtan̄ þan̄ Mismun/sem Gud hefur Man̄an̄a a mill
um giørt/þa er eirn ecke ødrū betre/so sem Maximilianus Keysare medkiende/
seigiande/Eg er Madur ødrum Møn̄um lijkur/vtan̄ þad/Gud hefur vnt mier
hærre Tignar en̄ þeim.

Men̄ skylldu og eirnin̄ þacka Gude fyrer þad/ han̄ hefur eirn og sierhuørn
ad sijnum Raadsman̄e giørt/ og seigia med Forføđurnum Jacob/ Min̄e er eg
Drottin̄ øllum þijnum Myskunsemdum/sem þu hefur audsynt mier/ Gen. 32.
Og med David/af 116. Psalme. Huad skal eg Endurgiallda Drottne/ fyrer
alla hans Velgiørninga/ sem han̄ hefur mier giørt? Jeg vil medtaka þan̄ Hei-
lsusamlega Kaleik/og Predika Nafn Drottins/ Eg vil gialla Drottne mijn
Heit/fyrer øllu hans Folke. Item/ Lofa þu Drottin̄ Saala mijn/ og gleym
ecke øllu þui gooda sem han̄ hefur giørt þier/Af Psalm. 103.

Hier kan̄ einhuør ad spyria/Huar fyrer kallast þesse Raadsmadur/vm huør-
en hier verdur talad/ Ranglatur Raadsmadur? Andsuar/ Ecke kallast han̄
þad vegna Dygdar sin̄ar/ Helldur vegna O-dygdar/Þui hin̄ fyrste Løstur a
þeim Ranglaata Raadsman̄e/ var sa/Ad han̄ var Suiksamur/Prettade Suik
samlega sin̄ Lanardrottin̄/ j þui/ad han̄ gaf sig vt/til ad vera Raadsmadur/
en̄ kun̄e epteraa/ hui Embætte ønga goda Forstødu ad veita. Slijk Suik e
(þui midur) ok audg- ingen̄/ j øllū Stiettū. A Døgū Herrans Christ-
udu þeir Lærdu sig/ Phariseara og Saduceara/ Þad er Lærendur

endur Riettlætesins/En øngva vantade meira a riettan Lærdoom edur Gudʒ
rækelega Vmgeingne en þa.. Pavin kallar sig Christi Vmbodaman/ og Ste
pols Erfingia Peturs/Eins og Pharisearar og Skriptlærder følludu sig Ste
pols Erfingia Moysis fordum/ En hn mæ þo øngvu Nafne sijdur nefnast/
en þui enu sama. Nu a þessum Døgum nefna marger sig Pastores Doctores.
et cet. Pad er/ Hirdara og Læremeistara/ En eru þo opt og tijdum Maallaus
er/ Esa. 56. Jæ/Huglauser og Floottasamer Leigulidar/Joh. 10. Eins gee
ingur þad og so til/ j Verralldlegre Valldstiornarstiett/ ad marger vilia hafa
mykla og hæfa Titla/En bera þo opt og tijdum ecke vtan Nafned toomt/fy
rer vtan Rentu/so sem vier pløgum ad seigia.

Annar Løstur þess Rannglæta Rædsmans/ var VTsooan/ og Brudlan/a
Gotze hans Herra. O huad mykel Eydsla/ og Vtsooan Onytsamleg/ mun
þar en nu meiga finast/ j øllum Stiettum/ Par stundum ætarmar Madurin
Kuinuna/stundum Kuinan Mannin/ og huørt vm sig syn eigin Børn med Fes
ækt og Prakt/Ohoofseme j Mat og Dryck/og ødru Oskucktuglegu Lyferne.

Hin þridie Løstur þess Rannglæta Rædsmans/Er AThugaleise/ og Oiad
giætne/þar han høndlar ecke ødruvijse en so/ad han veit ecke par af/huad Sty
ulldamenerner eru synum Herra vm skyllduger/z hlijtur þa Reikningskapurin
a ad giørast/ad spyria þa þar ad hid fyrsta. O/huad marger prestar/og Pr
edikarar finast þar a þessum Tijmum/ sem hafa eins Reikningskap? Athuga
siallden edur alldrei huad Tilheyrendur þeirra adhafast/Jæ/vita ecke par af
huørsu opt eda siallden þeir vitia sinar Aflausnar/ og Heilags Sacraments
is.. Eins geingur þad og so til/ j þeirre Veralldlegu Valldstiettine. Mun
nu þar ecke marger Doomendur finast/sem læta sier lijted vmhugad vera/ vm
einar og adrar Saker/sem þeir eiga j ad dæma/og heinka ecke neitt vm/huørn
ig Maaled kune best ad Trakterast/fyrr en þeir koma a Pinged. Huørs vegn
na margur verdur opt og tijdum fyrer Skyndedoome/og bijdur Oskærra af
þo Maalefnin sieu ecke slæm. En slijkt Athugaleyse/og Hyrduleise er ecke gott
þar fyrer verda og so Rædsmenerner opt og tijdum ækiærder/og klagader fy
rer synum Herra/ecke sijdur en þesse Rannglæte Rædsmadur.

Af huørium hellst verda þeir þa klagader/ kan einhuør ad seigia? Fyrst/
Aklaga þa/aller þeir sem Oriett hafa lided af þeirra Vølldum/j huørn hellst
handa mæta/sem þad vera kan. Prestarner verda Aklagader af synum Soot
narbørnum/þegar þeir hafa vered Forsoomunarsamer til ad Aminna þau/ og
aptur hallda/fra Syndum synum/ og Glæpum. Valldsmenerner verda Aa
kiærder af þeim/sem ecke hafa giørt Løg og Riett/ epter þui sem þeim hefur
bored. Hwsfedur og Hwsmædur verda kløgud og Ofrægd/fyrer synum Her
ra/af Pienurunum/og Vndergiefnum/þa þau hallda Rannglega jnne/þui sem
þau eiga med riettu/ad giallda synu Pionustu Folke/og þad hefur med Suct
ta synum til vned, Pienararner j sama mæta verda af synum Hwsbændum
og so klagader/þa þeir eru suiksamer/z giøra ecke þad sem þeim er Befalad/

Huad

Huad ecke er sijst Almeñelegt/ nu a þessum Døgum. J einu Orde ad seigia/ þeir sem eru jller Raadameñ yfer Gotze syns Herra/ sem hañ hefur þeim til trwad/ Þeir hafa sier ecke añars ad vænta/ eñ þess/ad þeir munu verda For klagader af øllum Skiepnum/Ja/ þeirra eigiñ Samviska mun klaga þa/Hei lager Einglar Akiæra þa/Himen og Jørd/og jafnvel sialfer Diøflarner mu nu Ofrægia þa fyrer Lifanda Gude/ epter þui sem þar stendur/ j Openb:r. B.12. Cap. So ad Gud Neydest til ad kalla Mañeskiuna vm sijder fyrer sig/og seigia til heñar/ Huad heyre eg þetta vm þig? Gior þu Reikningskap af þiñe Raadsmeñsku/þui þu mætt ecke leinge Raadsmeñsku hafa.

Hier kañ einhuør eñ framar ad spyria/Huørniñ/eda med huørium Hætte kallar þa Gud Drottiñ Meñena til Reikningskapar? Fyrst kallar hañ þa/fyrer skarpa Løgmalsins Predikun. Þar fyrer/so opt sem Guds Ords Þienare Predikar þier eda ødrum/wt af Løgmalenu/ og Straffar Synder þynar/og Leste/ þa þeinktu so med þier/Sañlega er þetta Guds Raust/sem kallar mig/ til Reikningskapar/Kome eg ecke strax epter þessare hans Kallan/ eda giøre eg ecke Yferboot/þa mun Reikningskapuriñ verda mier nogu þungur sijdar meir.

Þar næst kallar hañ Meñena/og Amiñer þa/ad giøra Reikningskap/ a siñe Raadsmeñsku/So opt sem hañ lætur Landplagur/Stoorsooter/og Siukdoma Strijd og Hernad/Hungur og Dyrtijd/koma yfer Lønd og Lijde.

Ad sijdustu kallar Gud oss til Reikningskapar/ þegar Daudiñ kiemur oss ad Høndum/og vort Glas er wte/ seigiande so til vor/ Dispone Domui tuæ/ Þad er/Giør þu Raadstøfun a þijnu Huse/þui þu munt deya/og ecke leingur lifa/Esa.38. Latum oss þar fyrer/j Tijma hufa þar vm/ad vier eigum eitt siñ Reikningskap ad giøra/Og verum miñuger alla Tijma/þess sem Syrach seger/7. Cap. Þeinktu vm þitt hid sijdasta/og muntu alldrei jlla giøra.

Añnur Greiniñ.

NV viliu[m] vier framveigis skoda/ og yfervega Framsyne/Kiænsku og Snarræde þessa Ranglata Raadamañsins. Þui strax þegar hañ sier/huar hañ er adkomiñ/ sem er/ad hañ getur ecke vel komest fra sijnum Reikningskap/sia þa tekur Samviska hans til ad vakna/ og þeinker med sier/ huad hañ skule til bragds og Raads taka/þui siñ Herra mune vissilega setia sig af Raadsmeñskuñe/fyrer sijna Orielega Høndlan/ Jeg(seiger hañ)Duge ecke til ad grafa/ eñ eg skamast mijn ad bidia. Mun ecke þesse Ranglate Raadsmadur/eiga marga sijna Lijka/og Jafningia/nu a vorum Døgum? Sañarlega/Þar finast marger/þeir sem ecke duga til ad Grafa/ þad eru þeir sem later eru til ad Erfida/ Þui hafe nockurn Tijma Lete og Omenska fundest j Lande voru/ þa er þad nu ecke sijdst/ einkanlega hia Viñufolke/ sem ødrum a ad þiona/ þui huad er nu tijdara eñ Suik z Pretter. So þad er Almeñeleg Kløgun hia Bændum og Bwendum/ad þeir fae ecke af synu Þionustufolke neitt ad giøra

vtañ

vtañ þad sem þad vill sialft. Jeg vil ecke tala vm þa/sem fyrer Lete saker ecke vilia ganga j Vist/og forþiena sier Føt og Mat-Ærlega/ hia Froomu og Goodu Foolke/ þo Hundradsiñum sieu þeir nougu hrauster og Heilsuster ker þar til/vilia helldur vera Husgangs Herrar/og wtsiuga Almwgañ/Og sie þe ssum og þuglykum ecke giegnt/ og giefed æ buørium Bæ/sem þeir vilia/ þa er strax vppe Fwss og Illyrde/Vmlestur og Aalast/ En j þessu eru þeir Olyker þeim Ranglæta Radsmañe/þui hañ segest Skamast syn/ ad bidia/og fara æ Hwsgang/þa skamast hañ syn þo ecke ad stela/huad þo'er myklu verra/þui so stendur hier vm hañ j Textanum/ad hañ hafe sagt. Eg veit huad eg skal giora/nær eg verd suiptur Radsmeñskuñe/ so þeir medtake mig j syn Hws/ Þar fyrer kallade hañ samañ alla Skulldameñ syns Herra/og sagde til hins fyrsta/Huørsu myked ertu skylldugur mijnum Herra? Eñ hañ sagde/Hundrad Tuñur Vidsmiørs/og hañ sagde þa til hans/ tak þitt Brief og skrifa snarlega fimtijer. Epter þad sagde hañ til hins añars/ Eñ huørsu myked ertu skylldugur? Hañ sagde/ Hundrad Mælekierello Hueitis/þa sagde hañ/tak þitt Brief/og skrifa Attatije. Hier verdur oss sijnt /og fyrer Siooner sett/ Huad kiærn og fliootur ad þesse Radsmadur hafe vered/j þui/ad stela og Forfalsa/Skullda Registur syns Herra/þar hañ skipar Skulldamøñunū/ad taka sitt Brief/eda Handskrift/sem þeir hofdu wtt giefed/ ad skrifa hælfu miña/ edur Pridiunge miña/ eñ j fyrstuñe vera attte. Og þad giører hañ j þeirre Meiningu/ ad þegar hañ er Afsettur/ þa meige hañ hafa sitt Vpphellde hia þeim. Slyka Hrecke og Hnicke hafa marger Brw kad/og brwka(kañskie)eñ nu j Dag.

A Døgum Herrans Christi/Forfelsudu þeir Otrwu Radsmeñ Pharisei/z Skriptlærder/Book og Skulldabrief syns Herra/Þad er Løgmæled z Spameñena/ Gæfu Skulldunautunum mestañ Part Skulldareñar vpp/ sem þeir droou med Otrygd vndañ Gude/kieñande so og halldande/Ad ef Meñ ad eins Betøludu Gude nockud þar af/sem þeir være hønum skylldugir/so sem ad være su ytre Hlydne/þa være þeir vm eckert framar meir skylldugir/Guds Naadar Evangelio køstudu þeir j burtu.

Huad opt verda Skiøl og Skilryke/Brief og Iñsigle fordiørfud/af Falsbriefa Giørendum? Huad opt verda Løg og Riettur/af Slægvitrum Prackturum Ranglega brwkad? Af Rentumeisturum/Fiarhalldamøñum/ Skripurum/verda Registur og Bækur opt og tydum Falsadar/ So ad tyu verdur skrifad fyrer fim/ og fim fyrer tyu/ Þad er/meira fyrer miña/ og miña fyrer meira. Hia þeim sem Kaupa og selia/finst opt Raung Vigt/Knarde z Mæler. Þeir sem nu j soddañ Mata Otrulega Høndla/ þeir hafa aller snert af þeim Ranglæta Radsmañe/og eru øngvu betre eñ hañ. Ja/ þeir sem so jlla og Orædvandlega vmgangast med þad Gotz/sem þeim er til trwad/eru snart

ad seigia

ad ſeigia/ verre og argare Þioofar/ eñ þeir ſem leynelega ſtela Eign og Gotze aññara Maña/ þui fyrer ſlykum Þioofum kuña Meñ ad geyma og forvara Eign ſyna/ j Læſtum Hwſum og Hyrſlum. Eñ hina ſem Daglega Dags vmgangaſt/ med Smiadre/ og ſætum Ordum/ j Hwſe eins Mans/ Eta hans Braud vid hans Bord/ og þiggia hans Velgiørninga/ eins og þeſſe Otrwe Raadsmadur/ þa kuña Meñ ſydur ad varaſt.

Framveigis ſtendur ſo j Textanum. Og Herrañ lofade þañ Rangláta Raads.mañ/ þad hañ hafde giort ſo forſiálega/ þui þeſſa Heims Børn eru kiænare Sonum Lioosſins j þeirra Kynſlood. Þetta eigum vier ecke ſo ad ſkilia/ ſo ſem þad Herrañ Chriſtur hafe lofad þañ Ranglata Raadsmañ/ fyrer Otrwleika ſiñ/ og Þiofnad/ ſem hañ framde a Gotze ſyns Herra. Nei/ þar ſie fiærre/ ad hañ lofe Suik og Prette/ Stuld/ og adrar þuilykar liotar Synder og Leſte/ helldur lofar hañ/ h:ñ hier fyrer Forſiálegleika/ ſem og Framſyne/ ſetiande oſs fyrer ſiooner vnder eins/ hwørſu þ/ ad Þeſſa HEims Børn eru kiænare BAurnum Lioosſins j þeirra KYnſlood/ þad er ad ſkilia/ þau eru Aſtundunarſamare og Idnare til ad ſamandraga og ſafna þeſſu ſtundlega Gotze/ Eñ Lioosſins Børn eru ad komaſt yfer þad Andlega og Oforgeingelega Gotzed/ Huad þo ecke ætte ad vera.

Ad ſyduſtu talar Herrañ Chriſtur ſo hier j Niðurlage Gudſpiallſins. Og eg ſeige ydur/ giored ydur Vine af þeim Rangláts Mamona/ ſo ad nær ydur þryſtur/ ad þeir medtake ydur j eilyfar Tialldbwder. Hier j þeſſum Ordum befalar Herrañ Chriſtur oſs og ſkipar/ ad vier ſkulum giøra oſs Vine/ þad er ad giøra Voludum og Fátækum Þurfamøñum til Gooda/ Af huøriu þa? Af þeim Ranglætis Mamona/ þad er/ Af þui Gotze ſem Gud hefr oſs Lannad/ z vier þurfñ ecke ſialfer Naudſynlega til vors eigiñ Lykama Vpphelldis/ Enn huar fyrer ad Audur og Rykidæme kalleſt hier Ranglatur Mamon/ þa ſkulum vier vita/ ad þad ſkiedur fyrer þañ ſkulld/ Ad Gotz og Peningar verda oft og tydum med røngu ſamandreguer og ſamkader/ Þeſs og aññars/ ad þeir verda brwkader til Ohoofs og Ofurdádugheita/ j Mat og Drykk/ Klædaburde og ødru þuilyku/ ſem Gude er Stygd ad. Vier ſkulum og einniñ jafnframt þeſſu vita/ Ad Herrans Chriſti Meining er ecke ſu/ Ad Meñ ſkale af Rangfeingnu Gotze/ giøra Fátækñ Þurfamøñum/ og ødrum Voludum til gooda/ Þui Drottiñ hatar Reifaraña Brenfoffur/ ſeiger Spámaduriñ Eſaias/ 61 Cap. Og huør hañ Offrar af Rangfeingnu Gotze/ þeſs Offur er Spott/ Syrach 35. Helldur ſkillſt hier fyrer þañ Ranglata Mamon/ Allt þad ſem Gud hefur einum og ſierhuørium fyrer riett og Leifeleg Medøl giefed og Lannad/ Af þeſſu eigum vier ad giøra oſs Vine/ a medañ þar er Tyme til/ Gal. 6. Epter þui ſem þar ſtendur hia Spámañenum Eſa. 58. C. Briot þu Hungrudum þitt Braud/ og jñleid þa ſem Volader eru/ j þitt Hws/ Item/ ſeiger Tobias til ſyns Sonar/ Tob. B. 4. Hafer þu myked/ ſo veittu

Rÿkuglega/eñ eꝼ þu heꝼr lÿted/þa veittu þo aꝼ þui litla/med trwudu Hiarta/ Þui huad hellst Meñ giøra Voludum til gooda/ þad Lꜳna þeir sialꝼum Gude/og þeim verdur þad so tilreiknad/sem heꝼdu þeir giørt þad sialꝼum Gude/ Matth. 25. Hier ꝼyrer seiger Herrañ Christur/ Ad eꝼ vier j sodrañ mꜳta giørum oss Fatœka Þurꝼameñ ad Vinum/ Þa mune þeir aptur a moot/MEÞtaka Oss J Eilÿꝼar Tialldbwder/Þad er/Ad þeir mune ecke ad eins bidia gott ꝼyrer oss/helldur munu þeir og eirniñ bera oss þñ Vitnisburd a sÿdasta Deige ꝼyrer Gude/ og øllum Heiløgum Einglum/ Ad vier høꝼum vered Gudsþackat giarner. Lœtum oss þar ꝼyrer/ vera ꝼwsa og Viliuga/ til þess/ad giøra þeim Fatœku gott aꝼ oss/og ꝼestum ecke oꝼmyked Aud og Rÿkdoom þessa Heims vid Hiarta vort/ þreytustum ecke helldur gott ad giøra/ so vier a sÿnum Tÿma mættum Oaꝼlœtanlega vppskiera/ Gal. 6. Huar til oss hialpe Gud aꝼ siñe Nꜳd/ Huørium med Syne og Heiløgū Anda/sie Loꝼ z Dyrd/nu hiedañ j ꝼra/ og til Eilÿꝼdar/AMEN.

Tijunda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Luc. 19. Cap.

G þa ed Jesus kom nær/ad hañ sꜳ Borgena/ griet hañ yꝼer heñe/og sagde. Eꝼ ad þu visser huad til þijns Fridar heyrde/þa munder þu a þessum þijnum Tijma/ þar Vaktan a haꝼa/eñ nu er þad huled ꝼyrer þijnum Augum. Þuiad þeir Dagar munu koma yꝼer þig/Þad þijner Oviner munu byggia eitt Hervirke j kringum þig/ og þijn Børn med þier/og umkryngia þig/og a alla Vegu ad þier þreyngia/og þig nidur ad Jordu brioota/Og ecke munu þeir j þier/lꜳta Stein yꝼer Steine vera/aꝼ þui þu þeckter ecke þiñ Vitiunar Tijma. Og hañ gieck jñ j Musterid/og took til ad reka wt þa sem Selldu og Keyptu þar jñe/og sagde til þeirra. Skriꝼad er/ad mitt Hws sie Bænahws/ eñ þier haꝼed giort þad sem añad Spillvirkia Jñe. Og huørn Dag kiende hañ j Musterenu. Eñ Kieñemaña Høꝼdingiar og Skriptlærder/ og Villdarmeñ Lijdsins/leitudu ꝼast epter/ad ꝼyrerkoma henum/ og gꜳtu þ ecke ꝼunded/huad þeir skylldu giøra hønum. Þuiad allt Foolked hnie ad hønum/og hlijdde hans Ordum.

Exordium.

J Annare Sam. Book. 15. Cap. Verdur lesed/vm þañ Konungleg a Spamañ David/Ad þegar hañ flyde fyrer synum Syne Absalon/ Þa haþe hañ geinged Grætande vppa Fialled Oliveti. Huad ad var ein Merkeleg Figura/ og Fyrermyndan/ vppa vorn Blessada Endurlausnara Jesum Christum/Þui so sem þad/Ad David giecк Grætande vppa Fialled Oliveti/Ecke einungis þess vegna/Ad hñ var wtrekiñ aþ synu Kongs Ryke/helldur vegna Ohlydne syns Sonar Absalons/So græt-ur og eirniñ Herrañ vor Jesus Christus hier/þa hañ kiemur fra Fiallenu Oliveti/j nænd vid Borgena Jerusalem/Ecke fyrer þañ Sku[ll]d/ ad hañ Naudugur geinge til Pynu siñar og Dauda/ sem hañ ætte skømu þar epter ad lyda/ alls Mañkynsins vegna. Helldur griet hañ yþer Jdranarleyse Gydinga Folks/ad þad foraktade Guds frambodna Nad/ Huar yþer hañ suo klagar hia Spamañenum Esa. 1. Cap. seigiande/Eg heþe Børn Vppfoostrad/og Vpphaþed/eñ þau eru falliñ fra mier. Nu suo sem þad/ad heilagur Ande virdte Taar Davids so mykels/ ad hañ liet þau Vppteiknud og skriþud verda/j Heilagre Ritningu/ til eirnrar Æfenlegrar Epterminingar. Skylldum vier þa ecke myklu framar mykels virda/ þau Signudu Tariñ vors Drottins Jesu Christi/og miñast a þau/so leinge sem vier lifum. Hvørs vegna/ vier vilium vykia til þessa Heilaga Gudspialls/ Og oss fyrer Hendur taka/tuær Smærgreiner ad skoda og yþervega.

Hin fyrre skal vera vm Amiñing/og Spadoom Herrans Christi/hliodande vppa Eydelegging og Nidurbrot Borgariñar Jerusalem.

Añnur vm þad/huørniñ hañ wtrak þa sem selldu og Keyptu j Musterenu. Gud Himneskur Fader/virdest eñ nu sem hñ er vanur/ad vera j Verke med oss/ so vier mættum þetta huørttueggia yþervega/hans Heilagasta Nafne til Lofs og Dyrdar/ Eñ oss til Sælargagns j Jesu Nafne/ Amen.

Fyrre Greiniñ.

OG þa Jesus kom nær/ad hñ sa Borgena/griet hañ yþer heñe/ et. cet. Seiger Gudspiallamaduriñ. Hier verdur oss nu synt/ og fyrer Sioonir sett/so sem j einum Speigle/Elskugied/og Hiartalag Herrans Christi/sem hñ heþur til siña Brædra/Gydinga Lyds. Fyrst j þui/ad hañ nalæger sig til þeirra. Jesus haþde ad søñu optsiñis ædur fyrre vered j Jerusalem/og ecke ad eins læted sig heyra med syna Lærda Tungu j Musterenu/þa hañ Kiende og Predikade/ Helldur hapde hañ og eirniñ giørt þar jñe mørg Dasemdarverk/ Bevysande þar med aunægianlega/ sig ad vera Christum/ og þañ Fyrerheitna Messiam/og Heimsins Endurlausnara/so sem hañ seiger sialfur/hia Joh. 10. Eñ nu kiemur hañ allra sydast til Jerusalems Borgar/so sem þad rietta Paskalamb/til ad lat z Slatra sier z Offra/fyrer allar Veralldarentar Synder/ Epter þui sem hañ hapde ædur fyrer sagt/seigiande/ Sia/ Eg kiem/j Bookeñe er skriþad aþ mier/þiñ Vilia miñ Gud giøre eg giarnañ/Psalm. 40. Sia

 um til

um til(good Guds Børn)Vor Bleſſade Hiartans Endurlauſnare Jeſus/kiem ur til vor og ſo/ og nꜳlæger ſig oſſ eñ nu j Dag/j þeſſu Fatæka Lande/Laa tande ſitt Heilaga Ord byggia Ryſkuglega ꜳ medal vor/Col.3. So þad mꜳ vel ſeigiaſt/ad Gud haꝼe giørt oſſ meira gott ꜳ þeſſum ſydustu Tymum/helld ur eñ nockurn Tyma ꜳdur ꝼyrre/Ezech.36. Med þui þa/ad Herrañ vor Jeſ us Chriſtus/er oſſ ſo nꜳlægur/ j ſynu Heilaga Orde/ og Sacramentunum/ þa koſtum Kapps þar ꜳ/ ad vier nꜳlægium oſſ hønum aptur ꜳ moote/ Og þad ſama med ſañre og Alvarlegre Jdran/ og Yꝼerboot/ Eñ ꝼørum ecke eins og Gydingar/ſem voru Æ þeſſ verre/ og Argare/ ſem Herrañ Chriſtur audſyude þeim meira Gott.

Þar næſt ſeiger Gudſpiallamadurin/ Ad Herrañ Chriſtur haꝼe Lited ſynū Bleſſudu Augum/til Borgariñar Jeruſalem. Med tueñu moote plagar Gud ad lyta til Mañkynſins. A þeim ꝼyrſta Heimſins Alldre/ꝼyrer Noaꝼlood/leit hñ til þeſſ/med biſtum z Reiduglegum Augum/þa hñ liet Vatnsꝼloded ꝼyrer ꝼara øllum Møñum ꜳ Jardryke/ad vndanteknum Noa/ og þeim ꜳtta Sꜳlf um ſem med hønum voru j Aurkiñe/ Gen.6. Eins leit hañ og ſo til þeirra j Sodoma og Gomorra/Þar hñ ſeiger/ ad hañ vilie ꝼara oꝼañ/og vita vm og ſiꜳ/huørt allt ſie ſo ſem ꝼyrer hñ være komed/Gen.18. Og hia Spꜳmañenum Amos/9. Cap. Seigeſt Gud vilia vpplypta ſynum Augum/ yꝼer þa Ogudl legu/þeim til Olucku/eñ ecke til Gooda/Eñ med ſoddañ moote lytur Herrann Chriſtus ecke hier til þeirra j Jeruſalem/helldur lytur hañ til þeirra/med My ſkunarꝼullum/og Medaumkunarſømum Augum/ Huad ad rꜳda mꜳ þar aꝼ/ ad Gudſpiallamadurinn ſkriꝼar/Ad vnder eins og hañ haꝼe lited Borgena/þa haꝼe hañ GRated Yꝼer Heñe. Furdanlegt mꜳ þad þikia/ ad hañ ſem kallaſt Vndarlegur/Rꜳd/Kraptur/Hetia/Eilyꝼur Fader/Fridarhøꝼdin gi/hia Eſa.9. Hañ ſkule hier grꜳta/ Høꝼdu þo ecke þeir heiløgu Spꜳmeñ/ David/Eſaias og Zacharias/ſpꜳd ꝼyrer Herrans Chriſti Tilkomu og Jñreid j Borgena Jeruſalem/ mørgum Hundrud Aarum ꜳdur eñ hun ſkiede/ Ad hun munde Gledeleg og Fagnadarſøm verda/ Eñ þo Grætur Herrañ Lyꝼſins hier/þar aller adrer hans Fylgiarar eru Glader/og ſyngia þad Fagnadarꝼu lla Hoſiaña, O/huad kiemur til þeſſ? Huør mun vera Ordſøk og Eꝼne/til þe ſſarar Hrygdar/og Angurſeme vors allra ſætaſta Endurlauſnara? Vier vit um/ad Ypparleger/ og Hugprwder Hreyſtemeñ/ eiga ecke giarnañ vanda til ad grꜳta/ Eda eꝼ þad ſkiedur/ad þeir ꝼella Tꜳr/þa geingur þeim nyſt eitt huad nærre Hiarta. Vm Kong Xerxen leſum vier/ad hañ haꝼe grꜳtt ed/þa hañ ſꜳ yꝼer þañ mykla Fiølda ſiña Strydsmaña/ſem var ad tølu Tyu ſiñum Hundrad Þuſund Mans/ aꝼ þui/ ad hañ þeinkte med ſialꝼum ſier/ ad þ være mykid ad vita/ad jñañ Hundrad ꜳra/þa munde huørke Holld nie Hør und epter verda/aꝼ øllū þeim mykla z prydelega Skara. Þegar Scipio Aꝼꝼ ricanus ſa þar vppa/Ad ſa mykle Stadur Carthago Borg brañ vpp ꜳ bjørt tu Baale/Þa er ſkriꝼad/ ad hañ haꝼe Grꜳted/aꝼ þui hañ ſꜳ ꝼyrer/ ad eins

munde

munde vm siðer ganga til/fyrer Fæðingar Stad sinn/Rom/ad hañ munde til kalldra Kola vppbreña. Huad mun þa loksins hafa komed þui Blessada/ og Saklausa Lambenu Guds/vorum Herra Jesu Christo/til þess ad Grata? Sañlega hefur þar mætt vera einhuør sierleg Orsøk til/ sem æn Efs hefur vered þesse/ Ad hñ sa Illsku/z Ogudlegleika Gydinga folks/ad vera so megnañ z myken/ad Gud neyddest til ad Straffa þa/z setia sitt Reidiñar Andlit j gi-egn þeim/ Huad og so skiede/40. ærum epter Herrans Christi Signudu Him-nafør/ Þa Jerusalems Borg var øldungis j Gruñ Eydeløgd/ og Vpp brend/ Epter þui sem Herrañ vor Jesus Spaær sialfur liooslega fyrer/ j þessa Da-gs Gudspialle/Þar fyrer tekur hñ hier so til Orda/z seiger/Ef ad þu visser

Þu Jerusalem) Huad til þijns Fridar heyrde/ þa munder þu æ þessum Tijma/þar Vaktan æ hafa/ Eñ nu er þad huled fyrer þijnum Augū.

Hier af mæ liooslega heyra og merkia/ Huad sært Herranum Christo ha-fe vered til Gydinga Folks/ Þui hañ so sem tæpter hier æ huøriu Orde sim hañ talar/mootlyka og þeir/sem fyrer Ofmyklum Ecka og Harme/ gieta ecke komed Ordunum wt/ Þar hñ seiger/EF Þu Visser/ Þad er/sem hefde hñ vil-lad so seigia. O/ Gud giæfe ad þid Jerusalems Iñbyggendur/ vissud og skyn-iudud/huad myked gott eg hefe viliad ydur/og huørt Hefndarstrafff yfer ydur nu hænger/vegna ydar Ohlijdne. Og strax þar epter fylgia þesse Ord/ ÞA Munder Þu æ Þessum Tijma þeinkia þar vm/Huad Til Þijns FRidar Hey-rde. Þesse Herrans Christi Ord/eru ad nockru leite samhlioda Ordum Da-vids/j Psalm. 81. Þar so stendur/ O/ef mitt Folk villde mier hlyded vera/ Og Israel ganga æ mijnum Veige/ þa villde eg snarlega nidurkefia þeirra Ovi-ne/og snua miñe Hende yfer þeirra Motstodumeñ. Item/ j ødrum stad/ hia Spæmañenum Esa. 48. Talar Drottiñ so/ Jeg villde giarnañ siæ/ ad þu giætter ad mijnum Bodordum/ Þa munde þiñ Fridur vera sem Vatnsstr-aumur/oz þitt Riettlæte sem Bylgiur Siafarens. Sømu Ordum talar Her-rañ Christur eñ nu j Dag/til eins og sierhuørs Mans/sem liggur j sijnum Sy-ndum/og seiger/ Ef þid vissud huørt Hiartalag/eg hefe til yckar/ Og huørsu mig Længar epter ydar Velferd/og Saluhialp/ þa munde þid þar Giætne æ hafa/þad er/Þid mundud þa vakna af yckar Synda suefne/og giøra Alvar-lega Idran og Yfer boot.

EÑÑ Nu Er Þad Huled Fyrer Þijnum Augum/ seiger Christur. Hier kañ einhuør ad spyria. Huørniñ skyllde þad huled vera/ fyrer Augum Gyd-inga Folks/ sem til þess Fridar heyrde? Hafde Gud ecke læted þeim þad ædur liooslega Openbera? Sañarlega/þui hañ hafde optsiñis læted Amiña þa/ og vidvara þa hier vm/ fyrer Muñ siña Þieunara Spæmañana/ so sem liooslega mæ siæ/ hia Esa. 29. og Dan. 9. Ermiñ hafde Johañes Skijrare/j sinne Idrunar Predikun/ þeim þad fyrer sagt/þar hañ seiger. Nu eñ er alla reidu sett til Roota Triesins/ et ct. Math. 3. Jeg vil ecke tala þar vm/ Huørsu

 sialfur

sialfur Herrañ Christur/ hafde ecke ad eins/ med ymeslegum Epterlijkingum/ helldur og so med lioosum Ordum/ varad þa vid/ og Amint/ vm þa hrædelegu Olucku sem yfer þeim hieck/ suo sem lesa mæ allvijda/ einkum hia Matth. 21. og 23. Cap. Eñ þeir voru þess Hradhnackadre/ stoodu jafnañ a moote Heilỏgum Anda/ Racku Guds Ord fra sier/ og hielldu sig sialfa Eilijfs Lijfs Omaklega/ Giỏrn. P. 13. Og þess vegna seiger Herrañ Christur hier/ ad huled hafe vered fyrer þeirra Augum/ þad sem heyrde til þeirra Fridar/ þar þeir villdu ỏngvum Amiñingum giegna. Gud Drottiñ hafde og so audsyndt hier ad auk Gydinga Folke/ marga og stoora Velgiỏrninga. A medal huỏrra hiner sierleguftu voru þesser. 1. Fyrst/ ad hañ vtleidde þad af Egyptalande/ og j giegnum Hafed Rauda. 2. Hañ gaf þeim sitt Lỏgmæl/ ad ganga epter/ huỏrt sialfur Gud hafde Ritad/ med sijnum eigiñ Fingre/ a tuær Steintỏflur. 3. Hañ gieck fyrer þeim/ og vijsade þeim Veg j Eydemỏrkuñe/ j einum Elldstoolpa/ og Skystoolpa. 4. Hañ gaf þeim Suar/ og auglyste þeim siñ Vilia/ midt j millum þeirra tueggia Cherubim/ sem stoodu yfer Sattmals ỏrkiñe. 5. Hañ fædde þa a Himnabraudenu/ j Eydemỏrkuñe/ j heil 40. ær/ Gaf þeim Vatn af Hellusteinenum/ Liet huỏrke þeirra Skoo slitna/ nie Fỏt Fyrnast. 6. Hañ liet vppreisa hia þeim Samkundu Tialldbwdena. 7. Hañ skipte a mille þeirra Canaans lande/ sem flaut j Mioolk og Hunange. 8. Hañ gaf þeim Sigur a Ovinum sijnum/ so sem lesa mæ j Moysis Josuæ/ og Doomarañа Bookum. 9. Hañ sende jduglega til þeirra/ sijna Spæmeñ/ sem þa skyllde Vppfræda j sañre Guds Kyñingu. 10 Hañ liet Salomonem Kong/ Vppbyggia þeim þad allra Prijdelegasta/ og Kostulegasta Mustere j Jerusalem/ huỏrs Lijke ad alldrei hefur vered a Jardrijke/ Og þo þad være af Nabochodonosor Konge/ og þeim Caldaisku nidur broted/ þa liet Gud þad þo samt aptur vppbygt verda/ af Sorobabel/ epter þa Babylonisku Herleidingu/ suo sem siæ mæ/ af Nehemiæ Book/ Item/ Af Spædooms Book Haggei/ og Zachariæ. Ad sijdustu sende hañ þeim siñ Eingietiñ Hiartans Son j Holldenu/ Huad ed var hiñ allra stærste Velgiỏrningur/ og liet hañ Predika fyrer þeim af Guds Rijke/ og giỏra adskilianleg Kraptaverk/ meir eñ j þriu ær/ Huar fyrer hañ kallast og einniñ Þienare Vmskurnareñar/ þad er/ þeirra Vmskornu Gydinga/ af Postulanum Pæle/ j Pist. til Rom. 15. Cap.

Þessa og adra þuilijka Oteliańlega Velgiỏrninga/ audsynde Gud sijnu Folke/ Eñ huỏriu borgade þad hỏnum aptur? Ecke ỏdru eñ Ohlijdne/ og Oþacklæte/ Murre og Mỏgle/ so sem lioost er/ af Exo. Book/ og vijdar añarstadar. Eñ huad skulum vier seigia (good Guds Bỏrn) Mun ecke sa Giæskurijke og Nadarfulle Gud/ hafa audsyndt oss ecke sijdur eñ Jsraels Folke/ mykla og stoora Velgiỏrninga/ j þessu Fætæka Lande. Hefur hañ ecke vtleidt oss af Egyptalands Þrældome/ z yfer vort Hafed Rauda? Þad er/ Leyst oss fra þeim megna Heidendoome/ og Þava Villu/ sem hier j Lande Grasserade/ j mỏrg Hundrud Aar/ Eñ giefed oss aptur hreint og skiært Evangelij Lioos/ Huỏrt ed

lyser

lyser oss og Sælum vorum/ jñ j þad fyrerheitna Canaans Land? Hefur hañ
ecke Styptad hier hia oss/ syna Kyrkiu/ Sendt oss gooda og Trwlynda
Lærefedur/og Yfermeñ/til ad stioorna Løgum og Riette/Verndad oss fra vor
um Ovinum/ Giefed oss vora Atviñu/og añad sem oss hefur vered Naudsyn
legt/til Lyfs og Lykamans Vpphelldis/Jæ/j einu Orde ad seigia/hañ hefur
øngvu sydur Blessad oss/og Plantad sier til eins Vyngards/j Frioosømu Tak
marke/ eñ Israels Folk fordum/ Eñ vær høfum hønum aptur æ moot/ ecke
añañ Avøxt fært/ eñ sur Vynber Ofakklætesins/ Ohlydneñar/og allskon,
ar lioorra Synda/og Suyvirdinga/ sem vier drygum Daglega Dags/so Herr,
añ Christur hefur fulla og alla Ordsøk/ad Græta Beyskum Tærum yfer oss/
eins og hañ griet hier yfer Jerusalems Borgar møñum. Hvønær hafa sod
dañ Odæde heyrst sem nu/vm Galldra og Giørninga/j þessu Lande/Vm Hor
doma/Frillulyfnad/Osamþycke/Hatur/ Vmsatur Æru og Embættis Næun,
gans/og margt añad þessu lykt/med hvørium Stoorsyndum og Glæpum/ jller
og Oguðleger Meñ/wtpressa Tæriñ/ af Jesu Signudu Augum. Er þetta
nockud sa Betalingur/sem þeir eiga ad leggia þui Saklausa Lambenu Guds
aptur/fyrer siñ Blooduga Sueita/Fyrer Pynu syna og bitrañ Dauda/sem hñ
þeirra vegna þolde æ Krossenum. Æ/ Gud Næde/Gud Næde þuilykt O,
þakklæte/Meñ ættu myklu framar/ad læta sig af Hiarta Angra þad/ ad þeir
med þessum/ & þuilykum synum Syndum/og Yfertrodslum/hafa komed synum
Herra og Skapara til þuilykrar Hrellingar/Og giøra sem David giørde/væta
sitt Legurwm/med søñum og Alvarlegum Jdrunar Tærum/fyrer synar Dr,
ygdar Synder/Psalm. 6. Eda so sem Maria/ og S. Petur giørdu/ skryda til
Foota Jesu/ og Græta Beysklega/ þa munde vissulega hans Føðurlega/ og
Medaumkunarsama Hiarta aptur æ moot/ sundurbrotna til vor/ og kieña j
Brioost vm oss/Jerem. 31. Þui hafe Herrañ Christur syndt þuilyka Næd/Tr,
ygd og Trwfeste Ovinum synum/ sem hønum voru Mootstædleger og þuerbr
otner/og lifdu j Jdranarleyse/Ad hañ skyllde Græta yfer þeirra Offørum/ &
syna þeim Veg og Medal/ad komast vndañ yfirhangande Olucku. Huad myk
lu framar mun hañ þa audsyna sig Nædugañ og Myskuñsamañ/vid syna Vi,
ne/Þad er/Vid alla Jdrande Syndara/Kalla og Kuiñur/ sem til hans flya/
og sier hia hønum Skiools og Hælis leita. O/Giæfe þad Gud/ad þess: Tær
og Dropar Christi Grætande Augna/mætte viña æ vor Steinhiørtu/ Ecke sy
dur eñ sysfellder Dropar mæda/og vm syder sundurgrafa/og giøra Holur j har,
dar Steinhellur.

Nu viliium vier fara æfram leingra/og yfervega sialfañ Spadoomiñ Her,
rans Christi/ vm Eydeleggung/ og Nidurbrot Borgariñar Jerusalem/ Hier
vm hlioodar so Textiñ. Þuiad þeir Dagar munu koma yfer þig/ad þijn
er Oviner munu Byggia Hervirke j kringum þig/og þijn Børn med þi-
er/og vmkryngia þig/ og æ alla Vega ad þier þreyngia/ og þig nidur

 ad Jordu

ad Jørdu brioota/ Og ecke munu þeir j þier/ lata/Stein yfer Steine vera af þui þu þeckter ecke þinn Vitiunar tijma. Þetta eru nu hoos ⁊ skilmerkeleg Ord/vid huør ad þeir Jerusalems Borgar hefdu vel mætt vpp vakna/ og snuast til sannrar og Alvarlegrar Jdranar. Enn þeir stooludu oftt myked vppa sijna eigin Magt/ og Styrkleika/ og meintu þad munde Omøgulegt vera/ad þuilijkur Herlegur ⁊ Rambyggelegur Stadur/sem Jerusalm var munde kunna med nockre Strijds Magt Yfervunnen ad verda/ þar hann var med þernum Mwrum sterklega Vmgyrdtur/þar ad auk høfdu þeir jnn j Stadnum/ so myked Korn og Nægter af Mat og ødru/sem þeim nægde j tuttugu aar.

Hier af siaum vier/ad eingin Magt/edur Styrkleike/eingin Slot edur Festingar/kunna ad standast fyrer Reide Guds/þuiad hans Dagur mun ganga yfer alla Hæturna/og yfer alla fasta Mwrvegge/segeir Spamadurinn Esa. 2. Giætum þar fyrer ad oss/j Jesu Nafne/ ⁊ latum oss Vijte þeirra Scollu og Hofmoodugu Gydinga/ad Varnade verda. Rønnunst vid vorn Vitiunartyma/ þo þeir villdu ecke vid hann kannast. Enn Gud Nade huørninn þad tilgeingur/ vier skyniunt þad ecke/vtann med þui moote/vier berum samann Lyfernet vort ⁊ Frammferde/ vid Skick og Hattalag Gydinga Folks/þa hid fyrsta finnum vier/ ad þad geingur nu øngvu betur til/enn a þeirra Døgum/Ecke vantade þad/ad Gud liete ecke Aminna þa til Yfirbootar/Enn þad Hialpade ecke/ þeir voru þess Athugalausare/ og Hardhnackadre/ suo sem vier høfum adur heyrt. Eins geingur þad og so til/a þessum Døgum/ Þo þar sieu alldrei so margar Jdru nar Predikaner frammsettar fyrer oss/ þa er þad þess midur fyrer velflestum/ þeir skeyta þar ecke neitt vm/lata þ ganga wt vm annad Eyrad/enn jnn vm annad/allt þangad til/ad Gud sender vm sijder MordEngelinn/þad er/ Lætur koma Hrædelegt Hefndarstraff/ yfer Lønd og Lyde/aa allrar Vægdar/ Eins og skiede til Jerusalem/ Og skal þetta so einfalldlega sagt vera vm þad fyrra.

Annur Greinin.

Eptterfylger med einu Orde/ad minnast a þad annad Greinarkornid/sem er/Vm Hreinsun Mustere sins/Hier vm hliodar so Textinn. Og hann gieck jnn j Musterid/og took til ad reka wt þa sem selldu og keyptu þar jnne/og sagde til þeirra/Skrifad er/ad mitt Hws sie Bænahws/ enn þier hafed giørt þad sem annad Spillvirk ia Bæle.

Þegar Storherrar/Kongar og Furstar/Reysa jnn j nockurn Ypparlegann Stad/eda Borg/Þa plaga þeir strax ad vijkia fyrst ad Slotenu/ edur Høllunne/sem þeim er tilreidd og bwinn. Enn vor Kongur Drottinn Jesus Christus hefur ødruvijse skick og Adferd/j Jnnreid sinne/til Borgarinnar Jerusalem/Hann lætur Herodis Høllu fara/og ønnur Pracktug Hws/sem Kongar og Keysarar pløgudu j ad Herbergia/og geingur fyrst jnn j Musterid/ Audsynande þar med

ad hann

ad hañ være sa riette Ypparste Prestur og Kieñemadur/ yfer Hwse Drottins huørium Gud Himneskur Fader hefur skipad oss ad hlyda/ Matt. 3.

Lærum oss þar fyrer læra þad hier/ af Dæme vors Drottins Jesu Christi/ ad ganga fyrst a huørium Morgne/ jñ j Guds Hws (ef þad er oss nælægt) og giøra Bæner vorar/ ædur eñ vier tøkum oss añad fyrer Hendur ad giøra/ so mun Erfide vort vel Luckast og farnast.

Fram̃veigis stendur so/ OG Hañ Took Til Ad Reka wt Þa Sem Selldu Og Keyptu þar jñe/ et cet. Hier lætur Herrañ Christur j lioose Alvøru syna og Vandlæting j þui/ Ad hañ vill ecke lyda j synu Hwse/ edur Musterenu skyllde nockur Osæmeleg høndlan frameñ vera/ þui DROTTiñ hefur ecke Stiftad Hws sitt edur Kyrkiuna til þess/ ad hun skyllde vera høfd fyrer Krambwd edur Kauphws/ helldur ad þar jñe skyllde kieñast og Predikast Guds Ord/ og þaug heiløgu Sacramenta Skyrnareñar og Kuølldmaltydar vors DROTtins Jesu Christi/ med allre Æru og Virdingu handtierast/ Og þess vegna nefner hañ hier þad sialfur Bænahws. Vær skulum og eirneñ jafnframt þessu vita/ ad huør z eirn Riettchristiñ Madur a ad vera Mustere Guds og Heilags Anda Jbwd/ Eñ Gud nade/ ad Diøfulliñ sa sem er Mordinge j fra Upphafe/ hefur komed þui til Leydar/ Ad marger hafa orded ad Mordingia og Spillvirkia Bæle/ Þad er/ falled fra synum Gude og Skapara aptur/ og nidursøckt sier j allskonar Synder og Leste/ so þar finst j þuilyku Guds Mustere opt og tydum allra Handa Dwfnakram edur Varningur/ so sem ad eru Sauruger og Lostasamer Þankar og Girnder/ Þar finst og eirniñ jñe Verstunar Gotz/ Þad er Agyrnd/ Afeilne/ Okur/ og añad þuilykt. Þetta ætte huør og eirn af Hiarta læta sig angra og Jdra/ Eñ truwa þar þo jafnframt ad þess vegna er Sonur Guds komeñ/ ad hañ nidurbryte Verk Diøfulsins/ eñ uppbygde aptur og vidhreste Guds Mustere j þier. Þu hlytur og eirniñ/ ad lyda med Þolenmæde/ þo Drottiñ straffe þig med Muñe og Hende/ þad er/ Þo hañ avyte þig/ ꝼ Muñ siña Þienara/ og seige þier til þiña Synda/ og læte þier undervysa/ huørniñ þu eiger riettelega ad fara med Guds Mustere/ þad er/ mz Hiarta þitt/ og Sælu þyna/ þui þar liggur oss mest Magtiñ a/ so vier fyrer førunst ecke j vorum Syndum.

Þar næst verdur oss kient/ þar Herrañ Christur kallar Mustered til Jerusalem Sitt Hws/ Huørsu vier eigum ad hallda Kyrkiuna edur Mustere Drottins/ j allre Æru og Virdingu/ og haga oss skickanlega þar jñe. Jtem/ þar hañ kallar þad Bænahws/ Amiñer hañ oss/ ad vier eigum ad frambera þar vorar audmiukar Bæner/ fyrer Almattugañ Gud/ Þui þo so sie/ Ad vier meigū j øllum Stødum/ flytia Bæner vorar fram̃ fyrer Drottiñ/ þa eru þo samt Bænernar Krøptugastar/ þegar þær eru giørdar j Søfnudenum/ edur Christelegre Kyrkiu/ Þui huad hellst tueir eda þryr samtaka a Jørdu/ um huørn Hlut sem þad er/ ad þeir vilia bidia/ þa skal þeim þad veitt verda/ af mynum Fødur a Himnum/ seiger Endurlausnariñ vor sialfur/ hia Matth. 18.

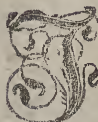
Ad

Ad sydustu er oss hier athugande/ut aꝼ Nidurlage Gudspiallsins/ Huørnin ad þesse Herrans Christi Vandlæting haꝼe licktad/edur huørnin Gydingar haꝼe þetta vppteked/Hier vm Arystur so Gudspiallamadurin. Enn Kiennemanna Hoꝼdingiar og Skriptlærder/og Villdarmenn Lydsins/ leitudu ꝼast epter ad ꝼyrerkoma hinn/og gætu þad ecke ꝼunded/huad þeir skylldu giora honum.

Ecke er þetta nytt/þo sa Gamle Dreke/og Hoggormur/sie vte vm þad/ ad koma synum Þienurum til þess/ad Oꝼsækia þa/sem Guds Ord og Sannleikann Kienna og Predika/ Þar ꝼyrer seiger Herrann Christur sialꝼur so til Gydinga ꝼolks, Eꝼ þier værud Abrahams Børn/þa giørdud þier Abrahams verk/enn nu leite þier epter ad Lyꝼlata mig/þann Mann þo/sem Sannleikann seiger ydur/ so eru þier aꝼ Fødurnum Fianda / Og epter Gyrndum ydvars Fødurs/ þa vilie þier giøra. Hann var eirn Mordinge þegar ꝼra Vpphaꝼe/ og ecke stood hann j Sannleikanum/Joh. 8. Þar næst verdur oss hier syndt/z ꝼyrer Sioner sett/ Huørsu þad/ad Gud verndar syna Dasamlega/ Þui j Textanum stendur/ Ad Þeir Haꝼe Ecke Gietad Funded/ Huad Þeir Skylldu Giøra Honum/et ct. Og kiemur þ hier ꝼram/ sem Christeleg Kyrkia syngur j Psalmenum/seigiande. Þeir hyggia Raad syn Hagleg miøg/Gud geingur þa vm annann Veg/eirn mat þui øllu Rada. Þar ꝼyrer/þo Oviner vorer sieu marger/sem setia sig vpp at moote oss/þa latum oss samt ecke Bløskra/helldur setium alla vora Von/traust og Traust/vppa Drottinn/oz mun hann Dasamlega ꝼrelsa oss. Og þeim hinum sama/Eilyꝼa og Almættuga Gude Fødur/Syne/og Heiløgum Anda/sie sungin vier Loꝼ og Dyrd/Heidur og Vegsemd/nu hiedan j ꝼra/z ad eilyꝼu/ Amen.

Elleꝼta Sunnudag epter Trinitatis.

Evangelium/Luc. 13. Cap.

Jesus sagde til nockra þeirra sem treystu vppa sialꝼa sig/ lijka sem mundu þeir Riettlater vera/og Forsmadu adra þessa Epterlijking. Tueir Menn geingu vpp j Musterid ad bidiast ꝼyrer/ Eirn var Phariseus/ enn annar Tollheimtu Madur. Pharisearinn stood/og badst nu þannin ꝼyrer/med sialꝼum sier. Gud/Eg þacka þier/Þad eg em ei suo sem adrer Menn. Ræningiar/Oriettvijser/Hoordoms menn/ eda suo sem þesse Tollheimtumadur/ Eg ꝼasta tuisvar j Viku/og gieꝼ Tyund aꝼ ollu þui eg æ. Og Tollheimtumadurinn stood langt j burtu ꝼra/og villde ecke vpplypta synum Augum til Himens/helldur barde hann

sier æ

sier a Brioost/ og sagde. Gud vertu mier Syndugū Lijknsamur. Eg seige ydur/ Þesse foor Riettlætur/ framar hinum j sitt Hws. Þuiad/ huor sa sem sig sialfaū upphefur/ haū skal nidurlægiast. Og huor sem sig sialfaū nidurlæger/ haū mun upphafeū verda.

Exordium.

I Genesis Bookar/ 16. og 21. Cap. Lesum vier vm Forfødurin̄ Abraham/ Ad hn̄ hafe ætt tuo Sonu/ sem var Ismael/ huørn Ambattin̄ Agar hafde hønum fædt. Og Isaach/ sem Sara hans Eigen Kona fædde hønum/ epter þui sem Gud hafde hønum ædur Fyrerheited.

En̄ so sem þad/ Ad þetta voru tueir Olijker Syner/ Ismael og Isaach/ Suo finst en̄ nu j Christelegre Kyrkiu/ tueggia handaslags Folk/ Þuiad fyrer Ismael meiga Rietteleg a merkiast aller þeir/ sem treysta vppa sijn eigen Goodverk/ z foracta adra hia sier/ so sem eirnin̄ skrifad stendur vm Ismael/ Ad hn̄ hafe vered eirn Spottare/ Gen. 21. En̄ fyrer Isaach merkiast aller þeir/ sem hallda sig j sanre Trw/ vid Herran̄ Christum/ og Hugga sig j Lijfe og Dauda/ vid hans allra Heiløgustu Forþienustu. Þar næst/ so sem þad/ Ad Ismael var wtrekin̄ fra sijns Fødurs Hwse/ og mætte ecke Arfgeingur vera/ eins og Isaac. Eins verda og aller þeir wtrekner/ fra þeirre Himnesku og Eilyfu Arfleifd/ sem hoola meir vpppa sijn eigen Goodverk/ en̄ a Jesu Christi Forþienustu/ og Medalgaungu. Dæme hier vppa siaum vier/ j þessa Dags Gudspialle/ j huøriu talad verdur vm tuo Men̄ Olijka/ an̄ar var Phariseare huør ed forliet sig vppa sijn eigin̄ Verk/ z Forþienustu. En̄ an̄ar Tollheimtu madr/ Huør ed sette allt sitt Trwnadartraust/ vppa Guds Nad z Myskun̄seme. Huørs vegna þeir þar og Olijkan̄ Vitnisburd/ af Herranum Christo/ suo sem vier vilium/ fram̄vegis þar ad heyra. Og eru þad sierdeilis tuær Smagreiner/ sem vier vilium hid stuttlegasta skoda og yfervega/ ad þessu sin̄e.

Su fyrre skal vera vm þessa tuo Men̄/ Phariseaan̄ og Tollheimtuman̄in̄/ Eg huad gott vier eigum af þeirra Dæmead læra/ edur huad vier eigum ad fordast.

Aun̄ur skal vera vm Aliktum Herrans Christi/ yfer þessum tueimur Møn̄um/ med þui sem þar ad hnygur. Gud Himneskur Fader/ vedest ad senda oss Styrk sijns Gooda Heilaga Anda/ so vier mættum þetta yfervega/ hans Blessada Nafne til Lofs z Dyrdar/ en̄ øllum oss til Saalargagns/ Am̄.

Fyrre Greinin̄.

Vilie nokur vita/ huør vered hafe Ordsøk/ edur Efne til þess/ Ad Herran̄ Christur framsette þessa Epterlyking/ vm Phariseaan̄ og Tollheimtuman̄in̄/ Þa þurfum vier ecke leingra ad fara/ en̄ ad skoda og athuga/ huad Gudspiallamadurin̄ þar vm talar/ strax j Vpphafe þessa H. Evangelij/ sem er/ Ad þad

 var:

var Drambſeme/og Framgyrne nockra Hræſnara/ſem þottuſt øllum betre/ og meintu ad þeir være gooder og froomer/og fyrerlitu þar fyrer adra.

Huar af vier høfum þad ad læra/Ad vier eigum ecke ad ſtoola vppa vort eiged Riettlæte. Þuiad þad er ſo ſem añad ſaurugt Klæde/og kañ ecke ad ſtandaſt fyrer Gude/Pſalm. 130. Helldur/ef nockur vill hrooſa ſier/ hañ hrooſe ſier j Drottne/ Jerem. 9.

Þar næſt verdur oſſ hier á Siooner ſett/ huørier ad vered hafe þeſſer tueir/ ſem til Muſtereſins geingu/ ſem er/ ad añar þeirra var Phariſeare/ eñ añar Tollheimtumadur. Huad Phariſearner hafe vered fyrer Folk/ Þar á verdur optlega minſt/ſem er/Ad þeir voru Hálærder Meñ/wtløgdu Løgmáled/⁊ lifdu wtvortis vel og ſkickanlega/Gáfu myklar Aulmuſur/Føſtudu ⁊ báduſt á/ Huørs vegna/ad þeir voru mykels virdter af øllu Folke. Þar huert á mote voru Tollheimtumeñerner vonder Boofar/og Skálkar/og voru hallder fyrer þa meſtu Storſyndara. Þeſſer tueir Olijker Meñ/ ganga hier nu vpp til Muſtereſins. Og eigum vier þad hier ad læra af þeirra Dæme/ Ad vera fwſer til ad vitia Guds Hwſs/ ⁊ Kyrkiuñar/ einkanlega á tilſettum Helgum Døgū/ huar vm vier høfum Aminter vered/ j fyrerfarande Predikun.

J þridia lage verdur hier áminſt/ Huørs Erindis þeſſer tueir Meñ hafe geinged vpp til Muſtereſins/ſem er/Ad bidiaſt fyrer. Huar med þeir audſyna ſig hlydniga/ ſialfs Guds Befalningu/þar hañ ſo ſeiger j Pſalm. 50. Akalla þu mig j Neydiñe/og vil eg frelſa þig/og þu ſkallt heidra mig. Sañarlega/ hafe nockurn tijma vered Þørf á/ad framflytia/edur frambera heitar og alvarlegar Bæner/fyrer Lifanda Gud/ og bidia hañ af Hiarta vm Nád/ Þa er þad ecke ſydſt á þeſſum ſijduſtu Tymum/ þar Diøfulliñ vm kring geingur/ ſo ſem Greniande Leon/og leitar ad þeim/ſem hañ kuñe vpp ad ſuelgia/ So þar er nu ad komed/ad ſu Rauſt er vppfyllt/ſem Johañes heyrde af Himne/ Openber. B. 12. Cap. Og ſo er hlioodande/Vei þeim ſem á Jørdu bwa/og á Sioonum/þuiad Diøfulliñ kiemur ofañ til yckar/hafande Reide mykla/ og veit þad hañ hefur lijtiñ tijma. Æ/ Huar fyrer erum vier þa ſo treger? Huar fyrer erum vier ſo Neñingar litler/ad ganga vpp til Muſtereſins/ edur Guds Hwſs/ med þeſſum tueimur Møñum? Huar fyrer tøkum vier ecke betur vara vppa Nádar tijmañ/eñ vær høfū hingad til giørt? Æ/ Latū oſſ þar á j Jeſu Nafne/þar vm Aminta vera/Ad vier vøkum og bidium/ſo vier føllum ecke j Freiſtne/Matth. 26.

J fiorda máta verdur oſſ hier fyrer Siooner ſett(good Guds Børn) Huad mykell Miſmunur ad vered hafe/ á millum Bænar Phariſeara þeſſa/ og Tollheimtumañſins. Og er þad fyrſt til/ ad ſa Stollte og Hofmoodige Phariſeare/ hleypur ſtrax jñ fyrer Há Alltarid/og ſeiger/ Eg þacka þier Gud/þad eg er ecke ſo ſem adrer Meñ/Ræningiar/Oriettvijſer/Noordoomsmeñ/edur ſo ſem þeſſe Tollheimtumadur/ Eg faſta tuiſuar j Viku/og gief Tijunder af ollu þui eg á.

Margt

Margt mæ hier ad sœñu finnast Lofs verdt/ j þessare Phariseans Bæn. Fyrst þad/ Ad hañ bidur med sialfum sier/ Hañ vill ecke frambera Bænena/ j heyranda Hlioode/ til ad leita sier Hroosunar hia Møñunum/ fyrer syna Gudrækne/ so sem Leidingiar/ og Hræsnarar plaga ad giøra. Þar næst giører hañ Bæn syna til þess saña Guds/ og seigest þacka hønum fyrer þa Velgiørninga/ sem hañ hafe sier veitt/ Hañ hroosar og eirniñ Dygdñ synu/ sem hñ hafe til ad bera/ Epter þeirre añare Bodorda Tøflune/ sem er/ ad hañ sie einginn Ræninge/ sem stele Ranglega añara Maña Peningum/ edur Fiarhlutum/ edur med Ofbellde til syn hrifse/ Eigner og Odul añara Maña. Hañ sie og ecke helldur Oriettferdugur/ Asælest ecke Nauungañ Ranglega/ med Svikum z Asetninge/ edur Høndle j Kaupum edur Sølum Osañsynelega. Hañ sie og eingiñ Hoordooms madur/ sem kæme sig og kuøle j Saurlyfe/ Frillulifnade nie Hordoome/ Sie og eingiñ Okrare/ so sem Tollheimtumadueiñ sem þar stæde/ helldur fordade hañ sier af øllu Megne/ fyrer soddañ Stoorløstum og Odygdum. Hier vid lætur hañ þo ecke blyfa/ helldur hroosar hañ sier eñ framar/ af tveimur Ypparlegum Dygdum/ sem hañ þikest hafa æft sig i/ og jdkad alla syna Daga/ Og er hin fyrre su/ ad hañ seigest lifa hoofsamlega j Sparneitne/ fasta tuisvar j Viku. Añur/ Ad hañ seigest vera Aulmusugiarn/ og giefa Tyunder af øllu þui hañ æ. Og er allt þetta mykels Lofs verdt/ j Fare þessa Mans. Okande være/ ad þuilyker Mañkoster/ z Dygder findest eñ nu j Dag hia sem flestum/ Eñ þui er nidur og verr/ þad vill ecke so hlioода/ Oss er længtum tamara ad breyta epter hønum/ j hinu/ sem hønum var jlla læntad/ þuiad allar þessar Dygder og Mañkoste skiemer hañ vpp fyrer sier/ med mørgum Suivirdelegum Løstum og Illgiørdum/ so sem vier viliim nu framvegis fa ad heyra. Hiñ fyrste Løste þessa Phariseara/ er Ofmetnadur/ Hønū þiker so sem þar sie eingiñ siñ Lyke/ til ad Heilagleika/ z godu Framferde/ Og vt af soddañ Þotta/ og ofmyklu Afhallde/ af sialfs syns Fromleika/ geingur hañ fram fyrer sialfañ Lifanda Gud/ æn nokurs Angurs/ edur sañrar Jdranar/ z fyrerverdur sig ecke hid minsta/ fyrer Auglite Guddoomlegrar Dyrdar/ þar þo þeir heiløgu Einglar/ z skynande Seraphim/ hylia synar Asionur/ og synar Fætur/ fyrer hans Majestatis Vellde/ Esa. 6. Og þo hañ lætest þacka Gude med Muñenum/ þa er þad þo eingiñ Alvara/ helldur Hræsne/ Ekke stendur hier helldur/ ad hañ hafe bedid vm fyrergiefning siña Synda/ þui hañ meinar/ sier giørest þar eingiñ Þørf æ. Hier ad auke foraktar hañ/ og forsmæer siñ Nauunga/ z þiker hañ einskis verdur hia sier/ Huad merkia mæ þar af/ ad hañ seigest ecke vera eins og adrer Meñ.

Skodum nu og Rañsøkum vora eigiñ Samvisku/ huørt sømu Synder og Lester meiga ecke og so hia oss finnast/ sem hia þessum Phariseara/ sañarlega er þad ecke ad forsuara/ ad þar sieu ecke eñ nu til/ mæreger Drambsamer Hrokafuller Siergiædings Kroppar/ øngvu syдur eñ þesse var/ Ja/ þeir sem nalægiast Gud med Vørunum/ eñ Hiartad er þo længt j burtu. Huad er nu æ þessū

Tým

Tijmum Almeñelegra/ eñ þad/ ad eirn foracktar añañ. Einkanlega þeir sem Rijker eru/ virda lijtels þa Fatæku hia sier/ giærande ecke ad þui/ ad Gud hefur øngvu sijdur wtvaled þa Fatæku þessarar Veralldar/ þa j Trwñe Rijker eru/ eñ hina Vollldugu og Megtugu j Heimenum/ Jac. 2. Þar fyrer/ huør hñ vill þonkast Gude/ og vera betur a sig komiñ eñ þesse Phariseare/ hañ take sier vara þar fyrer/ ad hañ forsmæe ecke siñ Samchristiñ Naunga/ Late sier ecke helldur þikia/ ad hañ sie hønum Yfirklokare/ þui þeir sem þad giøra/ skada sialfa sig/ eñ huør alla Hlute færer til Betravegar/ sa giører sier marga Vine/ seiger Syr. 6. Cap.

Eñ þad skulum vier læra hier/ af Dæme þessa Phariseara/ ad flya og forðast/ so mijked sem oss er møgulegt/ allar Stoorsynder & Løstu/ Eñ Rappkosta ad giøra Goodverkiñ/ af þui/ ad vier erum skapader þar til/ j Christo Jesu/ Eph. 2. Samt eigum vier ecke j nockurn mata/ ad tilleggia þeim nockurskonar Forþienustu/ eda Verduglleika/ nie helldur ad hallda þau Ordsøk til vorrar Riettlætis/ Tit. 3. Helldur seigia/ ad þa vier høfum allt þetta giørt/ þa erum vier samt Onijter Þrælar/ Luc. 17. Og bidia med hinum Heilaga David/ af Psalm. 143. seigiande/ Drottiñ gack ecke j Doom vid Þræl þiñ/ þuiad fyrer þier er eingiñ Lifande Madur Riettlatur.

Nu so sem þad vier høfum einfalldlega skodad og yfervegad/ Bænagiørd þessa Phariseara. So vilium vier nu og so athuga Bæn Tollheimtumañsins og med huørium Hætte edur Lyfkamans Hegdan/ hañ hafe komed fram fyrer Lifanda Gud. J Textanum stendur/ Ad hañ hafe Staded Laangt J Burtu Fra. Huar med hañ lætur j Lioose/ ad hañ þecke nu loksins/ og kañest vid/ huørsu þad/ hañ hafe med sijnum Syndum skilid sig laangt fra Gude/ og sie þess vegna Overdugur/ ad koma nærre þeim Heilaga Stad/ edur Alltarenu/ Og er þetta nu su fyrsta Trappa/ til sañrar og Alvarlegrar Jdrunar/ Ad vier køñunst vid vorn Overduglleika/ og jatum oss med allre Audmykt/ Sakada ad vera fyrer Gude. Eins og Job. 42. Cap. Þuiad þeir Drambsømu hafa eñ nu allldrei þocknast Drottne/ Eñ a Bæn þeirra Aumu og Lytellatu/ hefur hañ ætijd Þocknan haft/ so sem þar stendur/ j Judith B. 9.

Þar næst seiger Gudspiallamaduriñ/ Ad hañ hafe ecke viliad upplypta sijnum Augum til Himens. Þui hañ hefur skamast sijn/ og so sem Bligdast fyrer Lifanda Gude/ sem er Doomare og Hegnare Syndaña/ og vogar þess vegna/ huørke ad lijta Himeniñ/ Sool eda Tungl/ af þui hañ veit/ ad þessar Guds Skiepnur/ mune hafa vered Sioonar vottar siña Synda.

J þridia lage stendur hier/ ad hañ hafe Bared Sier a BRiost. Huar med hañ so sem vijsar til/ og vid kañast/ Ad Hiarta sitt sie Bruñur og Upprass allra Synda/ og alls jlls. Epter þui sem Christur seiger sialfur/ hia Matth. 15. C. Ad af Hiartanu kome vondar Huxaner/ Mañdrap/ Hoordoomur/ Frillulijfe/ Þiofnadur/ Liugvitnan/ Lastaner/ og þetta sieu þær Synder/ sem Mañiñ saurga. Af sijnum Goodverkum kuñe þesse aume Tollheimtumadur

ecke ad hrosa sier/þui hñ hafde allt til þessa/lifad jlla ꝛ Ogudlega/ Þar fyrer
kiemur hañ hier fram fyrer Gud/med eitt Angraatt og sundurkramed Hiarta
huørt ad er þad Offred sem Gude best þocknast/Psalm. 51. Lærum oss þar
fyrer lykiast hønum j þessu/ Ad vier berum Hiartans Angur og Trega/ fyrer
vorar margfalldar Synder ꝛ Misgiørder/Eins ꝛ S. Petur giørde/og sundur
Kyfū vor Hiortu/ eñ ecke vor Klæde/ꝛ snuum oss til Drottins vors Gud/þui
hñ er Nadugr/Myskunsamr/Polenmodr/ꝛ storr Giæsku/ ꝛ snarlega jdrat hñ
Strafssins/so sem Spaam. Joel vottar/2. Og er ꝥ so myked vm þa ytre Lyk
amans Hegdan sagt/nu huørre þesse Tollheimtumadr kom fram ꝼ liþnde Gud.

Nu vilium vier heyra/huørniñ Bæniñ hans hafe vered hlioodande/Gudspi
allamaduriñ vottar/ad hañ hafe teked so til Orda/og sagt/ GVD/ VDRtu
Mier SNndugum Lyknsamur. Stutt er þesse Bæn/og Faaord/eñ þo Krøf
ptug og Gullvæg/ Þui strax j Vpphafe jatar hañ sig fyrer Gude/og medkieñ
er synar Synder/ecke med mørgum Forbloomudum Ordum/eins og Pharisear
iñ/Ecke seiger hañ helldur Nei fyrer Synder synar/ eins og Cain/Gen. 4. C.
Edur forsuarar sig/eins og Saul/1. Sam. 15. Edur giefur ødrum Skulldena
eins og vorer fyrstu Forelldrar/ Gen. 3. Helldur veiter hañ þeim lostuglega
Medgaungu. Sama eigum vier og so ad giøra/ Þui huør hañ neytar synum
Misgiørdum/þeim mun þad ecke vel vegna/Eñ sa sem þær medkieñer/og fyrer
lætur þær/mun Myskun ødlast/seiger Salomon/ j Ordsk. B. 28. Cap. Eñ
ødruvyse geingur þad til/nu æ þessum Døgum/Ad Syndga æ moote Gude og
Naunganū/ꝥ þiker mørgū eigiñ skøm/eñ ad bidia Gud ꝛ Nauungañ vm ꝼgief
ning æ Misgiørd siñe/ꝥ þiker hin stærsta Vanvirda ꝛ Mynkun. Þar næst hefr
þesse Aume Madur/mætt hafa eina Obærelega Samvisku/og Titrande Hia
rta/epter ad bera hid jñra/vegna siña Synda/Huad Raada mæ þar af/ad hañ
ber sier æ Brioost/so sem eg strax sagde/Auglysande þar med/ huørsu þad/sig
Angre nu af Hiarta/ ad hañ hafe so hrædelega stygt og Modgad siñ Gud/ og
Skapara. Æ/ Gud giæfe/ ad vier j sama mæta/ villdum kañast vid vorar
margfalldar Misgiørder/ og læta oss þær af Hiarta angra/og leidar vera.
J þridia lage flyr þesse aume Tollheimtare til Nadar Drottins/ og bidur
hañ ad vera sier Lyknsamañ. Sama giørde hiñ heilage David/þegar hñ fañ
til margfiølda Synda siña/ þa hroopade hañ strax til Guds/og sagde/ Fyrer
þyns Nafns saker Drottiñ/vertu Lyknsamur Synd miñe/þui hun er mykel/
Psalm. 25. Judas/þa hañ Forried siñ Herra/þa fiell hñ j ørvænting/Cain
j sama mæta sagde synd syn være stærre/eñ hun kyñe/ad ꝼgiefast/Gen. 4. Eñ ꝥ
giører ecke þesse Stoorsyndare/helldur setur hñ alla syna von ꝛ Trwnadartra
ust/vppa Nad og Myskunseme Guds/huørre hañ hefur lofad/øllum Jdran
de Syndurum/ j synum Syne Jesu Christo/ huør ad er sa einaste Madur j
Nadiñe. Rom. 5. Nu vilium vier af Dæme þessa Jdrande Syndara/ tak
ka oss þetta til Lærdooms og Amiñingar. Fyrst/Ad med þui Drottiñ er suo
goodur og Nadugur/ ad hañ rekur øngvañ þañ fra sier/sem til hans kiemur/

þa

Þa lætum oss ecke misbrwka hans Gæsku/ j þui/ ad draga Jdran vora vndan allt til vorrar sydustu Burtferdar/ af þessum Heime/ helldur giørum Yferbot j Tyma. Og so sem þad/ ad Tollheimtumadurinñ took sig j burt wr Tollbwdiñe/ og villde ecke lengur þar jñe vera/ So skulum vier og ecke helldur/ vysvitande/ og viliande/ fara afram j Syndunum/ helldur skilia oss vid þær/ og Jdrast þeirra af Hiarta. Einniñ/ lyka sem þad/ Ad Tollheimtumadurinñ/ þa hañ var eitt siñ wtgeinginn wr Tollbwdeñe/ þa kom hañ ecke þangad aptur sydañ/ helldur gieck j sitt Hws/ og giørde þad sem Gude var þocknanlegt. Eins skulum vier giøra/ þa vier j Aflausniñe/ høfum feinged Kuittan og Fyrergiefning vorra Synda/ Þa lætum oss spornast vid/ ad styggia Gud aptur/ vppa nytt/ helldur lifa einu Nyu Christelegu Lyferne/ Læra af jllu/ Og læra gott ad giøra/ Esa. 1. Vppa þad/ ad adrer meige sia vor Goodverk/ og fryia Fødurinñ/ þañ sem a Himnum er/ Matth. 5. Og skal þad so einfalldlega sagt vm þad fyrra Greinarkorned.

Auñur Greiniñ.

Epterfylger med einu Orde/ ad miñast a þad seirna Greinarkornid/ sem er/ Huøria Aliktun/ edur Vrskurd/ Herrañ Christur hafe lagt a Bænagiørd þessara tueggia Maña/ Pharisearans/ z Tollheimtumañsins/ sem er/ ad þesse (þ er Tollheimtumadurinñ) Hafe fared Riettlætare/ Framar hinum/ heim aptur j sitt Hws. Hier framkiemur nu og sañast/ Spaadoomur Esaie/ vm Herrañ Christum/ þar hañ so ad Orde kienist/ 11. Cap. seigande/ Hañ mun ecke Dæma epter þui sem hans Augu sia/ og ecke straffa epter þui sem hans Eyru heyra etc. Sañarlega hefdum vier Meñerner/ ætt ad Alikta/ huør af þessum tueimur hefde Riettlætare vered/ þa mundum vier Yferstødulaust hafa sagt/ ad þad hefde Phariseariñ vered/ þar hañ fram talde suo margar wtvortis Dygder/ og Mañkoste/ sem hañ þottest hafa til ad bera/ Eñ hier siaum vier/ ad Guds Doomar eru ecke sem Mañaña Doomar/ þar fyrer sagde Drottiñ so til Samuels/ þegar hañ sende hañ til ad smyria eirn af Jsai Sonum j stad iñ Sauls/ aptur til Kongs/ og hønum leist vel og Giørfuglega a þañ fyrsta/ Vird þu ecke Alit hans (sagde Drottiñ) edur Lyfamans Vøxt/ þui þad geingur ecke so sem Madurinñ sier/ Madurinñ sier þad sem fyrer Augunum er/ eñ Drottiñ alytur Hiartad/ 1. Sam. 15.

Huar af vier lærū/ Ad einginñ Hræsnare edur Smiadrare/ huørsu Heilagur/ Hreiñ og Ostraffanlegur sem hañ synist ad vera/ j Mañaña Auglite/ þa kañ hañ þo ecke ad dyliast fyrer Guds Auglite/ þar hañ er Alvitur/ og þecker allt þad sem j Mañenum er/ Joh. 2. Vakte sig þar fyrer/ eirn og sierhuer/ ad hañ sie ecke neirn Hræsnare/ edur Muñchristiñ/ þuiad/ ef ad ydart Riettlæte yfergnæfer ecke meir eñ hiña Skriptlærdu/ og Phariseara/ þu munu þier ecke jñganga j Guds Ryke/ seiger Herrañ Christur sialfur/ Matth. 5.

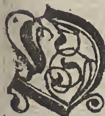
Ad sydustu leggur Herrañ Christur Ordsøkena til/ huar fyrer ad þesse

Tollheimtu

Tollheimtumadr haße þared riettlætare en̄ hin̄ j sitt Hwß/og seiger/ Huør sig sialßan̄ uppheßur han̄ skal nidurlægiast/ en̄ huør sig sialßan̄ nidurlæger hn̄ mun upphaßen̄ verda. Phariseaven̄ upphrokate sier/ z þottest ølldungis Synd laus og riettlætur þyrer Gude/ þar þyrer vard han̄ nidurþryctur/ og til eilijþrar Fortøpunar wrskurdadur/ En̄ þar þuert a moote audmykte Tollheimtumaduren̄ sig/ og lytelæckade vnder vollduga Guds hønd/ giørde Jdrun Synda sin̄a/sette alla syna von/trw og traust til DRottens Nadar/ ad han̄ munde sier lytnsamur vera/þyrer þorþienustu og Medalgøngu Jesu Christi/ þar þyrer vard han̄ upphaßen̄/þieck þyrergießning sin̄a Synda/og um syder eilyþa Saluhialp. Suo upphøßdum ad verda/til eilyþrar Tignar/Æru og Sooma/ og ad meiga þar ad sia Gud Auglite til Auglitis/Þar til hialpe oss Gud aß sinne Nad/þyrer Forþienustu hans Sonar Jesu Christi/j Krapte Heilags Anda/ Hußrre Guddoomsins Þren̄ingu/vier seigium Loß/Dyrd/Heidur og Þackargiørd/þra Eilyþd til Eilyþdar/ AMEN.

Tolßta Sun̄udag epter Trinitatis.

Evangelium/Marc. 7. Cap.

G þa Jesus gieck j burt aptur/wr Lands hælßum Tyri z Sydonis/ Kom han̄ til Siaßarens j Galilea/ j midiar Bygder þeirra tiju Stadan̄a. Og þeir leiddu til hans þan̄ Man̄ sem Daußur og Mallaus var/ Og bædu ad han̄ legde Hendur yßer han̄. Og han̄ veik honum aßsijdis fra Folkenu/ Liet sijnar Fingur j hans Eyru/ hrækte wt/og ahrærde hans Tungu/leit upp til Himens/Andvarpade/ z sagde til hans. Hephata/ Þad er/ Opna þig. Og jaßnsnart þa upplukust hans Eyru/þa uppleystust og eirnin̄/Fiotur hans Tungu/so ad han̄ talade riett. Og han̄ þyrerbaud þeim ad seigia þad neinum/En̄ þui meir sem han̄ þyrerbaud þeim þad/ þess meir þa vijdþrægdu þeir þad wt/ og þa undrade þetta næsta miøg/seigiande. Allt giorde han̄ vel/þuiad Daußa lætur han̄ heyra/og Mallausa tala.

Exordium.

HJer Lesum j Numeri Bookar/22. Cap. Ad þegar Balaam var wtsendur aß Balach Moabita Konge/ til ad Formæla og Bølva Jsrael/ Þa haße Gud Drottin̄ upploked Mun̄e Ausnun̄ar sem han̄ reid/ suo þad Mallaysa og Klißbæra Dyr talade Man̄legre Rayst/og aptrade

þønum hans Fæthrisku/so sem Postuliñ Petur þar vm talar/j ødru Sendebref/ 2. Cap. Þetta var ad sønu eitt stoort Furduverk Lifanda Guds/ Huøꝛs Lijke ad ecke finst j þeirre heiløgu Skript/nie helldur j ødrū sønum Historium. Eñ ef vier giætum ad/þa er þetta Furduverk Drottins øngru miña/ sem oss verdur fyrer Siooner sett/j þessa Dags Gudspialle/huørt ed skiede a þui aum ma/Dauffa og Mællausa Mañe/ sem leiddur var til Herrans Christum/huøꝛ vn hañ og eirniñ Heilbrygdañ giørde/ Opnade hans Eyru/ og vppleyste Fiøtur hans Tungu/med þessu einasta Ordkornenu/Hephata/ so ad hañ kuñe bæde ad heyra/og tala riett/og þad sama ecke vm stundar sakir/eins og Balaams Asna/huør ed strax vard Mællaus aptur/helldur so leinge sem hañ lifde þadañ j fra. Þetta er soddañ eitt Guds Furduverk/ med huøriu Herrañ Christus villde audsyna/og bevijsa/ad hañ være sa riette og sañe Messias/ og Heimsins Frelsare/ Vm huørn Spamadurin Esaias hafde ædur suo sagt og talad/ad þa hañ kiæme/ þa munde Augu Blindra vpplukast/ og Eyru Dauffra Opnud verda/þa munde hiñ hallte støckva sem Hiørtur/og Tunga hins Mallausa Lof syngia/ Esa. 35. Vær vilium j Jesu Nafne/ an leingra Jñgangs/koma til Gudspiallsins/ huørt ed skiptast mæ j þriær Smægreiner.

- J þeirre fyrstu verdꝛ oss vtmæalud Eymd þessa Dauffa ꝛ Mællausa Mans.

J añare/huørsu þ Herrañ Christur Læknade hñ Dæsamlega/ꝛ furdanlega.

J þeirre þridiu verdur minst a Lofgiørd og Packlæte Folksins/sem þad leggur Herranum Christo aptur a moot/ fyrer þessa sijna Nadarrijka Hialp/ seigiande. Allt Giørde hañ vel/ Þuiad Dauffa lætur hañ heyra/og Mallausa tala. Nu/ Sa Ædste Herra/og Kongur yfer øllum Kongum/sem alla Hlute hefur vel giørt/Hañ virdest og so ad giøra vel vid oss/a þessare Stundu/og koma til vor med siñe Nad/ og hialpa oss/so ad vier mættum hier vtaf/nockud gott læra/og oss til Nytsemdar fæ̈ra/Þad heyre Gud j Jesu Nafne/Amen.

Fyrsta Greiniñ.

MErkelega/og miøg Huggunarsamlega/tekur Postuliñ Johañes til Orda/j syns fyrsta Pistilo 3. Cap. seigiande. Þar til birtest Guds Sonur/ ad hañ Nidurbryte(edur riettara ad seigia/epter þeim Griska Textanum)vppleyste Verk Diøfulsins/ Þui huad erū vier aumar Mañeskiur/añad eñ Bandingiar Diøfulsins/vegna vorra Synda/med huørium hañ hefur oss bunded/og Fiøtrad/ epter siñe Villd/ 2. Tim. 2. Þessar Diøfulsins Snørur/Fiøtur og Bønd/hefur Guds Sonur vppleyst/þa hañ vmgieckst hier vor a medal/j Holldenu/Giørde gott/ og Græddе alla þa/ sem af Sathan voru vnderþryckter/ Act. 10. So sem sia mæ og eirniñ/af Dæme þessa Dauffa og Mællausa Mans/huørn hañ Læknade/og Heilbrygdañ giørde. Og er oss hier fyrst athugande/Medaumkan su/ sem þetta Folk hefur/ med þessum auma Mañe/ j þui/ ad þad ecke alleinasta leider hañ til Herrans Christum/helldur og eirniñ bidur

hans

hans vegna/ad hañ vilie leggia Hendur yfer Hañ/og giefa hønum aptur Heyrn og Maal. Huar med þad giefur oss eitt Merkelegt Epterdæme/Christelegrar og Broodurlegrar Medaumkunar/ huøreñ þad/ vier eigum ad læta oss vnhugad vera/vm þa Maallausu/Daufu/Hølltu/ Blindu og Veyku/og læta oss þeirra Eymd til Hiarta ganga/þui þar hefur Gud sialfur meire Þocknan a/helldur eñ a Offre/og vill þad aptur Rijkuglega Betala/a sijdasta Deige Matth. 25. Eñ hier j moot þiñast (kañ skie) þeir sem ecke giøra añad eñ hlæia og giøra Gis ad soddañ veykum og aumum Mañeskiū/ Eins z Philistei giørdu vid Samson/þa þeir stungu wt wr hønum Augun/ og lietu hañ suo Dansa frame fyrer sier/so sem lesa ma j Doomaraña Bookar 15. Sama giørdu og so þau Vngmeñe j Bethel/sem spottudu Spamañiñ Eliseum/fyrer þad hann var Skøllottur/j añare Book Kongaña. 2. Cap.

Sa Gudlause Keysare Heliogabalus baud einusiñe til Giesta hia sier/ atta Eineigdum Møñum/atta Skøllottum/atta Høllttum/atta Daufum/atta Døckvum/atta miøg haum/atta lagum/ atta Feytum og Þyckvum/ ecke til añars/eñ ad henda Gaman og Spott ad þeim. Soddañ Hædfuller Spottarar/ fiñast eñ nu j Dag/sem øngva Medaumkan hafa/ med þeim sem j þeñañ edur añañ mata nockurn Brest hafa/helldur lijta þa og lasta/Hæda og Spotta/seigiande/Þu Daufe Hundur/ Þu Blinde Skielmer/Þu Hallte Þioofur/ og so framvegis. Eñ þesser giæta lijtt þar ad/huad Hrædelega þeir þar med Syndga/a mote Lifanda Gude. Stendur þar ecke so/ Levit. Book. 19. C. Þu skallt ecke Bølva þeim Daufa/ Þu skallt ecke leggia neitt j Veigiñ fyrer þañ Blinda/so hañ meige detta vm/ þuiad þu skallt ottast fyrer þijnum Gude.

Og j Deut. Book. 27. Cap. Seiger Drottiñ so/ Ad Bølvadur skule vera sa sem giører hiñ Blinda villtañ a Veigenum/og allt Folked skal seigia Amen. Þar fyrer skyllde huør og eirn vara sig/vid þuilijkre Oordæde/ Og bidia myklu framar Gud fyrer þeim/sem j soddañ mata eru hremder og Þiader/ huert þ er helldur a Høndum/Footum/Augum/Eyrum/ Tungu edur ødrum Lijkamans Limum/ad Drottiñ villde þa Myskunsamlega alijta/ giefa þeim Huggun og Þolenmæde/og snwa þeirra Krosse og Mootlæte/ a besta Veg/ sem hønum meige verda til Lofs/ eñ þeim sem j soddañ mata þiader eru/ til Tijmanlegrar/og eilijfrar Velferdar/ þui Christeña Mañz Bæner orka mykeln. Þar fyrer seiger Postuliñ Jacob so/5. Cap. Ef ad nockur er siukur/sa kalle til sijn Aulldungana Safnadarins/og late bidia yfer sier/og sig Vidsmiøre smyrja j Nafne Drottins/Og Bæniñ Truarinnar mun frelsa hañ siuka/og Drottiñ mun vidrietta hañ.

Þad añad/sem vier høfum ad athuga/j þessu fyrsta Greinarkornenu/þa er þetta/Med huad mørgu moote/ þesse aume Madur hafe vered hindradur/ og Hremdur a Lijkamanum. Fyrst seiger Gudspiallamadurin/ad hañ hafe vered Daufur/so hañ hafe ecke gietad neitt heyrt/þar þo Heyrniñ er hiñ allra Naudsynlegaste Hlutur/ af þeim fim Skilningar vitum Mañsins/suo sem Aristoteles vottar.

Þar næst stendur hier/ad hañ hafe vered MAALlaus/ og ecke gietad tal ad. So vantar hañ þa/þær tuær Ypparlegustu og bestu Gafur/sem er Heyrniñ/og Mæled/⁊ kañ huørke ad heyra Gud vid sig talande/j synu H. Orde/nie helldur tala vid hañ aptur/ j synum Bænum/ Og hefur þetta vissulega mætt vera ein stoor Hørmung. Vier pløgum ad seigia//ad aumur sie sa sem Lioss sins edur Sioonareñar er varnad/og þad er satt Mælltæke/ Þuiad þegar Engelliñ Raphael heilsade hinum Blinda Tobia/og sagde/Gud giefe þier Fögnud/Þa suarade hañ med angrædu Hiarta/Huad fyrer Fögnud skyllde eg hafa? Eg sem hlyt ad sytia j Myrkrum/ og kañ ecke ad sia Lioos Heimsins/ Tob. 5. Eñ ad vera bæde Sioonlaus og Mællaus vnder eins/þad er eñ þa stærre Hørmung/þuiad sa hiñ Blinde kañ ad heyra Guds Ord/og læra/huørniñ þ hñ kuñe fyrer Gude Riettlætur ⁊ Sæluholpiñ ad verda. Hañ kañ og eirniñ ad spyria ad þui/ sem hañ veit ecke/og læta vndervijsa sier/ þad sem hñ kañ ecke riett eda vel ad skilia/ Eñ þegar eirn er bæde Daufur og Mællaus/ huad kañ hm̃ þa þyngra til ad falla/þui Trweñ kiemur af Heyrniñe/Rom. 10. Og án Trwareñar er Omøgulegt Gude ad þocknast/ Heb. 11. Samt skulum vier vita/ad Gud er ecke bundiñ vid þau tilsettu Medøl/helldr kañ hñ ad vpp vekia Trwna a añañ Hatt/hia þeim sem so eru a sig komner/so sem þa hañ vpp fyllte Johañem Skyrara med Heiløgum Anda/þa hañ eñ nu var j Moodurlyfe/ Luc. 1.

J þridia lage var þesse Aume Madur HAlltur/so hañ gat ecke geinged/þui ad j þeim Griska Texta stendur/ad hañ hafe vered boriñ til Herrans Christū.

J fiorda mata er so ad merkia/ af Textanum þeim Griska/ Ad hañ hafe vered Vanvita/ og ecke med fullre Ræni/ Huad ecke eru Olyklinde/ Og siaum vier hier/huad margū Eymdū ad þesse Aume Madur hafe vered vnderokadur so hañ hefur mætt vera lykare eirnre Skynlausre Skiepnu/ helldur eñ Mañeskiu/ Eñ þess være ad Oska/ad Madur þesse hefde einsamall mætt hafa þessar Eymder epter ad bera/eñ ecke fleyre/ Eñ Gud Næde/ þad fiñast þau sømu Brek/hia øllum oss/sem hia hønum/so sem vier kuñum ad sia og formerkia/þa vier athugum/ Huørsu þad/ vier erum allskonar Lykamlegum Sottum/og Kranktdæmū vnderokader/so leinge sem vier lifum hier/ ⁊ allt til þess vier verdum j Jørdena aptur lagder/huør ad er Mooder vor allra/Syr. 40. Þui huad er Heimr þesse añad til ad reikna/eñ so sm̃ eitt Spitals Hws/j huøriu marger Veyker og Siuker liggia/þui huør og eirn hefur siñ Kross epter ad bera/eirn j kañ/ Añar j hiñ mæta/so vier meigum aller iæta/og seigia/ ad fæer og jller sieu vorer Lyfdagar/Gen. 47. Þar fiñast eñ nu j Dag bæde Blinder Dauber/Hallter/ og Mællauser/Eirn liggur Siukur af Køldu/eins ⁊ Mægkona Peturs/Marc. 1. Añar er Yetsiukr/ eins ⁊ Hundradshøfdingians Þienare/Matth. 8. Þridie Vatnssiukur/Luc. 14. Fiorde Spitelskur/eins ⁊ Naaman. Hiñ fimte hefur hañ og þañ Kuilla/og so geingur þad wt/so leinge sem Madur er j Hollde nu/þa hlytur/hañ Pynu ad lyda/og so leinge sem hñs Saal

er med.

er med hønum/ þa hlÿtur hañ Sorg ad bera/ Job. 14. Og allt þetta kienn-
vegna Syndañа. Þetta skylldu nu vel athuga/ og yfervega/ bæde þeir sem
Heilbrygder ꝫ veiker eru/ Þeir Heilbrygdu (segie eg) ættu ad þeinkia med sier/
þa þeir siæ soddañ aumar og Veykar Mañeskiur/ fyrer synum Augum huad
stoor Edla Gaafa ad Heilbrygdiñ sie/ og þacka Gude synum Skapara þar fyr-
er/ ad hañ hafe giefed sier Heilbrygda Sælu/ j Heilbrygdum Lykama. Þeir ve-
yku og siuku skulu hier j moote hafa sier til Vidvørunar/ Ad þeir møgle ecke
j mote Gude/ þo hañ sæke þa heim/ ꝫ vitie þeirra med margskonar Veykleika/
helldur Hugge sig þar vid/ j Christelegre Polenmæde/ ad vier aller erum Syn-
er Heilagra Mañа/ og væntum epter þui Lyfe/ sem Gud mun giefa þeim er j
Truñe standa styrkuer/ og stødugt j hans Auglite/ Tob. 2.

Viliũ vier nu skoda/ og athuga/ huørt vier sieum ecke og so Andlega Siuker
vppa Sælena/ so sem þesse veyke Madur var siukur vppa Lykamañ/ þa finn-
um vier/ ad þui er so vared fyrer oss/ sem Spamadurinñ Esaias seiger/ 1. Cap.
Ad Høfudid er siukt/ og Hiartad er veykt/ j fra Huirfle og allt til Ilia/ er eck-
ert Heilbrygdt æ oss/ helldur Saar/ Beniar og Þrote/ sem ecke er samanteng-
dad nie vmbunded/ og eige helldur med Vidsmiørе mykt. Vier erum Andlega
Dauffer/ og vilium ecke heyra/ þo Gud læte Amiña oss/ fyrer Ordsins Predik-
un/ til Idranar og Yferbootar/ helldur førum vier æfram j Syndunum/ og
seigum med Tilheyrendum Jeremiæ Spamans/ Vier vilium ecke hlyda þier/ ep-
ter þeim Ordum sem þu talar til vor j Nafne Drottins/ helldur vilium vier
giøra epter øllum þeim Ordum/ sem fram ganga af vorum Muñe/ Jere. 44.
Vier vilium ecke heyra/ þa þeir Fatæku bidia vm Aulmusu og Hialp/ helldur
apturbyrgium vor Eyru/ og gaungum fram hia þeim/ eins og Presturiñ og Le-
vitiñ/ Luc. 10. Vier vilium ecke heyra neinar Løgmaals Predikaner/ helldur
byrgium saman Tøñum/ Eins og Tilheyrendur Stephani giørdu/ Act. 7.

Mallauser erum vier og so/ vppa Andlega Vysu/ og þad j fierfalldañ mæ-
ta/ Vier erum Mællauser til ad bidia/ og lofa Gud/ Mallauser til ad med-
kieña Synder vorar. Huad marger eru Mallauser/ þa þeir eiga ad sitia Doo-
ma/ og vilia ecke tala Riettindiñ/ og Dæma huad Riettvyslegt er/ Psalm. 58.
Þar eru og eirniñ Mallauser/ bæde Forelldrarner/ og so Børniñ/ Forelldrar-
ner/ þa þeir fiña ecke ad þui vid Børniñ/ sem Adfiñingar er verdt. Børniñ j
sama mæta/ þa þau vilia ecke giegna Amiñingū Forelldrañа/ helldur eru þeim
Mootvilug og Ohlydiñ/ eins og sa Fortapade Sonur/ Luc. 15. Vier erum
og so Andlega Haltter/ og vilium jafnañ ganga æ þeim Ranga Veige/ Vorer
Fætur eru flioter til ad giøra Skada/ Ordsk. B. 6. Eñ þegar vier eigum ad
ganga til Kyrkiuñar/ þa erum vier opt so Haltter/ ad vier neñum huørge ad
fara. Vier erum og suo Andlega Fravyser/ og skyniūm eckert af Guds Anda/
þui þad er oss Heimska/ og vier fraum þad ecke þeckt/ 1. Cor. 2. Illt ad giøra
erum vier noogu klooker til/ Eñ ad giøra þad gott er/ þad vill oss veita bægar-
ra ad læra. So er nu vared þeim Andlegu Efnū vorum/ huad oss skal þiena

þar til/ad vier lærum ad þeckia/og kanast vid oss sialꝼa/og audmykia oss vndir Vollduga Guds Hønd/so han vpphefie oss a sinum Tyma.

Annur Greinin.

NV viliu̅m vier koma til þess seirna Greinarkornsins/z athuga/huørsu Daarsamlega og Furdanlega/Herran Christur Læknade þenan auma Man.

Fyrst seiger Gudspiallamadurin/ AD Han HAꝼe Viked Hønum AFsydis FRa FOlkenu. Þetta hid sama giører Endurlausnarin vor/en nu j Dag vid oss/Og þad sama fyrst j Skyrnine vorre/ þar vier verdum Endurꝼædder/ og so sem Aꝼsydis tekner/ꝼra þeirre Vondu Verølldu/og giørder ad Guds Børnum/ Þar ꝼyrer seiger suo Postulin Paall/ Þier erud aller Guds Børn ꝼyrer Trwna a Jesum Christum/Þui so marger aꝼ ydur sem skyrder eryd/Þier haꝼed Jklædst Christo/ Gal. 3. Han tekur oss og eirnin Aꝼsydis ꝼra Folkenu/ ꝼyrer Alvarlega Løgmaalsins Predikun/ Þegar han lætur Amina oss/ til eins Christelegs Lyꝼernis/ so vier verdum ecke lyker þessare Verølldu. Og j þridia maata vykur han oss Aꝼsydis/ Fyrer Kross og Motgang/ þui nær vier Dæmunst/ þa verdum vier aꝼ Drottne Typtader/ vppa þad vier Fyrerdæmunst eige med Heimenum/seiger Postulin/1. Cor. 11. Cap.

Annur Ceremonia edur Adꝼerd/ sem Christur Brwkar/ til ad Lækna þennan auma Man/er þesse/AD HAn LÆtur Synar BLEssudu Fingur J HAns EYru. Fyrer þenan Fyngurin a ad skiliast sa goode Heilage Ande. Þetta er sa Krøptuge Fyngurin/ Med huørium Herran Christur Opnar en nu j Dag/ Eyru vors Hiarta/so vier gietum heyrt og medteked Guds Ord med Føgnude/giørt sana Jdran/og snwed oss ꝼra Syndunum. Eg vil gieꝼa min Anda j ydur(seiger Drottin)og eg vil giøra soddan eitt Folk aꝼ ydur/sem geingur j mynum Bodordum/z helldur myn Riettinde/og giører þar epter/Ezech. 35. Cap. Med þessum Fingrenum opnade Drottin ꝼordum Tilheyrendur Petri/so ad hans Predikun gieck þeim til Hiarta/ Act. 2. Þar ꝼyrer/so opt sem vier gaungum til Kyrkiunnar/ og heyrum Guds Ords Þienara þar predika oss Ord Sannleiksins/ þa þeinkium suo med oss/ Nu riettet min Hiartans Endurlausnare wt sin Fyngur/og vill opna mitt Hiarta. Bidium þar ꝼ Gud med David/aꝼ Psalm. 119. z seigium/O Drottin/Opna þu myn Augu z Eyru/so ad eg heyre og siaae þa ꝼurdanlegu Hlutena/j þynu Løgmaale.

Þridia Ceremonia/edur Adꝼerd/sem Herran Brwkar til ad lækna þan siuka var þesse/ad Han HRAkte VT. Fyrer þnan hns Heilsusamlega Hraaka/a ad skilia(vppa Andlega Visu)Guds Ord/og þau heiløgu Sacramenta/Þuiad so sem Hraakin heꝼur syn Vpptøk aꝼ Høꝼdenu og Heilanum/ So er og so Christur Høꝼud syns Saꝼnadar/wt aꝼ huøriu ad ꝼlytur Ord Trwarinnar. Aꝼ huøriu vier lærum/ad þeckia Gud/bæde epter hans Vern og Vilia/Huad ad er þad eilyꝼa Lyꝼed/Joh. 17.

Þegar oss ber þad nockud ꝼ Siooner/sem oss þellur ecke/og vier høꝼum Vidþiood

blood vid/ þa pløgum vier ad hrækia og spyta/og seigia/huada Andstygd er ad þarna. Þesse aume Madur var so af Dißlenum wtleikiñ/ad Herranum Christo gafst eirniñ Ordsøk til ad Hrækia wt/ Audsynande þar med/ Huad mykla Andstygd hañ hefde a Verkum Andskotans/Giefande oss eitt Epterdæme/Ad vier skylldum j sama mata hata/ og Vidbiood hafa a þui/ þa vier siaum/ ad eirn eda añar lætur Diøfuliñ koma sier til þess edur þess jlls Verks/ad fremia/ so sem ad eru Galldrar/ og adrer þuilyker Andstyggeleger Lester.

Fiorda Ceremonia/sem Christur brwkade hier til/var þesse/ AD HAñ LEIT Vpp Til Himens. Þegar vier forundrum oss vppa nockud/ þa pløgum vier ad Horfa til Himens/ sama giører Herrañ Christur/ þa hañ sier þeñañ auma Mañ/sem Gud hafde þo skapad/epter siñe Eigen Mynd/þa so sem hañ Furde sig þar vppa/Ad Diøfulliñ skyllde hafa fared so jila med hañ/og Ræna hañ bæde Heyrn og Male.

Fimta Ceremonia edur Adferd Herrans Christi/ til ad Lækna þañ siuka/ var þesse/ Ad hañ ANDVarpade/ Audsynande þar med syna Broodurlega Elsku/ɀ Hiartalag/sñ ɀ eirniñ Medaumkan/sñ hñ hefur til allra vor/ Og hñ hefde þar ꝥ/vppa sig teked vort Holld og Blod/ad hñ Myskunade sig yfer oss/ ɀ so sem eirn Trwlyndur Byskup/ꝥ Gude/Forlykade Folksins Synder, Heb. 2.

Ad sydustu brwkade Herrañ Christur/sitt Krøptuga HEphata/til ad Heilbrygda þeñan Mañ med/vid huørt hans Almættis Ord hønum so bra/Ad Gudspiallamaduriñ seiger/Ad jafnsnart hafe vpplokest hans Eyru/þa hafe og eirniñ vppleyst Fiøtur hans Tungu/so hañ talade Rieńt. Og kiemur þad hier fram/sem David vm hañ spaer/Psalm. 33. So sem hañ seiger so skiedur þad/so sem hañ befalar/so stendur þad/fyrer sitt Ord/ hefur hann oss og allar Skiepnur skapad j Vpphafe/med synu Orde vidhelldur hañ oss/og Endurnærer/ j allskonar Krosse og Mootlætingum. Þuiad hefde þitt Ord Drottiñ ecke myn Huggun vered/seiger David/þa hefde eg farest j miñe Eymd Psalm. 119. A sydasta Deige mun hañ og so med synu Orde/Vppluka Grøfum vorum/og leida oss sitt Folk wt þadan/Ezech. 37. Þui sa Tyme mun koma/ad aller þeir sem j Grøfunum eru/skulu heyra hans Raust/Og þeir munu þa framganga sem gott hafa giørt/til Lyfsins Vpprisu/Eñ þeir sem jllt hafa giørt/til Doomsins Vpprisu/ Joh. 5.

Hllar af vier lærum/Ad vor Endurlausnare/Herrañ Jesus Christus er og heiter med riettu Dominus dicens et faciens/Þad er/sa Drottiñ sem eitt Ord talar/ɀ giører þad eirniñ/Ezech. 17. Og er þetta vm ꝥ añad Greinarkorned.

Þridia Greiniñ.

Epterfylger þad þridia med einu Orde/ sem er/ vm Lofgiørd og Þacklæte Folksins/sem þad leggur Herranum Christo aptur/ fyrer þessa syna Nadarryka Hialp/sem hañ audsynde þessum Auma Mañe/seigiande. Allt giorde hañ vel/ þuiad Dauffa lætur hañ heyra/ og Mallausa tala.

 Sañar-

Sañarlega er þ skylldugt/Ad vier tøkñ vnder med þessu Folke/og seigiũ/ Ad
Jesus Endurlausnare vor/haþe allt giørt vel. Jaa/Allt giørde hñ vel j Skøp
unarverkenu/ so sem Moyses vottar/seigiande. Og Gud saa alla Hlute/ sem
hañ haþde giørt/og siaa/þeir voru harla gooder/Gen. 1. Allt giørde hañ vel
j Endurlausnarverkenu/Eñ Diøþulliñ þar þuert aa moote/giørde allt jllt/þa
hañ þellde vora þyrstu Forelldra/aasamt alla þeirra Epterkomendur j Synd-
ena og Daudañ/Eñ Jesus heþur giørt þad allt aptur gott/þar hñ leid Pyñ-
ing z Daudañ þyrer oss/so þar er nu eckert þordæmanlegt aa þeim sem j Christo Je-
su eru/Rom. 8. Allt giører hñ vel/j þui/ ad hañ helldur oss vid Lyþ og Hei-
lsu/Lætur syna Sool vpprenña/yþer jlla Meñ sem gooda/Matth. 5. Gieþur
Sumar og Vetur/ Og suo leinge sem Jørdiñ stendur/ þa lætur hañ ecke linna
Saad og Kornskurd/Frost z Hita/ Dag og Noott. Hañ verndar oss og vardv-
veiter/so sem sitt Augna Staalldur/og skyler oss vnder synum Nadar Væng-
ium/eins og Hænañ giører synum Vngum/Matth. 23. A sydasta Deige mun
hañ og einniñ allt vel giøra/þa hañ mun vppvekia oss aþ Duþte Jardarennar/
og Vpprickia oss med sier j Loptid/Þar vier munum Æþenlega med hønum ve-
ra/og med Heiløgum Einglum/ og Vtvøldum øllum/ syngia þetta Fagnadar
Vessed aa Aþlaats/þrame þyrer Stoole Guds/Omnia bene þecit/ Allt giørde
hañ vel. Til huørrar Glede og Farsælldar oss hialpe Gud Fader/aþ siñe Naad
þyrer Forþienustu syns Sæta Sonar Jesu Christi/ Huørium ad sie Dyrd og
Loþ/Heidur og Þackargiørd/nu hiedan j þra/og ad Eilyþu/ Amen.

Þrettanda Suñudag epter Trinitatis.

Euangelium/Luc. 10. Cap.

G Jesus snere sier til siña Lærisueina/ og sagde þe-
im sierdeilis. Sæl eru þau Augu sem siaa þad/huad þi-
er siaaed/ Þuiad eg seige ydur/þad marger Spaameñ og
Kongar/villdu haþa sied/huad þier siaaed/og saau þad ec-
ke/og ad heyra huad þier heyred/og heyrdu þad eige. Og
siaa ad nockur Logvitringur stood vpp/þreistade hñs/og
sagde/Meistare/Huad skal eg giøra/ so ad eg eignest Eilyþt Lyþ? Eñ
hañ sagde til hans/ Huad er skriþad j Logmaalenu? Huorniñ les þu?
Hañ suarade og sagde. Elska skalltu Drottiñ Gud þiñ/aþ øllu Hiarta
þynu/og aþ allre Aund þiñe/og af øllum Mætte þynũ/og aþ øllu Hug-
skote þynu/og þiñ Naunga so sem sialþañ þig. Jesus sagde til hans/
Þu suarader riett/ Giør þad og muntu liþa. Eñ hañ villde Riettlæta
sialþañ

sialfan̄ sig/og sagde til Jesu. Huor er þa min̄ Naunge? Jesus suarade og sagde til hans. Madur nockur foor fra Jerusalem/ofan̄ til Jericho/ og hrasade æ medal Ræningia/huorier ed Ræntu han̄ Klædum/og Lemstrudu han̄ Sarum/geingu sijdan̄ j burt/og lietu han̄ þar epter Half dauda liggia. En̄ so bar til/ad Kien̄emadur nockur/ foor ofan̄ þan̄ sama Veg/og er han̄ leit han̄/gieck han̄ fram̄ hia hønum. Slykt hid sama Levitin þa han̄ kom nærre þeim stad/ og sæ han̄/gieck han̄ þar fram̄ hia. En̄ Samverskur Madur nockur foor vm faren̄ Veg/kom þar nærre hm̄ og sem han̄ sæ han̄/ þa hrærdest han̄ af Miskun vid han̄/og gieck ad hønum batt vm Sar han̄s/hellte þar j Vidsmiore z Vijne/og lagde hm̄ vppæ sin̄ Eyk/ flutte til Herbergis/ gaf og giætur ad hønum. En̄ an̄ars Dags þar epter/ þa han̄ foor j burt/ took han̄ vpp tuo Peninga/ og fieck Husbwandanum/og sagde til han̄s/ Haf þu gæt æ hønum/z huad þu leggur meyra vt/þad skal eg borga/nær ad eg kiem aptur. Huer þeirra þriggia sijnest þier vera þess Naunge/sem hrasadur var æ milli Ræningianna? En̄ hn̄ sagde. Sa sem giorde Myskunarverked æ hm̄. Jesus sagde til han̄s/Far þu og gior slijkt hid sama.

Exordium.

WJer lesum j fyrre Book. Kong. 10. Cap. Vm Drottningena af Ryke Arabia/ Ad þa hun kom fyrer Kongen̄ Salomonem/þa hafe hun talad vid han̄ j Rædgætum/allt þad hun hafde sier æsett/ Og Salomon sagde hen̄e þad allt saman/ og þar var eckert huled fyrer Kongenum/ad han̄ segde hen̄e eige. Hier vppa forundrade Drottningin̄ sig mykelega/ og sagde/ Þad er satt sem eg hefe heyrt j mijnu Lande/vm þijn Efne/og vm þin̄ Vijsdoom/ En̄ eg villde ecke trwa þui/ fyrr en̄ eg kom/og sæ þad med mijnum Augum/Þar fyrer eru þijner Þienarar sæler/sem allteyd standa fyrer þier/og heyra þin̄ Vijsdoom.

Hafe nu Drottningin̄ af Arabia Ryke/mætt Riettelega seigia Salomonis Þienara sæla vera/fyrer þad/ ad þeir stoodu Daglega fram̄e fyrer hønum og heyrdu hans Speke z Vijsdom/Huad myklu framar meiga þa Postular Herrans Christi seigiast sæler/þar þeir feingu ecke ad eins/ad heyra og siæ/helldur og eirnin̄ med sijnum Høndum/ad þreyfa æ Ordenu Lijfsins/vorum Herra Jesu Christo/ Huørs vegna han̄ og so talar so til þeirra/og seiger/ Sæl eru þau Augu/sem siæ þad sem þier siæed/et et. En̄ lijka sem þad/ ad Drottningin̄ af Arabia Ryke/kom þess vegna til Salomonis Kongs/ad hun Reynde hans Vijsdoom med Rædgætum/ w huørium han̄ so leyste/ad aller mættu

 sig þar

Eg þar vppa maklega forundra. Eins kiemur hier nu j þessa Dags Heilaga Gudspialle/ eirn Hofmoodugur Phariseare fram/ og freystar þess Himneska Salomonis Drottins vors Jesu Christi/ med eirnre klooklegre Spurningu/ til huørrar hañ Blessadur suo suarade/ ad hñ vard ecke einungis ad þegia/ helldur og eirneñ ad medkieña/ad þar Hialpar eingeñ Viska/ eingeñ Skynseme/ eckert Raad j moote Drottne/Ordskuida B. 21. Og viliũ vier nu j Jesu Nafne vykia til Gudspiallsins/og þar wt af/oss fyrer Hendur-taka/ tuær Smaa greiner ad yferskoda.

Hin fyrre skal vera/ vm þa yferfliootanlegu Sælu/ sem Lærisueinunum veittest/j þui/ad þeir feingu ad heyra og siaa/þ sem marger Kongar og Spaameñ villdu hafa sied og heyrt/ og feingu þad ecke.

Auñur vm Andsuar Herrans Christi/ sem hañ giefur þessum Phariseara/ sem og eirniñ vm Elsku til Naungans/ og huad vijdt hun wt nææ.

Sa Himneske Samaritan/ vor Drottiñ Jesus Christus/ Virdest ad giefa oss siñ gooda Heilaga Anda/so vier mættum þetta yfervega/hans Nafne til Dyrdar/ eñ oss til Sælar Velferdar/Amen.

Fyrre Greiniñ.

J Þessum sama Capitula Gudspiallamañsins Lucæ/J huørium þetta Heilaga Evangelium stendur skrifad/ Lesum vier/ Ad epter þad vor Blessade Endurlausnare Jesus/hafe wtvaled þa toolf Postula/Og þar ad auke siøtiju Lærisueina/ og wtsendt þa tuo og tuo til samans vm Landed/ og j alla þa Stade/sem hañ hafde æsett sier ad koma/til ad predika Sañleikans Ord/ og giøra Teikn og Kraftaverk/Ordsins Kieñingu til Styrkingar/Og þa þeir koma aptur til Christũ med þau Fagnadar Tijdinde/ad Diøflarner hefdu z eirniñ orded ad hlyda þeim/j hans Nafne/ Þa gladdest hañ med þeim/Eñ Aminte þa þo samt/ad þeir skylldu ecke Metnast/eda stæra sig þar af/ þo ad Andarner være þeim vndergiefner/ Helldur myklu framar gledia sig yfer þui/ ad þeirra Nøfn væru skrifud a Himnum/ Og strax þar epter þakar hañ synum Himneska Fødur/ fyrer Lukusamlegañ Framgang syns Ords/Snyr sier sydañ til siña Lærisueina/og seiger þeim sierdeilis. Sæl eru þau Augu/sem siaa huad þier siaaed/þui ad eg seige ydur/þad marger Kongar og Spaameñ/ villdu hafa sied huad þier siaaed/og sau þad eige/og ad heyra huad þier heyred/og heyrdu þad ecke.

Tuent er oss hier j þessum Ordum athugande/ Þad fyrra er vm þa myklu Hiartans Epterlangan/sem þeir heiløgu Forfedur/ Spaameñ og Kongar þess Gamla Testamentesins hafa haft/epter Tilkomu Herrans Christi/ j Hollded so sem allvijda maa lesa j heilagre Ritningu. Þegar vor fyrsta Mooder Eva fædde Cain/meinte hun ecke añad eñ þad munde Messias/ þui hun seiger/ Eg hefe ødlast þañ Mañ Drottiñ/Gen.4. Sømu Von hafde og so Lamech

um ſiñ Son Noa/þar hañ ſeiger/þeſſe ſkal Hugga oſſ j vorre Armædu og Er
fide a Jørduñe/ Gen. 5.   Þegar Forfaderiñ Jacob/lꜳ fyrer Daudan
um/ þa kallade hañ vpp/ og ſagde/ Eg byd epter þynu Hialpræde Drottiñ/
Gen. 49. Huad Hiartanlega Epterlꜳngan/ ad ſa Konunglege Spꜳmadur
David hafe haft hier epter/þ mꜳ ſiꜳ af hans 14. Pſalme/þar hñ ſeiger/ Ach
Eg villde þad Hialpræded kiæme af Syon yfer Jſrael/ þa munde Jacob fag
na/og Jſrael Gladur vera. Epter þeſſu þrꜳde og ſo þañ Dyrlega Spa
mañ Eſaiam/ þar hann hroopar vpp og ſeiger. Drüpe þier Himnar hier
ofan ad/Og Skyiñ Rygne Riettvyſſiñe/Eſa. 45. Jꜳ/J einu Orde ad ſeigi
a/Aller Spꜳmeñ hafa haft eina Hiartanlega Epterlꜳngan/epter þeſſu Hi
alpræde Drottins. Lꜳtum oſſ og ſo þar fyrer Andlega lꜳnga epter þeirre
añare Tilkomu vors Drottins Jeſu Chriſti til Doomſins/ og Andvørpum
med þeirre Andlegu Brwdurine/og ſeigium/Veni Domine Jeſu/ Kom Herra
Jeſu/og kom ſnarlega/Openberingar. B. 22.

Þad añad ſem vier høfum hier ad athuga/ Er um þa myklu og yferfliot
anlegu Sælu Lꜳreſueinaña/ um huøria Herrañ hier talar. Huør Sæluñar
Ordſøk ſie/ edur huar af hun kome/hier um hefur ꜳdur fordum vered margt
og myked Diſputerad af þeim Lꜳrdu. Eñ vier ſkulum vita/ad ſu riettа Sæ
la er ecke þar vnder komiñ/ad lifa j Vellyſtingum og Glede/af huøriu Verall
darenar Børn hallda/og Reikna þad fyrer hina ſtærſtu Farſælld/þa þeim geb
ngur allt ad Oſkum. Ecke er hun helldur komiñ vnder Ryſkedæme/ Gotze og
myklum Audæfum/ſo ſem ſa Ryke Korn Bonde hiellt/um huørn Lucas tal
ar/12. Cap. Eñ ſydur er hun komiñ vnder Tign og Metordum þeſſarar Ver
alldar/ helldur er hun komiñ vnder riettre Sioon og Þeckingu þeſſ Almætt
uga og Eilyfa Guds Sonar/Þui þad er þad eilyfa Lyfed/ ad þeir þecke þig
ſañañ Gud/og þañ þu ſender Jeſum Chriſtum/ Joh. 17. Cap.

Hier kañ einhuør ad ſeigia/ Ef ad ſu riettа Sæla er komiñ þar vnder/ ad
meigia ſꜳ ad ſiꜳ Herrañ Chriſtũ/ & heyra hñ tala/ Huar þ meigia þa ecke og ſo
ſæler kallaſt/Hañas/Caphas/Pilatus/ Herodes/ og adrer Þuſundſiñum fleire
Gudlauſer Gydingar & Heidingiar/huørium ad audnadeſt ſo vel ſem Lꜳreſuei
nunum/ad ſiꜳ Herrañ Chriſtum ꜳ hans Hierviſtar Døgum. Eñ vier ſkulum
vita/Ad Herrañ Chriſtur verdur ſiedur med þreñu moote/ edur ꜳ þrefalldañ
hꜳtt, Fyrſt Andlega/Huør Sioon ad ſkiedur/ med þeim ſyñre Augum Hiart
ans j Truñe/ med huørre Trw Madur hefur hañ ſier fyrer ſyñre Sꜳlareñar
Sioonum/og umfadmar hañ/ þo hañ ſiꜳe hañ ecke med Lykamlegum Augum
Og þetta er ein ſæl og Heillaſæm Sioon/epter þui ſem Herrañ Chriſtur ſial
fur vottar/ þar hañ ſeiger til Thomam/ Sæler eru þeir ſem ecke ſiꜳ/eñ trwa
þo/Joh. 20. Og ꜳ þeñañ Hꜳtt hefur Abraham/og aller Trwader / ſied Chri
ſtum j Anda/Og med Trwñe/ og eru þar med Sꜳluholpner ordner.

Þar næſt og j ødru lage/ verdur Chriſtur ſiedur Lykamlega/epter þeirre
ytre Aſynd/ꜳ huørn hꜳtt þeir Vantrwudu Gydingar og Heidingiar/ ſꜳu hñ

ꜳ ſinum

a ſynum Hiervistar Døgum/ huør Sioon þa þo eckert stodade/ med þui ad
þeir høfdu ecke Trwna a hañ/ Helldur myklu framar er þeim ſu þeirra Sion
til þungs Dooms Afellis/ z til eins Vitnisburdar j moote þeim ſialfum/ ſo
ſem Endurlauſnarin̄ vor vottar/hia Joh. 15. Cap. Være eg ecke komiñ/ og
hefde eg ecke ſagt þeim þad/ þa hefdu þeir øngva Synd/eñ nu kuña þeir eck-
ert fyrer ſig ad bera/til ad afſaka ſyna Synd med.

J þridia lage verdur Christur ſiedur/ bæde Lykamlega og Andlega/ edur
hid ytra og jñra/vnder eins/med huørre tuøfalldre Sioon/Postular Christi og
Lærefueinar/ſau hañ med Trwudum Hiørtum/og hier af kiemur þad/ad He-
rrañ Christur ſeiger Lærefueina ſyna SÆla/ af þui/ad þeir feingu ecke ein-
ungis ad ſia hañ j Holldenu/helldur og eirniñ j Truñe/epter þui ſem Postul-
iñ Petur vottar/þar hañ ſeiger til Christum. Huørt ſkulum vier fara/þu hef-
ur Ord Eilyfs Lyfs. Af huørium Ordum Liooſlega ma rada/ ad hañ hef-
ur ecke einungis þeckt hañ af ytre Aſynd/helldur og eirniñ med þeim jñre Trw-
areñar Augum.

Vier ſkulum a þeſſum ſydustu Tymum/lata oſſ Nægia þar med/ad vier fa-
um ad ſia og heyra Endurlauſnarañ vorn Jeſum/tala vid oſſ j ſynu Orde/z
þeim Heilǫgu Sacramentis. J ſynu Orde lætur hañ ſig jduglega heyra/fyr-
er Rauſt ſiña Þienara/ſem oſſ Predika Løgmaaled og Evangelium/ huørium
hañ hefur giefed wt þad verduga Vyglu Brief/ſem ſuo hlioodar/ Huør ydur
heyrer/hañ heyrer mier/og huør ydur Forſmaaer/hñ forſmaaer mig/ Eñ huør
mig forſmaaer/hañ forſmaaer þañ ſem mig ſende/ Luc. 10.

J þeim heiløgu Sacramentis/ lætur hañ oſſ og eirniñ ſia ſig/j huørium
hañ giefur oſſ ſig ſialfañ/ til Eigenlegrar Eignar. Þui huad er Skyrn-
iñ vor? Hun er j Sañleika ad ſeigia/eckert añad/eñ þad Rauda Bad/ſem er lit-
ad j Christi Bloode/ ſem burt hreinſar af oſſ og tekur/ alla vora Meinſemd/
med huørre vier erum ſpillter og Fordiarfader/og vier høfum teked j Arf/ep-
ter vorn fyrſta Fødur Adam.

J þui heilaga Alltareſins Sacramente/giefur hañ oſſ og tilſeiger allra vor-
ra Synda Kuittan/z Fyrergiefning/huøria Syndañа Fyrergiefning hañ Jñ-
ſiglar og ſtadfeſter/med ſynum Lykama og Bloode/ſem hñ lætur oſſ medtaka/
þa vier erum hans Bordgieſter/j Kuølldmaltydar Sacramentenu. Þui ſo ſei-
ger hañ ſialfur/hia Johañ. 6. Huør hañ etur mitt Holld/og dreckur mitt Bl-
ood/ſa hefur Eilyft Lyf/z eg vil vppvekia hañ a ſydaſta Deige.

O huad ſæler erum vier þa/ ſem meigum fa ad ſia vorn Endurlauſnara
ſo andlega j ſynu Heilaga Orde/og Sacramentunum/og høfum þar med ſtad-
faſta Trw a hañ. Sañarlega/ Þeſſe vor Sæla og Trwareñar Sioon/ er ecke
miñe eñ ſu Sioon/ſem Herrañ Christur hrooſar hier ſynum Lærefueinum af/
og ſeiger/SÆl Eru Þau AVgu Sem Sia Huad Þier Siaed/et cet.

Sa gamle Christelegrar Kyrkiu Lærefader Auguſtinus/ Oſkade ſier þeſſa
freñs/þa hañ eñ nu var a Døgum. Fyrſt/Ad hañ mætte fa ad ſia Roma

borg

borg/ j synum mesta Tignugleika og Bloma. Þar næst/ Ad hañ mætte hafa feingeð ad heyra Paal Postula Predika. Og j þridia lage/ ad hañ hefde mætt faa ad sia Christum j Holldenu. Þesse hans sijdasta Osk var betre øllum hinum/ hverna høfum vier nu og so feiged/ Lof sie Gude/ Þar vier siaum nu vorn blessada Endurlausnara/ med øllū synū Naadar Velgiørningum j hans H. Orde. O Naad yfer Naad/ O Giæskurijke yfer allt Giæskurijke. Hefde Gud ecke vnt oss þessarar Sioonareñar/ þa hefdum vier mætt eilijflega hafa fortapast. J Eilijfu Lijfe munum vier þo eñ sællre verda/ þa vier faaum fullkomlega ad sia þa Heiløgu Guddoomsins Þreñing/ Auglite til Auglitis/ og epter þeirre Dyrdar Sion eigum vier ad læta oss lannga/ so leinge sem vier lifum/ seigiande so og syngiande/ med Christelegre Kyrkiu/ Vbi sunt Gaudia/ þar sem heyra maa/ Ad Guds Einglar syngia/ Nova Cantica/ og Basonur klyngia/ in regis curia/ Eia værum vier þar/ Eia værum vier þar. Og skal þad so sagt vera vm þad fyrra Greinarkoned.

Añur Greinin.

Epterfylger þad añad/ J huøriu gieted verdur vm Spurning Løgvitringsins/ sem ad hañ framsette fyrer Herrañ Christum/ vppa Freistne/ so seigiande/ Meistare/ Huad skal eg giøra/ so ad eg eignest Eilijft Lijf.

Asetningur hans var sa/ Ad giøra Gis og Spott/ ad Herranum Christo/ Meinande/ hñ munde alldrei geta sier Vrlausn giørt/ a þessare siñe Spurningu. Þar fiñast eñ nu a þessum Døgum/ þeir sem þykiast Hælærder/ Kloker/ og hu ørium Mañe meire/ Setia þær og þær Spurningar fram/ sem þeir ætla ad ecke mune vrleysast/ Leitande sier þar med Lofdyrdar og Hroosunar/ hia ødrum/ Eñ þeir skylldu athuga þad/ sem þar stendur hia Malachiam Spamañe/ 1. C. Bølvadur sie sa sem er eirn Suikare/ þad er sem suiksamlega vmgeingst j Ordum z Giørdum/ vid siñ Naunga/ þuiad huør ed Steine hatt j Lopt kastar/ j Høfud a þeim dettur hañ/ Huør sem Leinelega styngur/ særer sialfañ sig. Huør hañ grefur Grøfena/ sa fellur þar j sialfur. Huør fyrer añan Snøruna leggur/ sa Fangar sig sialfañ. Huør hañ vill ødrum Skada giøra/ hønum kiemur þad sialfum yfer hans Hals/ seiger Syrach/ 28. Cap. Ecke var þo ad sijdur Spurning þessa Hælærda Løgvitrings/ Onyt edur Onaudsynleg/ þui so seiger hañ/ MEystare/ Huad skal eg giøra/ so eg eignest Eilijft Lijf? Ecke spyr hñ ad þui/ huørniñ hñ kuñe ad komast yfer stoora Audlegd og Rijkedæme/ af huøriu Verølldeñ mest helldur/ helldur huad hañ skule giøra/ so hañ fæe Eilijft Lijf. Þetta var ad søñu ein Naudsynleg Spurning/ hefde hun añars fram komed af hreinu og einføllldu Hiarta.

Og skulum vier læra þad hier af hønum/ ad Grenslast epter/ huørniñ þad vier meigum faa ad lifa eitt Christelegt Lijferne/ og ødlast vm sijder Eilijfa Saluhialp/ ad Endudum vorum Hiervistar Døgum. Þui huad erum vier? Med riettu ad seigia/ erum vier ecke añad eñ riettir Pilagrimar/ og Reisumeñ/

 þessare

j þeſſare Verølldu/hafande øngvañ blyfanlegañ Samaſtad/Heb. 13. Þar fyrer er liggur oſſ ſtoor Naudſyn a/ ad vier þeinkum vm þad Epterkomanda/ og huørniñ þad vier kuñum ad verda jñtekner/ j þad Himneſka Hwſed/ huørt ad ecke er med Høndum giørt/helldur æfenlega Blyfande a Himnum/2. Cor. 5.

Nu vilium vier heyra/ huørniñ Herrañ vor Jeſus ſuarar þeſſum Skriftlærda Mañe/vppa ſijna Spurning. Vor Bleſſade Endurlauſnare viſſe vel/ ad hañ var komiñ til þeſſ/ad Freiſta hans/og þar fyrer ſuarar hañ hønum ecke edur predikar wt af Evangelio/ eins og Nicodemo/ helldur vyſar hønum til Løgmalſins/og ſeiger/ HVad Er SKrifad j Løgmalenu/ HVørniñ Les Þu? Þad er ſo myked/ ſem Herrañ Chriſtur hefde ſo ſagt og talad. Med þui þu ſpyr mig ad/huad þu ſkuler giøra/ſo ad þu eigneſt Eilyft Lyf/Þa taktu Logmaled fyrer þig/ þad getur ſagt þier þad/huad þu att ad giøra. Eñ huad giører þeſſe Skriftlærde? Hañ hefur ſtrax bwed Suar til/og hnyter ſamañ øllu Løgmalenu/j ſtuttu Male j tuent/og ſeiger. Þu ſkallt Elſka Drottiñ Gud þiñ af øllu Hiarta þijnu/⁊ af allre Aund þiñe/og af øllum Mætte þijnum/ og af øllu Hugſkote þijnu/ og þiñ Naunga ſem ſialfañ þig. Þetta Andſuar lykade Herranum Chriſto vel/og ſeiger til hans. Þu ſuarader riett/Giør þad/og muntu lifa. Hier verdur oſſ nu ſyndt/og fyrer Siooner ſett/ ſo ſem j einum Speigle/ huørniñ Hiartalage vort eige ad vera vared/Fyrſt til Guds Og þar næſt til vors Naunga. Sem er/ ad vier eigum ad elſka Drottiñ Gud vorn. Fyrſt af øllu Hiarta/ Þar næſt af allre Saal/J. þridia læge/ af øllum vorum Mætte og Megne/ Og j fiorda læge af øllum vorum Krøftum. Slykrar Elſku krefur hier Drottiñ af oſſ/ ſo ſem framar ſkal kient verda/þañ ætlanda Suñudag epter Trinitatis. O/ Giæfe Gud/vier giætum hana og eirnin j Tie læted. Hier ad auke/wtheimter hñ og eirniñ af oſſ/Elſku til Naungans/ huørn hañ vill ad vier ſkulum elſka/eins ⁊ ſialfa oſſ/þad er ad ſkilia/Ad ſo Hiartanlega og Trwlega/ ſem vier elſkum oſſ ſialfa/og girnunſt vort eiged Gagn og Beſta/ſo eigum vier ad elſka vorn Broooder og Naunga/og hialpa hønum til rietta. Og hier vppa framſetur Herrañ Chriſtur eina Epterlyking/j huørre hañ liſtelega wtmalar/Dæme þuilikrar Elſku/ſo ſeigiande. Madur nockur foor fra Jeruſalem/ og ofañ til Jericho/og hraſade a medal Ræningia/huørier ed Ræntu hañ Klædum og lemſtrudu hañ Saarum/geingu ſijdañ j burt/og lietu hañ þar epter halfdaudañ liggia. Eñ ſo bar til/ ad Kieñemadur nockur for ofan þañ ſama Veg/og er hañ leit hañ/ gieck hañ fram hia hm̄. Slykt hid ſama Levitiñ/þa hañ kom nærre þeim ſtad/ og ſa hañ/ gieck hañ þar fram hia. Eñ Samverſkur Madur nockur foor vm fariñ Veg/kom þar nærre hønum/og ſem hañ ſa hañ/þa hrærdeſt hañ af Myſkun vid hañ/ og

gieck

gieck ad hønum/batt vm Saar hans/ hellte þar j Vidſmiøre og Vijne &
lagde hañ vppa ſiñ Eyk/og flutte til Herbergis/gaf & Giætur ad hønū.

Gydingar voru j þeirre Meiningu/Ad þar være eingiñ ſiñ Naunge/ vtañ
alleinaſta ſijner Viner/og Velgiørda Meñ/huørs vegna þeir elſkudu ſijna Vi-
ne/eñ høtudu Ovine/Matth. 5. Þar ſkyllde og ſo ecke finnaſt vor a medal/þe
tt ſem ſama hiellde. Eñ vier ſkulum vita/ad huør Madur er og þeirer vor
Naunge/ huørt hañ hefur forſkulldad gott edur jllt af oſſ/ ſie hañ ſkylldur
edur Vandalaus/ nalægur edur fiarlægur/ Rijkur edur Fatækur/ Siukur
edur Heilbrygdur/ſo ſem Herrañ Chriſtur oſſ liooſlega fyrer Siooner ſetur/
j þeſſare Agiætu Epterlijkingu.

Hier kañ einhuør ad ſeigia/a eg & ſo ad hallda þañ fyrer miñ Naunga/ſem
ecke er ſømu Trwarbragda og eg? A eg ad giøra hønum til Gooda/ og aumk-
aſt yfer hañ/ſo ſem hañ være riettchriſtiñ eins og eg? Ja/ſañarlega. Þui ſo
giørde þeſſe Samverſke Madur/ vid þañ ſem hraſade a medal Ræningiaña/
þo þeim bære ecke ſamañ j Lærdoomenum/edur Trwarbrøgdunum. Þar fyr-
er/So opt ſem vier kuñum ad ſia þeſſ hattar Mañeſkiu/ þa þeinkium ſo med
oſſ/Ad þo ſo ſie hun fare villt j ſiñe Trw/þa hefur Jeſus þo ſamt/ lided Pij-
nu og Dauda fyrer hana/ og þo eg hafe meira Vit a Gude mijnum/eñ hun/
þa er þad hans Naad ad þacka. Þar fyrer vil eg giøra ſo ſem þeſſe Samver-
ſke giørde/Eg vil hialpa heñe a Fætur/leggia vid heñar Saar/og giøra heñe til
gooda/& ſo myked ſem mier er møgulegt/bera mig ad færa hana a riettañ Sa-
luhialpareñar Veg aptur/ þui ſlijkt er Gude eitt þægelegt Verk/epter þui ſem
Poſtuliñ Jacob vottar/ 5. Cap. Ef ad nokur a medal ydar villeſt fra
Sañleikanum/og vmſnijr hønum einhuør/ ſa ſkal vita þad/ad huør ed Synd-
aranum vmſnijr/j fra Villu hans Vegar/hefur frelſad eina Aund fra Dauda
og mun nidurbyrgia Fiølda Syndaña. Vier eigum og ſo ad hialpa vorum
Naunga med Hiartanu/Eins og giørde þeſſe Samverſke Madur/huør ed au-
mkade ſig yfer þañ ſem falliñ var a medal Ræningiaña. Og ef vier gietum
hønum ecke añad til gooda giørt/þa Andvørpum þo ſamt hans vegna til Gu-
ds/og oſkum hønum af Hiarta/Heilſu og Heilbrygde/& allo añars goods/Ei-
ns og David giørde vid Ovine ſijna/ Pſalm. 35.

J þridia lage/ſo ſem þad/Ad þeſſe Samverſke Madur hialpade þeim vey-
ka med Hendeñe/j þui/ad hañ batt vm hans Saar/ Hellte þar j Vidſmiøre og
Vijne/og lagde hañ vppa ſitt Dyr/ og flutte til Herbergis. So ſkulum vier
& ecke helldur/læta oſſ þikia myked fyrer/ad koma nærre þeim veyku/& Volu-
du/ og giøra þeim til gooda/ med vorre Hende. Huxande vm þad ſem Jeſus
mun ſeigia til vor/a ſijdaſta Deige/ Huad þier giørdud einum af þeſſum mijn-
um minſtu Brædrum/þad giørdud þier mier/ Matth. 25.

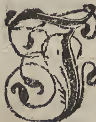
J fiorda mata hialpade þeſſe Samverſke/ þeim Veyka og Hrima Mañe/
med Peninga Vtlage/þui hier ſtendur/Ad hañ hafe teked vpp tuo Peninga

 og feing-

og þeinged Nwsbwandanum/og sagdt til hans/ Naþ þu gæt a hønum/ og huad þu leggur meira wt/skal eg borga/nær eg kiem aptur. Sama eiguñ vier ad giøra/ Vær eigum ad vera villuger ad hialpa þeim Fatæka/ aþ þui Gotse/ sem Gud heþur oss lænad/suo sem ad giørde Job/huør ed seiger/ Eg var Auga þess Blinda/og Footur þess Hallta/og Fader þess Fatæka/ Job 29. C. Item/seiger Postuliñ Johañes/1. Pistle.3. Cap. Eþ nockur heþur Audæþe þessarar Veralldar/og sier siñ Brodur Naud lyda/ og lykur sitt Hiarta til þyrer hønum/ Huørniñ blyþur Guds Kiærleike hia hønum? Lætum oss nu þar þyrer yþer alla Hlute fram/setia vora Trw/ og Traust/vppa vorn Endurlausnara Jesum Christum/ og bevijsa so sijdañ vora Trw/ med sønum Kiærleika til Guds og Naungans/ so munum vier ad Endalokunum/ þaa og ødlast þad Eilyþa Lyfed/ Huar til oss hialpe Gud/ aþ siñe Nad/ þyrer Forþienustu og Medalgaungu syns kiæra Sonar Jesu Christi/ Huørium ad sie Loþ og Dyrd/Heidur og Vegsemd/þra Eilyþd til Eilyþdar/ Amen.

Fiortanda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Luc. 17. Cap.

Þañ Tijma. Og þad skiede so/ þa ed Jesus gieck til Jerusalem/ad hañ þerdadest j Giegnum midia Samariam/og Galilæam. Eñ sem hañ gieck jñ j nockurt Kauptwn/mættu honum tiju Lijkþrær Meñ/ huørier ed stoodu længt þra/Nooþu vpp sijnar Radder/og sogdu. Jesu goode Meystare/Myskuna þu oss. Eñ sem hañ leit þa/sagde hañ til þeirra/Fare þier/ og sijned ydur Kieñemoñunum. Og þad skiede so/þa þeir geingu þadañ/ad þeir vrdu hreiner. Eñ eirn wt aþ þeim/nær hañ sa þad/ad hañ var hreiñ vordiñ/snere hañ aptur/Loþande Gud med hærre Raust/þiell fram a sijna Asionu þyrer Fætur Jesu/giørande honum Packer/og þesse var Samverskur. Eñ Jesus suarade og sagde. Nuørt voru ecke tiju Nreinsader? Eñ huar eru hiner niju? Fanst eingiñ añar/sa sem aptur snere/og gæþe Gude Dyrdena/ nema þesse Vtlendingur? Og hañ sagde til hans. Statt vpp/og þar hiedañ/þuiad þijn Trw giørde þig Nialplegañ.

Exordium.

I Añare Book Konganña/5. Cap. Lesum vier vm Naaman/Strijds höfdingia Kongsins af Syrlande/Ad hñ hafe epter Tilsögn/ og Befalningu/Spamañsins Eliseæi/þuegied sig sïösiñum j Añe Jordan/ Og sem hañ formerkte/ad hñ var hreiñ vordiñ af siñe Lÿkþrä/ þa hafe hañ snwed aptur og giört Guds Mañe Packer fyrer syna Hreinsun/og þad sama/ ecke einungis med Ordunum/Helldur þa hafe hañ og suo þar ad auke boded hönü Stoorar Skeinkingar/z lofad ad hañ skyllde ecke þadann j fra/ fæta Foorner añarlegum Gudum/ helldur Drottne.

Hier j þessu heilaga Evangelio/ verdur og eirniñ talad vm tÿu Lÿkþrä edur Spillta Meñ/ Huöria Herrañ Christur læknade/ Eñ þeir voru ecke aller so þacklater sem Naaman var/þui hier snÿr eingenn aptur til ad þacka synü Heilsugiafara/vtan alleinasta eirn Samverskur Madur/ hañ kañast vid strax sem hañ formerker/ad hañ var hreiñ vorden/huad myked gott hañ eige ad þacka Herranum Christo/ Og veit ecke huörsu audmiukañ hñ ä ad tiä sig vid hñ aptur ä moot/ þui Gudspiallamaduriñ seiger/Ad hañ hafe snwed aptur/ Lof ad Gud med hærre Raust/og falled fram ä syna Asioonu/og þackad hönum. Þetta er eitt Merkelegt Epterdæme/ huar epter vier ættum aller ad breyta/ þuiad huör Packlætenu Offrar/hañ heidrar mig/og þad er Veguriñ/ad eg sÿne hönum mitt Hialpræde/seiger Ande Drottins/fyrer Muñ Davids/Ps. 50.

Vier vilium äñ leingra Jñgangs/vÿkia til Gudspiallsins/ og oss þar wt af taka þriär Smägreiner/ad skoda og yfervega ad þessu siñe.

Hin fyrsta skal vera vm þessa tÿu Lÿkþrä Meñ/ sem komu ä Veg fyrer Herrañ Christum.

Añur vm þa myklu Nad og Hialp/sem hañ audsynde þeim/j þui/ad hreinsa þa af siñe Lÿkþrä.

Og hid þridia vm Packlætid/sem sa eine Samverske færde hönum aptur ä moot/med þui fleyra/sem hier ad hnÿgur/ og vier kuñum oss til Lærdooms/ Huggunar og Amiñingar ad taka. Nu/Sa mykle Lækner og Meystare til ad hialpa/vor Drottiñ Jesus Christus/hañ kome til vor/ med siñe Nad/ og sende oss Styrk þess Gooda Heilaga Anda/ so vier mættü hier wt af/ nockud Gott læra/ og oss til Nytsemdar fæta/Amen.

Fyrre Greiniñ.

Fiorar Kringumstædur eru oss vel athugande j þessu Greinarkorneñu/ og er hin fyrsta vm Tymañ/ä huöriñ Herrañ Christur hafe giört þetta mykla Dasemdarverk/sem var þa hañ giörde syna sÿdustu Reysu til Jerusalem/ til ad lÿda Kuöl og Pynu/fyrer Mañkynsins Synder/so sem siä m.a af epterfylgiande 18. Capitula/ A þessare siñe sÿdustu Reysu/skrifa þeir heilögu Gudspiallameñ/Ad vor Blessade Endurlausnare hafe giört mörg öñur Ypparleg Dasemdarverk. A medal huörra voru þesse/ Ad hañ giörde þañ Blinda hia Jericho Heilskygnañ/ Luc. 18. Vmsnere Zacheo/ Luc. 19. Formællte þui

Avaxtarlausa Fykiutrie/so ad þad visnade/Matth. 21. Og uppvakte Laz-
arum af Dauda/ Joh. 11. Huar med hann villde Openbera sijna Dyrd/ og
audsijna/ad hann være ecke sliettur/og einfalldur Madur/helldur sannur og Ein-
gietinn Sonur Lifanda Guds/þui soddann Teikn og Dasemdarverk kann einginn
ad giøra/nema Gud sie med hønum/so sem þar stendur hia Joh. 3. Cap.

Þar næst er oss athugande/huørt vered hafe Plassed edur Staduriñ/sem He-
rrann Christur giørde þetta sitt Dasemdarverk j /a þessum tyu Lykþrau Møn-
um. Gudspiallamaduriñ seiger/ Ad þad hafe vered eitt Þorp /nærre Samar-
ia. Undur ma þad þykia/ad Herrann Christur skyllde vera so Lytelatur/
ad nalægia sig og giøra til gooda þeim Samverskum/ þar þeir voru ecke ad
eins vonder Skalkar/og hielldu stundum med Gydingum/stundum med Heid-
ingium/ Helldur þa høfdu þeir adur fyrre/ forsmad hann Blessadann/so þeir
villdu ecke Herbergia hann/og lia hønum Hws/so sem lioost er af/9. C. Gud-
spiallamannsins Luce. Enn huørninn sem þessu var vared/þa var hann þo samt so
Giæskuryktur/og Nadarfullur/ ad hann giørde sier Reisu uppa nytt til þeirra/
Auglysande þar med/ad hann villde ecke þeirra Salarskada/ og Fordiørfun/
Helldur ad þeir mætto Saluholpner verda/ og komast til Sannleiksins Vidur-
kienningar/1. Tim. 2.

J þridia lage/verdur hier z eirnin aminst/huad marger ad þesser Lykþrau
Menn hafe vered/sem er/ecke tueir eda þryr/ helldur heill Hoopur. Huar af
rada ma/Ad þesse hrædelege Siukdoomur/hafe vered miøg Almennelegur hia
Gydingum/þar j einu litlu Plasskorne fundust tyu/sem af þeim Siukdoome
voru spillter/ z þad ecke alleinasta/ helldur vottar z heiløg Ritning/ad bæde
Hwsenn/og so Klædnadurinn/ hafe vered af þessare Sooott fordiarfadur/ sem
lesa ma/Levit. B. 13. og 14. Cap.

Hier kann einhuør ad spyria/Huad Gude skule hafa geinged til þess/ad legg-
ia þennann hrædelega Krankleika framar uppa sitt Folk/enn adra? Enn vier skul-
um vita/ad Gud hafde þar vissann Tilgang til/sem er/Ad hann þar med Aumin-
te þad/a Synder sijnar og Yfertrodslur/ huøriar Herrann hefur ætyd suo vel
straffad/a sijnum Vinum sem Ovinum.

J fiorda máta verdur hier gieted sialfs Krankleikans/sem la a þessum Au-
mu Mønnum/sem var Lykþraiñ/huørt Soottarferle vier køllum ødru Naf-
ne Spitelsku. Nu so sem þad/Ad Lykþrainn er ein Vidurstyggeleg og Ban-
vænn Soott/sem Manneskiunne er hoorud og uppaløgd/vegna Forþéktunar Gu-
ds Løgmals/so sem þar stendur/ Deut. B. 28. Drottinn mun sla þig med E-
gyptskum Kylum/ med Bakhlutans Sarendum/med Vose og Klada/suo þu
kunner ecke ad Læknast. Item stendur j sama Cap. Drottinn mun sla þig med
jllum Graptarsarum/A Knien og Footleggina/so þu munt ecke Græddur ve-
rda/fra Iliun og allt uppá Huirfel.

So hafa þeir gømlu Christnennar Lærefedur/lykt og samiafnad þessum hræ-
delega Suikdoome/ vid Syndena/ med þui lyka/ad hann er suo sem øll ønnur
Krank

Kranckdæme/sem Mañeskiñe vppafalla/eckert añad eñ Laun og Straff Syndarenar. Og skulum vier læra þad hier. Fyrst so sem þad/ Ad Spitelskanñ edur Lykþrætiñ er eirn tilvilliande Hlutur/eñ ecke j Natturiñe skapadur/ So skulum vier og so vita/ ad Syndeñ er ecke helldur skapadur Hlutur af Gude/ so sem sumer Villumeñ hafa hallded. Þar næst/so sem þad/ad Spitelskañ kveikest/og kiemur a Mañeskiuna/af Ohoofsemi/Ofæte og Ofdryckiu/ sem og Ofnnytelle Kostagyrnd/ og ødru þess hattar. Eins skulum vier vita/ ad Syndiñ er jñkomiñ j Hemiñ/vegna Ohlydne vorra fyrstu Forelldra/ Adams z Evu/ þar þau a moote Guds Vilia og Forbode/ atu af þui bañada Trie/ Gen. 3. Cap.

J þridia lage/so sm̃ þad/ Ad Spitelsker Forelldrar/Gieta optast nær Spitelsk Børn af sier/ So høfum vier og eirniñ/teked Syndena j Arf/epter vora fyrstu Forelldra. Þui so stendur þar skrifad j Sköpunar Book. 5. Ad Adam hafe Gieted Son epter siñe Mynd og Lykingu. Eirniñ vottar David so/Psalm. 51. Sia þu/Vt af Syndsamlegu Sæde er eg Gietiñ/og j Syndiñe Gat mig mijn Mooder.

J fiorda Mæta/lyka sem þad/ad Spitelskañ Fordiarfar ecke ad eins eirn Lim Lykamans/helldur allañ Lykamañ/Jæ/hvørn og eirn Blooddropa sem j Mañeskiuñe er. Eins spiller Syndiñ ecke alleinasta eirn Part Lykamans/helldur fordiarfar hun allañ Mañiñ/ a Salu z Lykama/z øllū Kræptū/bædehid jñra og ytra/so vier meigum vel seigia med hinum H. David/af Psal. 38 Ad þar sie eingiñ Heilbrygde j voru Hollde.

J fimtu Grein stendur hier/ Ad aller þesser tyu Meñ/hafe verid Lykþræter/sem voru nyu Gydingar/og eirn Samverskur. Eins lyka vottar Heilög Ritning/ad aller Meñ sie Synduger/z þar sie eingiñ sem gott giøre/ z ecke eirn.

J siøtta Mata skulum vier vita/ Ad Spitelskañ er soddañ eirn skadlegur Siukdoomur/sem eirn kañ snarlega ad fa af ødrum. Eins er þui og vared fyrer Syndeñe/og þeim sem j Syndsamlegum Athøfnum liggia/ ad sie suo ad Meñ hafe Vmgeingne med þeim/þa kuña þeir liettelega af þeim ad saurgast/Þuiad jllt Samtal spiller goodum Sidum/1. Cor. 15. Og hver hañ teckur a Tiøruñe/hañ klijner sig a heñe/ seiger Syrach. 13. Cap.

J siøunda Mata/Lyka sem þad/ Ad þeir Spitelsku voru vtsetter adur fordū/ af Borgum/Þorpum/Kauptwnum/sem og eirniñ Herbudum/ Hvørs vegna og so/Lykþræiñ hefur sitt Nafn j Þysku Male/af Vtsetningu. Eins lyka hefur Syndiñ vtelukt vora fyrstu Forelldra fra Paradys/ Og vtelykur eñ nu j Dag/alla Jdranarlausa Syndara/vegna siñar Andlegrar Spitelsku/fra Guds Huse/og Samfielagskap Heilagra.

J attunda mata/so sem þ/ Ad þeir Lykþræau adur fordū/ hlutu ad ganga Berhøfdader/so þeirra Siukdomur mætte hvøriū Mañe Openber vera. So er þui og so vared fyrer oss. Vier hlíootum ad vidurkieña Blygdun þa/og Banga/sem oss er tilfalliñ/ sem er/ Ad vor Korona og Høfudprydc/þad eru þær

 Nadar

Nadar Gafur/sem oss voru veittar/ med huørium vier vorum prydder fyrer Falled/ þær høfum vier mist/og þeim fyrerfared/ vegna Syndarenar.

J nyunda mata/vrdu þeir sem Spitelsker voru/ ad ganga j sundur rifnū Klædum. Eins lyka høfum vier/vegna Syndaña/sundurrifed og slited þui Dyrmæta Gyllene Klæde Sakleysesins/og Riettlætesins/ so vier hlíootum nu ad ganga j illre Tøtraflyk eins Betlara/edur Hwsgangs Mans.

J Tyunda mata/so sem þad/Ad þeir hiner Spitelsku/ hafa eitt Banvænañ/og jlla Luktande Anda. So Luktar nu ecke vor Ande leingur/ so sem sa sæte Ande Guds/ sem hañ jñblies j Mañiñ/ helldur lucktar hañ af fwlum og Andstyggelegū Syndum.

J Ellefta mata/Lyka so sem þad/ad Lykþraañ giører Mañeskiuna hæsa ⁊ Illaroomande Rødd. So spiller og Syndeñ vorre Tungu/og vorum Muñe so vier kuñum ecke ad vpphefia klara Raust til Guds/ eda hañ med Heilagre Røddu ad Dyrka/akalla og vidurkieña.

J Tolfta mata/vpptendrar Spitelskañ j þeim Lykþrau/saran og þuyngunarsamañ Þorsta/vegna þess Ofurhita/sem þeir hafa hid jnra ad bera. J sama mata/ Þegar Syndiñ vppvaknar/þa hreifer /sier Angist ⁊ Neyd/bytur og nagar/plagar og þuyngar Hiartad/ og Salena/so ad aller Kraptar vppþorna/so sem añad Skurn/ sem David yfer klagar/Psalm. 22.

J sydasta Mata/so sem þad/ ad Lykþraañ er Olæknanleg/ so myked sem Mañaña Hialp vidvykur/og kañ ecke ad burtrymast/fyrer vtañ sierlega Guds Adstod. So kañ og megnar eingiñ/ vtañ alleina Christur/ vor beste og Trwaste Lækniameistare/ ad hialpa nockrum Mañe fra Syndiñe/þui hañ er alleina sa sem vorar Synder afmæer/so sem añad Sky/og hreinsar oss og þuær af þeim/fyrer sitt Blood/1. Joh. 1

Hier af siaum vier nu klarlega/huad Hrædelegur og Vidurstyggelegur Hlutur ad Syndiñ sie. Þar fyrer skulum vier aminter og vppvakter vera/af Dæme þessara Spitelsku Maña/huørsu þad/oss ber ad flya til Christum/ og leita oss Hialpar ⁊ Adstodar hia høñū/a mote þeirre andlegu Spitelsku/Syndiñe.

Fyrst stendur hier vm þa tyu Lykþrau/ Ad þeir hafe geinged wt/a moote Herranum Christo/þa þeir villdu/ad hañ skyllde giøra sig Heilbrygda. Sama hliootum vier og so ad giøra/viliū vier Heilbrygder verda af vorre andlegre Lykþra/Vier hliootum ad ganga wt af Soottarstofu vorre/þad er/Ad hata og yfergiefa þa Ohreinu/⁊ syndugu Verølld/eñ lata oss fundna verda a þeim Vege/huar vm Christur geingur/ so sem ad giørde Zacheus Tollheimtumadur/og adrer fleyre.

J añañ mata stendur hier j Gudspiallenu/ AD ÞEir HAfe Staded Langt Fra. Ordsøkiñ var su/ Ad þeir vissu ad þeir voru Spitelsker/ og þordu þui ecke ad koma j bland añara Heilbrygdra Maña/Vidurkieñande þar med siñ Overdugleika/og Ohreinleika/ So ber oss og eirniñ ad yfervega vora Andlega Spitelsku/og huad langt vier erum þ Syndena fraskilder fra Gude.

J þridia

J þridia Mata seiger Gudspiallamadurinñ/ Ad þesser tyu Lyþþraaer Meñ/ hafe ecke þeigiande staded/helldr vpphafed syna Raust/ Kieñande oss þar med/ ad hroopa og kalla til Guds/ j vorum æliggiande Naudsynium/ so framt sem vier vilium af hønum fa Lækning/ og Græðslu/ vorra andlegra Saalarmeina.

J fiorda lage/ þeckia og medkieña þesser tyu Lyþþraaer Meñ/ Herrañ Christum/ ecke alleinasta fyrer siñ Meystara/ huør ed sitt Lykamlegt Krænkdæme kuñe ad lækna/ Helldur þeckia þeir hañ og eirniñ fyrer Jesum/ þad er/ Hialpara allrar Verålldar/ þui suo seigia þeir/ JEsu Goode MEystare/ Hialpa þv Oss. Vier skulum og eirniñ j sama mæta/ þeckia hañ og vidurkieña/ fyrer vorn Skapara og Meystara/ huør ed syna Skiepnu vel þecker/ og af huøriu Efne hañ hefur oss giørt/ Sañarlega/ hañ mun so sem eiñ Goodur Meystare/ ælyta Veykleika vorn/ og Eymd/ so sem hañ æleit þessa tyu Spitelsku Meñ/ Þui vier høfum ecke þañ Byskup/ seiger Postuliñ/ sem ei kañ Samþyning ad hafa med vorum Breyskleika/ Helldur þañ sem Freistadur er æ allañ hatt/ lyka so sem vier/ þo æn Syndar/ Heb. 5. Og skal þad suo stuttlega sagt vera vm þad fyrsta.

Aññur Greiniñ.

EPterfylger þad añad Greinarkornid med einu Orde/ Sem hlioodar vm þa myklu Naad/ sem Herrañ Christur audsynde þessum tyu Lyþþraau Møñum/ Huar vm so stendur j Textanum. Og þegar hañ (þad er Drottiñ vor Jesus) leit þa/ sagde hañ til þeirra. Fared og syned ydur Kieñemøñunum/ og þad skiede þa þeir geingu j burt/ ad þeir vrdu hreiner.

Tuo sierdeilis Velgiørninga/ audsyner vor liufe Endurlausnare Herrañ Christur hier/ þessum Aumu Møñum/ Hiñ fyrre er sa/ Ad þo Hundradsiñum hañ Blessadur visse vel/ og Sæe/ ad þesser Meñ være Spillter og Veyker ordner/ þa snyr hañ samt ecke Bakenu vid þeim/ helldur snyr hañ til þeirra synu Milldu Auglite/ og ælytur þa Naadarsamlega. Eitt byriar oss ad giøra/ Ad þo so sie/ ad vor Samchristiñ Naunge/ meige vera þiadur og Þuyngadur/ j eirn edur añañ mæta/ huørt þad er helldur af Lykamlegu Krænkdæme/ edur ødru þui sem Gud hefur hønu vppa lagt/ þa eigu vier ecke ad hafa Andstygd æ hønum þar fyrer/ vppa þad/ vier epter Syrachs Ordum/ Aukum ecke Sorgfullu Hiarta meire Sorg. Og eñ aptur seiger hañ/ Kued ecke nei vid Bæn hins auma/ og snw ecke Asionu þiñe fra þeim Fatæka/ nie þynum Augum fra Naudþurfande Mañe/ so hañ klage ecke yfer þier/ þuiad sa sem hañ skapad hefur/ heyrer hans Bæn/ nær hañ med hryggru Hiarta klagar yfer þier/ Syr. 4.

Añar Velgiørningur/ edur Naadarverk/ sem vor Sætaste Endurlausnare/ Herrañ Jesus Christus/ audsynde þessum tyu Lyþþraau Møñum/ var þesse/ Ad hañ virdte þa Vidurmælis/ Hañ gaf þeim ecke helldur nein Afsuør/ eins og hañ giørde Canversku Kuiñuñe/ Matth. 15. Helldur talar hañ Huggunarsamlegu

legum Ordū til þeirra/so seigiande/Fared Og Syned ydur Kieñemøñunum.
Hefdu nu þesser Spitelsker Meñ vered eins siñader/ & Naaman sa Syrlendske
var/þa hefdu þeir kuñad so ad þeinka/og seigia. Herra/Huad þurfum vier
ad fara til Kieñemañaña/ & syna oss þeim/ vier høfū giørt þad ædur/og hafa
þeir epter Løgmælenu Aliktad oss Spitelska ad vera. Og hid sama mun þeir
ra Andsuar vera eñ nu/þo vier þa finnum. Nei/soddañ Ord læta þeir ecke
af sier heyra/helldur fara þeir strax an Dualar af stad/og giøra so sem Her
rañ Lyfsins befalar þeim. Þessa Hlydne ættum vier af þeim ad læra/ og sei
gia so sem Israels Folk sagde fordum/Allt þad sem Drottiñ hefur sagt/þad
vilium vier giøra/ Exo.19. Þuiad Hlydne er betre eñ Offur/og Gaumgæfi
ne betre eñ Feitleike Hrwtaña/ þui Ohlydne er Galldra Glæpur/ og ad vera
Þuerbrotiñ er Skurgoda Bloot og Afgudadyrkan/epter þui sem þar stend
ur/j fyrre Sam. 15. Cap.

Framar meir kañ einhuør ad spyria/ Huør vered hafe hiñ sierlegasta Ord
søk til þess/ ad Herrañ Christur skyllde vysa þessum Spitelsku Mønnum aptur
til Prestaña? Vier skulū vita(Elskuleg Guds Børn)ad vor Blessade Endur
urlausnare/giørde þad sierdeilis og einkum þess vegna/Ad hañ þar med Amin
te eirn og sierhuørn/ad þeir hefde jafnañ j Tilbærelegu Ackte/ Æru og Vird
ingu/þad heilaga Ministerium/edur þa Kieñemañlegu Stiett/og greiddu syn
um Sælusorgurū/ þær Skylldur sem þeim ber/epter þui sem Syrach seiger/
7. Cap. siñar Bookar. Ottast þu Drottiñ/og heydra Prestana/ þui suo sem
þad/ad Prestunum j þui Gamla Testamentenu bar jafnañ/ad hafa nockud af
sierhuøriu Offre/so sem lesa mæ/Exo.B.29. Cap. So vill Herrañ Christur
og so/ ad Kieñemøñunum eñ nu a þessum Døgum/ sieu greiddar Good vilius
lega syñar Tiunder/so ad þeir sem Alltarenu þiona/hafe Not af Alltarenu
1.Cor.9. Eñ huørt munde þa Gagned edur Avøxturiñ vera/ sem þesser tyu
Lykþrau Meñ høfdu þar af/ad þeir hlyddu Jesu Befalningu/og geingu str
ax j burtu ad syna sig Kieñemøñunum? Þad vottar Gudspiallamaduriñ hier/
seigiande. Og þad skiede so/þa þeir geingu þadañ/ad þeir vrdu hrein
er. Vilier þu nu og so(Miñ Brooder og Syster)fæ þad og ødlast af Drot
tne/ad þu meiger verda hreirn af þiñe Andlegre Lykþra/ þa giør þu so sem
þesser tyu Lykþrau Meñ giørdu/Trw þu a Jesum/ og vert Hlydugur hans
Ordum og Tilsøgn/ So mattu vera Ofadur þar vppa/ Ad huad hellst sem
þu oskar af hønum/þad fær þu visselega/so framt sem þad kañ ad þiena þier
til Saluhialpar.

Þridia Greiniñ.

NV vilium vier hid stuttlegasta/ skoda og yfervega/ j þessu þridia Greinar
kornenu/Packlæted edur Lofgiørdena/sem sa eine Samverske Madur fær
de Herranum Christo aptur/þa hañ fañ þad/ ad hañ var Heilbrygdur ordiñ/
Vier

Hier vm hlioodar so Texteñ. Eñ eirn wt af þeim/ nær hañ sa þad/ ad hañ var hreirn ordiñ/ snere hañ aptur/ Lofade Gud med hærre Raust/ fiell fram̄ a syna Asioonu/fyrer Fætur Jesu/gierande hønum Þacker/ og þesse var Samverskur. Og verdur oss hier kient/og so sem j Speigle fyrer Sioner sett/huørniñ þad/ vier epter Dæme þessa Samverska Mans/ eigum Gude vorum ad þacka/fyrer alla syna Nadar Velgiørninga/sem hann Daglega Dags audsyner oss og veiter. Fyrst eigum vier/ ad þacka hønum af øllu Hiarta/seigiande med hinum heilaga David/ af Psal. 86. Eg þacka þier Drottiñ Gud miñ/wt af øllu Hiarta. Hid sama giørde og so Jomfrw Maria j synum Lofsaung so seigiande. Myn Aund myklar Drottiñ/og miñ Ande Gledst j Gude Heilsugiafara mynū. Þar næst eigum vier ad þacka Gude vorum med Muñenū/ so sem ad giørde þesse Samverske Madur/huør med hærre Raust lofade Gud. J þridia lage eigum vier hønum ad þacka/med wt vortis Hegduneñ/ Þad er/ Vier eigum ad falla fram̄ fyrer hañ/ ecke einungis a Sælareñar/helldur z so Lykamans Knie. Ja/Gude verda so af oss audmiukar Þacker giørdar/þa vier med vorre Raust/syngium hønum Lof/edur Spiluū fyrer hønum/vppa Velklyngiande Hlioodfære/ so sem ad giørde hiñ heilage David/ Og til þuilykrar Þacklætisgiørdar/ skal oss koma fyrst Befalning sialfs Lifanda Guds/huør ed so seiger/ Psalm. 50 Offred Gude Þackargiørd/ og giallded hønum ydar Heit/Og 1. Tess. 5. Cap. stendur so/Vered þacklater j øllum Hlutum/ þui þad er Guds Vilie j Christo Jesu/til ydar. Þar næst skal oss vppvekia til þess/ ad vera Gude vorum Þacklater/ Lofleg Dæme þeirra Heiløgu Guds Maña/huørier ed jafnañ færdu Gude Þacker/ þa hann giørde þeim nockud til Gooda. Sa Riettlætesins Predikare Noe/bygde Drottne eitt Alltare til Lofgiørdar/og Þacklætis Miñingar/þegar hañ liet Flooded þuerra/ sem lesa ma/ Gen. B 8. Cap. Eleasar Abrahams Þienare/ þackade og eirniñ Gude/fyrer Farsæla Reisu/og Good Erendislok/so seigiande. Lofadur sie Gud Drottiñ/myns Herra Abrahams/ sem ecke hefur yfergiefed syna Myskun og Sañleika vid miñ Herra/Gen. 24. Seiger ecke Forfaderiñ Jacob so/ j Skøpunar Bok. 25. Cap. Til alls syns Hws og Heimulis Folks? Lætum oss fara til Bethel/so eg meige byggia þeim Gude þar eitt Alltare/sem Bænheyrde mig/ j miñe Motgangs Tyd. Huad vilium vier seigia vm hiñ Heilaga David? Huad opt þackar hañ Gude j synum Psalmum/ fyrer Nad syna og Myskunseme/sem hañ audsynde hønum? Og þuilykt Dæme Heilagra Maña/fiñast nær þui Otelianlega mørg/j Heilagre Ritningu/ huør øll hier er oflængt vpp ad telia. Þad þridia/sem oss skal æfysa/og vpphuetia/ til Þacklætis og Lofgiørdar vid Lifanda Gud/ þa eru þeir storu Velgiørningar/sem vær af hans Hende þyggium og medtøkum Daglega Dags. Hefur hñ ecke myndad oss j Moodurlyfe/og leidt oss wt þadañ/a vissum og æsettum tyma/Psalm. 22. Er hañ ecke sa hiñ same/sem giefur oss Lyfed? Job. 10.

 Ja/

Jæ/ hañ sem vpplykur siñe Milldre Hende/ og sedur allar Lifande Skiepnur med siñe Blessan/Psalm.145. Eñ eirn er þo sa Velgiørningur sem yfergnæf er og Coronar alla adra/ huørn vier eigum og Gude ad þacka/alla vora Lijfs daga/sem er þesse/ Ad hñ hefur fyrer siñ Elskulegañ Son/frelsad oss af Rijke valldre Myrkrañа/Col.1. Og læted sitt Ord Rijkuglega byggia vor a medal j allre Visku/so vier kuñum ad læra þad sem oss er Nytsamlegt/til vorrar Sæluhialpar/Esa.48. J einu Orde ad seigia/Velgiørningar Drottins/sem hañ audsyner oss/eru so marger og storer/ad osser Omøgulegt þa vpp ad telia/auk helldur þa ad þacka/& æsañast læta sem verdugt er.

Pad fiorda sem oss skal koma til þess/ ad þacka Gude fyrer allt þad gott/ sem hañ veiter oss/ þa er þetta/ Ad ef vier erum hønum þacklater/ þa er hañ Blessadur jafnañ Reidubweñ ad giøra oss eñ meira til gooda/ þar fyrer seiger Lærefaderiñ Crisostomus so/Gratiarum actio/est ad plus dandum/invitatio/ Pad er ad skilia/ huør sa sem Gude er þacklætur fyrer medtekna Velgiørninga/Hañ kiemur hønum til ad vpplika ad nyu/ Hirdslu siña Andæfa/ og vt byta oss fadañ/þad sem oss er til Tymanlegrar og Eilyfrar Velferdar Naudsynlegt. Par fuert a moote er Ofacklætid eirn skiemelegur Løstur/sem bæde Gude og Møñum er Andstygd ad/ Huørs vegna þeim Ofacklætu verdur j Heilagre Ritningu hootad hrædelegu Hefndar straffe/so sem lesa mæ/Ordsk. B.17.Cap. þar so stendur. Huør hañ gott med jllu Launar/ af þess Hwse mun ecke jllt liña.

Framveigis talar Herrañ Christur so/ j Nidurlage þessa vors Gudspiallз. Nuort voru ecke tyu hreinsader/eñ huar eru hiner nyu? Fañst einginñ añar/ sa sem aptur snere/og giæfe Gude Dyrdena/nema þesse Vtlendingur?

Hier af høfum vier þad ad læra/ Ad so sem Herrañ Christur munde Tølu þeirra Mañа/sem hañ Læknade/so man hañ og veit eñ nu/ Tølu þeirra/ sem hañ giører til Gooda/J huøriu Lande/j huørre Borg/ Huørre Samkunde & huøriu Hwse/& giæter ad/huad marger hm eru þacklæter/huad marger ofacklæter/& huad marger stadfaster sieu/& huad marger ostadfaster/& mūn vm syder hallda Reikning & Eftergrenslast/& bryxla þm ostødugu/& Ofacklætu/& tilseigia þm sitt Straff. Eñ þar fuert a mote/læta þa sim stødugær hafa staded/& þacklæter vered/þæ eina gledesama Aflausn/eins & þesse Samverske Madr fieck.

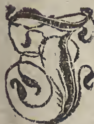
Par næst lærum vier hier/af Dæme þeirra nyu Ofacklætu Gydinga/ sem ecke villdu snwa aptur/og giefa Gude Dyrdena/ Ad Kross og Mootgangur er oss længtum þarflegre/eñ gooder Dagar. Puiad so lenge sem þesser nyu voru fiæder/og vnderokader Siukdomenum/ þa høfdu þeir eina sterka og stødvga Trw/Eñ sem þeir voru Heilbrygder vordner/fiellu þeir fra. Par fyrer hefde þeim betra vered/ad þeir hefde vered Spitelsker allt til Dauda Dagа/ og verda Sæluholpner/ Eñ ad þæ aptur syna Heilbrygde/ og lyda Tøpun a Sælu siñe/epter þui sem Christur seiger/hia Matth.18. Betra er þier jñ ad ganga til Lijfsins/Halltur og Handarvane/Eñ þad þu hafer tvær Hendur og tuær

tuær Fætur/og verder j Eilijfañ Elld kastadur. Þar fyrer skulum vier sem Christner erum/ ecke Oska oss ad meiga lifa/og wtenda alla vora Daga/ fyrer vtan Kross og Motgang/ þui añars kyñe þad so ad skie/ad vier gleymdum Gude/ lifdum Athugalaust/forsoomudum Bænrækner ad vera/eda giøra þad/sem Drottne vorum þocknadest. Þetta hefur David Guds Madur vel athugad/ Og þess vegna kiemst hañ so ad Orde/j Psalm.119. seigiande. Fyrer goodu vard mier þ Drottiñ/ad þu Lijtelæckader mig/ so ad eg lærde þijn Riettinde.

J þridia og sijdasta mata/ lærum vier þad hier/ af Dæme þessara nyu Ofbacklætu Gydinga/ Ad þad er ecke noog/ad byria vel og Gudrækelega Christendoom siñ/ef hønum er ecke framfylgt/ Þui huad stodade þad/þo þesser Meñ kiæme til Christum/og feinge Lækning hia hønum/ þar þeir skømu þar epter/ fiellu fra hønum aptur? Gud ælijtur myklu helldur/ huørniñ þad ein Mañeskia endar sitt Hlaup/helldur eñ/huørniñ hun þad byriar. Postuliñ Pall byriade sitt Hlaup j fyrstuñe jlla/eñ endade þad þo sijdar vel. Judas byriade vel/ og endade jlla/ þar fyrer feingu þeir og suo Olijk Laun/ Og hier fyrer æminner Ande Guds alla oss/fyrer Muñ Postulans Johañis j Openber. Bok. 2. Cap. suo seigiande/ Esto Fidelis usq ve ad mortem/ Vertu trwr allt til Dauda/ og mun eg giefa þier Lijfsins Coronu. Huøria ad fa og ødlast/ad endudum þessum vorum Hiervistar døgum/Oss veite Gud Fader af Nad siñe/fyrer Forþienustu og Medalgøngu sijns elskulega Sonar Jesu Christi/ Huørium med Fødurnum og Heiløgum Anda sie Lof/Dyrd z Heidur/ Nu hiedañ j fra/og til Eilijfdar/ A M E N.

Fimtanda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/ Matth. 6. Cap.

þañ Tijma. Jesus sagde til siña Læresueina. Eingeñ Kañ tueimur Herrum j señ ad þiona/ Añadhuert hann afræker þañ eina/og elskar hiñ añañ/eda hañ þijdest þañ eina/og fyrerlætur hiñ añañ. Eige giete þier Gude þionad z þeim Ranglætis Mamona. Þar fyrer seige eg ydur/Vered eige Hugsiuker fyrer ydru Lijfe/huad þier skulud eta og drecka/og eige helldur fyrer ydrum Lijkama/huoriu þier skulud Klædast/Eda er ecke Lijfed meira eñ Fædslañ/ og Lijkamiñ meira eñ Klædnaduriñ. Lijted a Fugla Himens/þeir ed huorke sa nie Vppskiera/og ecke helldur safna þeir j Kornhledu/ og sa hiñ Himneske Faderiñ hañ fæder þa. Eda erud þier ecke myklu framar eñ þeir?

Eñ huør ydar giefur med ſiñe Ahyggiu/auked eitnre Alen vid ſijna Lein-gd? Og huar til eru þier Nugſiuker fyrer Klædnadenum? Hygged ad Akurſins Liliugrøſum/huørniñ þau vaxa/þau viña ecke nie ſpiña/ Enn eg ſeige ydur/ þad Salomon j allre ſiñe Dyrd/var eige ſuo ſkrijddur ſem eitt aff þeim. Og eff Gud prijdet ſo Graſed/þad ſem j Dag er a Akre/eñ a Morgun verdur j Offn kaſtad/ ſkyllde hañ ecke myklu fframar þad ſama vid ydur giøra/ O þier lijteltruader? Þar ffyrer ſkulud þier ecke Nugſiuker vera/ſo ſeigiande/Huad eigum vier ad eta? eda huad eigum vier ad drecka? Eda med huøriu eigum vier ad Klædaſt? Þuiad epter þe-ſſu ollu leita Heidnar Þiooder. Og ydar Himneſkur Fader veit ad þier þurffed alls þeſſa vid. Þar ffyrer leited ffyrſt Guds Rykis/ og hans Ri-ettlætis/og mun ydur allt þetta tilleggiaſt. Fyrer þui ſkulu þier ecke Um-hyggiu bera ffyrer Morgundeigenum/ þuiad Morgundaguriñ mun ffyrer ſialffum ſier Umhyggiu bera. Huørium Deige næger ſyn Þianing.

Exordium.

I Deutronomi Bookar 22. Cap. Leſum vier/ Ad j Løgum þeſſ Gamla Teſtamentesins/ haffe ffyrerboded vered/ a medal añara. Fyrſt þad/ad eingiñ ſkyllde ſiñ Vijngard/edur Akur/Sa med tuøffelldu Sæde. Þar næſt/Ad Meñ ſkylldu ecke Eria a einu Naute og Aſna til ſamans. Og j þridia lage/Ad þar ſkyllde eingiñ bera/edur fføra ſig j þau Føt/ ſem giørd væru aff Ullu og Lijne til ſamans.

Huad meine þier (mijner Elſkanleger) Ad Gud Drottiñ haffe viliad ſkiliaſt lata/ffyrer þetta þrent/ſem hañ ffyrerbydur j þeſſu ſijnu Løgmaale. Sañarle-ga/eckert añad/eñ þad ſem ſtendur j þeſſa Dags Gudſpialle/ſem er/ ad eingiñ kuñe under eins/ad þioona Gude og Mamon/ Þui huør ſem vill bera ſig þar ad/Huad er þad añad/eñ hañ Saar Akur ſijns Hiarta/med tuøffelldu Sæde/ ſem er/ Med Elſku til Guds/og Elſku til Veralldlegra og Forgeingelegra Hl-uta/huad ecke kañ under eins ad ſkie/ Þar ffyrer ſeiger ſo Poſtuliñ Johañes/ 1. Send. B. 2. Cap. Eff nockur Elſkar Heimiñ/j þeim ſama er ecke Kiærleik-ur Føðurſins. Þad añad/ ſem Gud bañade/ j þeſſu ſijnu Løgmaale/var/ Ad Madur ſkyllde ecke Eria a Naute og Aſna til ſamans/ Þui huad er þad añad/eñ ad vera Under eins Andliga og Veralldlega ſiñadur? Huad ecke kann helldur ſamañ ad koma/ ede ſamhlioода ad vera/Þui ſuo ſeiger Poſtuliñ til Gal. 5. Ad þeir ſem Chriſto tilheyra/Kroſſfeſte ſitt Holld/med Gyrndum og Tilhneygingum. J þridia mata var ffyrerboded/Ad Meñ ſkylldu ecke Jklædaſt þeim Føtum/ ſem giørd væru aff Ullu og Lijne til ſamans/ Huad rettelega ma þijdaſt/ oppa þa ſem ſuo eru ſiñader/ ad þeir lataſt vera j gøru

Orde Gudhræddder/en j ødru eru þeir Vakner og Sofner/wt vm sijna Mam-
ons þienustu. Hier fyrer Aminner oss nu sialfur Endurlausnarinn vor/Drottinn
Jesus Christus/j þessa Dags Evangelio/ edur Gudspialle/ Ad vier skulum
vakta oss/fyrer þeirre skadsømu Mamons þienustu/og Buksoorg/ þuiad O-
møgulegt sie vnder eins/ad þioona Gude og Mamon/Huører ad eru tueir O-
lijker Herrar. Og viliu vier þar fyrer j Jesu Nafne /vijkia til Text-
ans/og hann stuttlega skoda og yferrega/ j tueimur Sm agreinu.

Fyrst viliu vier athuga/huad Mamon sie/og huar fyrer vier eigum oss suo
sterklega fyrer hønum vara ad taka/sem ꝼ allre annare Onytsamlegre Bukso-
rg/og Ofþørfum Ahuga.

Þar næst viliu vier athuga/þa Gullrægu Malsgrein/og Heilsusømu Raad
leggingu/sem Herrann Christur framsetr fyrer oss alla/j Nidurlage þessa Gud
spialls/so seigiande/ LEited FYrst Guds Rijkis/og hans Riettlætis/z mun
ydur allt annad gott tilleggiast. Nu/ Gud giefe oss sijna Naud/j Jesu
Nafne/suo vier hier wt af/ mættum nockud gott læra/ og oss til Nytsemdar
vera/ Amen.

Fyrre Greinin.

POstulinn Jacob/tekur so til Orda(Elskuleg Guds Børn)j sijns Pistels 4.
Cap. Og seiger/Vite þier ecke/ad Veralldarennar Vinfeinge/er Guds O-
vinskapur/Huør Veralldarennar Vinr vill vera/sa mun Guds Ovinur verda.
Þesse Postulans Ord eru miøg merkelega samhlioodande/ þeirre ægiætu Pre-
dikun Herrans Christi/sem hann framsette fyrer sijnum Tilheyrendum/og skri-
fud stendur j þessu heilaga Evangelio/þar hann Blessadur so ad Orde kiemst/
og seiger/Enginn kann tueimur Herrum j senn ad þiona/annadhuort þa afrækt
er hann þann eina/og elskar hinn annann/ellegar hann þydest þann eina/og fyr-
irlætur hinn annann/þier gieted eige Gude þioonad og Mamon.

Vilie nu einhuør vita/ Ordsøk og Efne/ Huar fyrer ad Herrann Christur
framsette þessa Malsgrein/þa var hun þesse/ Ad hann sa fyrer/so sem eirn Al
vitur Herra og Drottinn/ Huørninn a þessum sijdustu Tijmum munde til gang
ga/sem er/Ad Menn mundu Ofmykla Ahyggiu/og Vmsorg bera/fyrer sinne At
vinnu/og Næringu/huxande meir þar vm/huørninn þeir kynne ad samandraga/
Aud og Rykedæme/so þeir kynne ad hafa alls Nægter/helldur enn þad/huørninn
þeir kynne ad komast yfer þau Himnesku Oforgeingelegu Audæfinn/ vm huør
Christur talar/j þessu sama Cap. Gudspiallamannsins Matth. seigiande/Safn
ed ydur ecke Fiarsioodum a Jørdu/huar Mølur z Rid etur þa/og huar Þiof
ar meiga eptergrafa og stela/helldur safned ydur Fiesioodum a Himne/ huar
ed huørke ma Mølur nie Rid granda/og huar Þioofar fa ei stoled/ nie epter
grafed/þui huar ydar Sioodur er/þar er ydart Hiarta. Og hier fyrer tek-
ur Herrann Christur/ einum og sierhuørium sterkann Vara þar fyrer/ ad festa

ecke.

ecke Hiarta sitt ofmyked vid Mamon/ edur þetta Jardneska/sem er/ Aud og
Rykedæme þessa Heims/Þuiad Mamon er eitt Syrlendskt Ord/og þyder suo
myked/sem allskonar Nætter/og Yferfliootanlegheit/af Gotze z Audæfum.
Nu er þui so vared/ad storre Audlegd z Rykedæme/fylger optast nær/sa Lø
stur ag Vanart/ad þad dregur/og so sem stelur Hiertum Mañaña fra Gude/
og kiemur þeim til ad siña meir þessum stundlegum/og Hiegomlegum Audæfe
um/eñ ad adhillast Gud/og hñs Heilaga Ord. Ordsøkiñ er sü/ Ad Gud og
Mamon eru tueir næsta møg Olyker Herrar/so sitt vill huør þeirra/Þar fyr
er seiger Herrañ Christur hier/Ad eingiñ kuñe þeim bædum vnder eins ad þi
oona. Gud er eirn Myskunsamur Herra/Eñ Mamon Omyskunsamur/Gud
er sa allra Giafmilldaste/Eñ Mamon sa Nyskaste/og Fasthelldnaste. Gud
vill ad vier skulum giøra øllum til Gooda/ af þui sem hañ hefur oss lænad/
Eñ Mamon bañar þad/ og vill þad j ønguañ mæta lyda. Gud skipar oss/ ad
stunda epter þui Himneska/sem þar er vppe/Eñ Mamon epter þui Jardneska
sem hier er nidre. So siaum vier þa hier af/huad mykell ad sie Mismunur
æ millum þessara tueggia/Guds og Mamons/Og huørsu þad sie Omøgulegt/
vnder eins þeim bædum ad þioona. Jæ/ Þad er so Omøgulegt/so sem einum
er ad lyta edur horfa vnder eins med sama Auga/ vpp j Himeniñ/ og ofan æ
Jørdena/edur ad Klæda tuø Høfud med einum Hatte;. Nu þo so sie/ad
Herrañ Christur take oss hier sterkañ Vara fyrer/þeirre andstyggelegu Mam
ons þienustu/ edur Ohooflegre Peninga Agyrne/huørria Postuliñ Pæll kallar
Afgudadyrkan/Pist. til Col. 3. Þa samt sem ædur/fyrerbydur hañ ecke/ad
Meñ meige eiga Riettfeingiñ Aud. Ad þioona Mamon/bañar Christur hit
er ad søñu/Eñ ad eiga Mamon/þad bañar hañ ecke/Helldur skipar hañ oss/ad
vier skulum giøra oss af hønum Vine/hia Luc. 16.. Jæ/Hañ vill ad vier sku
lum vera hans Herrar/eñ hañ ecke vor/ Þad er/ Ad vier skulum ecke hafa hañ
so kiærañ/ad vier tymum ecke ad siæ af Alen edur Alnar virde/vid þa Naud
þurftugu/so sem þui midur/ad marger finast/sem eru Vellryker/ og vita ecke
Aura siña tal/Eñ Plæga þo sialfa sig/og tyma (kañ skie) huørke ad Klæda sig
nie Fæda Sæmelega/ auk helldur/ þeir mune giøra ødrum Fætækum til Good
da. Huad er Mamons þionusta ef þetta er ecke?

Lætum oss þar fyrer/bar vm Aminta vera/Ad flya z fordast/alla Oleit
felega Mamons þienustu/so sem Andskotañ sialfañ/þuiad hun er sa hiñ skad
legaste Hlutur sem verda kañ. Eñ þionum Gude vorum/ og adhillumst hañ/
med allre Hiartans Alwd/og Lytelæte/Þui hañ eirn er Drottiñ allra Drott
na/huør ed Rædur og stioornar øllum Hlutum/æ Himne og Jørdu. Jæ/hañ
er vor Drottiñ epter Skøpuneñe/og Vardveitsluñe/þui hañ skapade oss j ønd
verdu/og hefur giefed oss Sæl og Lyf/og allt añad gott. Hañ er vor Dro
ttiñ og Herra/epter Endurlausniñe/epter þui sem Postuliñ Petur vottar/ 1.
Pist. 2. Cap. Hañ er og so vor Drottiñ/epter Helguñe/og Endurfædingu
ñe/Rom. 4. Skylldum vier þa ecke elska hñ yfer alla Hlute fram? Eg hafa

alla

alla: vora Hiartans Lyst/Vnum og epterlangan j hønum einum/eñ øngre añare skapadre Skiepnu/huørke æ Himne nie Jørdu? Hier þuert æ moote/ber oss ad hafa Andstygd z Hatur æ Diøflenum/þuiad þo hañ kallest einn Herra/þa er hañ þo samt ecke vor Herra/helldur er hañ Herra og Høfdinge Myrkrañ a/og þessa Heims/verande Kroptugur j Børnum Vantruareñar/Eph. 2. Vørunst þar fyrer/ad giefa oss hønum til Þienustu/ j nockurn mata/ þui hañ launar synum Þienurum ecke ødru/eñ eilyfum Kuølum vm syder.

Nu so sem þad/Ad Herran Christz hefur hingad til/reked oss Vara fra þeirre skadsømu Mamons Þienustu/ so tekur hñ oss og einniñ framreigis hier j Gudspiallenu/Vara fyrer Bwksorg/og Oþørfum Ahuga/ so seigiande. ÞAR fyrer seige eg ydur/vered eige Nugsiuker fyrer yduru Lyfe/huad þier skulud eta og drecka/og eige helldur fyrer ydrum Lykama/ huørju þier skulud Klædast. Hier setur nu Herrañ Christur oss fyrer Sioonir/ huad þad sie/sem Mañeskiurnar bere mesta Ahyggiu fyrer/æ medañ þær lifa hier/j þessum auma og Fallvallta Heime/ sem er fyrst/ fyrer Daglegre Næringu/ huad þær skule eta og drecka/Eñ vppa þad/ad eingiñ skyllde falla j Vyl og Efasemewt af synu Vpphelldre/ þa vysar Herrañ Christur oss øllum hier/ til Fuglaña vnder Himnenum/so vier kyñum af þeim ad læra. Fyrst/ad hafa eitt ørugt z stadfast Trwnadartraust til Lifanda Guds. Fuglarer bera øngva Ahyggiu fyrer siñe Fædu/helldur taka þeir strax æ Morgnana snemendis/þegar Sooliñ kiemur vpp/ ad lofa siñ Herra og Skapara fagurlega/med synum Tungum og Kuake/sydañ fliugur huør siñ Veg/wt vm Verølldena/og vita þo ecke huørt þeir eiga ad hafa sig/ samt sem ædur hefur Gud hugad sierhuørium þeirra fyrer synu Korne/so þeir verda aller sadder. Þetta ættum vier af þeim ad læra/ og giøra þad sem oss er befalad/ Varpande allre vorre Ahyggiu vppa Drottiñ/þui hañ ber Vmhyggiu fyrer oss/epter þui sem Postuliñ Petur vottar/1. Pist. 5. Cap.

Þar næst eigum vier ad læra þad af Fuglunum/ad vera Þolenmooder/Vier vitum þad/Ad Fuglarner hafa huørke Hws nie Hybyle/helldur eru þeir vnder berum Himne/og þegar ad Kuøllda tekur/þa setia þeir sig æ einn Kuist/Þwfu eda Stein/styngia so Høfdenu vnder Vængiñ/og Sofa Ohulter allt til Morguns/sydañ fliuga þeir aptur wt/og einginñ giefur þeim neitt ad eta/ edur Elur Añ fyrer þeim/þo eru þeir ecke ad sydur Lifuger/og Gladværer/z sueima hyngad og þangad vm Lopted. Eins ættum vier og so siñader ad vera/og Murra huørke nie Møgla j mote Gude/þo oss gange ecke allt ad Oskum helldur ombera Þolenmoodlega/þ sem Herrañ vill lata oss ad Høndū koma.

Þad þridia/sem vier ættum af Fuglunum ad læra/Er/ad lata oss anægia med þad sem Gud veiter oss og giefur/sie þad myked eda lytid. Heyrum huad Herrañ Christur seiger hier vm Fuglana. Hañ seiger. Þeir Sæe huorke nie Vppskiere/ og ecke helldur safne þeir j Kornhlødur: Helldur lata þeir

sier

sier nægia med þau støku Korn/sem þeir finna sier hyngad og þangad. Hid sa
ma eigum vier ad giøra/þuiad þad litla sem sa Riettlate hefur/ er betra enn
mykel Audæfe/margra Ogudlegra/seiger hiñ heilage David/Psalm. 36.
Þad añad sem Mañeskiurnar hier i Lyfe/bera mestañ Kuydboga/ og vm
hyggiu fyrer/ þa er Klædnaduriñ/ Þar fyrer vijsar Herrañ oss aptur vppa
nytt/ ecke til Fuglaña eins og fyrre/ helldur til þeirra Andvønu Skiepnaña/
sem er til Liliu grasaña/so seigiande. Hyggied ad Akursins Liliu grøsum/
huorniñ þau vaxa/þau viña ecke nie spiña. Hier høfum vier ad skoda
Guds Oransakanlega i Vijsdom/sem lætur Bloomsturiñ og Liliurnar a Akre
num vaxa so Fagrar og Prydelegar vpp/med adskilianlegum Farva/ suo eitt
Grased hefur Huytañ/añad Raudañ/þridia Grænañ/fiorda Himenblaan Ky
rtel ad bera/so ad sialfur Christur seiger hier/Ad Salomon i allre siñe Dyrd
hafe ecke vered so skrijddur(þad er/so Fagurlega og Prydelega(SEm Eitt
AF ÞEim. Eins Høndlar sa Goode og Giæskurijke Gud eñ nu i Dag vid
oss Meñena/ Eirn Klæder hañ med Huytu Sylkefate/ eins og hañ froma Jo
seph/Gen. 41. Añañ med Purpura/ eins og Daniel/Dan. 5. Þridia med Sa
udafelldum/⁊ Geitskiñum/eins ⁊ Postulana/ Heb. 11. Elias var ad søñu eirn
mykelhattar Spamadur/samt bar hañ ecke Sylke/og Flugels klædnad/ hell
dur vottar Skriptiñ/ad hañ hafe vered Klæddur eirnre Lodiñe Hwd/og haf
ft Ledur bellte vm sijnar Lendar/so sem lesa mæ/ 2. Kong. B. 1. C. Huør
var meire eda Heilagre/eñ Johañes Skijrare? Þar fyrer Klæddest hañ þo ecke
Gyllinestickis Føtum/huør hønum Soomdu langtum betur ad bera/eñ Herodi
Konge/helldur hafde hañ Klædnad af Vlfvallds hærū/og Olarbellte vm sijn
ar Lendar/ eins og Elias/ Matth. 3. So ættum vier nu þa(Elskuleg Guds
Børn)Ad breyta epter Dæme þessara Loflegu Guds maña/i sañarlegre Aud
mykt og Lijtelæte/og so sem þad/Ad Bloomsturiñ a Akrenum eru til Frids/
⁊ læta sier nægia m; þañ Klædnad/sem Herrañ hefur þeim giefed/so þad allra
fegursta Bloomst: fora:ktar ecke þad Audvirdelegasta hia sier. J sama mæ
ta øfundar ecke þad Føla og Audvirdelega/hid fagra. So skyllde eingiñ añañ
forsmæ/þo Gud hafe Klædt hñ med betre og Pracktugre Føtum/vegna sijns
Embættis/eñ hiñ/þui þad næger til þessa Lijfs/Huør hañ hefur Vatn ⁊ Br
aud/Klæde og Hws/þar med hañ kañ ad hylia sijna Þørf/seiger hiñ Vijse Syr
ach/ 29. Cap.
J añañ mata/setur Herrañ Christur oss hier fyrer Siooner/Almætte Lifa
anda Guds/þar hañ seiger vm Liliugrøsiñ/ad þau viñe huørke nie spiñe/Ei
ns og vier Meñerner pløgum ad giøra/ samt giefur Gud þeim siñ Klædnad/
so þau standa ecke Nakiñ. Eins skulum vier vita/ ad Hønd Drottins er ecke
eñ nu stutt ordiñ/Esa. 50. Helldur giefur hañ oss Vll/Lijn/og añad þad vid
er vidþurfum/ad skyla oss med. Huør Klædde vora fyrstu Forelldra/ epter
Falled? Munde ecke sialfur Gud giøra þeim Skiñ kyrtla? Gen. 3. Huørtum

var þad

var þad ad kieña/Ad huørke Klæde nie Skoor Israels Folks slitnudu/j þau
40. ár/sem þad var j Eydemørkuñe? Giørde þad eckt Almættis Hønd Gus
ds? sem lesa mꜳ j Devt. B. 8. og 29 Cap. Huør hlijfde þeim þremur Møñ
um j Elldsins Ofne/so ad Elldurin kuñe þeim ecke ad granda/og ecke so myk
in skada ad giøra/ad Hꜳr þeirra eda Klæde suidnudu/hid allra minsta? Dan. 3
Munde þad ecke Openbert Guds Verk vera? Nu vel/vier skulum vita/ad sa
same Gud lifer eñ nu/og kañ vel ad forsorga þa Voludu og Aumu/sem ꜳ hñ
treysta/mz Klædum og Skiædum/jafnvel þo þeir sieu so Fatæker/ad þeir ha
fe ecke neitt fyrer framañ Hendurnar/sem þeir giete vñed eda spuñed/Þar fy
ter seiger Herrañ Christur so framvegis/j þessum vorum Gudspialls Texta.
Ef Gud prijder nu so Grased/þ sem j Dag er ꜳ Akre/og ꜳ Morgun ve
rdur j Ofn kastad/skyllde hñ ecke myklu framar þad sama vid ydur giø
ra/O þier Lytelstrwader? Heyrum hier til(Elskuleg Guds Børn)huør
su Hiartanlega/og Nærkuæmlega/ ad sa Himneske Orator og Mælskumadur/
vor Drottiñ Jesus Christus/fer ad telia vm fyrer oss/so vier skulum ecke Vḡ
la og Vola vm vora Atvinu/ og Næring.

Nu vilium vier framvegis/fꜳ ad heyra Ordsaker þær/huar fyrer vier ei
gum ad fordast Hugsyke/ og þa andstyggelegu Bwksorg. Fyrst eigum vier
þana ad fordast/vegna þess/ad þad er Forgiefens/og til ongvtis/þo Meñ vil
le kuelia sig/ og þuijnga þar med/framar eñ goodu Hoofe giegner/ Og hier
fyrer setur Herrañ Christur fram fyrer oss/eitt Merkelegt Epterdæme/j þess
um vorum Gudspialls Texta/so seigiande/Huør er sa af ydur/sem med sin
ne Ahyggiu/gietur auked eirnre Aliñ vid sijna Leingd. Þad er/sem hñ
villde seigia/So sem þad er Heimskulegt/og Dærlegt fyrer eirn/ef hañ villde
bera sig ad auka nockru vid Vøxt hañ/sm Gud hef: hm giefed z afskamtad/So
er þad og so Oþarft/ad bera ofmykla Ahyggiu fyrer sine Næringu/þui Ma
dur viñur þar ecke neitt med.

Þar næst eigum vier/ad slꜳ fra oss øllum Ofþørfum Ahuga/ fyrer Mat og
Dryck/Klædum z Skiædum/og ødru þess konar/þui Christur seiger hier/AD
vor Himneskur Fader vite vel/ad vier þurfum alls þessa vid. Nu fyrst
Gud veit af Naudsynium vorum øllum/ huør vill þa efa þad/ad hañ Blessad
ur mune ecke huxa oss fyrer þui/sem oss kañ ad vera þarfsamleg til Lyfsins
Vppheldis? Christur kallar hañ hier vorn Fødur/Eñ huør er sa Fader/Ef
Barn hans bidur hañ vm Braud/ ad hañ biode þui Stein/ þar fyrer? Eda
bidie þad vm Fisk/ad hañ biode þui eirn Høggorm fyrer Fisk? Eda ef þad
bidur vm Egg/ad hañ biode þui eirn Scorpion? Nu med þui/ef þier sem vo
nder erud/ kuñed ad giefa gooodar Giafer Børnum ydar/ Huad myklu meir/
mun þa sa Himneske Faderiñ/giefa þeim Heilagañ Anda/er hañ bidia/ Luc.
11. Cap. Ja/Þessu Fødurs Hiarta er so vared(miñ Brooder og Syster)Ad

 þeir

þeir sem hans leita/ munu øngvañ skort hafa a neinu goodu/ suo sem David vottar/ Psalm. 24.

Su þridia Ordsok/ huar fyrer vier eigum ad varast þa liootu/ og leidu Bukſorg/ er þesse/ Ad Christnum Mønum Soomer ecke haua ad hafa/ þar fyrer talar Herrañ Christur so hier/ Epter þEssu Aullu LEita HEidnar Þiooder. Eñ huad kiemur þar til/ ad þeir Heidnu eru so Hugsiuker fyrer synu Daglegu Braude? Þad kiemur so til/ ad þeir vita ecke neitt ad seigia af Guds Forsioñ/ og Vmhyggiu/ af hans Elsku og Trufeste/ af Himneskre Glede & Saaluhialp. Þar fyrer er þad eingiñ Vndur/ þo þeir sieu Hugsiuker fyrer þessu stundlega. Ja/ Þo þeir sieu suo kuydande/ huørniñ þeir kuñe ad næra sig og syna. Dæme hier vppa verdur lesed vm eirn Heidiñ Mañ/ sem hiet Aulus/ Huørs Hwsfrw hafde Fædt hønum j Heimiñ/ eina vnga Dottur. Eñ sem Aulus þeinkte med sialfum sier/ huad myked sig munde kosta heñar Vppfoostur/ mykladest hønum Kostnadurin/ og liet þar fyrer kasta Barnenu j Vatn/ og deyda þad. So eru þa aller þeir/ øngvu betre eñ Heidner Meñ/ þo þeir latest vera Christner/ sem leggiast j Bukſorg/ og Mamons þienustu/ þui þeir falla þar med fra synum Christendoome/ wtelykia sig fra Samfielagskap heilagra/ og brioota þañ Saattmaala/ sem Gud hefur vid þa bunded j Skyrniñe.

Hier kañ einhuør ad seigia/ Fyrst eg þarf øngva Ahyggiu ad bera/ fyrer Vpphellde mynu/ og miña/ Þa er best eg take mier gooda Daga til/ Ete og Drecke/ Eyde og speñe þui litlu sem eg a. Eñ vier skulum vita/ Ad Herrañ Christur bañar hier alleinasta alla Oleyfelega Ahyggiu/ eñ ecke þad/ ad huør og eirn skule ecke taka Ackt og Vara a synu Kalle og Embætte/ sem Gud hefur hann tilsett og skickad/ Þuiad huør hañ hefur Embætte/ seiger Postuliñ/ hañ giæte þess Embættis/ Þad er/ framkuæme þad sem hønum er boded & befalad/ j sinu Guds Otta/ Og skal þ so einfalldlega vera sagt/ vm þ fyrra Greinarkorned.

Aññur Greiniñ.

EPterfylger nu med einu Orde/ ad miñast a þa Gullvægu Maalsgrein/ sem Herrañ Christur framsetur fyrer oss alla/ j Nidurlæge þessa Heilaga Evangelij/ so seigiande/ Leited fyrst Guds Rykis/ og hans Riettlætis/ og mun ydur allt añad gott tilleggiast. Tuent er oss athugande/ j þessu sydara Greinarkornenu/ Þad fyrra vykur vid Befalningu sialfs Lifanda Guds/ Þar hañ skipar oss/ ad leita fyrst Guds Rykis/ Eñ hitt añad ahrærer hans Loford epter a mot/ til allra þeirra/ sem þessare hans skipan hlyda.

Eñ huad er þad þa/ kañ einhuør ad seigia/ Ad leita fyrst Guds Rykis/ og hans Riettlætis/ og huørniñ a eg þad ad giøra? Fyrst skalltu vita/ miñ Broder og Syster/ Ad vilier þu riettelega leita Guds Rykis/ og hans Riettlætis/ þa attu jduglega ad þeinka þar vm/ ad Gud hefur þig so heitt elskad/ ad hañ gaf þier siñ Eingietiñ Son/ vppa þad/ ad aller þeir sem a hañ trwa/ skyllou ecke

ecke fyrerfarast/ helldur hafa þad Eilyfa Lyf. Joh. 3. Þar næst ber þier ad vpplypta þynu Hiarta/Hug og Siñe/fra þessu Jardneska/til Himens/huar þitt rietta Heimele er/og huadañ þu vænter Frelsarans Jesu Christi/Joh. 8. C. Þu skallt og eirniñ heyra Rækelega og jduglega/Guds Heilaga Ord/Ganga sem tydast vel og Verduglega/ til þess Heilaga Alltaresins Sacramentis/Jæ/Þu skallt leggia þig epter Trwñe/ og goodum Verkum/blyfa j þinne Kallan/þad er ad giøra þitt Embætte/ sem Gud hefur þig tilkallad/med allre Dygd/og æstundan/ 1. Cor. 2. Hafa þyna Glede og Vnadsemd/ecke j þessu Jardneska/ edur þui sem j Heimenum er/ Helldur j Gude. Allt huad hellst sem þu giører/ og æformar ad giøra/þa skalltu giøra þad Gude til Dyrdar/ z j Nafne vors Drottins Jesu Christi/ Þu skallt læta þier nægia/ med þad sem Gud vill þier giefa/ sie þad myked eda lyted/og varpa allre þiñe Ahyggiu vppa Drottiñ/ seigiande med hinum Heilaga David/af Psalm 73. Þegar eg hefe þig Drottiñ/þa hyrde eg huørke vm Himen nie Jørd/Og med Postulanum Paale. Jeg reikna alla Hlute fyrer skada/j hia þeirre yfergnæfanlegu Vidurkieñingu Christi Jesu myns Drottins/ Philip. 3. Huør sem nu so giører/og hagar so synu Hiarta og siñe/Ordum og Giørdum/ og øllu Framferde/ sem nu hefur sagt vered/sa hinn same leitar riettelega Guds Rykis og hanns Riettlætis. Eñ huad faa þeir þa til launa/ og j adra hønd/sem skyda sier epter þessare Herrans Christi Befalningu/ og leita fyrst yfer allt fram/ Guds Rykis og hans Riettlætis? þad seiger Herrañ vor Jesus hier vtþryckelega/ sem er/ ad oss mune Allt añad Gott Tilleggiast. Þetta er eitt mykels verdt Fyrerheit (elskuleg Guds Børn) Huør skyllde kunna ad æskia sier meyra edur betra? Hier þuert a moote/þeir sem leita fyrre epter þessu Jardneska og forgeingelega/ sem er epter Magt og Metordum/ Aud og Rykedæme/og ødru þesshattar/eñ epter Guds Ryke/ þeir hiner sømu hafa sier ecke añars ad vænta enn allskonar Olucku og Oblessunar/ epter þui sem sialfur Drotteñ seiger j Devt. B. 28. Og nogleg dæme Heilagrar Ritningar Auglysa.

Ad sydustu seiger Herrañ Christur hier j Nidurlage Textañs. FYRer Þui skulu þier ecke Ahyggiu bera fyrer Morgundeigenum/þuiad Morgundaguriñ mun fyrer sialfum sier Vmhyggiu bera/ Nuorium deige næger syn Þiæning. Hier kañ einhuør ad spyria/ þui mun Herrañ Christur baña ad hafa Vmhyggiu fyrer Morgundeigenū? Fyrst giører hañ þad þess vegna/ ad hañ þar m3 minte oss a/huad fallvallter ad være vorer Lyfdagar/ Þui huør er sa sem hefur teked Brief þar fyrer/edur veit af þui/ huørt hann myne lifa til Morguns edur ecke? Sañarlega/ þar er eingeñ. Þar næst hefur Ahyggia vm epterkomande hlute/ øngvum vel Luckast. Dæme þar vppa høfum vier af Adam og Evu/ Huad feingu þau fyrer þad /ad þau huxudu ofmyked fram j Veigiñ/og Girndust meyra eñ Gud DRotteñ hafde heim gieked? Þad/ ad þau mistu og vrdu ad sia a Bak þeirrar Himnesku og Jardnesku Para

Þu Paradijsar Glede Gen. 3. Saul bar Vmhyggiu fyrer þui/Ad David mun de koma epter sig/og verda Kongur/ sem og fyrer ødru fleyra epterkomande. Eñ huad fiekk hañ j stadiñ? Þad/ad hañ fiell j Ovinættu Lifanda Guds/ 1. Sam. B. 28. Þegar Petur grenslaðest epter/ vid Herrañ Christum/huad fyrer Johañi skyllde liggia/þa straffade hañ hañ og sagde/Huad kiemur þad vid þig? Fylg þu mier epter/Joh. 21. Þar fyrer skyllde eingiñ Onaudsynlega Ahyggiu bera fyrer epterkomande Hlutum/ helldur stunda alleinasta epter Guds Ryke/og hans Riettlæti. Huad ef vier j Anda & Sañleika giørum/þa muñum vier vm sijder ødlast þau Eilijfu og Oforgeingelegu Audæfeñ a Himnum vppe/Huar til oss Hialpe Gud Fader/fyrer Forþienustu sijns Sonar Jesu Christi/Huørium med Fødurnum og Heiløgum Anda/ sie Lof/Dyrd/Vegsemd og Æra/ fra Eilijfd/ til Eilijfdar/Amen.

Sexanda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Luc. 7. Cap.

VJ þañ Tijma. Og þad skiede so/ epter þad/ ad Jesus gieck til þeirrar Borgar/sm kallast Naim/og hans Lærisueinar geingu marger med honum/og mykell Fiølde añars Folks. Þa er hañ took ad nælgast Borgarhlided/Sia þu/þad Framlidiñ Madur varboriñ vt/Einka Sonur siñar Moodur/ og hun var Eckia/Og mykell Fiølde Borgarmaña gieck vt med heñe/Eñ þa er Drottiñ leit hana/ hrærdest hañ Myskunar yfer heñe/og sagde til heñar. Grææt þu eige/Og hañ gieck þar ad/og æhrærde Børurnar/ Eñ þeir sem bææru stoodu vid/og hañ sagde. Þu Vngmeñe/eg seige þier/rijs þu vpp/ Og sa reis vpp sem Framlidiñ var/og took til ad mæla/og hañ gaf hañ aptur siñe Moodur. Eñ aller vrdu Ottaslegner/Lofudu Gud og søgdu. Spamadr mykell er a medal vor Vppriseñ/OgGud hefr vitiad sijns Folks/ Og þesse Saga barst vt af honum/vm allt Gydinga Land/ og vm øll kringum liggiande Nierød.

Exordium.

J Fyrre Book Kongaña/17. Cap. Lesum vier/vm þañ Dyrdlega Spamañ Eliam/ Ad hañ hafe vppvaked af Dauda/ Son þeirrar Fatæku Ekiu af Sarepta. Þetta var ad søñu eittstoort Furduverk/ad huørium Ekio hafa dædst/ aller þeir sem þar hafa nælæger vered. Eñ

Þusund

Þusundsinnum meira og stærra Dasemdarverk/ verdur oss hier fyrer Sioonerser/ j þessa Dags Gudspialle/ Þar sa Himnerske Elias/ vor Blessade Endurlausnare/og Naudhialpare/Christus Jesus/kiemur hier ad Borgarhlidenu j Naim/og uppvekur af Dauda eitt Vngmeñe/sem var Einka Sonur siñar Moodur/og þad sama riett j þeim Suipnum/sem hañ var wtborin til Grafareñar. Elias kallade til Drottins/ þa hañ uppreyste Eckiuñar Son af Sarepta/ og bad hañ/ad Saal þess Framlidna/ mætte koma til hans aptur/ Eñ þess þurfte Herrañ Christur ecke vid/ Þui so sem þad/ ad Faderiñ hefur Lyfed j sialfum sier/so hefur hañ giefed Synenum ad hafa Lyf j sier sialfum/Joh. 5. Og þar fyrer skipar hañ hier af Vallde/so talande/Þu Vngmeñe/Eg segie þier/ Rijs þu upp/ Audsynande þar med/miøg Krøptuglega/Ad hñ sie sa riette Lyfsins Hertoge/ Act. 3. Sem hefur Valld yfer Lyfe og Dauda/Rom. 14. Og vilium vier aan leingra Formaala/edur Jñgango/ vykia til Gudspiallsins/og taka oss wt af þui/þessa tuo Smaapuncta/ad skoda og yfervega.

Hiñ fyrre skal vera um þa Sorglegu Lykfylgd. Aññar um þad/ hui ersu Herrañ Christur kom Ofor varandis þangad/ sem Lyked var wtbored/ Audsynande siñ Almættis Krapt/med þui fleyra/ sem vier kuñum hid stuttlegasta/ af þessu huørutueggiu/ oss til Lærdoms/ Huggunar og Betrunar ad wtdraga. Nu/Sa Eilyfe Lyfsins Herra/vor Drottiñ Jesus Christus/ sem hefur Lykla Helvijtis og Daudans/Hañ sende oss sijna Naad/so vier mætum hier wt af nockud Nytsamlegt heyra/og læra/Amen.

Fyrre Puncturiñ.

J Þañ Tijma(seiger Gudspiallamaduriñ)Og þad skiede so/epter þad ad Jesus gieck til þeirrar Borgar/ sem kallast Naim.

Hier eru oss nu j fyrra Greinarkornenu/fim Kringumstædur vel athugande Hin fyrsta er um Stadiñ/ edur Plaatzed/j huørin ad þesse Lykfør hafe skied/ sem var Borgiñ Naim/ Eñ Naim var eirn Lystugur Stadur/ sem laa midt j einum Grænum Grashaga/j millum þeirra tueggia Fialla/Tabor og Hermon/ huar af hañ hefur og so vissulega feinged sitt Nafn/ og kallast Naim/ Huad ad þydest uppa vort Maal/so sem fagre Dalur/edur fagre Bær. Nu þo Plaatz þetta være næsta fagurt og Lystelegt/ þa foor þo Dauðiñ ecke þar epter/ helldur kiemur hañ jñ þangad/Jaa/hañ hefur optsiñis giørt wr Naim/edur wr einu Glede og Lystehwse/ eitt Sorgar hwo/suo sem hier maa sia/Ad Christur mæter strax j Borgarhlidenu/eirnre Sorgarlegre Lykfylgd.

Hier af høfum vier þad ad Læra/ Ad þar er eckert Plaatz so fagurt/Suo Rambyggelegt og Prydelegt j allre Verølldu/ ad Daudiñ kome þar ecke jnn. Jaa/ Hañ kiemur so vel j þa Pracktugu Sale Konga og Keysara/so sem j eirn audvirdelegañ Kofa/eins Purfa Mans. Og verdum vier aller hier med Aminter/ad kañast vid Eymder vorar/z huørsu þad/ad vier sieū Daudañum undervorpner/z ad vier sieum hier ecke Heimameñ/helldur vonum epter ødru Lyfe

huørt

huørt Gud mun giefa þeim/ sem j Trwñe sier vid hañ fastlega hallda.

Þad añad sem oss er athugande/er vm þañ Framlidna/sem hier verdur wt borin/þui so stendur j Textanū. Og sia þu/ Framlidiñ Madur var bo rin̄ wt. Huadañ munde hañ þa wtborin̄ vera/ kañ einhuør ad spyria? Hañ var borin̄ Vt Af Hwse siñar Modr/z þo hñ være einsamall Erfinge allra fra Gotza/sem hans Fader hafde hønum epter lated/þa hlytur hñ samt þar vid ad skilia/og gietur ecke neitt med sier teked/ vtan einar fiorar Fialer/ og eitt lytiñ Lyndwk/vtañ vm Lykama siñ/med þetta ma hañ Vandra j burt til Grafareñar/eñ ecke meira. Hier vm ættum vier(myner Elskanleger)jduglega ad þeinkia/vppa þad/ vier festum ecke Hiarta vort/ vid þessa stundlega Hlute/ Psalm. 62. Helldur søfnum oss Fiesiood a Himnum/ sem alldrei forgeingur/ Matth. 6. Þui vier høfum eckert med oss jnnflutt j þeñañ Heim/ Af þui er þad Openbert/ad vier munum eckert j burt hafa/seiger Postuliñ/1. Pistle til Tim. 6. Cap.

J ødru læge/ er oss vel merkiande/huørt þesse Framlidne hafe borin̄ vered/ sem er/til syns Legstadar. Gydingar høfdu þañ Sidvana/ Ad þeir Groofu syna Framlidna vtan Borgar/j einu vissu Takmarke/edur Platze/so sem liooslega ma sia af Dæme Abrahams/ huør ed siñ Erfda Legstad hafde/ j þeim Tuøfallda Heller/sem hañ hafde Keypt af Heths Sonum/Gen. 23 Huad hid sama þeir Gømlu hafa ecke an Ordsaka giørt/Helldur hefur Tilgangr þeirra vered vissulega sa/Ad Meñ skylldu/þar med Aminter vera/ad þeir Framlidnu ættu ecke framar Heimile j þessare Verølldu/helldur/nær þeir være eitt siñ Gledelega burtsofnader/ j synum Endurlausnara Jesu Christo/ þa være þeir ordner Samborgarar//og Heimameñ Guds/og hans Vtvalldra/Eph. 2. Eins hefur þad og so syna Þyding/og Vtlegging/ Ad rorer Medbrædur og Systur/a þessum Døgum/ hafa Greftrarstad siñ/ jnnañ og vtan Kyrkiu/ sem er/j Kyrkium og Kyrkiugørdum/til ad avysa þar med/Ad þeir hiner Christnu/og Riettrwudu/verda ønguañeigin̄ fyrer Tymanlegañ Dauda/fraskilder fra Christelegum Søfnudi/og Christelegre Kyrkiu/Helldur heyra þeir Christo til/þui huørt vier lifum eda Deyum/þa erum vier Drottins. Rom. 14.

Þridia Atvik edur Kringumstæda/sem oss er athugande/ j þessare Lykfylgd/er vm þeñañ Vnga Mañ/sem Framlidiñ var wtborin̄. Huar af vier siaum og Lærum/ Ad Daudiñ fer ecke ad Mañvirdingum/ helldur kipper hañ j burtu/so vel þeim Vnga og Vppreñanda/ sem þeim Gamla og Grahærda. Þad synest þo Natturlegast ad vera/ ad þeir hinu Gømlu verde fyrre j burt hiedan kallader/eñ þeir Vngu. Þar fyrer er þad so sem fyrer eina Furdu vpp skrifad/ j Heilagre Ritningu/ ad Haran skyllde andast/ fyrr eñ hans Fader Tharah/so sem lesa ma/Gen. B. 11. Cap. Eñ Daudiñ spyr þar ecke epter/helldur vpphøggur hañ med synum huassa Lia/bæde smaa og stoora/ so jafn vel Barnaskiepnurnar/ sem j Moodur lyfe eru/ og ecke hafa eñ sied Liooséd/eru ecke frij fra hønum. Hier vm skylldu þeinkia aller Jngismeñ z Meyar/ suo

þau

þau mætte kaſtaſt vid ſig/og hafa mætalegt vid/ æ ſijnu Æſkuſkeide/þui alldrei veit nær Kalled kiemur.

Þad fiorda/ſem vier eigum ad adgiæta/vm Lyk̃førena þeſſa vnga Sueins æhrærer hña Sorgfullu Moodur/Gudſpiallamadurin̄ ſeiger hier/ad hun hafe vered Eckia. Sieaum til(Good Guds Børn)Gud hafde fyrer nockrum Tijma ædur/burt kallad heñar Eckta Mañ/nu kiemurheñe hier ofañ æ/ſu Hiartaſorg/ ad hun verdur ad fylgia og ſo ſijnum Einka Syne til Grafareñar/ huør hun ætlade fo næſt Gude/ad verda munde ſijn Glede z Elleſtod/z ſañaſt hier nu æ heñe/þad gamla Mælteke/ad ſialldañ ſie eitt Motlæte einſamallt. Æ/ huad margar Syſtur æ þeſſe Fætæka Eckia ſier eñ nu æ þeſſum Døgum? Huad margar froomar og goodar Dandis Kuiñur/verda ad drecka af þeim Beyſka Tæraña Bikar/med heñe/og ſiæ æ bak ſijnū Ecktamañe? Eñ þær ſiṁ fyrer ſoddañ Mootlæte og Hiartaſorg verda/ſkyllde gefa ſig til Frids/og ſetia alla ſijna Von/Trw og Trauſt vppa Lifanda Gud/ ſo mun hañ viſſulega ecke læta þær Huggunarlauſt fra ſier fara/helldur ganga þeim ſialfur j Mañs Stad/og elſka þær Þuſundſiñum meir og framar/ eñ eirn Ecktamadur kañ ad elſka ſitt Ecktahiarta/Þar fyrer ſeiger hañ ſo/hia Spæmañenum Eſa. 54. Ottaſt ecke/þui hañ/ſa ed þig hefur giørt/ hañ er þiñ Madur/Drottiñ Zebaoht er hñs Heite/Sie nu Gud ydar Madur/þier Angrædu/og Sorgfullu Eckiur? So Huggcd ydur þar vid/og giefed ydur til Frids/ þuiad j hønum hafe þier/allt huad ydar Hiarta kañ ad gyrnaſt/ Sieud þier ſtwrande/og bered Ahyggiu fyrer ydar Vpphellde/ þa otteſt ecke/hañ mun ſialfur huxa ydur fyrer Vpphellde/Braude og Næringu/ſo ſem hañ giørde Eckiuñe j Sarepta/og mørgum ødrum. Sie ſo ad ydar Viner og Næungar/ yfergiefe ydur/ og vilie ecke ſiña ydur/ſo ſem opt ſkiedur/ad þegar ſoddañ Fætækar Eckiur koma/ og leita ſier Styrks og Adſtodar hia þeim/ ad þeir vilia huørke heyra þær nie ſiæ/ þa ſkulu þier þo ſamt vera Hughrauſtar/ og ottaſt ecke/þui ſialfur Gud er ydar Fader/og Naudhialpare/þar fyrer ſkipar hañ ſo alvarlega j ſijnu heilaga Orde/ad Nleñ ſkule giøra Eckium z Fødurlauſum Børnū riett/Deut. 10. z Exo. B. 22. Cap. Seiger hañ/Þier ſkulud ecke Mein giøra Eckium/og Fødurlauſum Børnum/Ef þu giører þeim Mein/þa munu þau kalla til mijn/ og eg vil Bænheyra þeirra Kall/og mijn Grimd mun reidaſt/ ſo eg vil læta ydar Kuiñur verda Eckiur/og ydar Børn Fødurlaus.

Þad fimta z ſijdaſta/ſem vier høfū ad athuga/j Lykfylgd þeſſa Vnga Mañs/æhrærer Folked/ ſem Lykenu fylgde/ þui Gudſpiallamadurin̄ ſeiger hier/ Ad mykell Fiølde Borgar Maña/ hafe geinged vt med heñe.

Huar af vier høfum þad ad læra/ Ad lijka ſem þeſſe Sorgfulla Moodur med ſijnum Fylgiurum/fylgde æ epter þeim Framlidna til Grafareñar/ So fylgium vier aller/huør ødrum æ epter jafnañ/ſem vndañ oſſ eru komner/z hølldū þeſſa Proceſſiu/ allt þar til eirn kiemur epter añañ/ Huar fyrer vort Lyf er ecke añad ad reikna/eñ ſijfelld Reiſa/og Daudans vtfør/ſuo vier nu eigum med

 riettu

riettu syngia z seigia/Midt j Lyfe erum vier/umvafder med Dauda/et cet.

Þar næst lærum vier þad/af Loflegu Dæme Naims Borgarmanna/þad oss ber og hæfer eins og þeim/ad veita vorum Framlidnum/Soomasamlega Lykfør. Mitt Barn seiger Syrach/nær nockur andast/so græt þu hann og Harma/sem þier hafe myked a moote geinged/og Sueipa hans Lykama epter Tilbærelegum Hætte/z veit hønum Ærlega Greptran/38. Cap. Þessum Syrachs Raadum/eigum vier aller Kallar og Kuinnur/ epter ad fylgia/ og þad sama vegna þessara þriggia eperfylgiande Ordsaka.

Fyrst/ ad sialfur Gud hefur boded þad og skipad/Græted (seiger hann) med Grætendum/Rom. 12. Og so sem þad/ad sa er einginn/sem ecke villde oska/og fyrer sig kioosa/ad sem flester Froomer og Gudhrædder Menn fylgde Lykama synum til syns Legstadar/So eigum vier og ecke helldur ad synia vorum Brædrum og Systrum j Drottne/ þessarar sydustu Æru þienustu/hafande j Minne þad sem Christur seiger/hia Matth. 7. Cap. Allt huad þier vilied ad Mennerner giøre ydur/þad skulu þier og þeim giøra/ Þad er Løgmaaled og Spamennerner. Þar næst utheimter af oss þessa þienustusemi/ Broodurlegur Kiærleike/ og Elskusemi/sem vier erum huør ødrum um skylldugir. Og j þridia lage su Gagnsemi/ sem oss þar af stendur/ þui betra er oss ad ganga j Sorgarhws/helldur enn j Dryckiuhws/ J hinu er allra Manna Endalyckt/ og hiner Lifendu setia sier þad j Hiarta/ seiger Salomon/j sinnar Predikunar Bo. 7. C. Og er þad so einfalldlega sagt um þad fyrra Greinarkorned.

Annar Puncturinn.

Epterfylger þad annad/ sem hlioodar um Tilkomuna Christi/ til þeirra sem Lyked bæru/og þui fylgdu/og huørninn hann hafe Høndlad vid þessa Fatæku Sorgfullu z Munadarlausu Eckiu/Og er þad þrent sem osser athugande.

Þad fyrsta er/ Ad hann hræzest Myskunar yfer henne/strax hann sier hana. Hier af høfum vier þad ad læra/ Ad lyka sem Herrann vor Jesus Christur liet sier til Hiarta ganga/Eymd og Sorg þessarar Eckiu. So skulum vier ecke helldur efa j nockurn Mata/ad hann mune kienna j Briooste um oss/synar Fatæku Barnakyndur/ þa hann sier vier þreingiunst og Piinnist under Krossinum og giefa Freistingunum þann enda/ ad vier gietum vel stadest/1. Cor. 10.

Þad annad/sem vier eigum hier ad Hugleida/Er su Kroftuga Huggun/ med hueirre hann Endurnærer þessa Harmþrungnu Eckiu/so seigiande/ GRaat þu Ecke. Huar af vier lærum/Ad vier eigum ad sønnu ad Græta/og syrgia vora Framlidna/Enn þo ecke so sem Heidingiar plaga ad giøra/huørier ed ønga von hafa/1. Tess. 4. Helldur so/ad vier latum oss aptur Huggada verda/ Syr. 38. Cap. Latum oss þar fyrer þessa Huggunar Raust vors allra sæta asta Endurlausnara/jafnann j Eyrum loda/Og nær sem hellst (minn Brooder z Syster) ad Motlætesins og Angistarennar Vatn/ geingur allt jnn ad þinne Salu/so þu sier ecke annad fyrer/enn þu muner søckva nidur j diupann Saur/þar ed einginn

eingiñ Botn er/ so sem David ad Orde kiemst/Psalm. 69. Þa Huggadu þig vid þesse Jesu Ord. GRaat þu ecke/ Og vit fyrer vyst/ad hañ er hia þier j Neydeñe/ Hañ vill þier þadañ wtryckia/ og þig Vegsamlegañ giøra/ Hañ vill sedia þig med laungum Lyfdøgum/og audsyna þier sitt Hialpræde/ Psal. 91. Sie so/ad Gude þocknest ad kalla j burtu fra þier/þyna Forelldra/þyna Ecta Ruiñu/Ecta Mañ/Børn edur adra þyna Hiartgroona Naunga/ÞA Græt þu ecke/ Þuiad Sæler Riettlætra eru j Hende Drottins/ og eingiñ Pyna snerter þær/ Spekeñar Bookar 3. Cap. Ligge þad fyrer / ad þu verder Endelega ad seigia Heime þessum goodar Nætur/ ÞA Græt þu ecke/ Þuiad Daudiñ gietur þier øngvañ skada giørt. Helldur opnar hañ þier ad eins Dyrnar til eilyfs Lyfs/þar eingiñ Daude mun framar vera/Eingiñ Sorg/Harmur edur Plaaga/Helldur mun eilyf Glede vera yfer vorum Høfdum/ Glede og Føgnud munum vier høndla/ Eñ Hrygd og Sorg mun hlioota burt ad vykia/ Esa. 35. Cap.

Þad þridia/sem oss er hier athugande/ Er vm þa Gledelegu Vppvakningu þessa Vnga Mans/ Og er oss hier aptur vppa nytt/tuent athugande. Þad fyrra er/med huørium Hætte Herrañ Christur hafe vppvaked þañ Dauda/ Gudspiallamadurinñ seiger/Ad hañ hafe GEinged AD Og Ahrært Børurnar. Huar med hañ villde audsyna/Ad Mañdoomuriñ/sem hañ hafde vppa sig teked/ være jafnañ Samverkande Guddoomenum. Hid sama giørde hañ og so/vid þañ Daufa/sem hñ Læknade/hñ lagde siñ Blessada Fyngur j hans Eyru/Hañ Ahrærde Tungu þess Mællausa/Yfer hina adra sem siuker voru/ lagde hñ syna Signudu Hendur/Eñ hier Ahrærer hañ Børurnar. Eins mun þad og so a sydasta Deige skie/ þa hañ kiemur j Skyum Himens/ þa mun hañ Ahræra Grafer vorar/og leida oss sitt Folk wt þadañ/Ezech. 37. Þui hñ er sa Herra/sem hefur Lykla Helvytis og Daudans/Openber. B. 1. Cap.

Þar næst seiger Gudspiallamadurinñ/ ad hañ hafe talad til hins Framlidna og sagt/ Þu Vngmeñe/eg seige þier/Rijs þu vpp. Hid sama mun hañ og so giøra/j siñe Tilkomu a sydasta Deige/ þui su Stund mun koma/ seiger hañ sialfur/ ad aller þeir sem j Grøfunum eru/munu heyra Raust Mañsins Sonar/og þa munu framkoma þeir sem gott hafa giørt/til Lyfsins Vpprisu/Enn þeir sem jllt hafa giørt til Domsins Vpprisu/Joh. 5. Cap. So kostar þad þa Christuñ/ecke vtañ alleinasta eitt Ord/ad vppvekia þa Framlidnu/ þui þar hañ mun seigia/komed aptur þier Mañaña Børn/ Psalm. 90. Sia/ þa mun þesse Raust jafnskiott/þreingia sier j giegnum allra Maña Grafer/og Jørdin og Siooriñ munu giefa fram þa Daudu/ sem j þeim eru/Openber. B. 20.

Nu viliū vier framvegis fa ad heyra/ huørniñ þessum Framlidna Jngismañe hafe ordid vid/ þa Christur Ahrærde Børurnar/ og skipade hønum/ ad Rysa vpp. Fyrst seiger Gudspiallamadurinñ/ AD Hiñ FRAmlidne HAfe Setst Vpp. Eins munum vier og so a synum Tyma vpprysa/ og ganga wr Grøfum vorum/ eñ ecke j soddañ Veykleika vors Holld/sem vier høfū haft

 j þessu

j þessu Lijfe/ helldur med eilijfum Prijdelegum og Forklarudum Lijkømum/
Liosmande eins og Sool j Rijke vors Fødurs/ Matth. 13. Cap. Og so sem
Stiørnur vm alla Eilijfd/ Dan. 12. Cap.

Pad er skrifad/ Ad j Fliootenu Euphrates vaxe eitt Trie/ sm̃ kallast Scor
pus/ Þetta Trie beyger sig allt fra Hꝛuølldꝛ Dags/ og jñ til nudrar Nætur/
ofan ad Vatnenu/ med øllum synum Greinum suo hvørke kuña Meñ ad sia þ
nie æ þui þreifa med Høndunum/ Eñ æ moote Morgne/ þa riettet þad sig
vpp aptur. Þetta Trie er ein merkeleg Figura vppa Vpprisu Framlidena/ þt
þegar Kuølld Lijfdaga vorra er komed oss ad Høndum/ og Gud vill ad vier
skulum vandra j burtu hiedañ/ sia/ þa hliootum vier endelega ad deyia/ og leg
giast nidur j Jørdena/ sem er Mooder vor allra/ Syr. 40. Eñ samt skulum
vier þo vita/ ad vier eigum þar ei æfenlega ad blyfa/ helldur/ þegar sa Glede
lege Morgun þess sydasta Dags/ mun frambriootast/ þa munum vier/ og eiñ
iñ vpp aptur rijsa/ eins og Vngmeñe þetta/ og af Grøfunum lifande fram ko
ma/ so þad/ vort hid minsta Bein skal þar ecke epter verda/ Psalm. 34.

Þar næst seiger Gudspiallamadurinñ/ Ad sa sem Framlidiñ var/ Hafe Teked
Til Ad Mæla. Eins munum vier ecke æ sydañ/ j Eilijfu Lijfe/ vera Mall
lauser/ eins og Skurgood/ Vm huør David seiger/ ad þau hafe Muñ og mæle
ecke/ Psalm. 115. Helldur munum vier hallda allra handa Gledelegt Samtal
vid Gud Fødur/ Son og heilagañ Anda/ Mootlijka og þa Moyses og Elias/
tøludu vid Herrañ Christum/ æ Fiallenu Tabor. Þar munum vier læra ad
skilia huørniñ þad/ ad j eirnre Guddoomlegre Veru/ eru þriar adskilianlegar
persónur/ og adra Þusund marga Leyndardooma/ sem vier j þessu Syndugu
og Daudlegu Hollde/ høfum ecke kuñad ad grijpa med vorum fim̃ Skilningarvit
tum/ þad munum vier þar allt fullkomlega skilia/ og lofa Gud þar fyrer/ vm
alla Eilijfd/ seigiande/ af Openber. B. 15. Mykel og Vndarleg eru þijn Verk
Drottiñ Gud Almattugur/ Riettvijser og Sañarleger eru þijner Veiger/ þu
Kongur Heilagra/ Halleluia/ Heilsa og Heidur/ Dyrd og Kraptur/ sie Gude vo
rum Drottne/ Openber. B. 19. Cap.

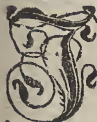
J þridia lage stendur hier j Textanum/ Ad Herrañ Christur hafe giefed
þeirre Sorgfullu Moodur siñ Son aptur. Eins mun þad og so skie/ æ sydast
sta Deige/ þa vier komum aller aptur til samans/ Þa mun vor Liufe Endurl
lausnare Jesus/ giefa sierhuørre Eckiu siñ Elskulegañ Ektamañ aptur/ og sier
huørre Moodur sijn Børn/ Jæ/ sierhuørium einum siñ Astvin og Naunga.

Pad er skrifad vm Strijdshøfdingia þess Romverska Keysara Augusti/ sm̃
hiet Quintilius Varus/ Ad hñ hafe j einu Slage/ tapad þeim mesta z besta Pa
rte af Keysarans Strijdsfoolke/ Huad þegar Keysariñ fieck ad heyra/ vard
hñ miøg Hryggur og ængradur þar yfer/ ad hñ vard ad sia æ Bak so margra
Herlegra Strijdsmaña/ og sem Keysariñ var eitt siñ sem optar/ ad þeinkia vm
þeñañ Mañskada/ sem hañ hafde feinged/ komu vpp fyrer hønum stundum sat
mañ/ wt af ofmykellre Hugan/ þesse Ord/ ad hañ sagde/ Quintili Vare/ Redde

mihi legiones/Pad er/O Høfudsmadur minn Qvintili Vare/skaffadu mier aptur mijna Soldata/Enn þ var þorgiefins/þui Varus kunne ecke med nockru mote ad giøra þa Lifande aptur/sem Dauder voru. Enn vor Herra Jesus/ hann er sa hinn same/ sem a sijdasta Deige/kann ad giefa huørium einu sinn Brodur og Astvin aptur/Og þar fyrer kallast hann Vpprisann og Lyfed/hia Joh. 11. Cap. Hier vid Huggade sig hinn heilage David/þegar hans Unge Sonur doo/þa sagde hann/Eg fer til hans/enn hann kiemur ecke til mijn aptur/ 2. Sam. B. 12. C. Huad Hiartanlega glød/ urdu þau Tobias og Anna/ þa þeirra Sonur kom med Lucku heim til þeirra aptur/huørn þau meintu þo Daudann ad vera/søkum sinnar lang varande Burtuveru? Þau hlupu wt a moote hønum/fiellu vm hans Hals/og kystu hann/og Grietu af Feigenleika/huar vm lesa maa/Tob. B. 11. C ap. Huad myklu meire og stærre Hiartans Føgnudur og Glede mun ve ra fyrer ydur/a sijdasta Deige/hier sem nu græted og þreiged epter ydar fram lidna/ þa Herrann Christur giefur ydur þa aptur/ skijnande/ Forklarada/ Liettfæra og Odaudlega? Sannarlega mun su Glede verda Owtskijranleg/huør ecke mun af oss vm alla Eilijfd tekenn verda. Nu/ til hennar ad komast/ og hana ad fa og ødlast/ þad veite oss Gud Fader/ Sonur og Heilagur Ande Suøre heilagre Guddoomsins Þrenningu/vier syngium Hiartans Lof z Packer/ nu hiedann j fra/ og ad Eilijfu/ A M E N.

Seitianda Sunnudag epter Trinitatis

Evangelium. Luc. 14 Cap.

Þann Tijma. Og þad skiede suo/ad Jesus kom j Nockurs Phariseara Nofdingia a Þuottdeige Brauds ad neyta/ og þeir hefdu Vardhalld a hønum. Og sia þu/ ad Madur nockr Vatnssiukr var þar frame þ hm. Og Jesus Andsuarade z sagde til Logspekinganna z Phariseana so seigiande. Huert Leyfest nockud ed lækna a Þuottdøgum? Enn þeir þegdu vid. Og hann tok a hønum, Læknade hñ/og liet hñ j burtu fara/suarade z sagde til þeirra. Huere ydar Asne edur Naut sem fellur j Pytt/ er þad eige jafnsnart wtdreiged a Þuottdeige? Og þeir gaatu honum ongvu þar til suarad. Enn hann sagde þessa Eptirlijking/til þeirra sem bodner voru þa ed hann sa/huernin þeir mottoku epter hinum fremstu Sætum/seigiande so til þeirra. Nær ed þu vert Bodinn af einhuørium til Brudkaups/þa set þig ecke j Ædsta Sæte/kann skie þad annar Neidarlegre enn þu/ sie Bodinn af hønum/ og kome

sa sem

sa sem þier baud og hønum/og seige til þijn/Gief þessū Rum/ & hlioter þu þa med Kiñroda/ad hafa hid ydsta Sæte. Nelldur so/nær ed þu verdur bodiñ/þa far þu/og set þig j hiñ ydsta Sess/so ad þa/nær ed sa kiemur er þier baud/þa seige hñ til þijn/ Vinur/ þoka þier vpp betur. Þa mun þier Virding veitast/ hia þijnum Seßunautum. Þui huør sig sialfur vpphefur/hañ mun nidurlægiast/og huør sig Lytelæter/ hañ skal vpphafiñ verda.

Exordium.

AMedal añara Merkelegra Nafna/ sem vorum Blessada Endurlausnara/Herranum Jesu Christo/ verda giefiñ j Heilagre Ritningu (Elskuleg Guds Børn) Þa er þetta ecke hid sijsta/ Ad hañ er kalladur Drottiñ vor Grædare/edur Lækniomeystare/ so sem lesa mæ/Exo. B. 15. Og Matth. 9. Cap. Eñ huad Riettelega þessum Himneska Lækner soome ad bera þetta Nafn/ þad kuñum vier gloggvast ad siaa þar af/ef vier beruñ hñ samañ vid alla adra Læknara. Fyrst er sa Munuriñ/Ad þar aller adrer Læknarar/kuña ad bregdast/þa bregdst þesse vor Lækner oss alldreige. Adra Læknara kañ ad hindra Laung Leid/þa kañ ad hindra Soott og Daude/so þeir kome þa sydst til hins Siuka/þa mest æliggur/ Eñ Jesum vorn Hindrar ecke Fiærlægd Vegarens/þui hañ er alltyd hia oss/ so sem David vottar vm hañ/ Psalm. 145. Nærre er Drottiñ øllum þeim sem hañ akalla/ øllum þeim sem hañ Akalla j Anda og Sañleika. Hañ hindrar ecke Sott nie Daude/þui hañ er eitt siñ Dæiñ/og deyr ecke optar/ Jæ/Daudiñ Drottnar nu ecke yfer hønum leingur.

Þar næst er sa Mismunur/æ mille Jesu/og allra añara Læknara/Ad þar þeir kuña ecke Boot/vrañ vid Lykamans Kuillum/& Krankdæmum ad eins/ og þo eru þar nockrar Sotter/sem þeir kuña einguñ Raad vid/þa kañ vor Lækner Jesus/ecke alleinasta ad Græda allar Lykamans Meinsemder/helldur og so Sælareñar/& Samviskuñar Sær/sem mest æliggur. So sem þ/ ad Sælareñar Velferd er Dyrmætare eñ Lykamans Velferd/ so er vor Lækner Christur/ølluñ ødrum Læknurum meire og betre.

Þridie Mismunur æ mille Læknisdooms Herrans Christi/og añara Læknara/ er sa/ Ad hans Læknisdoomur er so miøg langgiædur/ hñ varer ad Eilyfu/Þar hiña añara Lækningar eru skamviñar/so þo sa Siuke fatt siina Lykamans Heilbrygde aptr/þa varer þ/tuttugu/þriatyu/eda kañ skie mest fiorutyu aar/Sydañ kiemur Daudiñ/og suipter aptur j burt Heilsuñe/þa er so sem eina gillde/ huørt Madur hefur nockurn tyma Læknadur vered edur ei. Eñ þeir sem Jesus Læknar/ niota þess Læknisdooms ad Eilyfu/ þeir deya alldrei þeim Eilyfa Dauda. So sem þa ad Eilyf Lækningar Not eru betre

og ædre

og ædre eñ skyndleg/ So er vor Lækner øllum ødrum ædre og betre/ þetta mætte sañ þesse Aume Vatnsiuke Madur/ huøs hier verdur geted/ j þessū Daga Gudspialle/ sem og marger adrer fleyre/ sem Herrañ Christur Læknade/ ecke einungis vppa Lykamañ/ helldur og suo vppa Saalena. Og vilium vier æn leingra Jñgangs/ vykia til Textans/ z hm̄ j þriar Smægreiner sundurskipta.

Hin fyrsta skal vera vm þetta Phariseiska Giestabod/ sem Herrañ Christur var tilbodiñ.

Aññur vm þad mykla Dasemdarverk/ sem hñ giørde a þeim Vatnsiuka.

Þridia vm þa Merkelegu Giestabods Predikun eda Rædu/ sem hñ framsette.

Nu/ Sa ædste Læknir allra Meina/ vor Drottiñ Jesus Christus/ Virdest ad Hialpa oss/ og vera j Verke med oss/ so vier mættum hier wt af nockud gott læra/ og oss til Nytsemdar færa/ Amen.

Fyrsta Greiniñ.

VM Absalon lesum vier/ j añare Book Samuelis/ 13. Cap. Ad hañ hafe vnder Vinættu Skine/ Boded synum Broodur Amon til Giesta/ Þar hañ hafde þo vondt Auga og Hugþerde til hans/ fyrer þad/ hañ hafde Kreinkt hans Syster Thamar/ og skipade þar fyrer synum Þienurum/ ad þeir skylldu slaa hañ j Hel/ þa hañ være Vyndruckiñ ordiñ. Soddañ Hræsnisfullt og Otrwtt Giestabod/ verdur oss og eirniñ fyrer Siooner sett/ j þeim fyrsta Parte Gudspiallsins/ sem j Dag verdur kient og wtlagt/ j Christelegre Kyrkiu. Og er þad sierdeilis tuent/ sem oss er hier athugande. Þad fyrra er vm Vertiñ/ eda Husherrañ/ sem hier byдur Herranum Christo til Giesta. Gudspiallamadurinn seiger/ Ad þad hafe ecke vered eirn Sliettur og Vmkomulitill madur/ Helldur eirn mykelshattar Høfdinge Phariseaña. Eñ Pharisei voru soddañ eitt Folk/ sem þottest Kostulegra og Heilagra eñ aller adrer/ giefande margar Aulmusur/ Matth. 6. Þeir baru sijda Kioola/ og breidañ Klædafald/ vppa huørn ad miøg Konstlega/ og Merkelega vorn Baldyrud edur Asaumud/ þau tyu Guds Bodord. Þeir høfdu og so Miñingar Blød sier j Hende/ Huad þo alltsamañ ecke var nema Eintomis Hræsne og Yferdrepskapur/ Matth. 23. Nu/ soddañ eirn Mykelshattar Madur/ var þesse sem Baud Herranum Christo til Giesta/ og þad sama a einum Sabbatsdeige/ Þui þad var Sidvenia Gydinga/ ad koma til samans/ ad endadre Guds Þionustugiørd/ og hallda Sidsamlegt Samtal/ huør vid añañ/ Nehem. B. 8. og Tob. 2. Cap.

Hier af høfum vier þad ad læra/ Ad Ærleg og Somasamleg Giestabod/ eru ecke Fyrerbodiñ ad hallda/ þui eirn Matarmilldañ Mañ lofar Alþydan/ Eñ af einum Briostkeysinge talar Stadurin jllt/ seiger Syrach. 32. Cap. Item/ Aminner Postuliñ Pall/ alla Riettchristna Meñ/ j Pistlenum til Heb. 13. Cap. seigiande/ Gleymed ecke Giestrisniñe/ þuiad fyrer hana hafa nockrer (þeim Ovitande) Einglunum Herberge veitt. Soddañ Giestabod hielldu þeir Heiløgu Guds Meñ adur fordum/ so sem ad var Abraham/ Gen. 21. C.

Jsaach baud Abimelech til Giesta/ Gen. 26. Joseph Brædrum synum/ Gen. 43. C. Og sa Goode Faderiñ/ þeim Fortapada Synenum/ Luc. 25. Eñ jafnframt þessu/ ber oss ad athuga vel og Vandlega þegar vier hølldum vorum Vinum & Naungum Giestabod/ ad vier giørum þad fyrst med sañarlegre Gudrækne/ so sem Tobias/ vm huørn skrifad stendur/ Tob. B 9. Ad þa þeir høfdu sagt Amen/ þa hafe þeir geingid til Bords/ Eñ Brullaups Veitsluna og Gledskapiñ hafe þeir hallded j Otta Guds. Þar næst eigum vier ad hallda vor Giestabod med Goodre skickan/ og Hoofseme. Þesse Phariseus/ sem hafde Herrañ Christum til Giesta/ var ad sønnu eirn Rykur/ og Myckelhættar Madur/ so sem vier heyrdum strax æmmnst/ samt mæ hier merkia/ Ad hñ hefur ecke haft neitt Ohoof/ j synu Giestabode/ þui j Gudspiallenu stendur/ Ad Christur hafe vered komiñ j hans Hws/ BRauds ad neyta. Sama ber oss ad giøra/ Vier skulum læta oss nægia/ þo vier høfum ecke marga Forkostulega Rietti æ voru Borde/ helldur taka til Þacka þ Gud giefur/ Eñ þ geingur so til æ þessu Døgñ/ ad þ þiker eingiñ good Veitsla/ edr Giestabod/ sem ecke er so framreidt Aul og Matur/ Ad Meñ verde Suyndruckner/ so þeir falle añad huørt vnder Borded/ edur minsta Koste/ sieu borner j burtu verr eñ Dauder/ Slykt Ohoof þocknast Gude ecke/ helldr styggest hñ myklu framar þar vid/ þa hñ sier ad synar Gæfur eru so suivirdelega Vanbrwkadar. Eñ þo Gooder Viner kome til samans/ jafnvel æ Suñudøgum/ og giøre sig Glada og Lystuga/ med einum goodum Dryck Vyns/ og Soomasamlegu Samtale/ sem Gude er ecke styggd ad/ og Meñ forsooma þar fyrer ecke/ þa Heiløgu Guds Þionustugiørd/ þa er þad øngvañeigiñ Lasta verdt.

Framveigis er oss athugande/: huør vered hafe Ordsøk þar til/ ad þesse Phariseus baud Herranum Christo til Giesta/ heim j sitt Hws. Munde hañ nockud giøra þad af Elsku og Kiærleika til Herrans/ eins og þa Vinur bydur Vin? Nei/ Laangt fiærre/ Helldur var Tilgangur hans sa/ Ad hañ villde bera sig ad komast fyrer hañ Blessadañ/ Þar fyrer stendur suo j Textanum. OG ÞEir Høfdu VArdhalld æ Hønum.. Þad er// Þeir gæfu vel giætur ad hñs Hegdan/ Ordñ & Giørdñ/ Meinande ad þeir munde nu geta (þar hañ sat Gladur j Giestabodenu) hendt eitt huad epter hønum/ Huar af audsied er/ Ad þesse Phariseare/ hefur mætt vera eirn sierdeilis Falskur og vndirførull Hundur/ og hefur læted epter sig/ marga syna Brædur sier lyka/ sem læta fagurt & Vingiarnlega vid siñ Naunga/ eñ j Hiartanu vmsitia þeir hñ/ Jerem. 9. Þesser hafa Jacobs Raust/ eñ Esau Hendur. Soddañ Falskur Skalkur var Saul Kongur/ hañ liest vera Davids beste Vinur hid ytra/ og gaf hønum til Ecta Doottur syna Michol/ sette hañ vid sitt eiged Bord/ suo sem siñ allra-kiærasta Doottur Mag/ og liest eckert jllt hafa j Siñe vid hañ/ samt leitade hañ Lags j tuær Reisur/ ad nysta hañ j giegnum vid Veggiñ/ med synu Spioote/ 1. Sam. B. 18. og 19. Cap. David sialfum foor ecke helldur stoors betur/ Þa hañ vm Kusllded liest vera goodur Vinur Vriæ/ og baud

hønum

hønum til Gieſta/Eñ vm Morguniñ epter fieck hañ hønum eitt Brief/og ſkip ade ad ſetia hañ j Stryded þar ſem þad være hardaſt/ ſo hañ yrde j Hel ſlegiñ/2. Sam. B. 11. Cap.

Ptholomæus Høfudsmadur j Jericho/ baud þeim Ædſta Preſte Simone Mage ſynum til Gieſta/og hans tueimur Sonum/Eñ yfer Bordum/ þa þeir voru Glader ordner/liet hñ Myrda þa/ſo ſem leſa mæ/1. B. Maccab. 16. C. Lætum oſſ þar fyrer flya og fordaſt þuilyk Odæde/Suik og Prette vid vorn Nauunga/ þui j Christo Jeſu/er eitt Riettelegt Athæfe/ Eph. 4. Eñ þeir Bloodgiørugu og Falsfullu munu ecke hælfna ſyna Lyfdaga/ ſeiger David/ Pſalm. 54.

Perſonañ ſem hier verdur til Bords bodiñ/Er vor allra Sætaſte Herra /z Endurlauſnare/Jeſus Chriſtus/ Og þo hañ viſſe vel/ad þeſſe Phariſeus ſem hønū jñbaud/hefde eckert gott j Siñe vid ſig/þa kiemur hañ þo ſamt til Gieſta bodſins/ecke til þeſſ einungis/ ad eta og drecka/ Helldur til þeſſ/ ad Kieña og Vppfræda Gieſterna j Guds Orde/Ef ſkie mætte/ þeir hefde kuñad ad Leidrietaſt/og komaſt a riettañ Sæluhialpareñar Veg. Hid ſama eigum vier ad giøra/Ef vier ſiaum vorn Broodur fara villt/einkanlega j ſynum Sæluhialpar Efnum/ þa eigum vier ad koſta Kapps a/ad hialpa hønum og vidrietta ſo myked ſem møgulegt er. Verde hønum ſnwed/fra Villu ſyns Vegar/ þa er gott/þui vier hefum þa frelſad eina Aund fra Daudanum/epter þui ſem Jacob Poſtule ſeiger/5. Cap. ſyns Piſtels/Og ſkal þetta ſo ſagt vm ꝥ fyrſta.

Auñur Greiniñ.

EPterfylger þad añad Greinarkorned/ſem hiꝩodar vm þad mykla Dæſemdarverk Herrans Christi/ſem hañ giørde j Gieſtabods Veitſluñe/Og er oſſ hier fyrſt athugande Perſonañ/ſem Læknud var/Gudſpiallamaduriñ ſeiger/ ad þad hafe vered eirn Vatnsſiukur Madur. Eñ huørniñ ad þeſſe Veyke Madur/hafe komed jñ j Hwſed/þar Herrañ Chriſtur ſat til Bords/huørt hañ hafe þangad ſialffrafa fared/eda hafe hañ jñ þangad af ødrum Gudhræddum/ og Medaumkunarſømum Møñum leiddur vered/þeſſ verdur ecke gieted j Gudſpiallenu. Hieronymi Meining er ſu/ Ad med þui/ad Phariſearner ſettu ſig epter Herranum Chriſto/þa mune þeir af æſettu Rade/hafa ſo tilſett/ad þeſſe Vatnsſiuke Madur ſkyllde koma jñ vm Maltydartymañ/vppa þad/ ad hñ ſkyllde verda vorum Bleſſada Endurlauſnara ad einum Aſteitingar Steine/ ſuo hefde hañ ecke Læknad hañ/ þa þottuſt þeir hafa Ordſøk til ad æklaga hñ/añad huørt fyrer Myſkunar og Medaumkunarleyſe edur fyrer Vanmætt ad hañ giæte hañ ecke Læknad/ Eñ være ſo/ ad hañ Læknade hañ/ þoottuſt þeir hafa noga Ordſøk til ad ækiæra hañ/ fyrer Foracktan Sabbathsdagſins/ edur Helgedagabrot.

Hier af ſiaum vier(Elſkuleg Guds Børn)Huad fyrer eitt Gieſtabod þetta hefur vered/ſem Herrañ Chriſtur var tilbodiñ/og huørſu ſkadſamlegar Snørur og

ur/og Hꜳskasamleg Net/ ad þeir Ogudlegu Skꜳlkar høfdu lagt hier fyrer þ
Blessada Lambed Guds/til ad fꜳnga þad j/ So þeir hafa meint/ ad þad vꜳ
re Omøgulegt/ ad hañ kyñe nu hia sier ad sleppa/huad sem hañ vppa slæge/
edur til Bragds tæke. Eñ huad giører Herrañ Christur til?/Hañ so sem eirn
Alvitur Herra/ sier strax þeirra Aform/og huad þeim byr j Giede/talar þar
fyrer so/og seiger til þeirra. Nuort leifest nockud ad lækna ꜳ Þuottdøgū
Eñ þeir þogdu vid.

Hier af høfū vier þetta ad læra/Ad Sabbaths edur Hvyldardagurinñ Vañ
helgast ecke þar fyrer/ Þo Meñ fremie/og adhafest þad Naudsynlegt er. Til
Dæmis ad taka/Ef Elldur kiemur vpp/og ætlar ad giøra Skada/Heylum Hw
sum edur Bæum/Edur ef Strydsher Jñfellur ꜳ Helgum Deige/ Þa er Leife
legt/ad Meñ bæde biarge synum Hwsum/og so grype til Vopna/ ꜳ mote syn
um Ovinum/epter þui sem þeir Maccabæi samtooku/seigiande/Ef Oviner vo
rer yfer falla oss ꜳ Þuottdøgum/þa viliū vier oss veria/ 1. B. Maccab. 2.
Og þeir giørdu þad eirniñ/ suo sem lesa mꜳ j sømu Bookar 9. Cap. J sama
mꜳta/ef so kañ ad skie/ad lꜳngvaranlegt Votvidre og Regn hafe geinged/ ꜳ
kome þar sidañ vppa gott Hyrt Soolskins Vedur/ꜳ einum Helgum Deige/so
er Leifelegt/ad Meñ/ad endadre Guds Þionustugiørd/gange wt/og biarge sy
nu Heye/edur Matfaungum/so þad fordiarfest ecke/ edur verde ølldungis til
Onytis. So giørdu Lærisueinarner Christi/ þa hañ ꜳ Sabbathsdeige gieck
vm Kornsædid/og þa Hungrade/þa tyndu þeir Axen sier til Matar/ Huad
þegar Pharisei sꜳu/ fundu þeir þar ad/ Eñ Herrañ Christur forsuarade þꜳ
sialfur/so sem lesa mꜳ hiꜳ Matth. 12. Cap.

J añañ mꜳta skulum vier vita/Ad Sabbathsdagurinñ Vanhelgast ecke/þar
fyrer/ þo Meñ giøre Kiærleikans verk/ Til Dæmis/ ef ein Mañeskia ratade
Oforvarandis j Olucku/og være añadhuørt høggveñ/stiongiñ/edur j einhuørn
añañ mꜳta jlla wtleikiñ/ þa eru Meñ skyllduger ad taka hañ ad sier/ og giøra
til Gooda. Eda huør kañ ad fyrerbiooda Læknismeystaranum/ ad bwa til
Plꜳstur og leggia vid Sꜳr þess Særda? Eda Apotecaranum/ ad Blanda þe
im siuka þañ Dryck/ sem hønum kañ af ad Batna? Þui soddañ er ecke Helge
dags Brot/helldur wtheimter myklu framar Christelegur Kiærleike/ ad huør
og eirn skule giøra sitt hid besta/ huad ad er Løgmꜳlsins Vppfylling/suo sem
Postuliñ kieñer/ j Pist. til Rom. 13. Cap.

J þridia mꜳta skulum vier vita/Ad Sabbathsdagurinñ Vanhelgast ecke fy
rer þau Verk/ sem Guds Þionustu til heyra/ so sem er fyrer Ordsins Pre
dikun/Sacramentañā Handteringu/Framlidiñā Mañā Greftran/edur fyrer
Vitiun siukra/Eckna og Fødurlausra Barna/þui slykt er Oflecktud Guds Þi
onusta/ so sem Jacob Postule seiger/1. Cap. Þar fyrer skulum vier hier
Aminter vera/Ad hallda oss allemasta fra þeim Verkum/ ꜳ Heiløgum Drott
ins Døgum/sem Gude vorum meiga vera til styggdar/ þui añars kañ Drottiñ
ad snwa vorum Helgedøgum j Hrygd/ epter þui sem Spꜳmadurinñ Amos ad
Orde kiemst/8. C.

Framveigi

Framvegis skulum vier skoda hier og yfervega/huørsu Dasamlega ad Herrañ Christur fer ad Lækna þeñañ Vatnsiuka Mañ. Ecke bydur hañ epter Andsuare Phariseaña/helldur tekur hañ a hønum/ og Læknar hañ strax/an allra Orda. Hañ hefde vel kuñad ad Lækna hañ med einu Orde/so sem Þion Høfudsmañsins Matth. 8. Eda þañ Blinda hia Veigenum/Luc. 18. Eda þañ Icktsiuka/Matth. 9. Eñ þad vill hañ ecke giøra/helldur tekur hañ a hønum/med siñe Almættis Hende/viliande þar med audsyna/ ad sitt Holld være alleinasta þad sem Lyfga kyñe/ Joh. 6. Eñ sierdeilis er þad þo næsta Huggunarsamlegt/ Ad þo sa Vatnsiuke beidde vorn Liufa Endurlausnara ecke vm Hialp/þa er hañ samt þo suo Giæskurykur/ad hañ ølldungis Obediñ ahrærer hañ og Læknar. Huad mun hañ þa giøra oss/Myner Elskanleger) þa vier føllum til hans/og bidium af Hiarta? Æ/Hañ er længtum fwsare til ad giefa/eñ vier erum ad medtaka. Og þar fyrer verdur hañ kalladur Sool Riettlætesins/Malac. 4. Cap. Þui so sem þad/ad Sooliñ kañ alldrei ad vera an Byrtu/z Liooma/so kañ hñ og ecke añars/eñ ad Myskuna sig yfer oss/og giøra til Gooda/Jerem. 31. Cap.

Nu sem vor Blessade Endurlausare Jesus Christus formerker/ Ad syner Mootstødumeñ/sem þar satu til Bordsins med hønum/vilia lasta hañ þar fyrer/ ad hañ hefde Læknad þeñañ Vatnsiuka a Þuottdeige/þa forsuarar hañ sig/so seigiande. Huørs ydar Asne edur Naut sem fellur j Pytt/er þad ecke jafnsnart wtdreiged a Þuottdeige/et cet. Þad er sem villde hañ suo seigia/Ef ad Meñ draga Fienad siñ vpp wr Dyke edur Fene/a Sabbathsdeige/so hañ skule ecke kafna þar nidre j/Huad myklu framar ber þa/ad Hialpa eirnre Naudstaddre Mañeskiu/ Einkanlega þar Sabbathsdaguriñ er vegna Mañsins/eñ Maduriñ ecke vegna Sabbathsdagsins giørdur/Marc. 2.

Og strax sem þeir heyra/huørniñ Herrañ Christur forsuarar þeñañ siñ Giørning þa verda þeir so stamer og stader a sier/ad Gudspiallamaduriñ seiger/ Ad þeir hafe ongvu gietad hønum þar til suarad. Og kiemur þad hier fram sm Job seiger/5. C. Hañ Ongyter Raadagiørder þeirra Illkloofu/so ad þeirra Hønd fær þui ecke af Stad komed/Hañ høndlar hina vysu j þeirra Slægsmyunum/og vmvellter Raadum Rangferdugra.

Þridia Greiniñ.

ÞAD þridia og sydasta Greinarkornid/sem eg lofade a ad miñast/Ahrærer þa Merkelegu Giestabods Predikun/ sem Herrañ Christur framsette/fyrer hina adra Bodsmeñena/sem til Bordsins satu. Eñ Ordsøkeñ/huar fyrer hñ hana framsette/var Drambseme og Metnadur þeirra Skriftlærdu/og Phariseaña/huørier ed Møttust epter hinum fremstu Sætum/ Og med þui ad vor Blessade Endurlausnare/var sialfur Hoogvær og af Hiarta Lytelatur/epter þui sem hañ vm sig vottar/hia Matth. 11. C. Þa kuñe hañ j øngvañ Mata

soddañ Andstyggelegañ Løst/ Ardfiñingarlaust ad lyda/ Talar þar fyrer suo og seiger til þeirra/sem med hønum til Bordsins satu. Nær þu verdur bodiñ af einhuørium til Brwdkaups/ þa set þig ecke j hid Ædsta Sæte/ kañskie þad añar Heidarlegre eñ þu/ sie bodiñ af hønum/og kome sa sem þier baud og hønum/og seige til þyn/gief þessum Rwm/og hlýoter þu þa med Kiñroda ad hafa hid ydsta Sæte/ Helldur/ nær ed þu verdur Bodeñ/þa far þu/og set þig j hiñ ydsta Sess/so ad þa nær ed sa kiemur er þier baud/þa seige hañ til þyn/Vinur/þoka þier opp betur/et cet.

Þriaar Merkelegar Giestabods Reglur giefur Herrañ Christur øllum oss/til þessare siñe Epterlykingu. Hin fyrsta er su/ Ad vier eigum ecke ad forsmaa/ þar Gooder Viner biooda oss heim til syn/ helldur med Þøckum þiggia þeirra Veiting/og þad þeir oss til Gooda giøra/hafande fyrer oss Dæme sialfs Herrans Christi/Huør ed/þa hañ var bodiñ til Brwdkaupsins j Cana/ þa kom hañ sialfur personulega þangad/ med synum Læresueinum/Joh. 2. Hañ var og eitt sinn til Giesta hia Mattheo/Matth. 9. Hia Zacheo/ Luc. 19. Hia Lazaro/epter þad hañ hafde oppvaked hañ af Dauda/Joh. 12. Og hia møgum ødrum.

Añur Giestabods Reglañ/ sem Herrañ Christur giefur oss/er su/ Ad vier Fordumst Ærugyrughet og Hofmood/þui so seiger hañ hier. NÆr ÞV VErdur BOdiñ Af Einhuørium Til BRwdkaups/Þa set Þig Ecke j Hid Ædsta SÆte/et cet. Fyrer þessum Andstygdar Leste eigum vier jafnañ ad taka oss Vara/þuiad eitt Drambsamt Hiarta er Andstygd fyrer Drottne/seiger Salomon/Ordsk. B. 16 Cap.

Þridia Giestabods Reglañ er/ Ad vier eigum ad vyrkia wr Sæte fyrer ødrum/sem meire Hattar eru eñ vær. Hier vm hlioodar so Textiñ. HELLdur nær þu verdur bodiñ/þa set þig j hiñ ydsta Sess/so ad/nær ed sa kiemur er þier baud/þa seige hañ til þyn/Vinur/þoka þier opp betur/ þa mun þier Virding veitast/hia þynum Sessunautum.

Gud er ei Gud Oskickunareñar/ helldur Fridarins/seiger Postuliñ/1 Cor. 14. Og so sem þad/ad Himentungliñ a Festingar Himnenum/hafa siñ vissañ Stad edur Plaz/ Sooliñ er so sem eirn Kongur/sem hefur sitt Hasæte/ midt a millu añara Planetaña/Tungled so sem ein Drottning. Og so sem Postuliñ Paall ad Orde kiemst/ 1. Cor. 15. Añañ Biartleika hefur Sooliñ/ eiñ añañ Tungled. Añañ Biartleika hafa z Stiørnurnar. Þuiad øñur Stiarnañ yfervinur adra j Biartleika. So hefur Gud giørt adskilaanlegañ Greiñarmun a millum Mañaña/og vill/ad huør og eirn gange epter þui sem hann hefur hañ til kallad. 1. Cor. 7. Og þeim sie Heidur veittur/sem Heidur heyrer/Rom. 13. Og Salomon seiger j Ordsk. B. 25. Cap. Vert ei Skrautsamur/ hia Kongenum/ og gack ecke j Reit þeirra stooru/þuiad betra er þier ad sagt sie til

sie til þijn/gack vpp hingad/helldur enn þu verder nidradur fyrer Høfdingiunū/ so ad þijn augu hlioote þad ad siaa.

Ad sydustu/i Nidurlæge þessa Heilaga Gudspialls/leggur Herrañ vor Jesus Christus Ordsøkena til/ huar fyrer vier eigum ad stunda Lijtelætesins besku Dygd/so seigiande/**Þuiad huør sig sialfur upphefur/hañ mun ñidurlægiast/og huør sig Lijtelæter/hañ skal upphafiñ verda.**

Tuent er oss j þessum Ordum athugande/Þad fyrra vid vijkur Straffe þui/ sem þeir hafa sier ad vænta/sem Drambseme og Hodmood stunda. Pharao Kongur var suo Hofmoodugur/ ad hañ dyrfdest ad læta af sier heyra/ þesse Ord/Huør er sa Drottiñ/huørs Raustu eg skule hlyda? Eige veit eg neitt af þeim Drottne/og ei læt eg Jsrael fara/Exo. 5. Eñ huørnenñ gieck þad hønum om syder? Eg meina hañ tæke sitt Straff wt j Hafenu rauda/ þa hann fyrerfoorst þar med Hestum og Vøgnū/ og øllu sijnu Lide/ Exo. 14. Eins gieck þad til fyrer Nabochodonosor Konge/ þa hañ sagde med sialfum sier/ Eg vil fara yfer þau hææu Skyeñ/ og lijkur verda þeim allra hædsta/ Eñ Gud snere þui suo/ ad hañ mætte fara til Helvytis/til grafarteñar sydu/ epter þui sem þar steudur j Esa. Spaadooms Bookar 14. Mootlijka verdur z so lesed vm þañ stollta Haman j Esthers Book. 7. Og soddañ Dæme fiñast allmørg j Heilagre Ritningu j huørium vier ættum oss ad speigla/ hafande j miñe þa ágiætu Reglu sem sa gamle Tobias fyrerskrifade sijnum Syne huør ed so er lættande/Drambseme lættu alldrei Drottna/huørke j þijnu hiarta/nie j þijnū Ordum/ þuiad hun er Vpphaf allrar Gløtunar/ Tob. B. 4. C.

Þad añad sem vier høfum hier ad athuga/ eru þau rijku Laun/ sem þeir aller faa/sem Audmyktareñar og Lijtelætesins Dygd stunda. Hier vm hlioдar suo Texteñ. Exxxi HVør Sig Lijtelæter/HAñ SKal VPPhafeñ verda. Hier vppa høfum vier mørg Dæme j Heilagre Ritningu/ bæde a Joseph j Egyptalande/ Ruth/ David/ Daniel/ og ødrum fleyrum/ Þar fyrer (minn Brooder og Syster) vilier þu komast til nockurs Goods hier j þessum Heime/ þa halltu þier fast vid Lijtelæted/ epter þui sem Postuliñ Petur Raadleggur þier/1. Pistle 5. Cap. So mun Gud a sydasta Deige giøra þig stooran og myckels Metiñ/Jaa/Vpphefia þig til Eilijfrar Dyrdar og Sooma. Huad ad ødlast/oss veite Gud Fader af siñe Naad/Huørium med Syne og Heiløgum Anda sie Lof/Dyrd/Vegsemd og Æra/nu hiedan j fra/z ad Eilijfu/Amen.

A Michaelis Messu.

Evange. Matth. 18. C.

Um þañ Tijma. Geingu Lærefueinarner til Jesu/ og sǫgdu. Huør er mestur j Himnarijke? Jesus kallade eitt Barn til sijn/og sette þad midt j millum þeirra og sagde. Sañlega seige eg ydur/ nema þier vmsnuest og giørest suo sem sma Børn/ munud þier ecke jñganga j Rijke Himnaña. Huør sialfur sig læckar so sem Vngmeñe þetta/ sa er mestur j Rijke Himnaña. Og huør s̄ medtekur eitt þuilijkt Vngmeñe j mijnu nafne/ sa medtekur mig. Eñ huør hñ hneyxlar eirn af þessū Vesalingum sem a mig trwa/ þarfara være honum ad Mylnusteirn heyngdest vm hans Hals/ og være j Siafar diwp sockt ur. Vei sie Heimenum fyrer Hneyxlaner/ Þat hlioota þo ad koma Hneyxlaner. Enn Vei þeim Mañe/ fyrer huørn ad Hneyxle anneñ kiemur. Eñ ef þijn Hønd/ edur þiñ Footur hneyxlar þig/ snyd hañ af og snara honum fra þier. Betra er þier jñ ad ganga til Lijfsins halltur og handarvane/eñ þad þu hafer tuær Hendur/og tuo Fætur/ og verder j eilijfañ Elld kastadr. Og ef Auga þitt hneixlar þig/þa slijt þad vt & snara þui fra þier. Betra er þier eineygdū jñ ad ganga til Lijfsins eñ ꝥ þu hafer tuo Augu/& verder j Heluitskañ Elld kastadr. Siaed til ad þier forsmæed ecke eirn af þessū Vesalingū. Þuiad eg seige ydur/ ad þeirra Einglar a Himnū/sia jafnañ mijns Fødurs Auglit s̄ er a Himnū.

Exordium.

J Lofkuæde Salomonis/ 3. Cap. Lesum vier/ Ad Kringum Sæng Salomonis hafe staded/ 60. Sterker Meñ/ af þeim Hraustustu j Jsrael/og þeir hafe aller haft Suerd/Verande Reidubwner/so sem til Bardaga/Og þeirra Suerd hieingu vid þeirra Sydu/ sakū Nætur ottans. Þetta hefur eina Andlega Þijding(nijner Elskanleger) Sierhuør Trwud Sæla/ma med riettu kallast ein Andleg Hwyla/ edur Sæng þess Himneska Salomonis/vors Drottins Jesu Christi/þui hñ byr j vorum Hiørtum fyrer Trwna/ so sem Postuliñ seiger til Eph. 3. Eñ fyrer þa øflugu & Sterku/sem standa j kringū þessa Sængina/ meiga vel skilliast Guds Heilager Einglar/þui þeir Fylkia sier j kringum þa sem ottast Drottiñ/Psal. 34. Og Vernda þa a moote Yfervallde Myrkraña/Col. 1. So þeir meige Sofa Vgglaust/Og hier fyrer kallast Einglarner øflugar Kiempur/af Spamañenum David/ Psalm. 103. Og med þui vier þiggium Otelianlega marga Velgiørninga/af þeim Goodu Heiløgu Einglum/ar epter ar/ þa hafa þeir goder Christneñar Formeñ/ so tilskickad/ad þesse Einglaña Hatijd skyllde halldin

halldin verda j Søfnudenum heiløg ærlega/ So vier hefdum Ordsøk til/ ad
Þacka Gude Almættugum af Hiarta/ huør ecke ad eins sialfur ber Vmhyggiu
fyrer oss/helldur hefur hañ og so/ þar ad auke/befalad sijnum Einglum/ ad þe
ir skule vernda oss/ ä øllum vorum Vegum og Stigum/alla vora Lijfdaga/ z.
Einkanlega ä vorre Andlaats Tijd/ þa vier eigum hier vid ad skilia.
Vær vilium æn leingra Jñgangs/taka oss þetta heilaga/og Hatijdlega Evan
gelium fyrer Hendur/og þad yfer fara/ j epterfylgiande tueimur Smægreinū.
J þeirre fyrre vilium vier athuga/ huørsu þad/ Ad Gud Drottiñ/ af siñe
Owtseigianlegre Godgyrnd z Myskun/sender sijna Blessudu H. Eingla wt/oss
til Verndar og Forsuars/ ä moote øllum vorum Ovinum/ einkanlega ä mote
Diøflenum/ z hans Aarum.
Eñ j þui sijdara Greinarkornenu/ vilium vier þad læra/ huørnñ vier eig
um ad Hegda oss/ so vier styggium ecke þa Heiløgu Eingla fra oss/ helldur ad
þeir meige ætijd hia oss nalæger vera. Nu/ Sa Eingell þess mykla Raa
ds/ vor Drottiñ Jesus Christus/ sende oss sijna Nad/ so vier mættum nockud
Gott hier wt af Læra/ og oss til Nytsemdar færa/ Amen.

Fyrre Greiniñ.

AD vier mættum þessa Trwareñar Høfudgrein vm Einglana/ þess betur At
huga/ þa er oss fyrst vel adgiætande/ huør ad sie Art/ Nattura/ og Eigen
legleike þeirra Heiløgu Guds Eingla.
Fyrst skulum vier vita/ Ad þeir eru skapader Andar/ Þui fyrst þeir sia jaf
nañ Auglit Lifanda Guds/ þa fylger þad epter/ ad þeir sieu øngver Guder/
helldur skapadar Skiepnur/ Eñ þo samt eru Einglarner ecke soddañ Skiepn
ur/ sem vier Meñerner/ Helldur eru þeir Andleger/ huørs vegna þeir verda ei
nniñ kallader Andar/ Heb. x. Nu hefur Ande huørke Holld nie Bein/ Luc.
24. Eñ nær sem hellst þeir eiga ad wtrietta nockud hia oss Møñunum/ þa ta
ka þeir vppa sig Mañlega Asynd.
Þetta skal vera oss til Glede og Huggunar/ Ad med þui/ ad heilager Eing
lar eru Andar/ þa er eingiñ Stadur so fastur/ Eingiñ so kiællagur/ ad þeir
kuñe ecke til ad komast/ og vernda þa Froomu/ og Gudhræddu/ huar sem þeir
eru stadder/ So sem vier meigum Lioslega sia/ ä Dæme Postulans Peturs/
þa hañ laa j Myrkuastofuñe/ bundiñ med Fiøtrum/ edur tueimur Jarnhleckiū/
þar ad auk voru Dyrnar sterklega aftur læstar/ Eñ samt sem ædur/ kom Ei
ngell Drottins jñ þangad til hans/ og leidde hañ wt þadañ/ Act. 12.
J añañ maata/ er oss þad athugande/ vm þa Heiløgu Eingla Guds/ Ad þe
ir eru Sæler Andar/ þui suo stendur hier j Niðurlage Gudspiallsins/ ad þeir
siaae jafnañ Auglite Guds Fødurs/ huar af audrædet er/ ad þeir alla Reidu
eru ordner Hluttakarar þeirrar Eilijfu Sælu/ epter huørre vier bijdum/ Vid
huørria Sælu og Dyrd/ eckert kañ ad jafnast.
J þridia lage eru þeir Heiløgu Guds Einglar soddañ Andar/ sem stadfast

 er eru.

er ecki vordner j þui enu Gooda/ so Omøgulegt er/ad þeir kune hier epter fra Gude ad falla/ Huørs vegna þeir verda kallader Utvalder Andar/1. Tim. 5. Nu ef vier viliu[m] komast til þuilijkrar Dyrdar og Vegsemdar sijdar meir/og meiga fa ad siaa Gud/Auglite til Auglitis/So verdum vier ad hreinsa oss/af øllum Saurugleika Holldsins/ og Andans/ þuiad sæler eru Hreinhiartader/ þui þeir munu Gud siaa/ Matth. 5.

J fiorda mata eru Einglarner Begafader/ med Herlegu[m] qvalitetum/ og Eigenlegleikum/ so sem er/Fyrst med mykellre Visku/ huøria sialfur Gud Jnn plantade hia þeim/strax j Upphafe Skøpunare[n]nar/En[n] samt skulum vier vita/ ad Einglan[n]a Viska er ecke Jnfinita/edur Oendanleg/eins og Viska sialfs Gudds/þui ecke vita Einglarner allt/einkanlega þad jn[n]ra/sem j Hiartanu er hulid og duled/þad er øngre skapadre Skiepnu giefed ad vita. Drottin[n] Gud er sa eirn/sem Rannsakar Hiørtun/ȝ Nyrun/þar fyrer fara Papistar villt/þa þeir Tilbidia Einglana/so sem siaa maa af þeirre Litaniu/sem þeir syngia j sijnum Kyrkium/Audi nos Michael Angelorum summe/et cet. Pad er/ O Michael Hø fud Eingell/ heyr þu vora Bæn/ Þetta og an[n]ad þuilijkt/ er ein Gutvirdeleg Affgudadyrkun/þui Gud vill ecke giefa ødru[m] sijna Dyrd/ Einglarner girnast ȝ ecke helldur slijka Æru ad lata sier tilleggia/So sem liost Dæme er ad siaa/a þeim Eingle/sem byrtest Johan[n]i/sem lesa maa/ Opinb. B. 22. Cap. Þui þa Johan[n]es villde falla fram[m] a sijna Asionu/til Jardar og tilbidia han[n]/þa sagde Eingillen[n] til hans/siaa þu til þu giører þad ecke/þui eg er þin[n] Medþienare/ vilier þu bidia/ þa tilbid þu Gud.

Pad fiorda sem oss er athugande/um þa Heiløgu Guds Eingla/er þad/Ad þeir eru sterkar og Auflugar Kiempur/so sem David nefner þa/Psalm. 103. Þeir kallast og so Einglar Kraptarens/2. Tess. 1. Jtem/Tronar/Høfdingiadoomar/og Valldstietter. So lesum vier og so j Heilagre Ritningu/huørsu þad/ad eirn Eingell j Hel sloo/a eirnre Nootttu/alla Frumburde j Egypta lande/Exo. 13. J sama Mata j Hel sloo eirn Eingell j Herbudum Sen[n]acheribs Hundrad attatiju og fim[m] Þusunder Man[n]a/ a eirnre Nootttu/so sem lesa maa/2. B. Kong. 19. Cap. Og so vijdar j Bybliun[n]e verdur slijks gieted. Sie nu þar fyrer Diøfullin[n] og hans Brædur/ þad er su Ogudlega Verølld/ suo Sterk og Megtug sem hun vera kan[n]/þa Huggum oss samt þar vid/ad Einglar Guds eru Þusundsin[n]um sterkare/til ad vernda oss/ ȝ vardveita.

Framveigis skulum vier vita/ad Guds Einglar eru Skyrlyfer Andar/og þui kallar sialfur Herran[n] Christur þa Heilaga Eingla/Luc. 9. Vilier þu nu Christin[n] Madur/ ad Guds Einglar skule vera þier Nalæger/ þa mundu þig/ ad þu siert Skyrlyfur/og epterfylger Helgunen[n]e/ an huørrar eingin[n] kan[n] Gud ad siaa/Eb. 12.

Nu er oss hier en[n] framar vel athugande/huørt ad sie Embætte þeirra Heilógu Guds Eingla/en[n] vier skulum vita/ad þad er tuøfallt. Fyrst uppa Guds Sijdu/Og so þar næst uppa vora sijdu Man[n]an[n]a. Uppa Guds sijdu/þa

er þad fyrst þeirra Embætte/ad Lofa og prýsa Gud Oaflætanlega. Þessa Lofgiørd byriudu þeir strax j Upphafe Skøpunareñar/þa Gud skapade Himen og Jørd/og allar Skiepnur/ Og þeirre hiñe sømu Lofgiørd hallda þeir eñ nu æ Lopt/þar þeir standa frame fyrer Stoole Guds og Lambsins/seigiande/og syngiande/ Heilagur er Gud Fader/ Heilagur Guds Sonur/ Heilagur Gud Helgur Ande. Jæ/Heilagur er hñ j siñe Guddomlegre Veru/Heilagur j sýnum Guddoomlegum Vilia/og Heilagur j sýnum Verkum/Esa. 6.

Lærum oss og eirniñ taka vnder med þeim Heiløgu Aundum/og Lof syngia vorum Gude/þui þad er eirn Agiætur Hlutur seiger David/ad þakka Drottne/ og syngia þýnu Nafne Lof/ þu hiñ allra Hædste/ ad Morgne þyna Nád/ z ad Kuøllde þiñ Sañleika ad kuñgiøra/Psalm. 92. Eñ þesse vor Lofgiørd æ ecke alleinasta ad skie med Muñenum/Helldur eiga Muñur og Tunga/ Siñe og Sæl/ad fylgiast ad/og samhlioda z vid Gudlegt Mæl/þui so seiger Ande Guds/ fyrer Muñ Spamañsins Amos/ 5. Cap. Tak fra mier þitt Psalma bulldur/ þui eg giet ecke heyrt þitt Psalltaraspil. Huar fyrer? þui þad kom ecke af Hiartanu.

J añañ mæta/er þad Embættis skyllda Einglaña/ad standa frame fyrer Stoole Lifanda Guds/ verande ætýd Reidubwner hønum ad Þiona/ og reka hans Erende/Psalm. 103. Nu so sem þad/ ad Einglarner eru jafnañ Ferduger/til ad giøra Vilia Drottins Guds vors/ So eigum vier og ecke helldur/ ad vera treger og stamer/ til þess/ad giøra vora Embættis Skylldu.

J þridia mæta/er þad Embætte Einglaña/ad vera oss Møñunum til Goda/og vernda oss æ mote margfalldre æstrýdu/og Umsætrum Diøfulsins/og Vondra Maña/huar oss liggur stærsta Magt æ/Einkanlega nu æ þessum sýdustu Týmum/Þar Andskotiñ med sýnum Þienurum/vm kring geingur/so sem eitt Grenjande Leon/ og leitar ad þeim/ sem hañ og þeir meige vppsuelgia/ Þar fyrer liggur oss stoor Magt þar æ (seige eg eñ) ad vier bidiñ Gud af Hiarta/ med Læresueinunum Herrans Christi/ sem geingu til Emaus/ Vertu hia oss Herra/ þuiad Kuøllda tekur/ og æ Dagiñ lýdur/ Luc. 24. Cap. Eñ nær Gud er med oss/ huør kañ þa ad vera æ moote oss? Þa Megnar og orkar Diøfulliñ og hans Aarar/ei helldur hans Limer og Þienarar/ neitt æ moote oss/epter þui sem vier syngium/ j vorum Kyrkiu Psalme. Þo være af Diøflum Verølld full//og villde oss suelgia alla/veltækest þo vor Efniñ øll/eckert kañ oss þui hrella/et ct. Hier vm mætte margt fleyra framsetiast/Þui huad mykiñ Oroa Stiftar og framkuæmer Diøfulliñ j øllum Stiettum. Fyrst j þeirre Andlegu Stietteñe. Mun hñ ecke opt z osialldañ Nidursaa þar Illgrese sýnu j bland Hueitesins/ og hindra þa sem eiga ad Kieña og Predika Guds Ord. Huad opt burttekur hañ Ordid/wr Hiørtum Tilheyrendaña/so þeir skule ecke Trwa/og verda Hialpleger/Luc. 8. Huad skulum vier seigia vm þa Veralldlegu Stiettena/ O Herra Gud/Huilýkum Oroa/Strýde og Bloods. Vthellingu/ kiemur hañ þar af stad? huad ecke er ad Vndra/

 þui

þiñ hañ er eirn Mañdrapare og Mordinge j fra Vpphafe. Ecke sier hañ helldur j Fride Hwsstiornarstiettena/ þui huad oft kiemur hañ vpp Osamþykke/ Agge z Deilum/ a mille þeirra Persoña/ sem þar jñe lifa/ Þad er nu Þeignum lioosara/ og þarf ecke margt vm ad tala. Eñ huxrniñ sem øllu þessu er vared og hattad/ þa verum þo samt Hughrauster/ og Orfader/ þui vier eigum eirn goodañ og Giæskurijkañ Fødur a Himnum/ sa oss kañ ad Hialpa/ j allskyns Raunum og Mootlætingum/ Sia/ hañ sem vardveiter Jsrael sefur ecke/ og ecke syfiar hañ/ seiger hiñ Heilage David/ Psalm. 121. Og huønær hellst sem Diøfulliñ vill vekia nockurn Oroa/ þa er Gude audvellt þad ad hindra/ þui Diøfulliñ er so sem añar Hleckia Hundur/ og hefur ecke suo mykeñ Magt/ ad hañ af sialfs sijns eigiñ Ramleik/ kuñe ad giøra eina Kws/ Exo. 8. Auk helldur hañ mune kuña/ ad snerta eitt minsta Haar a voru Høfde/ an Guds Vilia/ Matt. 10. Þar fyrer syngur so Christeleg Kyrkia/ Einglum sijnum hañ sette Bod/ ad sia til þijn/ og leida/ a Vegum þijnum/ þier veita stod/ og venda øllu til Greida/ þeir bera þig hægt a Høndum sijn/ suo huørge nææ þu Fæte þijn/ a minsta Steine ad meida. J einu Orde ad seigia/ Þeir Heiløgu Guds Einglar eru vorer Fylgiarar/ a øllum vorum Vegum/ eins og Raphael Eingell fylgde þeim Vnga Tobiæ/ Tob. B. 12. Þeir vaka yfer oss/ so Diøfulliñ giete ecke med sijnum Pienurū/ giørt oss nockurt Mein edur Miska/ Huørs vegna þeir verda kallader Sancti Vigiles/ þad er/ Heilager Vaktarar/ Dan. 4. Nær vier Mañeskiurnar sofum/ þa vitum vier ecke neitt huad vm oss lijdur/ eñ þa eru þeir Heiløgu Einglar vakande/ yfer øllum Guds Børnum/ Jæ/ þeir setia sijna Skialldborg z Vigge j kryngū oss/ so sm Spamaduriñ Zacharias seiger/ Jeg vil setia eirn Elldlegañ Mwr j kryngum þa/ Cap. 2.

Þeir Heiløgu Guds Einglar eru og eirniñ Amiñingar Andar vorer/ sem vara oss vid adskilianlegre Ølucku/ og Fære/ sem oss kañ ad henda/ Eins og þeir giørdu vid Eliam Spamañ/ þa hñ svaf vnder Einerberia Trienu/ 1. Reg. 19. C. Og Joseph Fosturfødr Herrans Christi/ Matth. 2. Þeir H. Guds Einglar eru ecke ad eins hia oss/ a medañ vier lifum hier/ helldur og so j sialfum Daudanū/ z Andlaats stundeñe vorre/ og bera Saaler vorar j Abrahams Skaut/ eins og Saal Lazari/ Luc. 16. Jæ/ j einu Orde ad seigia/ þad ad vier kuñum heiler og Heilbrygder a huøriam Morgne vpp ad standa/ z þ vier a Næturnar kuñum Rosamlega ad sofa/ þad eigum vier allt Eilijfum Gude ad þackka/ sem lætur sijna Blessudu Eingla giæta vor/ bæde j Vøku og Svefne. Hier mætte eirn og sierhuør hroopa vpp/ og seigia/ Æ Drottiñ/ Huad er Mañeskiañ þess/ ad þu miñest hañar/ og Mañsins Barn/ ad þu so vitiar þess/ Psal. 8. Og skal þetta so sagt/ vm þ fyrra Greinarkorned/ m z fæstu z einfølldustu Ordū.

Auñur Greiniñ.

EPterfylger þad añad/ j stuttu Maale/ sem er þar vm/ Huørniñ vier eigum ad haga oss og hegda/ so vier styggū ecke þa Heiløgu Guds Eingla fra oss.

Þad

Þad kunnum vier ad læra/ bæde af Upphafe/ sem og af Nidurlage þessa Heila
laga Gudspialls/ þui so seiger Herrañ vor Jesus Christus hier/ Nema so sie
ad þier umsnueist/ og verded so sem Smaborn/ þa munu þier ecke jnga
nga j Himnarijke. Item/ Siaed til/ ad þier Forsmaed ecke eirn af þes
sum Vesalingum. So er þad þa tuent sierdeilis/ sem Herrañ vor Je
sus Christur/ giefur oss hier til Lærdooms/ og Eptertektar/ Þad fyrra er/ þui
ørnin þad/ ad vier eigum ad hafa Smabørnin fyrer vora Skoolameystara.

Fyrst eigum vier sem Elldre eru/ þad af Børnunum ad læra/ ad vera Aud
miuker/ og Lytelatter/ þui þad siaum vier a þeim/ ad þau eru huørke Stollt
ne Hofmoodug/ jafnvel þo þau sieu af myklum og Ypparlegum Forelldrum
Gietin/ og Fædd/ So eigum vier eirnin/ ad varast alla Drambseme/ Hofmood &
Stergiæde/ Þui so stendur skrifad j Jobs B. 41. Cap. Ad Diøfullin sie Ko
ngur yfer øllum Dramblatum/ og huad hatt er hia Mønnunum/ þad er Sui
virdelegt hia Gude/ Luc. 16.

J añañ mata/ so sem þad/ ad j hia Børnunum finst ecke giarnañ Underfer
le/ Suik edur Pretter/ eins og hia sumumhuørium þeim/ sem Elldre eiga ad hel
ta/ So ætte og so huør Madur (sem vill lata sig af Helløgum Anda stioorn
adañ vera) ad varast Flærd og Underhyggiu/ og grafast ecke epter Embætte sij
ns Brooders og Naunga/ Heimuglega edur Openberlega/ so sem nu tekur til
þo ad verda miøg Almeñelegt/ a þessum Tymum/ ad eirn og añar vill grypa ep
ter añars Bestillingu/ og so sem añar Sollteñ Hrafn/ hripsa þad Sticke Bra
uds fra Muñenum a þeim/ sem Gud hefur einum til Uppheldis giefed.

J þridia lage er þad Art og Vysa Barnaña/ ad bera ecke stoora Umhygg
iu/ fyrer þui sem epter kañ ad koma. Þau leggia sig nidur a Koddañ/ til sij
ns Svefns/ og hyggia ecke neitt um þad/ huad ad Morgne kañ ad skie/ helldur
treysta sijnu Forelldrum/ ad þeir mune forsorga sig/ og lata sig ei bresta/ þad
þeim er Naudsynlegt/ til Lijfsins Næringar og Uppheldis. O huad sæler
værum vier þa/ ef vier giørdum slijkt hid sama/ og vørpudum allre vorre At
hyggiu/ uppa vorn Himneska Fødur/ Sañarlega munde hañ ecke lata oss þa
neitt vanta/ þad oss være Þarfsamlegt/ og Naudsynlegt/ til vorrar Lijfs
Næringar.

J fiorda mata er þad eitt Edle Barnakindaña/ ad þau eru stalldañ Idiu
laus/ so þau sieu ecke alltjafnt eitthuad ad Fitla/ & giøra sier til Skiemtunar.
So ætte huør og eirn/ ad vera Idiñ og ætstundunarsamur/ j sijnu Kalle & Em
bætte/ & taka jduglega Vara a þui sem hønum ber ad giøra/ epter þui sem Post
ulin aminner oss/ j Pist. til Rom. 12. seigiande/ Hafe nockur Embætte/ þa gie
te hañ þess Embættis.

J fimta mata er þad eitt Lofsverdt j Fare Barnaña/ Ad þegar nockur
bidur þau med Goodu/ ad giefa sier eitt edur añad/ sem þau hafa medferdis/
þa giøra þau þad strax/ og feintia ecke neitt þar um/ huørt hañ sem þau bid

 ur/

ur/er þess verdugur/ad þau giefe hønum þad/edur ecke. So er þad og so Christelegt og tilheyrelegt/ad vier svo sem Endurfædd Guds Børn/ komum þeim Voludu/Fatæku z Aumu til Hialpar/og giørum þeim til Gooda/j Guds Nafne/epter Efnum/so sem Ande Guds/bydur oss og skipar/Matth.6. Cap.

Siæum til(mijner Elskanleger)J slijkañ og añañ margfalldañ Mata/mega Smæbørniñ vera vorer Skoolameystarar/ og Hwsprestar/og þetta er nu þad hid sama/sem Herrañ Christur miñest hier a/og seiger j þessu Gudspialle/ Ad nema so sie/ad þier vmsnwest/og verded so sem Smæbørn/ þa kuñe þier ecke jñ ad ganga j Guds Rijke.

A sijdustu eigum vier ad fordast/ad giefa nockrum jll Epterdæme af oss/hvørt helldur þad er j Lærdoomenum/edur Lifnadenum. Prestarner og Kieñemeñerner eiga ecke ad vera eins og adrer Vindhanar/ eda vera j ymsum Hoopum/ og hallda stundum med Papistum/ stundum med Calvinistum/ stundum med þeim og þeim Villumøñum og Kietturum/ helldur blyfa fast vid þañ Rietta Lutheraniska Lærdoom. Nu/Vier vilium hier vid læta standa/j þetta siñ. Þeim Eina og Sañа Eilyfa og Almættuga Gude/ Fødur/ Syne og Heiløgum Anda/ sie Lof og Dyrd/ Heidur og Þackargiørd/Nu hiedan j fra/ og ad Eilijfu/Amen/Amen.

Atianda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Matth. 22.Cap.

Þañ Tijma. Þa Pharisearner heyrdu þad/ ad hañ hafde nidur þaggad þa Saduceos/ samañsofnudust þeir j eitt. Og eirn Løgvitringur af þeim/spurde hañ ad/Freistade hans og sagde/ Meystare/ Hvort er hid hædsta Bodord j Løgmæleun? Eñ Jesus sagde til hans/Þad/Ad þu skalt Elska Drottiñ Gud þiñ/af øllu Hiarta þijnu/ og af allre Aundu þiñe/ og af øllu Hugskote þijnu/ þetta er hid fyrsta og stærsta Bodord. Eñ hitt añad er þessu lijkt. Þad/ ad elska skalltu Naunga þiñ so sem sialfañ þig. J þessum tveimur Bodordum/ er jñebunded allt Løgmaal og Spameñerner. Eñ þa Pharisearner voru so til samans komner/spurde Jesus þa ad/z sagde. Hvad virdest ydur vm Christ/hvørs Son hañ sie? Þeir søgdu hønum/Davids. Hañ sagde til þeirra. Hvorniñ kallar David hañ þa j Anda eirn Herra? Þar hañ seiger. Drottiñ sagde mijnum Drottne/ Sit þu mier til Hægre

Handar

Nandar/ þangad til ad eg legg Ovine þÿna til Skarar Fooka þinna. Nu ef David kallar hañ Herra/ huerneñ er hann þa hanns Sonur? Og eingeñ gat suarad hønum einu Orde. og eige dyrfdest nockur vpp fra þeim Deige hann framar ad spyria.

Exordium.

VIEr lesum (Elskuleg Guds Børn) j Exodi Bookar 25. Cap. Ad Gud Drottiñ baud Moysi/ Ad giøra eitt Nadarstool af Skyra Gulle/ Og þar yfer tuo Cherubim/ Huørier syna Vænge skulu wtbreida ofan yfer/ so ad þeir hylie Nadarstooliñ med synum Vængium/ og huørs þeirra Andlit skal standa huørt j moote ødru/ og þeirra Andlit skulu horfa a Nadarstooliñ. Nu so sem þad/ þær Mosaisku Ceremonier voru allar so sem eitt Fyrermyndan/ vppa ꝥ Epterkomanda/ so er og eirniñ þesse. Þuiad Nadarstoolliñ merker Christum/ so sem Postuliñ Paall votter/ Rom/ 3. Og so sem þad/ Ad Gud talade vid Moysen og Israels Børn/ af Nadarstoolnum/ mille þeirra tueggia Cherubim. So hefur Gud Drottiñ/ fyrer þeñañ rietta Nadarstooliñ Christum/ talad vid oss/ og Openberad allt sitt Leyndar Raad/ vm vora Sæluhialp/ epter þui sem þar stendur/ Joh. 1. Gud hefur eingiñ nockurn Tyma Sied/ Sonuriñ sem er j Skaute Fødursins hefur openberad oss þad.

Þar næst stendur skrifad/ ad yfer Nadarstoolnum hafe vered tueir Cherubim sem hañ huldu. Huar fyrer ad merkia æ þau tuø Testamenta/ sem er þad Nya og Gamla/ j huørium Christur er huleñ/ þuiad allt huad oss er Naudsynlegt ad vita/ oss til Sæluhiapar/ ꝥ hlioottū vær ad læra af þui gamla z Nya Testamente. Ransaked Ritningarn^r seiger Herrañ Christr/ hia Joh: 5: Þui þier meined ydur j þeñe ad hafa eilyft Lyf/ Og hun er su/ huør af mier ber Vitne.

J þridia lage/ so sem þad/ Ad þesser tueir Cherubim/ horfdu huør æ moote ødrum/ So lytur og þad Gamla Testamentid til þess Nya/ og þad Nya til þess Gamla/ so ad/ huad hellst sem j þui Gamla Testamentenu er vanskiled/ þad er audskildara j þui Nya/ Og ꝥ sem j þui Nya Testamentenu er Openberad/ þad hefur ædur fyrre j þui Gamla Testamentenu vered fyrer sagt.

J fiorda mæta/ so sem þad/ ad þesser tueir Cherubim/ mattu ecke j burt takast/ wr Sættmaals ørkiñe/ suo leinge sem Nadarstoolliñ var þar jñe. Eins hliioota og so þesse tuø Testamenta ad ad fylgiast/ Kieñast og predikest j Ristelegre Kyrkiu/ suo leinge sem vier vilium behallda Herranum Christo/ þeim rietta Nadarstoolnū hia oss. Og med þui ad Herrañ Christur var sa sañe Læremeystariñ/ sem af Gude var kominñ/ ad kieña oss Guds Gøtu j Sañleika/ so sem þar stendur hia Matth. 22. Cap. So hefur hañ og viliad med synu Epterdæme/ giefa øllum Ordsins Þienurum/ wt j fra/ eirn Leidarvyser/ huørsu þad/ þier skylldu Kieña vel z trwlega/ bæde þad gamla og Nya Testamentid/ þad

X

id/þad er/Løgmæled og Evangelium/og þess vegna framsetur hañ fyrer oss/ j þessu Heilaga Gudspialle.

Fyrst/Huørnin̄ þad vier eigum ad elska Gud og vorn Naunga wt af Løgmælenu. Þar næst framsetur hañ Lærdoom/vm syna Personu og Embætte/ wt af Evangelio. Og vm þetta huørtueggia viliū vier stuttlega høndla/ ad þessu siñe. Gud giefe ad þesse vor Idia/ mætte verda hans Heilagasta Nafne til Lofs/Eñ oss til Sælargagns/j Jesu Nafne/Am̄.

Vm þad fyrra.

IVpphafe þessa heilaga Evangelij hliodar so. Þa Pharisearner heyrdou þad/ ad hañ hafde nidur þaggad þa Saduceos/ samañsefnudust þeir j eitt/og eirn Logvitringur af þeim, spurde hañ ad/Freistade hans og sagde/Meystare/huørt er hid hædsta Bodord j Logmælenu.

Orsøk og Efne til þessa Spursmaals/sem Pharisearner framsettu hier/ fyrer vorn Endurlausnara Jesū Christū/var su/Ad hñ hafde nylega nidurþaggad þa Saduceos. Eñ þesser Saducei voru þeirrar Meiningar/ad þar munde eingiñ Vpprisa Framlideña til vera. Þessare siñe Vantrw til styrkingar/framsetia þeir fyrer Herrañ Christum eina Spurning/so seigiande. Moyses hefur sagt/þa nockur Andadest/ og hefde ei Børn epter/þa skyllde hans Brooder eiga hans Eigenkonu/og vppvekia synum Broodur Sæde. Eñ hia oss voru sio Brædur/Hiñ fyrste fastnade sier Konu/og hañ andadest/Og af þui hañ hafde eckert Sæd/liet hañ Broodur synum epter syna Eigen konu/Lyka ia añar/og hiñ þridie/allt til hins siøunda. Eñ sydast epter alla/þa Andadest z Konañ/ Huørs þra sio/verdur hun Eigenkona j Vpprisuñe/þui aller þeir hafa hana haft? Eñ Jesus suarade/og sagde til þeirra/þier villest/og vited ecke Ritningarnar/nie helldur Guds Krapt/Þuiad j Vpprisuñe munu þeir huørke Kvongast nie sig Kvonga lata/Helldur eru þeir sem Einglar Guds a Himne/Hafe þier ei lesed af Vpprisu Framlideña/huad af Gude er ydur sagt/er hañ seiger? Eg er Gud Abrahams/og Gud Isaachs/ og Gud Jacobs/ Eñ Gud er ecke Gud Daudra/ helldur Lifande Maña. Og er Folked heyrde þetta/ vndradest þad hans Kieñing/og þeir þøgdu/og geingu j burt. Þegar nu þetta Samtal Herrans Christi og Saduceaña kom fyrer Phariseos/þa þocknadest þeim j þelle nidre vel/ ad Christur hafde nidurþaggad þessa Rangsnuwna Villumeñ/enn samt sem adur/bio þeim þad j Giede/ad Christur skyllde hafa þad giørt/þui þeir voru hrædder/ad hañ munde faa þess meire Vñustu af Folkenu/sem hañ liete ecke pleyre soddañ Stycke epter sig liggia/ Þar fyrer koma þeir til samans/ og alyckta/ad eirn af þeim skule framsetia eina Disputatiu/ fyrer Herrañ Christum/allra þeirra vegna. Eñ huør munde þa Personañ vera/sem þeir wtvøldu/til ad Disputera a moote vorum Endurlausnara? Ecke tooku þeir þann Lakasta til þess/ Helldur seiger Gudspiallamadurin̄/ ad þad hafe vered eirn

Logvitringur

Løgvitringur/sem j Løgmálenu var vel forfarin̄/og þar til eirn mykell Mæ-
lsku madur. Huørt var þa Disputatiu Efned? Gudspiallamadurin̄ vottar/
ad þesse Løgvitringur hafe Freistad Herrans vors med þessare Spurningu/&
sagt/ MEYstare/HVørt Er Hid AEDsta BOdord J Løgmálenu.

Hier af høfum vier oss þad til Lærdooms ad taka/Huørsu þad/Diøfullin̄
hefur vered alla Tijma jden̄/og ástundunarsamur/til þess/ad Offsækia Christ-
um/og hans Lærdoom. Phariscarner høfdu fyrer stuttu sett fram̄ fyrer han̄
eina Vandasama Spurning þar um/huørt Leyfelegt være ad giefa/Keysaran-
um Skatt edur eige/Og sem Herran̄ Christur hafde þeim anægianlega þar til
suarad/Siá/þa framkoma strax Saducei/ og framsetia adra Spurning/ um
Vpprisu Framlidin̄a. Og j þridia sin̄/ þa han̄ hafde og suo þessa nidur
þaggad/þá kiemur Diøfullin̄ en̄ vppa nytt/Phariseiunum/til ad Freista hans/
med þeirre Spurningu/huørt ed være þad AEdsta Bodord j Løgmálenu/ suo
Herran̄ Lyfsins hefur valla haft Frid/ fyrer þessum Blygdunarlausum Sk-
álkum/so þeir hafe ecke ad hønum høggved/huar sem þeir hittu edur sau hn̄.
Lætum oss þar fyrer ecke þykia þad nein Vndur/þo en̄ nu at þessum Døgum
meige finast/jller og Ogudleger Men̄/ sem ecke spara ad ásækia a alla Vega/
Gudhrædda og Trwlynda Herrans Christi Þienara/ og setia fram̄ fyrer þa
Klooklegar Spurningar/so þeir giete um Koll kastad/þeim Heilsusamlega/&
san̄a Lærdoome/ En̄ hier fyrer skulu þeir þo ecke sin̄e Skylldu gleyma/hell-
dur vera þess jdnare/og Astundunarsamare j þui/ad framfylgia sijnu Kalle &
Embætte.

Nu viliu̅m vier framveigis þa ad heyra/huørniu Herran̄ vor Jesus Christ-
ur/suarar þessum Løgspekinge/vppa sijna Spurning. Ecke þeiger hn̄ Blessad-
ur/edur hufar sig um/huad hn̄ skule hier til suara/ Þuiad j hønum eru hulder
aller Fiesiooder Viskun̄ar/og Vidurkien̄ingarin̄ar/Col. 2. Cap. Helldur tekur
han̄ so til Orda/og seiger. Þu skallt elska Drotten̄ Gud þin̄/af ollu Hia-
rta þijnu /og af allre Aund þin̄e/og af ollu Hugskote þijnu. Þetta er
hid fyrsta og stærsta Bodord/ En̄ hitt an̄ad er þessu lijkt/Þad/ad elska
skalltu Náunga þin̄ so sem sialfan̄ þig.

Tuent er oss hier athugande. Þad fyrra áhrærer Elsku þa/sem vier eigum
ad hafa til Lifanda Guds/og huørnin̄ hen̄e á ad vera vared og hættad/ sem
er/Ad vier eigum ad elska han̄/ Fyrst af øllu Hiarta/ Þad er/Vier eigum ad
hafa han̄ kiæran̄/og elska han̄ yfer alla Hlute fram̄/so þar sie ungin̄ su Skie-
pna til/á Himne nie Jørdu/ ecke Kvin̄a/ecke Barn/ ecke Lijf/ Æra/Gots eda
Gardar/sem oss sie kiærara en̄ Gud Fader/ med sijnum Elskulega Syne/ Jesu
Christo/og þeim Verduga gooda Heilaga Anda/Þui so seiger han̄ sialfur/hia
Matth. 10. Huør han̄ elskar Fødur og Moodur meir en̄ mig/ sa er man̄ ecke
Verdugur/Og so sem þad/ad su rietta Mooduren̄ kun̄e þad ecke ad lijda/ad he-
n̄ar Barne være j sundurskift/ fyrer hen̄ar Augum/ J fyrre Kong. B. 3. C.

So

So vill z ſo Gud/ad vier ſkulum elſka ſig/ecke ad hálfu leite/helldur ad ølln.

Þar næſt eigum vier ad elſka hañ/af allre Aund vorre/þad er/ſo leinge ſem Sáliñ(ſem hañ hefur giefed oſſ)er j Lijkamanum/ Hier er eckert ár/ Eingiñ Manudur/ eingiñ Dagur edur Stund vndañ tekiñ/ Helldur eiga aller voker Lyfdagar og Stunder/ þar vppa bygdar ad vera/ad vier elſkū þañ ſaña/eilijfa/og Odaudlega Gud/ ecke af Hræſnisfullu/ helldur af einfølldu ſkylauſu Hiarta.

J þridia lage/eigum vier hañ ad elſka/ af øllu Hugſkote voru/þad er/Ad vier høgum ſo og Hegdum vorum Hugſunum/ Ordum og Giørdum/ Lifnade og Framferde/ Kalle og Embætte/ Ad Gude Einum og Eilyfum meige verda til Lofsog Dyrdar/ eñ oſſ ſialfum til Tymanlegrar/ og eilijfrar Velferdar/ Og þetta heiter ad elſka Gud af allre Sálu/af øllu Hiarta/og af øllu Hugſkote voru.

Framveigis/Vilie nockur epter grenſlaſt/Huar fyrer ad Herrañ Chriſtur kallar þetta Bodord/þad fyrſta og ſtærſta Bodord/ Sa ſkal vita/Ad þau Bodord/ſem Gud hafde giefed ſijnu Foolke/ og ſkipad þui ad hallda/þau voru ad Tølu/248. Sem liooſt er af Moyſis Bookum. Þar þuert á moote hafde hañ og ſo giefed þui Gñar Bodord/j huørium hañ varade þad vid/ og bañade ad giøra þad/ ſem þad átte ecke ad giøra/z þau voru 365. So þau voru þa alls ad Tølu/613. Og á medal þeſſara allra/var þetta Bodord/ſem áhrærde Elſku til Gud/hid Fyrſta og Stærſta/Ja/þad Ypparſta og hellſta Bodord Þui ſo ſem þad/ad Gud er Summum Bonum/Erur þad ædſta Gooda/ſem til er/bæde á Himne og Jørdu/ So hlytur og Elſkañ til hans/ad vera hid Ædſta Bodord.

Þar næſt ſeiger Herrañ Chriſt:/Ad Hitt añad Bodordid/ ſem vidvijkr Elſku til Náungans/þad ſie þeſſu fyrra lykt. Ecke ſeiger hañ/ad þad ſie þui jafnt/ helldur/ad þad gange þui næſt/ſo þau meiga ecke adſkiliaſt/og ſo ad eingiñ ſkylde þeinkia/þad hañ kyñe ad hafa rietta og ſaña Elſku til Guds/ þo hañ hatade ſiñ Náunga/ Þa hefur Ande Guds/ſuo ſagt og talad/fyrer Muñ Poſt. Joh. 1. Piſt. 4. Cap. Ef einhuør ſeiger/ eg elſka Gud/og hatar ſiñ Broodur/ ſa er Liwgare/ Þui huør hañ elſkar ecke ſiñ Broodur/ huørn hñ ſier/ huørniñ gietur ſa Gud elſkad/ þañ hañ ſier eige? Og lyka ſem þad/ ad Fugleñ gietur ecke teked ſig vpp j Lopted/fra Jørduñe/hafe hañ ecke vtañ añañ Vængiñ/Eins kañ og ecke helldur Elſkañ til Guds/fullkomiñ ad vera/vtañ þar fylge og ſo Elſkañ til Náungans. Huørniñ á eg/kañ einhuør ad ſeigia/ad elſka miñ Náunga? Herrañ Chriſtur ſeiger hier/Ad vier eigum ad ELſka Hañ ſem Sialfa Oſs. Þetta er hægt ad tala/ eñ ecke hægt ad fullkomna/ Þui þad vill ganga ſuo til fyrer allmørgum/ ſem þad gieck til fyrer þeim ſkriptlærdu/ Luc. 10. Ad vier vilium ſpyria fyrſt epter/huør ad ſie vor Náunge/ ádur eñ vær elſkū hñ. Þar fyrer/ vppa þad/ad þeir Einføldu mætte helldr vita og ſkilia/huør þeirra Náunge ſie/ſem þeir eige ad elſka/þa vil eg vtþyda þad

med

med þeſſare Grein/Lærefødurſins Auguſtini/þar hañ ſeiger. Omnes proximi ſumus conditione Terrenæ nativitatis et ſpe Cœleſtis hæreditatis. Þad er ad ſkilia/Ad epter þeirre Jardneſku Fædingu/og Von þeirrar Himneſku Arfleif dar/er huør z eirn Madur vor Náunge/ſem vorrar Hialpar vid þarf/Huørt helldur hañ er Vinur edur Ovinur/Þar fyrer ſeiger Herrañ Chriſtur ſuo/ hia Matth. 5. Cap. Elſke þier Ovine ydar/ Bleſſed þa er ydur Bølva/ Giøred þeim gott ſem ydur hata/og bidied fyrer þeim ſem ydur giøra ſkada/ og Offoſ ken veita/ſo ad þier ſieud Børn Fødurs ydar/þeſſ ſem er i Himnum er/ þui hañ lætur ſkýna Sool upp ganga yfer Vonda/og yfer Gooda/og lætur Rigna yfer Riettlaata og yfer Ranglaata.

Og þeſſe vor Elſka a ecke ad vera af neinum Yferdrepſkap/helldur epter rie ttum Maata/ſo ſem vier pløgum ad elſka oſſ ſialfa. Nu elſkar huør Madur ſig ſialfañ. Fyrſt med riettre og ſañarlegre Elſku. So eigum vier og ſuo ad elſka vorn Náunga án Hræſnis/ þui ſo ſeiger Herrañ Chriſtur/ Elſkañ ſie Flærdarlaus/Ydar Brodurlegr Kiærleike/ ſie af Hiarta ydar a ſinlle/ Rom. 12. Cap. Þar næſt elſkar huør Madur ſialfañ ſig/med eirne hreinre og Skyrlauſre Elſku/ ſo hañ vill ecke giarnañ laata ſig nockurt Vondſlegt henda/ helldur vogar hañ Lyfe og Bloode/ til þeſſ/ad behallda Æru og goodu Nafne. Eins eigum vier Siñader ad vera/ vid vorn Náunga/ Vier eigum ad ſpornaſt vid/hans Skada og Fordiørfun/ſo myked ſem oſſ er møgulegt/ og ha fa Samaumkan med hønum/þa hønum geingur nockud a moote.

J þridia lage elſkar huør og eirn ſialfañ ſig/med eirnre ſtadfaſtre/og ſtødug re Elſku. So eigum vier og ſo ecke ad vera hutkuler i Elſku og Kiærleika/ til Náungans/Þar fyrer Aminner Chriſtur oſſ ſo/ hia Matth. 7. Cap. ſeigia nde. Allt huad þier vilied ad Meñerner giøre ydur/ þad ſkulu þier og þeim giøra. J þeſſum tueimur Bodordum(ſeiger Herrañ Chriſtur)Er inne bunded allt Løgmaaled og Spámeñerner/ Þad er/ Allt huad Moyſes og Spámeñerner/i øllum ſinum Bookum/hafa med laangre Rædu kient/ ſkrifad og ſamſett/ þad verdur i ſtuttu Maale framſett/i þeſſum tueimur Bodordũ. Og ſkal þad ſo ſtuttlega ſagt vera/um Elſku þa/ſem vier erum Gude/og vor um Náunga um ſkyllduger/epter Løgmaalenu.

Um þad añad.

Vjer vilium nu koma til þeſſ ſeirna Greinarkornſins/ J huørre gieted verd ur/um Perſonu Herrans Chriſti. Þegar vor Bleſſade Endurlauſn are hafde ſuarad Phariſeunum/uppa þeirra Spurning/þa ſetur hañ fram fyr er þa adra Spurning/og ſeiger. Huad virdeſt ydur um Chriſt/huørs Son hañ ſie. Þad er/ſem hañ villde ſeigia/ Þier gooder Herrar/giøred vel/ad þier iþked ydur og æfed i Løgmaalenu/ þui þar er þ ileñ Þeking Syndarenar/Eñ iafnframt þeſſu/þa hlioote þier ad læra ad þekia Chriſtum/huør hñ ſie/epter

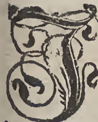
 ſiñe

siñe Personu z Embætte/þui þad er betra ad vita/eñ allt añad/og soddañ Þe
cking verkar þad Eilyfa Lyfed/Joh. 17. Cap. Eñ huøriu suara Pharisei
arner Herranum Christo/ vppa þessa synа Spurning? Þeir seigia/ ad hañ sie
Davids Son. Þetta søgdu þeir satt/Þui Messias ætte ad fædast sañur Ma
dur/af þui Konunglega Slecte og Bloode Davids/So sem sia mæ/af añare
Sam. B.7. Cap. Þar so stendur/Þa þiñ Tyme er komiñ/ad þu liggur Sof
nadur med þijnum Fedrum/þa vil eg vppvekia þitt Sæde epter þig/huørt kō
ma skal af þynu Lyfe/ og hans Ryke vil eg stadfesta. Nu þo þeir þeckte
hañ ad vera Davids Son/Þad er/Sañañ Mañ/þa vantade þa samt þad sem
þa mest vm vardade/sem var/ad þeir þecktu hañ ecke og so fyrer sañañ Gud/z
þar fyrer setur Herrañ Christur fram fyrer þa eñ eina Spurning/ og seiger/
Huørniñ kallar David hañ þa j Anda eirn Herra/þar hñ seiger/Drottiñ
(Þad er Gud Himneskur Fader)Sagde mijnum Drottne(Þad er synum Ein
getnum Syne)Sit þu til miñar Hægre Handar/ þangad til eg legg Ó
vine þijna til Skarar Foota þiña. Nu ef David kallar hañ j Anda ei
en Herra/Huørniñ er hañ þa hans Sonur. Sem Herrañ Christur hefde
villad so seigia/Þad er ecke Plagsidr/ad eirn Fader kalle siñ Son Herra. Og
er oss hier vel athugande/Ad Herrañ Christur verdur kalladur Davids Son/
þa er þad vijst og Obrygdanlegt/ad hañ er sañur Madur. Eñ þar hañ kalls
ast Davids Herra/Þar fyrer æ ad skiliast/ad hañ sie og so/ Sañur/ Eilyfur/
Almættugur Gud. Þuiad eirn slicttur Madur/hefde ecke kuñad ad Endurleys
sa oss/fra Synd/Dauda/Diøfle og Helvyte/Þar fyrer vard hañ og so ad ve
ra Sañur Gud. Og skal þad vera vor Ædsta Huggun/j þessu Lyfe/Ad vier
er vitum þad/ ad vier erum Fridþægder vid Gud/ fyrer Dauda hans Sonar
Jesu Christi/Rom. 5. Huør vill nu þar fyrer æsaka Guds Vtvalda/ Gud er
hier sm Riettlæter/Huør er sa sm Fordæmer? Christur er hier sem Daed hef
ur/ Jæ/myklu framar sa sem vpp aptur er vakiñ/Huør ad er til Guds Hægre
Handar/og bidur fyrer oss/Rom. 8. Og eingiñ gat suarad hm einu Ord
de/seiger Gudspiallamaduriñ/ Og eige dyrfdest nockur vpp fra þeim
Deige/hañ framar ad spyria. So falla nu þesser Pharisei/ j þa sømu
Grøf/sem þeir høfdu Herranū Christo tilbued. Þui þar þo Hialpar eingiñ
Viska/Eingiñ Skynsemd/ Eckert Raad æ mote Drottne/Ordsk. B. 21. Cap.
Og skal þad so stuttlega sagt vera/wt af þessu Heilaga Evangelio. Nu
þeim Eina og Þreña Almættuga Gude/seigum vier Lof/Dyrd og Þackargi
ørd/nu hiedañ j fra/og til Eilyfdar/AMEN.

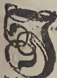
Nytianda Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Matth. 9. Cap.

J þañ

Þañ Tÿma. Jesus stie a Skip/ ꝧoor hañ yꝧer vm aptur/ og kom j sijna Borg. Og sia/ad þeir færdu til hins Nalꝧvisiñ Mañ/þañ er la j siñe Reckiu. Eñ þa Jesus leit nu þeirra Trw/sagde hañ til hins Nalꝧvisna. Vertu Hughraustur Sonur/ þijnar Synder eru þier ꝧyrergieꝧnar. Og sia/ad nockrer aꝧ Skriptlærdum sogdu m3 sialꝧum sier. Þesse Gudlastar. Og sem Jesus sa þeirra Hugreñingar/sagde hañ. Huar ꝧyrer hüxe þier so vondt j ydrum Hiortum? Huort er audvelldara ad seigia/þier eru þijnar Synder Fyrergieꝧnar? Ellegar ad seigia/Statt vpp ꝫ gack? Eñ so ad þier vited/ ꝥ Mañsins Sonur heꝧur Magt a Jordu/til ad Fyrergieꝧa Synderrar/ þa sagde hã til hins Nalꝧvisna. Statt vpp/tak j burt Sæng þijna/og gack j þitt Hws. Og hañ stood vpp/ og ꝧoor j sitt Hws. Eñ þa Folked sa þetta/Vndradest þad/ Prijsande Gud/sa ed þuilijka Magt hefde Moñunum gieꝧed.

Exordium.

Psalmenum þeim 103. Verdur offtient/og ꝧyrer Siooner sett/ Hugarsu Hiartanlega/og Makuæmlega/ad sa Kouunglege Spamadur David/Þackar Gude ꝧyrer allar sijnar Madar Giaꝧur/Andlegar og Lijkamlegar/sem hañ hønum veitt heꝧur/þar hañ so ad Ordet kiemst/og seiger. Loꝧa þu Sala mijn Drottiñ/ og allt huad j mier er/hans heilaga Naꝧn. Loꝧa þu Drottiñ Sala mijn/og Forgleym ecke ollu þui Gooda/sem hañ heꝧur giørt þier/Hañ/huør ed ꝧyrergieꝧur þier allar þijnar Synder/ꝫ Grædir allar þijnar Meinsemder. Huør ed ꝧrelsar þitt Lyꝧ fra Fordiørꝧuniñe/ Huør ed Koronar þig med Nad og Myskunseme. Huør ed þiñ Muñ Gladværañ giører/ og þu verdur Vngur aptur/ lijka sem øñur Aurn. Hier j þessum Ordum/þackar hiñ Heilage David/sem ꝫ eirniñ øll H. Christeleg Kyrkia med hønum/Gude Eilijꝧum Almattugum Fødur/ꝧyrer tuæggia handa Velgiørninga/sem er ꝧyrst ꝧyrer FyrergieꝧningSyndaña/ Huør ad er hin Dijrmætasta Giøꝧ og Steinkur/sem oss Møñunum kañ ad veitast j þessu Lijꝧe/Huørs vegna hun kallast og so aꝧ Læreꝧødurnum Augustino/Asylum Ecclesiæ/ þad er Slot edur Vige Saꝧnadarens.

Þad añad/ sem vier med hinum Heilaga David/ eigum ad þacka Gude vorum ꝧyrer/alla vora Lijꝧdaga/Er Heilbrygde Lijkamans. A bæda þessa Velgiørninga verdur minst/j vorum vpplesnum Gudspialls Texta/Þar vor liuꝧe Endurlausnare Herrañ Jesus Christus/Fyrergieꝧur ecke ad eins þeim Nalꝧvisna

 visna

viſna Mañe /ſem lá j ſiñe Reckiu/ſynar Synder og Miſgiørder/ ſeigiande ſo til hans. Vertu Hughrauſtur Sonur/þynar Synder eru þier fyrergiefnar/ Helldur giefur hønum og ſo aptur ſyna Heilbrygde. Og vilium vier aalleingra Iñgangs/vykia til Gudſpiallſins/og taka oſſ wt af þui tuær Smágreiner/ad ſkoda og yfervega hid einfalldlegaſta.

Hin fyrre ſkal vera/vm Lækning hins Hálfviſna. Añur vm Midgl Phariſeaña/ og þeirra Skriptlærdu/ med þui fleyra/ ſem vier kuñum oſſ hier wt af til Lærdooms/ Huggunar og Amiñingar ad taka. Vor Drottiñ Jeſus Chriſtus/ſem med einu ſynu Guddooms Orde/ kañ ad lækna allar vorar Meinſemder/ hañ ſende oſſ ſyna Nád/ſuo vier mættum hier wt af/nockud Gott læra/og oſſ til Nytſemdar færa/ Amen.

Fyrre Greiniñ.

JEſus ſTie A SKip/ſtendur hier j Vpphafe Textans. Fim ſierdeilis Atvik edur Kryngumſtædur/eru oſſ j þeſſu fyrra Greinarkornenu/vel athugande.

Og er hin fyrſta vm Tymañ/ á hvørium Herrañ Chriſtur hafe giørt þetta mykla Dáſemdarverk/á þeim Hálfviſna Mañe. Gudſpiallamaduriñ Mattheus j næſta fyrerfarande Capitula/ſeiger. Ad þa vor Bleſſade Endurlauſnare hafde Reyſt yfer vm Siooiñ Genezareth/og var komiñ j Landsalfur Þetlera Gergeſenorum/ Þa hafe tveir Diøfulooder Meñ/ hlauped j moote hønum/ hvørier ed hielldu ſig j Daudra Mañá Grøfum/ og voru ſo Oolmer/ad einginn vogade ad ferdaſt vm þañ Veg. Þegar nu þeſſer tveir vrdu þeſſ varer ad Chriſtur var komiñ þar nálægt ſier/ þa hroopudu þeir/ edur Riettara ad ſeigia/ þeir Vondu Andar j þeim/og ſøgdu. Huad høfum vier med þig/O Jeſu Guds Sonur? Komſtu hyngad ad kuelia oſſ ádur eñ Tyme er til? Og ſim þeir Ohreinu Andar Formerktu/ad Herrañ Chriſtur munde reka ſig wt/af þeſſum tveimur Møñum/ þa bádu þeir hañ/ad leifa ſier/ad meiga fara j Suynahiørdena/ſem þar var nálægt. Þad liet Herrañ epter þeim/ og hlupu þeir ſo j Suyniñ/ Eñ Suynahiørdiñ fleygde ſier med myklum Is j Siooiñ. Eñ ſem Gergeſenar feingu þetta ad vita/Geingu þeir wt á moote hønum/og bádu hañ/ ad vykia j burt wr ſynum Landamerkium/ Audſynande þar med/ ad þa vardade meira þar vm/ad meiga Behallda ſynum Suynum/hia ſier Lifande/Eñ ad hafa Herrañ Chriſtum hia ſier nálægañ. Og hier fyrer ſeiger Gudſpiallamaduriñ/ad hañ hafe ſtyged aptur á Skip/og viked j burt fra þeim Oþaklætu Kroppum.

Soddañ Gudlauſer Skálkar og Boofar/ fiñaſt allmarger/eñ nu j Dag/ j ymſum Løndum/ ſem lyted edur eckert ſkeyta vm Herrañ Chriſtum/og hañs Heilaga Ord/virdande meira Suyn ſyn/og Oþocka Maura/eñ hañ. Þar fyrer er þad eingiñ Vndur/ þo þeim gauge ecke betur eñ þeim Gergeſenis/ z Herrañ Chriſtur vyke burt fra þeim/med ſiñe Nád/og ſende þeim Megnañ Villudoom/.

doom/ so þeir trwe Lygenñe/ fyrst þeir villa ecke hlyda Sannleikanu/ 2. Tess. 2.
Þei sie þeim/ seiger Ande Guds/ fyrer Spamañin Ose. 9. Cap. Fra hvørium
þad Drottiñ er burt vikiñ/ þui þar er j burt þad Lyfed sem Lyfgad getur/
Joh. 14. Þar er j burtu þad Liosed sem upplyser/ Joh. 1. Þar er j burt sa
Sañleikuriñ sem oss Salpsamlega giører/ Joh. 14. Þar er j burtu Lækniss
meistariñ/ sem oss Græder/ Exo. 15. Þar er j burtu sa Hirderiñ/ sem oss Fæd-
er og Forsorgar/ Psalm. 23. O Herra Gud kome til/ Hulðkur Misser er þet
ta. Æ/ betra være/ ad þeir hefde alldrei Fædder vered/ sem styggia so j burtu
fra sier þañ edla Giestiñ/ vorn Drottiñ Jesum Christum.

Añad sem oss er hier athugande/ er Staduriñ/ j hvøriu Herrañ Christur
giørde þetta Dasemdarverk/ sem var j hans eigiñ Stad/ Þui Gudspiallamad
uriñ seiger/ ad þa hñ Reyste yfer um Slooiñ aptur/ þa hafe hñ komed j Syna
Borg/ sem var Capernaum/ epter þui sem Marcus skrifar/ 2. Cap. Eñ ecke
kalladest Capernaum þess vegna Herrans Christi Stadr/ ad hñ være hans Ei-
gn edr Eigeñdomur. Þui hañ Blessadur/ þa hañ umgieckst hier vor a medal/
a Jørduñe/ var so Fatækur/ ad hñ ætte ecke so myked sem hñ kyñe Høfde sy-
nu ad ad halla/ suo sem hañ sialfur seiger hia Matth. 8. Cap. Helldur
kalladest þesse Stadur Capernaum/ hans Borg/ fyrer þessar epterfylgiande
Ordsaker.

Fyrst/ ad hann hafde þar sitt Adsetur optast nær/ epter þad Johañes var
j Myrkuastofu settur. Hvørs vegna hann gallt þar og suo Skattpeningenn
fyrer sig og Petur/ so sem lesa mæ hia Matth. 17. Cap.

Þar næst nefnest Stadur þesse hanns Borg/ vegna þess/ ad hann hafde gi-
ørdt þar jñe margar merkelegar Predikaner/ og Dasemdarverk/ a medal hvø
rra var þad/ ad hann uppvakte þar af Dauda Doottur Jairi. Hann hafde z
so j þessum sama Stad marga Gooda Vine/ sem hann elskudu/ a medal hvø-
rra ad var þesse same Jairus Skoola Herra. Item Høfudsmaduriñ sem þan
gad var settur til Umsionar af Keysaranum/ hvørs Þienara hñ hafde læknad
af Rektsyke/ Matth. 8. Og sa Konunglege Madur/ hvørs Son hañ hafde
j sama mata heilbrygdañ giørdt/ Joh. 4. Og adrer fleyre.

Vær ættum og so (elskuleg Guds Børn) Ad sia suo til/ ad vær mættum
vera Viner Herrans Christi/ Hvad visselega skiedur/ ef vier giørum þad sem
hañ hefur oss befalad/ og erum hlyduger hanns Þienurum/ sem hñ hefur j siñ
Stad sett/ og gegnum þeirra Aminningum/ þui þeir vaka yfer vorum Sa-
lum/ Heb. 13. Cap.

Þad þridia/ sem oss er hier athugande/ Er um þa/ sem færdu þeñañ Halfvi
visna Mañ til Jesum/ Og er þad Loflegt j þeirra Fare/ ad þeir ala soddañ
Auñ og Umhyggiu fyrer þui/ ad koma hønum a Framfære/ ad þeir villdu ecke
byda þar epter/ ad Herrañ gieck wt aptur wr Hwsenu/ sem hañ var j/ Helldur/
fyrst þeir gætu ecke sialfer þreingt sier jñ til hñs/ med þeñañ Veyka Mañ/ ve-
gna Þreyngsla/ z Margfiølda Folksins/ þa fooru þeir upp a Þaked/ og opnu-

 du þad/

du þad/og lietu hañ sÿga so nidur/fyrer Fætur Herrans Christi/so sem hiner
Gudspiallameñerner Marcus og Lucas votta. Huar med þeir auglÿsa sÿna
Trw/ad þeir þecke Jesum fyrer þañ Rietta Meystara til ad hialpa/ Esa. 63.
Þeir vidurkieña hier og so sÿna Von/ad hañ mune ecke alleinasta kuña/helldr
ur og so vilia hialpa/øllum þeim sem til hñs flya/og hans Nadar leita. Þeir
læta og eirniñ j lioose sÿna Elsku/og Medaumkunarsamt Gied/ sem þeir hafa
fa til hins Deyka/j þui/ad þeir telia ecke epter sier/ ad bera hañ til Christum.
Þessar þriær Dygder ættũ vier af þeim ad læra. Fyrst/Ad trwa Gude vo
rum stadfastlega/Þuiad Augu Drottins ælÿta Trwna/Jerem. 5. Og hun
er su Høndiñ/ med huørre vier fæaum hønum hallded. Þar næst eigum
vier ad hafa eina stadfasta Von til hans/ þui hun er þad rietta/Lyf Acker
ered vorrar Sælar/ huøriu ef vier vel og Forsiallega wtkøstum/ þa meig
um vier Ohrædder vera þar fyrer/ad vier munum ecke Skipbrot lÿda/ Heb.
6. Cap. J þridia lage ber oss ad hafa Broodurlegañ Kiærleika/ huør
til añara/so aller meige siæ og þeckia þar af/ ad vier sieum Christi Læresuein
ar/Joh. 13. Þuiad Kiærleikiñ er su hellsta Dygd/ æn huørrar Trwiñ er
Daud/og øll Goodverk eru til ongvis. Þui þo eg hefde alla Trw/suo ad eg
kyñe Biørgiñ wr stad ad færa/eñ hefde ecke Kiærleikañ/þa være mier þad ein
giñ Nytsemd/seiger Post. 1. Cor. 13. Og þar fyrer verdur þetta Bodord/
sem Elskuña æhrærer/kallad þad Konunglega Løgmæl/ af Post. Jac. 2. C.
Þad fiorda/sem oss er hier athugande/er um sialfa personuna/sem borin
var til vors Herra Jesum Christum/ sem var Ein HALFVisiñ MAñeskia/
HVør Ed Læ j Siñe Reckiu/Og kuñe huørke ad hræra Legg nie Lid/ Hønd
nie Foot. Eins er þui og so vared fyrer oss/ Vier meigum aller Riettelega
seigiast ad vera Hælfvisner/ Þui Synderner sem vier drÿgium Daglega Da
gs/hafa so Fordiarfad oss/ad vier meigum jæta med Postulanum Paale/ad j
voru Hollde bwe eckert gott/Rom. 7. Þa vier eigũ ad ganga æ Vegũ Riett
lætesins/þa erum vier Hallter/Heb. 12. Þa vier eigum ad rietta þeim Fatæ
ku vora Hialparhønd/þa vill hun optsiñis vera Afllÿtil/ Visen og stutt til
Guds þackagiørdaña.
J Fimta Mæta er oss athugande/ huad Herranum Christo hafe komed til
þess/ ad Myskuna sig yfer þeñañ Hælfvisna Mañ/ sem var su sterka og øflu
ga Trw/ sem þesser/ er hañ bæru høfdu til hans/ þui þeir hafa hallded þad
Obrÿgdanlega vÿst/ad so framt sem þeir giæte med nockru moote/komed høn
um fram fyrer Jesum/þa munde hañ og so hræraft Myskunar yfer hønum/og
Lækna hañ. Og hier fyrer seiger Gudspiallamaduriñ/ Ad strax þegar
Herrañ hafe Lited ÞEirra Trw/þa hafe hañ talad Blÿdlega til þess Siuka/
og sagt/ VErtu HVGhraustur SOnur. Huar af Rææda mæ/ Ad þo þesser
fiorer Meñ/sem bæru þeñañ Hælfvisna til Christum/ so hañ yrde af hønum
Læknadur/være sialfer nogu Trwarsterker/þa mune samt þesse Veyke Madur
hafa mætt blÿgdast/ꝫ so sem fyrerverda sig/ad koma fram ꝥ þuilÿkañ Herra/
og Dÿrd

og Dyrdlegañ Spámañ/ sem Christur var/ vegna Margfiølda Synda siña/
huøriar visselega hafa vered Ordsøk til hans Kulla ⁊ Krankdæmis. Eñ vp
ka þad/ hañ skyllde ecke ørvænta sier þar fyrer/ Guds Nadar og Myskunar/
þa tal^r nu sa Himneske Læknismeistariñ/ vor Drottiñ Jesus Christus sierdeꝛ
lis til hans/ ⁊ seiger hañ skule vera Hughraustur/ ⁊ Trwarsterkur/ setiande al
la syna Von og Traust vppa hñ/ ⁊ vita fyrer vyst/ ad huar hellst sem Syndiñ
Gnæfer/ þar yfergnæfer Nadiñ myklu framar/ Rom. 5. Eñ þar vor æstwd
legaste Hiartans Herra/ kallar þeñañ Añan Mañ siñ Son. Þar af stend
ur oss øllum ein Hiartnæm Huggun/ Þui þar med giefur hañ bæde hønum/ og
øllum oss ad vita/ huørniñ þad hañ sie siñadur vid oss/ sem er/ ecke ødruvyse
eñ eirn goodur og Giæskurykur Fader/ vid syn Elskuleg Børn/ huers vegna/
vier megum oss og so/ alls Goods af hønum vænta.

Vær lærum þad og eirniñ hier/ af Trw þeirra/ sem bæru þañ Hálfvisna
til Christum/ Ad sie suo/ Ad vier j sama mata/ vilium frambera Naudsymar
vors samchristins Naunga j Bænum vorum/ fyrer hñ/ þa hlioottum vier þad
ad giøra/ j eirnre riettre og sañre Trw/ og efast ecke/ þui án Trwareñar er O
møgulegt Gude ad þocknast/ seiger Post. til Ebr. 11. Cap.

Framvegis seiger Herrañ Christur til þess Hálfvisna. Þynar Synder
Eru Þier Fyrergiefnar. Hañ visse vel Blessadur/ so sem eirn Alvitur Her
ra/ af huøriu Tilefne edur Ordsøk/ ad þesse veyke Madur/ hafde feinged siñ
Kuilla/ sem er/ Ad þar var eingiñ øñur Ordsøk til/ eñ Synder hans og Yfer
trodslr/ so sem þær eru eiruñ Efne til allra vorra Meinsemda. Þar fyrer
villde hañ og so fyrst Lækna hañ vppa Sálena/ sem mest vm vardade/ og sydꝛ
añ vppa Lykamañ. Oh huar mun nu fiñast þuilytur Læker? Marger giera
Læknad Lykamans Krankæme/ Eñ Sálareñar Syke kañ eingiñ ad lækna
vtañ vor Drottiñ Jesus Christus. Og verdur oss hier kiend riett Atferd/
huørniñ vier eigum ad haga oss og skicka/ þa vier vilium Læknader verda/ af
Lykamans Kuillum og Krankdæmum/ sem er/ ad vier eigum fyrst yfer alla
Hlute fram/ ad forlyka oss vid Almattugañ Gud/ og sæ til/ ad vier kuñum ad
verda lauser fra vorum Syndum/ epter þui sem Syrach Rádleggur oss/ 38.
seigiande. Barn mitt/ fyrerlyt þu eige/ þa þu ert siukur/ Bid þu helldur Dro
ttiñ/ þa mun hañ Lækna þig/ Lættu af Syndunum/ og giør Hendur þynar
Ostraffanlegar/ og hreinsa Hiarta þitt af allre Misgiørd/ sydañ lættu Læknꝛ
arañ koma til þyn/ þuiad Drottiñ hefur skapad hañ/ og lat hañ ei burt fra þi
er/ medañ þu þarfr hans vid/ Og skal þad nu vera vm þad fyrra.

Añur Greiniñ.

NV vilium vier koma til þess seirna Greinarkorusins/ og skoda huørniñ þeir
Skriptlærdu og Pharisei/ virda fyrer Herranum Christo/ þetta hans My
skunarverk/ sem hñ giørde a þeim Hálfvisna. Gudspiallamadurinñ seiger/ Ad
Nockrer Af Skriptlærdum Hafe Sagt Med Sialfum Sier/ Þad er/ Þa

þeir heyrdu/huad Herrañ Christur sagde til hins Hvalþvisna. Þijnar SYnder er Eru Þier FYrergiefnar. Þa hafe þeir þeinkt Heimuglega m3 sier hid jñra/ j Hiartanu/ÞEsse GVdlastar. Sem villdu þeir so seigia/Huør er þesse/sñ er so Diarfr z Dristugr/ ad hañ vogar ad tala þuilijkũ Ordũ til nockurs Mans vnder vora Heyrn/og seigia/Þier Eru Þijnar Synder FYrergiefnar/Þar eingiñ ma fyrergiefa Syndernar vtan Gud alleinasta? Eñ Openberlega voga þeir ecke ad tala þetta vid Herrañ sialfañ. O huad marga Stallbrædur eiga þesser Hræsnisfuller Skalkar sier/ eñ nu a þessum Dǫgum/sem lata fagurt og Blijdlega j Eyrun/eins og være þeir bestu Viner Mans/ Eñ Hiartad er þo fullt af beysku Galle/Act. 8. Soddañ Falska Brædur/og so Skadsamar Tungur er verra ad varast/eñ vitanlega Fiandmeñ og Ovine.

Hier næst setur Herrañ Christur/Phariseunum/og þeim Skriptlærdu/auglioslega fyrer Siooner/ad hañ sie eingiñ Gudlastare/sem þeir þeinktu/helldur sañur Gud/sem hafe Magt z Valld til ad fyrergiefa Syndernar/þar hñ seiger

Huørt er audvelldara ad seigia/ þier eru þijnar Synder Fyrergiefnar/ eda ad seigia/statt vpp og gack? Þad er sem villde hañ so sagt hafa. Eins og þad er Omøgulegt/ad eirn sliettur og einfalldur Madur/kuñe af sine Eigenlegre Magt/ad fyrergiefa Syndernar/ So er þad og so Omøgulegt/ad nockur kuñe m3 einu Orde/fyrer vtañ allañ Læknisdom/ad Heilbrygda añañ. Eñ vppa þad/ þier meiged sia/ad eg er sa hiñ same/ sem þetta huørtueggia kañ ad giøra/Þa vil eg nu ydur asiaande giøra þeñañ veyka Mañ(sem so lengvaranlega hefur vid Sængena leyged/z huørke gietad hrært Legg nie Lid) Heilbrygdañ. Hier næst snyr Herrañ sier til þess Hvalþvisna/z seiger til hans.

Statt vpp/tak Sæng þijna/og gack j þitt Hws.

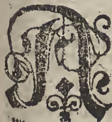
Hier af høfum vier oss þad til Huggunar ad taka. Ad med þui vier eigum soddañ eirn Herra og Hyrder/sem ecke ad eins fyrergiefur oss allar vorar Synder/helldur og eirniñ/hañ sem Græder allar vorar Meinsemder/ suo sem David vm hañ vottar/Psalm. 103. Þa meigum vier med fullu Trwnadartrauste til hans flya/og oss Skiools og Hælis hia hønum leita/j moote Elldlegum Pijlum Diøfulsins/og hans Freistingum/ Þui so sem þad/ hañ hefur bored allar Veralldareñar Synder/so mun hañ og so vissulega/bera þijnar og mijnar Synder/og kasta þeim j Hafsins Diwp/so þeirra mun alldrei framar ad Eilijfu minst verda/ Miche. 7. Sie so vier føllum j Siukdoom/edur adrar Lijkamlegar Þreyngingar. Þa Huggum oss þar vid ad vier eigum þañ Lækner/sem er mykell af Raade/ og Mattugur af Giørninge/ Jerem. 32. Huør hefur nockurn tijma/sa til Skamar orded/ sem hefur vonad a hañ? Huør hefur sa nockurn tijma yfergiefiñ vered/sem hefur blifed stadfastur j Otta Drottins? Eda huør hefur nockurn tijma af hønum forsmadur vered/ sem til hans hefur kallad? Þui Drottiñ er Nadugur og Myskunsamur/ fyrergiefur Syndernar/ og Hialpar j Neydiñe seiger Syrcah/2. Cap. Latum oss þar fyrer

klya til hans j øllum vorum Naudsynium/ þui hann bæde kann ad Hialpa/ og vill Hialpa/ og mun Hialpa oss/ og þad sama so Furdanlega og Dasamlega/ ad aller þeir Menn sem þad sia/ þeir munu segia/ Gud hefur þad giørt/ og formerkia/ ad þad sama er hans Verk/ Psalm. 64.

Ad sydustu stendur so j Nidurlage þessa Heilaga Gudspialls. Enn þa Folked sa þetta/ Undradest þ/ pryjsande Gud/ huør ed þuilijka Magt hafde Mønnunum giefed. Af þessum sydustu Textans Ordum/ Er Audraaded/ huøria Meining ad Folk þetta hafe haft/ vm Herrann Christum. Sem er/ Ad þad hefur hallded hann fyrer eirn Mykels hattar Herra/ og Potentat/ Enn ecke fyrer sannan Gud/ Samt fylla þeir ecke Hopp þeirra Skriptlærdu/ j þui/ ad lasta hann eins og þeir/ helldur hallda þeir þar til myked af hønum. Huad myklu framar er vor Skyllda til/ ad lofa og Vegsama Gud þar fyrer/ ad hann hefur lated oss vita/ af synu heilaga Orde/ ad vorum Blessada Endurlausnara/ Herranum Jesu Christo/ er øll Magt giefinn/ a Himne og a Jørdu? Matt. 18. C. Vier vitum og so/ ad hann hefur jnnsett sialfur þad Heilaga Ministerium edur Kiennemannlega Embætte/ og þar med giefed ecke alleinasta Postulunum/ helldur og so øllum þeirra Epterkomendum/ Fullkomlega Magt og Myndugleika/ Syndernar ad Fyrergiefa/ og þeim aptur ad hallda. So sem Liooslega maa lesa/ hia Matth. 18. og Joh. 20. Cap. Fyrer slijkann Velgiørning/ Ættum vier Gude vorum ad þacka/ alla vora Lyfdaga/ Seigiande med þeim Konunglega Spamanne David/ af Psalm. 103. Lofa þu Drottinn Saala myn og allt huad j mier er/ hans heilaga Nafn. Lofa þu Drottinn Saala myn/ og forgleym ecke þui Gooda/ sem hann hefur giørt þier. Og skal þad so stuttlega og einfalldlega sagt vera/ vm þessar tuær Greiner/ sem er vm Lækning þess Halfvisna/ Og Møgl þeirra Phariseorum/ og Skriptlærdu. Þeim eina og þrenna Eilijfa Almattuga Gude/ Fødur/ Syne og Heiløgum Anda/ seigium vier Lof/ Dyrd Heidur og Þackargiørd/ nu hiedann j fra/ og ad Eilijfu/ Amen.

Tuttugasta Sunnudag epter Trinitatis.

Evangelium/ Matth. 22. Cap.

þeim tijma. Jesus suarade/ og Talade j annad sinn j Epterlijkingu til þeirra/ og sagde. Himnarijke er lijkt þeim Konge/ sem Brwdkaup gierde Syne synum. Og wtsende syna Þioona/ ad kalla Bodsmennena til Brwdkaupsins/ og þeir villdu ecke koma. J annad sinn sende hann wt adra Þioona/ og sagde. Seige þier Bodsmønnunum. Siaaed myna Maaltijd hefe eg tilbwed/ myner Yxar og Aled Fie/

er slæktad / z allt er Reidubwed / komed til Brwdkaupsins. Enn þeir Forsmadu þad / og geingu j burt / eirn a sinn Brogard / enn annar til sinnar Syslunar / enn hiner adrer Gripu hans Þiona / og logdu þeim Hadungar til / og drapu þa. Enn þa Kongurinn heyrde þetta / vard hann Reidur / og sende wt sitt Herlid / og fyrerfoor þessum Mordingium / og brende vpp þeirra Borg. Þa sagde hann til sinna Þioona / Brwdkauped er ad sonnu Reidubwed / enn þeir sem bodner voru / þeir voru þess ei verduger. Þar fyrer fared wt a Gatnamootin / og Biooded til Brwdkaupsins huørium sem þier finned. Og hans Þioonar geingu wt a Strætin / og samansøfnudu øllum þeim sem þeir fundu / Vondum og Goodum. Og Brwdkauped vard fullt med Bordsett Folk. Enn þa Kongurinn gieck inn / ad sia þa sem til Bordsins sætu. Sa hann þar eirn Mann / eige Klæddann Brwdkaups Klæde / Og sagde til hans. Vinur / Huørninn komstu inn hingad / hafande ecke Brwdkaups Klæde? Enn hann þagde. Þa sagde Kongurinn til sinna Þienara. Binded hans Hendur og Fætur / og kasted honum wt j hin ytstu Myrkur / þar ed vera mun Oop og Tannagnystran / Þuiad marger eru kallader / enn fæer Utvalder.

Exordium.

Medal allra annara Brwdkaups Hatyda / sem halldnar hafa vered / j fra Upphafe Verallda rennar / og allt til þessa Dags / Þa er einginn Ypparlegre / Einginn Ædre edur Veglegre / enn Brwdkaups Hatyd vor ra Fyrstu Foreldra / vm huøria skrifad er / j Skøpunar B. 2. C. Þui Brwdgumin j þessu Brwdkaups Hoofenu / var Adam / huør ed kallast Sonur Guds / hia Luc. 3. Brwdurin var Eva / Dootter þess ædsta / og Ypparsta Konungs / huøria sialfur Gud hafde skapad / med synum eiginn Høndum / af Mannsins Rife. Brwdarskarted var Eiginn Mynd sialfs Lifanda Guds / sem stood j sannarlegu Riettlæte og Heilagleika / Eph. 4. Samteyped edur Hioona vygsluna / framde Gud Drottinn sialfur / Aminnande Brwdhioonin / ad þau skylldu hallda vel Hioonabands Reglurnar / Matth. 19. Heimanmundurinn Brwdarinnar var Einvallds Herradæme / yfer Fiskum Siafarens / Fuglum Loptsins z øllum Dyrum sem a Jørdunne hræfast / Gen. 1. Riettérner j þessu Brullaups Hoofenu / voru allra Handa sæter Avexter / sem Paradysar Alldengardur af sier bærde. Sanngvararner voru þeir Heiløgu Einglar / sem og eirnin Loptsins Fuglar. O huad Ypparlegt Brwdkaups Hoof / hefur þetta þar fyrer mætt vera? Enn Þusundsinnum Ædra og Veglegra Brwdkaup er þad / vm huørt talad verdur / j þessa Dags Gudspialle. J huøriu ad Brwdguminn er

ſialþur Herran̄ Jeſus Chriſtus/Gud aß Gude/ Lioos aß Lioose/ Eirn ſan̄ur Gud/aß Gude ſøn̄um /Gietin̄ en̄ ei giørdur/ſan̄rar Veru med Fødurnum/þyrer huørn ad allt er giørt/ ſo ſem vier ſyngium j vorre Meſſu Credo. En̄ Brwdurin̄ er Chriſti Søßnudur/ edur Riettrwud Guds Børu/ ſo ſem vier þaaum þramar heyrt. Og viliium vier þui j Herrans Naßne/an leingra Jn̄gangs/ vykia til Gudſpiallſins/ og þad yßervega/ j þremur Smaagreinum.

Hit þyrſta ſkal vera vm Epterlijkingena/ ahrærande Brwdkauped.

Ann̄ur vm Gieſtena/ ſem til þeſſa Brwdkaupſins Bodner voru.

Þridia vm Straßß þeirra/ſem Forſmadu þetta Brwdkaups Boded. Nu Sa Himneſke Brwdgumin̄ vorra Saalna/Drottin̄ vor Jeſus Chriſtus/virdeſt ad ſenda oſſ ſin̄ Heilaga Anda /ſo vier mættum þetta yßervega/ hans Heilaga Naßne til Loßs og Dyrdar/en̄ oſſ ſialßum til Lærdooms/ og Vppvakningar/ j vorum Saaluhialpar eßnum/Amen.

Fyrſta Greinin̄.

HRent er þad ſierdeilis/ſem oſſ er athugande/j þeſſu þyrſta Greinarkornenu. Fyrſt/Huør ad ſa ſie/ſem hier bijdur til Brwdkaupſins. Þar næſt/Huør Brwdgumin̄ ſie. Og j þridia lage/huør ad ſie Brwdurin̄.

So myked ſem viduijkur þui þyrſta/ vm Perſonuna þeſſ ſem bijdur/Þa er þad j einu Orde ad ſeigia/Ad þad er Gud Fader/Kongur allra Konga/ ſem Rædur yßer øllu Jardrijke/epter þui ſem David ſeiger/ Pſalm.47.

En̄ vilie nockur en̄ þramar vita/og Ranſaka/Huør og Huilijkur ad þeſſe Ronungurin̄ ſie/ ſem bijdur til Brwdkaupſins/ Þa ſetur oſſ Heiløg Skript/ þad Liooſlega þyrer Stooner/aß þeim Ærutitlum/ ſem hønū verda gießner. Sem er ſa þyrſte/ad han̄ kallaſt Sapientißimus/Þad er/Sa allra Vijſaſte. Epter Verallddaren̄ar Skicke/ plaga Mykelmen̄in̄/ og Stoorherrar med ſama Title/ ad Heidraſt. En̄ þad þo ecke riett Eigenlega/ þuiad Men̄erner eru eckert/og þeir Vega min̄a en̄ ecke par/ſo marger ſem þeir eru/ſeiger David j Pſalm.62. Helldur er þad Heima hia oſſ øllum Adams Nidium/ ſem Socrates ſagde þord um. Hoc unum ſcio /qvod nihil ſcio. Þad er/ Eg veit þad alleinaſta ad eg veit eckert. Þuiad vorer Vitsmuner eru Haalßverk/ 1. Cor.13. En̄ þeſſe vor Herra er ſialßur Vijſdoomurin̄/ſa ſem þecker allt huad j Man̄enum er/Joh.2. Og Ranſakar Hiørtun og Nyrun/Jerem.17.

Sa an̄ar Ærutitell ſm̄ hønū verdur giebin̄/Er/ad han̄ kallaſt/Potentißimus/Þad er/SA Allra MÆktugaſte. Vm Salomon Koug leſum vier/ Ad han̄ haße læted byggia ſier eirn Konunglegan̄ Stool/aß Fylabeinum/ og bwa þan̄ ſama aß klaaru Gulle/ huørs Lijke ad alldrei heßur giørdur vered j nockru Kouga Rijke/ 1. Cron.B.9. Cap. Þar ſtendur og ſo/j Kong. B.7.C. Ad han̄ haße læted Byggia ſier eitt myked Hws aß Libanon Skooge/ſem var Hundrad Alna langt/þimtiju Alna breitt/z þriatiju Alna haatt. En̄ þeſſe vor Kongungur heßur langtum Ædre og Rpparlegre Stool/ Þui Himenin̄

er hans

er hans Hasæte/ og Jørdiñ er Stør hans Foota/Esa. 66. Þat med er hañ soddañ eirn Herra/sem hefur soddañ eitt Hws og Bwstad/ ad Ritningiñ vottar vm hañ/ ad Himnar Himnaña kuñe hañ ecke ad grypa/ epter þui sem sialfur Salomon seiger/ 1. Kong. B. 8. Cap. Nu þo hañ bwe j so Volldugu Hwse/ þa vill hañ þo ecke læta sier þykia myked fyrer / ad koma hingad nidur til vor Mañaña/sem hañ elskum/og hans Nafn ækøllum.

Satt var þad/ad Kong Assverus Rykte allt fra Jndialande/og til Mortlands/yfer Hundrad Tuttugu og siø Þioodløndum. En þesse vor Kongur og hans Ryke/ nær wt yfer øll Konga Ryke/ þui Jørdiñ er hans/ og allt þad þar er jñe/ Psalm. 24.

Þridie Ærutitell/sem hønum verdur tillagdur j Heilagre Ritningu/ Er/ ad hañ kallast Justissimus/ Þad er/ Sa allra RJEttvysaste og Sañgiarnaste Herra/huørium einginn kañ nockurn Ori ett vppa ad seigia/Þuiad Riettvyse og Doomur er hans Sætis Stadfesting/epter þui sem David vottar/Psalm. 89.

Fiorde Ærutitelliñ er/ad hañ kallast Beneficentissimus/Þad er/ Sa allra GVdsþackagiarnaste Herra/ Huør Titell honum med riettu ber/þui hañ lætur syna Sool vpp gauga yfer Vonda og Gooda/ og lætur Rigna yfer Riettlata og Rangláta/Matth. 5. Hier a moot flust opt/ad Veralldleger Kongar/Herrar og Potentatar/eru Omyskunsamer vid syna Vndersata/straffa þa med Høggormum/epter þui sem sem ad stendur/ 1. Kong. B. 12. Eda flaa Hwdena af þeim/og Kiøted af þeirra Beinum/so sem Micheas Spamadur ad Orde kiemst/3. Cap. En sæium til/Þesse vor Herra/er þuilykur Herra/sem Myskunar sig yfer øll syn Verk/ Psalm. 145. Hans Reide varer vm Augnabragd/ og hañ hefur Lysting til Lyfsins. Vm Kuølldtymañ varer Grátuiñ/eñ ad Morgne Dags Føgnud uriñ/Psalm. 30.

Fimte Ærutitill/ sem þessum Kongenum/ er til Brwdkaupsins bydur/verdur tillagdur/er sa/Ad hañ kallast Antiquissimus/Þad er/Sa allra ELNaggiædaste og Ellste/sem hefur eitt Eilyft Ryke/so sem Daniel vm hañ vottar/j siñe Spadoomsbookar 2. Cap. Jtem/kallast hañ sa fyrste og sydaste/fyrer vtañ huørn ad eingiñ Gud er/Esa. 44.

Af þessum fim̃ Ærutitlum/høfum vier oss þ til Huggunar ad taka. Fyrst ad med þui vier høfum þuilykañ Kong/sem er Alvitur/og sier fram j Ohugiñ fyrer oss/ þui Otturnst ecke/þo vorer Oviner og Motstødumeñ/vilie med Ri æn ku æfella oss/þeim mun þad ecke takast/helldur mun hañ høndla hina Vysu/ j þeirra Slægsamlenum/og vmvellta Rædum Rangferdugra/Job. 5.

Þar næst er þad og so Huggunarsamlegt fyrer oss/ ad vier eigum þañ Kong/ sem er eirn Almattugur Herra/ Huørs Mattur Dyrd og Eilyfd vyst/ ei kañ nockurs tyma ad þuerra/ Jtem/seiger Spamadurinn Esaias 40. Cap. Ad hans Mattur og Auflugur Kraptur/sie so mykell/ad þar kuñe ecke j neina Brestur ad vera.

Jþridia lage skulum vier Hugga oss/ vid Riettlæte þessa vors Konungs/

huør ecke vill gleyma vorum Giørninge/og Kiærleikans Erfide/sem vier audsynum j hans Nafne/epter þui sem þar stendur/j Pist. til Heb. 6. Cap. Helldur Endurgiallda þm̃ Hørmung aptr a mot/sem oss Hørmung veita/2. Tess. 1.

J fiorda máta er þad næsta Huggunarsamlegt fyrer oss/Ad þesse vor Kongur/er eirn merkelegur Herra/sem Koronar Ared med siñe Goodgirne/Ps. 65. Og vpplykur siñe Milldre Hende/og sedur allar Lifande Skiepnur/med siñe Blessan/Psalm. 145.

Vier hofum og so ad sydustu/oss til Huggunar hier þañ Konung/sem er eirn Eilyfur Kongur/Huør ed ecke mun láta oss Afenlega vera j þessum Eymdardal/helldur kalla oss burt hiedan/og sãleida j siñ Dyrdarsal/þar Eilyft Sæla og Eilyfur Fognudur mun vera yfer vorum Hofdum.

Nu/So sem vier hofum heyrt/huør og huilykur ad sie þesse Konguriñ/sem bydur til þessa Brwdkaupsins/So vilium vier og so frám̃veigis/Fa ad heyra/huør ad sie Brwdgumiñ/Eñ þad er Kongsins Sonur/vor Drottiñ Jesus Christus/Huør med þui hañ er af Konunglegu Slekte Gietiñ og Fæddur j bádar Ætter/þa hlytur hañ og so sialfur ad vera eirn Konungur. Eñ samt skulum vier vita/Ad a millum þessa Konungsins/og añara Jardneskra Konga/er Osegianlega mykell mismunur. Jardnesker Kongar lifa skama stund og stiorna ei leinge/ Enn þesse vor Brwdgume hañ er eirn Eilyfur Herra ꝛ Kongur/ sem rædur og Stioornar Himne og Jørdu og øllum Skiepnum/ huør ed a synu Høfde ber/ ecke eina/ helldur margar Coronur/ Openb. B. 19. A huørs Klædum ad þese Ærutitill stendur skrifadur. KONgur Allra KONga/ꝛ DROtteñ Allra DROttna/ so sm̃ lesa ma j sama Cap. Openb. B.

Þar næst hefur þese vor Blessade Sælarbrwdgume Herrañ Jesus Christus/ þad fram̃ yfer alla adra Konga/ Herra og Potentata/ ad hann er sa allra dægelegaste og frydaste a medal Mañaña Sona/ suo sem hiñ Heilage David Vm hann vottar J Psalm. 45. Og huørniñ skyllde sa ecke vera myklu ædre og ypparlegre øllum ødrum/ bæde ad asyndeñe/og so øllum ødrum Sælariñar og Lykamans burdum/ vm huørn ad skrifad stendur/ ad hañ sie Liome Dyrdar þess Himneska Fødursins/ og Jmynd hñs veru/j Pistl. til Heb. 1. Edur huad kañ Skartsamlegra ad vera edur prydelegra/eñ ad vera Gud og Madur/ j eirnre Personu/ J einu Orde ad segia/ Hans Signudu Varer eru Astwdlegar/Hans Blessada Hiarta er Medaumkunarsamt. Og øll hans Verk eru Føgur og Lysteleg.

J þridia lage hefr þesse Brwdgumeñ/þ yfer alla adra Herrra ꝛ Potentata/ ad hañ er sa allra Rykaste og Volldugaste/Þui sa Himneske Faderiñ hefur sett hañ til Erfingia yfer alla Hlute/ so sem Pistels Skrifariñ til Heb. vottar/ Himeñ og Jørd eru hans Eign og Eigendoomur/og allt huad þar er jñe/Sylfur og Gull/Perlur og Geimsteinar/øll Kongaryke/Keysaradæme/ Furstadomar/og huøriu Nafne sem þad heiter/er hans/so þad aller Kongar a Jørduñe taka syn Lene af hønum/og Stiorna ecke leingur eñ hañ vill/ þar fyrer

seiger hiñ Heilage David suo/ Huør er slijkur sem vor Gud! Psalm. 113.

J Fiorda Maata hefur þesse vor Brwdgume/ þa Yfferburde yfer alla adra
Herra/ Ad hañ er sa allra Vijsaste/ og Hævitraste/ huørs Speke og Vijsdoomr
er geingur laangt yfer Eingla og Maña Vijsdoom/ þar j hønum eru folgner
aller Fiærsiooder Viskuñar/ Jæ/ hañ er Hiartaña og Nyrnaña Rañsakare/ og
veit allt huad j Mañenum er/ so þar er eckert ꝥ hans Augum huled/ Huad eru
Mañaña Vitsmuner ad Reikna/ æ moote þessu/ Sañlega ecke añad eñ Halfft
verk/ so sem Postuliñ seiger/ 1. Cor. 13.

J Fimta maata er sa Mismunr æ mille Brwdgumans vors/ Herrans Jesu
Christi/ og Veralldlegra Konga og Høfdingia/ ad hañ er sa allra Sterkaste &
Aufflugaste Kappe/ huørs vegna hañ kallast Hetia/ af Spamañenum Esa.
9. Cap. Berande alla Hlute med Orde syns Kraptar/ Heb. 1. Veralldleg
er Herrar vilia læta kalla sig þa Oyfervinanlegustu/ Eñ sa Titell hæfer myk
lu helldur/ þui Sterka og Aufluga Leonenu/ af Kyne Juda/ vorum Herra
og Endurlausnara Jesu Christo/ þui hañ eirn hefur med siñe Pijnu og Dauda
Sigrad og Yffervuñed alla vora Sælar Ovine/ sem er/ Synd/ Dauda/ Diøful
og Helvijte/ og hefur flett þañ sterka Hervopnada (sem er Andskotañ) øllum
sijnum Herklædum/ æ huør hañ treyste/ Luc. 11. Huad Omøgulegt hefde ver
ed øllum Keysurum/ Kongum og Furstum/ med allre siñe Strijds Magt/ huør
su vel sem þeir hefdu viliad bera sig ad.

Þuilijkur er nu þesse Brwdgumiñ/ vm huørn hier verdur talad/ j þessu Heila
ga Evangelio. Lætum oss nu eñ framvegis heyra/ huad fyrer eirn ad Brwd
uriñ sie/ sem Þesse Himneske Brwdgumiñ/ vor Drottiñ Jesus Christus/ Guds &
Mariu Sonur/ hefur sier wtvaled. Eñ þad er allt Mañlegt Kyn/ edur Chri
steleg Kyrkia/ Ecke alleinasta so sem hun er nu af Nædeñe ordiñ hrein og O
fleckud/ Helldur so sem vier Mañeskiurnar vorum af Natturuñe til/ ædur eñ
vier snerunst/ og vrdum riett Christi Brwdur. Eñ huøriñ mundum vier þa
vera æ oss komner? Eda huørniñ munde Efnum vorum vera þa hættad? Æ/
Aumlega og Hørmulega/ Þui Høfuded var Slukt/ og Hiartad var Veykt/ J
fra Hvirfle og allt til Jlia/ var eckert Heilbrygt æ oss/ so sem Spæmadurin
Esaias ad Orde kiemst/ 1. Cap.

Þad er Sidvane vor Mañaña/ Ad þa eirn vill leita sier epter Brwdur/
edur Kueñfange/ þa wtvelia Meñ sier ad minsta Koste/ þa sem þeim er jafn
bodiñ/ eda þa sem hefur Frijdleik til ad bera/ Eins og Jacob wtvalde Ra
chel/ og elskade hana vegna sijns Dægelegleika/ Gen. 29. Eda þa sem er af
Hæum Stigum/ og Høfdingium komiñ/ Eins og David/ þa hañ girntest ad
Mægiast vid Kongiñ Saul/ 1. Sam. 18. Eda þa sem Mykiñ Rijkdom & Fort
megan hefr/ so sm marger nu æ þessu Tijmu Giptast til Fiær. Eñ sa Himnes
ske Brwdgumiñ vor Drottiñ Jesus Christus/ hañ er ødruvijse siñadur/ hñ sier
ecke epter soddañ/ Þuiad vm Jafnræde er hier ecke ad tala/ Eñ so myked sm vid
vijkur Dæelegleika & Frijdleika þessarar Brwduriñar Herrans Christi/ þa er

hañ

hañ Ordiñ nu so Afmyndadur z Afskræmdur/fyrer þad Saargrætelega Synda fall/vorra fyrstu Forelldra/ ad j fra Hueꝛfle/ og allt til Ilia er ecke er Heilbrygdt a oss/so sem eg strax sagde/ Ja/allt vort Kiettlæte er so sem Saurugt Klæde/og af Natturuñe til erum vier so Blinder/ad vier siaum ecke þad klaara Evangely Lios Christi liooma/2. Cor. 4. Vier erum Dauffer/z vilium ecke heyra/Jerem. 6. Vier erum Mællauser/og vilium ecke tala þad riett er. Psalm. 52. Vier erum og so Hallter/so vier giørum øngvañ riettañ Gang/ med vorum Footum/Ebre. 12. Eñ so myked sem vidvykur Aatt vorre/ þa er hun og so miøg Audvirdeleg/ og Lytelmootleg ordiñ/ suo vier kuñum oss ecke helldur þar af ad stæra/Þui þo Gud Drottiñ skapade j ønduerdu Mañiñ/ept er siño Eigeñ Mynd/ þa er þad nu allt vegna Syndañar vmskiptelegt orded/ so ad vorer fyrstu Forelldrar/og þeirra Epterkomendur hafa gieted Børn af sier/ecke epter Guds/helldur epter siñe Eigen Syndugre Mynd og Lyking/sem Augliooſt er af Skøpunar B. 5. Cap.

Til Rykedxmesins er ecke helldur hia oss ad slægiast/þui aller vier erum Vesaler/aumer z Volader/Blinder z Fatlauser/epter þui sem þar stendur/j Openberingar B. 3. Cap. Eñ huørniñ sem þessu er vared/þa hefur þo sa Himneske Brwdgumiñ vor Drottiñ Jesus Christus/ viliad samteingia sig vid oss/ og taka oss sier fyrer Brwdur. O Nad yfer Nad/ O/ Giæska yfer alla Giæsku? Laatum oss nu þar fyrer Aminta vera/ Ad vier med Hiartans Auðmykt og Lytelæte/ tøkum med baadū Høndum vid þessare Frambodiñe Nad/ vors allra Sætasta Brwdguma Jesu Christi/og neytum hønum ecke/fyrst hañ bydur sig til Ecktaskapar vid oss/ so sem sumer giøra/ ad þeir standa a mote H. Anda/Act. 7. Og forsmaa Guds Raad j mote sialfum sier/Luc. 7.

Þegar su Skyrlyfa Jomfrw Rebecca var adspurd/huørt hun villde fara med þm mañe/sem komiñ var til ad Bidla til heñar/þ Hønd Isaachs/þa suarade hun strax/og sagde/Ja/eg vil fara. Sama skalltu og so giøra/miñ Broder og Syster/ þegar Herrañ Christur Bidlar til þiñar Saalar/ þa suara hønum so/af Lofkuæde Salomonis/5. Cap. Miñ Vin/kome hañ j siñ Alldingard/og neyte af hans Edla Avøxtum.

Vier skulum og so taka oss þad hier wt af/til eirnrar Lyfkrøftugrar Huggunar/Ad med þui vier erum Vtvalder/til ad verda Jesu Christi Brwdr/þa hefur sialfur Gud Fader j Himmaryke/ vor æstwdlegar Magur og Teingda Herra/ huør ed vill Sedia oss og Næra/ hier j synu Nadarryke/ med Daglegu Brande/eñ giefa oss j þui Eilyfa/og Ofoinna Lyfenu/Eilyft Lyf/og fullu Nægd/Joh. 10. Jesus Christus/sem er vor Madur/wtbreider syna Myskunar Vænge yfer oss/og skyler oss fyrer Yfergange allra vorra Ovina/ suo ad Hønd þeirra Omilldu nær ecke ad snerta oss/edur skada ad giøra. Heilagur Ander/ sem er vor beste og Trwfastaste Astvinur/ mun Hugga oss j øllum Krosse og Motgange/og leida oss j allañ Sañleika/ Joh. 16. Heilager Einglar munu vera vorer Fylgiarar/og bera oss sier a Høndum/so vier steyt

 um ecke

um ecke Foot vort at Steine. Æ/ sæler og Blessader erum vier ad Eilýfu/ huørium Gud hefur leyft ad komast j þuilykar Teingder.

Þar næst er þad miøg Huggunarsamlegt/og Gledelegt oss/sem erum ordner Brwdur Herrans Christi/ad vier meigum visser vera vm hans Elsku/ og Kiærleika til vor/ huør ad er so stoor/ ad hañ hefur giefed sialfañ sig j Daudañ vorra vegna/vppa þad/hañ Helgade oss/og hreinsade fyrer Vatnsbadid j Ordenu/Eph. 5. Og so sem þad/ad Ecta Personurnar hialpast ad/ og stoda huørt añad jñbyrdis/j allskonar Motgange/sem þeim kañ ad Høndum ad koma. Eins lyka vill Herrañ Christur/ ecke yfergiefa sijna Brwdur/ Huør hana snerter/sa snerter Siaalldr hiñs Auga/Zach. 2. Þar fyrer seiger hañ so fyrer Mañ Spamañsins Esa. 41. Cap. Ottast ecke/Eg er med þier/ Vijktu ecke/þui eg er þiñ Gud/Eg styrke þig/eg Hialpa þier eirniñ/Eg helld þier vid/ fyrer þa Hægre Høndena mijns Riettlætis.

J þridia lage er þad eirniñ Huggunarsamlegt fyrer oss/ Ad med þui vier erum Christi Brwdur/þa munum vier z so Hluttakande verda hans Dyrdar. Þui so sem þad/ad Brwduriñ edur Ectakuiñañ/tekur Nafn af sijnum Ectamañe/so ad ef hun Eignast eirn Konung/verdur hun Kongsyña køllud/Giptist hun einum Fursta/ þa kallast hun Furstyña/ og so frameptir. So tøkum vier oz so Nafn/af vorum Himmeska Brwdguma/Herranum Jesu Christo/og køllunst Christner/Huad oss er hin allra stærsta Æra.

J fiorda mata er oss þad til Huggunar/ Ad þar vier erum Christi Brwdur/Þa meigum vier reida oss Obrygdanlega þar vppa/ad hañ mune ecke Æfenlega/ lata oss þiast og þuingast/ hier j þessum Eymdardal/ vnder Krossens og Motlætesins Þunga/helldur suo sem eirn Elskulegur Brwdgume/ Jñleida oss j þañ Himmeska Gledeñar Sal/ Huar hañ mun þurka øll Taar af vorum Augum/og snwa þeim j Sætt Gledeñar Vijn/Joh. 2.

Vm þetta Andlega Brwdkauped Herrans Christi/ kyñe margt fleyra Nytsamlegt/og Huggunarsamlegt fram ad setiast/ef Tijmeñ leyfde. Eñ vier villium vijkia til þess seirna Greinarkornsins/ sem hlioodar vm Giestena/ er bodner voru til þessa Brwdkaupsins.

Añur Greiniñ.

ÞAD er Vijsa og Vane vor Mañaña/Ad þa vier hølldum Storveyslur/ edur Brwdkaups Hatijder/þa Sitium vier ecke einsamler ad Veitsluñe/ helldur bioodum vier þar til med oss/vorum bestu Vinum og Naungum/vppa þad ad Brwdkaups Glediñ meige verda þess meire. Eins skulum vier vita/ad Gud Drottiñ hefur ecke einungis tilreidt þa Owtskyranlegu Glede þess Eilýfa Lyfsins fyrer sig sialfañ/og sijna Heiløgu Eingla/ helldur hefur hañ og so viliad vña og meddeila hana ødrum fleyrū wt fra/og hier fyrer seiger Gudspiallamaduriñ/ad Konunguriñ hafe wtsendt Sijna ÞJOna Til Ad Kalla Bodsmeñena Til Brwdkaupsins. Huørier muñu þa hafa vered þesser Þion-

arner

Warner/sem wtsender voru? Vier skulum vita/ Ad a fyrsta Heimsins Alldre þ Flooded/ þa kallade til þessa Brwdkaupsins/ vor fyrste Fader Adam/ hufr ed vissulega hefur wtlagt fyrer Sonum sijnum/ huad Fyrerheited vm Kuiñuñar Sæde hafde ad merkia. Til þess kølludu og so j sama siñ Seth/ Enoch/ og adrer fleyre allt til Noafloods. Eñ huørnin giegnudu þa Bodsmeñerner þessare Kallan? Gudspiallamadurin seiger/ Ad þEir HAfe Ecke Viliad Koma/ Þad er/ Þeir villdu ecke giegna þeirra Predikunum/ og Aminningum/ Suo sem Dæme siaast a Cain/ og ødrum sem fyrer Flooded lifdu. Nu sem hin fyrsta Kallanen til Brwdkaupsins/ hafde ecke ad seigia. Þa sende Konungurin j añad siñ wt adra Þioona/ og sagde/ seiged Bodsmøñunum/ mijna Maaltijd hefe eg tilbwed/ mijner Vxar og Aled Fie er slatrad/ og allt er Reidubwed/ komed til Brwdkaupsins. Huørier voru þesser Pienararner? Þad voru þeir Heiløgu Forfedur/ Spamen og Kongar/ hufrier med mykelle Kostgiæfne Jdne og Alvøru/ kølludu Bodsmeñena til Brwdkaupsins/ sem Auglioost er af H. Ritningu/ allt til þess/ ad Herran vor Jesus Christus Opinberadest j Holldenu/ og þo ad þetta Giestabođed være ad øllu tilbwed (þad er/ epter þui sem Lærefaderin Chrysostomus þad wtleggur) Allt þad sim Naudsynlegt var til Mañkynsins Endurlausnar/ være til Reidu/ þui Christur batt sig sialfan fram/ til eirnrar Foornar og Offurs/ fyrer alls Mañkynsins Synder/ Þa voru Bodsmeñerner þo so Forherdter/ Blinder z Blygdunarlauser/ ad þeir villdu ecke eñ þa þeckiast þetta Nadarbođed/ þess Ædsta Konungsins/ þar fyrer seiger Gudspiallamadurin/ Ad þeir hafe forsmaad þad/ og geinged j burt/ Eirn a siñ Bwgard/ eñ añar til siñar Syslunar. Þeir lietu sier ecke eñ nu þar med nægia/ helldur stendur hier/ ad sumer af Bodsmøñunum hafe þar ad auke/ Griped Kongsins Þioona/ lagt þeim Hædungar til/ og Drepeđ þa. Þetta eru nu Launiñ/ sem þeir Heiløgu Guds Meñ hafa feinged/ af þessa Heims Børnuñ/ þegar þeir hafa kallad þau til þess Andlega Brwdkaupsins/ þad er/ Amint þau til Jdranar/ og Yfirbootar/ þa hafa þeir aptur a moote vered Hædder og Spottader/ eins og giørt var Noa/ og hans Aurk fyrer Flooded/ Gen. B. 6. So var og so Elizeus hæddur/ af Smasueinunum j Bethel/ 2. Kong. B. 2. Epter Ezechiel Spamañe/ Blyftudu hans Tilheyrendur/ og kuædu Amors Kuæde vm hañ/ so sem lesa ma/ Ezech. 33. Postuliñ Paall klagar yfer/ ad bæde hañ sialfur/ og so hiner adrer Postularner/ sieu Vndurfurda ordner Heimenu/ z Darar fyrer Christi Saker/ 1. Pist. til Cor. 4. Cap. Suma af þeim/ sem til þessa Andlega Brwdkaupsins hafa Bođed/ seiger Gudspiallamadurin/ Ad BOdsmeñerner hafe drepeđ z Myrdt. Hier yfer klagar hiñ heilage Stephanus/ j Postul. Giørn. 7. C. seigiande/ Huørn af Spamøñunum hafa ydar Fedur ecki Ofsookt? Og j Helsteiged/ þa sem fyrerfram bođudu Tilkomu hins Riettlaata? Sialfur Endurlausnarin

lausnarinn vor Jesus Christus/ seigest senda Postulana sijna wt/ so sem Sauþe a medal Vlfa/ og huør sem þa Lijflætur/ hann meinar sig ad giøra Gude þægt Verk þar med/ Joh. 16. Dæme hier uppa finnast/ nær þui Ordlianleg j Heilagre Skript/ Huørsu þeir sem Booded hafa til þessa Brwdkaupsins hafa vered Ofsookter/ og jlla wtleikner/ Micheas var j Myrkvastofu settur/ 1. Reg. 22. Esaias var sundursagadur/ mz Trie søg/ Jeremias hefde mætt wt af Deya/ j þeirre Grifiu/ sem eckert Vatn var j/ helldur einungis Leirbleita/ hef de ecke Ebedmelech hinn Blalendske dreiged hann þar upp wr/ suo sem lesa er/ Jerem. 38. Cap.

Sømu Kiøra hafa enn nu a þessum Døgum/ Guds Ords Þienarar/ sier ad vænta ꝥ þad/ ad þeir bioda Mannkynenu til Herrans Christi Brwdkaups/ z segia/ vier erum Sendebodar j Christi Stad/ Þui Gud aminner fyrer oss/ Þar fyrer bidium vier ydur j Christi Stad/ læted Forlijka ydur vid Gud. 2. Cor. 5. Enn þo þeir meige margt misiafnt lyda hier fyrer/ þa meiga þeir þo ecke ad helldr giefast upp/ helldr seigia þeim Ogudlegu/ þad þeim ber ad seigia/ huørt helldur sem þeir vilia þui hlijda eda ecke hlijda.

Þridia Greinin.

NV vilium vier j þui sijdasta Greinarkornenu/ þar ad heyra/ Huørt Straff ad komed hafe yfer þa/ sem Forsmadu þetta Brwdkaups Boded/ sem er/ Fyrst Reide Konungsins/ huør ad er Obærleg/ so sem Manasses vottar/ j sinne Bæn. Og brennur allt til hins nedsta Helvijtis/ Deut. 32. Hier um hlioodar so Textinn: **Þa vard Kongurinn Reidur/ og wtsende sitt Herlid/ og fyrerfoor þessum Mordingium/ og brende upp þeirra Borg.**

Sa Vijse Salomon/ j Ordsk. B. 16. Cap. Seiger/ ad Reide Kongsins sie Sendebode Daudans/ Þad fieck Haman ad sanna/ þui jafnsnart/ sem Assverus talade hønum Reidulega til/ þa merkte hann/ ad sier munde Olucka vijs/ Esth. B. 7. Huad myklu framar hafa Menn þa ad Ottast/ fyrer Oblijdu þess Ædsta Konungsins allra Konga/ j huørs Vallde ecke ad eins er/ ad Aflijfa Lijkamann/ helldur og so Sælu og Lijfe j Helvijte ad Tortijna/ Matth. 10. Vndann Veralldlegra Konga Reide/ kunna Menn opt og tijdum ad flya/ og forda Lijfe sijnu/ so sem ad giørde Spamadurinn Elias/ þa hann flwde fyrer Reide Achabs og Jessabel/ 1. Kong. B. 19. Jacob Flyde j Mesopotamiam/ þa hans Brooder Esau hafde Heitstreingt/ ad taka hann af Lijfe/ Gen. 27. Enn fyrer Gude Almattugum kann eingenn ad flya/ edur forda sier/ jafnvel þo hann være so skiotur a Fæte sem Asahel. 2. Sam. B. 2. Þar fyrer seiger hinn heilage David/ Huørt skal eg fara ꝥ þijnum Anda/: Edur huørt skal eg flya fyrer þijnu Auglite? Fare eg upp j Himeninn/ þa ertu þar/ Bygge eg mier Rwm j Helvijte/ sia/ þa ertu einninn þar/ take eg Vængie Morgunrodans/ og være vid þad ydsta Siafarhaf/ þa myndе þar j þeim stad/ þijn Hønd leida mig/ Psalm. 139.

Annad

Añad Strafred/sem Gud Drottiñ liet koma yfer Foracktara þessa Brwdkaupsins/Var Stryd og Daude/þui Gudspiallamadeñ seiger/ Ad Konguriñ hafe wtsendt sitt Herlid/ og Læted fyrerfara þessum Mordingium. Fyrer þetta Herlid a ecke alleinasta ad skiliast/eirn mykell Strydsher/ helldur og so allra handa Strafs & Landplagur/ Hier fyrer eiga og so ad skiliast Vindarner vnder Himnenum/af huørium nockrer eru til Hefndar skapader/ og med syn um Stormum giøra þeir skada/og þegar koma skal Strøffuniñ/so Æsast þeir og framkuæma Reide þess sem þa skapad hefur. Hier fyrer eiga og so ad skiliast/Elldur og Hagl/Hungur og Daude/Slyker Huter aller/eru til Hefndar skapader/Villudyr/Scorpiones/Hoggormar/og Suerded/er og so til Hefndar skapad/þa enu Ogudræknu ad fordiarfa/seiger/Syrach 40. Cap.

Þridia Straffed sem Gud Drottiñ hootar/ad koma skule yfer þa/sem Foractta þetta Brwdkaups Boded/er Elldur/þui j Gudspiallenu stendur/Ad Konguriñ Hafe Læted Breña Vpp þeirra Borg. Af þessu Hefndar straffe Lifanda Guds/mattu þeir j Sodoma seigia/ sem og eirniñ Jerusalems Jñbyggiarar/a Adskilianlegum Tymum/Vier siaum og so huørniñ Gud straffar eñ nu j Dag/ Heila Stade/ Borger og Bæe/med Ellde/huøriu ecke velldur añad/eñ Forøcktun Guds/hans Heilaga Ords/og Sacramentaña/ sem og eirniñ Opacklæte/þeirra sem þar jñebyggia og bwa.

Ad sydustu verdur oss hier j Nidurlage þessa Heilaga Evangelij/ synt og fyrer Stoner sett/huørs Straffs þeir hafa sier ad vænta/sem koma til þessa Brwdkaupsins/eñ eru þo ecke skrydder þui riettu Brwdkaupsklædenu. Hier kañ einhuør ad spyrla/huørniñ ad þessu Brwdkaupsklædenu sie vared/ eda huad fyrer þad eige ad merkiast og skiliast? Ecke a þar fyrer ad skiliast/ eitt Jardneskt og Lykamlegt Klæde/Stickia edur Kapa wr Silke/Vllu/Skarlate edur Kamels Hærum giørd. Helldur a fyrer þetta Andlega Brwdkaupsklæded ad skiliast/soddañ eirn Skrwde/sem ecke verdur boriñ wtvortis a Lykamañ/helldur jñvortis j Mañsins Hiarta/Sal og Samvisku. Marger kuñe þeinkia so m3 sier/ad þeir sieu Goder christner/ ef þr hlyde Evangelij predikun/gange til Kyrkiu og Skripta/ medtake þad Heilaga Alltaresins Sacramentu med ødrum/Meinande sig hier fyrer ad hafa þad rietta Brwdkaupsklæd/ Eñ þar er þo langt fra/ef Hiartad hid jñra er ecke med riettre og sañre Trw/ Audmykt og Lytelæte skrydt og prydt/Þui huad eru soddañ Manneskiur añad eñ Muñchristnar Mañeskiur/skynande fagurt hid ytra/ Eñ ovrande þo hid jñra j Hiartanu Skalkar. Þesser giøra øngva rietta og saña Yferboot trwa ecke a Herrañ Christum/ Betra ecke sitt Lyf og Lifnad/ helldur blyfa j synum Syndum og Vantrw hafande øngva Alvøru/til ad rækia syn Salu hialpar Efne. Vtvortis synast soddañ Meñ/ad søñu Froomer & Gooder ad vera/Eñ sa er sem þeirra Hiarta sier og Rañsakar/þad er Gud Allsheriar/huør ad er og kallast/Hiartaña og Nyrnaña Rañsakare. Huørniñ Farve edur Litur a þa ad vera a þessu Andlega Brwdkaupsklædenu? Hañ a ad vera

Raudur

Raudur/epter Klædalit vors Bl.ssada Brwdguma Jesu Christi/Þad er/ hañ æ ad vera Raudlitadur/j hans Saklausa Bloode/sem hañ wthellte fyrer oss ä Krossenum. Forfaderen̄ Jacob Spæde vm hn̄/Ad hañ munde þuo sin̄ Klædnad j Vijne/og sin̄ Møttul j Vijnberia Bloode/ Gen. 49. Vppa þeñ an̄ Klædalitin̄/styngur suo sem Fyngre/ hin̄ heilage Johañes/ j Openberingar B. 7. Cap. Þar hañ so spyr og seiger/ Huørier eru þesser/ sem Skrydder eru Huijtum Skrwda/þa vard hønum so suarad/ þad eru þeir sem sin̄ Skrwda hafa þueiged og Huijtfægad j Bloode Lambsins.

Vilier þu nu min̄ Brooder og Syster/ vera þui rietta Brwdkaupsklædenu skrydd og Prydd/þa verdur þu med eirne sañre og stadfastre Trw/ ad Lauga þig og Fæga/j Bloodenu Lambsins/ sem fyrer oss er Slætrad/Þad er/ vors Drottins Jesu Christi/ Huad ad skiedur/nær sem hellst ad þu setur alla þijna Von/Trw og Traust/vppa hans Forþienustu/ Pijnu og Dauda/ og trwer/ þui af Hiarta/ad þu muner fyrer hans Beniar og Vnder/Heilbrygdur verda/ af þijnum Synda Sarum. J Eilijfu Lijfe munum vier þo añan Klædalit æ oss bera/ sem er Huijtañ j stadin̄ þess Rauda/ sem vier høfum haft og bored/j þessu Lijfe/Þad er ad skilia/Vier verdum þa med Eilijfu Riettlæte/Hielagleika og Sakleyse/ skrydder og prydder/ j Auglite Guds og Lambsins/ og allra Heilagra Eingla og Mañа.

Huøriar eru þa Perlurnar edur Edalsteinarner/sem þetta Brwdkaupsklæd ed æ ad vera med Prydt? Þad eru Trwareñar Avexter/so sem ad eru Kiærleike/Føgnudur/Fridur/Þolenmæde/Blijdlecke/Godgirne/Trw/Hoogværd/Hreinlijfe/epter þui sem Postulin̄ seiger/Pist. til Gal. 5. Cap.

Lætum oss þar fyrer af øllu Hiarta og Krøptum/ Lijfs vors og Sælar/ stunda epter þui/ ad Jklædast þeim Nya Mañenum/ en̄ afleggia þañ Gamla/ epter Postulans Pæls Amiñingu/til Eph. 4. Cap. So vier mættum hroosa oss med hinum heilaga Job/og seigia/Riettvijsin̄ var min̄ Klædnadur/ huørin eg Jklædde mig/sem ødrum Kyrtle/ Og min̄ Doomur var mijn Velldishwfa/ Auga hins Sioonlausa var eg/og Footur hins Footlæma/ Eg var Fader hinns Fætæka/ og huørt þad Mælefe/ sem eg visse ei/ þad wtspurda eg/af Jobs Bookar/29. Cap.

Nu vilium vier sia Straff þad/ sem Gud hootar þeim/sem ecke eru Jklædder/edur Skrydder/ þui Rietta og saña Brwdkaups Klædenu. Þad sijner oss og fyrer Siooner setur/Gudspiallamadurin̄/ j Nidurlage þessa Heilaga Evangelij/þar hañ so ad Orde kiemst/og seiger. Eñ þa Kongurin̄ gieck jn̄/ad sia þa sem til Bordsins sætu/sa hañ þar eirn Mañ/eige Klæddan̄ Brwdkaupsklæde/Og sagde til hans. Vinur/Huørnin̄ komstu jn̄ hingad/hafande ecke Brwdkaupsklæde/Eñ hañ þagde. Þa sagde Kongurin̄ til siña Þienara/ Binded hans Hendur og Fætur/ og kasted honum j hin ytstu Myrkur/þar ed vera mun Oop og Tañagnijstran.

So er

So er þad þa hid fyrsta Straff/og Hefnd/sem koma mun yfer alla Gudla
usa/ Athugalausa og Puerbrotna/ sem ecke hafa þ Rietta Brwdkaupsklædid
æ sier/ Ad þeir munu Bundner verda/ ecke einasta æ Footunum/ helldur og so
æ Høndunum/og þad sama ecke med Reypum edur Snærum/Jarnum edur ød
rum Lykamlegum Fiøtrum/eins og Illvirkiar og Storbrotamen̄/eru hier med
Hepter og Bundner//þa þeir nockud til vin̄a/þad Straffs er verdt/ helldur
munu þeir so Bundner verda/ad þeir gieta ecke hrært Legg nie Lid/Tær edur
Fyngur.

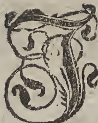
Þar næst munu þeir wtkastader verda/ j hin ydstu Myrkur/Þad er/ ecke j
soddan̄ Myrkur/sem þeir kun̄a nockurn Tyma aptur wr ad Rata/so sem vier/
fa vier Røtum j Megna Þoku eda Nattmyrkur. Helldur skilst fyrer þet-
ta/Myrkred sem j Helvyte mun verda/yfer øllum Fordæmdum/ad Eilyfu.
Soddan̄ eitt Myrkur/ sem Elldurin̄/ sem þar Bren̄ur syfelldlega/ Dag og
Nott/kan̄ ecke ad Vppfbyrta/vegna þess syfellda Reiks og Suælu/ sem af Hel-
vyte mun vppganga/so sem af einum myklum Ofne/so sem Johan̄es seiger/ j
Openberingar B. 9. Cap.

J þridia mata wtmalar Herran̄ Christur j þessa Dags Evangelio/ Kuøl
og Pynu þeirra Fordæmdu/sem ecke hafa þad Rietta Brwdkaupsklæded/med
þeim Ordum/ad han̄ seiger/ þeir mune Koma j þan̄ Stad sem vera mun Op/
þad er ad skilia/ þeir munu ecke alleinasta sialfer Æpa og Veina/ Syta og Gr
æta yfer Kuølum synum og Obærelegum Pynum sem æ þeim liggia/ helldur
og so verda ad heyra syfelldlegt Ylfur hin̄a an̄ara Fordæmdu/sem þar liggia
allt j kryngum þa/ so sem adrer Sauder/sem og eirnen̄ Kall og Hroop þeirra
Helvytsku Ara/ af huørin þeir munu so miøg skielfder og hrædder verda/ ad
þeir munu leita epter Daudanum og fin̄a han̄ ecke/ þeir munu Øska sier Dau-
da/ og Daudin̄ mun fra þeim flyia/ epter þui sem þar stendur j Openber.
Book. 9. Capitula.

J Fiorda mata stendur hier/Ad j Helvyte/edur Kualastad þeirra Fordæm
du/mune verda ei ad eins Oop/helldur og so Tan̄agnystran/þad er/þeim ofur
mykla Hita/sem þeir af Elldenum verda ad þola/mun fylgia og so Oseigian
legur Kulde/so þeir munu Tøn̄um gnysta/og sundurbyta synar Tungur/Op-
enberin. B. 16. Cap. Þetta allt skal vera oss til Skielfingar/ og Vidrørun
ar/ad vier stundum oss vel þ/og Kieppunst epter yfer alla Hlute fram̄/ad na þui
rietta Brwdkaupsklædenu/ Huar til oss Hialpe Gud Fader af sine Nad/fyr-
er Forþienustu/Pynu og Dauda Jesu Christi/syns Eingietna Sonar. Huør
sum med Fødurnū z H. Anda/sie Lof og Dyrd/fra Eilyfd til Eilyfdar/Am̄.

Tuttugasta og fyrsta Sun̄udag epter Trinitatis.

Evangelium/Joh. 4. Cap.

Þañ Tÿma. Þar var eirn Konungs madur/ huørs So-
nur ad Siukur lꜳ til Capernaum/ Þa hañ heyrde þad/
ad Jeſus var Komiñ aꝼ Gydingalande j Galileam/ ꝼor
hañ til hans/ og bad hañ/ ad hañ ꝼære oꝼañ og læknade
Son hañs/ þui hañ være ad meſtu daudur. Þa ſagde
Jeſus til hans/ Nema ad þier ſiæed Teikn og Stoorme-
rke/trwed þier ecke. Kongsmaduriñ ſagde til hans/ Herra
ꝼar þu oꝼañ ꜳdur eñ Soñ miñ andaſt/ Jeſus ſagde hm̄ þa. Far þu/ So-
nur þiñ liꝼer. Og Maduriñ trwde þeim Ordum er Jeſus ſagde honū/
og gieck þadañ. Eñ þa er hañ ꝼor oꝼañ epter/ geingu hans Þienarar moo-
te honum/ ſeigiande Sonur þiñ liꝼer. hañ ſpurde þa ad/ a huørium
tÿma þad honū heꝼde batnad. Og þeir ſøgdu honum. J Giær vm ſiou-
ndu Stund/ huarꝼ ꝼra honum Kaldan/ Þa ꝼormerkte Faderiñ/ ad þ var
ꜳ þeim tÿma a huorium Jeſus haꝼde ſagdt/ Sonur þiñ liꝼer. Og hañ tr-
wde og allt hans Heimaꝼolk.

Exordium.

Añare Samuelis Bookar 14. Cap. Leſum vier/ Ad þa Abſalon
var ꝼalliñ j Ovinſkap og Reide ſÿns Fødurs Davids/ ꝼyrer þa ſkul-
lld/ Ad hañ haꝼde læted Drepa og aꝼ Lÿꝼe taka ſiñ Broodur Am-
on/ þa haꝼe hañ ſendt epter Joab/ ſo ad hañ være Medalgangare æ
mille ſÿn og Kongſins/ Eñ Joab villde ecke koma. Þa ſagde Abſa-
lon til ſiña Sueina/ ſiæed/ Joabs Akurpartur liggur j nænd mÿnum/ og hann
heꝼur Bygg þar ꜳ/ Þar ꝼyrer ꝼared/ og ſetted Elld þar j/ Huad þegar Joab
ꝼornam/ þa kom hañ ſtrax til Abſalons Hwſs. Vor Goode Gud og Drottiñ
ſkickar og ſo Daglega/ ſÿna Þienara wt/ til ad kalla oſſ til Jdrunar/ og Ape-
bootar/ Eñ oſſ ꝼer mootlÿka og Tilheyrendum Jeremiæ/ ad vier vilium ecke ko-
ma/ Jerem. 6. Þar ꝼyrer tekur Gud þad til Raads/ ad hañ vppkueiker Elld
ſiñar Reide j vorum Borgarhlidū/ Jerem. 17. Þad er/ Hañ tekur Kroſſiñ til
Hialpar/ ꝫ leggur ſÿnū Børnū Siukdom vppa/ eins ꝫ Ezechia Konge/ Eſa. 38.
Audrum ørbyrgd og Fatækt/ Þridia gieꝼur hañ Flein j Hollded/ eins og Poſt-
ulanum Paale/ 2. Cor. 12. Allt þar til ad vier verdum ꝼegner vm ſÿder ad
koma/ ſeigiande ſo/ aꝼ Oſeæ Spaadooms B. 6. Cap. Komed vier vilium aꝼt-
ur til Drottins/ þui hañ heꝼur j ſundur ſlited oſſ/ hañ mun og Lækna oſſ/ hñ
heꝼur ſleiged oſſ/ hñ mun ꝫ Græda oſſ. Item ſeiger Spaamaduriñ Eſaias ſol/
25. Cap. Drottiñ/ Nær Hørmungiñ er ꝼyrer Høndum/ þa vitia Meñ þÿn/
Nær ed þu Agar þa/ þa kalla þeir Saargrætelega.

Þanne

Dæme hier vppa/verdur oss synt/og fyrer Siooner sett/a þessum Konungs Mane/vm huørn talad er/j þessa Dags Gudspialle/Huør an eps/ ecke munde hafa so flytt sier/ad finna Herrann Christum/ hefde ecke Kross og Mootgangur sem laa a hans Hwse/ knwd hann þar til. Og villium vier an leingra Jnngangs/vykia til Gudspiallsins/og þ yfervega/og skoda/j tueimur Smægreinum.

Hin fyrre skal vera/vm Bæn og Supplicatiu/sem Konungs madurinn fram ber hier/fyrer vorn Drottinn Jesum Christum/vegna syns veyka Sonar.

Aunnur vm Vnderteckt z Hialp Herrans Christi/ sem hann hm veitte. Gud giefe/Ad vier mættum þetta so yfervega/ad hans allra Helgasta Nafne mætte vera til Lofs z Dyrdar/enn oss sialfum til Sæluargagns j Jesu Nafne/Amen.

Fyrre Greinin.

J Vpphafe Textans stendur so/Þar var eirn Konungs Madur/huørs Sonur Siukur laa til Capernaum.

Hier verdur oss synt/og fyrer Siooner sett/huad fyrer Persona þetta hafe vered/ sem kom til Herrans Christum/sem er/Ad þ var ecke eirn sliettur og Vmkomu lytell Madur/Þui hann kallast hier Kongs madur/Enn þad þo ecke fyrer þann Skulld/Ad hann være Kongborinn/ edur af Konga Ættum kominn/ sem sumer hafa meint og hallded/helldur vegna þess/ ad hann var eirn af þeim Hellstu Hoofþienurum Herodis Kongs.

Hier af høfum vier þad ad læra/Ad þo so sie/ad j Keysara og Konga Høllum/og Hoofgørdum/hafe fundest optast nær misiafnar Personur/ þui þad ber til/Ad þeir sem komast til/ ad þiena Stoorherrum/eru ecke allt iafnt eins Gooder og Froomer/Sumer eru Athugalauser/ og Bænræktarlauser/ halldande lyted af Guds Þionustugiørd/ og hans Almætte/ eins og sa Vantruade Riddare j Samaria, 2. Kong. B. 7. Cap. Sumer eru Lastmælis samer/ eins og Rabsake/Stemkiare Kongsins af Assyria/2. Bok Kong. 18. Sumer Hædgiarner/sem tala jllt vm adra/eins z Doeg/1. Sam. 22. Sumer øfundsiuker/sem ecke gieta sied og vitad annara Velferd/eins og Haman/ Esth. B. 6. Sumer Falsker/sem tala annad med Munnenum/enn þeinkia annad j Hiartanu/eins og Joab/2. Sam. B. 3. Enn huøreninn sem þessu er vared/ þa finnast þo samt marger Gooder og Froomer Menn/ j bland þessara/ sem breytt hafa epter Loflegu Dæme þessa Konungsmannsins/j þui ad Elska Gud og hans Heilaga Ord/og breita epter þui j Lifnade og Framferde/so myked sem møgulegt er/ eins og Joseph giørde/ Gen. 41. Obadias/ 1. B. Kong. 18. Cap. Naaman Syrlendske/2. B. Kong. 5. Ebedmelech/Jerem. 38. Daniel og hans Stallbrædur/Dan. 3. Villdismenne Drottningarinnar Candaces/Act. 8. Og adrer fleyre/Huøtra Footsporum enn nu j Dag ættu epter ad fylgia/ aller Stoorherra Þienarar/ og Veralldlegrar stiettar Menn.

Þar næst Lærum vier hier/Ad einginn huørsu Hærrar Tignar og Stiettar sem hann er/eda vera kann/Er frij fyrer Sott og Siukdoome/Sorg og Mootlæte

læte. Siaaum hvad David hafde ad bera/ Huør þo han være eirn mykelshaattu
ar Kongur/ þa vard hn̄ þo samt þiaadur og Pijngadur ad vera/ af ymisleg
um Kraankdæmum/ Huar yfer han klagar so og seiger/ Psalm. 38. Þar er einn
gin̄ Heilbrygde j mijnu Hollde/ z einginn Fridur j mijnum Beinum. Sømu Rau
einstafe bar Ezechias og so/ fram fyrer Drottin̄/ þa hn̄ laa Daudsiukur a sin̄e
Sootarsæng. Jeg/ seiger han) Tijste sem Tranan̄ z Sualan̄/ z stunde sem Du
fan̄/ z mijn Augu villdu wtspringa/ Drottin̄/ eg lijd Anaud/ lina þu mier/ Esa.
38. Og þo so sie/ ad Gud hlijfe þier/ og Heimsæke þig ecke sialfan̄ med Soott
og Siukdoome/ þa kan̄ han̄ þo samt þijn Børn/ þijna Forelldra/ og bestu Vine
ad Heimsækia med soddan̄ moote/ Huad optsinnis ecke er minne Raun/ ad sia og
horfa vppa/ en̄ þad sem a sialfum liggur. Huad Saargrætlega bar David
sig/ þegar hans Sonur/ sem han̄ atte vid Bersaba/ laa Daudsiukur/ Laa han̄ ec
ke a Jørdu/ þa heilu Noott yfer? Og þa þeir Ellstu af hanns Huse/ komu
til hans/ z villdu hafa reyst han̄ a Fætur/ þa villde han̄ þad j øngvan̄ maata
z ei villde hn̄ helldur Matar neyta/ so sem lesa maa/ 2. Sam. B. 12. Cap.
Hier af siaaum vier/ Ad Gud Heimsæker ecke sijdur med Siukdoome/ Krosse og
Motgange/ þa sem j hærum Embættum eru/ en̄ hina/ vppa þad/ ad þeir Lære
þess betur ad þeckia Gud fyrer sin̄ Yfer herra og Drottin̄/ og snwa sier af øllu
Hiarta til hans.

J annan̄ maata er oss hier athugande/ fyrer huøriar Ordsaker ad þesse Kon
ungs Madur hafe komed til Christum/ og huør Naudsyn hn̄ hafe þar til drei
ged/ sem er fyrst/ Siukdoomur hans Sonar. A medan̄ hønum gieck vel/ og ad
Oskum/ þa sat han̄ kyrr heima/ En̄ sem Kross og Motgangur kom hønum ad
Høndum/ lærde hn̄ ad leita Læknarans. Þar næst kom hønum þar til/ þad
mykla Nafn og Rycte/ sem wtgieck af Herranum Christo/ þa han̄ kom aptur/
af Gydingalande/ j Galileam. Med huørium Hætte edur Ordum/ byri
iar han̄ þa Rædu sijna/ vid vorn Frelsara Jesum Christum? Gudspiallamad
urinn seiger/ Ad han̄ hafe bedid han̄/ ad han̄ villde/ Fara ofan̄/ og Lækna Son
sin̄/ þui han̄ være ad mestu Daudur. Og þo Herran̄ Christur tæke ecke
so Blijdlega j fyrstu vnder vid han̄/ þa helldur han̄ þo samt afram j Bænin̄e
og lætur ecke af/ seigiande. Herra/ Far þu ofan̄/ adur en̄ Sonur min̄ An
dast. Og er þad hier fyrst Lofs verdt/ j Fare þessa Hundradshøfdingia/ ad
han̄ leitar sier Hælis og Hialpar hia Herranum Lijfsins/ vorum allra Sætasta
Endurlausnara Jesu Christo/ framar en̄ hia øllum ødrum Læknismeysturum.
Þar næst er þad Lofsverdt/ ad han̄ ber soddan̄ Fødurlega Vmhyggiu/ fyrer
sin̄e Veyku Barnkynd/ ad han̄ giører sier Reysu og Omak/ ad leita hen̄e Læknin
gar hia Christo. Huar med han̄ giefur øllum fromum og Riettchristnum For
elldrum/ eitt Merkelegt Epterdæme/ Huørnin̄ Hiartalag þeir eige ad hafa til
sijns Afkuæmis/ sem er/ Ad þeir eiga ad frambera Veykleika sinna Barna og
Hiwa/ med Audmiukre Hiartans Bæn/ og Andvarpan/ fyrer Lifanda Gud/

eins

ꝛkis z David giørdi. Oss verdur hier og eirnin syndt/og fyrer Sioner
sett/af Dæme þessa Konungs mans/Huørsu þad vier erum Trwarveyker/ þa
Kross og Mootgaungur oss ad Høndum kiemur. Hañ trwer þui ad sǽñ/ Ad
Jesus kuñe vel ad Lækna sin Son/ þo ecke vtañ med þui moote/ad hañ kome
sialfur Personulega ofañ til hans/og snerte hañ med synum Signudu Høndū.
Til sømu Trwarveyke fañ og so Naaman Syrlendske/þa hañ meinte/ad Spa
madurin Eliseus munde ecke kuña ad hialpa sier/ vtañ hañ geinge wt til syn/z
legde Hendur yfer sig/so sim lesa ma/2. B. Kong. 5. En vier skulū vita/Ad
Herranū Kyrsins/Drottne vorū Jesu Christo/er ecke vm Megn ad Hialpa oss
so vel fiærlægū sem nalægum/ So vel an Medala/so sem fyrer Medal. Og
þo so sie/ad vier sieum ecke so Fullkomner j Trwñe/sem Høfudsmadurin j Ca
pernaum var/Huør ed sagde vid Herrañ Christum/Ef ad þu seiger ad eins eitt
Ord/þa verdur min Pion Heilbrygdur/ Matth. 8. Þa skulum vier þo sa
mt Hugga oss þar vid/ad vier eigum þañ Herra/og Drottin/ sem ecke vill sun
durbrioota Brakadañ Reyr/ ne wtsløckva lyrt Logande Kyndueik? Og suo
sem þad/ad sa Goode Jesus var so Milldur og Giæfurykur/ vid þeñañ Kon
ungsmañ/ad hñ rak hañ ecke fra sier/ þo hañ være Trwarveykur. So skulū
vier z so vita/ad hañ mun ecke helldur wtskwfa oss/z fra sier Reka/Helldur va
edveita þa alla/sem æ hñ treysta j Trwñe til Eilyfrar Sæluhialpar/1. Pet. 1.

Þegar Postulin Petur/af Veykleika siñar Trwar/took til ad søkva æ Sio
num/ Þa wtriette Herrañ Christur syna Signudu Hønd/ og Greip til hans/
Matth. 14. Eins wtriettet Herrañ Christur eñ nu j Dag/syna Hialpar Høn
nd til allra siña Barna/ þegar hañ sier ad Trwin vor tekur so til ad veyklast/
og søckva j Motlætesins Sioo og Bylgiur. Andvørpū þar fyrer med hin
um heilaga David/og seigium/ Yfergiefdu mig ecke Drottin min/þa ad eg tek
ad Hrørna/Psalm. 71. Og mun hañ suara oss aptur/ og seigia/Ottast ecke/
eg er med þier/ vyktu ecke/eg er þin Gud/Eg styrke þig/Eg Hialpa þier eirnin/
Eg helld þier vid/ fyrer þa Hægre Høndena myns Riettlætis/ Esa. 41. Og
skal þad so stuttlega vera sagt/vm þad fyrra Greinarkornid.

Aūnur Greinin.

Epterfylger med einu Orde/þad añad/ sem æhrærer Andsuar Herrans Chri
sti/sem hañ giefur þessum Konungs mañe vppa syna Boon/z Supplicatiu.
Hier vm hliodar so Textin/Þa sagde Jesus til hans/ nema ad þier sia ed
Teikn og Stoormerke/trwe þier ecke. J hnpsium Ordum/Herrañ Chri
stur giefur þessum Konungs Mañe/eina skarpa Aminning. Og ter hönū Bless
udū hier ecke Olyka/og einū Goodum Læknameystara/huør ed giører Saared
hreint/og tekur burt allañ Fva og Fordiørfan/sem j þui er/ adur eñ hñ leggr
Græde plasturin þar vid. Þesse Konungsmadur hefde kañ skie alldrei kom
ed til Herrans Christum (so sem eg adan sagde) hefde hans Hwss Kross ecke

honum

hønum þar til þreyngt/ Þar fyrer vill Herrañ Christur so myked sagt og tal
ad hafa/ þar hañ seiger til hans/ NEma Þier Siaed TEikn Og STOormer
ke/ et cet. Þad er/ Jeg þecke ydur sem þiened til Hoofa/ og j Stoorherra Gø
rdum/ huørniñ þad þier erud siñader/ þegar yckur geingur allt vel/ og ad Ósko
uni/ þa hugxe þid lyted vm Gud/ og hans Þienara/ Eñ þegar nockur Mootblo
æstur ad Høndum kiemur/ þa trwed þier ecke/ vtañ þier fyrer Augunum siai
ed Teikn og Stoormerke.

Hier af høfum vier þad fyrst ad læra/ Ad nær sem hellst vier Røtum
j Kroß og Mootgang/ og oß synest suo sem þad/ Gud sie oß Reidur/
og hañ vilie ecke giegna vorum Bænum/ huar yfer hiñ Heilage Job klagar/ 30.
Cap. siñar Bok. seigiande/ Þu ert mier vmsnuiñ til eins/ sem er Grædelegur.
Og eñ aftur seiger su Andlega Zion/ Drottiñ hefur yfergiefed mig/ Drottiñ
hefr Forgleymt mier/ Esa. 49. Þa lætum oß ecke þar þ efast/ helldur hallda
æfram med þessum Konungs mañe/ og læta ecke af Bæniñe/ so munu aller Hl
uter snwast oß til hins besta.

Þar næst giefur Herrañ Christur hier/ Eitt Merkelegt Epterdæme af sier
øllum Fromum og Trwlyndum Ordsins Þienurum/ ad þeir skule straffa og
og Aminna syna Tilheyrendur og Sooknarbørn/ þa þau giøra ecke so sem þeim
ber ⁊ Hæfer/ edur Hegda sier añars eñ vel/ ⁊ Christelega/ ⁊ hafa hier wti eckert
Mañgreinar Alit/ helldur seigia huørium sem einum/ huørt sem hañ er meire
Hattar edur miñe/ Rijkur edur Fatækur/ til siña Synda.

Tilheyrendurner verda hier og eirniñ Aminter/ Ad þeir med Hoogværum
Anda medtake/ Vmlyde og Vmberr/ Amiñingar og Vmvandaner siña Sálu
sorgara/ Einkanlega og sierdeilis/ þa þeir fiña j Samvisku siñe/ sig vera valls
da af þui/ sem þeir eru vm Aminter/ hafande fyrer sier Loflegt Dæme þessa
Konungs mans/ huør ed Lytelætlega giegnde Amiñingu Herrans Christi/ Eñ
huørniñ þad tilgange nu æ þessum Tymum/ þad sier sa sem alla Hlute sier og
heyrer/ þad er Gud Almættugur.

Framveigis siaum vier hier/ af Textanum/ Huørniñ Herranum Christo haf
ur fared vid þeñañ Konungs mañ/ þa hañ took vel hans Amiñingu og Vmvø
ndun/ sem er/ Hañ veiter hønum syna Boon/ og þo so være/ ad hañ hiellde sa
mt æfram j siñe Vantrw/ so seigiande. Herra/ Far þu ofañ/ ædur eñ Son
nur miñ Andast. Þa er Jesus þo samt so Goodur og Giæskuryker vid hañ/
ad hañ seiger/ Far þu Sonur þiñ Lifer. Jæ/ Þar hefur alldrei nockur eirn
so Aumur og Voladur til hans komed/ og beded vm Nad/ ⁊ Hialp/ ad hañ haf
fe ecke vered fwß til/ hønum þad ad veita. Vnder eins og su Bloodsiuka Ko
nañ þeinkte med sialfre sier/ Mætte eg ad eins snerta Falld hañs Klæda/ þa mu
nde eg heilbrygd verda/ Þa fær hun ad heyra/ af Jesu Blessada Muñe/ þesse
Gledelegu Ord/ Vertu Hughraust Dootter/ þyn Trw giørde þig Heilbrygda/
Matth. 9. Hundrads Høfdingiñ j Capernañ hafde valla wttalad Bænarord
syn

syn/sem hñ fram bar/vegna syns Icktsiuka Þienara/fyrre en Herran Christ: gaf hønum Andsuar/og sagde/ Eg vil koma og Lækna hañ.

Lærum oss þar fyrer hafa oss þad til Huggunar/ j allskonar Neyd/ Ad Jesus kan bæde ad hialpa oss/ og vill Hialpa oss. Ad hañ kuñe ad Hialpa/ þa hañ er bediñ/ þar þarf eingiñ vppa ad tuijla/ Þui suo seiger hañ sialfur/ hia Matth. 28. Cap. Mier er giefeñ øll Magt/a Himne og Jørdu. Ad hañ vilie Hialpa/ þarf eingiñ helldur ad efa/ þui hañ seiger/ Komed til myn aller/ þier sem Erfidid/& Þunga erud hladner/eg vil Endurnæra ydur/ Matth. 11. Alleinasta wtheimtest þad af oss/ ad vier stadfastlega trwum/ Guds og Jesu Christi Ordum og Lofunum/ þui forgiefins væntir þu þier Hialpar af hønum/vtañ so sie/ad þu trwer af Hiarta hans Ordum/og giører epter þeim/eins og giørde þesse Konungs Madur/ þui Gudspiallamadurinñ seiger/Ad hañ hafe ecke alleinasta trwad Þeim Ordum/sem Jesus sagde/ helldur og so/þa hafe hañ Geinged burt/epter Herrans Christi Befalningu.

Framveigis stendur so j Textanum. Eñ þa hañ foor ofan epter/geingu hans Þienarar j moote hønum/og kuñgiordu hønum/seigiande/Sonur þiñ lifer/Nañ spurde þa þar ad/a huerium Tijma hønum hefde batnad/og þeir søgdu hønum/j Giær vm sioundu Stund/ huarf fra hønum Kaldañ. Þar nu Gudspiallamadurinñ Hnyter þessu/vm Þienara Kongs Mañsins/ aptañ vid þetta Heilaga Evangelium/ og seiger fra/ huørniñ þeir hafe geinged wt a mote hm̄/so sem Fagnande/& sagt hønum/ ad Sonur hñs lifde/ Þa skulum vier vita/ad hañ hefur þad ecke an Ordsaka giørt/ helldur af asettu Rade/So ad hañ þar med/sette oss fyrer Sioonir. Fyrst/Huørniñ Kongsmañenum hafe brugded vid þessa Fregn/sem er/Ad ecke einungis hñ sialfur/helldur og so hans Heima Folk/Fieck þar af eina Krøptuga Trwarstyrking vm Jesum/ad hañ være sa riette og sañe Messias/ og Eingietiñ Guds Son. Þar næst hefur Gudspiallamadurinñ Johañes/ viliad syna oss af Dæme þessara Þienara/Huørniñ Siñe og Giedsmunum þeirra Vndergiefnu/eige ad vera vared vid syna Hwsbændr/Sem & eirniñ Hwsbændaña aptur a moot vid syna Þienara.

So myked sem Hwsbændunum vidrykur/Þa er þad fyrst/Ad þeir eiga ecke ad vera ofharder/edur Abwdarsamer/vid sitt Heimafolk/epter þui sem Syr. Raadleggur/4. Cap. siñar Bokar/seigiande/Vert ecke sem Leon j þijnu Hwse/ og ecke Styrialldarsamur vid þijn Heimahiw. Item/ seiger Postuliñ Pall/ j Pistlenum til Eph, 6. Cap. Þier Drottnar/Giøred eirniñ þetta hid sama vid þa (þad er vid ydar Þienara) og læted af Ognunum/og vited þad/ ad ydar Drottiñ er a Himnum/ og hia hønum er eckert Mañgreinar Alit.

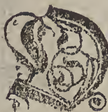
Þar næst er þad Skyllda Hwsbændaña/ ad Vppfræda syn Hiw/ & Heimilis folk/j søñum Guds Otta/og Þeckingu/so sem giørt hefr þesse Konungsm: dr/ þui hier stendur vm hañ/Ad hañ hafe trwad/ og allt hans Heimafolk. Hier

fyrer skipar Gud Alvarlega j synu Orde/Ad. Hwsbændurner skule ecke hallda synum Þienurum til Viñu og Erfidis/a Sabbathsdøgum/ suo þeir Hindrist ecke þar fyrer/fra Guds Orda Heyrn/þar hañ so seiger/Deut. B. 5. Cap. Sa siøunde Dagur er Drottins Guds þyns Sabbath/Þu skallt þa ecke neitt Erfide fremia/ecke helldur Sonur þiñ/eige helldur Dootter þyn/ecke helldur þiñ Þionustumadur/og eige helldur þyn Þionustukuiña/eige þiñ Uxe/ og eige þiñ Asne/og eige helldur nockur af þynum Gripum. Og sakir þess/Ad Forfader iñ Abraham/hiellt synu Heimilisfolke/til sañrar og Alvarlegrar Gudrækne/ þa verdur hønum mykelega hroosad/af Anda Drottins/j Heilagre Ritningu so sem lesa ma/Gen. Book. 18. Cap.

Hier a moote ber Þienurunum/og þeim Undergiefnu/Ad hafa og hallda syna Herra og Hwsbændur/j Æru og Virdingu/ Elska þa/ hafa Samaumkan med þeim/þa þeim geingur nockud a mote/ Eñ samfagna þeim/ þa þeim geingur vel/so sem ad giørdu Þienarar þessa Konungsmañsins/huørier ad hlupu wt a mote synum Herra med Fagnade/og kuñgiørdu hønum þad/Sonur hans Lifde. Um þessa Hlydne/ Elsku og Kiærleika/ sem þeir Undergiefnu eiga ad syna synum Hwsbændum/talar so Guds Ande/fyrer Muñ Postulans Pals/j Pistlenum til Eph. 6. Cap. Þier Þionustumeñ/vered Hlyduger/ydar Lykamlegum Drottnum/med Otta og Skielfingu/j Einfalldleik ydvars Hiarta/ so sem Christo/ Ei alleinasta med Þionustu fyrer Augunum/ Møñunum til Þocknunar/helldur so sem Þionar Christi/ Latande ydur þykia/suo sem þier Þionudud Drottne/ eñ ecke Møñum/ Og vited/ ad þad sem huør eirn giører gott/Þad man hañ af Gude medtaka/ huørt hañ er Þræll eda Frelsinge. Og skal þad so Einfalldlega sagt vera/ad þessu siñe/wt af þessu Heilaga Evangelio. Gude einum og Þreñum/Fødur/ Syne og Heiløgum Anda/ seigium vier Lof og Dyrd og Þackargiørd/nu hiedan j fra/og ad Eilyfu/Amen.

Tuttugasta og añañ Suñudag epter Trinitatis.

Evangelium/Matth. 18. Cap.

O Jesus sagde til siña Læresueina. Himnaryke er lykt vid eirn Konung/ sem reikna villde vid Þioona syna. Og er hann took til ad reikna/ kom eirn fyrer hann sa ed honum var skylldugur um tiju Þusund Pund. Enn þa hiñ hafde þad eige til/sem hañ skyllde giallda/skipade Herrañ ad selia hann/hañs Hwsfrw/og so Børnin/ og allt þad hiñ ætte/og borga þar med/Eñ sa Þion fiell fram/tilbad hiñ og sagde. Haf Þolenmæde vid mig/allt skal eg þier giallda. Eñ Herrañ sa

sæ Aumur æ þeim Þioon/ & liet hañ lausañ/ og gaf honum vpp alla Skulldena. Eñ þa hñ gieck vt/ fañ hañ eirn af sijnum Samlags Þioonum/sa ed honum atte ad giallda Hundrad Peninga/ þann sama Handtook hañ/ greyp fyrer Kuerkar honum/ & sagde/giallt þad þu ert mier skylldugur. Og hañs Samlags þioon fiell fram til Foota hañs/ bad hñ & sagde. Haf Þolenmæde vid mig/þui allt skal eg giallda þier. Eñ hñ villde ecke/ Helldur foor burt/ & liet hñ j Diupsu/ þangad til hañ hafde borgad sijna Skulld. Eñ sem hans Sam þionar sæu huad skiede/vrdu þeir miøg hrygguer vid/ komu og kuñgiordu sijnum Herra/ allt huad ed giørst hafde. Þa kallade hans Herra æ hñ/ & sagde til hñs. Þu jllur Þioon/ alla þa Skulld gaf eg þier vpp/ af þui þu badst mig. Huort byriade þier þa ecke Myskunsomū ad vera vid þiñ Samlags Þion/ lyka sem þad eg var þier Myskunsamur? Og hans Herra vard Reidur/ & ofursellde hñ Kuølurunū/ þangad til hñ hafde borgad/allt þad hñ var honum skylldugur. So mun & miñ Himneskur Fader giøra vid ydur/ef ad huør ydar sem eirn/fyrergiefur ecke vt af Hiarta/ sijnū Broodur hans Misgiørder.

Exordium.

Hier lesum j añare Book Kongaña/4. Cap. Vm eina Fatæka Ekkiu/ Huørrar Eigeñ madur hafde epter sig lated myklar Skullder/ Og sem hun hafde ecke til/huar med hun kuñe ad Betala/ villde sa sem Skulldena ætte ad heimta/taka henar tuo Sonu sier til Þræla. Þessa sijna Eymd/klagade hun/fyrer Spamañenum Eliseo/eñ hañ spurde hana ad/og sagde/Huad hefur þu j þijnu Huse? Hun sagde/þijn Þioniustu Kuiña hefur eckert j sijnu Huse/vtañ eina Vidsmiørs Krws/Hñ sagde þa til heñar/Far af stad/og bid allar þijnar Naudwakonur vm Toom Kier/Hell sijdañ j Kierin/þangad til þau eru øll full/og sem hun hafde þad giørt/hafde hun so myked Vidsmiør/ ad hun ecke ad eins/kuñe ad Betala alla Skulldena þar med/helldur og eirniñ þar ad auke/so sem heñe Nægde/handa sier og sijnum Sonum til Vidurlijfis.

Vier (Elskuleg Guds Børn) erū ecke Olijker þessare Fatæku Ekkiu/Þui huad er Erfdahlute vor/sem vier høfū feked/epter vora fyrstu Forelldra/Adam og Evu/añad eñ Skulld? Huøria/med þui vier kuñum sialfer øngvañ eigiñ ad betala/þa var ecke añad fyrer Hende/eñ þad/ad vier yrdum Ofurselldar j Eilijfañ Þrældoom/og verda Diøfulsins Þy og Þrælar. Eñ sa Himneske Eliseus/ Christus Jesus/hefur geinged j Borgun fyrer oss/og Offrad vorum Syndum

æ sialfs syns Lykama/vppa Trienu/so ad vier j fra Syndunum Deydder/ Lifdum Riettlætenu/1. Pet. 2. Nær vier nu med Riettum Trwarennar/ Vppiausum þad Edla Vidsmiør/hans Dyrmætu Forþienustu/og Raudlitada Blodo/ sem hann hefur wt hellt vorra Synda vegna//og Tileignum oss þad sama/ þa kunnum vier/ad Fridstilla/ þann Himneska Fødurinn þar med/ huørium vier erum so margt og myked skyllduger/so hann verde oss ecke framar Reidur/Esa. 57. Cap. Helldur nidursøckvum øllum vorum Syndum/j Hafsins Diwp/suo hann þeirra alldrei þadan af minnest/ Huar vppa vier høfum eitt Merkelegt Epterdæme/æ þeim Skulldbundna Þienara/Huørs gieted verdur j þessu Evangelio. Og vilium vier þar fyrer/æn leingra Inngangs/ taka oss fyrer Hendur/j Otta Drottins/ad skoda & yfervega Gudspialled/j þrem: Smægreinum.

Hin fyrsta skal vera/vm þad mykla ørlæte/sem Kongurinn hafde/vid sinn Þienara/j þui/ad giefa hønum vpp alla Skulldena/sem þo ecke var lytel/helldur Tyu Þusund Pund.

Aunnur skal vera/vm þa myklu Omyskunsemi/sem same Þienare/Audsynde synum Samlags þion.

Þridia/vm þad Hrædelega Hefndar straff/sem hann fier þar med Bakade. Gud sende oss øllum syna Nad/so vier mættum þetta yfervega/hans allra helagasta Nafne til Lofs/enn oss til Sælargagns/ j Jesu Nafne/Amen.

Fyrsta Greinin.

VM Kong Salomon stendur skrifad/j fyrre Book Kong. 10. Cap. Ad hann hafe læted giøra sier eirn Stool/af Fylabeinum/og bwed hann med þui skærasta Gulle/og Stoollinn var Pryddur med Leonum vppa badar Sydur. Þesse vor Kongur/Huørs hier verdur gieted/j þessa Dags Gudspialle/ Hefur og so læted Tilreida sier/og bwa eirn Troon/edur Stool/æ huørjum hann situr/ Huør og so hefur sitt Leon/vppa huøria Sydu/ og kallast þad eina Riettlæte/ enn annad Myskunseme. Huørtueggia þetta/sem er Riettlætid og Myskunsemena/liet hann framkoma vid þennann sinn Þienara/huør ed skylldugur var vm tyu Þusund Pund. Riettlæted ad sønnu/j þui/ad hann kallade hann til Reikningskapar. Enn Myskunsemena j þui/Ad þegar hann gat ecke fra Reikningskapnum komest/ þa gaf hann hønum vpp alla Skulldena. So er þad þa tuent/ sem vier høfum ad skoda/ og yfervega/ j þessu fyrsta Greinarkornenu.

Þad fyrra er/ Huør og huilykur þesse Kongurinn sie/ vm huørn hier verdur talad. Enn huør er hann þa? Þad er Kongur allra Konga/og Drottenn allra Drottna/þui so stendur j Vpphafe Gudspiallsins/HJMnarijke Er Lykt Einum KOnunge/ Huar af vier meigum merkia og skilia/ Ad Herrann Christur talar hier ecke vm eirn Jardneskann Kong/ edur Kongarijke/helldur vm Himnarijke/ og eirn Himneskann Kong/Huørs Vndersátar vier erum aller/ og þad sama. 1. Epter Riette Skøpunarennar/Þui hann hefur giørt oss ad synu Folke/so sem þar stendur/Psalm. 100. Og hefur skapad so vel þann smæra/sem

þann

þann stora/Spek.B.6.   2. Þar næst/epter Riette Endurlausnarenar/ þui hann hefur Frelsad oss fra Yfervallde Myrkrana/og Endurleyst oss/ med sijns Sonar Dyrmæta Bloode/1. Pet. 1. Cap.   3. J þridia lage/eru vier aller þessa Kongsins Þegnar/ epter Riette Helgunarennar/ Þuiad j þui Heilaga Skyrnarennar Sacramente/ hofum vier afneitad Diøflenum/og øllum hans Verkum. Enn þar a mote lated Innskrifa vor Nøfn a Book Lyfsins/ so vier erum nu ecke framar Syndarennar Þienarar/ helldur Riettlætesins Þionustumenn/ Rom. 6.   Med þui þa/ad vier erum so hastlega Vndergiefner þessum vorum Herra/ og Konunge(sem er Gude Almattugum)þa er skyllda vor aptr a mote/ad vier høgum Lifnade vorum/og Framferde/epter hans Vilia/og Þionum hønum j Riettlæte og Heilagleika/ alla vora Lyfdaga/Luc. 1.

Þegar Potiphars Kuinna villde hafa komed þeim froma Joseph/til ad drygia Saurlyfis Synd med sier/þa villde hann þui ecke samþyckur verda/helldur hafde hann sier ætyd j Minne/Trw þa og Hollustu/sem hnn var synum Herra vm skylldugur/so sem lesa ma/Gen. B. 39. Cap. Slijkt hid sama skulum vid og giøra/minn Brooder og Syster/þegar Diøfullinn/Verølldinn/og vort eiged Holld og Blood/vill koma oss til þeirrar edur þeirrar Syndar/þa verdum þui ecke samþycker/ helldur støndum þar a moote/ og þenkium þar vm/ad vier erum Guds Þienarar/seigiande med hinum froma Joseph/þui skal eg giøra sodann Ohæfuverk/ad Syndga a moote mynum Gude/þui hann hefur ecke kallad mig til Ohreinleiks/helldur til Helgunar/1. Pistle til Tess. 4. Cap. Þar fyrer vil eg bera mig ad giøra epter hans Vilia/þad frekast mier er møgulegt.

Þad annad/sem oss er hier athugande/j þessu fyrsta Greinarkornenu/Vidvijkur Skulldinne/ og hennar Stærd/sem vier erum vorum Herra og Skapara vm skyllduger/Hier vm hliood ar so Textinn. Himnarijke er lijkt einum Konge/ sem Reikna villde vid Þiona sijna/og er hnn took til ad Reikna/ kom einn fyrer hnn/sa ed hønum var skylldugur vm tiju Þusund Pund.

Siaum hier til/Elskuleg Guds Børn/Og latum oss Ransaka/ vel og vandlega/huørt vier munum ecke og suo skyllduger vera vorum Herra/ vm Tiju Þusund Pund/Jaa/vel yfer Hundradsinnum tiju Þusund pund. Þar eru Synder þær/ sem vier dryium med Augunum/tiju Þusund pund/ Þær vier fremium med Eyrunum/tiju Þusund Pund/ Med Tungunne tiju Þusund Pund. Þar eru Daglegar Synder vorar/tiju Þusund pund/Nætur Syndernar tiju Þusund Pund/Vorar vitanlegar Synder/tiju þusund Pund/Vorar Ovitanlegar tiju Þusund Pund/Og huad vilium vier seigia vm Synder þær/sem vier briotum a mote þeirre fyrre Bodorda Tøblunne/ Eins lijka a mot þeirre seirne/ Munu ecke huøriar fyrer sig/ hlaupa til tiju Þusund Punda? Og huør kann ad framtelia allar þær Synder/sem vier giørum a moote vorum Gude og Skapara?

Vier vitum/ad j Deige z Moortu/eru Tuttugu og fiorar Stunder/Vilie nu nockur samanreikna/huad margar Stunder verde Areð vm kring/þa finnur hnn

ad þær verda vel ætta Þusund/ og siø Hundrud betur/ Lætum nu so vera/ ad
vier Reiknum suo til/ ad vier høfum ecke giørt nema eina Synd a sierhuørre
Stund Arsins (huad þo mismunar myklu/ þui længū oftar Syndgum vier)
þa verdur þo samt Synda Reikningurinn vor/ so mykell a huøriu are/ ad hann
hleypur sig meir enn ætta Þusund/ og siø Hundrud Synder. Huad meine þier
þa/ ad Synda Registur þeirra mune verda stort/ sem naa þrytugs/ Sextugs/ ed
ur Attræds Alldre/ og þadan af meira? Sannlega mæ þad vera ein mykel og
Hrædeleg Summa vm syder.

Med þui þa/ ad vier erum vorū Gude og Skapara/ vm so myked skylldug
er/ Huad eigum vier þa til Raads ad taka/ eda huørninn eigum vier oss ad haga
og Hegda/ so vier mættum faa Vppgiøf a þessare Skulldenne/ tyu Þusund Pu
nda? Þui Omøgulegt er oss/ af sialfs vors eiginn Ramleik/ hana ad borga/ og
Betala/ Vier skulum giøra so sem þesse Skulldbundne Þienare giørde/ falla fr
amm flater a vora Asionu til Jardar/ fyrer Lifanda Gude/ og seigia/ HERR
ra/ Haf Þolenmæde vid mig/ allt skal eg gialldа þier. Ecke med mynū
eiginn Verkum/ helldur med Jesu Christi Dyrmæta Bloode/ og Riettlæte/ þad
vil eg biooda þier j Borgun og Betaling/ Taktu Hiartans Herra/ hans Blod
ug Saar og Beniar/ sem hann bar a synum allra Heilagasta Lykama/ fyrer
fullt/ j stadinn allra minna Synda. Nær vier giørum so/ þa mun sa Himneske Fa
derinn/ aumka sig yfer oss/ ꝛ seigia til vor/ Blooded Jesu Christi/ hefur hreinsad
þig af øllum þynum Syndum/ Far j Fride/ þynar Synder eru þier fyrergief
nar/ 1. Joh. 1. Luc. 7.

Hugleidum/ Elskuleg Guds Børn/ huørsu þad/ ad Gud Drottinn hefur alla
Tyma Myskunad sig yfer þa/ sem sig hafa Audmykt fyrer hønum/ og beded
hann af Hiarta/ vm Fyrergiefning allra sinna Synda. David var ad sønnu sky
lldugur Gude/ vm tyu Þusund Pund/ huad hann sialfur medkiennr/ og j Lioose
lætur/ Psalm. 38. seigiande/ Þar er einginn Heilbrygde j mynu Hollde/ og ei er
neinn Fridur j mynum Beinum/ Søkum Synda minna/ þuiad mynar Synder
eru vppgeingnar yfer mitt Høfud/ lyka sem ønnur þung Byrde/ eru þær mier
Ofþungar ordnar/ etc. En sem hann snerest/ og bad Gud af Hiarta/ og Aud
minkum Anda vm Fyrergiefning/ seigiande/ Myskuna þu mier Gud/ epter þin
ne Myskunseme/ Afmaa mynar Synder/ epter þinne stooru Myskunseme/ Sia
þa var Drottinn strax Reidubuinn/ ad aumka sig yfer hann/ og giefa hønum vpp
alla Skulldena/ huad hinn Heilage David lætur asannast/ Psalm. 103. Þar hann
so seiger/ Lyknarfullur og Myskunsamur er Drottinn/ Þolenmodur/ og harla
Goodgiarn/ hann mun ei Æfenlega þrætta/ og ecke Eilyflega Reidinne hallda/
Hann breyter ei vid oss epter vorum Syndum/ og Endurgielldur oss ecke/ epter
vorum Misgiørdum.

Huør var Syndugre helldur enn Manasses Juda Kongur/ huør ed medkienn
de sig ad hafa fleyre Synder sier a Herdum/ enn Sandurinn være j Siooнum
samt sem adur/ took Gud hann aptur til Nadar/ þa hann Jdradest alvarlega/
og bad

og bad Drottin̄ med Grætande Tærum/ad giefa sier vpp alla Skulldena/ so sem han̄ sialfur vottar/ j Nidurlage sin̄ar Bænar/seigiande/ Drottin̄ þu munt hialpa mier Overdugum/epter þin̄e mykellre Myskunseme/ og eg vil vegsama þig/alla myna Lyfdaga. Manass. Bæn.

Eins skulum vier vita/ ad sa Himneske Faderin̄ er en̄ nu j Dag Sin̄adur vid oss/þa vier med san̄arlegre Jdran/ framføllum fyrer han̄/og bidium han̄ vm Vægd og Nad/j Nafne syns Sonar Jesu Christi. Þar fyrer/ þo Diøfullin̄ æklage oss/og seige/ad Synder vorar sieu stærre/ en̄ þad/ad þær kun̄e oss fyrergiefnar ad verda/ Þa lætum oss þar fyrer ecke skielfast/ helldur segium hønum aptur/Þu Lygur Sathan/þui eg trwe fullkomlega/ad Guds Myskunseme er stærre/en̄ allar Veralldaren̄ar Synder/ og þo Hundradsin̄um jeg sie skylldugur Gude mynum/tyu Þusund Pund/ Þa hefur min̄ allra sætaste Endurlausnare Jesus Christus/ tyusin̄um meir fyrer mig borgad og Betalad.

Þad fyrsta Þusunded borgade han̄ j synum Gietnade/huar med han̄ hreinsade so og Helgade min̄ Syndugan̄ Gietnad/ad þar er ecke neitt framar Fordæmanlegt æ oss/sem erum j Christo Jesu/Rom. 8. Þad an̄ad Þusund/borgade han̄ j Fædingun̄e sin̄e/ þar han̄ giørde oss ad synum Oskabørnum/og gaf oss Magt Guds Børnum ad verda/Joh. 1. Þad þridia Betalade han̄ vorra vegna/j sin̄e Pynu/þuiad fyrer hans Beniar erum vier Heilbrygder vordner/Esa. 53. Þad fiorda Þusund/j sin̄e Krossfestingu/Huar med hann Afskoof þa Handskrift/sem æ mote oss var/og neglde hana æ Krossin̄/Col. 2.

Þad fimta Þusund j synum Dauda/huar med han̄ gaf oss aptur Lyfed/ ꝛ Odaudleikan̄/2. Tim. 1. Þad siøtta Þusund j sin̄e Greptran/ þar hann Nidurgroof og kastade/øllum vorum Syndum/j Hafsins Diwp/Mich. 7. Þad siøunda Þusund/ Borgade hann j Nidurstigningu sinne til Helvitis/takande Herleidingena ad Herfange/ꝛ nidurbriotande Diøfulsins Verk/1. Johan̄. 3. Eph. 4. Þad ættunda j sin̄e Sigursællre Vpprisu fra Daudan̄/Huar med han̄ Opnade vorar Grafer/og giørde oss Lidugan̄ Veg/so vier æ Sydasta Deige/ giætum æn Hindrunar vpprised til Eilyfs Lyfs/Mich. 2. Þad nyunda Þusund/j sin̄e Himnaför/J huørre hn̄ vpplauk oss Dyrum Himnan̄a/ꝛ giørde oss kun̄an̄ Veigin̄ til Lyfsins/Psalm. 16. So vier meigu̅ nu Glader syngia med Christelegre Kyrkiu/og seigia. Lof sie Gude vor Lausn er giørd/ Lyfs veg oss bwen̄ sønum/Christur Vpplauk oss Himnahurd/huør byrgd var øllum Møn̄um/et cet. Þad Tyunda Þusunded/ Betalade vor Herra/þa han̄ sette sig til Hægre Handar synu̅ Fødur j Dyrdin̄e/Huar hn̄ er nu og bidr f oss/Rom. 8. A sydasta Deige/þa han̄ mun aptur koma j Skyum Himens/til ad Dæma Lifendur ꝛ Dauda/þa mun han̄ fullkomlega oss ad sier taka/ ꝛ jn̄setia j þan̄ stad/ huar vier munum ecke framar neinar Synder drya/ eda af nockrum Syndum vita ad seigia/helldur verda lyker Einglum Guds/Matth. 22.

Siaum til Elskuleg Guds Børn/ Þetta er nu su Tyufallda Borgun/ sem vor Blessade Hiartans Endurlausnare/Jesus Christus hefur framlagt vor-

ra vegna/ huar fyrer vier seigiñ hønū Audmiukar Hiartans Þacker/ Vegsemd og Heidur/ Og skal þad so stuttlega sagt vera um þañ fyrsta Partiñ.

Auñur Greiniñ.

Epterfylger med einu Orde/ Ad miñast a þad añad Greinarkorned/ J huørr-iu oss verdur syndt/ og fyrer Siooner sett/ Su stoora Hardydge/ og Omyskunseme/ sem sa Jlle og Vonde Þioon/ audsynde synum Samlags þion. Fyrst/ lætur hañ j lioose syna Hrekvysa Natturu/ ⁊ Vondskufullt Hiartalag/ j þui/ Ad strax sem hañ geingur wt fra synum Herra/ sem hønum gaf upp alla Skulldena/ þa gleymer hañ og kastar j Vind/ þessum hans Velgiørninge. Oskande være/ ad slykur Oþacklætis Løstur/ findest ecke eñ nu j Dag/ hia allmørguñ/ Eñ þui er midur/ þar eru sumer huørier/ sem so eru Athugalauser/ ad þo þeir kome til Kyrkiuñar/ heyre Guds Ord/ medtake Aflausn/ og heilagt Sacramentum/ þa batna þeir lited þar vid/ helldur falla strax aptur j sømu Synder sem fyrr/ Þeir sem nu so haga sier/ Huad vill añad fylgia a epter fyrer þeim eñ þad/ Ad Orded sem þeir heyra Kient og Predikad/ og þeir vilia ecke betra sig þar vid/ þad mun Dæma þa a Efsta Deige/ epter þui sem sialfur Herrañ lioosslega seiger/ hia Joh. 12.

Aflausniñ verdur þeim og ecke helldur Nytsamleg/ Þui ef hiñ Riettlate snyr sier j burt fra synu Riettlæte/ og breiter Vondslega/ og lifer epter øllum Suivirdingum/ sem hiñ Ogudlege giører/ þa skal allt hans Riettlæte ecke j Miñe leggiast/ seiger Ande Guds/ fyrer Muñ Spamañs. Ezech. 18. Cap.

Þad Heilaga Sacramentum Kuølldmaltydareñar/ kiemur soddañ Athugalausum og Oþacklætum Mañeskium/ ecke helldur ad Gagne/ þui huør hañ Overdugur Etur ⁊ Drecker/ Holld ⁊ Blood Drottins/ hañ Etur og Drecker sialfum sier Doom/ 1. Cor. 11. Varest þar fyrer eirn og sierhuør/ ad hñ falle ecke j sømu eda Suivirdelegre Synder/ eñ ædur/ helldur bere sig ad spornast þar vid/ og standa þeim a mote/ so myked sem møgulegt er.

Þad añad/ sem vier eigum ad varast/ af Dæme þessa Vonda Þioons/ Er þad/ Ad vier latum oss ecke finast Oforlykunarsama/ vid vorn Samlags Þioon/ Þad er vid vorn Broodur og Naunga/ eins og hañ/ Þui þo hañ mætte synum Stallbroodur og Þienara/ þa villde hañ þo ecke ad helldur/ syna hønum nockra Vægd/ edur Linkind/ helldur/ Greip strax fyrer Kuerkar hønum/ og sagde/ Bialld þad þu ert mier Skylldugur. Huad þo ecke var vtañ eitt en Sulltar Hiegome ad Reikna/ hia þui/ sem hans Herra hafde giefed hønum upp/ Þui þesse Skullden var ecke vtañ einer Hundrad Peningar/ þad eru tyu Dalar/ edur nockud meira/ epter þui sem sumer hallda/ Eñ hitt var tyu Þusund Pund/ edur 60. Tuñur Gulls/ þar med giefur hañ sig ecke neitt ad þui/ þo hans Samþion Audmykte sig ⁊ Lytellækade fyrer hønū/ og beidde hñ med Kniefalle/ ad hafa Þolenmæde vid sig/ helldur fer burt/ og setur hañ Vægdar

lauſt

laust j Dyblyssu. Þesse hans Ryte og vond Epterdæme/eigum vier ad láta oss
ad Varnade verda/Vitande þad fyrer vyst/ad øll Guds Þionusta/allar Bæn
er/og ækall/Jæ/allar Aulmusugiørder/ og Guds Dyrkan/er ølldungis forgi
efens/og til Onytis/ so leinge sem vier ølum Hatur og Aufund j voru Hiart
ta/til vors Næunga. Alldrei þarftu ad þeinkia/ad þu muner fa Fyrergiefn
ing þinna Synda hia Gude/so leinge sem þu fyrergiefur ecke þynum Brodur/
þad sem hann hefur giørt þier a moote. Enn huørsu Naudsyger ad vier Mann
eskiurnar erum hier til/þad er Gude kunnugast/Vier viljum vel/ad Gud fyrergi
efe oss voru Brest/og Misgiørder/Enn þ ad fa af oss/ad Fyrergiefa vorum Næ
unga/aptur a moot/ þar verdur mørgum Naumlega tilkomed. Þar fyrer
ætte eirn og sierhuør/ad athuga og yfervega med sialfum sier/ huad opt hann
Syndgar a moote synum Gude og Skapara/a huørium Deige/sem er ecke ad
eins/siøtyusinnum siøsinnum/ helldur siøtyusinnum Þusundsinnum/ samt er hann þo
so Nædugur og Giæskuryskur/ad hann fyrergiefur þier þad allt samann/ so opt
sem þu kiemur til hans/og bidur um Nad/ skyllder þu þa ecke fyrergiefa þy
num Broodur/þo hann mætte styggia þig einusinne/tuisvar eda þrisvar?

Giættu ad þui Christinn Saala/huad sialfur Gud talar/ hia Luc. 6. Cap.
Vered seiger hann/Myskunsamer/lyka sem ydar Fader er Myskunsamur/ Item/
Sæler eru Myskunsamer/þuiad þeir munu Myskun hliota/Matth. 5. Hug
leid þu og so med þier/huad þinn Endurlausnare seiger/hia Luc. 17. Þo þinn
Brooder briote siøsinnum a Deige vid þig/og kome siøsinnum aptur a Deige til
þyn/z seige/þad jdrar mig/þa skalltu fyrergiefa hønum þad/enn giører þu þad
ecke/Þa skalltu vita/ad þu les ecke riettelega þyna Pater noster/eda Drottinn
lega Bæn/og hefur þier ecke helldur/ neinnrar Fyrergiefningar ad vænta/ hia
þynum Gude/þuiad yfer þann Omyskunsama/sem øngva Myskun hefur giørt/
mun Omyskunsamlegur Domur ganga/epter þui sem þar stendur/j S. Jacobs
Pist. 2. Cap.

Þridia Greinin.

Nv viliu vier framveigis skoda/j þui þridia Greinarkornenu/ huørt Stra
ffe ad þesse Vonde Þioon/ hafe yfer sig fellt/med sinne Hardydge/ og O
myskunseme/ sem hann audsynde vid sinn Samlags Þioon.

Fyrst kom hann þui til Leidar/med sinne vondre Breitne/Ad hann vard For
klagadur fyrer synum Herra/þui so stendur hier j Textanum. EXXXI SEm
hans Samþionar sau huad skiede/vrdu þeir miog Hryggver vid/ komu
& kunngiordu sinum Herra/allt huad giørst hafde. Fyrer þessa Sam
þioona eiga ad skiliast/ Fyrst/Heilager Einglar/huørier ad eru Þionustusam
er Andar/utsender vegna þeirra/sem Erfa skulu Saaluhialpena/Heb. 1. Og
þar fyrer kallast þeir utþryckelega vorer Samþioonar/ Openberingar Book.
22. Cap. Þesser vorer Samþioonar/giefa vel Gaum og Giætur/ad øllum
vorum Ordum og Giørdum/ og nær hellst sem vier vykium af þeim Rietta

 Veige

Veige/og Sautgum vora Samviſku/med einhuørre Daudlegre Synd/þa aung var þad þa ſtoorlega. Þar a moot/þa vier ſnuum oſſ aftur/og giørum Jdran/ſo verda þeir nuøg glader/og oſſ ſamfagnande/Luc.15.

Þar næſt eiga ad ſkiliaſt ꝥ þeſſa vora Samþiona/øll From og Gudhrædd Hiørtu/huør ad eru Muſtere ꝫ Herberge H. Anda/ꝫ Aumka ſig yfer øllū þeim Suqvirdingum/ſem j Stadnum ſkie/Ezech.9. Vørū oſſ þar fyrer/ſo vier giørum ecke neina Hneyxlan nockrum Mañe/ huar med vier ecke ad eins/ ſtyggium þa Heiløgu Eingla/helldur og ſo komum ødrum Fromum Hiørtum/til ad Andvarpa yfer oſſ.

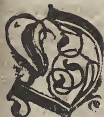
Framveigis ſtendur hier j Gudſpialls Textanum/ Ad Herrañ hafe latid kalla þeñañ jlla Þion fyrer ſig/og ſagdt til hans/ Þu jllur Þion/ alla þa Skulld gaf eg þier vpp/af þui þu badſt mig/ huørt byriar þier þa ecke Myſkunſomū ad vera/vid þiñ Samlags þion/lyka ſē ꝥ eg var þier Myſkunſamur? Hier j þeſſum Ordum ber nu Herrañ hønum a bryn/ og ſo ſem Bryxlar hønum/vm þa Vidhøndlan/ ſem hañ hafe haft/vid ſiñ Samlags þioon. Sømu Bryxlyrde muun og ſo faa ad heyra/aller þeir ſem lifa j Hatre vid ſiñ Naunga/og vilia ecke lata Fridſtilla ſig vid hañ/ Og ſoddañ Møñum/ hæfer med riettu ſa Titell/ad kallaſt ſa Jlle Þioon.

Oſſ verdur hier og eirniñ ſynt/huad myked jllt þeir bake ſier/ſem Oforlyktanleger eru/og vilia ecke fyrergiefa ſynum Naunga hans Miſgiørder/ ſem er/ Eilyfa Fyrerdæming/Hier vm hliodar ſo Textiñ. Og hans Herra vard Reidur/og Ofurſellde hñ Kuølurunū/þangad til hñ hafde borgad/ allt ꝥ hañ var hønum ſkylldugur. Bidium þar fyrer Gud Himneſkañ Fødur/ j Nafne ſyns Elſkulega Sonar Jeſu Chriſti/ad giefa oſſ øllum/ Hoogværañ ꝫ Fridſamañ Anda/ og ſeigium med Chriſtelegre Kyrkiu/ Þu Sæte Ande/ ſend oſſ þyna Naad/ lat oſſ faa ad hallda þyn Elſkuleg Raad/ So vier mættum af Hiarta/ Huør añañ elſka/ J einum Hug ad vera/og j Fride Chriſts ad blyfa/ Kyrieleis. Huad oſſ veite og giefe af ſiñe Naad/Gud Fader/Sonur og Heilagur Ande/Huørium ad ſie Lof/Pryß/Æra og Þackargiørd/ſøgd og ſungiñ af øllum Tungum/ ny og ad Eilyfu/Amen.

A Allra Heilagra Meſſu.

Evangelium/Matth. 5.Cap.

Og þa

G þa Jesus leit Folked/ gieck hañ vppa Fialled. Og þa hañ settest nidur/ geingu hans Lærisueinar til hÿs. Og hann lauk siñ Muñ vpp/ Kiende þeim og sagde. Sæler eru þeir sem Andlega eru volader/ þuiad þeirra er Himnarÿke. Sæler eru þeir sem harma/ þuiad þeir munu Huggader verda. Sæler eru Hoogværer/ þuiad þeir munu Jardrÿked erfa. Sæler eru þeir sem Hungra og þÿrsta epter Riettlætenu/ þui þeir skulu sadder verda. Sæler eru Myskunsamer/ þuiad þeir munu Myskun hlioota. Sæler eru Hreinhiartader/ þuiad þeir munu Gud sia. Sæler eru Fridsamer/ þuiad þeir munu Guds Børn kallader verda. Sæler eru þeir sem fyrer Riettlætesins saker Offsockter verda/ þuiad þeirra er Himnarÿked. Sæler erud þier/ nær Mennerner hallmæla ydur/og Offsookn veita/og tala j giegn ydur alla Vondsku/ fyrer mÿnar saker/ þo liwgande. Fagne þier og vered glader/þuiad ydart Verdkaup er gnooglegt a Himnum. Þuiad/ so offsockttu þeir Spaameñena/ þa sem fyrer ydur voru.

Exordium.

HJer Lesum (Elskanleger j Christo) Gen. 37. Ad Forfaderen Jacob hafe siñ Son Joseph Elskad og kiæran hafft/ Fram yfer øll sÿn Børn. þeim sama sÿnum Sync/giørde hañ eirn Mislitañ Kyrtel/ og þegar hann var hønum Jklæddur/ þocknadest hñ sÿnum Fødur harla miøg. Vier (Elskuleg Guds Børn) Heyrum og eirneñ/ j þessa Dags Heilaga Evangelio/ Huørsu ad sa Himneske Jacob/ Drotteñ vor Jesus Christus/ tilreider øllum Riettrwudum/ Vtvøldum og Heiløgum/ sÿnum Børnum og Astvinum Andlegañ Kyrtel/ sem af mørgum agiætum Christelegum Dygdum er giørdur/med huørium þeir eiga ad Prÿda sig og Jklædast/ ef ad þeir skulu hønum þocknast. Þui huør sem þeñan Dygda Kyrtelseñ a sier hefur/er hønum þægur og þocknanlegur. Eñ lÿka so sem þ/ad þegar þeir vondu Josephs brædur/ droou þeñañ Kyrtliñ af hønum/ og velktu hañ j Hafurs bloodenu/ þa aflade þad hans Fødur Jacob/ stoora Hiartans Sorg/ ad hañ sagde med Grætlegre Raust/ Þad er mÿns Sonar Kyrtell/ Olmt Dÿr hefur vppeted hann/ Glepsande Dÿr hefur sundurslited Joseph. So skiedur og eirneñ/ Ad þegar þeir følsku Brædur/ med huørium vier verdum ad vmgangast j heime þessum/ þeir añad huørt draga þeñañ Andlega Kyrtelinn vorrar Christelegrar trwar af oss/ eda þeir Saurga hañ med Obreinferdugu Lÿferne/ Þa hryggest sa Himneske Jacob Christur Jesus j

Anda/þui hañ vill ecke ad nockur skule glatast/eda fortapast. Helldur ad aller kome til syn/ fae Endurnæring Lijfs og fulla Nægd. Matth. 11. Joh. 10. Þar fyrer ber oss þeñañ Andlega Kyrteleñ Christelegrar Trwar og goodra verka/ a oss Goodfwslega ad bera/og sia Kostgiæfelega til/ ad hann Saurgest ecke af Syndum z misverkum/ einkum af vantrwñe/ z ætalle þeirra Heilögu/ Huøriu Gud vill ecke syna Dyrd giefa/ Med þui og einneñ ad Abraham veit ecke af oss/ og Israel þecker oss ecke/ Esaiæ 64. Þeñañ Andlega Dygda Kyrteleñ/ sem j þessa Dags Heilaga Gudspialle er oss fyrer augu Framsettur og Giefenn af Drottne vorum Jesu Christo/ Vilium vier framar Allra af Atta vpptøldum Dygdū/ Og þa ættføllou Sælu/sem aller þeir munu ødlast/ er þeñañ Dygdakyrteliñ bera. Sa Himneske Doctor z Lærimeystare/Drottenn vor Jesus Christur/ vpplyse oss med synū Gooda H. Anda/þetta ad yfirvega/sier til Dyrdar /enn oss til Sæluhialpar fyrer syns H. Nafns saket/Amē.

Fyrsta Sælañ

I Vpphafe þessa Heilaga Gudspialls/Framsetur Gudspallamadurinñ Matthæus/ nockrar Kryngumstædur (so sem einum Goodum Historiuskrifara ber ad giøra) sem hlioода vppa þetta Efne/ huørt vier nu strax þ Hende høfum.

Fyrst talar hñ vm Platzed/edur Stadinñ/J huøriuṁ vor Drottinñ og Endurlausnare/hafe giørt þessa syna Catechismi Predikun/sem er/Vppa einu Fialle. Og hier framkiemur nu Fyrersøgn Esaiæ Spamans/ þar hañ seiger/ j siñar Bookar 2. Cap. Ad a þeim sijdustu Døgum muñe þad Falled/ sem Hws Drottins er/ vissulega vera hærra eñ øll Fiøll/og yfer allar Hæder vpphafed verda/og aller Heidingiar munu þangad skunda/og margt Folk þangad ganga/og seigia/ Komed/ og latum oss fara vppa Falled Drottins/til Hwss sins Guds Jacobs/so þad hañ kieñe oss syna Vegu/og þad vier gaungum j hans Stigum/ Þuiad af Zion mun Løgmæled wtganga/ og Orded Drottins af Jerusalem. Eñ huar fyrer ad Herrañ Christur framsette þessa Merkelega Rædu/seiger Gudspiallamadurinñ ad vered hafe sa mykle Folks fiølde/ sm̄ hañ sa til syn koma.

Framveigis verdur hier gieted/ huad hañ hafe giørt/sem er/ Ad hañ hafe vpploked synum Blessada Muñe/og Kient Folkenu og sagt/ Sæler eru þeir sem Andlega eru Volader/þuiad þeirra er Himnarijke.

Tueggia Ordsaka vegna/ framsetur Herrañ Christur sierdeilis/ þessa syna Predikun/ fyrer Læresueinana. Fyrst/ Ad hañ kiende þeim/ Huørnin þeir ætte Riettelega ad Kieña/og Vppfræda syna Tilheyrendur/j Guds Orde. Þar næst/Ad hañ giæfe þeim þar med Huggun/j allskonar Krosse og Mootgange/ sem þeim kyñe ad Høndum koma/ Þui Malltæke er þad gamallt/ Tela prævisa minus nocent/þad er/Þær Pylur sm̄ Meñ sia ad sier stefna/eru ecke so skadlegar sem þær er Oforvarandis koma. Þeir Heiløgu Christi Postular/ voru Homines Carnales/Holldlega Suñader Meñ/z meintu ad sñ rietta

Sælą

Sæla være komin under utvortis Höfdingsskap/ Magt og Metordum/ eins ꝫ Mooder þeirra Zebedei Sona/ sem kom til Christū/ bad hū ꝫ sagde/ Lat þessa myna tuo sonu sitia j Ryke þynu/ Annan til þinnar Hægre/ en annan til þinnar vinstre Handar/ Pad er/ sem hun hefde sagt/ Herra minn/ Lattu annan þeirra verda Cantzilera/ en annan Hofmeystara/ þa þu tekur vid Konga Tign hier j Heime/ En þad er ecke su rietta Sælan/ helldur hitt sem Christur seiger/ þad er Eilyfe Lyf/ ad þeir þecke þig sannan Gud/ og þann þu sender Jesum Christum/ Joh. 17. Þetta er nu su rietta Sæla/ Þetta er þad sem oss dregur beint a Veg og Götu Saaluhialparennar. Þetta er þad Medaled/ fyrer huört/ ad vier faaum ad sia Gud/ Auglite til Auglitis/ sydar meir j Eilyfu Lyfe/ og hia hönum eyfenlega ad vera. Þessa Heims Börn hallda þad fyrer þa stærstu Sæslu/ ad lifa j allskonar Vellystingū/ til Matar og Drykiar/ eins og sa Ryke Suelgiare/ Luc. 16. Þeir sem Unger eru marger huörier/ kleppast þar vid/ ad Prydda sig sem mest þeir gieta/ og ad Klæda sig hid ytra/ med Kostulegum Skrudda/ Lögdum med Gulls og Sylfur Snwrum/ so þeir kunne ad hafa Allt hia Folke/ so marger Heimsker/ nær þeir sia soddan Oflata og Pafugla/ hia sier ganga/ þa seigia þeir/ O sia huörsu Prydelega þesse er Klæddur? En hier er þuert a moote/ kienner Herrann Christur Lærefueinunum synum/ annad langt um Naudsynlegra/ og þarflegra/ sem villde hann so seigia/ non sic itur ad Astra/ þad er ecke sa riette Vegur til Saaluhialparennar/ Þui hia þessum og þuilykum a þad Riettelega heima/ sem Christr seiger/ hia Luc. 6. C. Vei ydur Audugum/ þui þier hafed ydar Huggun j burtu/ Vei ydur sem nu erud sadder/ þui ydur mun Hungra/ Vei ydur sem hier Hlæged/ þui þier munud æpa og Jla.

Framveigis skulum vier vita/ ad þar er fierdeilislega þrefölld Fatækt til. Fyrst Volæde/ þa eirn hefur huörke ad byta nie supa/ suo sem vier plögum ad seigia/ Soddann Manneskiur sumarhuöriar/ Nær þær verda hier yfer Oþolenmoodar/ þa klaga þær Gud þar fyrer ad hann sie ecke Riettsyn/ helldur giöre sier Raungt til/ ꝫ giefe ödrum Rykare meir en sier. Þær Klaga og so sinn Naunga fyrer Nysku/ þa þeim er ecke strax giefed/ so sem þeim lykar vid ad taka. Sialfa sig klaga þær og eirninn/ og seigiast Gietinn og Fædd vera a Ogiæfu stund/ En hier til suarar Jesus þeim/ hia Gudspiallamanenum Mattheo/ 20. Cap. seigiande/ Ertu þar fyrer Raungeygdur þo eg sie Godgiarn/ edur Leyfest mier ecke ad giöra af mynu þad eg vil?

Annarslags Armoodur/ og Fatækdoomur er þad/ þa eirn og annar giörer sig sialfann Fatækann/ med Ohoofe j Mat og Dryck/ med Onaudsynlegum Giestabodū/ og Stoor veitslum. Um soddan Menn talar so sa Vyse Salomon Kongur j Ordskuida Bok. 21. Cap. Huer sem giarnann lifer j Vellystingum/ hann mun skorta/ og huör hann elskar myked Vyn og Vidsmiör/ verdur ei Rykur.

Þridia slags Fatækdoomur/ edur Volæde/ er Ærlegt og audlegt Volæde/ um huört Herrann so talar/ hia Matth: 19. Huör hann forlætur Hws edur Brædur Systur/ Födur eda Moodur/ Eigenkonu eda Börn/ edur Akra/ fyrer myns

Nafns ſaker/ſa mun Hundradfallt j ſtadiñ taka/og Erfa Eilyft Lyf.

Vm Julianum Trwarnyding er þad ſkrifad/ Ad hañ hafe ætt ad ſeigia/ſo
til þeirra Chriſtnu/ſem Elſkudu Gud ſiñ af øllu Hiarta/Ydar Herra og Lau-
vardur hefur lofad ad giefa þeim Voludu og Fatæku Eilyft Lyf/ Þar fyry
er vil eg taka fra ydur/allt ydar Gots og Audæfe/og giøra ydur ad Fatæků
Þurfamøñum/ſo þier meiged þeſſ fyrre komaſt j Himnaryke/og ødlaſt Eilyfa
Sælu. Nei/ønguañeigeñ ſo/ecke var þetta Herrans Chriſti Meining/helldur
kallar hñ hier þa alla Andlega Volada/ſem bera Angur & Trega/fyrer ſynar
Synder/og reida ſig ecke vppa ſyn eigen Goodverk/helldur alleinaſta vppa Gu-
ds Naad/og Myſkunſeme. Vm þeſſa og þuilyka talar ſuo Ande Guds/ fyrer
Muñ Spamañſins Eſaiæ/ 66. Cap. Eg ælyt þañ hiñ Fatæka/ og þañ ſem
hefur ſundurknoſadañ Anda/og þañ ſem hrædeſt myn Ord. Soddañ andle-
ga Volader Meñ/ voru þeir Zacheus/ og Tollheimtumadüriñ j Muſterenu/
huør ecke þorde ad vpplyfta ſynum Augum til Himens/helldr barde ſier a Br-
ioſt/og ſagde/ Gud vertu mier Syndugum Lyknſamur. Suo var og eirniñ
Andlega Voladur/S. Petur/Maria Magdalena/ og adrer fleyre. Hier vm
mætte margt fleyra framſetiaſt/ef Tymiñ lide/og þad yrde ecke oflangt.

Vm þa adra Sæluna.

ENN vier vilium nu framveigis ſtuttlega ſkoda/ og yfervega þa adra Sæl-
una/vm huøria vor liufe Lauſnare talar hier/og ſeiger/ Sæler eru þeir
ſem Harma/þuiad þeir munu Huggader verda. Þeſſu ſamhlioodar þad
ſem Salomon ſeiger/ j Predikunar B. 7. Cap. Ad þad ſie betra ad ganga
j Sorgar Hws/Helldur eñ j Dryckiu Hws/Item/betra er ad ſyrgia/eñ ad Hlæ-
ia. Nu verdur þar alltiafnt einhuør ſierleg Ordſøk til ad vera/ þa eirn ed-
ur añar Grætur/og wtheller ſynum Tarum/Eñ vier ſkulum vita/Ad fyrſt wt-
preſſar þad Tariñ af Mañſins Augum/ þa eirn verdur fyrer Þungum Kroſ-
ſe/og Motgange/huørt helldur ſem ſu Byrde liggur hid jñra a Sæluñe/hu-
ad þo er allra þyngſt/ edur hid ytra a Lykamanum. Þar næſt/ þa eirn
hefur Samaumkan med ſynum Aſtvin/edur ødrum ſynũ Samchriſtnum Nau-
unga/þa hønum fellur jlla/Huar vm Poſtuliñ Paall talar/til Rom. 12. Cap.
ſeigiande/ Fagned med Fagnendum/ og Græted med Grætendum. J þridia
lage/er þad ecke hin minſta Ordſøk til Grætſins/þa eirn fiñur til Synda ſiñ-
na/og ber Angur og Trega fyrer þær. J fiorda mata/ þa Madur hefur
eina Hiartans Gyrnd og Epterlængan til þeſſ/ ad meiga frelſaſt wr þeſſum
Eymdardal ſem fyrſt/eñ komaſt jñ j þa Himneſku Sælu & Dyrd/allra Vtvald-
ra/ſem Paul. ſeiger/Philip. 1. Eg girneſt ad ſkilia hier vid/og vera hia Chri-
ſto. Nu/ Vm alla þa ſem j þuilykañ mata eru Sorgfuller/& angrader/ſeig-
er Endurlauſnariñ vor Jeſus Chriſtus hier/Ad Þeir Skule Huggader verda.
Sama ſagde hañ til þeſſ Icktſiuka/ vertu Hughrauſtur Sonur/ þynar Syn-
der eru þier Fyrergiefnar/Matth. 9.

Um þa þridiu Sæluna.

FRamvegis seiger Herrañ Christur hier/ j Gudspiallenu/ Sæler eru Hoogværer/ þui þeir munu Jardrijked Erfa. Þetta er nu su þridia Edla Perlañ/ edur Gimsteirniñ/ sem Skartar vel ꜳ øllum Guds Børnum. Sonur Guds/ vor liufe Lausnare Jesus Christur/ visse vel/ huørniñ ad vorre Syndū spilltre Natturu var hættad/ sm̄ er/ ad hun er jafnañ hneigd til þess hins vonda/ sem er/ til Reide/ Haturs og øfundsykis/ Huad og eirniñ hende hefur Heilaga Guds Meñ/ suo sem vier meigum siꜳ Auglioos Dæme ꜳ Postulanum Petre/ Huør ad kom til Christum/ og spurde hañ ad/ seigiande/ Herra/ Huad opt skal eg mijnum Brodur/ þeim sem vid mig brijtur/ fyrergiefa? Er þad ecke noog siø siñum? Hier ꜳ moot seiger Herrañ Christur/ SÆler Eru HOgværer/ Eñ þad er ad vera Riettelega Hoogvær/ þa Madur brijtur ꜳ moote Giede sijnu/ og fordast Reide og Vondsku/ eñ fyrergiefur giarnañ sijnum Samchristnum Nꜳunga/ hans Misgiørder/ Eñ huørsu Torvellt þad sie/ ad nꜳ þessare Edla Dygdeñe/ þad kieñer oss Dagleg Reinsla. Eñ huad ꜳ oss þa ad vppvekia/ þar til/ ad vier Fwslega fyrergiefum/ þeim sem oss j mote briota? Þar til skal oss vppvekia/ Fyrst og fremst Befalning sialfs Lifanda Guds/ þui so stendur þar j Pistlenum til Rom. 12. Cap. Hefned ydar ecke sialfer mijner Elskanleger/ Helldur giefed Rwm Reide. Og sialfur Sonur Guds vor Drottiñ Jesus Christus/ seiger so/ hia Matth. 5. Cap. Þegar þu Offrar þijna Gꜳfu til Alltaris/ og þier kiemur þad til Hugar/ ad þiñ Brooder hafe nockud ꜳ moote þier/ Þa lꜳttu þar þijna Gꜳfu fyrer Alltarenu/ og gack ꜳdur ad sætta þig vid þiñ Broodur. Item/ Vertu snarlega samþyckur þijnum Mootstødu mañe/ ꜳ medañ þu ert eñ nu ꜳ Veige med hønum. Og Postuliñ Pꜳll talar so j Pist. til Eph. 4. Cap. Reidest og Syndged ecke/ Lꜳted ecke Soolena vndergang yfer ydvare Reide.

Þar næst ꜳ oss ad vppvekia til Fridar ⁊ Forlijkunar vid vorn samchristiñ Nꜳunga/ Epter Dæme lifanda Guds/ huør ad lætur sijna Sool skijna/ so vel yfer þa vondu sem godu/ ⁊ lætur sitt Regn falla nidur/ eins yfer þa Riettlꜳtu sem Rꜳnglꜳtu. Item seiger Endurlausnariñ vor Jesus Christur so sialfur/ Læred af mier/ þuiad eg er Hogvær/ og af Hiarta Lijtelꜳtur/ Matth. 11.

J þridia mꜳta/ ꜳ oss ad Vppvectia til þessarar Edla Dygdar/ Dæme þeirra Heiløgu Guds Maña/ Abrahams/ Jacobs/ Josefs/ Moysis/ Davids/ ⁊ añara fleyre. J fiorda mꜳta/ ꜳ oss ad knya til Fridar/ og Samþyckis/ vid Nꜳungañ/ Eitt gott og Vpparlegt Nafn/ ⁊ Rijkte/ Hier þ seiger so hiñ Heidne Cicero/ Meñ leggia sier jñ stoort Lof þar med/ þa þeir vmlijda Þolenmoodlega/ þad þeim er Rꜳnglega tilgiørt/ myklu framar eñ þo þeir vilie Hefna sijn sialfer ꜳ sijnum Ovinum. J fimta og sijdasta mꜳta/ ꜳ oss ad Hræra til þessarar Dygdar/ Sa mykle Skade/ sem aller Reidegiarner og Hefndargyrnuger hafa sier ad vænta/ ef þeir stilla ecke sijna Giedsmune/ þui so seiger Post.

Jacob/1. Cap. Manſins Reide giører þad eige/huad ſyrer Gude Riettþerd
ugt er. Nær vier ſkickum oſſ nu þañiñ/epter Guds Orde/og Beþalningu/ og
erum Hoogværer/Huørs Goods munum vier þa eiga oſſ aptur æ moot ad væl
ntal Hier vppa ſuarar ſo ſialþur Endurlauſnariñ vor j þeſſu Gudſpiallé/
ſeigiande/ ad þeir ſem ſo giøra og breyta/ Skule JArdrijked Erþa. Þetta
Guds Fyrerheit edur Loþun/æ og mæ med riettu tuyþalldlega ad ſkiliaſt.
Margur meinar ſo/og þeinker/kañſkie/ med ſialþum ſier/Ad þeir mune verda
Stooraudugar og Rijker þar aþ/ þa þeir liggia j Flandſkap/ Kløgumaalum/
Agge og Deilum/vid ſiñ Jaþnchriſtiñ. Nei/ þui er øngvañeigiñ ſo vared og
hættad/þui Þrætur og Oſamlynde leida eckert gott epter ſig.

Dæme hier vppa høþum vier/ æ Forþødurnum Jacob/ Hans Margur Lat
ban/Þrættade opt og oſtalldan vid hañ/ eñ Jacob liet ſo ſem hañ heyrde þad
ecke/þeſſ vegna bleſſade Gud hañ j ſtadiñ Rijkuglega.

J añañ Mata kallaſt þad/Ad ERþa JArdrijked. Fyrſt/ Ad haþa gooda
Heilſu/og ødlaſt langa Lijþdaga. Þar næſt ad haþa ſitt Daglegt Braud/ og
Vpphellde/til ad þorſorga ſig og ſijna med/þui ſo ſeiger David/ j Pſalm. 112.
Ad Sæde þeirra ſem Drottiñ ottaſt/ mune verda Volldugt æ Jørdu/ Og ad
Ætt þeirra Goodu/mune Bleſſud verda/Rijkdoomur og Nægter muni vera j
þeirra Hwſe/og þeirra Riettvijſe Blijþur Æþenlega.

J þridia mata kallaſt þad ad Erþa Jardrijked/ þa Madur þær ad liþa j
Fride og Rolegheitum. Tyrañar og Bloodgyruger Hundar/Jtem/ Agiarn
er Kroppar/Og Reidegiarner/Þeſſer og þuilijker/verda opt og tijdum Vellrijk
er/og myklu Audugre eñ þeir Goodu og Froomu/ſem Ottaſt z Elſka ſiñ Gud
aþ øllu Hiarta/Eñ þeirra Lijþdagar verda næſta þaær og ſtutter/ ſo ſem hiñ
Heilage David ſeiger/ ad þeir þaæ ecke haalþnad ſijna Lijþdaga.

J þiorda mata/æ þetta Guds Fyrerheit/vm Arþtøku Jardrijkis/Ad ſkilj
aſt ſyrer Erþd Himmarijkis/ og allra Himneſkra Audæþa/ epter þui ſem Da
vid ad Orde kiemſt/j Pſalm/116. Eñ eg trwe þad (ſeiger hñ) Ad eg mune ſiaa
Goodſemd Drottins/ æ Jørdu Liþande Mañ/ Þad er/ j Eilijþu Lijþe/ Og
Poſt. Paall ſeiger/ Ad vor Vmgeingne ſie æ Himnum/ Huadañ vier væntum
vors Endurlauſnara Jeſu Chriſti/Phil. 3.

Vm þa þiordu Sæluna.

SV þiorda Sælañ/Huørrar giered verdur/j þeſſu heilaga Evangelio/er þeſ
ſe/Ad Herrañ ſeiger/ Ad ſæler ſieu þeir ſem Hungra og Þyrſta epter
Riettlætenu/þui þeir ſkulu Sadder verda. Þeſſe Ord heþur Sonur Gu
ds/ vor Liuþe Endurlauſnare Jeſus Chriſtus/ Riett eigenlega teked wt aþ
Spamañenum Eſaia /þar hañ ſo ad Orde kiemſt/ ſeigiande j ſiñar B. 65. C.
So ſeiger Drottiñ Drottiñ/ſiaæ þu myner Þioonar ſkulu eta og Drecka/ eñ
þier ſkulud Hungra og þyrſta. Þeir ſem ſetter eru til þeſſ/ad Vppþræda
Vngdoomiñ/j Skoolum/j Booklegu Lyſtum/kieña ſo/Ad Riettlæted ſie þreñ
ſlags

slags/edur med þreñu moote. Þad fyrsta Riettlætid af þessum þremur/ verdur kallad Justitia universalis/Þad er/ Almeñelegt Riettlæte/Huørt ed jñebindur allar adrar Dygder j sier/epter þui sem þeir Gømlu hafa sagt/Justitia in se Virtutes continet omnes. Af þuilyku Riettlæte Hrosar Post. Paall sier 1. Cor. 4. Þar hañ seiger/ Eg er mier einskis samvitande. Og vm þañ Gamla Simeonem stendur skrifad/ad hañ hafe vered Homo Justus/þad er Riettlætur/Vpprictugur/& Ærugøfugur Madur/sem ecke være sier nockurs Skalkaparts medvitande. Eñ huar fiñast nu þuilyker meñ? Sañarlega þeir eru miøg faaer/æ þessum Døgum/Huar yfer Micheas Spamadur so klagar/seigiande/ Cap. 7. Þeir Fromu eru aller burt vr Landenu/og þeir Riettferdugu fiñast ecke meir æ medal Folksins.

Þad añad Riettlætid verdur kallad Justitia Particularis/Edur þad Riettlæte sem vidkiemur nockrum/eñ þo ecke øllum/ so sem þa eirn Madur hefur Soodañ Asetning/ øngvum Orett ad tilgiøra. Vm soddañ Riettlæte talar Jacob Forfader/vid Mag siñ Laban/þar hañ seiger/Myn Riettvyse skal mier Vitne bera/j Dag/edur æ Morgun/þegar þar ad kiemur/ad eg skal taka mitt Verdkaup af þier. Vt af soddañ Riettlæte Hrosar David sier/j Psalm. 7. seigiande/Dæm þu mig Drottiñ epter miñe Riettvyse.

Þridia slags Riettlæte verdur kallad Justitia Evangelica/edur þad Evangeliska Riettlæte/ þ er/þegar Madur verdur Riettlætur & Sæluholpiñ/alleinasta fyrer Forþienustu/ Pynu/ Dauda og Bloods Vthellingu Jesu Christi Guds Sonar. Vm þuilykt Riettlæte talar Postuliñ Paall so/ j Pistlenum til Rom. 5. Cap. seigiande. Nu/þar vier erum Riettlæter ordner fyrer Truna/þa høfum vier Frid hia Gude/fyrer Drottiñ vorn Jesum Christum.

Vm þa fimtu Sæluna.

SV fimta Sælañ/æ huøria hier minst verdur/er þesse/Sæler eru Myskunsamer/þui þeir mun Myskun hliota. J Heilagre Ritningu verdur/sierdeilis gieted þrefalldrar Myskunseme.

Fyrst er Naad og Myskunseme Lifanda Guds/vid oss auma og Syndugar Mañeskiur/huør ad ny & fersk er æ huøriū Morgne. Huøria Lærefaderiñ Augustinus kallar/Reginam Cælorum/Himinsins Drottningu. Añnur Myskunseme æ Heima hia oss Mønnunum/Naar vier audsynum þeim Aumu/ Voludu og Hialparlausu nockud Gott/huørt helldur sem þad skiedur med Ordum edur Vtlætum. Þridiaslags Myskunseme/ er su sem Madur giører vid sialfañ sig/Þa eirn edur añar helldur ecke meir af sialfum sier/eñ høñum ber af sier ad hallda/ og þetta er nu su þriggia handaslags Myskunseme/ sem eg strax sagde/huørrar Gieted verdur j Heilagre Ritningu.

Vm þa siøttu Sæluna.

SV siøtta Sælañ/er jñebundiñ j þessū Herrans Christi Ordum/þar hñ seiger Sæler eru Hreinhiartader/þui þeir munu Gud sia. Hier kañ einhuør

 ad seigia

ad seigia. Huøriuñ kiemur þad til/ Ad Sonur Guds talar hier so/og seiger/ Ad SÆler Sieu HReinhiartader? Seiger ecke Job so/ 15. Cap. Huad er Mañeskiañ þess/ad hun skyllde vera hrein? Siaa þu/ad þar er eingiñ Ostraffe anlegur a medal hans Hellagra/og Himnarer eru ecke Hreiner ꝼyrer hønum. Item seiger David/Psalm. 14. Aller eru þeir ꝼrasnuner/og aller samañ du ør med ødrum Onyter ordner/þar er eingiñ sem gott giører/og ecke eirn. Þei ssu samhlioода Ord Spaamañsins Esa. 64. Vier(seiger hañ)erum aller suo sem hiner Ohreinu/og allt vort Riettlæte/er sem añar Opeckar Leppur.

Huar ꝼyrer seiger Herrañ Christur þa hier/Ad SÆler Sieu HReinhiartader er? Hier til suarast so/Pad er vissulega og Obrygdanlega satt/Ad aꝼ Natture uruñe erum vier aller Ohreiner/ og j Syndunum Getner og Fædder/suo sem David seiger/Psalm. 51. Eñ vier skulum vita/ad þetta Ord HREinhiartadur/maa og kañ ad skilliast j þreꝼalldañ Maata.

Fyrst/meiga þeir aller Riettelega HReinhiartader kallast/sem Puegner og Laugader eru med Jesu Guds Sonar Dyrmæta Bloode/j Skyrnuñe/ þuiad Blooded Jesu Christi hreinsar oss aꝼ allre Synd/ 1. Joh. 1

J añañ maata meiga þeir og so Hreinhiartader heita og Neꝼnast/sem bwa yꝼer Helløgum og Hreinum Pauntum/Ordum og Giørdum/Eñ þo einkañlega og sierdeilis/þeir sem ad ꝼordast/ og taka sier Vara/ ꝼyrer allskonar jllum og Andstygglegum Løstum/so sem ad eru Hoordoomar/Frilluliꝼnadur/Raan Pi voꝼnadur/Lygar/og añad þess konar/ Huar vm Postuliñ Paall suo talar/ 1. Tess. 4. Pad er(seiger hañ)Vilie Guds ydar Helgun/Ad þier vmꝼlyed Hoordomer/og huør ydar sem eiru vite ad eignast sitt Kier j Helgun og Heidre.

J þridiu Grein kallast þeir aller HReinhiartader/ sem ad eru aan Suika/ og Vnderꝼerlis/haꝼande eckert Falskt Hiarta j sier/so þeir huxe añad hid jñra eñ tale añad hid ytra. Soddañ Gaaꝼu var Prydd: og Gixddur Nathanael þo rdum/huøriurn sialꝼur Herrañ vor Jesus/gieꝼur þeñañ Gullvxga Vitnisburd seigiande/Siaa/ þar er eirn Riettur Jsraelite/j huøriurn eingiñ Suik eru/Joh. 1. Cap. Vm þuilyka Meñ talar David so/ Psalm. 24. seigiande/ Huør mun ganga vppa Fialled Drottins/og huør mun standa j hans Heilaga Stad? Sa ed heꝼur Meinlausar Hendur/og hañ sem er Hreinhiartadur. Hier ꝼyr er bidur hañ Gud so sialꝼur/Psalm. 51. Hreint Hiarta skapa þu Gud j mier et et. Og/vm alla þa sem so haga sier/ seiger Sonur Guds/ad ÞEir Skulu GVD Siaa. Eñ huad er þad kañ einhuør ad seigia/ ad Siaa Gud? Forþad eреñ Jacob sagde/Jeg heꝼe sied Drottiñ/Auglite til Auglitis/ og myn Aund er ꝼrelst/ Gen. 32. Moyses Guds Madur/ villde ꝼeigiñ haꝼa ꝼeingid ad siaa Gud/eñ hañ ꝼieck ecke ad siaa meir eñ a Baked a hønum/þui so sagde Drottiñ til hans/eingiñ Madur mun liꝼa sem mig sier/Exo. 33. Esaias Spaamadur saa og so Drotteñ sitia a einu haaū Stool/og Falldur hañs Klæda vppꝼyllde Musterid/Esa. 6. Vier lesū og eirniñ/ad þr Siøtyu Aulldungar j Jsrael/sem geingu vppa Fialled med Moyse og Aaron/haꝼe sied Gud/og vnder hans Fotū

hafe vered ad sia so sem Fagur Saphirus/edur so sem Himenin̄/þa han̄ er Heidbiartur/Exo. 14. J lykan̄ mæta þa sa hin̄ heilage Stephanus j syinu And late/Himenin̄ opin̄/ og Jesum standande til Guds Hægre Handar/ Act. 7. En huørnin̄ þetta hafe tilgeinged/eda huørnin̄ þessare Sioon hafe vered hættad/kunnum vier ecke ad vita/þui so seiger Johan̄es/1. Cap. Einginn hefur Gud nockurn Tyma sied/Sa Eingietne Sonurin̄/sem er j Skaute Födursins/hefur oss þad Openberad. Jtem seiger Post. Paull/At Gud bwe j þui Liose/sem eingin̄ þære tilkomest. 1. Tim. 6. En ecke talar Sonur Guds hier einungis vm þessa/helldur seiger han̄/ ad þeir Hreinhiørtudu Mune Gud Siaa/ þad er ad skilia. Fyrst hier j Lyþe/ med Augum Truarin̄ar/z so sydan̄ an̄ars Heims/j Himnarykе/huar vier munum siaa han̄/Auglite til Auglitis/so sem hn̄ sialfur er. Nu/hier þuert a moote/huørier hellst sem ecke eru Hreinhiartader/þad er/ þeir sem ecke eru þuegner og Hreinsader/fyrer Blooded Christi/j Skyrnin̄e/af synum Syndum/og ecke Hugga sig j san̄re Truu/vid Forþienustu/ Pijnu og Dauda Guds Sonar/og ecke varast ad drya Stoorsynder og Glæpe/a moote Samviskun̄e/et ct. Þeir munu ecke fa ad siaa Gud.

Vm þa siøundu Sæluna.

SV Siøunda Sælan̄/ vm huøria Herran̄ Christur talar hier/er þesse. SÆler eru Fridsamer/ þui þeir munu Guds Børn Kallader verda.

Huørier ad Riettelega meige heita og kallast FRidsamer men̄. Þad þarf ecke med mørgum ordū wt ad Skyra/þuiad Eindrægne og Fridseme er soddan̄ ein Edla Dygd/sem ecke verdur noglega lofud/og pryfud/so sem þa eirn Samehre Steinn hagar sier so j Ordum og Verkum vid sin̄ Naunga/ad han̄ Stigger han̄ ecke/ Helldur ad huør kome ødrum til Hialpar þar þørf giørest. Soddan̄ Dygd er harla Naudsynleg j øllum stiettum. Fyrst j þeirre Andlegu Stietteñe/ þui so seiger David/Psalm. 133. Sia þu/huad Agiætt z Elskulegt þ er/þa Brædurner bwa huør vid an̄an̄ Samþyckelega? Þar næst j þeirre Veralldlegu Stietteñe/þa er þesse Dygden̄ omissande. Qvia Concordia res parvæ Crescunt/Discordia maximæ dilabuntur/ Seiger sa Heidne Salustius. Þad er/ Litlar Alner kun̄a ad Avaxtast med Eindrægne og Samþycke. Þar a mot/ kun̄a stor Audæfe og so fyrer Osamþycke og Oeining snarlega ad Eydast/huar vppa fylgast meiga Otelianlega mørg Dæme bæde forn og ny.

J þridia lage er þesse Dygdin̄ Omissande/j Hwsstiornar Stietteñe/ Þui so seiger Syrach. Þar eru þryr Hlutir/sem Gied þecker eru bæde Gude og Mønnum/sem er/þa Brædurner eru Samþycker/og Nagrannarner Elskast/og Madur og Kona vel forlykast. En huad skal þa vpvecka oss og anþysa/til ad yđka z æfa oss j þessare Dygdeñe? Fyrst skal oss þar til knyia/su mykla z Owtskyranlega Nad/Goodgirnd z Myskunseme/Lifanda Guds/vid þad Manlega Kyn/Vm huøria sialfur Sonur Guds so talar/og seiger/Joh. 3. So Elskade Gud Heimin̄/ad han̄ gaf wt sin̄ Eingietin̄ Son/vppa

 þad

Þad/ad aller þeir sem a hañ trwa/ fyrerfarest eige/helldur hafe Eilyft Lyf. Sømuleidis seiger so Postuliñ Pall/ j Pistl. til Rom. 5. Cap. J þui prysade Gud siñ Kiærleika vid oss/ ad Christur hefur fyrer oss Dæid/ þa þegar vier vorum eñ Synduger/Og eñ aptur seiger hañ so/2. Pist. Cor. 5. Gud var j Christo/ og forlykade Heimiñ vid sialfañ sig/ Tilreiknande þeim eige synar Synder/ og hefur uppreyst vor a medal Orded af Forlykuniñe. Þar næst skal oss upphuetia/til Fridar og Forlykunar/ vid vorn Samchristiñ Naunga/ Sa Naakomne Skylldugleike/sem er vor a mille/Þui vier erum aller Jñbyrdis Brædur og Systur/Hafande eirn sama Fødur a Himnum/Huørn vier Daglega a føllum j vorre Drottenlegre Bæn/seigiande/FAder Vor/ et ct.

J þridia lage skal oss koma til Fridar og Forlykunar/ Su Breñande Bæn sem Herrañ Christur giørde skømu fyrer syna Pynu/ seigiande/ Heilage Fader Geim þa j þynu Nafne/huøria þu gafst mier/ad þeir sieu eitt sem vid.

J fiorda og sydasta mata/ skal oss hier til Amiña og uppvekia/ Befalning sialfs Lifanda Guds/þar hañ seiger/ Eitt nytt Bod gief eg ydur/ad þier Elsked huør aňañ jñbyrdis/so sem þad eg hefe ydur elskad/ þui þar af þeckest þier/ad vera myner Læresueinar/ef þier elskest jñbyrdis/Joh. 13.

Um þa Attundu Sæluna.

NV fylger a epter su sydasta edur attunda Sælañ/þar Herrañ Christur talar so og seiger/ Sæler eru þeir/sem fyrer Riettlætesins saker Ofsokt er verda/þuiad þeirra er Himnaryke. Ecke eru hier med meinter/ þeir sem verda ad lyda Kualer og Pintingar/ vegna Rangs Lærdooms/ sem þeir Kieña og medfara. Ecke þeir helldur/ sem Straffader verda fyrer syn Jllvirke/Eda þeir/sem taka jllt wt a sialfum sier/og suellta sig sialfa/ fyrr enn þeir bere sig ecke ad safna nockrum Maurum. Helldur talar Sonur Guds hier/um Rietta og saña Christna Meñ/ sem vegna Trwareñar/ og Jesu Nafns Vidurkieñingar/verda ad lyda margvyslegar Ofsookner/ og Harmkuæle/ Um þessa talar Herrañ Christur hier og seiger/ Ad Þuilykra Sie Himnaryke.

J Nidurlage Gudspiallsins Tilleggur Herrañ Christur/þesse Ord/og seiger til Læresueinaña siña. Sæler eru þier/ Nær ed Meñerner Hallmæla ydur/og Ofsookn veita/og tala j giegn ydur alla Vondsku/fyrer mynar Saker/þo liwgande/Fagne þier og vered glader/ þuiad ydart Verdkaup er noglegt a Himnum. Eñ huilykt Verdkaup/og huylykt Laun munu þeirta þa verda? O þad verda soddañ Laun/sem huørke hafa Auga sied/Ecke Eyra heyrt/eda j nockurs Mans Hiarta styged/1. Cor. 2. Þessara Dyrdarlauna niootande ad verda/um alla Eilyfd j Himnaryke/ þad veite oss Gud Fader/ f Dyrmæta Forþienustu/ og Medalgøngu syns Hiartans Sonar Jesu Christi/ Huørium med synu Himneska Fødur/ꝛ H. Anda/sie Lof/Dyrd/Æra og Þackargiørd/nu hiedan j fra/ ꝛ ad Eilyfu/Am/Am. J Jesu Nafne/Am.

Tuttugasta ꝛ

Tuttugasta og þridia Suñudag epter Trinit.

Evangelium/ Matth. 22. Cap.

I Þañ Tijma. Þa geingu Pharisearner j burt/og settu Rad samañ/ad þeir þeinge veidt hañ j Ordum/Og sendu til hans sijna Læresueina/med Herodis Þienurum/so seigiande/Meystare/vier vitum þad/ad þu ert Sañsøgull/og kieñer Guds Gøtu j Sañleika/ og skeyter ei nockrum/þuiad þu ser ei ad Mañvirdingum/Þar þyrer seig þu oss/huad þier lyst/Huort leyþest ad giefa Keysaranum Skatt/edur ei? Eñ þa Jesus þormerkte þeirra Flærdskap/sagde hañ Huad þreiste þier mijn Hræsnarar? Syned mier Myntena Peningsins/ Og þeir syndu honum Peninguñ/Jesus sagde til þeirra. Huors Mynd og Yþerskript er þetta? Þeir søgdu hønum/Keysarans/Þa sagde hañ til þeirra/Giefed þa Keysaranum huad Keysarans er/og þad Gude huad Guds er/Og er þeir heyrdu þetta/vndrudust þeir/þorlietu hañ/ og geingu j burt.

Exordium.

W Jer lesum Elskuleg Guds Børn/j Domara Bok. 15. Cap. Vm Samson/Þegar hañ villde giøra skada þeim Philisteis/þa hafe hañ geinged wt/og veidt þriu Hundrud Refa/og snwed Hølunum at þeim til samans/og bunded Elldskyd/æ milllum huørra tueggia Hala og slepþt þeim sijdañ lausum j Korn Akra Philisteaña/og vppbrent þeirra Bindine/ og þad standanda Korn.

Alijka Dæme verdur oss hier synt/og fyrer Siooner sett/j þessa Dags Evangelio/æ Þienurum Herodis/og Phariseaña/ Huørier ad Riettelega meiga lijkiast/vid þessa Samsons Refa/ þui þad mæ seigiast og synast/af þeirra Hegdun og Breitne/ ad þeir hafe vered suo sem til samans flæsader og fester/æ Hølunum/j þui/ad taka sijn Rad samañ/huørnin þeir kyñe ad afmæ Christū/ og hans Heilsusama Lærdom. Og sañast þad hier mæg Merkelega sem Post. Petur seiger/j Giørninga Book. Post. 4. Cap. Sañarlega komu þeir til samans/j giegn þijnu Heilaga Barne Jesu/sem þu Smurt hafder/ Herodes/og Pontius Pilatus/samt ødrum Heidingium/og Jsraels Folke/ ad giøra huad þijn Hønd/og þitt Rad hafde/ædur fyrre huxad/ad skie skyllde.

Eñ so sem þad/ad Samsons Refar/Brendu ecke alleinasta Philisteaña Ko-

 rnhlodur

enhlødur/helldur og so Fordiørfudu sialfa sig/ af þeim Ellbebrande/sem þeir
uppkueiktu j þeirra Korne/ So foor og so Phariseaña og Herodis Þienur-
um/ad þeir fiellu j þa sømu Grøf/huøria þeir hugdu Christo ad bwa.

Her vm viliu̇m vier heyra nockud framar talad j stuttlegre wtleggingu
þessa Heilaga Evangelij/ huøriu vier viliu̇m sundurskipta j tuær Greiner.

Og skal hin fyrre vera vm Spurning þa/ sem þesser Herodis og Pharise-
aña Sendesueinar/setia fram fyrer Christum.

Aunur vm Andsuar Herrans Christi/ med huøriu hañ Skøruglega so sem
añar Hælærdur Doctor og Læremeystare suarar þeim/og fulla wrlausn giør-
er/a þeirra Spurningu. Nu/Sa riette Meystare yfer øllum Meysturum/
j huøriu̇m Folgner eru aller Fiarsioder Vijsdomsins og Spekiñar/Leide oss
til þessara Gudspialls Orda riettelegrar Kyñingar/ og Heilsusamlegrar Upp-
frædingar/ j Jesu Nafne/Amen.

Fyrre Greiniñ.

J Upphafe Gudspiallsins sendur so. Þa geingu Pharisearner burt/
og settu Raad samañ/ad þeir feinge veidt hañ j Orduni.

Fyrst er oss athugande/j þui fyrra Greinarkornenu/Huønær/eda a huøriu̇m
Tijma/ad Pharisearner hafe teked þesse syn Raad samañ/vm Herrañ Christū.
Eñ þad syner oss þetta Ordkorned/ ÞA/ sem hier stendur strax j Upphafe
Gudspiallsins/sem er/Þad hafe vered j þad sama siñ/ sem hñ framsette/þ Hof-
ud Prestana/og Aulldungana/þessar tuær Epterlijkingar. Hin fyrre var vm
Vijngards Herrañ/sem hafde Leigt ødrum siñ Vijngard/ eñ þeir borgudu hø-
num ecke ødru aptur/ eñ þui/ad þeir tooku hans Son/ og Aflijfudu hañ/
Matth. 21. Aunur vm Brwdkauped/sem sa Himneske Kongeriñ giørde Sy-
ne synum. Badar þessar Epterlijkingar/framsette vor Blessade Endurlausn-
are/fyrer Gydinga/skømu epter Jñreid syna/j Borgena Jerusalem/sem var
Þrem Døgum fyrer hans Kuøl og Pijnu/sem hañ leid vorra vegna. Eñ med
þui/ad Gydingar Skyniudu vel og vnderstoodu/ ad Herrañ Christur hneygde
þessar badar Epterlijkingar/vppa sig/þa Eirde þad jlla med þeim/Tooku þar
fyrer Raad syn samañ/huørniñ þeir giæte best hefnt syn a hønum aptur/fyr-
er þessar Epterlijkingar/Huøriar hañ Blessadur framsette þo sialfum þeim/til
Vidvørunar og Betrunar.

Eins geingur þad eñ nu til/a þessum Døgū/fyrer Kieñemøñum/ og Guds
Orda Þienurū/ad þegar þeir seigia þeirre Ogudlegu Verølldu til Synda siña/
þa forþiena þeir sømu Þøck/sem Christur og hans Læresueinar/feingu adur
fordum. Ja/ Verallldareñar Børn eru Reid vppa þa/ sem strafa
þau j Portunum/og hallda hañ fyrer Suivirding/sem Heilnæmt kieñer/epter
þui sem Spamaduriñ Amos ad Orde kiemst/5. Cap. Dæme hier vppa høf-
um vier allmørg j Heilagre Ritningu. Jessabel soor/ad hun skillde af Lijfe ta-
ka Spamañeñ Eliam/og Ofsookte hañ/so hañ vard ad flyia fyrer heñe/ sem
þat

Þar stendur/ 1. Book Kong. 19. Herodes liet Aflýfa Johañem/ fyrer þad/ hañ sagde hønum Beyskañ Sañleik/ og Straffade hañ fyrer sijna Bloodskøm/ Matth. 14. Þar skylldu ecke fiñast eñ nu þeir/ sim sitia vnder Guds Orda Heirn/ og ef þeim fellur ecke Prestsins Kieñing/ so vel j Gied/ sem þeir vilia/ eda þeim þyker sig nockud suerta/ þad Kieñemaduriñ framsetur j siñe Predikun/ þa safna þeir Mood/ og þeinkia so med sier/ Eg skal þacka þier fyrer Predikunena einhuørn Tijma? Eñ soddañ Meñ giøra sier sialfum mesta Skada/ Þuiad Guds Ord/ huørt ad j sialfu sier er Kraptur Guds til Sælhialpareñar/ øllum þeim sem þui trwa/ Rom. 1. Verdur þeim med soddañ moote/ Ilmur Daudans til Daudans/ 2. Cor. 2. Þar fyrer skyllde huørt og eitt Guds Barn/ vara sig/ og giøra ecke soddañ/ helldur medtaka Ordet med Hogværd/ epter þui sem Postuliñ Jacob Rædleggur/ j sijns Pist. 1. Cap.

Framveigis verdur oss hier sijndt/ af þessare Gudspialls Historiu/ Huad fyer Folk þetta hafe vered/ sem took sig samañ mote Herranum Christo/ sem er/ bæde Andlegrar og Veralldlegrar Stiettar meñ/ Huørniñ byria þeir þa Rædu sijna vid hañ? Þeir byria hana med fögrum og Forbloomudum Ordum/ æ þeñañ hætt/ seigiande/ Meystare/ vier vitum ad þu ert sañsøgull/ og kieñer Guds Gøtu j Sañleika/ skeiter ei nockrū/ þui þu fer ecke ad Mañvirdingū/ Og þo þeir þeinktu allt añad j Hiartanu/ þa var þad samt allt huørtt Orde sañara/ sim þeir vm tøludu/ Jæ/ Hñ var sa riette Meystare/ mz þa Lærdu Tunguna/ og þess vegna seiger hañ so sialfur/ vid sijna Lærisueina/ hia Joh. 13. C. Þier kalled mig Meystara og Herra/ Þad giøre þier riett/ þui eg er þad eirniñ. Þad hañ være Sañordur/ og Kiende Guds Gøtu j Sañleika/ þad søgdu þeir ꝫ so satt/ þui hañ er trwr Vottur/ sa er ecke kañ ad Liuga/ Openb. B. 1. og Heb. 6. Þar fyrer giører hañ þessa Jætning/ fyrer Pilato/ og seiger/ Þar til er eg Fæddur/ og j Heimiñ komiñ/ ad eg bere Vitne Sañleikanum. J þridia lage/ jæta þeir hier þad og so vm hañ/ Ad hñ fare Ecke ad Mañvirdingū/ þad tøludu þeir eirniñ riett/ Þui hañ er eirn Herra yfer øllum Hlutum/ vm huørn skrifad stendur/ Hañ mun ecke Dæma epter þui sem hans Augu siaa/ og ecke straffa epter þui sem hans Eyru heyra/ helldur mun hañ Dæma med Riettvijse hina Fatæku/ Og medr Dome Hirta þa Aumu j Landenu/ Esa. 11.

Hier af hafa nu aller Trwlynder Guds Ord Þienarar/ sier Merkelegt Epterdæme ad taka/ og læra ad feta j Footspor sijns Herra/ Fyrst j þui/ ad vera ecke Fafroder sem Barn/ eda sem eirn æ sijnū Vngdoms ærum/ helldur ad vera eirn Meystare/ Þad er soddañ eirn Madur/ sem sig hefur vel ydkad j Guds Orde/ Hafande sier j Miñe/ þad Syrach Rædleggr/ 15. Cap. seigiande/ Lær þu sialfur/ ædur eñ þu Kieñer ødrum Møñum/ og so sem þad/ ad Gud hiellt fordum/ j þui Gamla Testamentenu Afnañ/ Opienanlegañ Grip til Offursins/ so sem lesa maa/ j Exo. B. 24. Cap. So vill hañ og ecke helldur lyda/ soddañ Afna/ j siñe Kyrkiu Þionustu/ sem sialfer eckert vita/ eñ lætast þo vilia kieña

la kieña ødrum/Helldur á eirn Trwlyndur Guds Ords Þienare/ad vera Má-
ttugur til ad Amiña fyrer Heilsusamlegañ Lærdoom/og ad straffa þa sem á
moote mæla/Tit. 1.

J añañ máta ber einum Predikara/edur Kieñemañe/ ad vera Sañordum/
epter Dæme Herrans Christi/þui þo so sie/ad aller Meñ eige ad fordast Lyg-
ar/og Osañinde/so myked sem møgulegt er/med þui þad er eirn Andstygglege-
ur Løstur/epter þui sem Syrach seiger/20. Cap. Þa eiga þo hellst Guds Or-
ds Þienarar/ad gixta vel og Vandlega ad sier/ so þeir kome ecke vppa Predik-
unarstoolin/añad huært med Rangañ Lærdoom/edur þad sem þeir kuña ecke
ad Bevysa wt af Heilagre Ritningu.

J þridia lage á eirn Kieñemadur ad vera Hugdiarfur/og Ohræddur/ad seig-
gia huørium sem einum til Synda siña/huørt hañ á ad sier myked eda lyted.

Nu viliū vier fara leingra áfram/& heyra huør vered hafe Spurningin sem
þesser Phariseaña & Herodis Sendesueinar/framsettu fyrer Herrañ Christum.
Gudspiallamadurin seiger/ hun hafe vered þesse/ HVørt(hønum Blessudum)
SYndest þad riett vera/ Ad KEysaranum skyllde Skattur giefast edur ecke?
Eñ Ordsøk og Tilefne til þessarar Spurningar/var su/Ad Gud Drottiñ haf-
de ádur befalad/Ad huør og ein Kallmans Persona/sem var tuijtug ad Allde-
dre/skyllde giefa Arlega eirn hálfañ Sikil Sylfurs/þad er so myked sem Ort-
wr Dal/j Musterid/ Huad ad hlioop sig eina stoora & mykla Sumu Peninga/
& huad sem ecke var brwkad af þessum Peningum/ til Guds Þionustugiørdar/
edur til Vnderhollningar Musteresins/ og Prestaña/ þad var geimt/og for-
varad j Kyrkiuñar Peninga Hyrdslu/Eñ epter þad/ad sa Romverske Keysare
hafde lagt vnder sig Gydinga land/ þa took hañ allañ þeñañ Kyrkiuñar skatt
til syn/ og wtbytte honum á medal syns Herlids/ og Strijdsmaña/ þeim til
Atviñu og Vnderhollningar. Þetta fiell Gydingum næsta þungt/og þess ve-
gna senda þeir hiner Ypperstu/syna Læresueina til Herrans Christum/og lát-
ta spyria hñ ad/huørt þad sie riett/ ad þeir skylldu giefa Keysaranum þann
Skatt/sem Gud hafde ádur tilsett og skipad/ad gialldast skyllde til Mustere-
sins. Og þo þesse þeirra Spurning/ synest j snøggvu Alite einlæg/& ein-
falldleg/þa høfdu þeir þo samt/hana þar vppa Bygdt/ad vor Blessade End-
urlausnare/skyllde sig á heñe forgrijpa/so ef hañ segde/Já/ad þeir skyllde gi-
efa Keysaranum Skatt/ þa skyllde allt Folked taka sig vpp á mote hønum/
hata hañ/og hans Lærdoom/fyrer þad/ad hañ hiellde á mote þess Frijheitum.
Eñ segde hañ nei/ad þeir være Keysaranum vm Skatt skyllduger/ þa skylldu
Herodis Þienarar eige seirna grijpa hñ Fangiñ/ og færa hañ fyrer Keysarañ/
suo sem eirn Odæda Mañ/ sem sette sig vpp á moote Yfervalldenu/ og villde
þui ecke hlijda. Eñ huøriu mun Herrañ Lijfsins suara þessum
Skálkum aptur/ vppa syna Spurning? Þad verdur oss nu kient/ j þessu sijd-
ra Greinarkornenu/ sem epterfylger.

Auñur Greiniñ.

GUdspiallamaduriñ seiger/ ad þegar Jesus hafde Formerkt þeirra Flaatt⸗ skap/ þa hafe hañ teked so til Orda/og sagt/ HVad FReiste Þier Myn Hr æsnarar? Þad er/ sem hañ hefde so sagt/ Meine þier ecke/ad eg mune siaa og formerkia/huad ydur byr j Giede vid mig/ Þier taled allt añad med Muñen⸗ um/eñ þier þeinked j Hiartanu.

Hier af høfum vier oss þad til Huggunar ad taka/ Ad ef Oviner vorer vil ia vmsitia oss/og spiña vppa eitthuørt þad Raad/med huøriu þeir kuñe ad for⸗ diarfa oss og skada ad giøra/ þa eigum vier þañ Herra og Hialparmañ/ sem ecke einungis sier og þecker/ huørs og eins Mans Hiarta/ huørt þad byr yfer Goodu edr Illu/helldur z eirniñ þañ/sem vmvellta kañ Raadum þeirra Raang⸗ ferdugu/so þeir giet e ecke komed synum Vilia fram/Job. 5.

Vier lærum hier og eirniñ/ecke alleinasta ad þeckia/og vidurkieña/vorn Her⸗ ra og Frelsara Jesum Christum/fyrer eirn Sliettañ Mañ/helldur og so fyrer saññañ Eilyfañ og Almættugañ Gud/fyrer huørium eckert er hulcd eda dul ed. Vier lesum ad søñu vm Spaameñena/þad þeir hafe af mørgu þui vitad/ sem huleð ætte ad vera. So visse Spaamaduriñ Eliseus(þo fiærlægur være) allt þad sem Konguriñ j Syria talade vid syna Raadgiafara/j synu Suefn⸗ herberge/2. Book Kong. 6. Cap. Eñ vier skulum vita/ad þeir høfdu þad ec⸗ ke af sialfum sier/helldur af Gudlegre Openberingu/ Þeir vissu og ecke helld⸗ ur neitt framar/eñ Gud villde þeim Openbera. Eñ ødruvyse er þui vared fyr er Herranum Christo/þui hañ er sa/j huørium hulder eru aller Fiesiooder Vi skuñar og Vidurkieñingariñar/ Col. 2.

Framveigis seiger Gudspiallamaduriñ/ ad Herrañ Christur hafe sagt til þessara Phariseaña Sendemaña/Syned mier Myntena Peningsins/og þeir feingu hønum Peningiñ Hañ spyr þa eñ framar/ og seiger/ HVørs Mynd og Yferskrift er þetta/ eñ þeir seigia hønum/Keysarans.

Gydingar høfdu adur fordum þau Fryheit/ ad þeir mættu laata slaa sialfer Mynt j synu Lande/Eñ æ þeirre Mint/edur þeim Peningum/ sem til Musti⸗ eresins ættu ad giefast/ høfdu þeir sierdeilis Stimpel z Yferskrift/þui vppa adra Syduna Peningsins var Stimpladur sa Bloomgade Varonis Vøndur/ med þessare Yferskrift/Eirn Israeliskur Sekill/Eñ vppa adra/eitt Reykelsis Altier/med þeirre Yferskrift/Su Heilaga Jerusalem. Eñ epter æ seirna/æ Døgum Christi/þegar Gydingar voru Vndergiefner ordner þeim Romversku/ høfdu þeir adra Mint/ Þui æ añare Syduñe stood Mint Tiberij/med þessare Yferskrift/ Tiberus Keysare/ Eñ æ añare eitt Horn/ fullt med allra Handa Avexte/Yferskriftiñ var þesse/Almuganum til Gagnsemdar.

Nu med þui ad þesser Freistarar/ Phariseaña Sendemeñ/ giefa Herranum Christo þad Suar/ ad þad sie Keysarans Mynd og Yferskrift æ Peningen⸗ um/sem þeir syndu hønum/þa so sem binda þeir sialfa sig/z medkieña/ad þeir

 sieu nu

sieu nu ecke leingur Frijmeñ/eins og ædur/ Helldur sieu þeir nu ordner Skatt-
gillder vnder Keysarañ/Þar fyrer Andsuarar Herrañ Christur/þeim hier ap-
tur miøg Merkelega og Meystaralega vppa þeirra Spurning/ og seiger/ GI-
efed þa Keysaranum huad Keysarans er/og þad Gude huad Guds er.

Hier verdur oss kient/ og fyrer Siooner sett/ huad þad sie/ sem vier sieum
voru Yfervallde vm skyllduger. Fyrst erum vier þui skyllduger/ vm Elsku
og Trwskap/ad vier oskum þui og vñum af Hiarta alls Goods. So giørde
Ithai Getither/ þegar David vard ad flya/ fyrer sijnum Syne Absalon/ þa
villde hañ ecke vid hañ skilia/helldur af Elsku þeirre og Kiærleika/sem hañ ha-
fde til hans/epterfylgde hañ hønum/ lyka vel þo David skipade hønum ad sn-
wa Heim aptur/þa suarade hañ hønum/ og sagde/ So sañarlega sem Drottiñ
lifer/huar hellst sem miñ Herra Konguriñ verdur/huørt sem þad er til Lyfs
eda til Dauda/ þar skal og þiñ Þienare vera/ 2. Bok Sam. 15. Cap. Sømu
Elsku og Trwskap beuysade og so Husai/ Kongenum David/ ecke alleinasta j
þui/ad hañ hindrade Achitophels Rææd/ helldur og so varande hañ Heimug-
lega vid þeim Haska/ sem hønum var bwiñ/2. Book Sam. 17. Og sem Da-
vid villde sialfur Personulega hafa fared wt æ moote Absalon/þa høfdu ha-
ns Vndersætar hañ suo kixrañ/ ad þeir villdu hønum j øngvañ mæta sleppa/
Helldur søgdu/þu skallt ecke wt fara/ þui þu eirn ert sem tyju Þusunder af oss.

Eñ sierdeilis og einkum/eiga Vndersætarner/ad bidia gott fyrer sijnu Yf-
ervallde/ ad Gud vilie giefa þui vel og Christelega ad stiorna/epter þui sem
Post. Pæll æminner/j Pist. 1. til Tim. 2. seigiande/So æmiñe eg/ad Meñ vm
fram alla Hlute/giøre Booner/Bæner/ Fyrerbeidslur og Þackargiørder/ fyr-
er øllum Møñum/fyrer Kongum og øllu Yfervallde/vppa þad/vier mættum
hafa spakt og Roolegt Lyferne/j allre Gudrækne og Sidsemd.

J añañ mæta erum vier skyllduger/ad veita voru Yfervallde/Tilbærele-
ga Æru og Virding/Huøria vier eigum ecke alleinasta ad audsyna þui/j wtvor-
tis Hegdun/sem er/Somasamlegum Ordum/Kurteyse og Velskickanlegheitum/
helldur og so/ad vier høllduñ þad/ad vera sendt og skickad oss af sialfuñ Gude.

Þegar Saul var kiøriñ til Kongs/ þa voru þar sumer sem hañ forøcktu-
du/og færdu hønum øngva Gææfu/helldur søgdu/huad skal þesse hialpa oss/ eñ
Heilagur Ande giefur þeim aptur j stadiñ þad Nafn/ ad hañ kallar þa Laus-
ingia/so sem lesa mæ/ 1. Bok. Sam. 10. Huørs munu þeir þa hafa sier ad
vænta/sem ecke ad eins fyrerlyta/og Forsmæ sijna Yfermeñ/ helldur og eirnniñ
Formæla þeim/og tala Suyvirdelega vm þa? Sañlega/ þeir munu yfer sig ta-
ka stoort Dooms Afelle/epter þui sem þar stendur/ j Pist. til Rom. 13. Cap.

J þridia lage erum vier skyllduger voru Yfervallde/vm Otta og Hlydne/
j øllu þui sem þad bydur oss/ & Guds Orde er ecke æ mote.

Framar meir verdur oss hier kient/Huad þad sie/sem vier sieum vorum Gude
vm skyllduger/sem er fyrst/vm Skatt allra vorra Lida og Lima/þui so seig-
er Post. j Pist. til Rom. 12. Jeg æminñe ydur (seiger hñ)ad þier giefed ydar

Lykame

Lykame til þeſſ Offurs/ſem Lifande er/og Heilagt/og Gude Þacknæmt/ þui
ört ad er ydar ſkynſamleg Þionuſta. Gud er eirn Kongur og Herra/ yfer
öllum Herrum/ſem oſſ hefur giört ad ſynu Foolke/ſo vier ſkylldum Þiona hm̃
j Heilagleika og Riettlæte/epter þui ſem hönum ſialfum þocknaſt/Luc.1. Au
gu og Eyru/Muñ og Tungu/Hendur og Fætur/Jaa/Lyf z Lykama/þad allt
höfũ vier af hm̃ þeiged z medteked. Þar fyrer ber oſſ aftur a moot/ad giefa
hönum vora Lime/til ad þiona Riettlætenu/Rom.6. Sie nu Gud þiñ Ko
ngur og Herra/þa ertu hönum ſkylldugur. 1. Vm Skatt þyns Hiarta
Þuiad Elſka ſkalltu Drottiñ Gud þiñ/af öllu Hiarta þynu. 2. Vm ſkatt
þiñar Tungu/ þuiad alla Tyma vil eg Lofa Drottiñ/hans Lofgiörd ſkal æ
tyd vera j mynum Muñe/ ſeiger David/ Pſalm.34. 3. Vm Skatt þiña
Eyrna/ þuiad mjner Sauder heyra myna Rauſt/og eg þecke þa/ og þeir fylg
ia mier epter/ſeiger Chriſtur/hia Joh.10. 4. Vm Skatt vorra Augna/
Þuiad ſo ſm̃ Augu Þienaraña horfa a Hendr ſiña Yferbodara/z ſo ſm̃ Augu
Ambættarenar horfa a Hendur ſiñar Hwsmoodur/ſo eiga vor Augu ad ho
rfa vppa Drottiñ vorn Gud/Pſalm.123. 5. Vm Skatt vorra Lima/þar
fyrer ſkalltu læta Chriſti Lime vera/ og giöra þar ecke af Skækuñar Lime/
ſo ſem Poſtuliñ Paall ad Orde kiemſt/1.Cor.6. Þa vier nu ſo giörũ/þa kuñ
um vier ad ſeigia med Glede. Herra Jeſu/Þier Life eg/ Þier Dey eg/Þiñ er
eg bæde Lyfs og Lidiñ.

Þar næſt erum vier ſkyllduger vorum Gude vm Skatt af voru Gotze og
Audæfum/ huern vier hönum Giölldum/ þa vier giörum gott af oſſ/og gie
fum nockud til Kyrkna og Skoola/ og einkanlega til þeirra Fatæku/ j hanns
Nafne/og vitum þad fyrer vyſt/ ad Gud lætur ſoddañ Aulmuſugiörder/ ecke
Olaunadar vera/Ottaſtu Drotteñ/ Heidra Preſtana/og gief þeim ſiñ Hluta/
ſem þier er boded/ Vtriett þyna Hönd Fatækum/ ſo þu verder þeſſ rykuglegr
Bleſſadur /ſeiger Syrach. 7. Cap.

J þridia mata erum vier ſkyllduger Gude vorũ/ vm Skatt vors Erfidis/
Drottiñ hefur boded oſſ og ſkipad/ ad vier ſkylldum Erfida/ og leita vorrar
Næringar/a ſex Dögum Vikuñar/ eñ þañ ſiöunda Dagiñ hefur hañ giefed oſſ
til Hugldar/ og til þeſſ/ad vier ſkylldum Lofa ſig og Dyrka/ fyrer alla ſyna
Velgiörninga/ſm̃ hñ hefr oſſ veitt/a fyrerfarande Viku/Og þeſſũ litla Skatt
eñum eigum vier huörke nie meigum jñe hallda/ fyrer vorum Gude/ ad vier
hñ ecke greidum/ſo framt/ſem vier viliũ ecke/ ad hañ take fra oſſ ſyna Bleſſan.

Ad ſyduſtu er oſſ athugande/j þeſſu ödru Greinarkornenu/huörniñ ad Sen
demöñum Phariſeaña hafe brugded vid þetta Andſuar Herrans Chriſti/ þad
utvyſa oſſ þeſſe Ordiñ/ſem ſtanda j Midurlage Gudſpiallſins/ z ſuo eru hliod
ande/Og er þeir heyrdu þetta/vndruduſt þeir/forlietu hañ/ og geingu j
burt. Siaum hier/Huörſu þad Herrañ Chriſtur/kañ audvelldega ad de
mpa og lægia/Metnad og Dramb þeirra/ ſem Vondañ Aſetning hafa/ og ſet
ia ſig til ad fordiarfa adra/ añadhuört med Ordum eda Giördum. Pharao

hugde

hugde ad drekia Israels Folke j Hafenu Rauda/eñ su Olucka kom nidur a hø num sialfum/Exo. 14. Haman liet giøra eirn Gaalga/ fimtyu Alna haañ/ handa Mardocheo/eñ so hoor/ ad hañ var sialfur j hønum heingdur/Esth. 7. Høfdingiar og Villdismeñ Kongsins Darij/ komu þui til Leidar/ ad Daniel skyllde verda kastad j Leonagrøfena/eñ Gud sa so til/ad hañ skadade þad ecke hellldur urdu þeir sialfer sundur rifner/ af þeim sømu Oarga Dyrum/ so sem lesa maa j Spaadooms Book Danielis 6. Cap.

Hier vid mega Hugga sig/ aller þeir/sem Ofsokner og Armaser lyda/af Skalkum og Vondum Mañum þessa Heims/ og vera Okuyduer/ þui þa Gud er med oss þa þurfum vier ecke ad ottast mørg Hundrud Þusund/þeirra sem legia sig allt vm kring a mote oss/seiger David/Psalm. 3. Þui hañ kañ þa Gud hrædu wr Freistinguñe ad frelsa/ ⁊ ad yferstadiñe Armædu þessa Heims/ ad giefa þeim Eilyfa Hugsld ⁊ Roo/j synu Dyrd'r Ryke/ huar þeir þurfa ecke fra mar ad kuyda/fyrer nockurskonar Ofsooknum/ helldur munu þeir bwa j Hwsū Fridarens/ og j Okuydeñe Roosemd/ so sem Spamaduriñ Esaias ad Orde kiemst/32. Cap. Huar til mier/ og øllum oss/ hialpe Gud Fader af siñe Naad/ Hußrium æsamt med synum Eingietna Syne/og Heiløgum Anda/sie Lof og Dyrd/nu og vm Allder Allda/Amen.

Tuttugasta og fiorda Suñudag epter Trinit.

Evangelium/Matth. 9. Cap.

J Þañ Tijma. Þa ed Jesus talade þetta hid sama til þeirra. Sia þu/ad Høfdinge nockur gieck ad/og tilbad hñ seigiande/Herra/Miin Dootter er nysalud/eñ þu kom/og legg þijna Hond yfer hana/og mun hun lifa. Og Jesus stod upp/ og fylgde hønum/og so hans Læresueinar/Og sia þu/ ad Kona/ huor ed hafft hafde Bloodfall j tolf Ar/ gieck a Bak til vid hañ/ og snerte Falld hans Klædnadar. Þui hun sagde med sialfre sier/Ef ad eg mætte ad eins snerta hans Klædnad/munde eg Heilbrygd verda. Eñ Jesus snerest vid/leit til heñar/og sagde. Vertu Hughraust Dootter/Þijn Trwa giørde þig Heilbrygda. Og a þeirre somu Stundu/vard Konañ Heilbrygd. Og þa ed Jesus kom jñ j Høfdingians Hws/og sa þar Lwdurþeitara/og Bulldran Folksins/ sagde hañ til þeirra/ Vikyed fra/ þuiad ecke er Stulkañ Daud/helldur Sefur hun/Og þeir Dærudu hañ. Eñ sem Folked var Vtdrifed/ gieck hañ þar jñ/og took j heñar Hond. Og

Stulkañ

Stulkañ stood vpp/ Og þetta Ryckte barst wt/vm allt þad sama Land.

Exordium.

I Levitici Bookar 15. Cap. Lesum vier/ Ad Gud Drottiñ hafe gieff ed Israels Folke/ a medal añara/ þad Løgmaal/ Ad nær ein Kuiña hafde Bloodlaat/ a synum Lykama/ þa skyllde hun vera fyrer sig sialfa/ j siø Daga/ og huør hana snerte/ sa skyllde og so Ohreiñ vera allt til Kuølldz. Sama var og so vm þa Framlidnu/ Ad huør sem þa snerte/ sa ætte ad vera Ohreiñ j siø Daga/ so sem þar stendur/ Num. B. 19. Eñ Herrañ Christur fer ecke epter þessu/ þui bæde leyfer hañ og lydur/ ad su Bloodfallssiuka Konañ snerte sig/ Þar med lyka hrærer hañ sialfur med sinne Signudu Hende/ vid þa Framlidnu Jairi Dottur/ Huar med hañ villde Opinberlega hafa synt og beuysad/ þad hañ være einn Herra yfer Løgmaalenu/ sem ønguva Saurgan tæke/ helldur være hañ myklu framar komiñ hingad j þeñañ Heim/ til þess/ ad hañ hreinsade sier sialfum eitt Folk tll Eignar/ sem kostgiæfed være til goodra Verka/ Tit. 2.

Eñ lyka so sem þad/ Ad þær Bloodfallssiuku Kuiñurnar/ voru wtelucktar af Tialldbwdiñe/ j þui Gamla Testamentenu. Eins hefdum vier og so ordid wteluktet ad vera/ vegna vors Jñra og Andlega Saurugleika/ fra þeim Eilyfu og Himnesku Tialldbwdum/ hefde vor Blessade Endurlausnare Christur Jesus/ ecke hreinsad Saaler vorar/ af þessum Ohreinleikanum/ huar fyrer oss ber ad seigia hønum/ Eilyfar Hiartans Packer. Og vilium vier æ leingra Jñgangs/ taka oss fyrer Hendur/ ad skoda og yfervega/ þetta Heilaga Evangelium/ og þad j tueimur Smærgreinum Stuttlega yferfara.

Hin fyrre skal vera vm þad mykla Dasemdarverk Herrans Christi/ þar hañ vppvakte af Dauda/ þa Vngu Jairi Doottur.

Añur vm þa Bloodfallssiuku Kuiñuna/ Og huørsu þad/ Herrañ Christur gaf heñe syna Heilbrygde aptur/ med þui fleyra sem hier ad hnyggur/ og oss mæ til Lærdooms/ Huggunar/ og Betrunar koma.

Nu/ Sa Ædste Hialpare og Styrkur/ Drottiñ vor Jesus Christus/ sende oss syna Naad og Hialp/ so vier mættum nockud goott hier wt af Læra/ og oss til Nytsemdar færa/ Amen.

Fyrre Greiniñ.

J Vpphafe Gudspiallsins stendur so. Og þa Jesus talade þetta hid sama til þeirra/ Sia þu/ Ad Høfdinge nockur gieck ad/ og tilbad hañ seigiande/ Herra/ Myn Dootter er Nyfalud/ eñ þu kom/ og legg þyna Hønd yfer hana/ og mun hun lifa.

Fyrst er oss hier athugande/ Vm huad Herrañ Christur hafe vered ad tala/ þa þesse Høfdinge Jairus kom til hans/ sem er/ Hañ var ad Andsuara Lære

 sueina

sueinum Johañis/vppa Spurning þa/sem þeir framsettu fyrer hañ/so sem les
oost er af sama Capitula/ sem þetta Heilaga Evangelium stendur j skrifad-
Huar af vier høfum þad ad Læra/Huørsu Astundunarsamur/ꝛ Kostgiæfiñ/
ad vor liufe Endurlausnare hafe vered alla tijma/j þui/ad Kieña/Predika ꝛ
Vppfræda j Guds Orde/sijna Tilheyrendur. Eñ þessa mille/sem hañ var þad
ecke ad giøra/Þa var hans Jdia ecke øñur eñ su/ad ganga vm kring/ giøra til
Gooda/og Græda alla þa sem af Diøflenum voru vnderþryckter/ Postulaña
Giørn. 10. O Gud giæfe/ad vorer Prestar og Kieñemeñ/villdu j sama mæ
ta/æstunda og kostgiæfa/af allre Alwd/ad wtbreida Guds Ord/og kieña þad
sem flestum/so Guds Ryke mætte Vppbyggiast/eñ Diøfulsins Ryke nidurbri
otast. Jæ/ Gud giæfe og suo/ad þeir sem Herrañ hefur lænad Aud og Ryke
dæme/Gots ꝛ peninga þessa Heims/þeir villdu hafa Gud fyrer Augum sier/
og aptur lwka ecke sitt Hiarta/fyrer þeim Aumu og Voludu/ fyrer þeim siu
ku og Særu/ helldur giøra þeim gott/ þui øngvañ liet Christur syniande fra
sier fara/af þeim sem til hans komu/ so hñ añadhuørt kiende þeim ecke Guds
Ord/þeim til Sæluhialpar/edur Læknade þa/og giørde þeim til Gooda/ept
er þui sem hañ Blessadur sæ/ ad huør hafde Þørf og Naudsyn fyrer/suo sem
Lioosleg a mæ siæ/bæde af þessu Heilaga Evangelio/sem ꝛ vijdar añarstadar.

Þad añad/sem vier høfum ad athuga/ wt af þessu Heilaga Gudspialle/ er
þad/ Huør og huilijkur ad vered hafe þesse Madur/sem kom til Herrans Chr
istum/og bad hañ ad giøra sijna Doottur aptur Lifande. J Textanum stend
ur/ad þad hafe vered Høfdinge nockur. Eñ ecke var þad Veralldlegrar Stie
ettar Madur/ edur Strijds Høfdinge/helldur Skoolaherra/ edur Samkundu
Hwsins Høfdinge/sem Luc. vottar/8. Cap. Nafn hans seiger same Gud
spiallamadur Lucas/ad vered hafe Jairus/Huørt Nafn ad þijdest so myked
sem Opplystur/Huad hønum Soomde vel/og hæfde ad bera/þar Gud hafde so
Vpplyst hañ/ad hañ hafde feinged saña Þecking a Endurlausnara Heimsins/
Herranum Jesu Christo.

Hier verdur oss nu framveigis kient/ Huørtar Dygder og Mañkoste/einum
Skoolameystara/ edur Kieñemañe/ bere ad hafa/ Sem er fyrst/ Ad þeim by
riar ad vera vel vpplystum/ ecke alleinasta j Lærdoomenum/ helldur og suo j
Lifnadenum/og Goodu Framferde/ so þeir giete þess betur Kient og vnder
vijsad/sijnum Skoolapilltum og Sooknarbørnum.

Þar næst eiga þeir/af Dæme þessa Høfdingia Jairi/ad læra/Ad vera Gud
hrædder/ og hallda sig til Jesu/ og giefa synum Tilheyrendum og Skoola
børnum/þar med gott Epterdæme af sier/vppa þad/þeir nidurbrioote þad ec
ke med añare Hendeñe/sem þeir Vppbyggia med añare.

J þridia lage byriar/ ad þeir sem j Kyrkium ꝛ Skoolum eiga ad þiena/Br
eyte epter Jairo/j þui/ad vera Lijtelater/eñ ecke Hofmooduger/vppblæsner/
og Hrokafuller. Jairo þotte þad einginñ Lægíng/þo hañ Audmykte sig fyr
er sijnum Ædsta Preste/og Sælusorgara Jesu Christo/og þeckte hañ fyrer siñ

Yfer herra

Yferherra/ſo Soomer þad z ſo vel/og hæfer/ad þeir ſem j Lægre Trøppu eru
veite þeim Tilbærelegañ Heidur/Æru z Virding/ſem yfer þa eru ſetter og ad
ra Embættis eru eñ þeir.

Nu vilium vier eñ framar yfervega/ Supplicatiu þeſſa Samkundu Hwꝰ
ſins Høfdingia Jairi/ſem oz eirniñ þad/ hwørniñ Herrañ vor Jeſus Chriſtus
þeñe giegnt hafe. Gudſpiallamaduriñ Marcus vottar/ ad hañ hafe falled fr
am fyrer Jeſum/Huar af merkia ma/Ad hañ hefur med Audmiuku og ſund-
urknoſudu Hiarta/jñelega beded hañ/ad hialpa ſier og ſiñe Doottur/ og giefa
ſier hana Lifande a Fætur aptur. Eñ hwørniñ verdur Jeſus þa vid þeſſare
hans Boon? Æ/ vel vard hønum Bleſſudum epter vana/ Þui hier ſtendur j
Textanum/ad hañ hafe ſtrax/STaded Vpp/ Fylgt Hønum/ Og Suo HAns
Læreſueinar. Þar nu Herrañ Chriſtur er ſo fws og Reidubwiñ ſtrax til
ad ganga med þeſſum Skoola Herra Jairo/ j hans Hws/ Þa verdur oſs
þar med ſyndt/Hwørſu þad/Ad ſu Andlega Stiettiñ/ og þeir þar jñe þiena/
eru Gude þacknæmeleger/og af hønum elſkader/ huar vid ad ſig meiga Hiart-
anlega Hugga/aller þeir ſem j Kyrkium og Skoolum eru kallader/til ad þio-
na Gude/og hans Søfnude/z vita þad fyrer vijſt/ad Herrañ Chriſtur er alla
Tijma Reidubwiñ/ad nalægia ſig til þeirra/z ganga med þeim/j þeirra Hws/
Bleſſa þa og giøra til Gooda/ Eñ j Eilijfu Lijfe munu þeir fullkomlega þar
Laun ſyns Erfidis/þui þar munu þeir ſkijna/ſem Himenſins Geyſlar/og lij-
ka ſem Stiørnur/vm Alldur og ad Eilijfu/ ſo ſem þar ſtendur/ j Spaadoms
Book Danielis/12. Cap.

Hier hafa ſier og eirniñ allar Fatækar og Naudſtaddar Mañeſkiur/ þad
til Huggunar ad taka/Ad Jeſus er jafnañ viliugur/til ad koma þeim til Hi-
alpar/þa þær ſier hia hønum Myſkunar og Hialpar leita/ j Riettre og ſañre
Trw. Þegar þeſſe Høfdinge Jairus kom til hans/þa var hañ Bleſſadur yfer
Maaltijd/j Hwſe Matthei Tollheimtumans/og hefur aan Efa haft yfer Bor-
de/marge Naudſynlegt ad tala/og fram̃ſetia/fyrer hina adra Bordſitiendurn-
ar/Eñ ſamt ſem ædur lætur hañ ſig þad ecke hindra/ helldur ſeiger Gudſpial-
lamaduriñ/ad hañ hafe ſtrax Staded Vpp/ Og Fylgt hønum.

Audruvijſe er þui hættad fyrer oſſ Møñunum/vær vilium ecke giarnañ la-
ta hindra oſſ edur kalla j burt fra Maaltyd vorre/ þa vier erum til Bords
ſeſter/Eñ ecke giører þad Jeſus Endurlauſnare vor/hañ tefur ecke vid/þa vi-
er kuſkum og køllum til hans/med eirnre heitre og Alvarlegre Bæn.

Þegar nu Herrañ Chriſtur var kominñ jñ j Hwſed med Jairo/þar ſem Lijk-
ed laa/þa var alla Reidu komed fram̃ vnder þad/ ad Lijkamiñ ætte ad beraſt
wt til Grafariñar/ þui Gudſpiallamaduriñ ſeiger/ ad þar hafe vered komner
Lvdur Þ Pitarar/edur þeir ſem Blieſu j Sorgarpijpur/ſo ſem Vijſa var/þa
nockurn Framlidiñ ætte ad Jarda/ Þar hafa og ſo vered komner til ſamans
Frændur og Viner/þeirrar Framlidnu Stulku/og heñar Forelldra/ ſem Lijk-
enu hafa ætt ad fylgia/til ſyns Legſtadar/ ſo allt hefur vered ſo ſem Sorg-

 ande

ande/og skwrande. En Herrañ Christur vmsnyr þessare Hrygd j sæla Glede/ a stuttum Tyma/Þuiad Forelldrana Huggar hañ/ og bañar þeim ad Grata/ & bera sig jlla/eñ hinū ødrū skipar hñ ad ryfia fra/& fara heim aptur til sijns Heimilis/þui þar mune ecke verda af neirne Lyfsylgd ad þui siñe/ ÞVJAD Stulkañ sie ecke Daud/ helldur sofe hun/og sem Folked var wtdrifed/ þa seiger Gudspiallamadurin/Ad hañ hafe geinged jñ/og teked vm heñar Hønd/og Stulkañ hafe staded vpp. Marcus og Lucas skrifa/ ad Herrañ hafe talad nockrum Ordum til heñar/og sagt/ Stulká/ eg seige þier/ Rijs þu vpp/og strax hafe hun setst vpp. Hier af meigum vier Liooslega sia og merkia/Huad mykell Kraptur ad Guds Orde fylger/so þad sannast hier/sem hiñ heilage David seiger/j Psalm.33. So sem Drottiñ seiger/ so skiedur þad/so sem hañ befalar/suo stendur þad. Fyrer Ordeð hefur Gud skapad bæde Himen og Jørd/Gen.B.1. Fyrer Ordeð helldur hañ vid mage øllum skøpudum Skiepnum/Heb.1. Fyrer Ordeð hefur Christur Læknad þa hina veyku/Læted þa Hølltu ganga/þa Mallausu tala/þa Daufu heyra/þa Daudu vpprijsa. Fyrer Ordeð hefur hañ Diøflana wtreked. Fyrer Ordeð mun hñ a sijdasta Deige/kalla alla fram fi sig. Fyrer Ordeð giefur hañ oss og eirniñ/Eilijft Lijf og Saluhialp. Lætum oss þar fyrer/trwá hans Ordum/ so sem ad giørde þesse Høfdinge Jairus/En ecke giøra Gys ad þeim/eins & Folked/ vm huørt skrifad stendur/j þessu Gudspialle/AD þad Hafe dærad hñ.

Oss verdur hier og so til Lærdooms/ og Vppvakningar syndt/ og fyrer Siooner sett/ Ad Herrañ Christur er sa riette Meystare til ad hialpa/ bæde j Lijfe og Dauda/ þar hønum verdur hier ecke meira/helldur myklu miña fyrer/ ad vppvekia þessa Framlidnu Jairi Dootter af Dauda/ En oss/ad vekia eirn af synum Natturlegum Suefne/ Þar fyrer seiger hiñ Heilage David suo/ Psalm.68. Vier høfum eirn Gud/sa er Hialpar/ og þañ Drottiñ/ Drottiñ/ sem af Daudanum frelsar. Eirniñ syngium vier med Christelegre Kyrkiu/ j vorum Paaska Lofsaung so/og seigium/Synd Dauda/Diøful/ Lijf og Nad/ lagde Gud allt a hans Rad/hñ frelsar alla þa/sem hñ akalla/Kyrieeleison.

Þar fyrer/miñ Brooder og Syster/Sie Kross þiñ/ sem þu hlijtur ad bera stoor/þa skalltu vita/ad þiñ Hialpare Jesus/ er lángtū stærre/og hans Krap:z er sterkare/Þo þyn Piming synest þier ad vera so mykel/ad hun nær allt vpp j Himeniñ/ þa er þiñ Frelsare þo hærre/ eñ aller Himnar. Þike þier hun Diwpare eñ Siooriñ/þa Huggadu þig þar vid/Ad Nad Guds Fødurs/og hans Sonar Jesu Christi/ er Diwpare eñ Hafed/ og Afgruñ Helvytis. Og þo þar meige ad koma/ad allar Skiepnur/ so sem yfergiefe þig/og jafnvel hialpe þyns Hiarta/epter þui sm̄ David ad Orde kiemst/Þa hughreystu þig samt þar vid/ad þiñ Endurlausnare yfergiefur þig alldrei.

J þridia lage/ høfum vier oss þa Naaðuæma Huggun ad taka/ af Ordum Herrans Christi/þar hañ seiger/ Ad Ecke Sie Stulkañ Daud/ Helldur Sofe

Hun

HVn. Huar med hañ samlyker Dauda Riettrwadra Guds Barna/ vid eitt Sætañ Suefn/ þui so sem þad/ ad nær Meñ vilia leggia sig til Suefns/ þa pleiga þeir ad Afklædast/ synum huørs Dags Fötū/ & taka ecke neitt j Sæng med sier/ vtañ alleinasta eina litla Hwu a Høfudid/ & Skyrtu vtañ vm Lykamañ. Eins geingur þad til/ þa Daudiñ kiemur oss ad Høndum/ Vier afleggium þa þetta vort Jardneska Hreise/ og yfergiefum Gots og Garda/ Eigner og Odul/ og høfum øngva Vmhyggiu þar fyrer framar/ Eins og sa sem vært sefur/ man ecke neitt til þess/ sem hañ hefur geymt og epterskiled/ j synu Hwse og Hyrdslu. Þar næst/ so sem þad/ ad þeir sem leggia sig ad Sofa/ vona epter þui/ ad þeir mune ad Morgne Dags Heilbrygder vpp aptur standa/ Eins ha fa øll Riettrwud Guds Børn sier ad vænta/ eirnrar Gledelegrar Vpprisu/ a sydasta Deige. J þridia lage/ lyka sem þad/ Ad eingiñ veit fyrer vyst/ j huørre Sæng hañ mune ad Kuøllde Dags/ nidur leggiast til ad Sofa/ edur hu ad seint edur snema/ hañ mune ad Morgne vpp aptur vakna/ Helldur hlytur Gud og Nátturañ þar fyrer ad Rada. So kañ og eingiñ helldur ad vita huad nælægt eda fiarlægt hans Dauda Dægur sie/ þui Daudiñ er oss vyss/ eñ Daudastundiñ ovyss/ Þar f ættū vier & & alla tyma/ ad breyta epter þm forsialu Jomfrwnū/ vera vakande & til reidu/ huønær sem Kalled kiemur/ ad ganga a moote vorum Saalar Brwdguma/ Herranum Jesu Christo/ suo ad hañ jnleide oss med sier/ j hañ Himneska Gledeñar Sal. J fiorda mata/ lyka so sem þ/ ad þeir sem Sofa/ giøra eckert jllt af sier/ þeir syndga þa ecke/ eins & þa þeir eru Vakande a ferle/ helldur sofa þeir marga þa Ogiæfu af sier/ sem þeir hefdu añars kuñad j ad falla. Eins er þui vared fyrer þeim Framlidnu/ sem liggia og Sofa j synum Grøfum/ þeir syndga ecke meir/ þeir fiña þa ecke framar til nockurs Kuilla edur Krankdæmis/ þeir vita ecke par af margskonar Olucku/ sem yfer þa Vondu Verølld geingur/ Þeir kuyda ecke fyrer neinū Jllrædis mønum/ Tyrkium eda Tyrøñum/ Pioofum edur Ræningium/ Stryde/ eda Bloods wthellingu/ Hungre edur Drepsoott/ Þeim þyker ecke længt/ eins og þeim sem Andrøkur hafa/ þeir klaga ecke yfer leingd Tymans/ eins og vier pleigū ad kuarta/ vm leingd Næturiñar/ þa vier giettū ecke vel sofed/ þui þeim finst sa tyme/ sem þeir j Grøfunum Sofa/ ecke leingre eñ eitt Augnablik/ og so sem þad/ ad sa Nátturlege Suefniñ/ er sætare eñ Sikur og Hunang/ so mun & so Huyld su/ sem vier j Grøfunum byggium/ verda oss so Rixrkomiñ og Sætt smackande/ ad vier mundum ecke vilia (þo Kost a ættum) fyrer þusund Verallder vera komner aptur/ og velkiast vpp a nytt j þessum Heime.

J fimta mata/ lyka so sem þ/ ad þeir sem Erfidad hafa allañ Dagiñ/ fra Morgne til Kuøllds/ og miøg þiæder og þreitter eru ordner/ girnast Hiartanlega/ ad þeir meige þa ad Huyla sig sem fyrst. So ættum vier og suo/ sem Kross og Motgang høfum lided j þessum Heime/ & sadder erum ordner af Lyfdøgum vorum/ ad læta oss Hiartanlega længa epter þeirre Eilyfu Huyld og Rosemd/ yfervegande med oss þesse Syrachs Ord/ þar hañ seiger/ siñar Book

 ar 41. C

ar 41. Cap. O þu Daude/ huad vel giører þu vid Naudſtaddañ/ þañ ſem ad
er veykur og gamall/og veþſt j allre Sorg/og ecke hefur neitt betra til ad von
na/og epter ad bijda.

Ad ſijduſtu verd: Dauda/edur Afgange eins Chriſtens mans/Lijkt vid eirn
Sætañ Suefn/vegna þeirrar Eilyfu Sambwdar/z Vmgeingne/ſem vier mil
num hafa/epter þetta Lijf/ med øllum wtvøldum/þui ſuo ſem þad/ ad epter
þad vier høfum wtſofed vorn Natturlegañ Suefn/þa førum vier a Fætur/
og giörū oſſ glada og Lyſtuga aptur/med vorum Stallbrædrum/høfum good
ar og Vinſamlegar Samrædur vid þa/ Eins mun þad og ſo ſkie/ epter Vpp
riſu vora/a ſijdaſta Deige/þa munu þeir Vtvølldu vera til ſamans/j eirne Ei
lijflegre og Owtſkijranlegre Glede og Føgnude/ epter þui ſem ſialfur Drottiñ
talar og ſeiger/fyrer Muñ Spamañſins Eſaiæ 32. Cap. Mitt Folk mun bwa
j Hwſum Fridarens/j øruggre Byggingu/og j Ökiijdiñe Roſemd/Og ſkal þad
ſo ſagt vera vm þad fyrra Greinarkorned.

Auñur Greiniñ.

Epterfylger med fæſtum Ordum/ ad miñaſt a þad ſeirna Greinarkorned/
vm þa Bloodfalls ſiuku Kuiñuna.

Þrent er oſſ j þeſſum ſydara Parte Gudſpiallſins vel athugande/ Þad fyr
ſta ahrærer Kranktdæme þeſſarar Kuiñu/ Gudſpiallamaduriñ Marcus/ gief
ur þui eitt ſierlegt Nafn/og kallar þad Suipu edur Refſe/Huart Hrijs Gud
hafde Kueñkynenu vppa lagt til Straffs/vegna vorrar fyrſtu Modur Evu.
Mattheus kallar þad Bloodfall/ Eirniñ Greiner hañ og ſuo liooſlega/ Hu
ad leinge ad þeſſe Konuſkiepna hafe af þeſſum Kuilla/ þiad og Þuijngud
vered/ſem er/ecke epter venjulegu Kueñmans Edle/einuſiñe j huørium Mand
de/helldur ſijfelldlega j Heil tolf ar. Gudſpialls Hiſtoriu Skrifariñ Lucas/
leggur þad hier og eirniñ til/ad hun hafe wtſooad/og Spanderad/allre ſiñe
Aleigu/vppa Lækniſ Meyſtara/vonande þeir munde gieta ſied eitthuørt gott
Raad til/ſo hun kyñe ad verda frij fra þeſſare ſiñe þungu Veyke/Eñ þad Hial
lpade ecke neitt/helldur var þad æ midur og midur/fyrer heñe.

Huar af vier meigum ſia og merkia/ad allur Lijkamlegur Læknisdomur/
og wtvortis Medøl/eru forgiefins/og til Onijtis/utañ ſo ſie/ad ſialfur Gud
legge þar ſijna Bleſſan til/Samt ber oſſ ecke ad foraktra þa/ſemGud hefur til
ſett og ſkickad/ad leita Mañeſkiuñe Lækninga/ þ Natturleg/z Leifeleg Med
øl/helldur ſkulum vier epterfylgia Raadleggingu þeſſ Vijſa Mans Syrachs/
og bidia Drottiñ fyrſt og fremſt vm Hialp/Laata af vorum Syndum/og giøt
ra Hendur vorar Oſtraffanleg^r/af allre Miſgiørd/ſijdañ bidia Læknismeyſt
arañ til vor ad koma/ og ſleppa hønum ecke j burt fra oſſ/a medañ vier þurf
um hans vid/Syrach 38. Og ſie þad Guds Vilie/ad vier ſkulum komaſt a Fæ
tur aptur/þa mun hañ Bleſſadur/ſialfur leggia ſiñ Krapt/til þeirra wtvortis
Medalaña/ſo þau verde oſſ Gagnleg/eñ ſie añars/þa þeinkiū med oſſ/ad vor
ſtund

stund mune fyrer Hende/og so sem Okomiñ ad eins/og seigum med hinum Sæl-
la Simeone/Nu lætu Drottiñ Þioon þiñ j Fride fara/epter Orde þijnu/þui
ad mijn Augu hafa sied þitt Hialpræd/et ct.

Vier høfum off og so hier wt af Huggun ad taka/sem er þesse/Ad þo Siuk-
doomur og Veykleike/sa sem Gud Drottiñ leggur einum og ødrum vppa/mei-
ge vera Lanngiædur/og ecke so fliootr fra vykia/sem vier añare giarnañ vill-
dum/þa giefum off þo samt til Frids/og Hugleidum/ad Guds Børn hafa slij-
kt hid sama orded ad Reina/ øngru sijdur eñ vier. O huad marger eru þeir
sem langvaranlega hafa mætt sitia/og Sultna/j Ofne ymeslegra Eymda/og
Harmkuæla. Tobias var Blindur/nær þui j fiøgur ar/Tob B. 2. Sa aume
Madur/sem sat vid Dyked Bethesda/ hafde leiged j Rør/ 38. Ar/ Joh. 5.
Eins lyka sa/sem sat vid Jerusalems Musteris Dyr/ og Hallcur hafde vered
j fra Moodur lijfe/sem lesa mæ/Post. Giørn. 3. Cap. Eñ allt vm þad/ øllū
þessum gaf Gud aptur vm sijder sijna Heilbrygde/þar þ skulum vier ecke efast/
þa Drotteñ leggur off Soott og Krankdæme vppa/ helldur kalla til hañs og
bidia hñ ad hialpa off/z þo hñ dragie Hialp sijna vndañ nockra stund/þa mun
hañ þo vm sijder/ heyra vort Kuein/ og koma off til Hialpar j hentugañ tijma
epter þui sem hann seiger sialfur/ J þægelegañ tijma Bænheyrda eg þig/ og a
Deige Hialpræðesins hialpade eg þier.

Þad añad/ sem oss er athugande j þessu ødru Greinarkornenu/ er þad/ huo
Trenenn þesse Konuskiepna/ hafe Hagad sier j þessum synum Krosse og þungū
Veykleika? Ecke gieta/ Gudspiallameñerner þess/ ad hun hafe leitad sier Olei-
þelegra Medala/añad huørt hia Diøflenum/edur hans Verkfærum/so sem ad
eru Tøfra og Fiølkyngis Meñ/helldur flyr hun til þess Ædsta Lækners allra
Meina/Herrans vors Jesu Christi/ og þ giører hun j eirne sterkre og øfluge
Trw/þui hun þeinker med sialfre sier/ ad kuñe hun ad eins snerta FAlld HA-
ns Klædnadar/Þa Munde Hun Heilbrygd Verda. Hier af vilia Papistar
Bevijsa þad/ad Klæde og Bein Heilagra Maña/ hafe eirn sierdeilis Krapt/z
Verkan med sier/til ad Lækna ymisleg Krankdæme/Eñ Herrañ Christur eign-
ar hier ecke sijnum Klædum þad/ þott su Bloodfalls siuka Konañ feinge sijna
Heilbrygde aptur/ helldur Krapte þeim sem wt af hønum gieck/ suo sem lioft
er af hans sialfs Ordum/ hia Lucam 8. Þar fyrer er þad ecke añad eñ Heim-
ska z Hieruilluskapur/sm Papistar lætast hier vm bullta.

Huad æ þa ad skiliast fyrer Klædafalldiñ Herrans Christi? Eda huørniñ þat
um vier hñ snert? Fyrer Klædafalld Herrans Christi/æ ad skiliast hans Gud-
doomlega Ord/og Nadar Fyrerheit/sem hañ off þar jñe giefur/Sem og eirn-
iñ þau Hæverdugu Sacramenta/þetta eru þau Riettu Klædiñ Herrans Chri-
sti/ huørium hañ er Vmskrijddur/ þar mættu(miñ Brooder og Syster)epter
hønum leita/þar mættu hañ fiña/med allre siñe Verdskulldan z Forþienustu.
Þar þ/þegar Synder þijnar þreingia ad þier/z su Bloodskulldiñ/ sem þu hef-
ur giørt z yfer þig felle/med þijnum Afbrotum/Angrar z særlar Sæl þijna
 og Samvitsku

og Samvisku/þa fiædu til/ad þu giører so sem þesse Blodfalls siuka Kuiña giørde/hun geck æ bak til vid Jesum/ og snerte Falld hans Klædnadar/ med siñe Likamlegre Hende/Eñ med Trwarhendiñe snerte hun hans Giæskurdka/ꝛ Fødurlega Hiarta. So ßæum vier og suo Christum snert/ og bræet vid hans Klædafalld/þa vier heyrum Rækelega Guds Heilaga Ord/Brwkum þau Hall verdugu Sacramenta Riettelega/ og hølldum oss suo fast vid hañ/med eirnre sterkre og øßlugre Trw/seigiande med Forþødurnum Jacob/Jeg sleppe þier eck ke Herra/þyer eñ þu heßur Blessad mig.

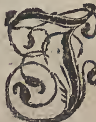
J þridia og sidasta mata/ er oss hier athugande/ huørniñ Herrañ Christur haße orded vid þessare Konuskiepnu/hier vm talar so Gudspiallamaduriñ/ og seiger/Eñ Jesus snerest vid/ leit til heñar og sagde/ vertu Nughraust Dootter/þyn Trwa gierde þig Heilbrygda.

Prent er oss j þessum Ordum athugande/ Pad fyrra er þad/ad Herrañ Christur virder hana so mykels/ad hañ ecke ad eins Hughreyster hana/ med liußum Ordum/helldur og eirniñ kallar hana syna Doottur. Par næst hroosar hañ heñe/ þyrer syna stødugu Trw/ þui æn heñar er Omøgulegt ad vier kun um Gude ad þocknast/Heb. 11.

Ad sydustu stendur hier j Gudspiallenu/ Ad þesse Kuiña haße orded æ þet tre sømu Stundu Heillbrygd. Hingad til haßde eingiñ Læfner gietad vñ ed Boot æ heñar Meine/eñ Herrañ Christur giører þad allt gott/med einu sy nu Orde/þui hans Ord er Krøptugt/og Almættugt/epter þui sem David vit nar/Psalm. 33. Og so sem þad/hañ kom þessare Konuskiepnu til Hialpar/ og gaf heñe aptur syna Heilbrygde/Eins mun hañ og so frelsa alla þa(sem hann æ kalla)Fra øllum Eymdum/og Harmkuælum/ sem þeir hlioota ad lyda/j þess um Eymdardal/og jñleida þa vm syder/j þañ Himneska Gledeñar Sal/Pang ad ad komast/og þar ad vera/med Gude/og øllum vtvølldum/vm Eilyfar All der/ Pad veite oss Gud Fader af siñe Næd/ Huørium med synum Eingieτna Syne ꝛ H. Anda/sie Lof/Dyrd ꝛ Packargiørd/ vm allar Allder Allda/ Amē.

Tuttugasta og fimta Suñudag epter Trinit.

Evangelium/Matth. 24. Cap.

Pañ tyma. Jesus sagde til siña Lærersueina. Nær ed þier sieed Suiwirding Foreydslunar/ af huørre sagt er/ fyrer Spamañiñ Daniel/standande j Helgu stad. Nu ør sem þad les/hañ hygge þar ad. Nuotier þa eru æ Gydinga Lande/flyie þeir æ Fiøll/ Og huør hañ er æ Riafre/fare hañ ei ofan/nockud ad taka vr syñu Hwse/Og huør sem er æ Akre/snwe hñ ei aptur/ad taka vpp Kyrtel siñ

tet siñ/ Eñ vei Þungudum og Brioostmylkingum á þeim Dogum. Af þui bidied/ ad ydar Flootte verde ecke um Vetur/ og ei á Þuottdeige/ Þuiad þa mun verda so stoor Hørmung/þuilijk ad eige var/j fra Upphafe Veralldariñar/allt til þessarar Stundar/og ei helldur mun verda. Og nema ad þesser Dagar verde styttir/verdur eckert Holld Holped/Eñ þ Utvaldra saker/ þa skulu þesser Dagar styttast. Eñ ef nockr seiger þa til ydar/siáed/hier er Christr/eda þar/þa skulu þier ecke þui trwa/Þuiad þar munu upprijsa Falschristar/og Fals Spámeñ/og þeir munu giøra stor Tákn ⁊ Undur/so ad j Villu munu leidast/ef skie mætte/eirniñ Utvalder. Siáed/eg sagda ydur þ þ/Nu ef þeir seigia til ydar/siá/hañ er á Eydemørku/þa ganged ecke ut. Siáed/hñ er j Laumkofum/þa trwed eige/Þuiad lijka sem Ellding utgeingur af Uppgaungu/ og skijn allt til Nidurgaungu/ lijka so mun ⁊ vera Tilkoma Mañsins Sonar. Þuiad huar hellst ad Hræ er/ þangad munu og Ernerner safnast.

Exordium.

J Skøpunar Bookariñar 9. Cap. Lesum vier um þañ Riettlætesins Predikara Noa/Ad hañ hafe epter Floodet/ teked til ad Planta Vijngarda/Og sem hañ Drack af Vijnenu/hafe hañ Druckiñ ordid/og legged Nakiñ j siñe Tialldbwd. Eñ sem hans yngste Son Cham/sá sijns Føddurs Blygdunar Lim/Spottade hañ hañ/Hvers vegna þa Noe vaknade aptur af Vijnenu/og fieck ad vita/huad hans Sonur hafde sier giørt/Þa Formællte hñ hønum/og sagde/Bølvadur verde Canaan/og hañ skal vera Þræll allra Þræla/á medal siña Brædra. Þetta má vel skiliast og Heimfærast/uppa Andlega Vijsu. Gud Drottiñ hafde sialfur Plantad sier eirn Kostulegañ Vijngard/j Friosømu Takmarke/ þañ sama hafde hañ Umgyrdt med Grioote/og Rootsett þar jñe kostulega Vijnkuiste/ so sem Spámaduriñ Esaias vottar 5. Cap. Fyrer þeñañ Vijngardiñ Drottins á ad merkiast og skiliast Søfnudur Guds/edur Christeleg Kyrkia/ huøria hañ hafde j þui Gamla Testamentenu stiptad/alleinasta hia Gydingum/sem voru af Abrahams Sæde/epter Holldenu/huørs vegna hiñ hellage David seiger so/Psalm. 80. Drottiñ/ Vijnvid hefur þu af Gydingalande burt flutt/ og fra Heidnu utreked/ og Jñplantad þañ hiñ sama/fyrer hønum hefur þu Veigiñ giørt/og læted hañ Groodursettast/so hañ hefur Landed uppfyllt. Eñ j þui Nya Testamentenu/er Christeleg Kyrkia ecke framar meir bundiñ/vid vist Foolk/helldur eru Gude vel þocknanleger/aller þeir sem hañ ottast/og giøra Riettvijsena/sem þar stendur/ j Postulaña Giørn. 10. Þetta er nu sa Andlege Vijngarduriñ/sem Gud Fader hefur Plantad/ med siñe Hægre Hende/ og Endurkeyptur er/med hans Sonar

Dijrmæt.

Dyrmætu Blode. J þeñan Vyngardiñ ſiñ/hefur Gud ſendt/z ſender eñ nu j Dag/Trwlynda Verkmeñ ſem þar jñe ſkulu þiena z Erfida/Ja/hñ hef: eina Hiartgrona z breñande Elſku til hans/vmlydur hñ z vonar ær epter ær/ad hñ mune ſæt Vynber af ſier giefa/eñ huad ſkiedur? Hañ giefur ecke añad eñ ſwr Ber af ſier/ eñ þar ꝥ lætur Gud þo ecke ſtrax þeñan Vyngardiñ ſiñ Vpprætt añ verda/helldur leitar Lags vid/huørniñ hñ meige Friooffgaſt og Blomgaſt/ ſeigiande/Huad ſkal eg þa giøra vid miñ Vyngard/ꝥ eg hefe ecke giørt? Eſ. 5.

Eñ med þui/ad þeſſe Vgglauſa Verølld/ſkeyter ecke neitt vm Guds Laang lundargied/og Þolenmæde/ helldur Vanbrwkar hana myklu meir og framar/ til ad hallda æfram j Syndum/ og allskonar Vondſku. Siaa/þa er ſem hann Bleſſadur vakne af Suefne/til ad Formæla ſoddañ Spotturum/og Yfertrod ſlumøñum/og Afmæ þa/ſo ſem lioos Dæme mæ ſiaa/a þeim Jeruſalems Jñ byggiurum/huøria Gud hafde þo ſierdeilis wtvaled/framar ødrum/ſier til Ei gnar og Eigendooms og giørt ſo margt og myked til Gooda/ So þad mætte vel ſeigiaſt vm þa/ſem Moyſes ſagde fordum til Jſraels Lyds/ Huar er ſo Dyrlegt Folk/huøriu Guderner hafa ſo nalæger vered/ ſuo ſem Drottiñ Gud vor/ſo opt ſem vier ækøllum hañ/ Deut. 4. Eñ med þui þeir j Jeruſalem/ gæfu eingiñ Sæt edur Good Vynber af ſier/helldur ſwr Ber/þar þeir høgudu ſier Suyvirdelega/bæde j Riettinguñe/Lifnadenum/og Framferdenu/ſem þeir kuñu alldrei ad forſuara/ þa kuñe Gud þad ecke leingur ad lyda/ helldur gaf hañ þeñan Vyngardiñ ſiñ/j Valld þeim Ølmu Villugølltum/og Grimu Refum huørier hønum hafa ſo Hryggelega Vmturnad/ſpillt og Fordiarfad/ bæde hid jñra og ytra/ad þar er ecke Steirn yfer Steine ſtandande epter kiliñ/ſo ſm ad Herrañ Chriſtur hafde þeim optlega fyrer ſagt/eñ þo ſierdeilis og einkanlega j þeſſu voru H. Evangelio/ Huørt vier vilium an leingra Jñgangs/ ſtuttlega ſkoda og yfervega/j tueimur eperfylgiande Smægreinum.

Og ſkal hin fyrre vera/vm Eydelegging Borgariñar Jeruſalem.

Añur vm Ending þeſſa Heims/med þui fleyra/ ſem vier kuñum oſſ hier wt af til Lærdooms/ Huggunar og Amiñingar ad taka. Gud ſende oſſ ſyna Naad/ſo vier mættum ſetta yfervega/hans Heilagaſta Nafne til Lofs og Dyrdar/eñ oſſ øllum til Saalargagns j Jeſu Nafne/Amen.

Fyrre Greiniñ.

EJrn Obrygdanlegur Vottur/og Bevyſing Guds Fødurs Naadar og Myſk unar/vid oſſ Meñena/er þad/ad hañ lætur ecke alleinaſta vara oſſ vid þui/ ſem oſſ kañ ad ſkada vppa Saal og Lyf/helldur og eirniñ ſyner oſſ Veg og Mi del/huørniñ vier kuñu ad vmflyia yferhaangande Straff z Olucku/Amos. 3.

Dæme hier vppa høfum vier/ j þeſſu Heilaga Gudſpialle/ j huøriu Herrañ Chriſtur ſeiger fyrer/Nidurbrot Borgariñar Jeruſalem/eirniñ giører hañ þe im Jeruſalems Borgarmøñum hier/ſem allvyda añarſtadar/eiña ſkarpa Amiñ ing/og Vidværun/ad þeir take ſig vel j vackt/ſo ecke falle yfer þa/þad hræde

lega

lega Hefndar ſtrafp/ſem øllum Ogudlegum/og Ofyrerlaatſømum er fyrerbwed/ef þeir læta ecke af ſynum Syndum/og Gudlauſu Athæfe/ Og þar fyrer talar hañ ſo/og ſeiger/j Upphafe þeſſa Hellaga Evangely. Nær ed þier ſiaed Suyvirding Foreydſlunar/ af huørre ſagt er/fyrer Spamañiñ Daniel/ſtandande j Helgum Stad. Huad ad ſkiliaſt edur merkiaſt eige/fyrer þeſſa Suyvirding Foreydſluñar/ Þar vm hafa þeir Lærdu haft ymiſlegar Meiningar/Eñ tuær eru þær ſierleguſtu/ſem hellſt eru eptertakanlegar/& næſt komaſt þeſſu Efne.

Fyrſt er þad Meining Lærefedraña/ Ad hier fyrer eige ad ſkiliaſt Mynd/ edur Bylæte Keyſarans Tibery/huørt Pilatus liet jñſetia j Muſterid/jñ j þad Allra helgaſta/epter Pynu og Dauda vors Herra Jeſu Chriſti/til Spotts & Mynkunar vid Lagariett Gydinga/ſo ſem Joſephus Sagnameyſtare þar vm ſkrifar. Lærefaderiñ Auguſtinus Meinar og helldur/ Ad fyrer Suyvirding Foreydſluñar eige ad merkiaſt & ſkiliaſt/Strydsher þeirra Romverſku/ ſem ſo Aumkunarlega Brende og Bralde/allañ þeñañ Stad. Nabochodonoſor/Kónguriñ af Babilon/hafde ad ſönnu adur fordiarfad/og Eydelagt þeñañ Stad/eñ þo ecke ſo/ad Gud liete hañ ei aptur Uppbygdañ verda. Eñ ſu ſydare Foreydſlañ ſem Titus Veſpatianus giørde/ var længtum ſtærre og Vidbloodſlegre/huar fyrer hun mætte med riettu kallaſt Andſtygd og Suyvirding/hia þre fyrre/ þuiþadañ j fra/ var huørke Jeruſalems ſtadur nie Muſterid aptur Uppbygdt. Eñ Ecke olle þeim Jeruſalems Jñbyggiurum þad/ad Gud Drottiñ/liete ecke nooglega vid vara þa/vid þeſſu Hrune/og Eydeleggingu/Hañ ſende þeim ſyna Propheta/og Spameñ/ Jaa/ Hañ liet ſiñ Eingietiñ Hiartans Son/ſialfañ Perſonulega vmgangaſt med þeim/ og predika þeim Jdran og Yferboot. Sydañ þa þad hafde ecke ad ſeigia/ Advarade hañ þa med ymiſlegum Teiknum/ſem voru þeſſe/ Fyrſt ſau þeir a Himnenum/eina ſtoora og Ovenıulega Halaſtiørnu. Eirniñ Stryds Fylkingar j Loptenu/J Muſterenu ſialfu heyrdeſt ein Rauſt/ſem hroopade og ſagde/Lætum Oſſ Flya Burt Hiedañ/Lætum Oſſ Flya Burt Hiedañ/Su ſtoora Koparhurd Muſtereſins/Lauk ſier ſialfkrafa vpp nockrum ſiñum. Borgararner jñſt Stadar/vrdu Uppvægder/og Oſamþycker ſyn a mille/ ſo þeir ſneruſt eirn j moot ødrum/og giørdu eitt hrædelegt Mord/Dræp og Bloodbad/ſo Strætin voru full af Daudra Maña Bwkum. Þar a ofañ kom þeim vppa/ ſuo Megnt Hallære/og Hungurs Neyd/ ad þeir vrdu ad leggia ſier til Muns og Fædis/ſiñ eigiñ Preck/Dwfna Drit/Skoobætur/og añad þuilykt/ſo ſem Joſephus med mørgū Ordum þar vm ſkrifar/ j ſiñar 16. Bookar. 21. Cap. Huad vydara hier vm ſkrifad ſtendur/og hrædelegt er a ad miñaſt/mæ leſa j Bokum Theodoreti/Zozomenis/Nicephori/ſem & vydar añarſtadar. Þui þo Julianus Trwar Nydingur/leifde Gydinga Folke/ad Uppbyggia aptur ad nyu Muſterid til Jeruſalem/þa Gagnadeſt þeim þad ecke/þuiad/jafnoott og þeir ſietu

byggia

byggia nockud/Hrinde þad aptur af Jardskialftum/ þat ad auke kom Elldur wr Jørduñe vpp/ sem þui Foreydde/ Og þegar Byggmeystararner villdu ecke lata af synu vpptecknu Erfide/ þa skrifa þeir/ ad þar hafe falled Elldur af Himne/sem vppbrent hafe bæde þa/og so Byggingena/sem þeir høfdu vpp byriad.

Hier siaum vier nu/Guds Elskuleg Børn/ Huad Hrædelega/og Ognarlega Gud Drottiñ straffar Synder og Yfertrodslur Mañana/ þa þeir blyfa ecke j þeirre Hlydne/Audmykt og Vndergiefne/sem þeim ber hønum ad syna.

Nu vikium vier aptur huerfa til Textans/ og Siaa til/huørt ad Suyvirding Foreydstuñar/ meige ecke og so finnast hia oss/ aa þessum Døgum/ eins og hia Jerusalems Borgarmøñum. Vort Hiarta ætte med riettu/ad heita og kallast Mustere þeirrar Heiløgu Guddomsins Preñingar/ epter þui sem Postuliñ Paall seiger/j fyrra Sendebrefe til Cor. 3. Cap. Vite þier ecke seiger hañ/ad þier erud Guds Mustere/ & Heilagur Ande bygger j ydr? Eñ huad hrædelega Suyvirding Foreydstuñar hefur sa jlle Ande/verkad og framkuæmt/j þessu Heilags Anda Mustere/hia flest øllum Safnadarins Limum/nu aa þessum sydustu Tymum? Þui þar finst Suivirding Gudløstunareñar/ og margskonar Afgudadyrkunar/ sem Ogudleger Galldra og Fiølkyngis meñ fremia/ Gude Eilyfum til Stygdar/ Naunganum til Fordiarfs/ eñ sialfum sier til Saalartøpunar/og eilyfrar Fyrerdæmingar. Þar styngur sier nidur/ Suyvirding Foreydstuñar/hia allmørgū/j þui/ Ad þeir ackta lyted Guds Heilaga Ord og þau Haaverdugu Sacramenta. Børniñ forsmaa Forelldrana/og villia ecke hlyda þeim. Tilheyrendurner syna Saalusorgara. Þienararner syna Herra & Hwsbændur. Jaa/Gud Naade/ Diøfulliñ kiemur þui suo til Leidar/ad þar finnast eñ nu allvyda j þessu Lande/Suivirding Hoordooma/Bloodskama/Saurlyfis/og añara þuilykra Andstyggelegra Lasta. Suivirding Haturs/ og Oeiningar/Suivirding Mords og Mañdraps/ Suivirding Bølvunar og Formælingar Orda.

Og so vier meigum vita/ad allar þessar nu vpptaldar Synder/med Þusund mørgum ødrum Fleyrum/sem drygdar eru aa moote Gude og Samviskuñe/ sie riettkalladar Suivirding Foreydstuñar/ þa talar so Ande Guds/ j Ordskviida Book. 11. Cap. Drottiñ hefur Andstygd aa Raangsnwnum Hiørtum/og aa goodū hefur hañ Þocknan. Huad mun hier þa fylgia aa epter? Eda eigum vier ad þeinkia/ad Gud mune ecke straa þessar Suivirdelegar Synder? Nei øngvañeigiñ/helldur mun þad koma aa epter/sem þar stendur skrifad/hia Spamañenum Hos. 4. Cap. Ad med þui/Ad þar er eingiñ Trw/Eingiñ Kiærleike/ Eckert Guds Ord j Landenu/ Helldur Gudlastaner/ Lygar/ Mord/ Þiofnadur og Hoordoomur/hafa Yfferraad feingid/og ein Bloodskulld kiemur epter adra/ þa skal Landid standa Aumlega/og þess Iñbyggiurum skal øllum jlla vegna.

Þetta eru nu þær sømu Suivirdingar/vegna huørra/ad Gud Drottiñ straffade Þa fyrstu Verølld med Vatnsfloodenu/Gen. 6. Cap. Og Sodoma og

Gomorra

Gomorra/med Ellde og Breñeſteine/Gen. 19. Þetta eru nu þær Suijvirdingar/ſ huøriar Gud hefur og eirniñ ſtraffad Land vort og Lyde/med Hungre ꝛ Hallære/med Morde og Raane Maña/Nu ecke alls fyrer laungu/ſem var/þegar þad Illþyde/Tyrkiarner komu hingad/Año 1627. Og giørdu hier ſtooran̄ Skada og Mañtion.

Lætum oſſ nu hier fyrer Aminta vera/Ad vier j øllū Stiettum/ burtſkufum fra oſſ ſoddañ Andſtygdar Suivirdingum/ ſem oſſ kuña vm ſyder ad fordiarfa og Eydeleggia/og þad ſama fyrer ſaña og Alvarlega Idran/ ꝛ Afblæt Syndaña/ſo mun Gud viſſulega taka oſſ aptur til Nadar/þui ſo ſeiger Drottiñ/fyrer Muñ Spamañſins Jerem. 18. Cap. Skindelega tala eg æ mote eine Þiood/ og Kongsryke/ þad eg vilie vppræta/ſundurbriota/ og fordiarfa þad/Eñ ef þad ſnyr ſier j burt fra ſiñe Vondſku/æ moote huørre eg tala/ þa ſkal mig eirniñ angra þa Ogiæfu/ſem eg hugde ad giøra þeim.

Hier næſt er oſſ athugande/þad Herrañ Chriſtur ſeiger/eñ framveigis/j þeſſu Heilaga Evangelio/huørniñ til mune ganga vm Nidurbrot Borgariñr Jeruſalem/ſem er/Ad þar mune verda/ So ſtoor Hørmung/huilijk ad ei hafe vered j fra Upphafe Veralldareñar/ſo øngvū mune frijdt vera/huørke vte nie jñe/huørke æ Riafre nie æ Akre. Huar af vier meigum ſiæ og merkia/huad hrædelegt þad ſie/ad falla j Reide Hendur Drottins.

Tøkum oſſ þetta/þar fyrer/til Vidvørunar/og þeinkum til þeſſ/ſem Poſtuliñ Pall ſeiger/j Piſt. til Rom. 11. Cap. Ad hafe Gud ecke þyrmt Natturlegum Kuiſtum/ verda meige ad hañ þyrme þier ecke helldur/ et ct.

J þridia lage ſpaer Herrañ Chriſtur hier ſoleidis/fyrer Nidurbrote Borgariñar Jeruſalem/ ad hañ ſeiger/ þar mune øngrum þyrmt edur vægt verda/ huørke Þungudum Kviñum/nie helldur Vngbørnunum/þui ſo ſtendur j Gudſpiallenu/Ad Vei Skule Vera Þungudum ꝛ Brioſtmylkingum/æ þeim Døgum. Þetta ſeiger nu Herrañ Chriſtur/ vnder þa Grein/ ad þær mune huørge geta haft ſig vndañ/ſaker ſyns Veikleika/ꝛ Oſtyrkleika/helldur Aumkunarlega Myrtar/ og j Hel ſlegnar verde/ med ſynum Smæbørnum/ Og ſkal þad ſo ſagt vera vm þad fyrra Greinarkorned.

Añur Greiniñ.

Vier vilium nu vijkia til þeſſ ſeirna Greinarkornſins/ſem hlioodar vm Ending þeſſarar Aumu Veralldar/ Fyrer huørre Herrañ Chriſtur Spaer/ecke ſydur j þeſſu heilaga Gudſpialle/eñ fyrer nidurbrote ꝛ Foreydſlu/ Borgariñar Jeruſalem. Hier kañ einhuør ad ſpyria/Huar af kañ eg þad ad vita/ad ſa ſijdaſte Dagur ſie fyrer Hende/ og ſo ſem Okomiñ ad eins? Herrann Chriſtur ſeiger hier j Gudſpiallenu/Ad þad ſie Teikn ſydaſta Dags/ Ad þar mune Vpprijſa æ mote Heimſins Enda/Falschriſtar/og Fals Spameñ/og þeir mune giora ſtoor Tákn ꝛ Undur/ſuo ad j Villu mynu leidaſt/Ef

ſkie mætte eirniñ utvalder. O huad marger Villumeñ og Rïettarar/ giøraſt nu a þeſſum Tijmum/ſem draga med ſier margar Saler til Gløtunar og Fordiørfunar? ſo ſem ad er Paviñ j Rom/med ſijnum Selſkap/ Eirniñ Calviniſtar/Anabaptiſtar/edur Endurſkyrarar/og adrer Mijmarger/huøria hier er oflangt vpp ad telia. Þar fyrer framſetur Herrañ Chriſtur hier j Gudſpiallenu/nockrar Nytſamlegar Reglur/epter huørium vier eigum ad breyta/ſuo vier verdum ecke af þeſſum og þuilijkum Villu øndum Afvega leidder.

Hin fyrſta Reglan er ſu/ Ad vier høfum Jduglega Guds Ord vm Hønd/ leſum þad/og leggium vppa Hiartad/ epter þui ſem hañ ſialfur Amiñer hier/ þar hañ ſeiger/Huør Þad Les/Hañ Hygge Þar Ad. Su Heilaga Ritning er ſo ſem eitt Sendebrief/ſem Drottiñ hefur ſendt og tilſkrifad Mañkyneñu/ j huøriu hañ byrter oſſ/og j Lioose lætur allañ ſiñ Vilia/vm vora Velferd & Saluhialp. Jæ/hun er ſu Fæda/ſem oſſ nærer og Endurlijfgar/Hun er þad Lioos ſem oſſ vpplijſer/Hun er ſa Plaſtur ſem oſſ Græder/ Hun er ſa Fieſioodur/ſem Koſtulegre er/ helldur eñ mørg Þuſund Stycke Gulls og Sylfurs/ ſo ſem David vottar/Pſalm. 119. Þar fyrer er þad tilheyrelegt og ſkylldugt/ ad huør ſem þeſſa Book Les/Hañ Hygge vel og vandlega ad/ huad j heñe ſtendur ſkrifad. Eñ med þui ad Natturlegur Madur/ ſkyntar eckert af Guds Anda/af þui/þad er hønum Heimſka/og hañ fær þad ecke þeckt/epter þui ſem Poſtuliñ ſeiger/ 1. Piſt. til Cor. 2. Þa lætum oſſ bidia Gud/ ad hañ vilie vpplu̇ka vorum Skilnings og Hugſkots Augum/eins og hañ opnade Augu þeirra tueggia/ſem til Emaus geingu/ Luc. 24. Vppa þad/vier mættũ ſiæ Daaſemder Drottins/j hñs Løgmaale/Pſalm. 119. Vier ſkulũ & ſo vita/Ad Herrañ Chriſtus Amiñer hier ecke ad eins þa Andlegu/ Ad þeir leſe vel & Roſtgiæfelega Heilaga Ritning/helldur og eirniñ alla adra wti fra/huørs helſt Embættis ſem þeir eru/Þui ecke hafa þeir Heiløgu Guds Meñ/Poſtularner/ ſkrifad ſijn Sendebref og Piſtla/ einungis Preſtum/ edur Andlegrar Stiettar Møñum til/ helldur og eirneigiñ þeim Verallolegu/ſuo ſem Rada mæ af 1. Piſt. Joh. 2. Cap. Þar hañ ſeigeſt tilſkrifa Forelldrunum/Børnunum/ & Vngisfoolkenu/ſo aller meige þad jafnt leſa/Þui huør hañ hefur ſijna Lyſting j Løgmaale Drottins og talar vm þad bæde Nætur og Daga/ ſa hiñ ſame er lijka ſem Vidar Trie/ſem Rootſett er hia Vatnslækiũ/huørt ed ber ſiñ Avøxt/a ſynum Tijma/og hans Laufbløđ munu ecke viſna/og allt huad hañ giører/þad mun luckaſt vel/epter þui ſem David kieñer/Pſalm. 1.

Añur Reglan/edur Radleggingiñ/ſem Herrañ Chriſtur giefur oſſ hier/ er þeſſe/Ad hañ ſeiger/vier ſkulum Flyia/Huørt þa/kañ einhuør ad ſeigia? Vier eigum ad flyia til Fiallaña/ Eñ fyrer þeñañ Floottaæ ecke ad ſkiliaſt/ nockur Lijkamlegr Flotte/helldr ſkulũ vier vita/ þar er tueggia Handa Flootte til/ ſa eine Andlegr/edr Salareñar Flootte/añar Lijkamlegr. Sa Lijkamlege ſtodar oſſ ecke neitt/fyrer þeim ſijdaſta Deige/helldr Salareñar Flootte/huør falin er j riettre og ſañre Jdran/ og Afplaate Syndaña/ Vm þeñañ Floottañ talar

hiñ

þiñ heilage David/Psalm. 121. seigiande. Myn Augu hef eg vpp til Fiallaña/ huadañ mier kiemur Hialpiñ/myn Hialp kiemur af Drottne/sem skapad hefur Himen og Jørd.

J Heilagre Ritningu verdur giered sierdeilislega/ þriggia Nafnfrægra Fialla/til huørra vier eigum ad flyia/so framt sem vier vilium verda fryer fra Diøflenum/og øllum vorum Sælar og Lyfs Ovinum/ og Erfa vm syder Eilyfft Lyf/og Sæluhialp/Sem er/ fyrst Fialled Sinai/Aññad Fialled Zion/ Og þridia Fialled Tabor. Til Sinai Fialls eigum vier ad flya med Moyse/ og læra þar/ad þeckia og kañast vid vorar Synder/og Vidurkieña þær/þui huør sem dregur dulur a synar Yfertrodslur/ þeim mun þad ecke Luckast/ eñ huør þær medkieñer/og lætur af þeim/sa same mun Myskun ødlast/ seiger sa Vyse/ j Ordsk. B. 28. Eñ vier skulum varast/ad stadnæmast ecke leinge a þessu Fiallenu/eins og Cain/sem ørvænte sier Guds Nadar. Gen. 4. Eda sem Judas er heingde sialfañ sig/Matth. 27. Helldur strax sem vier erum komner til sañar Þeckingar/ og Vidurkieñingar vorra Synda/þa skulum vier taka oss adra Reisu fyrer Hendur/og ferdast til Fiallsins Zion/ af huøriu wt er geingiñ Predikun heilags Evangely/vm allañ Heimiñ/ Esa. 2. Þar fiñum vier Huggun Sælu vorum/ so vier kuñum ad seigia med Postulanum Pale/ Huar hellst sin Syndiñ yfergnæfer/þar yfergnæfer Nadiñ myklu framar/Rom. 5. Þa vier nu so giørum/og hølldum oss med Trwñe fast/ vid vorn Herra Jesum Christū þa munum vier vm syder/færder verda fra Zions Fialle/vppa Fialled Tabor/ huar vier munum lyker verda/ Jesu Forklarudum Lykama/ og skyna sem Sooliñ/j Ryke vors Fødurs a Himnum/ Matth. 13.

Þridia Reglan/edur Vidvøruniñ/sem Herrañ Christur giefur oss hier/er jñe faliñ j þessum Ordum/þar hañ seiger/ Huor hañ er a Riaffre/fare hañ ei ofañ/nockud ad taka wr synu Huse/og huør sem er a Akre/snwe hañ ei aptur ad taka vpp Kyrtel siñ. Hier tekur nu Drottiñ vor Jesus Christus/ øllum oss/sem lifū a þessū sydustu Hæskasamlegu Tymum/sterkañ Vara fyrer/ad festa ecke Hiarta vort ofmyked vid þad Stundlega/ og fallvallta Gots þessarar Veralldar/þui alldrei veit nær/eñ þad Heimuriñ med øllu þui sem þar jñe er mune forganga/þar fyrer seiger Herrañ Christur so/hia Luc. Gudspiallamañe/21. Cap. Siaed til/ad ydar Hiørtu þyngest ecke/af Ofæte/og Ofdryckiu/edur Vmhyggiu þessarar Næringar. Hugleidum huad Kuiñu Loths vard/ af þui hun leit til baka a siñ Listegard/ þa vard hun ad Salltsteine/suo sem lesamañ/Gen. 19. Cap.

Þad fiorda/sem Herrañ Christur tekur oss hier Vara fyrer/ vidvykur þeim Falschristum/ og Fals Spamøñum/ sem hañ seiger vpp mune rysa/ fyrer þañ sydasta Dag/so sem vier heyrdum strax æminst/ huørra Følskum Rieñingum og Lærdoome/hañ bañar oss ad trwa/so seigiande/Eñ ef nockur seiger til ydar/siaed/hier er Christur/þa skulu þier þui ecke trwa/Item/Ef þeir

ſeigia/ſiæd/hañ er a Eydemørku/þa ganged ecke vel/ ſiæd/hañ er j Lavnkofum/Þa trwed ecke.

Fimta Reglañ edur Aminningiñ/ Herrans Chriſti/ ſem hañ framſetur fyrer oſſ/j þeſſu Heilaga Gudſpialle/er þeſſe/ad hañ ſeiger/ vier Skulum Bidia. Vm huad eigum vier þa hellſt ad bidia? kañ einhuør ad ſeigia/ Vier eigum ad bidia vm þad/ Ad vor Flootte Verde Ecke Vm Vetur/ Og Eige A Þuottdeige. Huad þad ſie/ad flya vm Vetur/Þad wtleggur ſa Hælærde Doctor/Reinhardus Bakius miøg merkelega j ſiñe Poſtillu/a þeñañ Hatt/ſem er/þad eige ad ſkiliaſt vm þa/ ſem vndandraga Jdran ſyna/ þangad til þeir eru añadhuørt ſiuker ordner/eda komner ad Andlatenu/þui ſo mykell miſmunur/ſem þar er a millum Sumars og Veturs/ ſo ſtoor miſmunur er og ſo/a millum Heilſu og Vanheilſu/A millum Vngdooms og Alldurdooms/þar fyrer/ þegar Vetrleikiñ edur Alldurdoomuriñ færeſt a eirn/þa mæ þad ſeigiaſt/ad þar ſie komiñ Vetur/hia þeim ſama/þa minkar Skilninguriñ/Miñed Dofnar/ Malfærid tregaſt/ Ja/aller Naññſins Lider og Limer/ verda ſtamer og ſtyrder. Þar fyrer ætte huør og eirn/ ad miñaſt a ſiñ Skapara/ j ſynum Vngdoome/ adur eñ þeir Vondu Dagarner koma/ epter þui ſem Salomon Rædleggur/ j ſiñar Predikunar Bookar 12. Cap. Og vndan draga ecke ſyna Jdran fra einum Deige til añars/edur þar til Sott og Daude kiemur ad Høndum/Syr. 5. Enn a Sabbaths Deige ad flyia/ſeiger ſame Doctor/ ad ſkiliaſt eige fyrer þa/ ſem geyma ſier Jdran ſyna/til þeſſ j ødru Lyfe/þui þa vill verda ofſeint ad jdraſt.

Su ſiøtta og ſydaſta Reglañ/ ſem Herrañ Chriſtur framſetur hier/ oſſ til Lærdooms og Eptertektar/ er jñe faliñ j þeſſum ſyduſtu Ordum Gudſpiallis ſins/þar hañ ſeiger. Þui huar hellſt ſem Hræed er/þangad munu og Ernerner ſafnaſt. J þeſſum Ordum ſamlyker Herrañ Chriſtur ſier/hier vid eitt Hræ/eñ oſſ vid Ernurnar/ Eñ ecke vnder þa Grein/ad hañs Helgaſte Lykame/hafe ſo ſem añad Hræ/ j Grøfiñe Rotnan ſied/ ſo ſem ſumer Villumeñ hafa halldid/þuert a moote klaru Guds Orde/þar ſo ſtendur/Pſalm. 16. Þu munt ni͡yna Aund eige yfergiefa j Helvyte/ og ei leifa ad þiñ Heilage Rotne/ Helldur a þetta j Andlegañ mata ad ſkiliaſt/ſem er/vm hans beyſku Kuøl z Pynu/þar hønum var ſo ſem Meinlauſu Lambe ſlatrad/fyrer allar Verallldarenñar Synder/a Kroſſens Alltare. Þar fyrer/ſuo ſem þad/ad eitt Daudt Hræ/er Arnareñar beſta Fæda/og þær flickiaſt hellſt þangad ſem þad liggur/ Eins eigum vier ad lata þad vera vora ſtærſtu Epterlaangan/ ad hallaſt ad vorum Endurlauſnara/ Jeſu Chriſto/ſem vorra vegna er daiñ. Þar næſt er þad Natturra Arnariñar/ad hun gietur med Opnum Augum horft j Soolena/þegar hun er ſem biørtuſt/ So eigum vier ad horfa med Truar Augum vorum/a þa ſkiæru Riettlætiſins Sool/ vorn Drottiñ Jeſum Chriſtum. J þridia lage/ſo ſem þad/ad Aurniñ hefur ſyfellt Stryd vid Drekañ/So meigum vier ſem a Jeſum trwum/hyaſt vid ſyfelldre Oruſtu/a moote þeim Hellvyſka

þyska Dreka Diøflenum/huørium oss ber ørugglega Mootstødu ad veita/ j Truñe. J fiorda mäta er þad skrifad vm Aurnena/ Ad þegar hun er ordiñ gømul/ þa eige hun ad breña af sier Fydred/ Bada sig sydañ þrisvarsiñum j einu hreinum Vatns Bruñe/ og verda þar med vng ꝛ Frysk vppa nytt/ huar æ David miñest/ Psalm. 103. Þessa Arnariñar Art ættum vier ad læra/ j þañ mäta ad afleggia þañ gamla Mañiñ/ sem sig fordiarfar j Girndum Villudomsins/ eñ Jklædast aptur þeim nya Mañe/ sem epter Gude er Skapadur/ j sañarlegu Riettlæte og Heilagleika/ epter þui sem Postuliñ talar j Pist. til Eph. 4.

J fimta og sydasta lage/ so sem þad/ ad Aurniñ tekur sig vpp fra Jørduñe j Lopted/ og flygur allra Fugla hædst/ So eigum vier j sama mäta/ ad yfergefa þetta Jardneska/ og stunda epter þui Himneska/ sem þar er vppe. Þar fyrer/ huør hañ vill hafa Hlutdeilld med Herranum Christo/ hañ stunde epter þessum Dygdum/ so hañ meige vera ein andleg Aurn.

Nu viliu̅m vier taka oss Lærdom/ og Huggun hier wt af. Fyrst verdur oss synt og fyrer Siooner sett/ huørsu nakuæmlega ad vor liufe Lausnare elskar oss Meñena/ og vill huørke sia nie vita vora Tøpun/ edur Fordiørfun/ þar hañ giefur oss/ ꝛ fyrersetur so margar merkelegar Lyfs Reglur/ epter huørium vier eigum ad haga oss og breyta/ so vier mættum gieta vmflwed Tymanlega ꝛ Eilyfa Olucku/ sem yfer oss hanger/ vegna Syndañа. Vier pløgum ad seigia j Almeñelegu Maltæke/ ad sa sie Vinur sem til Vams seiger/ Eñ þad er þo Vinastycked laangtum meira/ þegar eirn varar añañ vid/ leggur hønu̅ holl Raad huørniñ hañ meige komast fra þeirre Olucku/ sem hañ æ fyrer Hende. Huørtveggia þetta hefur vor Blessade Hirder/ Herrañ Jesus Christus audsynt oss/ þar fyrer meigum vier vissilega hallda hañ fyrer vorn besta og trwasta Vin/ ꝛ seigia hm̄ til allra vorra Naudsynia. Þar næst er þad yfer mäta Huggunarsamlegt/ fyrer øll Guds Børn/ sem Krosse og Motgange eru vnderokud hier j Heime. Ad hañ seiger ad þeirra Hørmunga/ ꝛ Hrygdar Dagar Skule styttast/ og hañ vilie ecke einum eda ødrum meire Pijnning vppa leggia/ eñ sierhuør kuñe ad bera. Nu þessu̅ voru̅ Himneska Hiartans Fødur/ sem audsyner sig Naaduglegan/ og Myskunsamañ/ vid oss synar Faatækar Barna skiepnur/ seigu̅ vier Lof/ Dyrd/ Heidur ꝛ Þackargiørd/ nu hiedañ j fra/ ꝛ ad Eilyfu Amen.

Tuttugasta og siøtta Suñudag epter Trinit.

Evangelium/ Matth. 25. Cap.

A Þeim Døgum. Eñ þa Mañsins Son mun koma j sijnu Tignarvellde/ og aller helger Einglar med honum/ Hañ mun þa sitia a Sæte sijns Velldis/ og allar Þiooder munu saman safnast f. hm̄. Og hañ mun þa sundurskilia huoria fra ødru̅/ so s. Hirder sundurgreiner Saude fra Kidu̅/ og Saudena mun hañ

 skicka

skycka til siñar hægre Handar/ Eñ Kidenn til Vinstre. Þa mun Kongurinn seigia til þeirra sem a hans hægre Hønd eru. Komed þier Blessader Fødur myns/ og eignest þad Ryke sem ydur var tilbwed fra Upphafe Veralldareñar. Þuiad Hungradur var eg/ og þier gaafud mier ad eta/ Þyrstur var eg/ og þier gaafud mier ad drecka/ Giestur var eg/ og þier hyſtud mig/ Nakenn var eg/ og þier klæddud mig/ Siukur var eg/ og þier vitiudud myn/ j Myrkuastofu var eg/ og þier komud til myn. Þa munu hiner Riettlaatu suara hønum/ og seigia. Herra/ Nuonær saum vier þig Hungradañ/ og søddum þig? Eda þyrstañ/ so ad vier giæfum þier ad drecka? Eda huønær saum vier þig Giestkomeñ/ og Hystum þig? Eda nakeñ og Klæddum þig? Eda huønær saum vier þig siukañ/ edur j Myrkuastofu og komum til þyn? Og Kongurinn mun suara/ og seigia til þeirra. Sañlega seige eg ydur/ Huad þier giørdud einum af þessum mynum minstu Brædrum/ þad giørdu þier mier. Þa mun hañ og seigia til þeirra sem til Vinstre handar eru. Fared burt fra mier þier Bølvader j Eilyfañ Elld/ þañ sem fyrerbwen̄ er Fiandanū/ ⁊ hans Aarū. Þuiad Hungradur var eg/ og þier gaafud mier eige ad eta/ Þyrstur var eg/ og þier gaafud mier ecke ad drecka/ Giestur var eg/ ⁊ þier Hystud mig eige/ Nakeñ var eg og þier Klæddud mig eige/ Siukur og j Myrkuastofu var eg/ ⁊ þier vitiudud myn eige. Þa munu þeir suara ⁊ seigia/ Herra/ Nuenær saum vier þig Hungradañ/ edur þyrstañ/ Giest/ edur Nakenn/ Siukañ edur j Myrkuastofu/ og høfum þier ecke þioonad? Þa mun hñ suara þm̄ ⁊ seigia. Sañlega seige eg ydr/ Huad þier giørdud eige einū af þessū hinū minstu/ þ giørdu þier mier ecke. Og munu þeir þa ganga j Eilyfar Pyſler/ Eñ Riettlaater j Eilyft Lyf.

Exordium

Openberingar Bookarinnar 19. Cap. Lesum vier/ Ad Johañes hafe sied Himiniñ opiñ/ og a Himnenum Huytañ Hest/ og sa sem sat þar a/ hafe heited TRwr og Sañarlegur/ Hans Augu voru sem Elldsloge/ og a hans Høfde margar Koronur/ Og hañ hafde eitt Nafn skrifad/ þad eingiñ visse/ nema sialfur hañ/ Og hañ var Jklæddur einu Klæde/ sem med Bloode var ydreift/ og hans Nafn heiter Guds Ord/ ⁊ hønum epterfylgde Her sa a Himnum er/ a huytum Hestum/ Klædder j huytu og Hreinu Sylke/ og af hans Muñe framgieck eitt Beitt Suerd/ þad hañ slær þar med Heidnar Pioodar.

Fyrer

Fyrer þeñañ Riddara/æ þeim Huyta Heste/æ einginn añar ad merkiast/ edur skiliast/eñ vor Elskulege Herra og Endurlausnare/ Jesus Christus/ Huør ed W: fryckelega verdur kalladur Trwr Vottur/Openb. B. 1 Þuí hñ er eirn Gud yfer øllum Hlutum/Blessadur ad Eilyfu/Rom. 9. Vm þeñañ Riddara er skrifad/ ad hans Augu hafe vered/sem Ellds Loge/Huad ad merker þad/ad hañ siæe og vite/ alla Hlute fyrer. Coronurnar æ hans Høfde/ þyda hans Guddoomlega Magt og Vellde. Klæded sem hañ var Jklæddur/ og med Bloode var modrecift/Merker hans Pyniu. Eñ þar Johañes seiger/ ad hønum hafe eptterfylgt mykell Her/æ huytum Hestum/ Þar fyrer æ ad skiliast/Fylgd og Stæte Heilagra Eingla/sem med hønum mun koma/þa hañ æ sijdasta Deige kiemur j Skyum Himens/ til ad Dæma Lifendur og Dauda. Þad Tuyeggiada Suerd/sem af hans Muñe framgieck/Merker þad/ad hañ mune æ Efsta Deige/ Adskilia þa enu Goodu fra þeim jllu/og Ogdulegu/og jñleida syn Elskuleg Børn/j Himnarijkis Glede og Føgnud/ Eñ nidurfteyfa hinum til nedsta Helvijtis/þar ed vera mun Oop og Tañagnystran/Huar vm vier fræum fleyra ad heyra/ j epterfylgiande Rædu/ Og viliñ vier þui j Jesu Nafne/vijkia til Textans/og taka oss þar nockra Smæpuncta til ad skoda og yfervega/hid allra stuttlegasta verda mæ.

Sem er fyrst/huør Doomariñ mune verda/æ þeim sijdasta Deige/ Jtem/huørniñ/z med huørre Fylgd/hañ mune koma. Añad/ Huøria Doms Adferd hañ mune hafa. Og þar jafnframt/huad fyrer Folk hañ mune Dæma.

J þridia z sijdasta mæta/ huør Dooms Vrskurduriñ mune verda/ med þui fleira sem hier ad hnygur.. Nu/sa Himneske Doomariñ alls Hollds/vor Drottiñ Jesus Christus/virdest ad vera oss Nædugur og nælægur/so vier mættum þetta so yfervega/ad hans Nafne sie til Lofs og Dyrdar/ eñ oss øllum til Tijmanlegrar og Eilyfrar Velferdar/Amen.

Fyrste Punctuiñ.

SO myked sem viduijkur þeim fyrsta Partenum/sem er/Huør Doomare verda mune/æ þeim sijdasta Deige/Þa verdur oss þar med kient og vndervijsad/strax j Vpphafe þessa Heilaga Evangelij/sem er/ Þad mune verda MAñsins SOnur/Þad er Christur Jesus/Guds og Mariu Sonur/Sañur Gud/z sañur Madur/j eirnre Personu/Vndañ huørs Riettferdugum Doome/ einginn mun gieta komest/ þui hañ er eirn Oendanlegur Gud/ og allstadar nælægur/ Jæ/Hañ er sialfur Vijsdoomuriñ/ þar fyrer er ecke fyrer hønum huled eda duled/og hañ mun Openber giøra Ræd Hiartaña/ 1. Cor. 4. Eñ MAñsins Sonur verdur hañ hier kalladur/ ecke vnder þa Grein/ ad hañ sie einfalldur sliettur Madur/ Þar j hønum byr z bygger/allur Fullkomlegleike Guddooms sins Lijkamlega/epter þui sem Postuliñ vottar/j Pist. til Col. 2. Helldur kallast hañ hier Madur þess vegna/ ad hañ mun æ Efsta Deige/koma j Skyum Himens/ z læta sig siæ j sijnu vppateknu Hollde/og søñum Mañdoome/Dæmande Lifendur og Dauda/ epter þui sem hañ sialfur seiger/hia Joh. 5. Cap.

Faderiñ Dæmer øngvañ/ helldur hefur hañ gefed Synenum allañ Doom.

Þesse Tilkoma Herrans Christi/ til þess sijdasta Dooms/ mun verda øllum goodum og Gudhræddum til Glede/ og Huggunar/ Þui þeir munu siæ þar og fiña/ siñ allra Sætasta Endurlausnara og Brooður/ Herrañ Jesum Christum/ sem þa mun ecke Eilijflega Fordæma/ helldur jñtaka j Eilijfar Tialldbwder/ sem hañ hefur þeim fyrerbwed/ Luc. 16. Þar þuert á moote munu aller Gudlauser og Athugalauser Kroppar/ Hrædelega skielfast/ þa þeir munu koma fram fyrer Doomstool þess Ædsta Doomarans/ huørs Frambodna Nad þeir foracktad hafa j þessu Lijfe/ huørs Þolenmæde þeir Vanbrwkad hafa/ Ja/ huørs allra Helgustu Forþienustu þeir vnder Footum troded hafa.

Vm Kong Balthazar lesum vier/ Ad hañ hafe giørt eitt myked Giestabod/ og hafe Drucked af þeim Sylfur og Gull Kierum/ sem hans Fader/ Nabochodonosor/ hafde teked wr Musterenu j Jerusalem/ Eñ þa Giestabods Glediñ var sem hædst/ þa geingu Fijngur fram/ so sem Mans Hønd/ þeir ed skrifudu giegnt Lioosastikuñe/ á þeim Forfægada Veggnum/ j Kongs Hølliñe/ huørsu þad hans Kongs Rijke skyllde j sundur skipt verda/ og giefast þeim af Persia og Meden/ Og þegar Konguriñ sa þetta/ took hañ Litaskipte/ og hans Þankar skielfdu hañ/ og hans Lendar skulfu/ og Footleggerner Titrudu/ so sem lesa mæ/ j Spædooms Book Dan. 5. Cap. Eñ Þusundsiñum meire Hrædsla og Skialfte mun falla yfer þa Ogudlegu/ þa þeir siæ Herrañ Christum koma til Doomsins/ þui hañ mun þa ecke koma/ eins og fyrre/ j Audvirdelegre Mynd eins Þioons/ helldur mun hañ koma j myklum Herlegheitum/ Dyrd og Tignarvellde/ epter þui sem hier stendur liooslega j Gudspiallenu.

Hafe Lærersueinarner Herrans Christi/ falled flater til Jardar/ Orded hrædder og Jstødulauser/ þa þeir sau ad eins/ eirn Geysla hans Guddoomlegrar Dyrdar/ so sem Gudspiallamaduriñ Matth. vottar/ 17. Cap. Huad mun þa skie á sijdasta Deige/ þa hañ kiemur Skijnande og Liomande/ j allre siñe Dyrd? Vm þa Heiløgu Guds Meñ/ Gedeonem/ Manoa Fødur Samsons/ Danielem/ og Hirdarana til Bethlehem/ lesum vier j Heilagre Ritningu/ ad þeir hafe orded miøg hrædder og Ottaslegner/ þa þeir sau eirn Eingel til syn koma/ og hia sier standa/ Huad mun þa skie/ þa allur Herskare Heilagra Eingla/ Ja/ Sa ædste Herra/ og Høfdinge Einglaña mun birtast? Þa hid fyrsta mun Spædoomur Esaiæ/ framkoma og sañast/ á øllum Ogudlegum/ þar hañ seiger/ 2. Cap. Gack jñ j Biarged/ og fel þig j Jørduñe/ fyrer þeirre Ognan Drottins/ og fyrer hans Dærsamlegu Tignarvellde/ Eñ þa mun ecke tiæ ad fela sig/ þuiad fyrer Auglite þess sem á Stoolnum situr/ mun flyia Himen og Jørd/ og þeim mun ei Stadur fundiñ verda/ epter þui sem þar stendur j Opinber. B. 20. Cap. Þegar nu Mañsins Sonur/ vor Drottiñ Jesus Christus kiemur á þeñañ hatt/ til Doomsins j siñe myklu Dyrd/ Mun hañ þa nockud koma einsamall/ edur an Fylgdar og Føruneytis? O nei/ øngvañeigiñ/ Helldur munu med hønum koma/ aller Heilager Einglar Guds/ epter þui sem Gud

spialls

spialls Textiñ vor liooslega vottar. O huilijk Herleg Fylgd/O huilijkur Dyrdarlegur Selskapur mun þetta verda.

Þegar Herrar og Potentatar Reisa siña Erendagiørda/þa Reisa þeir ecke giarnañ einsamler/helldur taka þeir sier til Fylgdar/ og Førunevtis vppa Veginñ med sier/ sijna Hoffþienara/ og Drabanta/ suo sem vier siaum Dæme/a Drottninguñe af Arabia/ þa hun Reyste til Jerusalem. Eñ huad er soddañ Audvirdelegre Fylgd Jardneskra Konga samañ ad jafna/vid Selskap Heilagra Eingla/sem med Mañsins Syne munu koma a sydasta Deige til Doomsins? Þui hafe Þusundsiñum Þusund Eingla/ vered mz Endurlausnaranũ vorũ/þa hañ vppstie til Himna/suo sem hiñ Heilage David vottar/ j Psalm. 68. Þa mun þeirra tala ecke miñe verda/sem med hønum koma aptur til Doomsins/Huar vm Enoch/siøunde fra Adam/ hefur spaad og fyrersagt/ a þeñañ hatt/Siaed Drottiñ kiemur/ med mørg Þusund Heilagra/ Doom ad hallda yfer øllum/og ad straffa alla þa sem Ogudleger eru af þeim/fyrer allar Gierder þeirra Ogudlegrar Vmgeingne/ huar med þeir Ogudleger voru/ og fyrer allt þad harda/sem Ogudleger Syndarar hafa mote hønum talad/so sem þar stendur/j Pistle hins heilaga Jude/V. 14.

Huørt Embætte munu þesser Heiløgu Einglar þa hafa/eda huad munu þeir adhafast/þa þeir koma a sijdasta Deige/med Mañsins Syne? Fyrst mun þad vera þeirra Embætte/ad þiona sijnum Herra og Skapara/so sem þeir giørdu ætijd/þa hañ vmgieckst hier/vor a medal j Holldenu/Þeir þionudu hønum j hans Fædingu/Þeir þionudu hønum j Pijnuñe hans/Þeir þionudu hønum j Vppprisuñe/Þeir þionudu hønum j Vppstigninguñe hũs til Himens/ Eins munu þeir og so þiona hønum þa hañ kiemur aptur til Doomsins.

Þar næst mun þ͛ verda þeirra Embætte/ad blæsa j Basonur/og ad samañsafna þeim Vtvølldu/wt af fiorum Vindum/fra einum Enda Heimsins/til añars/so sem Mattheus vottar/24. Cap. Og so sem þad/ad þegar Løgmaled var wtgiefed fordum/a Fiallenu Synai/ þa Auglystu Einglarner sijna Nalægd/med sterku Lwdursins/ og Basoonuñar Hlioode/Elldingum og Reidarþrumum/Exo. 19. Eins mun þad og suo skie/j Tilkomu Mañsins Sonar til Doomsins. Latum oss þar fyrer/j Jesu Nafne sia so til/ad vier styggium ecke fra oss þa Heiløgu Eingla/so munu þeir ecke alleinasta vernda oss og vardveita j þessu Lijfe/a øllum vorum Vegum/Psalm. 19. Helldur og so bera Saaler vorar/þa þær skilia vid Lijkamana/ j Abrahams Skaut/ Luc. 16.

Oss verdur hier og eiñiñ wtmalud/Tign og Herlegheit þessa Doomarans/j þessum Gudspiallsins Ordum/ þar so stendur/ Ad HAñ Mune Sitia A SÆte Sijns VEldis. Huad skiliast og merkiast eige/fyrer Hasæte Herrans Christi? Þad wtleggur Mattheus Gudspiallamadur so/26. Cap. Þar hañ seiger/hier epter munu þeir sia Mañsins Son/ sitia til Hægre Handar Kraptarens/ og komande j Skyum Himens. Huar af Raada ma/ Ad Herranum Christo til eignast tuøfalldur Stooll edur Hasæte/ Sa eine er Osynelgur/ sem er Hægre

 Hond

Hønd hans Fødurs/til huørrar hañ sig sette/so sem añar Dyrdlegur Sigurhe oosare/þegar hañ foor vpp til Himens. Eñ sa añar Stoolliñ er eitt Syne legt Sky/ a huøriu hañ mun sitia/ þa hañ kiemur aptur til ad Dæma/suo sem hañ sialfur seiger/hia Luc.21. Cap. Og so sem þad hñ foor a einu Skye til Himens/ Suo mun hañ med sama moote aptur koma/ Og hier fyrer nefnast Skyeñ j Heilagre Ritningu/Vagn Lifanda Guds/ so sem David ad Orde kie mst/þar hañ seiger/Psalm.104. Þu fer a Skyunum/so sem a ødrum Vagne/ og geingur a Fiødrum Vindarins. A þessum syns Fødurs Vagne/ mun Herrañ Christur Reisa til Doomsins. Auglysande þar med allre Verølldu/ Enn sierdeilis og einkum/ þeim Vantruudu/ ad hañ sie sa Riette og sañe Messias/ vm huørn Moyses z Spaameñerner hafa spaad. Og sem þ/ad Skyeñ sueima hatt j Loptenu/so mun Hasæte og Tignar stooll Mañsins Sonar miøg hatt vpphafiñ verda/so vier munum saña þad/sem David seiger/Psalm.113. Huør er so sem vor Gud/huør sig hefur so hatt sett. Og sem þad/Meñ siaa myklu betur ofan fyrer sig/þa þeir eru a einu haau platze/helldur eñ lægt nidur vid Jørdena/ Eins mun þar ekert huled vera/ fyrer Augum þess sydasta Doomara/ þui Stoolliñ sem hañ situr a/ er haar/ af huørium hañ kañ ad siaa vijdt og breidt j kringum sig/og straffa þa jllu og Ogudlegu/eñ Endurgiallda þeim Goodu z Froomu/ med Himneskum og Eilyfum Dyrdarlaunū.

Añar Puncturiñ.

NV viliū vier fara afram leingra/og skoda Dooms Adferdena/ huør og huilijk hun mune verda/eirniñ huad fyrer Folk/ad þesse sydaste Doomariñ mune Dæma. Vier skulum vita/ad fyrer Doomstool Drottins mune Auglysast og byrtast/ecke fæeiner/ helldur aller Meñ/ allar Þiooder og Tungumaal/ sem vered hafa/j fra þeim fyrsta Mañe Adam/og verda munu/ allt til Veralldareñar Enda/hier verdur eingiñ vndañ tekiñ/ huørke sa Ryke nie Fatæke/ huørke sa Ypparste/nie sa Lytelmootlegaste/ Huørke sa Vnge nie gamle/ þui vier munum aller(seiger Postuliñ)skickast fyrer Christi Doomstool/Rom.14. Og eñ aptur seiger same Postule/2. Pist. til Cor. 5. Vier hliootum aller ad openberast/fyrer Doomstoole Christi/vppa þad/ad huør eirn ødlest epter þui sem hañ hefur adhafst/j Lykamans Lyfe/ sie þad jllt eda Gott/ Þetta verdur sa mykle Alþyngis Dagur/Huilijkur alldrei hefur halldiñ vered/ j fra Vpphafe Veralldareñar/og ei helldur mun verda halldiñ/til Veralldareñar Enda/ þui j Gudspiallenu stendur/ Ad allar Þiooder Mune hier samansafnast/ og ad Doomare alls Holldz mune j sundurskilia huer ia fra ødrum/ so sem Hirderiñ sundurgreiner Saudena fra Kidum/og Saudena mun hañ skicka til siñar Hægre Handar/Eñ Kidiñ til Vinstre. J þessum Gudspiallsins Ordum/verdur oss liooslega fyrer Sioner sett/huør verda mune Dooms Adferdiñ/a þañ sydasta Dag.

Þad er Hirdarañs Vysa z Vañe/Ad þeir læta bæde Saude og Kid til samans ganga

ans ganga/ j einum Goodum og Lystelegum Grashaga a Deigenum/ So þad huørrtueggia meige Mæraſt þar og Fooſtraſt. En þegar ad Ruøllde lydur/ þa adſkilia þeir Hiørdena/ og láta Kiden vera ſier j Hoop j ødru Hwſe/en Sa udena j ødru/Eins ſeiger Herran Chriſtur hier/ad þad mune tilganga/ a moo te Heimſins Ruøllde/ Han ſeigeſt þa mune adſkilia ſyna Saude/ Þad er/ øll Riettrwud Guds Børn/ſem ſier hafa vel og Meinlauſlega Hagad/ ſo ſem øn ur Lømb edur Sauder/ fra þeim Jllaluckkande Høfrum/ þad er fra øllum Oguðlegum Kroppum/ ſem lifad hafa j allſkonar Glæpum/ og Gyrndum Villudomſins/ og jlla Luckta af ſynum Syndum og Suyvirdingum/ ſem þeir giørdt og framed hafa.

Hier j Heime er ſa Sidur/ ad þeir Ryku og Volldugu/ Sitia ſtanda og Ganga optaſt nær/ fyrer ofan þa Fatæku og Lytelmotlegu. En ødruvyſe mun þad ſkie og tilganga a þann Sydaſta Dag/ þa mun Bladenu umſnuied verda/ ſo þad/ ad þeir ſem Hier j Lyſe hafa vered Hægre Handar Børn/og ſetted j Anndvelge/med Dreyſſe z Drambe/ þeir munu þar med Skøm z Myg nkun til Vinſtre Handar ſetter verda. O huilyk Vanvirda mun þad vera/ Þegar ſa Ryke Purpura Junkur ſem ́at Daglega ſkynaude Kræſer/ verdur ad vykia fyrer þeim Fatæka og volada Lazaro. Þegar ſa ſtollte og Hofmod uge Haman verdur ad Danſa fyrer nedann þann froma Mardochæum? Þegar ſa hreckvyſe Tyranne Herodes/verdur ſettur til vinſtre Handar/en Johannes til Hægre? Þa hid fyrſta munu þeir Fordæmdu/taka til ad kannaſt vid ſig/og kla ga yfer Eymd ſinne/og ſeigia/Huad Hialpar oſſ nu vor Hoffrackt/huad høfum vier nu af voru Rykedæme og Metnadeẞ Þad er allt burt lided ſem ſkugge/ og ſo ſem eirn Hlioomur ſem hia lydur/ af Spekeñar Bok, 5. Cap.

Þridie Puncturinn.

HVør mun þa verda Dooms Urſkurdurinn/ſem ganga mun yfer þa Fromu/ og Meinlauſu Saudena/og yfer þa Vondu og Ofyrerlatſømu Hafrana? Vppa Sydu allra þeirra/ ſem vel og Chriſtelega hafa lifad/ Elſkad Gud og hans Heilaga Ord/ og hafa þar med audſyndt ſig Hlydugа Saude/ þa mun þad verda hinn Gledelegaſte Urſkurdur/ Fyrſt ſo myked ſem vidvykur Mafnet nu/ ſem ſa ædſte Doomare/vor Drottinn Jeſus Chriſtus mun giefa þeim/þui j Gudſpiallenu ſtendur/ad hn munne ſeigia til þeirra/ KOmed Þier Bleſſader mynns Fødurs. Þad er ſem hann villde ſo ſeigia/ komed hingad/ þier Voladet/ þier Kroſſburdar Manneſkiur/Ja/Þier ſem þiader og þuyngader hafed vered af Margvyſlegum Eymdum og Hørmungum/Eg vil Endurnæra ydur/ Verøll dinn hefur noogu leinge hatad ydur/ vered Hughrauſter/ ydar Endurnæringar Tyme er nu komin/Eg vil ydur ad mer taka/ſo ad þier Bleſſunena Erfed/1. Pet. 3. O Herra Gud kome til/ Yfermatanlega ſtoor Hiartans Huggun mæ þad vera/fyrer allar þær Manneſkiur/ ſem j þeſſare vondu Verølldu hafa lided Hadungar Ord/Bryxl/ Forſmaan og Suyvirdingar/ þa þær fa ad hey ra þad Eilyfa Gudoomlega Ordeb til ſyn talande/ og ſeigia/ Komed Þier

Blessader mijns Fødurs. Þar næst verdur sa Vrskurdur/ sem yfer þa Goodu mun ganga/harla Gledelegur/ vegna þeirra Dyrdarlauna/sem Herrañ heiter þeim/þa hañ seiger so til þeirra/Komed og eigneſt þad Rijke/sem ydur er tilbreed/ fra Upphafe Veralldar.

Kongurin̄ Assverus hiet ad giefa Drottningūñe Esther/Helftena sijns Rijkis/þegar hun kiæme ad bidia hañ vm nockud/ af þui hañ hafde eina Hiartgroona Elsku til heñar/ so sem lesa ma/ Esth. B. 5. og 7. Cap. En Þusundsiñum meire Elsku hefur Endurlausnarin̄ vor Jesus til vor/ Barna siña/huad Audsied er af þui/ad hañ giefur oss ecke ad eins/Helming sijns Rijkis/æ moote vid sig/ helldur allañ Erfda hlut sijns Rijkis/so vier meigum med hønum Rijkia vm Eilijf Aar. J þridia lage mun Vrskurdur sa sem yfer þa Goodu og Gudhræddu mun ganga/æ sijdasta Deige/næsta Gledelegr/z Huggunarsamur verda/vegna þess myckla Lofs/og Hrosunar/sem sialfur Doomarin̄ allsHollds/vor Drottin̄ Jesus Christus mun tilleggia þeim/ fyrer þad/sem þeir hafa til Gooda giørt þeim Aumu og Fatæku/ j hans Nafne. Ecke hroosar hañ þeim þar fyrer/Ad þeir hafe Akallad Heilaga/ og hallded þa fyrer sijna Arnadar meñ/og Medalgangara hia Gude/ecke fyrer Føstur og Bindinde/ecke fyrer Hwdstrokur/og adrar þuilijkar Piningar/ Huar fyrer ad Papistar meina sig Riettlæta og Sæluhoolpna verda/helldur mun hañ hroosa þeim þ sijn Goodverk/sem þeir hafa audsynt hans Limum/þui so seiger hañ sialfur hier j Gudspiallenu/ Hungradur var eg/og þier gæfud mier ad eta/ Þyrstur var eg/og þier gæfud mier ad Drecka/Giestur var eg/og þier Hystud mig Nakin̄ var eg/og þier Klæddud mig/ Siukur var eg/ og þier vitiudud mijn/j Myrkvastofu var eg/og þier komud til mijn/sañlega seige eg ydur/Huad þier giordud einū af þessum mijnum minstu Brædrum/ þad giørdud þier mier. Vilier þu nu miñ Brooder og Syster/ þar þuilijka Hroosun/og Vegleguñ Vitnisburd/æ sijdasta Deige/af þijnum Endurlausnara/þa stændu til/ad þu brioter þeim Hungrudu þitt Braud/Esa. 58. Giefer þeim þyrstu ad Drecka/Matth. 10. Siert Giestrisin̄/og læner giarnañ Hws 1. Pet. 4. Klæder þa hina Nøktu/ suo hafer þu tuær Yferhafner/ edur tuo Kyrtla/ad þu giefer þa añañ þeim sem ønguañ hefur/Luc. 3. Minstu eirnin̄ þeirra Føngudu og Bundnu/Heb. 13. Og lættu þier ecke þykia myked fyrer/ad vitia þeirra Siuku/Syr. 7. Þui þetta eru þau Myskunarverk/sem Drottin̄ hefur boded oss/ad audsyna vorum Samchristnum Naunga/og þo vier þienum ecke þar med Eilijft Lijf/ þa skulum vier þo samt Bevijsa vora Trw/ med þessum Goodverkū/ ad hun sie ecke Daud/helldur ein Lifande Trw/ Jac. 2. Cap. Þui vier erum skapader j Christo Jesu/til goodra Verka/ Eph. 2. Og an þuilijkrar Helgunar fær eingin̄ Gud siedañ/ seiger Þistelsskrifarin̄ til Heb. 12. O huilijk Æra og Virding/ mun oss þad vera/þegar sa mykle

Nimensins

Himinsins Kongur/ vor Drottin̄ Jesus Christus mun framtelia/ a sijdasta Deige/fyrer sijnum Himneska Födur/ Heilögum Einglum/ og Verølldum øllum/ hvørsu margar Maaltijder/ vier höfum giefed þeim Hungrudu/ j Guds Nafne/Hvørsu marga Bikara Vatns vier höfum riett ad þeim Þyrstu/hvørsu mørgum Vadmalsgeirum vier höfum wtbytt þeim Nöktu/ og Klædlausu? Ja/ þegar han̄ reiknar øll þau Spor/ sem vier höfum geinged til þeirra siuku og Vanfæru? Þessum vorum Gudsþackarverkum mun Herran̄ vor Jesus Christus/ ecke ad eins Hroosa og framhallda/ helldur og so Rijkuglega launa/ og Endurgiallda/ þviad j stadin̄ eins Braudbita/ sem vier höfum giefed Hungrudum mun han̄ giefa oss ad eta/ af þui Folgna Man̄a/ edur Lijfsins Trienu/ sem er innte j Paradijs Guds/Open. B. 2. Cap. J stadin̄ eins kallds Vatnsbikars/ sem vier giefid höfū einū þyrstum/mun hā Dryckia oss med Vellystingu/ so sem med Ren̄ande Vatne/og lata oss Druckna verda/ af Nægdar Gotze sijns Hwss þui hia hönum er Nægdar Vppspretta/og j hans Lioose sium vier Liooseð/ Psalm. 36. J stadin̄ þess/ad vier höfum lanad Herberge/ þeim sem þess hafa Oskad og vid þurft/mun han̄ jn̄taka oss j Eilijfar Tialldbwder/ Luc. 16. J stadin̄ þess/ad vier höfum Klædt þa Nöcktu/ mun han̄ Jklæda oss/ Klædin̄ Hialpræde sins/og skijla oss med Mötle Riettlætesins/ Esa. 61. Ja/ j stadin̄ þess/ad vier höfum vitiad þeirra Siuku og Fönguðu/ mun han̄ færa oss j Selskap margra Þusunda Eingla/ og til Samkundu þeirra Frumgietnu/ hvørier a Himnum skrifader eru/ og til Guds/ allra Doomara/ og til Andan̄a/ Algiörfelega Riettlatra/ og til Medalgangara hins Nya Testamentis Jesu/ og til Bloodsins Yfergreifingar/ þad betur talar en̄ Abels/ Heb. 12. O hvilijk Blessud og Dyrdarleg Laun eru þetta? A mote hvørium øll vor Godverk eru ad reikna/ ecke an̄ad en̄ so sem Dupt og Hiegome. Fyrer þui kiærer Brædur/ Legged þess meire Kapps munu a ydar Kallan/ og Vtvalning ad stadfesta/ þui ef þier giøred þad/ munu þier eige hrasa/og mun ydur suo Rijkuglega giefin̄ Jn̄gangur verda/ j Æfenlegt Rijke vors Drottins og Lausnara Jesu Christi/ 2. Pet. 1. Cap.

Hier huert a mote/ mun þad verda Hrædelegur og Ognarlegur Vrskurdur og Dooms Alycktan/ sem ganga mun yfer alla Ogudlega/ og Jdrunarlausa Syndara/ a þan̄ sijdasta Dag/ þui j Gudspiallenu stendur/ ad sa Ædste Domare alls Hollds/ vor Drottin̄ Jesus Christus/ mune seigia til þeirra/ SEM til Vinstre Handar eru/ Fared burt fra mier/ þier Bolvader j Eilijfan̄ Elld/ þan̄ sem fyrerbwin̄ er Fiandanum/ og han̄s Aarum.

O Herra Gud kome til/ hvad skielfeleg Ord eru Þetta? Þeir Fordæmdu mitt nu fa þad ad san̄a/ þui ecke Suerd/ Eingin̄ Pijla edur Skeyte mun særa þa so myked/ og jafnvel þo þad stæde j Hiartanu a þeim/ so sem þesse Ord/ FAred Fra Mier/ seiger Herran̄/ Fra Brun̄e Lijfsins/ Fra mier Soolen̄e Riettlætesins/ Fra mier/ sem er Liooma Födursins Dyrdar/ og Jmynd hans Veru/ og.

 komed

komed alldrei fyrer mitt Auglit framar meir. Þar næſt giefur hañ þe⸗
im hier þad Nafn/ad hañ kallar þa Bølvada/og þad ſama vegna þeſſ/ad þe⸗
ir hafa huørke vppfyllt Løgmaled/z ecke helldur villad trwa a hañ/ſem var
Løgmalſins Endalok/þad er a Chriſtum/þui huør a hañ trwer/ ſa er Riett
lætur/Rom. 10. J þridia lage ſeiger hñ/ ad þeir ſkule fara j burt fra
ſier/j Eilyfan Elld/ Sem Fyrerbwiñ er Fiandanum og hans Arum/ſuo þeir
medtake ſømu Kualer og Straff/ſo ſem þeir Fordæmdu Andar hafa Forſku
lldad/med þui þeir hafa meir og framar hlydt Diøfulſins Aeggingum z Raa
dum/eñ ſialfs Guds.

Ad ſydnſtu leggur Herrañ Chriſtur Ordſøkena til/ huar fyrer hñ vppſeige
ſo hardañ Doom yfer þeim/ ſem hañ ſetur ſier til Vinſtre Handar/ a ſydaſta
Deige/ſo eingiñ kuñe ad hallda hñ Oriettvyſlega. Dæmdañ ad vera/ſem er þeſ
ſe/þuiad/ſeiger hañ/Hungradur var eg/ og þier gafud mier ecke ad Eta/
Þyrſtur var eg/z þier gafud mier ecke ad Drecka/et ct. Þad er/ſem hñ
ſo ſegde/Þier hafed vered Omyſkunſamer/ Huar med þier hafed ecke ad eins
audſynt/ad þier hafed ei Rietta Trw haft/ſem fyrer Kiærleikañ verkar/Gal.
5. Cap. Helldur og eirniñ/ad þier hafed forſkulldad Eilyfar Kualer/þuiad
Omyſkunſamur Doomur mun yfer þa ganga/ ſem øngva Myſkunſeme hefur
giørt/ſo ſem Poſtuliñ Jacob vottar/ j ſyns Piſt. 2. Cap. Og þo ad þeir
Ogudlegu vilie bera ſig ad forſuara/og fegra Søk ſyna/ med þeſſum Ordum/
ſeigiande/Herra/huoñær ſaum vier þig Hungradañ edur þyrſtañ/Gieſt ed
ur Nakiñ/ Siukañ edur j Myrkvaſtofu /og høfum þier ecke þioonad?
Þa mun þad eckert hafa ad ſeigia/ þui Herrans Chriſti Doomur/og Vrſkurd
ur ſtendur ſtødugur og Obrygdanlegur.

Lætum oſſ þar fyrer j Jeſu Nafne/þar vnt ámiñta vera/ad vier vøndum
vel Ord vor og Giørder/þui þar ad kiemur/ad vier munum ecke alleinaſta ſia
ifer Byrtaſt/fyrer Doomſtoole Drottins/helldur munu þar og eirniñ j Lioos
leidd verda øll vor Verk/bæde good og Jll/þa munu þeir Goodu og Froomu/
vegna Elſku þeirrar/ og ſtødugrar Trwar/ſem þeir hafa haft a ſynum Sæt⸗
aſta Endurlauſnara Jeſu Chriſto/faa og ødlaſt Eilyfa Æru/Vegſemd z Hei
dur/og jñganga Riettlæter j Eilyft Lyf/ Eñ þeir Vondu og Ogudlegu/vegi
na ſiñar Vantrwar/munu hrapa j Elyfa Skøm og Suyvirding/ſem og Eilyfi
ar Pyſler/fra huørium Gud oſſ vardveite/ fyrer Pynu og Dauda/ Blood og
Beniar ſyns Elſkulega Hiartans Sonar Jeſu Chriſti vors Endurlauſnara/
Huørium mz Fødurnum z H. Anda/ſie Lof z Dyrd/fra Eilyfd til Eilyfdar/ Amē.

Tuttugaſta og ſiøunda Suñudag epter Trinit.

Evangelium/ Matth. 17. Cap.

A þeim

A þeim Tijma. Og sex Dogum þar epter/took Jesus mz sier Petrum og Jacobum og Johañem Brooður hans/ z hafðe þa Afsijdis/ vpp a hátt Fiall/og Vmmyndad est fyrer þeim/Og hans Asiana skein sem Sool/Enn hans Klæde vrdu so Biort sem Lios. Og sia/ ad honum Byrtust þeir Moyses og Elias/og tøludu vid hñ. Eñ Petur ansade/z sagde til Jesu/Herra/Hier er oss gott ad vera. Ef þu villt/ þa viliū vier giora hier þriar Tialldbwder/þier eina/Moyse eina z Eliæ eina/Og þa hñ var þetta ad tala/Sia/ad biart Sky vmskygde þa. Og sia/ad Roddiñ vr Skyenu sagde. Þesse er Sonur miñ Elskulegur/ad huorium mier vel þocknast/hlyde þier honum. Og er Lære sueinarner heyrdu þad/ Fiellu þeir fram a sijnar Asianer/og vrdu miog Hrædder. Eñ Jesus gieck til þeirra/took a þeim og sagde. Standed vpp z vered eige hrædder. Eñ þa þeir litu vpp/sau þeir ongvañ/nema Jesum alleinasta/ Og er þeir geingu ofañ af Fiallenu/ baud Jesus þeim og sagde/Þier skulud ongvum þessa Syn seigia/þar til Mañsins Son er vpp aptur risiñ fra Daudum.

Exordium.

VJer lesum/Exodi Bok.34. Cap. Vm hañ mykla Spamañ Moysen/Ad þegar hañ var vppa Fiallenu Sinai/ talade þar vid sialfañ Gud/og medtok af hans Hende/þær tuær Bodorda Tøblur/þa hafe af hans Andlitis Hwd/ staded Geyslar/ Eñ sem Aaron/z hin øñur Israels Børn/sau þessa Andlitis Byrtu Moysis/ Ottudust þau ad koma nærre hønum/ Huørs vegna Moyses heyngde Skylu fyrer sitt Andlit/þegar hañ villde tala vid þau/Eñ þegar hañ foor aptur ad tala vid Drottiñ/þa took hañ Skyluna j burt. Ad Moyses Guds Madur mætte med riettu lyktast vid Herrañ Christum/þad verdur oss kient/ Deut. B.18. Þar Herrañ Christur seiger so sialfur/ Spamañ mykiñ vil eg vppvekia þeim af þeirra Brædrum/lykañ þier/z eg vil leggia myn Ord j hans Muñ. Þar næst so sem þad/ ad Geyslar stoodu af Moysis Andlite/ epter þad hañ hafde Vmgeingne med sialfum Drottne/æn Matar og Dryckiar/40. Daga/og 40. Nætur a Fiallenu. Eins skiede þad lyka og til gieck/ ad epter þad Herrann Christur hafde fastad j Eydemørkuñe/40. Daga/og 40. Nætur/þa Vmmyndadest hañ skømu þar epter fyrer synum Lærisueinum/so hans Asiana skein sem Sool/og hans Klæde vrdu so Biørt sem Lioos/so sem þetta Heilaga Evangelium og Gudspiall klarlega vottar/huort þo ad allskialldañ fyralle/ suo we:

af þui

aþ þui ſie Predikad j Chriſteleglegre Kyrkiu/ꝛ Søþnudenū/ þa vil eg j ſkuttu Mæle/yþerþara þad/epter þui ſem þad hlioodar/med ſijnum ſierlegiſtū Lærdoomum/ Huggunum og Aminingum.

Nu/Sa Eilijþe Dyrdarenar Kongur/vor Drottiñ Jeſus Chriſtus/ ſem heþur med þeſſare ſiñe Forklaringu/oſſ þyrer Siooner ſett/þa Eilijþu Sælu/Dyrd ꝛ Herleghcit/ſem æ oſſ mun ſijdar meir/j Eilijþu Lijþe Openber verda/ Hñ virdeſt ad ſenda oſſ øllum ſijna Nꝛd/ ſuo vier mættum hier wt aþ nockud gott læra/og oſſ til Nytſemdar þæra/ Amen.

Jnumeri Bookar 13. Cap. Leſum vier/ Ad Jſraels Folk haþe traudlega viliad trwa/ad þad Fyrerheitna Canaans Land/heþde ſoddañ Giæde ꝛ Herleghcit ad bera/ſo ſem þad haþde ædur heyrt aþ þui ſagt/allt þangad til/þad ſa þyrer ſijnum Augum/þañ koſtulega Vijnkuiſt/og Vijnberiaklaſa/ſem Nioo ſnarmeñerner høþdu vppſkored/hia þeim Læk Eſcol/þa hid þyrſta kuñe Fooſtred ad Rada og ſkynia/ad Landed munde vera ægiætt/og Koſtalegra/þram ar ødrū Løndū. Haþe nu nockur hingad til/Eþad vm Dyrd þa/ſem Vtvøldū Guds Børnū mun Auglyſaſt æ ſijdañ/j Eilijþu Lijþe/ꝛ ecke viliad trwa ad hun munde kuña ad vera ſo ſtoor og mykel/ſem þar wt aþ er Kient og Predikad/hañ kome hingad/og ſkode Forklæranena vors Bleſſada Endurlauſnara Jeſu Chriſti/ſem ſkiede æ Fiallenu Tabor/ſo mun hañ ei leingur Eþeblandiñ vera/eda Trwarreykur/vm Dyrd þa/ ſem Vtvøldum mun þlotnaſt/ þa þeir koma j Eilijþt Lijþ.

Og er oſſ hier þyrſt Athugande/huør vered haþe Perſonañ/ſem Vmmyndad eſt edur Forklæradeſt/Gudſpiallamadurin neþner hana hier æ Naþn/og ſeiger/þad haþe vered JEſus/Pad er Sæluhialpare/ huørn Faderiñ heþur ſendt hingad j þeñañ Heim/til ad giøra þad Holped/ſem Fortapad var/Matth. 18.

Par næſt verdur hier og ſo þeſſ minſt/ A huørium Tijma þeſſe Forklæran Herrans Chriſti haþe ſkied/ſem er/Sex Døgum epter þad/ hañ haþde talad og Predikad/þyrer ſijnum Læreſueinum/wt aþ Pijnu ſiñe og Dauda/ ſem hañ þa jñañ ſkams ætte ad lijda/Og æmint þa þar med/ ad þeir ſkylldu viliuger taka ſiñ Kroſſ vppa ſig/og þylgia ſier epter/þui huør ſitt Lijþ Forvara villde/ hañ munde tijna þui/ Eñ huør ſem ſijnu Lijþe tijnde hans vegna/ſa munde þad þiña. Aþ huørre Herrans Chriſti Rædu/þeir Veyku Poſtular urdu miøg ſkielþder/og huxande/Eñ vppa þad/hañ Hughreyſte þa aptur/þa talar hñ ſo þram veigis til þeirra/og ſeiger/ Sañlega ſeige eg ydur/ad hier ſtanda nockrer/ ſem Daudañ munu eige ſmacka/þar til þeir ſiæ Mañſins Son/komande j ſijnu Rijke. Petta ſitt Loþord endte nu Herrañ Chriſtur vid Læreſueinana ſijna/ ſex Døgum epter þad/ hañ haþde þramſett þeſſa ſijna Predikun/ ſem ædur er ſagt/Gieþande þeim þar med/ſo ſem nockurskonar Forſmeck/aþ þeirre Sælu/ Dyrd og Vegſemd/ſem j Eilijþu Lijþe mune verda.

Huar aþ vier høþum oſſ þad til Huggunar ad taka/ ad ſo ſem þad/Ad Herrañ Chriſtur/endte Loþord ſitt/vid Læreſueinana ſijna/So endet hñ lijka allar ſijnar

at synar Lofaner vid oss. Hia Joh. 5. Cap. seiger hañ/ Sañlega/sañlega se-
ige eg ydur/ huør myn Ord heyrer/og truer þeim sem mig sende/ sa hefur Eil-
ijft Lijf/og ei kiemur hañ fyrer Doom/helldur hefur hañ freyngst j gegnum
fra Daudanum til Lijfsins. Þetta hid sama er eitt af hans Lofunum. Þar
fyrer mattu vera full viss þar vppa/ ad þier mune þad alldrei bregdast.

Þad þridia sem oss er hier Athugande/ er þad/ Huørier vered hafe Vottar
ad þessare Herrans Christi Forklæringu/þad vtvijsar oss Textiñ/ þui hier ste-
ndur/ Ad HAñ Hafe Med Sier Teked PEtrum/ JAcobum Og JOhañem
Broodur HAns/ Og HAft Pa Afsijdis. Hier kañ einhuør ad spyria/
huad Herranum Christo hafe geinged til þess/Ad hañ took ecke alla Lærisuei-
nana med sier/til ad sia vppa syna Vmmyndan/og Forklæring? Hønum Bless-
udum þotte þad noog/ad þeir þryr hellstu af hans Lærisueinum/sæe þar vp-
pa/huøria hañ hafde hugad hia sier ad lata vera/þa hañ vppbyriade syna Þij-
nu/j Grasgardenum/og Sueittest Bloodugum Sueita/so sem og sydar skiede.

Vilium vier nu/ eins og þesser þryr Lærisueinar Herrans Christi/ fa ad
sia Jesum Endurlausnara vorn/j Eilijfu Lijfe/j sijnum Dyrdarlegum/& For-
klærudum Lijkama/þa hliootum vier ad feta j þeirra Fotspor/giørast & vera
hans truer og Audsueiper Lærisueinar/ eins og þeir/og bera Krossiñ sem hñ
leggur vppa oss/Þolinmoodlega epter hønum. Petur þyder so myked sem Ste-
rkur/So eigum vier eirniñ sterker ad vera/so sem añad Hellubiarg/og lata ecke
vijkia oss wr Stad/fra þeirre riettu og Saluhialplegu Trw/þui huør hñ blij-
fur stødugur/allt til Enda/sa mun holpiñ verda/ seiger Herrañ/Matth. 10.

Jacob merker so myked/ sem Footrodara/ edur þañ sem leggur eirn vnder
Fætur sier. So eigum vier og lyka/ad leggia allar Syndsamlegar Gyrnder &
Tilhneygingar/vnder vorar Fætur/med sañre og alvarlegre Gudrækne/ epter
þui sem Postuliñ Aminner/ Pist. til Rom. 6. Lated Syndena ecke Drottna j
ydar Daudlegū Lijkama/so ad þier sieud heñe hlyduger/j Heñar Girndum/þui
ad ef þier lifed epter Holldenu/ þa munu þier deya/ Eñ ef þier deyded fyrer
Andañ Holldsins Girnder/þa munud þier lifa/Rom. 8. Johañes þyd-
est so myked sem Goodgiarn/edur Naadarrijkur. Siaum og so til/ad vier sie-
um þui Guds þackagiarner/vid þa Voludu/og Fatæku/Þa munum vier aptur
a moot/hafa eirn Nadugañ Gud/& Fødur a Himnum.

J fiorda lage er oss hier athugande/Huar edur j huørium Stad/Christi For-
klæring hafe skied/ sem er/ a einu Hau Fialle j Galilæa/ huørt þeir Gømlu
Lærefedur hafa hallded Fialled Tabor. Gudspiallamaduriñ Lucas skrifar/
ad þegar Herrañ Christur hafe vered komiñ vppa þetta Fiall/ þa hafe hann
falled til Bænar/og hefur hñ Blessadur añ efs bedid siñ Himneska Fødur/ad
hañ mætte Forklærast þar/ fyrer þessum sijnum þremur Lærisueinum/ Petre
Jacobo og Johañe/ vppa þad/þeir mætte Riettelega kuña ad þeckia sig/so þe-
ir hneyxludust ecke sydar meir/þa þeir sæe þar vppa/ huørniñ ad Høfudpresti-
arner/og þeir Skriftlærdu høndludu vid hañ Omyskuñsamlega/Ofurseliande

hañ

hañ þeim Heidna Landadoomara Pontio Pilato/ til Krossþestingar og Dau
da/ Helldur/ ad þeir mætte þa Hugga og Gledia sig/ vid þad/ sem þeir høßdu
ædur sied og heyrt aþ hønum/ a Fiallenu Tabor.

Pad þimta sem oss er hier Hugleidande/ er þad/ Hvørnin ad þesse Herrans Christi Forklæran haße tilgeinged. Mattheus Gudspiallamadur seiger/ hann haße auglyst sig þyrer synum Læresueinum/ Marcus/ Ad hañ haße Forklærast þyrer þeim/ En ecke a þetta suo ad skiliast/ sem þar haße skied nockur Veruleg Vmbreyting Herrans Christi Lykama/ Eins og þar stendur skrißad/ vm Kuinu Loths/ ad hun haße orded ad Salltsteine/ Gen. 19. Helldur so sem Lucas vottar/ Ad hans Andlitis mynd haße orded ødruvyse. Christur heßde ad søñu a Døgum syns Holldz/ getad jaßnlega lated a sier sia (heßde hañ so villad) þa skynande Guddooms Mynd/ sem hañ liet Læresueinana hier sia/ eñ þad Pocknadest hønum ecke/ helldur Lytelæckade hañ sig sialþañ/ og took a sig Mynd eins Pioons/ vard lykur ødrum Møñum/ og ad Hegdan þundiñ suo sem Madur/ Phil. 2. Eñ hier villde hañ lata Læresueinana sia Geysla siñar Guddoomlegar Dyrdar/ epter Holldenu/ sem hañ haßde personulega vppa sig teked/ so þeir mætte þar aþ skilia/ hvørnin vared munde verda þeirre Dyrd sem trwudum Guds Børnum er j Vpprisu Framlidiña þyrerheitañ.

Framveigis seiger Gudspiallamadurin Mattheus/ AD HAns Asiana Haße Skyned Sem Sool. Vier Mañeskiurnar vitum ecke aþ neinu þegra og Lystelegra Lioose ad seigia/ eñ Soolareñar/ Og þess vegna samlykia Gudspiallameñerner/ Biartleika Herrans Christi/ sem a hønum sast/ j Forklæringuñe/ vid Soolariñar Byrtu. Samt skulum vier vita/ ad hans Fegurd og Dyrdar Lioome/ er Pusundsiñum skiærare eñ Sooliñ/ þar þyrer verdur hañ kalladur Sool Riettlætesins/ hia Mal. 4. Og þad saña Lioos/ hvørt ad vpplyser alla Meñ/ sem koma j þeñañ Heim. Joh. 1. Soddañ Dyrdar lioome mun Lykømu vorū gießast a sydasta Deige/ z þo þeim verde (epter Postulans Ordum) hier nidur sæd j Vansemd/ þa munu þeir þo aptur Vpprysa j Vegsemd/ Peim verdz nidursæd j Ostyrkleik/ eñ munu vpp aptur rysa j Krapte/ Par verdur nidursædur Natturlegur Lykame/ eñ mun vpprysa andlegur Lykame/ Og so sem þad/ ad añañ Biartleik heßur Sooliñ/ eñ añañ Tungled/ añañ Biartleik haþa og Stiørnurnar/ þui ein Stiarnañ yþervinur adra j Biartleika/ Eins mun og so skie vm Vþprisu Framlidiña/ 1. Cor. 15.

Par næst er þad hier og so næsta Eptertakanlegt/ ad Gudspiallamadurin seiger/ AD HAns Klæde HAþe Orded So Biørt Sem Lioos. Marcus kiemst hier ødruvyse Ordum ad/ og seiger/ ad þau haþe orded skynande/ og næsta Hvyt/ sem Snioor/ so einginn Litunar Madur a Jørdu/ kuñe so Hvytt ad giøra/ Marc. 9. Nu so sem þad/ ad Soolareñar Geyslar/ skyna j giegnum Glered/ og Elldurinn lyser j giegnum Christalliñ/ so ad bæde Christallenum og Glasenu gießst og tillegst Byrta þar aþ. Eins lyka heþur hier su Himneska Byrta Herrans Christi Lykama/ giørt hans Klæde Biørt/ Skynande og Sniochuyt.

Soddañ

Soddañ Huǵtum Skrwda/ munum vier Jklædder verda/ j Eilýfu Lýfe/ þui so steudur j Openber. B. 19. Cap. Ad þeirre Antlegu Brwde Herrans Christi/ mune gi.fed verda/ þad hun vmklæde sig hreinu og Føgru Sylke/ huørt Sylke ad eru Riettlætingar Heilagra. Lætum oss þar fyrer kosta Kapps/ ad vier hier j Ryke Nadareñar/ Hegdum oss vel/ og giørum oss vmskipteleg/med Endurnyungu vors Hugskots/ so sem Postuliñ amiñer/ til Rom. 12. So muñu vier geta staded frame fyrer vorum Gude og Skapara/ j Odaudleikans Møtle/ lyta so sem Brwdgume pryddur Ricñemañlegum skrwda/ og so sem eiñ Brwdur/ prydd med synu Skarte/ Esa. 61.

J siøttu grein er þad næsta jhuga verdt og Athugasamt/ Huad fyrer Samtal hier hefur hallded vered/ þa Herrañ Christur Forklæradest/ þuiad Gudspiallamaduriñ seiger/ ad Hønum (þad er Herranū Christo) Hafe BIrst ÞEir Moyses Og Elias/ Og Hafe Talad Vid Hañ. Vt af huørju Efne mun þa þetta Samtal rised hafa? Sañlega hefur þad ecke vered nein Hegoma Ræda/ edur Onytsamlege Tal/ sem þesser Heiløgu Guds Meñ hafa haft/ vid vorn Frelsara Jesum Christum/ Helldur so sem Gudspiallamaduriñ Lucas vottar/ þa hefur þeirra Samtals Efne vered/ vm hans wtfør/ huørja hañ munde fullkomna til Jerusalem/ þad er vm hans Pynu og Dauda/ Huar med hañ munde Endurleysa allt Mañkyned. Þetta er nu su hellsta og Ypparsta Høfudgrein vorrar Christelegrar Trwar/ vm huørja Moyses og Spameñerner hafa so margt og Merkelega skrifad/ j synum Bookum/ Og þar fyrer seiger Postuliñ Paall so/ 1. Pist. til Cor. 2. C. Eg helld mig eckert vita ydar a mille/ vtañ alleina Jesū Christū/ þañ hiñ Krossfesta/ Og eñ aptur seiger hañ/ Jeg gaf ydur j fyrstu huad eg medtook/ Þad ad Christur sie Lyflatiñ/ fyrer vorar Synder/ epter Ritningunum/ Og þad hañ sie Grafiñ/ og vpp aptur risiñ a þridia Deige/ epter Ritningunum/ 1. Cor. 15. Nu so sem þad/ ad þetta er hellsta Samtals efne Moysis og Eliæ/ vid Herrañ Christum/ ad nuñast a hans Kuøl og Pynu/ a hans Dauda og Dyrdarfulla Vpprisu/ So mun þad eirniñ verda Ræda vor j Eilyfu Lyfe/ ad tala vm þad Dyrmæta Endurlausnarverk Mañkynsins/ huørt vier faaum alldrei hier j Heime nooglega skiled/ grundad og yfervegeð/ og ad þacka vorum Gude og Endurlausnara Jesu Christo/ þar fyrer Oaflaatanlega/ syngiande og seigiande/ wt af Openber. B. 5. Cap. Verdugt er Lambed þad slatrad er/ ad medtaka Krapt og Rykdoom/ og Visku og Styrk/ og Æru Prys og Lof.

Þar næst er oss hier vel merkiande/ ad Postuleñ Petur/ hefst hier sialfkrafa Orda/ wt af þeim Oseigianlega mykla Føgnude/ sem hañ hefur feinged af Sioon og Samveru þessara þriggia/ Herrans Christi/ Moysis og Eliæ/ og seiger til Jesu. Herra/ Hier er oss gott ad vera/ ef þu villt/ þa vilium vier giøra hier þriaar Tialldbwder/ þier eina/ Moyse eina/ og Eliæ eina. Huar af Rada maa/ ad hønum hefur þott Heimuriñ/ og øll hans Herlegheit/

Prackt og Vellyst/ Einskis verd hia þeirre Dyrd/ sem hañ sier hier fyrer syn-
um Augum. Huad meine þier þa mijner Elskanleger/ad su Glede og Hiart-
ans Føgnudur mune verda/Oseigianlega stoor og mykell/þa vier munum j Ei-
lyfu Lijfe/fæ Fullkomlega ad siæ/allañ Rijkdoom Himneskrar Dyrdar/ Æru
og Vegsemdar æfenlega/oss mun þa alldrei længa aptur j þeñañ Heim/ huørsu
gott sem vier hØfum hier att/ z j huørsu myklum Vellystingum/ sem vier høf-
um hier lifad/helldur munum vier seigia med hinum heilaga David/af Psalm.
84. Huørsu Elskulegar eru þijnar Tialldbwder Drottiñ Zebaoht. Sæler
eru þeir sem j þijnu Hwse byggia/ þeir Lofa þig þar æfenlega/Eirn Dagur j
þijnu Forgarde/er betre eñ añars Þusund/Eg vil helldr vardveita Dyr j Guds
mijns Hwse/ eñ leinge ad bwa j Tialldbwdum Ogudlegra. Eñ sierdeilis er
þad hier z so næsta Gledelegt/z Huggunarsamlegt/ad nær vier komū j Eilyfe
Lijf/þa munum vier þeckia huør añañ/og kuña ad nefna huørn med sijnu riett-
tu Nafne/lyka vel/þo vier høfum þa alldrei hier j Lijfe ædur sied. Petur
spyr Herrañ Christum hier ecke ad/huørier ad sieu þesser Meñ/Helldur nefner
hañ þa strax m j Nafne. Eins munum vier j Eilijfu Lijfe/ ecke þurfa ad
spyria epter Heite eins edur añars/ af þeim Utvøldu/Helldur mun Hiarta vo-
rt seigia oss þar best til/huad huør eirn sie fyrer sig/þa vier fæum þad ad siæ/
so vier munum fullkomlega þeckia þa/ og seigia/Þetta er Abraham/ þetta er
Moyses/þetta er Elias/þetta er Petur/þetta er Pall/og so framepter.

Framveigis stendur so j Gudspiallenu/Ad Þa PEtur hafe vered þetta ad
Tala/Þa HAfe BJart Sky Umskygt Þa. Huad ad vissulega hefur þess veg-
na skied/ad Lærésueinarner hafa ecke kuñad ad standast Byrtu þeirrar Gud-
doomlegu Dyrdar Herrans Christi/ þa hañ Forklæradest/so sem optsiñis hef-
ur skied/j þui Gamla Testamentenu/þa Gud hefur Opinberad sig.

Þeir Gømlu hafa vered þeirrar Meiningar/og hallded/ad þetta Sky ha-
fe verd Utvortis Teikn Nærvarandar Nálægdar þess Gooda Heilaga Anda
Eins og þegar hañ kom yfer Herrañ Christum j Dw...u Lykting/j Skijrninñe ha-
ns/Matth. 3. So høfum vier þa hier eirn Merkelegañ Vitnisburd/vppa Nær-
lægd þeirrar Heiløgu/z Hæverdugu Guddoomsins Þreñingar/þui Faderiñ læ-
tur heyra til sijn j Raustiñe sem kom af Himne/Sonuriñ Forklærast/og Hei-
lagur Ande byrtest/ j Mynd eins Skys. So kiemur þad hier þa
riettelega fram/sem Johañes seigel/1. Pist. 5. Cap. Þryr eru þeir/sem Vitn-
isburdiñ giefa æ Himne/ Faderiñ/ Orded og Heilagur Ande/ og þesser þryr
eru eitt/Og þryr eru þeir sem Vitnisburdiñ giefa æ Jørdu/Andiñ/ Vatned/
og Blooded/og þeir þryr eru eitt.

J siøunda máta er oss hier athugande/ Huørn Vitnisburd ad sa Himneske
Faderiñ hafe giefed Herranū Christo/ j Forklæringuñe/hier vm hlioodar suo
Textiñ. Og siæ ad Røddiñ vr Skyenu sagde/Þesse er Sonur miñ El-
skulegur/ad huørium mier vel þocknast. Hier j þessum Ordum/er jñe-

falin

þañ Grundvøllur vorrar Sæluhialpar/ Þui þar Gud Drottiñ giefur Herr-añum Christo skalfur þañ Vitnisburd/ ad hañ sie siñ Elskulegur Sonur. Þa vitum vier nu/ æ huørn vier Truum/ sem er/ ecke æ eirn slietrañ og Einfalld-añ Mañ/ helldur æ þañ Fyrerheitna Messiam/ Sæluhialpara/ og Heilsugiaf-ara allrar Verralldareñar/ Huør ad er Gud og Madur j eirnre Persónu/ þar fyrer þurfum vier eckert ad efa/ vm Fullnægiu Borgun/ og Betaling/ fyrer vorar Synder/ þui hañ hefur Verk vorrar Endurlausnar framkuæmt/ og allt Fullkomnad/ Joh. 19. Huar fyrer vier meigum vera Hughrauster/ og seigia med Postulanum Pæle/ Med þui vier erū Riettlæter ordner fyrer Truna/ þa høfum vier Frid vid Gud/ fyrer vorn Drottiñ Jesum Christum/ Rom. 5.

Off eru hier z eirniñ vel athugande/ og j Miñe leggiande/ þau Ord/ sem sia-lfur Gud Fader/ leggur hier til Vitnisburdarins/ sem hañ giefur synum Ein-gietna Hiartans Syne/ þar hañ seiger/ HLyde Pier Hønum. Christur var þar til sendur/ og komiñ j þeñañ Heim/ ad hañ skyllde kungiøra oss Vilia syns Himneska Fødurs/ Joh. 1. Huad hañ hefur og so truløga giørt/ Enn velflester villdu ecke hlyda hønum/ helldur Forøcktudu hans Kieñingar/ og sø-gdu/ huørniñ skal þesse syna oss huad gott er? Psalm. 4. Þar fyrer klagar hañ særlega yfer þeim/ hia Matth. 11. seigiande/ Vid huad skal eg jafna þess-are Kynslood? Hun er lijk þeim Børnum sem sætu æ Torge/ huør ed køllu-du til siña Stallbrædra z søgdu/ Vier høfum fyrer ydur j Pijpur blæsed/ og þier villdud ecke Dansa/ vier þuldum ydur vorar Rauner/ og þier villdud ecke Gr-æta/ Johañes er komiñ/ æt ei og drack ei/ og þeir seigia hañ hafe Diøful/ Mañ-sins Son er komiñ/ etur og Dreckur/ og þeir seigia/ siaa hailykur. Oþarfs madur og Vijnsuelgiare/ Vinur Tollheimtumaña og Syndugra/ og Spekiñ hlyytur ad Riettlætast lata/ af synum Børnum. Og vppa þad/ ad þesser og þui-lyker/ hefde øngva Afsøkun fyrer sig ad bera/ Þa hefur Gud Himneskur Fad-er/ tuisuar siñum boded og Befalad/ ad Meñ skylldu hlyda synum Syne/ þar vid mun þad og suo blyfa/ suo ad Herrañ mun ecke seigia j þridia siñ/ HEyr-ed Hønum/ Helldur þad/ ad þeir hønum ecke vilia heyra/ þa mun Gud þessæ sijdasta Deige af þeim wtkrefia/ epter þui sem þar stendur/ Devt. 18.

Þar fyrer/ þo þar vppryse alldrei so marger Falsspaameñ/ sem ecke vilia hallda sig vid Herrans Christi Heilsusamleg Ord/ helldur kieña añañ Lær-doom/ eñ hañ sialfur hefur kient/ þa seigium/ Gud hefur Befalad mier/ ad eg skyllde hlyda þui/ sem hans Eingietiñ Elskulegur Sonur hefur mier boded/ z befalad/ j synu heilaga Orde/ þar vil eg vid blyfa/ z øngru ødru trua/ helld-ur eñ þui/ sem þar jñe skrifad stendur/ so er eg fullviss þar vppa/ ad eg mune alldrei villast/ eda Afvega leiddur verda/ þui suo seiger miñ Endurlausnare sialfur/ hia Joh. 8. Ef þier blyfed vid myna Rædu/ þa erud þier myner sañ-er Læresueinar/ og þa þecke þier Sañleikiñ/ og Sañleikuriñ mun frelsa ydur.

Þad sijdasta/ sem oss er athugande j þessare Herrans Christi Openberingū/ er þad/ Huørniñ þessum þremur Læresueinum Herrans Christi/ hafe brugdid

 vid/

vid/huørt þeir hafe nockud hræddir orded/edur ecke? Hrædder vrdu þeir vyſt
þui þad er Mañlegur Breyſkleike/ ad þegar nockud Okient kiemur fyrer eins
edur añars Sioner/ſem þeir eiga ecke von a/þa verdur þeim bilt vid. Eins
ſkiede þeſſa Herrans Chriſti Lærefueina/ þui ſo vottar Gudſpiallamadurin/
AD ÞEgar ÞEir HEyrdu Þad/Þad er/þa þeir heyrdu þañ Vitnisburd/ ſin
Gud Fader Almattugur/ gaf ſynum Eingietnum Elſkulegum Syne/ Jeſu
Chriſto/ Ad hañ være hans Elſkulegur Sonur/ þa fiellu þeir fram a
ſijnar Aſiaaner/og vrdu miog hrædder. Vier Fatækar Mañeſkiur/ kuñum
huørke ad heyra nie hlyda/ j þeſſare Verølldu/ Rauſtu Guds til vor Hroopan
de/ecke Olyka og þegar Gud ſende ſitt Løgmaal til Jſraels Barna/ þa ſøgdu
þau til Moyſen/Exo. 20. Tala þu vid oſſ/og lattu Gud ecke vid oſſ tala/an
ars deyum vier. Huørnin kom þad til? Þad kom ſo til/ ſem David ſeig
er j Pſalm. 29. Ad Rødd Drottins geingur med Krapte/ Røddin Drottins
fer Vegſamlega/Rauſtin Drottins j ſundurbrytur Cedrusvidin/ Drottin hañ
j ſundurbrytur Cedrus Trien j Libanon/ſo þad/ad þeir Heidnu munu ør vær
nta/ og Kongarykin falla/ Jørdin hlytur ad Forganga/ nær ed hañ lætur ſig
heyra/ Pſalm. 46.

Vm Keyſaran Auguſtum verdur þad leſed/ad hañ hafe haft j ſynu Høfde
Augu þau/ſem Stiørnum hafe vered lyk ad Biartleika. Nu ſem eirn af hñs
Soldatū ſa j Augu hñs/ z ſnere Aſionu ſiñe jafnſkiott aptur/fra Keyſarans
Auglite/þa ſagde Keyſarin til hans/ Huar fyrer giører þu þad? Þa ſuarade
Soldatiñ. Jeg giøre þad þeſſ vegna Herra/ad eg giet ecke ſied Lioman þinna
Augna. Hafe nu þeſſe Strydsmadur og Soldate/ecke kuñad ad ſtandaſt
Skarpſkigne Keyſarans Auguſti/ þar hañ hafde þo ecke neitt a mote hønum
broted/Huørnin munu þa/þeir Ogudlegu Kroppar a ſydaſta Deige/kuña ad
ſtandaſt/þegar ſa hædſte Doomare/mun ecke alleinaſta med Reiduglegum Su
ip/til þeirra ſiaa og horfa/ Helldur og eirnin med einu Orde Fordæma/og nid
urſteypa til Helvijtis. Þa mun þad fram koma/ſem þar ſtendur j Openber
B. 6. Cap. Biørgin falle yfer oſſ/ og Haalſarner hylie oſſ/fyrer Auglite þeſſ
ſem a Stoolnum ſitur/og fyrer Reide Lambſins/þuiad hans mykle Reide dag
ur er komiñ/og huør fær ſtadeſt?

Framveigis ſtendur ſo j Gudſpiallenu/Ad þegar Lærefueinarner hafe HE
yrt GVds Fødurs RAuſt Vr Skyenu/þa hafe þeir FAlled FRam A Synar
Aſianer/Og Orded miøg Hrædder. En ſiaum til/ Huørnin Herran Chriſtur
hondlar hier vid þa. Þar ſtendur/ ad hann hafe fyrſt GEinged Til Þeir
ra/ Huar fyrer? Vegna þeſſ/ ad hñ var Jſraels Huggunartrauſt/ og þeirra
Naudhialpare/ Jerem. 14. Styrkte Lwnar Hendur/z þau veyku Knie/Eſa.
30 Cap. Þar næſt ſtendur aptr hañ hafe TEked a Þeim/Og Hrært Vid þa
As þui/ ad hañ giæfe þeim Styrk/ og Maatt/til ad rysa a Fætur/ þui hans
Holld er eitt Lijfkraptugt Holld/og þegar hañ hrærer vid eina Mañeſkiu edur
adra/med ſynum Myſkunar z Nadar Fyngre/þa geingur Kraptur wt af høn
um/ſo

um/ſuo ſem Marcus Gudſpiallamadur vottar/ ad ſked hafe vid þa Blood=þallsſiuku Kuiñuna/ Marc. 5. Eñ nu a þeſſum Døgi tekur Herrann Chriſtur a oſſ og ſnerter j ſynu H. Orde/og ſynum Haaverdugu Sacramentis/ſierdeilis þar hñ j Kuølldmaaltyd' Sacramentenu/giefr oſſ ſitt Hold ad eta og ſitt Blood ad Drecka/til eins viſſ Pants og Jñſiglis/ad vier høfum Fyrergiefning allra vorra Synda. Af þeſſare Fæduñe Faaū vier nya Krapta/ Eſa. 40. So vier þurfum ecke ad ottaſt/edur hrædaſt/helldur Hughrauſter vera/ og jafnvel j vorum Dauda/epter þui ſem Salomon ſeiger/Ordſk. Book .14.

J þridia lage ſtendur hier/ad Herrañ Chriſtur hafe ecke alleinaſta Geinged til ſiña Læreſu ina/ og Teked a þeim/ helldur og ſo Talad vid þa/Og Sagt/ STanded Vpp/Og Vered Ecke Hrædder. Þetta var eitt Hugzunarſamt og Mækuæmlegt Tal/ſem Chriſtr hafde hier vid ſyna Lærerſueina/Þui þeſſe Ord ſem hañ nu talade til þeirra/voru riett Lyfſins Ord/huør ecke alleinaſta kunna ad Gledia þa Sorgfullu/ Pſalm. 19. Helldur og eirniñ ad vppvekia þa Daudu/ſo ſem vier høfum auglioos Dæme/a þui Krøptuga Orde/ med huøriu hañ vppvakte Lazarum af Dauda/Joh. 11. Nu Elſkuleg Guds Børn/ vor Endurlauſnare Jeſus Chriſtur/ Geingur ecke alleinaſta eñ nu til vor j Dag/og HRærer vid oſſ/helldur og eirniñ Talar hañ vid oſſ Vinſamlega/fyrer Muñ ſiña Þienara/Giefande oſſ ſynum Børnum Hughreyſte og ſtødugt Hiartagied til þeſſ/ad vier ſkulum vera Goodrar Vonar/ vm vora Saaluhialp/ og Velferd/ſo framt ſem vier trwum a hañ/ og hølldum oſſ vid hans Nadar Fyrerheit.

J Nidurlage þeſſa Heilaga Evangelij ſtendur/ Ad þeſſer þryr Lærerſueinar Jeſu Chriſti/ Petur/ Jacobus ꝛ Johañes/ Hafe Ecke Sied VTañ JEſum Alleina/þa þeir vpplitu ſynum Augum. Huar med oſſ verdur kient/ og fyrer Sioner ſett/Ad þar þeir ſau ecke framar Moyſen ꝛ Eliam/helldr Chriſtū Alleinaſta/þa hafe ecke ſu Rauſt/ſem þeir heyrdu wr Skyenu koma/neitt vid viked Moyſi og Eliæ/helldur Chriſto/Lauſnara vorum alleina. Þar ꝥ vilium vier j Lyfe og Dauda/ j Medlæte og Mootlæte/ hallda oſſ faſt vid vorn Endurlauſnara/ og læta oſſ huørke af Heime/ Diøfle nie jllum Møñum/ fra hønum ſlitna verda/ allt til þeſſ hñ jnnleider oſſ j Eilyft Lyf/ og Dyrdarveru Vtvaldra Maña. Og vil eg ſo Enda j Jeſu Nafne/ þeñañ ſeirna Part miñar Huspoſtillu/med þeſſu Chriſtelegrar Kyrkiu Lofgiørdar Verſe/ſuo ſeigiande.

Lofgiørd og Heidur Auud myn a/ einum Gude ad jæta/
Vegſemd Drottne ſem viñaſt ma/ veita j allañ Mata/ Æ jafnan ſkal myn Æfe laung/ Eilyfum Gude ſætañ Saung/med
Fagnude framē læta/ A M E N.

Einfolld

Einfolld og ſtutt Predikun/ A Marteins Meſſu/

Sem jnfellur Arlega þañ II. Novembris/ Huør ad er miñ Fædingar Dagur/Gude Eilijfū til Þackłætis Offursgiørdar/fyrer alla þa Naad/ Myſkun og Gixſku/ſem hañ mier Overdugum veitt hefur/ j. fra Moodur Lijfe/og allt til þeſſa Dags.

Textañ Skrifar S. Matth. 25. ⁊ Luc. 19. Cap.

LIjka ſem ſa Madur/er Ferdadeſt vtan Lands/ kallade ſijna Þioona/ og fieck þeim ſitt Gotz. Og einum fieck hañ fim̄ Pund/ eñ ødrum tuo/hinum Þridia eitt/ Huorium einum epter ſijnum Mætte/og Ferdadeſt ſtrax af ſtad. Þa gieck ſa til ſem fim̄ Pund hafde medteked/⁊ Kaupſlagade m; þeim ſømu/⁊ vañ þar med øñur fim̄ Pund. Lijka eirniñ ſa ſem tuø Pund hafde medteked/ vañ ⁊ æ tuø øñur. Eñ ſa er eitt Pund hafde medteked/for burt/Grof j Jørdu/og falde þar ſijns Herra Fie. Eñ epter læangañ Tijma lidiñ/kom Herrañ þeſſara Þioona/og hiellt Reikningſkap vid þa. Þa gieck ſa til ſem fim̄ Pund hafde medteked/og lagde øñur fim̄ Pund þar til/og ſagde/Herra/Fim̄ Pund fieckſtu mier/Siæ/øñur fim̄ hef eg æuñed/Hans Herra ſagde hm̄/Eia þu Goode og Trwlynde Þion/Þu hefur vered træwr yfer litlu/ Eg vil ſetia þig yfer myked/gack þu jñ j þijns Herra Føgnud. Þa gieck og ſa ad/ſem tuø Pund hafde medteked/og ſagde/Herra/Tuo Pund fieckſtu mier/ Siæ/øñur tuø Pund hefe eg med þeim ævñed/Hans Herra ſagde til hans/Eia þu hiñ Goode Þioon/og Trwlinde/Þu varſt trwr yfer litlu/Eg vil ſetia þig yfer myked/gack jñ j þijns Herra Føgnud. Þa gieck ſa ad ſem eitt Pund hafde medteked/og ſagde/Herra/Eg veit ad þu ert hardur Mañ/þu Vppſkier huar þu Saader eige/og ſamanſafnar huar þu Dreifder eige/Og Ottaſleigiñ foor eg burt/og falde þitt Pund j Jørdu/Siæ/þar hefur þu huad þitt er. Eñ hans Herra ſuarade/og ſagde til hans/Þu vondur Þioon/og latur/ Viſſir þu ad eg ſkier vpp huar eg Saade ei/ ⁊ ſamañſafna þar eg dreifde eige? Þui byriade þier ad fa miñ Pening Veſlunarmøñum/og nær eg kæme/ hefde eg huad mitt er/til mijn teked med Okre/ Fyrer þui takid af hønū

þad

þad Pund/og gefed hinum sem tÿu Pund hefur/þuiad huør hañ hefur hønum mun gefed verda/ og Nægd hafa/eñ huør eige hefur/ fra þeim mun teked verda og þad hañ hefur.. Og þeim Onýta Þion kaste þier j hin ytstu Myrkur/þar vera mun Oop og Tañagnýstran.

Exordium.

HIñ Heilage David/Madur epter Guds Hiarta/talar so j Psalm. 112. og seiger. Miñing þess Riettlæta varer Eilýflega/Jæ/sañarlega varer hun/z forgeingr ecke/þuiad Nøfn Utvaldra Guds Barna eru Jñskrifud a Lýfs Bookena/Openb. B.17.C. Huadañ þau verda ecke wtskafiñ/ edur vm alla Eilýfd afmæd. A medal þessara Guds Astvina/var hiñ heilage Byskup Martinus/Huørs Miñing halldiñ hefur vered/ædur fordum j Christniñe/Ecke j þa Meining/ad nockur skyllde vera so Dærlegur/ad veita hønum þa Lotning/sem einum og sønum Gude ber/ þuiad myna Dyrd vil eg ecke ødrum gefa/Esa. 42. Item seiger Endurlausnariñ vor Jesus Christus so/hia Matth. 4. Drottiñ Gud þiñ skalltu tilbidia/og hønum einum þiona. Helldur hefur þesse Marteins Messu Hætyd/vered Tydkud og H. halldiñ/ in Ecclesia primitiva/ edur Søfnudeñi ædur fordum/ vppa þad/ad Meñ skylldu af hans Dæme læra/ad vera Gudrækner/Kostgiæfner og astundunarsamer/til Goodra Verka. Og vilium vier æn leingra Jñgangs/yfer vega og athuga þetta H. Gudspiall/ og þ j þremur Smægreiñum.

Skal hin fyrsta hlioda þar vm/ huør vered hafe þesse Herrañ/ sem fieck synum Þienurum sitt Gots til Veslunar.

Añur vm þad/Huørsu þesser Þionar hafe fared med syns Herra tiltrwad Gots. Og su þridia vm Reikningskapiñ/sem þeir vrdu vm syder ad standa. Gud Eilyfur Fader/gefe oss syna Nad/ so vier mættum hier wtaf/nockud gott læra/og oss til Nytsemdar færa/þad Bænheyre Drottiñ/j Nafne syns Sonar Jesu Christi/Amen.

Fyrsta Greineñ.

STrax j Vpphafe þessa Heilaga Evangelÿ/ fraskýrer Gudspiallamaduriñ Lucas/Huør vered hafe sa Edla Herra/sem syna Þienara wtsende/ til ad Vesla synu Gotae/sem er/ad þad var eingiñ añar/eñ vor liufe Lausnare Jesus Christus/Huør ad er øllum Herrum og Potentatum ædre/ og Ypparlegre.

Fyrst so myked sem hans Personu ahrærer/ þuiad hañ er sialfs Guds Almættugs Eingietiñ Sonur/epter þui sem vier syngium j vorum Kyrkiu Psalme/Jesus Guds Son Eingietiñ/Eilýfur Herra vor/af hans Hiarta wtgeingiñ/eins og þad skrifad er/et et. Og hier fyrer verdur hañ kalladur Liome Fødursins Dyrdar/og Jmynd hans Veru/Heb. 1.

Þar næst er þesse Sendefarar Herra/Ædre ødrum Herrum. Vegna Skøpunarverksins/ þuiad so vottar Johañes Gudspiallamadur/ vm hañ 1. Cap.

 Ad

Ad aller Hluter sieu fyrer hñ giørder/ ⁊ án hans sie eckert giørt/ huad giørt er.

J þridia lage er hañ øllum Ædrum Ædre og Ypparlegre/ vegna syns mykla Rykedæmis/ þuiad Jørdiñ er hans/ ⁊ allt huad þar er jñe/ Ja/ Hañ Drottnar fra einu Siafarhafenu til añars/ so sem hañ sialfur vottar/ seigiande/ Mier er giefiñ øll Magt/ bæde á Himne og Jørdu/ Matth. 28. Cap.

J fiørda máta hefur þesse Herrañ Yfirburde/ yfer alla adra Herra/ vegna syns Frydleika/ og Dægelegleika/ Huar vm David ber hønum Vitne/ seigiande/ Þu ert hiñ Frydaste/ á medal Mañaña Sona/ Astwdlegar eru þynar Varer/ Psalm. 45. Absalon fieck myked Lof fyrer siñ Frydleika og Adgiørfe/ sem hñ hafde yfer adra/ þui vm hañ er skrifad/ ad fra Huirfle og allt til Ilia/ hafe ecke fundest Lyte á hans Lykama. Eñ Fegurd og Frydleike án Guds Otta Duger eckert. Eñ vor Herra Jesus Christur/ hefur allt þetta til ad bera/ suo þar vantar eckert á. J fimta máta kallast þesse Herrañ/ sa hiñ Edlaste vegna syns Majestatis Velldis. Þui so vottar Postuliñ vm hñ/ Ad Gud hafe giefed hønum Nafn/ þad yfer øllum Nøfnum er/ Og j þessu Nafnenu skule øll Knie sig beiga/ bæde á Himne/ Jørdu/ ⁊ vnder Jørduñe/ Phil. 2.

Ad syoustu kallast hañ sa Edlaste/ Respectu suæ Bonitatis/ Þad er/ vegna syns Giæskurykis/ Huar vm David so syngur/ Psalm. 103. Myskunsamur og Lyknarfullur er Drottiñ/ Þolenmoodur/ og harla Goodgiarn. Og hia Hose. Spamañe stendur/ Huad skal eg giøra af þier Ephraim? Skal eg vernda þig Jsrael? Skal eg ecke med riettu giøra eina Adama af þier? Og wtleika þig sem Zeboim og Soar? Eñ mitt Hiarta er ødruvyse Siñad/ Ose. 11. Cap. Þesse Ord Lifanda Guds eru so sem eirn skiær Speigell/ Guds Ovmrædelegrar Nædar og Myskunar. Eg vil ad spyria/ Kallast nu ecke Herrañ Christur hier fyrer Riettelega sa allra Edlaste? Ja/ sañarlega/ Ordsøkiñ er su/ þui adrer Meñ j Heimenum fáa þeñañ Æru Titil/ ad heita Edla/ añad huørt vegna siñar Hreyste/ eda Trwskapar ⁊ Mañlegra Adburda j Strijde. Eñ Herrañ Christur verdur hier kalladur Hæedlaste/ bæde á Himne og Jørdu/ vegna þess ad allt verdur ad standa epter hans Skipun og Skickun/ Þar fyrer seiger David so vm hañ/ Psam. 147. Magnus Dominus/ et Laudabilis nimis/ Þad er/ Vor Gud er mykell/ og harla Dásamlegur/ þuiad Gud hefur hønum vnder Fætur lagt/ Naut og Saude/ Dyr og Fugla/ allt til samans/ og skal þetta suo sagt vera/ vm Personu þessa Herrans.

Nu viliū vier framar heyra nockud talad vm Reisuna hans. Gudspiallamaduriñ seiger/ Ad þesse Edalborne hafe ferdast j fiarlægt Land/ ad Afla sier Rykis/ et cet. Drottiñ hafde so fyrerhugad og ásett/ jRáde þeirrar Heiløgu Guddoomsins Þreñingar/ ádur eñ þad Himen og Jørd Skøpud voru/ Ad þa Mañeskiañ være falliñ/ þa skyllde hañ j Tymans Uppfyllingu/ senda siñ Eingetiñ Son j Hollded/ til ad framkuæma þad mykla Verk vorrar Endurlausnar/ Gal. 4. Þegar nu Drottiñ vor Jesus Christus hafde Framkuæmt allt/ þad sem hañ átte ad giøra/ og voru Endurlausnarverke vidverk/ þa foor

hann

hann aptur vpp til Himens til syns Fødurs/ suo sem hañ sialfur seiger hia Joh. 16. Cap. Nu fer eg til Hans sem mig Sende. Item Seiger hann suo j ødrum stad/ Eg er af Fødurnum Vtgeingeñ og Komeñ j þeñan Heim/ Eg fyrerlæt og aptur þeñan Heim/ & fer til Fødursins. Eins er & vared Reisu vorre/ til þess Himneska Fødurlandsins/ Vier hliotū ad lyda Margslags Eymder/ ædur eñ vier kuñum þangad ad Komast/ Þui so Seiger Postul. Ad fyrer margar Mootlætingar verdum vier jñ ad ganga j Himnaryke/ Act. 14. Þui sa Vegur er mioor/ & þad Port er þraungt sm̄ liggur til Lyfsins/ Matth. 7.

Lærum oss nu eñ Framveigis/ Athuga og yferskoda/ Huad þesse Herrañ hafe giørt/ ædur eñ hñ Reyste af Stad. J Gudspiallenu stendur/ Ad HAñ HAfe KAllad Syna Þioona FYrer Sig. Fyrer þessa Þioona æ ad Skiliast/allt Mañlegt Kin/ J huørre hellst Stiett/ eirn edur añar vera kañ. Nu sem þesser Þioonar eru komner til samans/ epter syns Herra Befalningu/ Huad giører hañ þa? Hañ Vtbyter þeirra æ mille synu Gotze/ og fær sumum myked j Hendur/sumum lited/Einum fær hañ fim̄ Pund/ødrum tuø/þeim þridia eitt/Eñ huad æ þa ad skiliast fyrer þesse Pund/ sem Herrañ fær j Hendur synum Þienurum? Hier fyrer skiliast þær Merkelegu Gafur/med huørsum Gud pryder eirn og sierhuørn/j synu Kalle og Embætte. Med þessar Gafurnar eiga Meñ vel og Forsiallega ad fara/ þuiad sumum hefur hañ giefed Malsnille/ ødrū hefur hañ tillagt þa Gafu/ad kuña ad wtleggia marghattad Tungumal/Þeim þridia/ad skilia riett Guds Ord/og Ritninguna/1 Cor. Þeim sem j Verralldlegu Embætte þiona/ hefur Gud meddeillt og eirniñ sitt Pund/ sem ad er Vysdoomur/ Skilningur/ gott/ Malfære/ margslønar Hagleikur/ og añad þuilykt. Hwsfedrum og Hwsmædrum j sama mata/ hefur hañ giefed Forsialleika/ til ad fara vel med syna Eigu/ og wtsooa hefie ecke Onaudsynlega/ helldur ad veita gooda Forsiæ synu Hwse og Heimilisfolke. Ad sydustu fraskyrer Gudspiallamadurin/ huør ad vered hafe Causa Finalis/edur Endanleg Ordsøk/ þessarar Herrans Reisu/ sem er þesse/ AD AFla Sier Rykis/ Þetta Ryked hefur Sonur Guds/vor Blessade Endurlausnare Jesus Christus suo eignast/ Ad Gud Himneskur Fader/ hefur ecke ad eins giefed Synenum alla Magt/bæde a Himne og Jørdu/suo sem hañ sialfur vottar/Matth. 28. Helldur og eirniñ sett hañ til siñar Hægre Handar/epter þad hañ var bwiñ ad viña Sigur/a Synd/Dauda/Diøfle og Helvyte/Og skal þetta so sagt vera/wt af þui fyrsta Greinarkornenu.

Añur Greiniñ

EPterfylger þad añad/Huørsu vel og Dyggelega/ad þesser Þionar hafe fared med syns Herra Gots/Hier vm hlioodar so Gudspialls Textiñ/Ad hañ sem Fim̄ Pund hafde medteked/Vañ A Þeim øñur Fim̄. J sama mata/sa sm̄ tuø Pund hafde til medferdar/ Abatade siñ Herra vm øñur tuø. Eñ sa þridie/sem hafde ad eins medteked eitt Pund med ad høndla/Huad giører hañ? Hñ geingur strax wt med þad/og giører eina Grifiu ofan j Jørdena/og kastar þar

vþañ j syns Herra Gotz/ edur Tiltrwudu Punde. J þessum ødrum Parte Gudspiallsins/ verda oss fyrer Siooner settar/ Tueggiahandaslags Mañeskiur sem þiñast meiga j allskonar Embættum. Fyrst eru þeir sm eru Kostgiæfni er j synu Kalle og Embætte/ og høndla vel og Trwlega med sitt Pund/og hafa af þui stooran Auiñing. Hiner adrer eru Later og Neñingarlauser Þionar/ sem liggia og soffa giarnañ/ og hyxa lijted edur eckert vm sitt Pund/ helldur Orgfa sig (kañ skie) med einar og adrar Saker/ sem þeim koma þo eckert vid/ Eius modi homines tractant parerga et negligunt Erga. Vm huøria Jeremias talar suo/ og seiger/ Ad Bølvadur skule vera sa/ sem giører Verk Drottins Suiksamlega/ Jerem. 48. Cap.

Hier wt af vilium vier oss þetta til Lærdooms taka. Fyrst/ Ad vier lærum ad kañast vid/ ad vier erum ecke Fædder hingad j þeñan Heim af Moodurlijfe til þess/ ad leggiast j Lete og Omensku/ helldur erum vier skapader til Erfidis eins og Fuglen til Flugsins/ Job. 5. J Sueita þyns Andlitis skalltu þyns Brauds neita/ sagde Gud Drottiñ vid Adam og Evu fordum/ og þad Guds ord stendur eñ so/ og nær til allra þeirra Nidia/ og Epterkomenda/ allt til Veralldareñar Enda/ þessu samhlioda og so Davids Ord/ j Psalm. 128.
Eñ Jdiuleyse giefur Mañe Ordsok til ymeslegra Lasta/ þui kallast þad af þeim Lærdu/ Pulvinar Sathanæ/ þad er/ Hæginde edur Suæfell Diøfulsins.

Þar næst lærum vier hier af Dæme þessara tueggia Þienara/ sem Herrañ hafde trwad til syns Gotz/ Huørnin vier eigum Riettelega ad Høndla med þær Gafur sem Gud hefur oss meddeillt/ og j Hendur feinged/ So þad meige þocknast vorum Herra og Skapara/ og skie hønum til Lofs og Dyrdar/ sem er/ Ad vier eigum ad giøra þeim Aumu og Voludu til Gooda/ og ad giefa ødrum Gott Epterdæme af oss/ j Lifnade og Framferde.

Hier a moot skulum vier þ lære/ af Dæme þess Otrwa og late Þienara/ sem Grofe sitt Pund j Jørdu/ og nente ecke ad hallda þui wt til Abata/ Huør ad sie Nattura og Eigenlegleike allra Hræsnara/ og Letingia/ sem er/ Ad þeir giefa sig/ edur Riettara ad seigia/ troda sier jñ j Hoop og Selskap þeirra frooma/ Nioorlijka z þegar samblandast Agner vid Hueite. Þar næst eru þeir later og Neñingarlauser/ til ad Þiona og Erfida/ z vilia helldur fara a Hwsgang/ eñ ad viña eitt Dagsverk hia ødrum/ þeir Foracta/ Smana og Hæda einnin hia sier hina adra/ sem nockud gott vilia viña/ fyrst þeir vilia ecke lijkiast þeim j þeirra Athøfnum/ Og er þad nu vm þad añad Greinarkorned/ j styttsta Mata sagt.

Þridia Greinin.

NV vilium vier koma til þess þridia Greinarkornsins/ sem hlioodar þar vm Huørsu fad/ ad þesse Audugc Herrañ heimte Reikningskapiñ/ af synum Þienurum/ þa hañ Heim aptur kom/ og huøria Pøk edur Laun/ ad sierhuør þeirra fieck. Hier vm talar so Gudspiallamadurin Matth. z seiger/ Ad Epter Langan Tyma Lidiñ/ Þa hafe Herra og Hwsbonde þessara Þienara/ heim

aptur

aptur komid/Og Hallded Reikningskap vid þa. Hier er oss fyrst vel athu-
gande Tyminn/ a huørium Herrann kom heim aptur/sem er/ Post multum tem-
poris/edur ad laungum Tyma lidnum/Ja/þad ma vel kallast laungur Tyme
Respectu nostri/þad er so myked sem oss vidvijkur/þuiad þusund Ar eru fyr
er Gude so sem eirn Dagur/edur so sem ein Næturvaka. En vier skulum vi-
ta Ad fyrer þennan langa Tyma/ma riettelega skiliast/ Eymd og Armæda su
sem vier verdum ad lijda j þessu Lyfe/so vier meigum opt ⁊ ofialldann Andvarpa
med hinum Heilaga David/ af Psalm. 13. og seigia/ Drottinn/ huørsu leinge
þa villtu hylia þitt Andlit fyrer mier/ Huørsu leinge skal eg vera Sorgande
j minne Sælu/ Huørsu leinge skal minn Ovinur hefia sig yfer mig? Sia þu þar
til/og Bænheyr mig minn Gud og Drottinn.

Þar næst og j annann Mata/er oss athugande/huar fyrer/edur huørrar Ordz
sakar vegna/ad þesse Herrann hafe aptur komed/sem er til þess/ad hallda Reik
ningskap vid þessa sijna Þienara/ Huad ad er eirn Obrygdanlegur Vitnisburdur
vppa hans Hingadkomu aptur til Domsins/þa er sa mykle Reikningskapurinn
mun halldinn verda. Ad þessu giøra ecke annad enn Skøll og Adhlatur/ þeir
Gudlausu Spottarar/og Hædgiarnu Narrar/so seigiande/Huar er Fyrerheit
ed hans Tilkomu? 2. Pet. 3. J þridia lage er þ vel athuga verdt/ad Herrann lof
ar hier Trwskap og Dygd þessara Tueggia sinna Þienara/og heiter þeim aptur
ad hann vilte þeim þad Rijkuglega Endurgiallda/þar hann seiger/ Eia þu tr-
we og frome Þion/j litlu varstu trwr/yfer myked vil eg þig setia/ gack
nu inn j Fognud þijns Herra. Nu sem sa þridie kiemur fram/ og hef-
ur ecker aflad med sijnu Punde/þa þeinker hann med sier/ad hann skule Diarflega
afsaka sig/og tekur þui so til Mals/⁊ seiger/HErra/J Eg visse ad ÞV VA-
rst Eirn HArddrægur Madur/ct ct. Þar fyrer gieck eg j burtu/ Og GRoof
þitt Pund j Jørd. Þar med þa vmsnere hans Herra strax Bladenu/og sa-
gde/ÞV Vonde Þion/Med þui þu þottest vita/ad eg være eirn HArdwdugur
Madur/Sonnde þier þa ecke myklu helldur/ vel og Forsiælega ad fara med þ
Pund/sem eg hafde þier tiltrwad. Hier kiemur nu a ofann Straffed/ sem sa
goode Huusherrann leggur a þann Otrwa Þion/ epter þad hann var buinn ad A-
vijta hann/huært ad er tuefalldlegt. Þad fyrra er/ad hann tekur fra hønum sitt
Pund/og giefur ødrum til Medhøndlunar/sem fer betur þar med/þui so seig-
er hann/Huør Hann hefur Hønum Skal Giefast/En Sa Ecker hefur/fra hønum
skal þad litla/sem hann meinar sig ad hafa/takast/ Luc. 8. C. Þad annad
Straffed/sem Otrwer Þienarar hafa sier ad vænta/ þa er Eilijf Fordiørfun/
og Fyrerdæming/þui so seiger Herrann Kasted þeim Onijta og Suikula
Þræl/j hin ytstu Myrkur/ huar ed vera mun Op og Tannagnijstran.
Hier af høfum vier oss þad til Aminningar og Vidvørunar ad taka/ad vier al-
la Tyma/ og a huørre Stundu/ suo myked sem møgulegt er/ kostum Kapps
þar a/Ad vier kunnum ad giøra vorum Himneska Herra goodann Reikningskap

og ecke

og ecke vndandraga vora Jdran/og Jyrerboot/so munum vier vm synder/þad ad heyra þa gledelegu Raust/og þau Fagnadarsamlegu Ord til vor tølud/ aþ vorum Hiartans Endurlausnara Jesu Christo/ Eia þu goode og trwe Pion/ aþ þui þu varst trwr j þui litla/ þa vil eg setia þig yþer mykid. Gack þu jñ j Fognud þijns Herra. Huar til oss øllum Hialpe sa sañe Eilyþe og Odaudlege Gud/ j Nafne syns Blessada Sonar Jesu Christi/Hvørium med synum Himneska Fødur/ og Heiløgum Anda vier seigum Æru og Loþ/ Dyrd og Packargiørd/Nu og Æþenlega/Amen.

Ein Bænadags Predikun. Textiñ stendur skriþ adur j Manassis Bæn/og hliodar so.

Drottiñ/Eg heþe Syndgast/Ja/ Jeg heþe Syndgast/Og eg medkieñe mijnar Misgiørder/ Eg bid og Grætbæne þig/ Fyrergieþ þu mier/O Drottiñ þyrergieþ þu mier þad/ Lat mig ecke þyrerþarast j mijnum Syndum/og lat Straffed ecke Eilijþlega liggia a mier/ helldur Hialpa mier Overdugū/epter þiñe myklre Myskunseme/ þa vil eg Vegsama þig alla mijna Lijþdaga.

Exordium.

Jer lesum hia Gudspiallamañenum S. Luca. 15. Cap. vm þañ Fortapada Son/ Ad epter þad hañ haþde allre siñe Fødurleiþd Fortært og wtsooad/med Eydslusamlegri Liþnade/. Huørs vegna hann þiell j so stooran Armood og Fatækt/ Ad hañ girntest ad Sedia sig aþ Suijnadraþenu/ hefþde hañ ad eins kuñad þad ad þaa. Pa vppa þad sydsta komst hañ vid med sialþum sier/ og medkiende Lostuglega/ ad hañ hefþde jlla og Otiettelega giørt/seigiande/ Fader/Eg heþe Syndgad j Himeniñ/og þ þier/ þui er eg ei þramar meir verdugur/ad kallast þiñ Sonur/ giør mig sem eirn aþ þijnū Daglauamøñū. Pesse Fortapade Son/kañ riettelega ad samlijkiast. 1. Vid Gydingana Almeñelega/Puiad þeir voru so Guds Elskulegur Sonur/og Dotur/ sem hañ haþde þraskiled øllu ødru Folke/ og þ o red so sem j siñe Kiølltu og Skaute. Hañ þædde þa med Himnabraudenu/ og gaþ þeim Vagtelurnar ad eta/j Eydemørkuñe/Hañ klædde þa eirniñ/og þramt kuæmde þad þyrer siñ Guddomlegañ Krapt og Almætte/ad þeirra Klæde sem þeir hefdu med sier wr Egyptalande/snodnudu ecke/og þeirra Skoor slitnudu ecke/ þau þiorutyger Ar/sem þeir þerdudust vm kring j Eydemørkiñe/Deut. 29. Hañ Leidtogade þa lijka sem Æskuna/ Hañ leidde þa j hia Vatnslækiunum/a þeim slietta Veigenum/so ad þeir steitte sig ecke/Jerem. 31. Hañ sparade þa

so sem eiñ Madur sparar siñ Son/Mal.3. Hañ skickade til þeirra tijmanlega sijnaSendeboda/sem þa skyllde vara Trwlega vid Oluꝛkuñe/2.Paral.36. Hñ gaf þeim og so sitt Løgmaal og Riettinde/epter huørium þeir skylldu lifa/ og sitt Eigenlegt Folk vera. So giørde hañ ecke nockre Piood/ Psalm.147. Þar fyrer seiger hañ so sialfur/Jerem.31. Jeg er Jsraels Fader/og Ephraim miñ Frumgietiñ Son/Og strax þar epter/Er ecke Ephraim miñ Dyrmætur sonur/og mitt Elskulegt Barn? Þuiad eg miñest eñ nu vel a þ/ huad eg sagda til hans/þar fyrer sundurbrotnar mitt Hiarta til hans/so eg hlyt hønum Myskunsamur ad vera. Skodū nu/ mijner Elskanleger/so hætt hafde Gud Drottiñ vpphafed Gydinga Folked/so møg hafde hñ þ Begæfad med allra Handa Audlegum og Lijkamlegum Velgiørningum/Eñ þeir giørdu eins og sa Fortapade Sonur/tilbeiddu Añarlega Gude/ eñ þañ Eina ꝛ saña Lifanda Gud/ sem þa hafde wtleidt af Egyptalande/og þeim hafde allt gott Audsynt/ yfer gæfu þeir/so sem hañ sialfur(þar fyrer)klagar yfer þeim/so seigiande/Esa.1. Heyre þeir Himnar/seiger hañ/og þu Jørd hlusta med Eyrunū/þuiad Drottiñ hañ talar/Eg hefe Børn vppfostrad/og vpphafed/og þau eru falliñ fra mier Nauted þecker siñ Herra/og Asneñ Jøtu sijns Herra/Eñ Jsrael þecker þad ecke/og mitt Folk skyniar þad ecke. O vei þui Synduga Folke/þui Folke mykell ra Misgiørd a/ þui Jllskufulla Sæde/ þeim skadlegu Børnum/ sem yfergiefa Drottiñ/ og lasta þañ heilaga j Jsrael. Vm þessa þeirra Jllsku/ꝛ Ogudlegt Athæfe/ vandade Guds Madur Moyses vid þa/seigiande/ Þackar þu þañeñ Drottne þijnum Gude/ þu Galiñ og Heimskufullur Lydur? Er hañ ecke þinn Fader/og þiñ Drottiñ? Er hñ ecke alleinasta sa þig skapade og tilbioo? Deut. 32.C. Þar fyrer liet Drottiñ vm sijder/sijna Reide ganga yfer þa/og stoo þa med Strijde/Drepsoott ꝛ Dyrtijd/æn allrar Vægdar/ so þeir sialfer hlutu ad medkieña/og seigia/Mijnar þungar Synder eru vppvaknadar fyrer hans Refsing/og eru j Hoopum geingnar yfer miñ Hals/Harmag Jer.1.

2. Mæ þesse Fortapade Sonur riettelega lijkiast vid Manasse Juda Kong eigenlega/sem var eirn Ogudlegur Madur/og giørde þad sem Drottne jlla lijkade/sette Lijkneskie og Afgude jñ j Guds Hws/Villte Juda og þa j Jerusalem/so hñ giørde verr eñ Heidingiar/so sem þar vm mæ nooglega lesa/2.Par. 34.C. Og þa Drottiñ liet sijna Spæmeñ tala vid hañ/þa gaf hañ øngvar gicktur ad þui. Þess vegna liet Drottiñ Hershøfdingia Kongsins af Babilon/ yfer falla hñ/setia j Fiøtur med Jarnbolltum/ og med Vidium Binda/ꝛ Flytia sijdan til Babilon/Þa loksins kom hønum til Hugar ad Jdrast/so hañ Grætbænde Drottiñ/ og Audmykte sig fyrer hønum/ giørande þar sijn Skriftamal/og audmiuka Jatning siña Synda/ Huar til Drottiñ leit Nadarsamlega/ ꝛ veitte hønum Myskun/ og færde hñ aptur til Jerusalem j sitt Kongs Rijke. Þa med þui/ ad vier erum aller til samans Aumer Syndarar/øngvu sijdur eñ þeir Jsraels Syner edur Manasses/ og erum lang Afvega geingner fra. Veige Guds Bodorda/þa læ tum oss hafa þad med hønum sameigenlegt/

 ad jdrast

ad Jdraſt & ſnwa oſſ til Drottins/med hitum Jdrunar Tarum/j fente criſt Vilium vier þui þeſſe vppleſen̄ Textans Ord framar Athuga/huad ſkie ſkal j fremur Smærgreinum. Af huørium. 1. Su fyrſta ſkal þar vm hlioda/Huørſu Manaſſes medkienner ſig Stoorbrota Man̄/og Auman̄ Syndara fyrer Gude. 2. Su aun̄ur/Huørſu han̄ bidur audmiuklega vm ſin̄a Synda Fyrergiefning. 3. Vm hans Heitſtreinging/ ad han̄ ſkule Lofa Gud alla ſyna Lyfdaga. Drottin̄ fra huørium øll Hialp kiemr/ſem ſkeidr a Jørdun̄e/hn̄ Hialpe mier Overdugum/epter ſin̄e ſtooru Miſkunſeme/og opne ydar Hiørtu/ og Eyru med ſynum Fijngre/ſo ad vier hier vt af nockud Nytſamlegt bæde heyra og Læra mættum/ Amen.

Fyrſta Greinin̄.

SA Vijſe Salomon/ſeiger ſo/Prov. 28. Huør ſa ſem medkienner Synder ſinar/og forlætur þær/han̄ mun Miſkun ødlaſt/ Af huørium Ordum lioſt & audſynelegt er/ad þad er ecke noog/ad medkien̄a Syndernar med Mun̄enum/ Helldur hlijtur eirn og ſerhuør/ſa ſem Myſkunſemena ødlaſt vill/ad Jdraſt ſin̄a Synda af Hiarta/og þ ſama med Verkunum ad audſyna/ Ja/ Hønum ber ſo ad forlæta Syndena/ad hun Drottne ecke framar j hans Daudlegum Lijkama/ ſo ad han̄ hlijde hen̄e j hen̄ar Gyrndum/ og liae ei ſijna Lime Syndin̄e til Rangłætis Herklæda/helldur liae ſig ſialfan̄ Gude/lijka ſem af Dauda vpplifnadan̄/og ſijna Lime Gude til Riettlætis Herropna/Rom. 6. Han̄ ſkal ſo forlata Synder og Yfertrodſlur/ad hn̄ afneite Ogudlegu Athæfe/og Veralldlegu̇ Gyrndum/ en̄ life ſkijrlega Riettferduglega og Gudlega/ j þeſſum Heime/Tit. 2. Þetta hid ſama hefur Gaumgiæfelega athugad Kongurin̄ Manaſſes/ſem ſiaa maa af hans Bænarordum/& þeſſum Heilaga Texta/og ſo hlioda/Æ DRottin̄ Eg Hefe Syndgad/ Ja/ Jeg hefe Syndgad/og eg medkien̄e mijnar Miſgiørder. Fyrſt er oſſ hier athugande/Ad þetta er ein ſkijr/openber/& Yferdrepſkaparlaus Jaatning/& Skriptarmaal/ſem ſiaaſt maa af eigenlegre Meiningu hans Orda/ Og hefur han̄ þeſſa ſijna Jaatning ecke einungis med ſin̄e Hiartans Andvarpan fyrer Gude/heimuglega auglyſt/ helldur hefur hefur han̄ og ſo giørt Openberlega Jaatning/med ſijnum Mun̄e/og þad fyrer ſijnum Skriptar Fødur/ſo ſem en̄ nu a þeſſum Døgum tijdkanlegt er/ ad eirn og ſierhuør Sañchriſtin̄ Madur/kiemur friſvar edur fiorum ſin̄um a are/til ſijns Skriptarfødurs/j Skriptarſtoolin̄/& medkien̄er þar ecke alleinaſta ſijnar Synder og Avirdingar/helldur og eirnin̄ verdur þar af Kien̄eman̄enum kuitt adur og Afleyſtur/af øllum ſijnum Syndum/j Nafne Guds Fødurs & Guds Sonar/og Guds Heilags Anda/Og þetta ſkiedur ſo og framfer/epter ſkickan Guds/ Þuiad lijka ſo ſem ſa Ypparſte Kien̄emadur/a Døgum Gamla Teſtamentesins/þegar han̄ Arlega jn̄gieck j þad allra Helgaſta/ atte a medal an̄ars epter Guds Befalningu/ ad taka tuo Hafra/ og leggia Hlute a þa/ Þar epter atte hn̄ ad taka þan̄ Hafurin̄/yfer huørn̄ Hluturin̄ fiell/ & Offra hønū til Synda Offurs/En̄ yfer Høfud þeſſ an̄ars Hafursins/ atte han̄ ad leggia ſijnar

ſkïnar bædar Hendur/ z játa þar yfer allar Synder Jſraels Barna/ ſydan ætte han̄ ad ſleppa þeim ſama lauſum wt a Villeaudn/ ſo han̄ bære allra Jſraels Barna Synder og Miſgiørder/ wt a Eydemørku/ og þ. irra yrde alldrei fram ar minſt fyrer Gude ad Eilyfu/ Levit. 16. So hefur og ſuo Drotten̄ Jeſus Christus/ fullkomlega Magt og Myndugleika/ gefed ſyn̄ Trwlyndum Pienurum/ Kien̄emøn̄unum/ þeim Forhertu og Jdrunarlauſu Synder aptur ad halida/ z øllum Jdrande trwndum Man̄eſkium Synder ad fyrergiefa/ Huad hid ſama er ſo Myndugt/ Gillldt og Krøptugt/ ſuo ſem þad være giørt af ſialfum Gude/ Þuad ſan̄lega ſeige og ydur/ ſeiger Endurlauſnaren̄ vor/ huad hellſt þier bended a Jørdu/ Skal a Himnum bunded vera/ og huad hellſt þier leyſed a Jørdu ſkal leiſt vera a Himne/ Matth. 18. Item/ Joh. 20. Huørium þier fyrergiefed Syndernar/ þeim eru þær Fyrergiefnar/ og huørium hellſt þier apturhallded þær/ þeim eru þær apturhalldnar.

Lærum þad þui af Dæme þeſſa Jdrande Kongs Manaſſis/ ad draga ecke vndan̄/ ad giøra vora audmiuka Synda Jatning/ med vorum Mun̄e/ og gaungum ſkioortlega fram̄/ Miſgiørder vorar ad medkien̄a/ og þad med ſoddan̄ audmykt og Lytelæte/ ſo ſem vier villdum giøra þad fyrer ſialfs Guds Auglite/ ſa ed Hiartad ælytur/ þ huørs Augū eckert kan̄ huled ad vera þui þau eru ſkiærara en̄ Soolin̄/ Syr. 23. Eitt ſtort mein edr Graftarkyle giører ſtora Pynu mz Verkium j Man̄ſins Lykama/ a medan̄ þad er ecke opnad edur wtkomed/ S. Gregorius. So er z ſo Syndin̄ eirn Jllaluktande Proce og Boolga/ Eſa. 1. Og ef ad hun er ecke opnud med audmiukre Vidurkien̄ingu/ þa ſærer hun og kuelur ſo Man̄ſins Hiarta/ ad hn̄ hefur alldeilis ønguan̄ Frid nie Roo huørke Nott nie Dag/ Pa eg villde hafa þagad/ vrdu myn Bein Mattlaus/ af min̄e Daglegre Veinan/ ſeiger David/ Pſalm. 32. Og jafnvel er Man̄eſkiun̄e þa hætt vid Efaſeme/ og ørvæntingu/ ſem Dæme Cains z Judæ Jſkarioths bevyſa. En̄ þegar a þeſſu Jllsku Raune og Prota Syndan̄a er ſtunged/ med Sverde Løgmalſins/ ſuo ad Saurendin̄ meige wtren̄a/ og Man̄eſkian̄ giefur ſig vnen̄/ kiedt.en̄er ſig ſekan̄ fyrer Gude/ þa finnur han̄ og eirn æſkelegan̄ Lietter/ z Lækning ſynu Hiarta/ ſuo øll Samviſkun̄ar Saar horfa þa til Bata/ þui ef vier ſeigium ad vier høfum øngva Synd/ þa tælum vier ſialfa oſſ/ og San̄leikurin̄ er þa ecke j oſſ. En̄ ef vier medkien̄um vorar Synder/ þa er han̄ trwr z Riettlatur/ ſo ad han̄ fyrergiefur oſſ Syndernar/ og hreinſar oſſ af øllu Ranglæte/ 1. Joh. 1. Cap.

2. Par næſt er oſſ hier athugande/ ad þeſſe Kongur Manaſſes auglyſer ecke einaſta ſyna Jdran/ med Ordunum og Mun̄enum talande | Helldur og eirnin̄ med Hiartanu/ edur heitre Hiartans Andvarpan/ ſm̄ af þeſſū hans Bænar ordum audſkiled er/ þar han̄ ſeiger/ Ach/ Ach Drottin̄/ Eg hefe Syndgad/ Pad ſama eigum vier og ſo ad giøra/ og þar ad Gaum giefa/ fyrer huørium vier ſtøndū/ þa vier afleggiū vor Skriptarmals Synda Jatning/ ſem er þ Drottne/ huør ed reiner og proofar Hiørtun/ og Nyrun/ Jerem. 17. Og veit alla vora

 Vegu

Vegu/huar/edur huørniñ vier høfum Syndgad/ sitiande edur standande/ og
þo vier seigiũ/ Myrkred mæ hylia oss/ þa hlytur eirniñ Myrkred Lios ad ve-
ra/ Psalm. 139. Þar fyrer byrr oss/ ad læta vora Jdran af Hiartans Alvøru
framkoma/ og Synder vorar vera oss af Hiarta leidar/ so ad vier j sañre Aud-
mykt og Alvøru/ føllum þeim Drottne til Foota/ epter huørs Mynd og By-
læte vier vorum Skapader/ Gen. 1. Þeim Drottne sem oss Endurleyste/ med
syns Sonar Dyrmætu Bloode/ þa vier vorum j Syndena fallner/ 1. Cor. 6.
Þeim Drottne/ sem oss hefur hallded vid Lyfed/ fra Moodur Kvide/ og Aud-
synt oss allt hid gooda/ Syr. 50. Og j stuttu Maale ad seigia/ ⁊ orlykum oss/ ⁊
leitum Fridar af þeim Drottne sem Myskunar sig yfer oss/ sem eirn Fader au-
mkar sig/ yfer sitt Barn/ Psalm. 103. Jæ/ vid þañ Drottiñ/ huørn vier høfum
so stoorlega stigt/ og til Reide reidt med vorum margfølldum Syndum/ Læt-
um oss þui vndertaka og seigia med þeim Fortapada Syne/ Himneske Fader/
Eg hefe Syndgad j Himeniñ og fyrer þier/ og er ecke Verdugur ad kallast þiñ
Barn/ Luc. 15. Þar af munum vier stoor Not og Nytseme hafa/ þui soddañ
ein Gudleg hrygd verkr Jdran til Sálpprædis/ huørs øngvañ jdrar. Sie so vier
føllũ ⁊ seigiũ/ Æ Drottiñ/ þa Andsuarar hñ/ O Madur/ huad hefr þu giørt?
Mig aumkar yfer þiñe Eymd/ Eg vil audsyna þier Nææd fyrer Riettlæte/ og
Yferboot fyrer Syndernar medtaka/ Sap. 12. Þui hañ veit af huøriu Verk-
efne vier erum/ hønum til Hugar kiemur/ ad vier erum Dupt/ Psalm. 103. Nu
ef vier seigium þa aptur/ Himneske Fader/ Jeg hefe Syndgad/ þa suarar hañ/
Vertu Hughraustur Sonur/ Vertu Hughraust Dotter/ þynar Synder eru þier
er fyrergiefnar/ Matth. 9. Jtem/ Eg afmæe þynar Synder sem añad Sky/ ⁊
þynar Misgiørder/ sem adra Þoku/ Snu þier til myn/ þuiad eg Endurleyse
þig/ Esa 44. Seigium vier eñ þa framar eins ⁊ Manasses Kongur hier sag-
de/ Jæ/ Drottiñ/ eg hefe syndgast/ og medkieñe mynar Misgiørder/ Eg Græt-
bæne þig/ Fyrergief þu mier/ O Drottiñ Fyrergief þu mier þad/ þa suarar hañ
Eg vil veita þier mijna mykla Nææd/ þuiad so sañarlega sem eg life/ þa hefe eg
øngva Þoknan a Syndugs Mans Dauda/ Treystu og trwdu mynu Orde/ og
mynum Fyrerheitum/ þau skulu vid þig Obrygdanlega halldast/ og j mynum
Syne Jesu Christo vera/ Jæ og Amen/ 2. Cor. 1. Eg vil kasta þynum Mis-
giørdũ j Hafsins Diwp/ so þeirra skal alldrei ad Eilyfu minst verda/ Mich. 7.
3. Þa j þridia mæta/ Auglyser Kong Manasses/ hier og so syna Jdran/ Ad
hañ vilie giarnañ ad feingeñe Fyrergiefning/ Lifa Nyu Framferde/ og j Lif-
nadarens Forbetran/ Þui eg medkieñe mynar Misgiørder seiger hañ framar/
Og giefur þar med ad skilia/ huørsu fwl Suivirding/ og mykel Andstygd ad
Syndeñ sie/ og huad Hrædelegt Hefndar Straff epter þær kome/ og hañ
vilie nu æfenlega hiedan j fra/ siæ betur fyrer synum Efnum/ og alldrei fram
ar meir (j so myken mæta sem hañ kuñe fyrer Guds Nææd) Dioffulsins Aeggiu
gar og Holldz og Bloods tilteigingar vitanlega samþyckia/ til þess ad drygia
Synder. O huad harla Naudsynlegt er þetta Jdrunar Dæme Manasse/

øllum

Øllum Syndaña audmiukum Medkieñurum/ og Jatendum/ til Vmburinar og Epterbreitne/ad þeir kome ecke til Skripta alleinasta fyrer Vana eda Side saker/ eda wtvortis ad Lykamañi/ j einsømlu Hræsniñar skyne/ þui þad er hiñ meste Hæske. Helldur æ Hiartalaged og sa Jñre Madurin/ Muñsins Jatningu Samhlioda ad vera/og Asetningurin stadfastur/og Oraskanlegur/ ad læta af Syndunum/epter leseñ Skriptarmaal/og giørda Jdran/ añars er eingeñ Nytseme ad þeim eda heñe/Aflausnin hefur ei helldur nockurn Krapt/helldur verda þar myklu framar fordañ Møñum/ sem sig vilia ecke framveigis betra/ þeirra Synder aptur halldnar/til Eilyfs Dooms og Fyrerdæmingar/Fared ecke Viller Vega/Gud lætur ecke ad sier hæda/seiger Paulus/Gal.6.

Þar giefast marger/sem hafa þa Ranga og vonda Meining/ad þeir hafe vel halldet Hwe/og kuñe Gooda Raadsmensku ad giøra Lyfernis syns/ ef þeir ad eins take sier Vara fyrer þeim wtvortis Grofustu Syndum/ suo sem er/slæ j Hel siñ Naunga/drya Hoor/Stela z Ræna/Naungan sykia/z so framveigis/ Eñ hinar adrar Synder sieu lytelvægar/ þo þeir liuge/Suyke/ Formæle/edur Skamyrde suo vnder tydeñe/ edur adrar þuilykar Synder drygie. Eñ þesse Limitatio edur Syndaña Adgreining gillder alls eckert/ þui Drotteñ/sem bañad hefur þa stærre Syndena/ hañ hefur og so bañad ad drygia þa miñe/ helldur er þad so sem þeir Gømlu pløgudu ad seigia/ ad þar være alldrei nockur Synd suo Lytelsvæg/ ad ef madureñ elskade hana og ydkade/so kyñe þar af ad verda Synd til Dauda/ og þegar þær eru so Oaflætanlega Drygdar/ æ huørium Deige/ Viku/ Mañude og Aare/ þa verdur þar af Stoor Obærleg skullda Suma. Til Dæmis/ J deige eru 24. stunder/þær giøra æred vm kryng ætta þusund z sjø Hundrud Stunder. Nu þo vier drygim ecke vtan eina Synd æ sierhuørre eiñe Stundu/ þar Mañeskiañ Syndgar þo myklu meir/ þa eru þo Syndernar epter Stundatalenu vm Ared/ ætta Þusund/sjø Hundrud/ Sie Madur þriatyu æra gamall/so hleypur þesse Suma vppa sex og tuttugu Þusundsiñum Þusund/tuø Þusund og ætta Hundrud/ Verde nockur sextyu æra/ þa tuøfalldast eñ þa Sumañ æ ny/þ er ad søñu ein Oreiknanleg Suma og Obærleg Byrde/ Og þui seiger þesse Manasses fyrre j siñe Bæn/Mynar Synder eru fleyre eñ Sandurin j Sioonu/David og eirnin/Huør kañ ad vita huad opt hñ fellur? Þegar þesse stora Suma og Syndaskulld æklagar vort Hiarta/z Samviskañ vaknar/so sem af Suefne/þa er hun Obærlegre voru Hiarta/eñ sa Steirn/sem er ferfalldt þyngre eñ vier/þui þad er su Byrde/sem David yferklagar/ Psal.38. Ad yfer sitt Høfud sie vppstyggin. Lærum oss þui med Manasse/Syndernar Daglega jata/þuiad Daglega Syndgunst vier/og vætum allar Nætur vorar Riñar med Tarafløllum/ þuiad vm Augnablik varer Kitlingin sem Madur hefur af Syndiñe/ eñ Kuøliñ vm Endalausa Eilyfd sem fyrer Syndena kiemur.

Añnur Greiniñ.

Nu vilium vier giefa oss til añars Punctsins/og framar wt af þessum Texta athuga/huørsu ad Manasses Kongur bidur audmiuklega vm Naad og

Syndanna Fyrergiefning/Ordin̄ hlioda so. O Drottin̄ fyrergief þu mier/ O Drottin̄ fyrergief þu mier þad/ og lat mig ecke Fordiarfast i mijnum Syndum/og lat ecke Straffed liggia Eilijflega a mier/ helldur vililtu ad hialpa mier Overdugum/ epter þinne stooru Miskunseme.

Þrent er þad sierdeilis/sem han̄ bidur um i þessum Ordum/ þad er/Fyrst Syndanna fyrergiefning. Þegar nockur madur dettur ofan̄ i Vatn/edur Diupa Grifiu upp wr hvørre han̄ kan̄ ecke ad komast/ af synum eigen Mætte/ og sier ecke an̄ad vissara um sijn Efne/ en̄ han̄ mune þar Deya/ þa kallar han̄ saargrætelega/ bidur og hroopar epter Hialp/ ad einhvør villde koma/og biarga sier/ Vier erum þessum Manne ei Olyker/ þvi ad fyrer Syndena og Adams Fall fiellum vier i þa Grifiu/sem eckert Vatn var i/Zach. 9. Og lꝏum i einum dꝏpum Saur/Psalm. 69. Þar Belials Becker skelfdu oss. Psalm. 18. Þess vegna var oss san̄lega miøg Naudsynlegt/ad vier Andvørpudum/ badum og Grietum/hvør i synum Stad/so seigiande/O Drottin̄ frelsa þu mijna Saalu O Drottin̄ yfergief þu mig ecke/og tak ecke þijna Hønd i burt fra mier/ Gud mitt Hialpræde/ þui Angist mijns Hiarta er mykel/Hialpa þu mier i burt wr mijnum Naudum/Psalm. 116. 17. 25. Neydin̄ kiemer ecke alleinasta ad bidia/helldur og einnin̄ ad grꝏta/sierdeilis þa Synderner eru uppvaknadar/edur Straffed a dettur/sem Synderner leida epter sig/ med hvørju vor verdur heim vitiad/ suo sem Manasses Kong hier skiede. Sumra vitiar Drottin̄ m Pestilentiu/og Drepsott/ sin̄ hn̄ giørde vid David. Sumra med Strydsmagt og Ofurefle/sem Josaphat/Sumra med Sott og Siukdoomum/sem Konginum Ezechiam/og þa er Ormaturin̄ vort fyrsta Hlood/Sap. 7. Þa hroopum/bidiu̅ og Tarfellum vier/ og køllum Saargrætelega/ eins og Kvin̄an̄ i sinne Barnsfødingar Neyd/Esa. 25. Og þad mun ei helldur forgiefins verda/ helldur mun vor Drottin̄/ sem er Rijkur af Myskun/heyra þa vora Bæn/ og Hialpa oss/ suo sem vier fin̄um þar uppa nooglig Dæme/ i Heilagre Ritningu/ ad han̄ hefur øngvan̄ fra sier reked/sem til hans hefur komed/Joh. 6. þui hn̄ giører hvad þeir Gudhræddu girnast/heyrer þeirra kall/ og hialpar þeim/Psal. 145. David var eirn Stoorsyndare framde Hoordoom med Vriæ Hethiters Kuinnu/en̄ sloo sialfan̄ Vriam i Hel/med Suerde Ammons Sona/en̄ þa han̄ strax umvende sier/Jdradest og sagde/Myskuna þu mier Drottin̄/et cet. Psalm. 51. Þa fiek han̄ gooda Aflausn Synda sin̄a. Þar Prophetin̄ Nathan/giørde hønum Huggunarfulla Absolution/og Kunttun i Guds stad/seigiande/ 2. Sam. 12. Drottin̄ hefur i burttekid þijna Synd/ og þu munt ecke Deya.

Hvad stoora Syndabyrde og Samvitskusturlan/meine þier ad sa Jdrande Tollheimtumadur hafe haft i sijnu Hiarta? Þa samt fiek han̄ og ødladest Fyrergiefning Synda sin̄a/þa han̄ barde sier a Briost/og sagde/Gud vertu mier syndugum Lijknsamur/og þa giek han̄ Riettlaatur i sitt Hws/ Luc. 18. So hefur og so sialfur Lausnarin̄ vor Jesus Christur Syndanna Fyrergiefning/giefed og

ed og

o og tilſagt øllum þeim/ ſem ſier j Bæn/ Jdran og Lifande Trw hafa nidur
kaſtad/ fyrer hans Nadarfætur/ og vætt þa med ſynum Tarum/og þurkad
med ſynum Haarlokum/ Luc. 7. Hier vid meigum vier oſſ þa Hugga/ ſuo
vier þurfum ei vm Guds Nad oſſ ad ørvænta/ eñ þo vier høfum eñ þa fram
ar Syndgad eñ Manaſſes/helldur ſkulum vier vora Bænar Rauſt med hønum
vpphefia/bidia og ſeigia/Eg Bid Og Graatbæne þig/ Fyrergief Þu Mier O
Drottiñ Fyrergief þu Mier/þa hialp^r hñ ſañarlega voru Malefne/ þui huar
Syndiñ yfergnæfer/ þar yfergnæfer Nadiñ myklu framar/Rom. 5.
2. Bidur hañ/ Ad Straffed ſem ſynar Synder hafe for þienad/ þad mætte
burttakaſt. Þetta Straffed er ſierdeils tuøfalldt/ ſem hñ hier meinar/ Og er
þ. fyrſt Vgl/ørvænting z Efaſemæ/Þad ſama merkeſt af þeſſu hans Orduñ/þar
hañ ſeiger. Laattu Mig Ecke Fordiarfaſt j Mynum Syndum/Sem hañ villde
ſagt hafa/Eg hefe leſed og veit vel/ þa Hryggelegu Hiſtoriu vm Cain/ Saul
og Achitophel/ et cet. Huørſu þeir fiellu j ørvænting af Syndum
ſynum/og eru med øllu til Dióþulſins hrapader. Æ/ þui bid eg þig miñ goode
Gud/Æ/laattu mig ecke þad eda þuilykt henda/Vidhalltu mier/j þeſſare miñe
ſtooru Hørmung/ og bevara mig fra þeim Eilyfa Sælareñar ſkada/ Og læt
mig ecke Eilyflega Glataſt. O myner Elſkanleger/læted ydur þeſſa Jdran
ar bæn(ſem ſamañtuiñud er vid øflugt Trwareñar Atak)ydur alldrei vr mi
ñe falla. Huad margur er ſa/ſem harla lytels virder ſyna eigen Samviſku?
eñ þa hun vaknar epter lidiñ Synda Suefn/ þa giører hun ſier eckert ad Gam
ne/helldur ſyner hun ſig þa j Eigenlegre Veru/og giører þa einum Syndara ſo
mykla Grooſeme/ad hañ veit ei huar hañ meige fiña þañ litla Zoar/Gen. 19.
Og Huyldarſtad/ſem hann Saalu ſie ølldungis forborgid z hialpad j/og hann
fryeſt fyrer Angiſtiñe. Þui ſkyllde eingiñ j Syndunum Ugglaus lifa/ helldur
med Ugg og Otta ſyna Saluhialp verka/Phil. 2. Vier ſkulum Koſtgiæfele
ga vitia vorrar Soknar Kyrkiu/og vpptendra vorn Trwar Neiſta/og hañ he
itañ og velſkynande giøra fyrer Auglyſing Goodra Verka/Matth. 5. Huad
ſa goode Kongur og Spamadur David gott og Raadlegt hiellt/ Pſalm. 94.
Marga Hugarhrelling hafda eg j mynu Hiarta/eñ þynar Hugganer vidhielldu
mier/Þær Endurnærdu myna Saalu. Gleymū z ei helldur jñelegre Bænrækt
ne/ myklu fram^r Andvørpū Daglega med David/z ſeigum/Pſalm. 51. Burt
kaſta mier ecke fra þynu Auglite/og tak ecke þiñ H. Anda j burt fra mier/ Hu
gge mig aptur þitt Hialpræde/og þiñ Mattar Ande ſtyrke mig. Og med Chr
iſtelegre Kyrkiu/ Ei leid þu oſſ j Freiſtne jñ/þa oſſ aſæker Ovinuriñ/a vinſtre
og a hægre Hlid, et cet. Miñunſt Sañleiks Orda Guds og Saattmaala/ſo vel
j Sacramente Alltareſins/ſem z H. Skyrnar/vm huørrar Jñſetningu z Nyt
ſeme/Lauſnariñ vor Jeſus Chriſtus talade ſo til ſiña Lærefueina/ Luc. 10.
Gledied ydur þar af/ad ydar Nøfn eru vppſkrifud a Himnum/z Paulus ſty
ngr vppa ſømu Meining/ſeigiande/So marger af ydr ſem ſkyrder erud/þa ha
fe þier Jklædſt Chriſto/ Gal. 3. Þeſſ H. Alltareſins Sacramentis ber oſſ og

eitnin ad miñast/og þad sama j Hræsnislausre Gudrækne opt og ofialldañ tijd-
ka/Huar jñe ad Christur verdur eitt med oss/so hañ blijfur j oss/og vier j hønn-
um/alltijd og ad Eilijfu/Joh.6. Huør sem nu þesse Heilsusamlegu Sæluhial-
par Medøl bevkar/j sañre Jdran/Lifande Trw/z Christelegū Dygdum/ Sa
kañ og mæ med Postulanum S. Påle/seigia j goodre Samvisku/Fyrst Gud er
med oss/huør kañ þa ad vera æ mote oss? Huør ed ei hlijfde synum Eingietnū
Syne/ helldur gaf hañ wt fyrer oss alla/ þui skyllde hañ þa ecke giefa oss alla
Hlute med hønum/Rom. 8. Þar næst meinar hañ hier Eilijfa Fyrerdæming
Þui so hlioda Ordiñ framveigis/ Lættu Ecke Straffed Liggia Eilijflega æ
mier. J þeirre Lætinsku Vtleggingu stendr so/Vtskufa mier ecke j hinar ned
stu Hælfur Jardar. Hier er so myked sagt z talad j Meininguñe. Avoj Dro
ttiñ miñ Gud/Mijn Fiøtr z Fængelse er mier so þungt/huørt eg vil þo giarnā
lijda/ef eg mætte nu einasta vmflya eilijfa Fyrerdæming/. sem eg hefe margfal
ldlega forþienad/med mijnum Syndum/þui er mijn Hiartans Osk og Beidne/
ad ef eg skal læta mitt Lijf/ j þessum mijnum Fiøtrum/ Avoj/þa Bevara þu
mig/miñ goode Gud/fra Eilijfre Kuøl og Fyrerdæmingu/Og lættu ecke Str
affed liggia Eilijflega æ mier. Avoj/vier Aumer og Margsynduger Meñ/
vier skylldum af Hiarta bidia og seigia/Drottiñ Fyrergiefdu mier mijnar Sy
nder/þui ef þu villder ganga j Doom vid mig/ þa verd eg ad eilijfu Fordæm-
dur/ þui eg edur nockur añar/ kañ ecke ad standast fyrer þier/ og eingiñ
er sa sem ecke syndgar/ Og þat eigum vier ad þeckia z Vidurkieña þad fyrer
eina stoora Nææd/þegar vor goodur Lijknsamur Fader/Lifande Gud/hañ sier
og veit j Sañleika/ad vier erum tiju Þusund Pund skyllduger/Þad er Obære-
lega Sekt og Synd/eñ giefur oss þo vpp alla Skulldena/Matth. 20. O huis-
lijk Nææd er þad þa/ sem vier ættum þacklætlega ad medkieña/þegar Drottiñ
vor Refsar oss/med synu Fødurlegu Hyrtingarhrijse/vppa þad/ad vier verd
um ecke Fordæmder/med þeim jlla Heime/ 1. Cor. 11. Þuiad þad er længtum
betra ad strijda og beriast hier/eñ lijda þar þa Eilijfu Kuøl/fyrer vtañ allañ
Enda añars Heims/Esa. 66. Cap.

3. Bidur Manasses vm Nææduga Hialp Guds Almættugs/þar hañ seiger/
Helldur virdstu Ad Hialpa Mier Overdugum/ Epter Þiñe Storu Myskunse
me. Manasses læ þañ tijd beygdur/ j þungum Jarnbøndum/og hafde jafn-
framt þeirre Þiæningu/eina vonda Samvisku/ Huøria hañ hafde med mørgū
og storum Daudlegum Syndum flekkad/Þess vegna skamadest hñ syn/synū Au
gum til Himens ad lijta/suo sem giørde sa aume Tollheimtu Madur/Eñ med
þui þar er ecke nockra Hialp ad fiña/ vtañ alleina hia Drottne vorum Gude/
þa setur hañ hier tuo Hlute/huørn æ mote ødrum/Fyrst siñ Overdugleika/z
sijdañ Guds Nææd og Myskunseme/ og bidur jñelega/ad Gud vilie ecke siñ O-
verdugleika alijta/ helldur hañ villde j Nææd z Myskun vid sig høndla/ fyrer
Skulld og Saker Messiæ/sem j Heimiñ koma skyllde/huør ad er einaste Medi-
algangare/ æ millum Guds og Maña/ j huørium Faderiñ hefur oss þægelega
giørt

Eph. 1. So er þui og ſo vared ꝼ oſſ øllū ſamaū/ad huad vier erum/huad vier
høfum/og huad vier formeigum/ þad høfum vier ecke af oſſ ſialfum/ helldur
af Gude/og hliootum þui ad ſūflya til hans Nꝍdar og Myſkunar/ſegiande
med David/1 Par.30. Drottiñ/ þier ber Valld og Magt/Dyrd/ Sigur og
Þackargiørd/Magt og Styrkur kiemur af þiñe Hende/ J þiñe Hende ſtendur
ad giøra ſierhuørn Mañ mykiñ og ſterkañ. Þad er ein yferfliootanleg Myſk
un/wt af huørre/ ſo ſem af einum Oppauſanlegum Bruñe/ vier aller/ huer
med ødrum/ høfum feinged Nꝍd fyrer Nꝍd/ Joh. 1. Kieñemeñerner og Ord-
ſins Predikarar meiga ſeigia/ Drottiñ virdſtu ad hialpa mier Overdugum/ept
er þiñe ſtooru Myſkunſeme/ og vpplꝍttu mynar Varer/ſuo ad miñ Muñur
Kuñgiøre þitt Lof/Pſalm.51. Þui vier erum ecke nyter af oſſ ſialfum/ſo ſm̄
af oſſ ſialfum til/nockud gott ad huxa/ Helldur ef vier erum j nockru neyter/
þa er þad af Gude/ ſem oſſ hefur Duganlega giørt/ fram ad flytia Embꝍtte
þeſſ Nya Teſtamentis/2.Cor.3. Eirn Chriſtiñ Yfervalldsmadur mꝍ vel ſeig
ia/Drottiñ virdſtu ad hialpa mier Overdugum/ epter þiñe ſtooru Myſkunſe-
me/þui þad Embꝍtte/ j huøriu hañ ſtioornar/er ein þung Byrde/ Num.11.
Og þeir hliota opt Amꝍle og Laſtyrde ad lyda/ af þeim Vndergiefnu/ jafnt
framt ſiñe Embꝍttis Mꝍdu og Erfide/ Og til þeſſ mun Saul hafa viſſelega
lited/þa hañ falde ſig vnder Kierenu/er hñ ſkyllde til Kongs takaſt/1.Sam.
10.C. Þui ſkylldu þeir bidia Almattugañ Gud/ad hañ villde bwa og byggia
hia þeim/med Anda Vyſdooms og Skilnings/ Rꝍds og Styrkleika/Eſa.11.
Eirn Gudhrꝍddur Hwsfader/mꝍ og ſo j ſama mꝍta ſeigia/ Drottiñ virdſtu
ad hialpa mier Overdugum/epter þiñe ſtooru Myſkunſeme/ þuiad þad er for-
giefens ad ſtanda ſnemā vpp/og ſitia leinge fram̄ epter/og eta ſitt Braud med
Sorg/Pſal.127. Ef Gud giefur ecke Friofgunena til þeſſ ſem plantad er og
vøkvad/1. Cor.3. Hialpiñ Guds er ein Almattug Hialp/ þui hia hønum er
eingiñ Hlutur Omøgulegur/ Luc.1. Hialpiñ Guds er allſtadar nꝍrverande z
Nꝍlꝍg/vppa huøria vier meigum reida oſſ og forlꝍta/ j øllum ſtødum/og øll-
um ſtundum vors Lyfs/og huørſkins Hørmungum/ſem oſſ kyña til ad falla/
þui ſuo ſeiger Drottiñ/ Ottaſt þu ecke/ eg hefe frelſad þig/ og hefe kallad
þig med þynu Nafne/Þu ert miñ/ſo þo þu ganger j giegnum Vatned/þa vil
eg vera hia þier//ſo ad Vatnsføllin ſkulu ecke Dreckia þier/Og þo þu ganger
j giegnum Elldiñ/ þa ſkalltu ecke breña/ og ſa Elldsloginn ſkal ecke breña þig/
Eſa.43. Hialpiñ Guds er ein ſterk z Krøptug Hialp/þt hñ fremr Magt med
ſynum Armlegg/og hefur ſo ſterka og øfluga Hønd/ad hun kañ øllu vm ad be
ita/Pſalm. 77. Hialpiñ Guds er ein Dꝍſamleg Hialp/ þui þa vier erum
ſtadder j ſtꝍrſtu Neyd og Vandrꝍdum/ og vitum ecke huad vier ſkulum giøra/
eda huørt vier ſkulum horfa/eins og Kongurin Joſaphat/2.Par.20. Þa vei
it hañ nog Rꝍd og Medøl/ ſyna Trwada wr Freſtingunum ad frelſa/2.Pet.
2.C. Hialpiñ Guds er ein Huggunarfull Hialp/þuiad þa øll Mañleg Adſtod
og Hialp er wte/ og Neydiñ er ſem hꝍdſt/þa er Hialpiñ hans ſem nꝍlꝍguſt/ſo

 ſierhuør

sierhuør hlytur ad segia/ þad hefur Gud giørt/og skilia ad þad eru hans Verk/ Psalm. 64. Standed og skoded nu/mijner Elskanleger/soddan Almattugan Naudhialpara høfum vier/treysted hønum af ølla Hiarta/ j øllum ydar Hørmungum/ þa mun ydur eckert bresta/ þui han̄ er stoor/og hans Nafn er myked/ & han̄ kan̄ þad med Verkunum ad Auglysa/ Jerem. 10.

Þridia Grein̄.

NU j þridia og sijdasta Punctenum/ høfum vier ad athuga/ þad Loford/ & Packlætis Heitstreinging/ med huørre Kongurin̄ Manasses Obligerar/ og Forplicktar sig/ad han̄ skule lofa Gud Drottin̄ alla sijna Lijfsdaga/ so sem upplesen̄ Textans Ord þar um hliooda. Hin̄ H. David skrifar suo um Soolena/ Psalm. 19. Ad hun kome upp a einum Enda Heimsins/ & ren̄e so um kring/ til hins sama Enda/ Pad er eitt Jmind edur Figura vors Christendooms/ þui ad Jesus Christur vor Endurlausnare/er Sool Riettlætesins/en̄ vier erum Solargeyslanum ad nockru leite ecke olijker/Og so sem han̄ snijr sier epter Soolun̄e a Morgnana/til Austurs/en̄ a Kuølldin̄ til Vesturs. So byriar oss og einnin̄/ad vier breytum oss og sniwum epter Christo/ & so sem j jafnlegu Hringhlaupe/hafa giætur og athugasemd a vorre skylldu/ Huar um vor goode Gud Drottin̄ so talar/ Psalm. 50. seigiande/ Akalla þu mig j Neydenn̄e/þa vil eg frelsa þig. So leinge sem vier lifum j þessum Eymdardal/þa hliotum vier Neyd/ Angist og Hørmung ad lijda/ Ja/være Dagar eru fáer og jller/ og fuller Armædu. Nu ef vier akøllum Drottin̄ j vorre Neyd/ þa fyrerheiter han̄ Frelsunin̄e/ þui ei mun han̄ lata han̄ Riettlata æfenlega Groo hafa/Psal. 55. Nu þegar Drottin̄ frelsar oss Dasamlega wt af Neydin̄e/ þa eigum vier skyllduglega hm̄ þar f. audmiuklega ad þacka/hans H. Nafn þar fyrer lofa/ & med Packlætis Offre giallda vor Heit/þeim Drottne sem oss biargade/ Jon. 2. Þesse Heitstreingingin̄ vor/ a ad vera stadføst og Oraskanleg/ ad vier bregdum hana alldrei alla vora Lijfsdaga/eins og Manasses hier lofar/ en̄ þad geingur ofuglega & myked ødruvijs til/fyrer mørgum huørium a þessum Døgum/ þui midur) Þui þegar einhuør audsyner nockrum Man̄e Velgiørning/þa skrifar sa sem þiggiande er/þan̄ Velgiørning a Sand/Vax eda Vatn/ Pad er Meiningin̄/han̄ gleymer hønum strax/og tiner sig ecke Packlatan̄ þar fyrer/ En̄ þegar nockur stygger an̄an̄/ og giører/ nockud a mote hønum/ suo er þad Leterrad og grafed uppa Marmara stein/ suo þad kun̄e æfenlega ad vera j þerskumin̄e. Ei giørde Kong Manasses so/helldur lofar hier/ef Drottin̄ Hialpe sier nu Overdugum/epter sin̄e stooru Miskunseme/so skule han̄ þess med Packlætis min̄ast/alla sijna Lijfsdaga. Loflegt er þetta Epterdæme. O huad stoorar Velgiørder/og yferfliotanlega Miskun/audsyner oss vor goode Gud/allt fra þui vier fædunst af Moodur kuide/ allt til þess/ ad vier verdum j Jørdena lagder. Og ef vier riettelega ælijtum/ þa uppbyriast allra fyrst vort Sælgiørte/epter vorn Dauda & Burtfør/þegar sialfur Gud verdr vor Sool & Skiølldur/og giefur oss Nad og Heidur/ og lætur þa Gudhræddu ecke hafa skort a

nockru

stocker goodu j þeim Ædskelega stad/ sem er Gnoott Fagnadarens/ og Gledelegt Lijf vid Guds hægre Hønd/ alleyd og ad Eilijfu/ Psalm. 84. Og þui skylldū vier þa ecke vid þan̄ Þacklæter biñast? Þui skylldum vier han̄ ecke lofa? Og Huar fyrer skylldum vier han̄ ecke elska? Lofed Drottin̄ aller Þioder/ seiger Da vid/ og pryse hn̄ allur Lydur/ þuiad hans Myskunsemi og San̄leikur hefr Raad yfer oss ad eilijfu/ Psalm. 117. Þessa Lofgiørd og audmiukasta Þacklæte/ eigū vier Drottne ad færa/ ecke einasta þa allt vel z ad Oskū geingur/ helldur og einnin̄/ þa vier erum j stærstu Hørmungum stadder/ Ja ad søñu/ alla vora Lijfdaga/ slijkt vier giørum og kuñum/ mid øllum Lijfsins og Salariñar Kræptum/ athugande þad/ ad allt kiemur af Gude/ Hamingia og Ohamingia/ Fatækt og Audæfe/ Lijf og Daude/ Syr. 11. Og an hans Føđurlega Vilia kan̄ ecke hid minsta Haar falla af vorum Høfdum/ Matth. 10. Eitt Eptirdæme høfum vier og so a hinum H. Job/ sem a einū Deige miste øll syn Børn/ allan̄ sin̄ Fienad/ Hws z Hof/ og var þo þar ofan a sleigin̄/ med vondum Bløðrum/ og Illikukaunum a sijnum Lijkama? huad Þolenmodlega tok han̄ þetta þungu Vitian/ seigiande/ Drottin̄ gaf/ Drottin̄ burt tok/ Nafned Drottins sie blessad/ Job. 1. Sømuleidis verdur lesed vm Sara/ huøriar sijø Men̄ sa vonde Diøfull hafde deydt/ þo samt møglade hun ecke a mote Gude/ helldur sagde med stoorre Þolenmæde/ Þad veit eg fyrer vijst/ ad huør sem Gude Þionar/ hønum veitest Huggunin̄ epter Freistingena/ og af Hørmungune mun han̄ frelsadur verda/ og epter Hirtingena finur han̄ Myskun/ þui þu hefur øngva Þocknan a vorre Glotun. Epter Ovedrattuna lætur þu Soolena skijna/ Og epter Graat og Kueinan/ Begafar þu oss med Fagnude Rijkuglega/ þijnu Nafne sie Eilijft Lof/ þu Israels Gud/ Tob. 1. Eins skylldum vier og so giøra/ og seigia med David/ Psalm. 146. Eg vil Vegsama Drottin̄/ so leinge sem eg lifi/ og mijnum Gude Lof syngia/ a medan̄ eg er hier/ Þad mun Drottne vorum þægelegra vera/ helldur en̄ Vxe sem hefur Horn og Klaufer/ Psalm. 69. Og tiæ sig aptur Nadugan̄/ og ástsamlegan̄ vid oss. Ja ad søñu/ han̄ mun ein̄ þa framar giøra oss til gooda/ j þessum Eymdardal/ og vm sider hialpa oss/ til sijns Himneska Rijkis/ 2. Tim. 4. Þad giefe og veite oss øllum/ Gud Fader/ fyrer Jesum Christum/ j Nad og Samverkan H. Anda/ Amen.

Aun̄ur Bænadags Predikun

Textin̄ Psalm. 23.

DRottin̄ Endurnærer Salu mijna/ han̄ leider mig a Riettan̄ veg fyrer sijns Nafns Saker.

Exordium.

Mjer leſum/ Doomara Book, 14. Cap. Ad þegar Samſon for med ſijnum Forelldrum oþañ til Timnath/ Þa kom eitt øſkrande Leon/ hlaupande j mote hønum/ ſuo ſem villde þad Eta hañ/ og aþ Lyþe taka/ Eñ Guds Ande kom yþer hañ/ og hañ Sunduꝛ ſleit þad/ og haþde þo alls ecſert j ſiñe Hende. Epter nockra Daga/ gieck hañ aþt ur vm þañ ſama Veg/ þa ſañ hañ/ ad Byþlye var j Leons Hrœenu/ og Hunang/ z hñ tok Hunanged z ꝍt þ. Þeſſe Hiſtoria heþur jñe ad hallda, eina Andlega Þyding/ Eirn og ſierhuør ꝍ medal vor/ heþur ſl i Tilſkickadañ Embættis veg/ ꝍ huørium hønum ber ad ganga/ einum ſo/ þeim ødrum ſo/ epter þui ſem Gud heþur þyrerſett/ og weſkipt huøꝛium Embætte og Gaþum/ ſo ſem hañ vill/ 1. Cor. 12. Þui ſeiger Poſtuliñ ſo/ Haþe nockur Embætte/ þa giæte hañ þeſſ Embættis. Kieñer nockur/ þa vakte hañ Kieñingena/ Amiñer nockur/ þa vakte hañ þa Amiñingu. Stiornar nockur/ þa ſtiorne hañ med Vmhyggiu/ Rom. 12. Eñ ꝍ þeſſum Embættis Veigenum/ vill ſo optlega henda ſig/ ad þad øſkrande Leon Diøþulliñ/ kiemur ꝍ mote oſſ/ og leggur j Veigiñ adſkilanlegar Hindraner/ ſo ad vier giørum med Hyrduleyſe/ Jꝍ/ Suikſamlega Verk Drottins/ og lidum ſo þar med/ Bølvan og Olucku yþer vorn Hals og Høþud/ Jerem. 48. Og gaungum ſo eirn añañ Veg/ huørn Gud heþur ei boded/ og lydum Skipbrot ꝍ vorre Velþerd/ 1. Tim. 1. Nu þegar ſo til þellur/ þa hliootum vier ad taka til vor eina rietta Samſons Giedprýde/ og Riddaralega Hugarhreyſte/ ſo ad vier lꝍtum ecke Diøþulſins Grimdar ꝍde hrœda oſſ/ z oþmiøg ſkielþa/ helldur ſtanda ørugglega ꝍ mote þeſſu Helvijſka Leone/ þyrer Tiwna/ 1. Pet. 5. Þuiad þo vier aþ Natturuñe til/ ſieum Vopnlauſer/ og høþum ecſert j Hende/ þa Formeigũ vier þo alla Hlute/ þyrer þañ ſem oſſ Kroptuga giører/ Chriſtũ/ Phil. 4. Og þegar vier grypum til þeſſarar Hialpar/ j ſuo þelldañ mꝍta/ Ad vier Huggum oſſ vid hans allra Heiløguſtu Forþienuſtu/ og vier þar jaþnþramt gøngum/ ſo ſem hañ heþur geinged/ 1. Joh. 1. Þa mꝍ þad Helvijſka Leon Diøþulliñ grenia ſo leinge ſem hañ vill/ þui hañ kañ oſſ þa ecke nockurn ſkada ad giøra/ helldur ſo ſem Samſon/ þañ Byþlyed j Leons Hrœenu/ og vel ſmackande Hunang/ So mun og ſo Herrañ Chriſtus/ wꝍſkamta og ſtilla/ Beyſkleika adſkilianlegra Freiſtinga/ huørium vier hliotum j þeſſum Heime vnder vorpner ad vera/ med þui Gledelega/ z Velſmackande Hunange ſiñar Hiartanlegrar Huggunar/ ſo vier hrœdunſt ecke Kroſſ og Motlꝍtingar/ helldur reiknum þad þyrer allañ Fꝍgnud/ nær vier þøllũ j niargvijſlegar Freiſtingar/ Jac. 1. Þui Hørmung aþlar Þolenmæde/ Þolenmæde Reinſlu/ Reinſlan Vonar/ eñ Vonñ lꝍtur alldrei til ſkamar verda/ Rom. 5. Aþ þeſſu Gledur ſig harla miøg/ ſa Hꝍtt vpplyſte Kongur og Spꝍmadur David/ j þeſſum vpplesnum Ordum/ þar hañ talar ſo og ſeiger/ vm ſiñ Trwlynda Heilſugiaþara/ Drottiñ Endurnærer Saalu mijna/ hañ leider mig ꝍ riettañ Veg/ þyrer ſyns Naþns ſaker. Þeñañ ſalma Pſalm byriar hañ Vpphaþlega/ med Forbloomudum Ordum/ og Epterlijkingu/ aþ einum Trwlyndum Hyrder/ Vid huørn hañ lijker Meſſia/ og Heimſins

Endurl

Endurlausnara Jesu Christo/ad hañ Færde sig j Goodu og Grænu Haglende/ og leide sig fram ad ferskũ Vøtnum. Eñ nu helldur hañ eñ afram j Epterlyk-ingũñe/og vpptelur þa Verkan/ Gagn og Nytseme/ sem hañ hafe haft af/ æ siñe Sælu/sem er ein Andleg Endurnæring/og riett Leidsøgn a Eptu Stig Himna Rykis. Vier villum þesse Heilǫgu Ord/ nockud framar Hugleida og oss fyrer Hendur taka j Otta Drottins/ og tuær epterfylgiande Greiner athuga.

1. Huørsu David prysar Drottiñ/fyrer tuøfalldañ Velgiørning/ sem hañ hafe sier audsynt. 2. Fyrer huørta Ordsøk þad hafe skied/sem er fyrer saker hãs H. Nafns. Sa trulinde Høfudhyrder ꝛ Byskup vorra Sælna/ Christur Jesus/ Endurnære oss med siñe hialp/ꝛ leide oss a Riettañ veg siña Sañleiks orda/ gefande oss nu syna Naad/ ad vier mættum nockud Nytsamlegt hier wt af bæde Heyra og Læra/ Amen.

Fyrre Parturiñ.

AD søñu verda Messiæ edur Heimsins Endurlausnara Jesu Christo/ møg ꝛ margfalldud Nøfn allvyda giefuñ j Heilagre Ritningu. Hañ kallast Sylo Hetta/Rappe/Gen. 49. Stiarna Jacobs/ Num. 24. Sa mykle Spamadur/ Deut. 18. Kongur a Zyons Fialle Psalm. 2. Drottiñ vor Riettlæting. Jer. 23. C. Epterlangan Heidiña Þiooda/Hagg. 2. Sool Riettlætesins/Mal. 4. Huør Nøfn/og møg fleire fleyre/ eru næsta Huggunarsamleg. Þo synest eg hafe Fortak fram yfer øñur/sm er Hyrders Nafned/Huad hñ til syn færer/ bæde j þui Gamla ꝛ nya Testamentenu/Þo sierdeilis hia Joh. 10. Þar hñ seiger/Eg em Gode Hyrder/ꝥ er sa Hyrder/sm Spameñerner førsøgdu Guds Folke ad koma skyllde/og huggudu ꝥ þar med/seigande/ hañ mun Foodra syna Hiørd sem eirn Hyrder/Es. 40. Item/Eg vil vppvekia þeim eirn einka Hyrder sem þa skal ala/ seiger Drottiñ/Ezech. 34. Þetta Hyrders Nafned/giefur ꝛ so sa Goode Spamadur David/Herranũ Christo/j þessũ 23. Psalme/Þar hñ seiger/ Drottiñ er miñ Hyrder/mig mun eckert bresta/ Hañ Foodrar mig j Grænu Haglende/og leider mig fram ad ferskum Vøtnum. Þessa Eigenlegleika ꝛ Dygder/ber sañlega eiñ Trwlyndum Hyrder ad hafa til ad bera/ef hañ añars vill syna Saude fostra og ala/sem tilheyrelegt er. Þad sama hefur Messias vor Elskulege Endurlausnare Jesus Christur/vel adgiætt/giørt og athugad/ Þar fyrer seiger hañ/Eg vil sialfur ala myna Saude/og eg vil Bæla þa/Eg vil vppleita þad Glatada/og leida aptur þad sem villtist/Eg vil Græda þad Lemstrada/og giæta þess Vanfæra/Eg vil geyma þad sem feitt og velfært er/ Og eg vil hafa Vmhyggiu fyrer þeim/so sem riett er/Ezech. 34. J þessum ꝛ fyrstnum Ordum heyrum vier/ Huørsu David talar hier vm þa Heilsusamlegu Nytseme/sem hañ hafe haft af þeinged/Ad siñ Høfudhyrder hafe sig j Grænu Haglende Foostrad/ og ad ferskum Vøtnum framleidt/ sem sierdeilis er tuøfolld.

Su fyrre Nytsemiñ er. 1. Sælareñar Æskeleg Endurnæring/þui hann

seiger/ Drottinn Endurnærer Saalu myna. Ad Endurnæra nockurn/ merker so myked/ sem giefa ferska og nya Krapta/ og Svølun þeim Manne/ sem er Þreyttur/ Preyttur og Vanmegna/ og ædur hefur ølldungis Mattvana/ og Magnlaus vered/ koma hønum aftur til Eiginlegrar Hreysté/ og Burda/ og suo sem sialfur Christur seiger/ láta hann þar Huyld fyrer syna Saalu/ Matth. 11. Cap. Þetta er ad skilia ein Artleg og falleg Epterlyking/ huøria vier vilium fram ar skoda og yfer vega.

Sa Madur sem um langan Tyma/ er vndergiefinn þungum Præl dooms/ og Vinnulage/ hann verdur vm syder ad lyast og þreytast/ enn þegar Erfidid er aflokid og endad/ og Madurinn hefur Huylt sig/ so Endurnærest hann ad nyu. Þar fyrer hefur Gud Befalad/ ad leggia allt Erfide fra sier/ og Huylast a þeim siøunda Deiginum/ so hann Hressest og Endurnærest/ epter sitt Erfide/ sem hann hefur haft/ a hinum sex Døgunum um Vikuna. O huad stoor Mæda og margfallt Erfide liggur a oss Mønnunum/ fra Moodurkuide? Job. 7. Cap. Og jafnvel/ þo vorer Lyfdagar dragest til siøtyu edur attatyu Ara/ þa hliotum vier þo Griatande ad seigia med Moyse/ þa vort Lyf hefur vered kostulegt/ þa hefur þad Mæda og Erfide vered/ Psalm. 90. Þad er/ Madur hefur ecke vid nockra stadfasta Endurnæring sig ad Huggar/ allt þar til ad Daudinn kiemur/ og giører Enda a allre vorre Armædu/ þui so seiger Ande Guds/ Sæler eru þeir Framlidnu sem j Drottne Deya vpp hiedan/ Þeir huylast af sijnu Erfide/ og þeirra Verk fylgia þeim epter/ Apoc. 14. Þa munum vier þar og hafa Sabbahts og Huyldardag epter annan/ Esa. 66. Og þa j Oendanlegre Huyld og Hægd hia Drottne vera alla Tyma/ 1. Tess. 4.

Sa sem langan/ ørdugann og Ostlettann Veg hefur lenge ferdast/ og ordinn er miøg þreittur og þiadur/ hann verdur feiginn ad huyla sig/ og Endurnæra/ þa hann kiemur ad þui Platze/ sem hann kann ad leggiast fyrer/ Eins og vier lesum vm David/ þa hann hlaut ad flya fyrer sijnum Ovin Absalon/ og kom til Bahurim/ Þa huylde hann sig/ af þui hann var Mæddur og Moodur/ 2. Sam. 16. Vier høfum og so vora Ovine/ sem er sa Helvijske Absalon/ huør epter oss jatgar og Ofsæker/ fyrer sijna Erendsreka og Verkfære/ a allar Sydur/ So vier erum hliotum ad vera so sem adrer Flootta menn/ og syngia vorn Sorgardikt/ med S. Pále/ Allt til þessarar Stundar lijdum vier Hungur og Þorsta/ erum Nakter/ verdum slegner/ og høfum øngvann blyfanlegann Samastad/ 1. Cor. 4. Þar af verdum vier opt z tydum Mædder/ og þreitter/ so vier seigium med Spamanninum Elia/ Æ Drottinn/ þad er noog/ So tak nu mijna Saal fra mier/ Eg em ecke betre enn aller mijner Fedur/ 1. Reg. 19. Enn vier høfum oss þar vid ad gledia/ Ad hier er Jesus Christus sem oss Endurnærer/ og fyrer sinn gooda Heilaga Anda/ Hialpar vorum Breyskleika/ Rom. 8. So vier styrkiunst j þeim jnnra Manne og framkuæmum allt vel/ og hølldum Sigrenum/ Col. 1. Eph. 6.

Sa sem lenge hefur mykinn Þorsta/ hann misser þar af vm syder Magn og Matt/ og Mannlega Krapta/ Enn þaer hann einn kalldann og Ferskann Svaladryck

þa Endurnærest hañ aptur/eins og Samson/ Ad eptter þad hañ hafde Barest vid Þusund Philisteos/ og j Hel slegid þa/þa hugde hañ ei añad/eñ hañ munde þar af Þorsta deya/ Þa klauf Gud eirn Jaxl wr Asna kialkanum/ so þar spratt Vatn wt af/og sem hañ drack/þa kom hans Ande aptur/ og hañ vard Endurnærdur/Jud.15. Eins hlioota og stundum Riettsiñud Guds Børn/ Þorsta ad lyda j Freistingunum/ þegar þeir Helvysku Philistei/byrgia Bruña Huggunareñar/Gen.26. So sem vier høfum Dæme til/a Kongenum Ezechia þar hañ var Angurbitiñ eptter Hugguneñe/og heyrde hñ skyllde deya/Esa.38. Þad sama skiedur eñ nu a þessum Døgum/þa Hørmungarnar liggia laungsamlega a oss/ og Hialpiñ tekur vndañ ad dragast/ þa seigium vier med David/ Eins sem Hiørtiñ laungar eptter Fersku Vatne/ so hroopar myn Sæla Gud til þyn/Myna Sæl þyrster eptter Gude/ eptter þeim lifanda Gude/ og huadnær mun eg þangad koma/ad sia hans Auglit? Psalm.42. Eñ eingiñ kañ oss betur ad hialpa/eñ vor Trwlynde Hyrder/og Sæluhialpare/Herrañ Jesus Christus/þui hañ er sa Lifande Vppsprettañ/ Jerem.2. Og huør sem þad Vatn Dreckur/ sem hañ wtskipter j Christelegre Kyrkiu/ fyrer sitt Ord/og þau Heiløgu Sacramenta/ hañ mun ei þyrsta ad Eilyfu.

Sa sem leinge hefur Siukur leiged/hañ misser syna Burde/og Natturlega Krapta/ Eñ þa hañ brwkar Medøl Læknarans/og sierdeilis þau sem styrkia Hiartad/So Endurnærest hñ aptur ad nyu/z kiemz aptz til siñar fyrre Heilsu/ lyka sem sa Egyptske Mañ/ sem siukur la a Mørkiñe/ og an alls Efa hefde Vanmegnast/ hefde David ecke giefed hønum Braud og Vatn/ Fykiur og Rusin/sem hañ til syn took/huar af hans Ande kom til hans aptur/1.Sam.30.

Vier erum og so allersaman Andlega siuker/ og veyker j Høfde og Hiarta/ Ja/fra Ilium og allt til Huirfels/er eckert Heilbrygdt a oss/Esa.1. Eñ sia/ Christur Jesus er vor Græðare/Exo.15. Eirn Meystare til ad hialpa/Esa. 63. Og þo vier kuñum ecke nockra Hialp ad fi... dur fiña/Helldur af vorre Halfu Vanmegnast/ þa samt Endurnærer hañ oss/ ad vier faum nyañ Kraft/so vier Vppfliugum med Vængium sem Erner/ Hlaupum og verdum ecke lwner/Gaungum og Mædunst ecke/Esa.40.

Sa sem er hladiñ af eirnre þungre Byrde/og hlytur þo þa sømu leinge ad bera/sa þreytest/Mædest og Vanmegnast þar af/ Eñ sie sud/ad nockur kome/ og take vid Byrdeñe af hønum/ so huilest hañ/ og Endurnærest aptur. Þar yfer kløgudu Vndersatar Roboams/z beiddu hñ/ad hñ villde giøra hñs Fødurs Ok liettara/ sem hañ hafde a þa lagt/ Huar vppa þeir feingu þo Ogledelit Andsuar/ 1.Reg.12. Vier drøgunst og eirniñ med eirn stooran Byrdar þunga/sem þreynger ad voru Hiarta/þrycker oss hardlega/og eyder vorum Krøptum. Þad er fyrst sa Obærelege Þunge Syndañar/yfer huøriann David klagar/seigiande. Mynar Synder eru vppgeingnar yfer mitt Høfud/ og lyka sem eiñ stoor Byrde/ eru þær mier nyklels til of þungar vorndar/ Psalm.38. Þar næst liggur a oss su mykla Byrde Krossens og Hørmungañna

añna

kña/sem Drottiñ leggur a oss/vegna Synda vorra/Psalm. 6[illegible]. So vier hølldū oss ecke Syndlausa & Osekia/ Jerem. 30. Eñ huønær sem vier umvendum oss/og snuum oss til Christum/so förum vier og finnum/ Æskelega Endurnæring/þui saññarlega bar hñ vorn Siukdoom/og vorum Pijnum hlood hañ uppa sig/Eñ vier hielldum hañ fyrer þañ sem Plagadur var/og af Gude være sleigiñ og Pijndur/ Eñ ꝥ vorra Misgiørda saker var hñ Særdur/ og fyrer vorra Synda saker Lemstradur/Hegningiñ lá a hønum/uppa þad vier hefdum Fridiñ/ & fyrer hans Beniar erum vier [h]eilbrygder vordner/Esa. 53. Suo hefur hañ og so med sijnum Krosse/ Helgad og vijgt vorn Kross/ so hañ verdr oss nu eitt sætt Ok/og øllum þeim sem j Truñe hallda sier vid hañ/Matth. 11. Þui hañ hialpar oss til ad bera/ og giefur vorum Freistingum goodañ Enda/suo aller Hluter þiena þeim til Gooda/ sem Gud elska/ Rom. 8. Þessa Andlega Endurnæring/frambijdur oss Drottiñ vor Jesus/j sijnu Heilaga Orde/Eñ nu a þessum Døgum/sem David seiger. Saala mijn hun liggur j Duptenu/Endrlijfga þu mig epter þijnu Orde. Og eñ aptur/Ef þitt Ord hefde ecke mijn Huggun vered/þa hefde eg fyrerfarest j miñe Eymd/Psalm. 119. Þegar nockur geingur iñ j eirn fagrañ Lystegard/ huar iñe ad vaxa og standa allra Handa Fegur Bloinstur og Alldine/sem af sier giefa eina Sæta og Gledelega Lukt og Ilman/ þa Endurnærist þar af/allt þad er Lijfs Anda hefur/Huørs vegna ad su Andlega Brwdurin Christi/ tekur so til Orda/og seiger/Cant. 2. Hañ Lijfgade mig med Bloomstrenu/og nærde mig med Eplum. Evangelium edur Gudspiølliñ eru & so eitt Velluktande fagurt Blomstur/sem Saalena Endurnærer/og þui kallast þau Ilmur Lijfsins til Lijfsins/ 2. Cor. 2. Nu þegar vier Røtum j Freistingar og Motlæte/ þa høfum vier eckert betra Raad/eñ þad/Ad vier giefum oss til ad Spatzera/ iñ j Lystegard þess Himneska Brwdgumans Jesu Christi/ Og tøkum oss þar eitt Huggunar Blomstur/ sem hañ hefur oss til Endurnæringar sett og skickad/ þuiad allt huad skrifader/þad er skrifad oss til Lærdooms/ So ad vier fyrer Þolenmæde og Huggun Ritningañna hefdum Vonena/Rom. 15.

Sa Vijse Syrach skrifar so um Vijned/ ad þad Gledie Mañsins Lijf/ ef þad er med Hoofe Drukked/eñ ef Meñ Drecka þad Ofmyked/þa aflar þad Hiartans Trega/Syr. 31. Evangelium edur Gudspiølliñ/ eru Riettelega þad Sæta Vijn/til huørs ad Christur bijdur oss/þar hañ kallar og seiger/Komed hijngad aller þier sem þyrster erud/og Kaupeð an Peninga/ og fyrer eckert bæde Vijn & Mioolk/Esa. 55. Þess meira sem huør medtekur/ af þessu Andlegu Vijne/ þess Rijkuglegre Hugganer hefur hañ sier ad vænta. Þar fyrer seiger sa Himneske Brwdguminn so/Cant. 5. Eted mijner Elskanleger og Drecked mijner Viner/& verded Druckner. Þegar Jonathan Sonur Saul/Drap Endanum sijns Stafs j Hunanged/og at þar af/þa Endurnærdest hañ/ og hans Augu Upplukust/ 1. Sam. 14. Guds Ord eru Sætare eñ Hunang/og Hunangs Seimur/ Og ef vier Etum þar af/ þa Opnast vor

Truar

Røsum edur pølium medal Rœningiana/ Edur þegar oss geingur Torvelldlega/
fram ad komast. Þa Gyrer seiger hañ/ Eg er hia hønum j Neydeñe/ Eg vil hø-
num þadañ wtryckia/ og hañ Vegsamlegañ giøra/ Eg vil sedia hañ med løngi-
um Lijfdøgum/ og audsyna hønum mitt Hialpræde/ Psa. 91. Latum oss þui
Jesu Christo stadfastlega epterfylgia/ og a Veige Eilijfs Lijfs framganga/
eñ ei wt af vijkia/ huørke til hægre ne til vinstre Handar/ Esa. 30. Þui Jesi-
us Christus er Vegurin̄/ Sañleikurin̄ og Lijfed/ Eingin̄ kañ ad komast til Fød-
ursins/ vtañ fyrer hañ/ Joh. 14.

Añar Parturin̄.

NV villum vier añad Greinarkornid athuga/ og framar skoda Ordsøkena/
vegna huørr Gud hrærest z leidest til/ Ad audsyna þm̄ goda David slijka
Velgiørninga/ sem nu hafa vpptalder vered/ Huar vm hañ sialfur suo talar/
Hañ Endurnærer Sælu myna/ og leider mig a riettañ Veg/ fyrer sijns
Nafns saker. Þetta er su Hellsta og sierlegasta Ordsøk/ Vegna huørrar
at sa Eilijfe og Goode Gud/ veiter og audsyner so margfalldar Goodgiørder
Mañlegu Kyne/ Og þar aptur a moot su Ordsøk/ Vegna huørrar vier verdū
margfalldlega j Heilagre Ritningu Amintter/ og vpphuatter/ ad audsyna hm̄
aptur/ skylldugu Hlydne/ og Vndergiefne/ j goodum og Christelegum Verkum/
sem er/ Ad þ Stormegtuga z myckla Nafned Guds/ verde Heidrad/ Prysad og
Vegsamad. Þar finast ad søñu marger Meñ/ sem j sijnum Athøfnum z
Vertiectingum/ leita meir siñar Lofdyrdar/ og þess/ ad giøra sitt Nafn stoort/
helldur eñ sialfs Guds Nafns z vors Einka Hyrders/ og Endurlausnara/ Je-
su Christi Heilsusamlega Nafn/ Og j sofelldañ mata/ leita meir siñar eigenlegar
rar Hroosunar/ eñ ad vpphrægia Nafned Drottins/ So sem Dæme finst og siest
a Nabochodonosor/ þar hañ Spatzerade a sijnum Konglegum Sal/ og liet
soddañ Ord af sier heyrast. Þetta er su mykla Babilon/ huørria eg hefe vpp-
byget/ wt af myckellre Magt/ til Heidurs vid miñ Herradoom/ Dan. 4.
Soddañ Stolltheit og Drambseme/ skyllde øllum Riettsiñudum Guds børn-
um fiarlæg vera/ og alltijd astunda Gude Dyrdena ad giefa/ og seigia eins
og sa gooode David sagde/ Psalm. 115. Eige oss Drottiñ/ eige oss/ helldur þijnu
nu Nafne gief þu Dyrdena.

1. Þar til skal oss vppvekia. Fyrst Athugan og Vmþeinking/ Gudlegrar
Gæsku og Myskunar/ sem hañ lætur huørn Morgun ferska og nya vera oss
vppreña/ Tren. 3. Og so vijdt rekur/ sem Himeniñ er/ Psalm. 36. Þessa
sijna Myskun audsyner hañ oss/ þa vier Fæðumst j þeñañ Heim/ Þui ef so væ-
ri ad þeir/ sem Andskotiñ epterleitar framast/ þa Fædest ecke eitt Barn Lijfs j
Heimiñ/ Apoc. 12. Hana audsyner hañ oss eirniñ/ a medañ vier lifum j þess-
um Heime/ þui ef hans Myskunar Hend vidhiellde oss ecke/ þa kyñum vier ecke
ad standast Freistingarnar vid sijta/ og añad margfallt Motlæte og Ormooknig-
er/ sem vier verdum ad bera og lijda/ so leinge sem vier erum j þessum E[illegible]

 og La

og Táradal/ Og þui meiguṁ vier maklega ſeigia med Spamanenum Jerem. j ſynum Harmagrát/ 3. Cap. Goodgirne Drottins er þad ad þacka/ ad vier erum ecki alldungis uegiørder/ Syna Myſkun audſyner hañ oſſ/ einkum a vorre Burtferdar Stund/ og Andlaats tyma/ þa Daudiñ vill Fordiarfa bæde Lyf og Saal/ huad hønum tekſt ecke/ Þui Myſkun Guds hefur ſo tilſkickad/ ad Lykamiñ Andvana leggſt j Jørdena/ af huørre hañ var giørdur/ Eñ Saaliñ kiemur aptur til Guds/ ſem hana gaf/ Pred. Salom. 12. Og alla þeſſa ſyna margfallda Myſkun audſyner hañ oſſ/ fyrer ſyns Heilaga Nafns ſaker.

2. Þar næſt ſkal oſſ þar til upphuekia/ Gudrækeleg Umþeinking/ vors mykla og margfallda Overdugleika/ Þui huad er Mañeſkiañ af Natturuñe til/ utañ Reidiñar Barn/ Eph. 2. Dupt og Aſka/ Gen. 18. Þui ſeiger David ſo/ Pſalm. 8. Huad er Maduriñ þeſſ/ ad þu ſkuler miñaſt hñs/ eda Mañſins Barn/ ad þu vitier þeſſ. Og Forfaderiñ Jacob/ Gen. 32. Miñe er eg allre þeſſre Myſkun/ og øllum þeim Sañleika/ ſem þu hefur veitt þynum Þienara/ Og med Høfdingianum til Capernaum/ Matth. 8. Æ Herra/ Eg er ei verdugur/ ad þu ganger under mitt Þak. Þeſſ vegna ſkuluṁ vier ſo allar vorar Athafner upp byria/ framkuæma og fullgiøra/ ad þar verde þui Heilaga og mykla Nafne vors Guds til Dyrdar/ Æru og Vegſemdar. Til þeſſ ſkulum vier lyta/ þegar vier villum nockurn Hlut med Orde eda Verke fyrſt byria/ og þa þad er byriad/ ſo framkuæma þad/ Þuiad Gud er lyka ſem Centrum/ edur Midpunctur j einum Hring/ ad huørium allar Lynurnar eru dregnar/ So eiga og eirniñ øll vor Verk ad giøraſt/ hans Hellaga Nafne til Æru og Dyrdar/ Lofs og Virdingar/ Þuiad ſo ſem hañ er Cauſa prima/ og fyrſta Ordſøk/ til allra goodra Hluta/ og alls þeſſ ſem gott heiter/ og gott er/ ſem Poſtuliñ Jacob ſeiger/ Ad øll Good Giøf/ og øll Fullkomleg Giøf kiemur ad ofañ fra hønum/ ſo a hañ og ſo ad vera Cauſa ultima/ edur ſydaſta Ordſøk/ Ad allt þad ſem Gott er/ og vier kuñum fyrer hans Naad Gott ad giøra/ þad kome aptur til hans/ og verde hønum aptur a mot/ og hans Nafne til Vegſemdar/ Eins og øll Vøtn þau hafa ſitt Upptøk og koma øll af Sioonū/ ſo flioota þau og ſo øll aptur j Sioonū/ ſem Predikare Salomonis ſeiger/ 1. Cap. Nu þegar ad vor Goode Gud/ kallar Verkmeñena ad viña j ſynum Vyngarde/ ſem er Chriſtelig Kyrkia/ Hufrier ad eru.

1. Þeir Andlegu/ edur Kieñemeñerner/ ſem Orded eiga ad Kieña og Predika/ Þa Jdrunarlauſu ad Straffa og Amiña/ Þa Sorgfullu og Sturludu ad Hugga med Heilſuſamlegum Kieñingum/ og Evangelio/ Þa ſkulu þeir lata ſier Umhugad vera/ ad þeir giøre þad fyrer hans Nafns ſaker/ og hønum verde til Dyrdar og Lofs/ Þui þier erud ecke ſa ſem talar heldur Ande ydars Fødurs/ ſa ſem talar fyrer ydur/ ſeiger Endurlauſnariñ vor/ hia Matth. 10.

2. Þegar Chriſtileger Yfervalldsmeñ/ og Løgſagnarar/ eru kallader til ſins Embættis/ og þeir ſkulu Doma Seṁ og giøra vm Malaferliñ/ a medal Mañna ſem þau tilfalla/ Þa Vondu og Hreckviſu med Suerdenu ad ſtraffa

en þa fromu og Saklausu forsuara/ þa byriar þeim þad og so ad Guds Nafns Saker. Þeim ber ad Athuga/ ad þeir hallda ei Dooma fyrer mennena/ helldur fyrer Drottenn/ og hann er med þeim i Doomenum/ Þeir eiga ad láta Otta Drottens vera hia Sier og vardveita sig/ og giøra þad. Þar finst stoor Brestur og Avirding hia allmørgum/ þegar Riettindinn eru giørd so sem Vtlæg/ og Løgenn eru Beygd og brotenn epter þeirra villd og vilia/ sem þeim eiga ad styra/ Huørtu stundum velldur Agyrne og Mutur/ stundum Hrædsla vid Høfdingiana/ sem hlut eiga ad Maalefnunum/ mote þeim Lyttilmagna/ sem Micheas seiger 7. Capitula. Þad Rutllætt Foolked er i burtu vr Landenu/ Þui huad Høfdinginn vill/ þad seiger Doomarenn/ suo hann giøre hønum eina þienustu aptur. Soddann Løgsøgn/ lætur Drottenn Doomarenn vollds ecke Ohegnda vera a Sydasta Deige/ a huørium sierhuør medtekur epter þui sem hann hefur giørt/ huørt helldur þad er vondt edur gott.

3. Ef ad Børnenn og Þioonustufolked i Hiwsstiornarstiettenne skulu ... og Christelega Vppfostrast/ þa byriar ad þad skule skie i Aga og Vmvøndun til Drottens/ þad er fyrer hans Nafns saker/ sem Paall Postule seiger/ Eph. 6. Enn hier a mote giøra þeir/ sem ecke vanda tilbærelega vm Osidu og Avirdingar Barnanna/ af huørium huørke Forelldrarner nie helldr sialf Børnenn munu Straffslaust komast/ sa sier maa af Dæme Eli/ og hans sona Ophni og Phineas/ 1. Sam. 2. Þesse og þuilijk Dæme skyllde øll Guds Børn varast/ enn þeim Godu og Loflegu epterfylgia/ og alla Hlute med Orde og Verke so vppbyria og giøra/ ad þeir verde Gude til Dyrdar/ epter Aminningu Postulans Paals/ 1. Cor. 10. Og med hinum helga David/ syngia og segia/ Psalm. 72. Lofadur sie Drottenn Gud Israels/ og blessad sie hans Helaga Nafn vm Alldet og ad Eilyfu. Þad sama mun hann láta sier vel þocknast/ og mun oss aptur a mote/ vtskipta og vtbyta øllum Gædum/ fyrer Jesum Christum/ Eph. 1. Og leggie sitt Ord i Riettmanna Munn/ og giøra þa Duganlega/ fram ad flytia Embætte þess Nyia Testamentis/ 2. Cor. 3. So þeir stande i einum Anda/ og einne Saalu/ og berjast fyrer Trw Evangelij/ Phil. 1. Huørt þeirra Erfide ecke verdur Forgiefens i Drottne/ So og einnenn mun Eingell þess mykla Raads/ Jesus Christus/ vera med øllum Gudhræddum Doomurum/ og hans Vitnisburder munu vera þeirra Raadaneyte/ Psalm. 119. Þui hans Raad eru Dasamleg/ og hann kiemur þeim merkelega af stad/ Esa. 28. J sama máta mun og so Hwsaginn Luckusamlega takast/ so Børnenn Blomgast so sem Palmavidur/ og vaxa sem Cedrustrie i Libanon/ Þui þeir sem jnnplantader eru i Hwse Drottins/ munu Bloomgast i Forgarde Guds vors/ Psalm. 92. J einu Orde ad segia/ Eirn og sierhuør/ Elldre og Yngre/ Menn og Kuinnur/ sem Guds Dyrdarlega Nafns Vegsemdar leita/ munu ecke einasta fa og ødlast Luckv og Blessan til allra sinna Athafna/ helldur og einnenn mun vor Goode Gud taka oss ad sier/ og Corona oss med Naad og Myskun/ so sem med einum Skyllde/ Psalm. 5. So vier munum i hans Nafne/ vppfetta Sigurmerkinn/ og ei skelfast vid Mage edur Ofurefle

og Diøfulsins/ſeigiande med S. Pále/Daude/huar er þiñ Brodd
ur/Helvite/Huar er þijn Siguryñing? Gude ſie Lof & Packer/ſem oſſ hefur
Siguriñ giefed/fyrer vorn Drottiñ Jeſum Chriſtum/ Þad mun ſkie j þui Eiz
lyfa Lyfenu/þar ed vier munum fæ og fiña/fullkomlega Endurnæring/fyr
er vorar Þyrſtar og ørmæddar Sæler/ Huar oſſ mun ei Hungra nie Þyrſta
og eige mun yfer oſſ falla Sooliñ/edur nockurskonar añar Hite/Þui ad Lam
bed ſem er midt a Stoolnum/mun Fæda oſſ og leida/til Lifande Vatnsbruñ
ña/Og Gud mun þa allañ Græt þurka af vorum Augum/Apoc. 7. Huørt
oſſ veite og giefe ad komaſt/ Gud vor Heilagur og Himneſkur Fader/ fyrer
Dýrmæta Forþienuſtu ſyns Elſkulega Sonar Jeſu Chriſti/ og Samverkañ
Heilags Anda. Huørium ad ſie Heidur/ Lof og Dyrd/Vegſemd og Packl
ætgiørd/Sungiñ & Tilløgd/ af oſſ og øllum Tungum/Eingla og
Maña/Nu hiedan j fra/og ad Eilyfu/Amen.

Ein Bæn ſem leſaſt mā/A Jdrunar og Bænadegum.

Almattuge Eilyfe Gud/& allra Rixraſte Himneſke Fader/ Þu ſem Dæ
mer med Lyknkind/ & Stiornar Møñunum med mykellre Vægd og My
ſkuñ/Þu ſem Fyrergiefur Syndernar/ Þu Mykle og Sterke Gud Dro
ttiñ Zebaoth er þitt Heite. Vier Aumar og Voladar Mañeſkiur/
ſem med Syndeñe erum Plagader/& Daudanum vnder lagder/Byrtunſt hier
fyrer þijnu H. Auglite med Angrudu/Sundurkroſudu/ og Lytelætu Hiarta
j Diupuſtu Andakt og Audmykt vorrar Sælar/ Og jatum og Vidurkieñum
vorar þungar og Hrædelegar Synder/ Ad vier høfum talad Hræſne med vorū
Muñe/fyrer þier loged med vorre Tungu/ Þar med hefur vort Hiarta ecke ha
llded ſier faſtlega vid þig/ & vier høfum þiñ Sattmaala rofed/ og j ønguañ
mata hallded epter ſkylldu vorre/ Vier høfum Tyd & tyma þiñar Nadarſam
legu Vitiunar ecke þeckt/edur vidkañaſt viliad/ Ei helldur læted Ryfdom þiñ
ar Lunglundar Giæsku/og Polenmæde/ leida oſſ til alvarlegrar Jdrunar/og
Apturhuarfs fra Syndunum/Giørt ſo eitt Ranglæte epter añad/ Vered Oz
gudleger/og fra þier vikied/Þijn Riettinde/Bodord og Setninga yfergiefed.
Þu hefur ad ſøñu adur fyrre þitt Hefndar Suerd yfer oſſ wtdreiged/og þar
med heim vitiad vorrar Ohlydne/ & Syndſamlegs Lyfernis/Þu hefur ſtraff
ad oſſ/ eñ vier høfum ecke betrad oſſ/ Vier høfum ſafnad Synd a Synd of
añ/Þitt Ord Ovirt og Forackt ad/Þijna Sendebota Forſmaad/Brwkad vora
Tungu til Hiegomahialo og Gudløſtunar/Vier høfum vppfyllt Hiarta vort/
med Breyſkleika Heiptar & Haturs/Reide & Fiandſkapar/Ranglæte/Agirne/Ot
amhofeme/Hofmod/høfū Oneytſamlega wtſoad þynum Gafum/og margfallde
Ranglæte giørt og ſtundad/Og j ſo mata þitt H. Nafn vor a medal Van
helgad. Allar þeſſar Synder hroopa j Himeniñ til þijn/og Aklaga oſſ þar f

þijnū Riettlætesdome. J þessare vorre Neyd hropum vier til þijn/þu Truvana) ske Elskare Mañaña/Kom þu þyrte til vor med þinē Naad/z virka j oss þ(inn) gooda H. Anda/eina saña Jdran til Sæluhialpar. Tak j burtu þra oss þ(ad) harda Steinhiarta/eñ gieþ oss eitt Kiøtlegt Hiarta/eitt Audmiukt og sundur kramed Hiarta/sem þitt Ord ottest/og þier vorū Gude geþe alleina. Dyrdena æ edur eñ ad Myrkred kiemur og vorer Fætur steita sig a þeim dimū Fiøllū Fyr erdæmingariñar. Snu þu oss Drottiñ/þa snuunst vier/Lækna þu oss Drottiñ þa verdū vier Heilbrygder/Hialpa þu oss Drottiñ/þa verdū vier holpner. Sia þu/vier jatū nu sialþer og vidurkieñum vorar Misgiørder/og berū Angur þ(yrer) vorar Synder/z erū j þeirre von z traustre Truw/ad þyrst vier dæmū oss sialþer þa munū vier ecke dæmder verda. Minstu Drottiñ a þyna Giæsku/og þyna storu Myskunseme/sem vered heþur þra Veralldareñar Upphaþe/z aumka þig nu yþer oss/eins z. eirn Fader Myskunar sig yþer sitt Barn. O þu Naaduge Gud og Fader/Minstu a þad allra helgasta Lausnargialld/og Blooduga Fot þienustu þyns Sonar Jesu Christi/ vors einasta Medalgangara og Sæluhia lpara/ uppa huørn þu lagder Straþþ og Hegning/ suo ad vier heþdū Fridiñ. Minstu þess goode Fader/ad vier erū Dupt z Aska/z breisk Leirkier/z tak ecke þiñ gooda Frid j burt wr þessu Lande/nie þyna storu Myskunseme/eñ þo vier hæþū syndgad/ helldr veittu oss Milldelega/ad Fridur z Trygd vidhalldest/a medañ vier lifū/Og lattu vor Takmørk vera þrij/þ(ra) Ahlaupū Tyrkians/ z vo ndra Maña. Lattu z so Drottiñ Fridiñ jnvortis hia oss/z vor a medal/vid hallдast z aukast/ Alla Ofroseme og Hatur til goodrar Endingar niдurstæst/ Og þo Landed hræreft og skialþe/og þeir þar jñe bwa/þa halltu þo þess goo du Stettū þøstū og Obiþanlegū/og lattu Band Einingar z Fridar alldrei þra amar meir Raskast edur slitna. Lat þra þyrertekt og Aforming til skamar ver da/sem vilia þordiarþa oss/ og spilla Almeñelegū Landsins Fride og Roseme. Sundurdreiþ þu þeim Moñum/ sem Ofriett uglega haþa sirgd j sijñe/giør þra Raadslag ad Heimsku/sem ganga þungader med Ogiæfunar. Og nu þui Drottiñ ad þu heþur z. so Hiørtu allra Konga j. þiñe Hende/ og hneiger þau huørt þu ville sem Vatnolæke/þa bidiū vier þig aþ Hiarta/ Gieþ øllū Christnū Kongū z Furstū Fridarins Þanka ad haþa/ad þeir yþer alla Hlute þram/elske Frid og Samleika/ og þorsuare hañ truwlega epter þeirra Megne/Seig þu Drottiñ til þeirra/Fridur sie med ydur/þa verdur Undersatuñū Hialpad. Sierdeilis bi diū vier þig/ad audsyner þitt Hialþraad/Majest. aþ Danmørk/vorū Naaduga sta Arþherra og Konge/K. Ch. þeim 5. Asamt hans Elskulegu Drottningu Þeim Konungslega Arþaprins/ og øllū þeim Konunglegu Børnū/Gieþ hønū Lukusamlega Rijkisstiornan/vertu eirn Elldlegur Mwr j kringū hañ og hans Hwa og Hoþ/asamt øll hans Lønd og Rijke/so ad Undersatarner meige syng(j)a og tala/um Naad z Riettvijse/undir hans Regimente z Stiornan/ Berara hans Maj. þ(ra) øllū Haska/ Lijfs og Sælar/og niðurlæg þa sem setia sig upp j mote hønū/lattu hās Raadagiørder vel luckast/þiñe Halofllegu Dyrd til Æru z hans Løndū z Rijkium til gagns z Gooda. O Drottiñ lattu þyna Dyrd

bwa

bwa hier j þessu Lande/ a medal vor aumra Islendinga/ Lat Myskun og Tr-
mæta huørra adrare/og Riettlæted og Fridin Kyssast syn j mille. Vpplys-
þinne goodu Fiehyrdsku Himnenum yfer vort Land/og lat þyn Fotspor j þui
af Feyte Drwpa. Gief Fienadenum sitt Faodur/Vngum Hrafnanna þa þeir akalla
þig. Gief oss þad Hiarta/sem sier nægia late med þad sem þu veiter/og vnn
oss ad brwka þynar Gafur riettelega/og ad behallda Trwnne og goodre Sam
visku. Lat þitt Ord hreint og klart hia oss framveigis/ og vorum Epter-
komendum Predikad verda/og þau H. Sacramenta riettelega tydkast/og Hal-
noterast. Iklæd þu þyna Þienara Kiennemennena med Riettvysenne og Hialpræd
enu/& gief þeim j þynum Otta/med Alvøru & Kostgiæfne þinn Søfnud vpp ad
byggia/ med Lærdome & Lifnade. Bevara oss & vorar Kyrkiur/fra falskum
Lærdomum & Tuidrægne/Enn halltu oss stadfastum vid Sannleik H. Evangelij/og
lat þad hia oss & vorum Epterkomendum/Plantast & Grodursetiast/allt til Heim
sins Enda. Gief oss sannarlega Audmykt & Lytelæte/ so ad vier gøngum j Fout-
spor vors Elskulega Endurlausnara Jesu Christi. Bevara oss fra Elldz & Vat-
tns Voda og ødrum skadlegum Tilfellum/ Fyrer Drepsoot & Dyrtyd. Gief þyna
Naad til Barna agans/bæde j Skolum & j Heimahwsum. Blessa þu sierhuern j sy-
nu Kalle & Embætte/og gief oss vora Næring & Daglegt Braud. Þegar nockr-
ur Naudstaddur kallar til þyn/so hialpa hønum wt af þeirre Hørmungu. Hry-
gdargrææt þeirra Syrgiendu/ snw þu j Føgnud/& vidriettu Mæleßne þeirra
vnderþryktu. Þa sem eru Rafande/leidtu a riettum Veige. Vertu Audlegdar
nægd þeim Voludu/og Fatæku/Fader og Forsuar Ekknum og Fødurleysingium/
Hialp & Huggun Harmande Manneskium. Veit þu þyna Naad øllum Þungudum Er-
legum Vandekuinnum/Endurnære þa siuku a sinne Sottarsæng/& hialpa þeim j øllum
þeirra Krankdæmum. Frelsa þu Milldelega Saaler þra sem Fiøtrader eru med
Bøndum Daudans Vardveittu þra Saaler/& vernda þa fra Freistingum & ørvæn-
tingu. O Jesu/Medtaktu vorar Saaler j voru Andlaate j þynar Hendur/&
haf þær med þier j eilijfst Lyf. Lykame vora vppvecktu af Dauda/a sydast a
Deige epter þinne Mynd. Bænheyr oss Lifande Gud/sakum Fyrerbonar
þyns Elskulega Sonar Jesu Christi/ j huørs Nafne/ vier villum
þig framar akalla/& seigia. Fader vor/Þu.

Errata.

C v. L. 12. Kongunglegre/les/Konunglegre. C ij b. l 11. fenna/ les/finna.
C iij b. l 2. so verde eckj Rykare/les þess Rykare. F iiij a Synag/L. syndga
G b. wdreger/ L. wtdreiged. N iiij a mørgum eiginn skømm/L. eingum skømm.
X Am actugur/les/Almættugur. E e ij Vanvid hefur þu af Gydingalande
burtflutt/L. Egyptalande. E e iiij/Saamannum/Les/Spamannum.

Pryckt A Hoolum j Hialltadal/ Af
Jone Snorra Syne. Anno 1685.

